www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com

SCANNER® Notes

CA FOUNDATION · PAPER 1 · ACCOUNTING

ଛାତ୍ର ଟିପ୍ପଣୀ

ବିଷୟ ଅନୁଯାୟୀ · ଅକ୍ଟୋବର 2026 ସଂସ୍କରଣ · ଓଡ଼ିଆ

11 ଅଧ୍ୟାୟ · 33 ଏକକ · 228 ବିଷୟ · 524 ବର୍ଗୀକୃତ ପ୍ରଶ୍ନ

ICAI Study Material 2026 July + Scanner Accounting 2026 October V1

ଏହି ପୁସ୍ତକ କିପରି କାମ କରେ

ପ୍ରତ୍ୟେକ ବିଷୟ ପାଇଁ ପ୍ରଥମେ "ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ" ଧାଡ଼ିରେ ଦିଆଯାଇଥିବା Study Material ଅନୁଚ୍ଛେଦଗୁଡ଼ିକ ପଢ଼ନ୍ତୁ। ତା'ପରେ ଦକ୍ଷତା-ସ୍ତରଗୁଡ଼ିକୁ କ୍ରମରେ ଅନୁସରଣ କରନ୍ତୁ — ପ୍ରତ୍ୟେକ ସ୍ତର ସେହି ବିଷୟରେ ପରୀକ୍ଷକ ପ୍ରକୃତରେ ପଚାରିଥିବା ଦକ୍ଷତାକୁ ଦର୍ଶାଏ, ଏବଂ ସେହି ସ୍ତରରେ ଅଭ୍ୟାସ ପାଇଁ Scanner ର ଠିକ୍ ସେହି ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକ ଦିଏ।

ସୂଚୀପତ୍ର ପରେ ଆସୁଥିବା ଭାଗ — **ଏହି ଟିପ୍ପଣୀ କିପରି ବ୍ୟବହାର କରିବେ** — ପ୍ରଶ୍ନ-ଧାଡ଼ି, ICAI ର Manner of Assessment, ଏବଂ ଦକ୍ଷତା-ମିଶ୍ରଣ ଆପଣଙ୍କ ପ୍ରସ୍ତୁତିରେ କ'ଣ ବଦଳାଇବା ଉଚିତ, ତାହା ବୁଝାଏ। ଆରମ୍ଭ କରିବା ପୂର୍ବରୁ ତାହାକୁ ଥରେ ନିଶ୍ଚୟ ପଢ଼ନ୍ତୁ।

www.scanneradda.com

ସୂଚୀପତ୍ର

ଏହି ଟିପ୍ପଣୀ କିପରି ବ୍ୟବହାର କରିବେ 9

ବିଷୟ ର୍ୟାଙ୍କିଂ — ପରୀକ୍ଷା ଭାରାଂଶ ମାର୍ଗଦର୍ଶିକା 12

ଅଧ୍ୟାୟ 1: ତାତ୍ତ୍ୱିକ ଢାଞ୍ଚା (Theoretical Framework) (ଗୁରୁତ୍ୱ: A) 24

ଏକକ 1.1: Accounting ର ଅର୍ଥ ଓ ପରିସର (Meaning and Scope of Accounting) (ଗୁରୁତ୍ୱ: B) 24

ବିଷୟ 1: ପରିଚୟ (Introduction) — ଧାରଣା ଆଧାର 24

ବିଷୟ 2: Accounting ର ଅର୍ଥ (Meaning of Accounting) 25

ବିଷୟ 3: ସାମାଜିକ ବିଜ୍ଞାନ ଭାବେ Accounting ର କ୍ରମବିକାଶ (Evolution of Accounting as a Social Science) — ଧାରଣା ଆଧାର 26

ବିଷୟ 4: Accounting ର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ (Objectives of Accounting) — ଧାରଣା ଆଧାର 26

ବିଷୟ 5: Accounting ର କାର୍ଯ୍ୟ (Functions of Accounting) 27

ବିଷୟ 6: Book-keeping — ଧାରଣା ଆଧାର 28

ବିଷୟ 7: Book-Keeping ଓ Accounting ମଧ୍ୟରେ ପାର୍ଥକ୍ୟ (Distinction Between Book-Keeping and Accounting) 28

ବିଷୟ 8: Accounting ର ଉପ-କ୍ଷେତ୍ର (Sub-Fields of Accounting) 29

ବିଷୟ 9: Accounting Information ର ବ୍ୟବହାରକାରୀ (Users of Accounting Information) 30

ବିଷୟ 10: ଅନ୍ୟ ଶାସ୍ତ୍ର ସହ Accounting ର ସମ୍ପର୍କ (Relationship of Accounting with other Disciplines) — ଧାରଣା ଆଧାର 31

ବିଷୟ 11: Accounting ର ସୀମାବଦ୍ଧତା (Limitations of Accounting) 32

ବିଷୟ 12: ସମାଜରେ Accountant ଙ୍କ ଭୂମିକା (Role of Accountant in the Society) 33

ଏକକ 1.2: Accounting Concepts, Principles and Conventions (ଗୁରୁତ୍ୱ: A) 33

ବିଷୟ 1: ଏକ ସିଂହାବଲୋକନ (Concepts, Principles and Conventions - An Overview) 34

ଏକକ 1.3: Capital and Revenue Expenditure and Receipts (ଗୁରୁତ୍ୱ: C) 37

ବିଷୟ 1: ପରିଚୟ (Introduction) — ଧାରଣା ଆଧାର 37

ବିଷୟ 2: Capital ଓ Revenue Expenditures ନିର୍ଣ୍ଣୟରେ ବିଚାର୍ଯ୍ୟ ଦିଗ (Considerations in Determining Capital and Revenue Expenditures) 37

ବିଷୟ 3: Capital Expenditures and Revenue Expenditures 38

ବିଷୟ 4: Capital Receipts and Revenue Receipts 41

ଏକକ 1.4: Contingent Assets and Contingent Liabilities (ଗୁରୁତ୍ୱ: D) 42

ବିଷୟ 1: Contingent Asset — ଧାରଣା ଆଧାର 42

ବିଷୟ 2: Contingent Liabilities 43

ବିଷୟ 3: Contingent Liabilities ଓ Liabilities ମଧ୍ୟରେ ପାର୍ଥକ୍ୟ (Distinction Between Contingent Liabilities and Liabilities) 44

ବିଷୟ 4: Contingent Liabilities ଓ Provisions ମଧ୍ୟରେ ପାର୍ଥକ୍ୟ (Distinction Between Contingent Liabilities and Provisions) 46

ଏକକ 1.5: Accounting Policies (ଗୁରୁତ୍ୱ: D) 47

ବିଷୟ 1: Accounting Policies ର ଅର୍ଥ (Meaning of Accounting Policies) 47

ବିଷୟ 2: Accounting Policies ର ଚୟନ (Selection of Accounting Policies) 48

ବିଷୟ 3: Accounting Policies ରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ (Change in Accounting Policies) 49

ଏକକ 1.6: Measurement Discipline ଭାବରେ Accounting (Accounting as a Measurement Discipline) (ଗୁରୁତ୍ୱ: D) 50

ବିଷୟ 1: Measurement ର ଅର୍ଥ (Meaning of Measurement) — ଧାରଣା ଆଧାର 50

ବିଷୟ 2: ମାପିବାକୁ ଥିବା Objects ବା Events (Objects or Events to be Measured) — ଧାରଣା ଆଧାର 51

ବିଷୟ 3: Measurement ର Standard ବା Scale (Standard or Scale of Measurement) — ଧାରଣା ଆଧାର 51

ବିଷୟ 4: Measurement Discipline ର Dimension (Dimension of Measurement Discipline) — ଧାରଣା ଆଧାର 52

ବିଷୟ 5: Measurement Discipline ଭାବରେ Accounting (Accounting as a Measurement Discipline) — ଧାରଣା ଆଧାର 52

ବିଷୟ 6: Valuation ନୀତି (Valuation Principles) 53

ବିଷୟ 7: Measurement ଓ Valuation (Measurement and Valuation) — ଧାରଣା ଆଧାର 54

ବିଷୟ 8: Accounting Estimates — ଧାରଣା ଆଧାର 55

ଏକକ 1.7: Accounting Standards (ଗୁରୁତ୍ୱ: D) 55

ବିଷୟ 1: Accounting Standards ର ପରିଚୟ (Introduction of Accounting Standards) — ଧାରଣା ଆଧାର 56

www.scanneradda.com

বিষয় 2: Accounting Standards ର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ (Objectives of Accounting Standards)....56
ବିଷୟ 3: Accounting Standards ର ଲାଭ ଓ ସୀମାବଦ୍ଧତା (Benefits and Limitations of Accounting Standards)....57
ବିଷୟ 4: ଭାରତରେ Accounting Standards ପ୍ରଣୟନର ପ୍ରକ୍ରିୟା (Process of Formulation of Accounting Standards in India)....58
ବିଷୟ 5: ଭାରତରେ Accounting Standards ର ତାଲିକା (List of Accounting Standards in India) — ଧାରଣା ଆଧାର....60

ଅଧ୍ୟାୟ 2: Accounting ପ୍ରକ୍ରିୟା (Accounting Process) (ଗୁରୁତ୍ୱ: A)....61

ଏକକ 2.1: ମୌଳିକ Accounting କାର୍ଯ୍ୟପ୍ରଣାଳୀ — Journal Entries (Basic Accounting Procedures: Journal Entries) (ଗୁରୁତ୍ୱ: B)....61
ବିଷୟ 1: Double Entry System....61
ବିଷୟ 2: Double Entry System ର ସୁବିଧା (Advantages of Double Entry System)....62
ବିଷୟ 3: Account — ଧାରଣା ଆଧାର....63
ବିଷୟ 4: Debit and Credit — ଧାରଣା ଆଧାର....63
ବିଷୟ 5: Transactions....64
ବିଷୟ 6: Accounting Equation ପଦ୍ଧତି (Accounting Equation Approach)....65
ବିଷୟ 7: ପାରମ୍ପରିକ ପଦ୍ଧତି (Traditional Approach)....66
ବିଷୟ 8: Accounts ର ଆଧୁନିକ ବର୍ଗୀକରଣ (Modern Classification of Accounts)....67
ବିଷୟ 9: Journal....68
ବିଷୟ 10: Journal ର ସୁବିଧା (Advantages of Journal)....70
ବିଷୟ 11: GST ପାଇଁ Accounting (Accounting for GST)....70

ଏକକ 2.2: Ledgers (ଗୁରୁତ୍ୱ: D)....72
ବିଷୟ 1: ପରିଚୟ (Introduction)....72
ବିଷୟ 2: Ledger Accounts ର ନମୁନା (Specimen of Ledger Accounts) — ଧାରଣା ଆଧାର....73
ବିଷୟ 3: Posting....73
ବିଷୟ 4: Account କୁ balance କରିବା (Balancing an Account)....74

ଏକକ 2.3: Trial Balance (ଗୁରୁତ୍ୱ: D)....75
ବିଷୟ 1: ପରିଚୟ (Introduction) — ଧାରଣା ଆଧାର....75
ବିଷୟ 2: Trial Balance ପ୍ରସ୍ତୁତିର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ (Objectives of Preparing the Trial Balance)....76
ବିଷୟ 3: Trial Balance ର ସୀମାବଦ୍ଧତା (Limitations of Trial Balance)....77
ବିଷୟ 4: Trial Balance ପ୍ରସ୍ତୁତିର ପଦ୍ଧତି (Methods of Preparation of Trial Balance) — ଧାରଣା ଆଧାର....78
ବିଷୟ 5: Suspense Account ମାଧ୍ୟମରେ Adjusted Trial Balance — Adjusted Trial Balance (Through Suspense Account)....78
ବିଷୟ 6: Trial Balance ପ୍ରସ୍ତୁତିର ନିୟମ (Rules of Preparing the Trial Balance)....79

ଏକକ 2.4: Subsidiary Books (ଗୁରୁତ୍ୱ: A)....81
ବିଷୟ 1: ପରିଚୟ (Introduction)....81
ବିଷୟ 2: Subsidiary Books ଓ Principal Books ମଧ୍ୟରେ ପାର୍ଥକ୍ୟ (Distinction between Subsidiary Books and Principal Books) — ଧାରଣା ଆଧାର....82
ବିଷୟ 3: Purchases Book....83
ବିଷୟ 4: Sales Book....84
ବିଷୟ 5: Sales Return Books କିମ୍ବା Returns Inward Book....86
ବିଷୟ 6: Purchase Returns କିମ୍ବା Returns Outward Book....87
ବିଷୟ 7: Journal ର ଗୁରୁତ୍ୱ (Importance of Journal) — ଧାରଣା ଆଧାର....88

ଏକକ 2.5: Cash Book (ଗୁରୁତ୍ୱ: D)....89
ବିଷୟ 1: Cash Book — ଏକାଧାରରେ Subsidiary Book ଓ Principal Book (Cash Book -- A Subsidiary Book and a Principal Book)....89
ବିଷୟ 2: Cash Book ର ପ୍ରକାର (Kinds of Cash Book)....90
ବିଷୟ 3: Cash Book Entries ର Posting (Posting the Cash Book Entries) — ଧାରଣା ଆଧାର....91
ବିଷୟ 4: Petty Cash Book....92
ବିଷୟ 5: Credit/Debit Cards ମାଧ୍ୟମରେ ବିକ୍ରୟ ପାଇଁ Entries (Entries for Sale Through Credit/Debit Cards) — ଧାରଣା ଆଧାର....93

ଏକକ 2.6: ତ୍ରୁଟି ସଂଶୋଧନ (Rectification of Errors) (ଗୁରୁତ୍ୱ: B)....94
ବିଷୟ 1: ପରିଚୟ (Introduction) — ଧାରଣା ଆଧାର....94

ବିଷୟ 2: ତ୍ରୁଟିର ପର୍ଯ୍ୟାୟ (Stages of Errors) — ଧାରଣା ଆଧାର....95
ବିଷୟ 3: ତ୍ରୁଟିର ପ୍ରକାର (Types of Errors)....95
ବିଷୟ 4: ତ୍ରୁଟି ଖୋଜିବାର ପଦକ୍ଷେପ (Steps to Locate Errors) — ଧାରଣା ଆଧାର....97
ବିଷୟ 5: ତ୍ରୁଟି ସଂଶୋଧନ (Rectification of Errors)....97
ଅଧ୍ୟାୟ 3: Bank Reconciliation Statement (ଗୁରୁତ୍ୱ: B)....101
ବିଷୟ 1: ପରିଚୟ (Introduction)....101
ବିଷୟ 2: ପୃଷ୍ଠଭୂମି (Background) — ଧାରଣା ଆଧାର....102
ବିଷୟ 3: Bank Pass Book — ଧାରଣା ଆଧାର....102
ବିଷୟ 4: Bank Reconciliation Statement....103
ବିଷୟ 5: Bank Reconciliation Statement ର ଗୁରୁତ୍ୱ (Importance of Bank Reconciliation Statement)....104
ବିଷୟ 6: Cash Book Balance କୁ Pass Book Balance ସହ ମେଳାଇବାର ପ୍ରକ୍ରିୟା (Procedure for Reconciling the Cash Book Balance with the Pass Book Balance) — ଧାରଣା ଆଧାର....106
ବିଷୟ 7: Bank Reconciliation ର ପଦ୍ଧତି (Methods of Bank Reconciliation)....106
ଅଧ୍ୟାୟ 4: Inventories (ଗୁରୁତ୍ୱ: A)....110
ବିଷୟ 1: ଅର୍ଥ (Meaning) — ଧାରଣା ଆଧାର....110
ବିଷୟ 2: Inventory Valuation....111
ବିଷୟ 3: Inventory Valuation ର ଆଧାର (Basis of Inventory Valuation)....112
ବିଷୟ 4: Inventory ଅଭିଲେଖ ପ୍ରଣାଳୀ (Inventory Record Systems)....113
ବିଷୟ 5: Inventory ର cost ନିର୍ଦ୍ଧାରଣର ସୂତ୍ର/ପଦ୍ଧତି (Formulae/Methods to Determine Cost of Inventory)....115
ବିଷୟ 6: Inventories ଗଣନା (Inventories Taking)....116
ଅଧ୍ୟାୟ 5: Depreciation and Amortisation (ଗୁରୁତ୍ୱ: B)....119
ବିଷୟ 1: ପରିଚୟ (Introduction)....119
ବିଷୟ 2: Depreciation ମାପିବାର କାରକଗୁଡ଼ିକ (Factors in the Measurement of Depreciation)....120
ବିଷୟ 3: Depreciation ପ୍ରଦାନର ପଦ୍ଧତିଗୁଡ଼ିକ (Methods for Providing Depreciation)....122
ବିଷୟ 4: Property, Plant and Equipment ର ବିକ୍ରୟ/ନିଷ୍କାସନରେ ଲାଭ କିମ୍ବା କ୍ଷତି (Profit or Loss on The Sale/Disposal of Property, Plant and Equipment)....123
ବିଷୟ 5: Depreciation ପଦ୍ଧତିରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ (Change in the Method of Depreciation)....125
ବିଷୟ 6: Property, Plant and Equipment ର ଆକଳିତ Useful Life ର ସଂଶୋଧନ (Revision of the Estimated Useful Life of Property, Plant and Equipment)....127
ବିଷୟ 7: Property, Plant and Equipment ର Revaluation (Revaluation of Property, Plant and Equipment)....127
ବିଷୟ 8: Intangible Assets — ଧାରଣା ଆଧାର....129
ବିଷୟ 9: Amortisation....129
ଅଧ୍ୟାୟ 6: Bills of Exchange and Promissory Notes (ଗୁରୁତ୍ୱ: C)....131
ବିଷୟ 1: Bills of Exchange....131
ବିଷୟ 2: Promissory Notes....132
ବିଷୟ 3: Bill of Exchange ଓ Promissory Note ମଧ୍ୟରେ ପାର୍ଥକ୍ୟ (Differences - Bill of Exchange and Promissory Note)....133
ବିଷୟ 4: Bills of Exchange ଓ Promissory Notes ର ଲିପିବଦ୍ଧକରଣ (Record of Bills of Exchange and Promissory Notes)....134
ବିଷୟ 5: Bill ର ଅବଧି (Term of a Bill) — ଧାରଣା ଆଧାର....135
ବିଷୟ 6: Bill ର ଅବଧି ସମାପ୍ତି / Due Date (Expiry / Due Date of a Bill) — ଧାରଣା ଆଧାର....135
ବିଷୟ 7: Days of Grace....136
ବିଷୟ 8: Bill ର Date of Maturity (Date of Maturity of Bill) — ଧାରଣା ଆଧାର....137
ବିଷୟ 9: ଦେଖିବା ମାତ୍ରେ ଦେୟ Bill (Bill at Sight) — ଧାରଣା ଆଧାର....137
ବିଷୟ 10: ତାରିଖ ପରେ ଦେୟ Bill (Bill after Date) — ଧାରଣା ଆଧାର....137
ବିଷୟ 11: Bill ର Due Date କିପରି ଗଣନା କରିବେ (How to Calculate Due Date of a Bill)....138
ବିଷୟ 12: Noting Charges....139
ବିଷୟ 13: Bill ର ନବୀକରଣ (Renewal of Bill)....140
ବିଷୟ 14: Bills of Exchange ର ଅବଧିପୂର୍ବ ପରିଶୋଧ ଓ Rebate (Retirement of Bills of Exchange & Rebate)....141
ବିଷୟ 15: Insolvency....142

www.scanneradda.com

ବିଷୟ 16: Accommodation Bills....143
ବିଷୟ 17: ଆଦାୟ ପାଇଁ ପଠାଯାଇଥିବା Bills (Bills of Collection) — ଧାରଣା ଆଧାର....144
ବିଷୟ 18: Bills Receivable and Bills Payable Books — ଧାରଣା ଆଧାର....145
ବିଷୟ 19: ସମନ୍ୱିତ ସମସ୍ୟା (Integrated Problems)....145
ଅଧ୍ୟାୟ 7: Sole Proprietors ଙ୍କ Final Accounts ପ୍ରସ୍ତୁତି (Preparation of Final Accounts of Sole Proprietors) (ଗୁରୁତ୍ୱ: B)....147
ଏକକ 7.1: Non-Manufacturing Entities ର Final Accounts (Final Accounts of Non-Manufacturing Entities) (ଗୁରୁତ୍ୱ: B)....147
ବିଷୟ 1: ପରିଚୟ (Introduction) — ଧାରଣା ଆଧାର....147
ବିଷୟ 2: Final Accounts ପ୍ରସ୍ତୁତି (Preparation of Final Accounts) — ଧାରଣା ଆଧାର....148
ବିଷୟ 3: Trading Account....148
ବିଷୟ 4: Profit and Loss Account....150
ବିଷୟ 5: କେତେକ Adjustments ଓ ସେଗୁଡ଼ିକର Treatment (Certain Adjustments and their Treatments)....151
ବିଷୟ 6: Balance Sheet....153
ବିଷୟ 7: Accounting Procedure ର କ୍ରମ ବା Accounting Cycle (Sequence of Accounting Procedure or the Accounting Cycle) — ଧାରଣା ଆଧାର....155
ବିଷୟ 8: Opening Entry — ଧାରଣା ଆଧାର....155
ବିଷୟ 9: Provisions and Reserves — ଧାରଣା ଆଧାର....155
ବିଷୟ 10: Financial Statements ର ସୀମାବଦ୍ଧତା (Limitations of Financial Statements)....156
ବିଷୟ 11: ସମନ୍ୱିତ ସମସ୍ୟା (Integrated Problems)....157
ଏକକ 7.2: Manufacturing Entities ର Final Accounts (Final Accounts of Manufacturing Entities) (ଗୁରୁତ୍ୱ: D)....159
ବିଷୟ 1: ପରିଚୟ (Introduction) — ଧାରଣା ଆଧାର....159
ବିଷୟ 2: ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ (Purpose) — ଧାରଣା ଆଧାର....159
ବିଷୟ 3: ଉତ୍ପାଦନ ଖର୍ଚ୍ଚ (Manufacturing Costs)....160
ବିଷୟ 4: Manufacturing Account ର ରୂପରେଖ (Design of A Manufacturing Account)....161
ଅଧ୍ୟାୟ 8: Non-Profit Organisations ର Financial Statements (Financial Statements of Non-Profit Organisations) (ଗୁରୁତ୍ୱ: A)....164
ବିଷୟ 1: ପରିଚୟ (Introduction) — ଧାରଣା ଆଧାର....164
ବିଷୟ 2: Receipts and Payments Account ର ପ୍ରକୃତି (Nature of Receipts and Payments Account)....164
ବିଷୟ 3: Income and Expenditure Account....166
ବିଷୟ 4: Balance Sheet....169
ବିଷୟ 5: ଶିକ୍ଷାନୁଷ୍ଠାନ (Educational Institution)....171
ଅଧ୍ୟାୟ 9: Incomplete Records ରୁ Accounts (Accounts from Incomplete Records) (ଗୁରୁତ୍ୱ: C)....174
ବିଷୟ 1: ପରିଚୟ (Introduction)....174
ବିଷୟ 2: Single Entry System ର ପ୍ରକାରଭେଦ (Types of Single Entry System) — ଧାରଣା ଆଧାର....175
ବିଷୟ 3: Capital Comparison ଦ୍ୱାରା Profit ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ (Ascertainment of Profit by Capital Comparison)....176
ବିଷୟ 4: ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ Accounting ସୂଚନା ପାଇବାର କୌଶଳ (Techniques of Obtaining Complete Accounting Information)....177
ଅଧ୍ୟାୟ 10: Partnership and LLP Accounts (ଗୁରୁତ୍ୱ: C)....181
ଏକକ 10.1: Partnership Accounts ର ପରିଚୟ (Introduction to Partnership Accounts) (ଗୁରୁତ୍ୱ: D)....181
ବିଷୟ 1: ପରିଚୟ: Partnership କାହିଁକି? (Introduction: Why Partnership?) — ଧାରଣା ଆଧାର....181
ବିଷୟ 2: Partnership ର ସଂଜ୍ଞା ଓ ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ (Definition and Features of Partnership)....181
ବିଷୟ 3: Limited Liability Partnership....183
ବିଷୟ 4: ସାଧାରଣ Partnership Firm ଓ LLP ମଧ୍ୟରେ ପାର୍ଥକ୍ୟ (Distinction Between an Ordinary Partner ship Firm and An LLP)....184
ବିଷୟ 5: Partnership Deed ର ମୁଖ୍ୟ Clauses (Main Clauses in A Partnership Deed)....185
ବିଷୟ 6: Partners ଙ୍କ କ୍ଷମତା (Powers of Partners) — ଧାରଣା ଆଧାର....187
ବିଷୟ 7: Accounts — ଧାରଣା ଆଧାର....187
ବିଷୟ 8: Profit and Loss Appropriation....188
ବିଷୟ 9: Fixed and Fluctuating Capital....189

www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com

www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com

ଏକକ 10.2: Partnership Accounts ରେ Goodwill ର Treatment (Treatment of Goodwill in Partnership Accounts) (ଗୁରୁତ୍ୱ: D) 191

ବିଷୟ 1: Goodwill....191
ବିଷୟ 2: Goodwill Valuation ର ପଦ୍ଧତି (Methods for Goodwill Valuation)....192
ବିଷୟ 3: Goodwill Valuation ର ଆବଶ୍ୟକତା (Need for Valuation of Goodwill) — ଧାରଣା ଆଧାର....194
ବିଷୟ 4: Partner ଙ୍କ Admission ରେ Goodwill ର Valuation (Valuation of Goodwill in Case of Admission of a Partner) — ଧାରଣା ଆଧାର....194
ବିଷୟ 5: ନୂଆ Partner ଙ୍କ Admission ରେ Goodwill ର Accounting Treatment (Accounting Treatment of Goodwill in Case of Admission of a New Partner) — ଧାରଣା ଆଧାର....195
ବିଷୟ 6: Profit Sharing Ratio ବଦଳିଲେ Goodwill ର Accounting Treatment (Accounting Treatment of Goodwill in Case of Change in Profit Sharing Ratio) — ଧାରଣା ଆଧାର....195
ବିଷୟ 7: Partner ଙ୍କ Retirement ବା ମୃତ୍ୟୁରେ Goodwill ର Accounting Treatment (Accounting Treatment of Goodwill in Case of Retirement or Death of a Partner)....196

ଏକକ 10.3: Admission of a New Partner (ଗୁରୁତ୍ୱ: C)....197

ବିଷୟ 1: ପରିଚୟ (Introduction) — ଧାରଣା ଆଧାର....197
ବିଷୟ 2: Revaluation Account or Profit and Loss Adjustment Account....198
ବିଷୟ 3: Balance Sheet ରେ ଥିବା Reserves (Reserves in the Balance Sheet)....200
ବିଷୟ 4: ନୂଆ Profit Sharing Ratio ର ଗଣନା (Computation of New Profit Sharing Ratio) — ଧାରଣା ଆଧାର....201
ବିଷୟ 5: Hidden Goodwill....201

ଏକକ 10.4: Retirement of a Partner (ଗୁରୁତ୍ୱ: D)....203

ବିଷୟ 1: ପରିଚୟ (Introduction) — ଧାରଣା ଆଧାର....203
ବିଷୟ 2: Gaining Ratio ର ଗଣନା (Calculation of Gaining Ratio)....203
ବିଷୟ 3: Partner ଙ୍କ retirement ସମୟରେ assets ଓ liabilities ର revaluation (Revaluation of Assets and Liabilities on Retirement of a Partner) — ଧାରଣା ଆଧାର....204
ବିଷୟ 4: Reserves — ଧାରଣା ଆଧାର....205
ବିଷୟ 5: Retiring partner ଙ୍କୁ ଅନ୍ତିମ ପରିଶୋଧ (Final Payment to a Retiring Partner) — ଧାରଣା ଆଧାର....206
ବିଷୟ 6: Partner ଙ୍କ loan କିସ୍ତିରେ ପରିଶୋଧ (Paying a Partner's Loan in Instalment) — ଧାରଣା ଆଧାର....206
ବିଷୟ 7: Joint Life Policy....206
ବିଷୟ 8: Separate Life Policy....208
ବିଷୟ 9: ସମନ୍ୱିତ ସମସ୍ୟା (Integrated Problems)....208

ଏକକ 10.5: Death of a Partner (ଗୁରୁତ୍ୱ: D)....210

ବିଷୟ 1: ପରିଚୟ (Introduction)....210
ବିଷୟ 2: କେତେକ କ୍ଷେତ୍ରରେ outgoing partner ଙ୍କ subsequent profits ରେ ଅଂଶ ପାଇବା ଅଧିକାର (Right of Outgoing Partner in Certain Cases to Share Subsequent Profits) — ଧାରଣା ଆଧାର....211
ବିଷୟ 3: ମୃତ partner ଙ୍କ legal representatives ଙ୍କୁ ଦେୟ ରାଶି (Amount Payable to Legal Representatives of Dead Partner) — ଧାରଣା ଆଧାର....211
ବିଷୟ 4: ମୃତ୍ୟୁ କ୍ଷେତ୍ରରେ ବିଶେଷ transactions: Joint Life Policy (Special Transactions in Case of Death: Joint Life Policy)....212
ବିଷୟ 5: ମୃତ୍ୟୁ କ୍ଷେତ୍ରରେ ବିଶେଷ transactions: Separate Life Policy (Special Transactions in Case of Death: Separate Life Policy)....213
ବିଷୟ 6: ମୃତ୍ୟୁ କ୍ଷେତ୍ରରେ ବିଶେଷ transactions: Deceased Partner's Share ର ପରିଶୋଧ (Special Transactions in Case of Death: Payment of Deceased Partner's Share)....214
ବିଷୟ 7: ସମନ୍ୱିତ ସମସ୍ୟା (Integrated Problems)....215

ଏକକ 10.6: Dissolution of Partnership Firms and LLPs (ଗୁରୁତ୍ୱ: D)....217

ବିଷୟ 1: ପରିଚୟ (Introduction) — ଧାରଣା ଆଧାର....217
ବିଷୟ 2: Partnership Dissolution ର କାରଣ ହେଉଥିବା ପରିସ୍ଥିତି (Circumstances Leading to Dissolution of Partnership) — ଧାରଣା ଆଧାର....217
ବିଷୟ 3: Dissolution ର ପରିଣାମ (Consequences of Dissolution)....218
ବିଷୟ 4: Dissolution ରେ Partnership Books ବନ୍ଦ କରିବା (Closing of Partnership Books on Dissolution)....219
ବିଷୟ 5: ଜଣେ Partner ଙ୍କ Insolvency ର ପରିଣାମ (Consequences of Insolvency of a Partner) — ଧାରଣା ଆଧାର....221

www.scanneradda.com

ବିଷୟ 6: ଜଣେ Partner ଙ୍କ Insolvency ରୁ ଉତ୍ପନ୍ନ Loss (Loss arising from Insolvency of a Partner)....221
ବିଷୟ 7: Piecemeal Payments....223
ବିଷୟ 8: LLP ର Winding up — Winding up of a Limited Liability Partnership (LLP)....224
ବିଷୟ 9: ସମନ୍ୱିତ ସମସ୍ୟା (Integrated Problems)....225

ଅଧ୍ୟାୟ 11: Company ହିସାବ (Company Accounts) (ଗୁରୁତ୍ୱ: A)....227

ଏକକ 11.1: Company Accounts ର ପରିଚୟ (Introduction to Company Accounts) (ଗୁରୁତ୍ୱ: D)....227
ବିଷୟ 1: ପରିଚୟ (Introduction)....227
ବିଷୟ 2: Company ର ଅର୍ଥ (Meaning of Company) — ଧାରଣା ଆଧାର....228
ବିଷୟ 3: Company ର ମୁଖ୍ୟ ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ (Salient Features of a Company) — ଧାରଣା ଆଧାର....229
ବିଷୟ 4: Companies ର ପ୍ରକାର (Types of Companies)....229
ବିଷୟ 5: Books of Account ର ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ (Maintenance of Books of Account) — ଧାରଣା ଆଧାର....231
ବିଷୟ 6: Financial Statements ପ୍ରସ୍ତୁତି (Preparation of Financial Statements) — ଧାରଣା ଆଧାର....231

ଏକକ 11.2: Shares ର Issue, Forfeiture ଓ Re-Issue (Issue, Forfeiture and Re-Issue of Shares) (ଗୁରୁତ୍ୱ: A)....232
ବିଷୟ 1: ପରିଚୟ (Introduction) — ଧାରଣା ଆଧାର....232
ବିଷୟ 2: Share Capital....233
ବିଷୟ 3: Shares ର ପ୍ରକାର (Types of Shares)....234
ବିଷୟ 4: Cash ପାଇଁ Shares ର Issue (Issue of Shares for Cash)....235
ବିଷୟ 5: Shares ର Subscription (Subscription of Shares) — ଧାରଣା ଆଧାର....236
ବିଷୟ 6: Discount ରେ Issue ହୋଇଥିବା Shares (Shares Issued at Discount)....236
ବିଷୟ 7: Premium ରେ Issue ହୋଇଥିବା Shares (Shares Issued at Premium)....237
ବିଷୟ 8: Over Subscription and Pro-Rata Allotment....238
ବିଷୟ 9: Calls-In-Arrears and Calls-In Advance....239
ବିଷୟ 10: Calls-in-Arrears ଓ Calls-in-Advance ଉପରେ Interest....240
ବିଷୟ 11: Shares ର Forfeiture (Forfeiture of Shares)....241
ବିଷୟ 12: Forfeited Shares ର Re-issue (Re-issue of Forfeited Shares)....243
ବିଷୟ 13: Cash ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ Consideration ପାଇଁ Shares ର Issue (Issue of Shares for Consideration other than Cash) — ଧାରଣା ଆଧାର....244

ଏକକ 11.3: Issue of Debentures (ଗୁରୁତ୍ୱ: D)....245
ବିଷୟ 1: ପରିଚୟ (Introduction) — ଧାରଣା ଆଧାର....245
ବିଷୟ 2: ଅର୍ଥ (Meaning)....246
ବିଷୟ 3: Debentures ର ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ (Features of Debentures)....247
ବିଷୟ 4: Debentures ଓ Shares ମଧ୍ୟରେ ପାର୍ଥକ୍ୟ (Distinction Between Debentures and Shares) — ଧାରଣା ଆଧାର....248
ବିଷୟ 5: Debentures ର ପ୍ରକାର (Types of Debentures)....249
ବିଷୟ 6: Issue of Debentures....250
ବିଷୟ 7: Issue of Debentures as Collateral Security....251
ବିଷୟ 8: Cash ଭିନ୍ନ Consideration ରେ Debentures ର Issue (Issue of Debentures in Consideration other than for Cash)...252
ବିଷୟ 9: Debentures Issue ରେ Discount/Loss ର ବ୍ୟବହାର (Treatment of Discount/Loss on Issue of Debentures)....253
ବିଷୟ 10: Interest on Debentures....254

ଏକକ 11.4: Bonus Issue ଓ Rights Issue ପାଇଁ Accounting (Accounting for Bonus Issue and Rights Issue) (ଗୁରୁତ୍ୱ: D)....255
ବିଷୟ 1: Issue of Bonus Shares....255
ବିଷୟ 2: Right Issue....257

ଏକକ 11.5: Redemption of Preference Shares (ଗୁରୁତ୍ୱ: D)....258
ବିଷୟ 1: ପରିଚୟ (Introduction) — ଧାରଣା ଆଧାର....258
ବିଷୟ 2: Redeemable Preference Shares ଜାରି କରିବାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ (Purpose of Issuing Redeemable Preference Shares) — ଧାରଣା ଆଧାର....259
ବିଷୟ 3: Companies Act ର ବ୍ୟବସ୍ଥା — Provisions of the Companies Act (Section 55) — ଧାରଣା ଆଧାର....259
ବିଷୟ 4: Fully Paid-Up Shares ର redemption ପଦ୍ଧତି (Methods of Redemption of Fully Paid-Up Shares)....260

ବିଷୟ 5: Undistributed Profits ର capitalisation ଦ୍ୱାରା preference shares ର redemption (Redemption of Preference Shares by Capitalisation of Undistributed Profits)....262
ବିଷୟ 6: Partly Called-Up Preference Shares ର redemption (Redemption of Partly Called-Up Preference Shares) — ଧାରଣା ଆଧାର....264
ବିଷୟ 7: Fully Called କିନ୍ତୁ Partly Paid-Up Preference Shares ର redemption (Redemption of Fully Called but Partly Paid-Up Preference Shares) — ଧାରଣା ଆଧାର....264
ଏକକ 11.6: Redemption of Debentures (ଗୁରୁତ୍ୱ: D)....265
ବିଷୟ 1: ପରିଚୟ (Introduction) — ଧାରଣା ଆଧାର....265
ବିଷୟ 2: Redemption of Debentures — ଧାରଣା ଆଧାର....265
ବିଷୟ 3: Debenture Redemption Reserve....266
ବିଷୟ 4: Debentures ର redemption ପଦ୍ଧତି (Methods of Redemption of Debentures)....266

www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com

www.scanneradda.com

আରମ୍ଭ କରିବା ପୂର୍ବରୁ

ଏହି ଟିପ୍ପଣୀ କିପରି ବ୍ୟବହାର କରିବେ

Scanner ର ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରଶ୍ନକୁ ପଢ଼ି ବର୍ଗୀକୃତ କରାଯାଇଛି — **ଏହି ପେପରରେ 524 ଟି ପ୍ରଶ୍ନ** — ICAI ନିଜେ ପ୍ରକାଶ କରୁଥିବା ଦକ୍ଷତା-ଢାଞ୍ଚା ଅନୁସାରେ। ଏହି ଟିପ୍ପଣୀ syllabus କ୍ରମରେ ନୁହେଁ, ଏହି ବର୍ଗୀକରଣ ଉପରେ ଆଧାରିତ। ଏହି ପୃଷ୍ଠାରେ ଦେଇଥିବା ଦଶ ମିନିଟ୍ ସମଗ୍ର ପୁସ୍ତକର ବ୍ୟବହାର ଢଙ୍ଗକୁ ବଦଳାଇଦେବ।

1. ଗୋଟିଏ ବିଷୟର ଢାଞ୍ଚା

	ଏହାକୁ ଏପରି ପଢ଼ନ୍ତୁ
ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ	ବିଷୟଟି ଯେଉଁ Study Material ଅନୁଚ୍ଛେଦ ଉପରେ ଆଧାରିତ, ଠିକ୍ ସେହିଗୁଡ଼ିକ। ଟିପ୍ପଣୀ ପଢ଼ିବା **ପୂର୍ବରୁ** Study Material ଖୋଲି ସେଗୁଡ଼ିକ ପଢ଼ନ୍ତୁ — ଟିପ୍ପଣୀ ଏହା ଧରିନେଇ ଲେଖାଯାଇଛି।
ଟିପ୍ପଣୀ	ବିଷୟଟି ପ୍ରକୃତରେ କେଉଁ କଥା ଉପରେ ନିର୍ଭର କରେ — coverage ପାଇଁ ନୁହେଁ, ପରୀକ୍ଷା ପାଇଁ ଲେଖାଯାଇଛି। ସଂକ୍ଷିପ୍ତ, ଏବଂ ପରୀକ୍ଷାର ପୂର୍ବ ରାତିରେ ପୁଣି ପଢ଼ିବା ପାଇଁ।
ଦକ୍ଷତା-ସ୍ତର	ପରୀକ୍ଷକ ସେହି ବିଷୟରେ ପ୍ରକୃତରେ ବ୍ୟବହାର କରିଥିବା ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦକ୍ଷତା ପାଇଁ ଗୋଟିଏ ସ୍ତର; ପ୍ରତ୍ୟେକରେ କିଛି ଧାଡ଼ିର ମାର୍ଗଦର୍ଶନ ଏବଂ ଅଭ୍ୟାସ ପାଇଁ Scanner ର ଠିକ୍ ସେହି ପ୍ରଶ୍ନ। ସ୍ତରଗୁଡ଼ିକୁ ଛପା କ୍ରମରେ ହିଁ ପଢ଼ନ୍ତୁ — ଏଗୁଡ଼ିକ କମ୍ ଦାବି କରୁଥିବା ଦକ୍ଷତାରୁ ଅଧିକ ଦାବି କରୁଥିବା ଦକ୍ଷତା ଆଡ଼କୁ ଯାଏ।
ଧାରଣା ଆଧାର	ପରୀକ୍ଷକ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପହଞ୍ଚି ନଥିବା ବିଷୟ। ଏହା ବୈକଳ୍ପିକ ନୁହେଁ — କେବଳ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପଚରାଯାଇନାହିଁ, ଏବଂ ଏହା ପରୀକ୍ଷାଯୋଗ୍ୟ। ଏହି ପେପରରେ ଏପରି **84 ଟି ବିଷୟ** ଅଛି।

2. ପ୍ରଶ୍ନ-ଧାଡ଼ି କିପରି ପଢ଼ିବେ

PQ 5.24 · PYQ 2026-Sep [2] (b) · 10M · Pg 173 — LEVEL II ପ୍ରୟୋଗ (Application) — କଠିନ

ଧାଡ଼ିର ଅଂଶ	ଏହା ଆପଣଙ୍କୁ କ'ଣ କହେ
PQ 5.24	Scanner ର ନିଜସ୍ୱ ପ୍ରଶ୍ନ ସଂଖ୍ୟା। **PQ** ବ୍ୟାବହାରିକ ପ୍ରଶ୍ନ, **TQ** ତାତ୍ତ୍ୱିକ ପ୍ରଶ୍ନ।
PYQ 2026-Sep [2] (b)	କେଉଁଠି ପଚରାଯାଇଥିଲା — **PYQ** ପୂର୍ବ ପରୀକ୍ଷା, **MTP** mock test paper, **RTP** revision test paper — ତା'ପରେ ସେହି sitting, ଏବଂ ସେହି ପେପରରେ ଏହାର ସଂଖ୍ୟା।
{C}	Case-scenario ପ୍ରଶ୍ନ।
DESC · TF · SN · DB	ତାତ୍ତ୍ୱିକ ପ୍ରଶ୍ନର ପ୍ରକାର: ବର୍ଣ୍ଣନାତ୍ମକ, ସତ୍ୟ/ମିଥ୍ୟା, ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଟିପ୍ପଣୀ, ପାର୍ଥକ୍ୟ ଦର୍ଶାନ୍ତୁ। ବ୍ୟାବହାରିକ ପ୍ରଶ୍ନରେ ଏପରି କୌଣସି tag ନଥାଏ।

ଧାଡ଼ିର ଅଂଶ	ଏହା ଆପଣଙ୍କୁ କ'ଣ କହେ
10M	ମାର୍କ, Scanner ରେ ଯେପରି ଛପା ହୋଇଛି। ଉତ୍ସ ଯେଉଁଠି ମାର୍କ ଛାପେ ନାହିଁ ସେଠାରେ ଖାଲି — RTP ପ୍ରାୟତଃ ଛାପେ ନାହିଁ।
Pg 173	Scanner ର ସେହି ପୃଷ୍ଠା ଯେଉଁଠି ପ୍ରଶ୍ନ ଓ ଏହାର ଉତ୍ତର ଛପା ହୋଇଛି।
LEVEL II ପ୍ରୟୋଗ	ICAI ର ଦକ୍ଷତା-ସ୍ତର, ଏବଂ ତା' ଭିତରର ଦକ୍ଷତା। ଭାଗ 3 ଏଗୁଡ଼ିକୁ ବୁଝାଏ।
8× ପଚରାଯାଇଛି	ସେହି ପ୍ରଶ୍ନ ପୂର୍ବ ପରୀକ୍ଷା, mock tests ଓ revision tests ରେ ଏତେ ଥର ଆସିଛି। ଏଗୁଡ଼ିକୁ ସର୍ବୋଚ୍ଚ ପ୍ରାଥମିକତା ଦିଅନ୍ତୁ।
କଠିନ	ପ୍ରଶ୍ନଟି କେତେ ପରିଶ୍ରମ ଦାବି କରେ — ଏହାର ମାର୍କ ଏବଂ ଏଥିରେ ପଚରାଯାଇଥିବା ଅଲଗା ଅଲଗା କଥାର ସଂଖ୍ୟା ଆଧାରରେ।

3. ଆକଳନ ପଦ୍ଧତି — ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦକ୍ଷତା ଆପଣଙ୍କଠାରୁ କ'ଣ ଚାହେଁ

ICAI ଏକ **Skill Assessment Specification Grid** ପ୍ରକାଶ କରେ। ସେଥିରେ ତିନୋଟି ଦକ୍ଷତା-ସ୍ତର ଦିଆଯାଇଛି, ଏବଂ ଏହାର **Manner of Assessment of Skills** ସ୍ତମ୍ଭରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ସ୍ତରକୁ ଦୁଇଟି ଅଲଗା ଦକ୍ଷତା ଭାବେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରାଯାଇଛି। ସେହି ଛଅଟି ଦକ୍ଷତା ହିଁ ଏହି ପୁସ୍ତକରେ ଚାଲିଥିବା ସ୍ତର-ଶୀର୍ଷକ।

ଦକ୍ଷତା	ସ୍ତର	ପରୀକ୍ଷକ ଆପଣଙ୍କୁ କ'ଣ କରିବାକୁ କହୁଛନ୍ତି	ଧ୍ୟାନ ଦେବାକୁ ଥିବା directive verbs
ସ୍ମୃତି (Remembering)	Level I	ଯାହା ଶିଖିଛନ୍ତି, ତାହାକୁ ଯେପରି ଶିଖିଛନ୍ତି ସେପରି ଲେଖନ୍ତୁ।	Define · List · State · Name · Enumerate · Recognise
ବୋଧ (Understanding)	Level I	ତାହାକୁ ବୁଝାନ୍ତୁ, ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ରଖନ୍ତୁ — ନିୟମଟି ଯେପରି ଅଛି ସେପରି କାହିଁକି, ତାହା ଆପଣ ବୁଝିଛନ୍ତି ବୋଲି ଦର୍ଶାନ୍ତୁ।	Describe · Explain · Distinguish · Identify · Illustrate · Outline
ପ୍ରୟୋଗ (Application)	Level II	ଜ୍ଞାନ, ଧାରଣା ବା ପଦ୍ଧତିକୁ ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ ବା ପ୍ରଦର୍ଶନ କରନ୍ତୁ, ପ୍ରଶ୍ନ ସମାଧାନ କରନ୍ତୁ।	Apply · Calculate · Determine · Prepare · Reconcile · Record · Perform · Use · Conduct · Demonstrate
ବିଶ୍ଳେଷଣ (Analysis)	Level II	ମୂଳ କାରଣ ଜାଣିବା ପାଇଁ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ କ୍ଷେତ୍ର ମଧ୍ୟରେ ପାରସ୍ପରିକ ସମ୍ପର୍କ ପରୀକ୍ଷା କରନ୍ତୁ, ଏବଂ ବିଚାରକୁ ସମର୍ଥନ କରୁଥିବା ପ୍ରମାଣ ଖୋଜନ୍ତୁ।	Analyse · Discuss · Compare and Contrast · Examine · Develop · Monitor · Prioritise · Align · Communicate
ମୂଲ୍ୟାୟନ (Evaluation)	Level III	ସମସ୍ୟାର ଆକଳନ କରନ୍ତୁ ଏବଂ ବିଚାରବୁଦ୍ଧି ଦ୍ୱାରା ସିଦ୍ଧାନ୍ତରେ ପହଞ୍ଚନ୍ତୁ।	Advise · Evaluate · Recommend · Review · Select · Assess
ସଂଶ୍ଳେଷଣ (Synthesis)	Level III	ତଥ୍ୟ ଓ ସୂଚନାକୁ ଏକତ୍ର କରନ୍ତୁ, ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ତଥ୍ୟକୁ ଅପ୍ରାସଙ୍ଗିକରୁ ଅଲଗା କରି।	ସଂଶ୍ଳେଷଣ ପାଇଁ ICAI କୌଣସି verb ଦିଏ ନାହିଁ।

www.scanneradda.com

www.scanneradda.com

ICAI **Application** ଓ **Analysis** ର verbs ଦୁଇଟି ଅଲଗା ତାଲିକାରେ ଛାପେ, ତେଣୁ ସେହି ବିଭାଜନ Institute ର ନିଜର। Level I ଓ Level III ପାଇଁ ଏହା ଗୋଟିଏ ଲେଖାଏଁ ମିଳିତ ତାଲିକା ଛାପେ — ତେଣୁ **ସ୍ମୃତି ଓ ବୋଧ** ମଧ୍ୟରେ, ଏବଂ **ମୂଲ୍ୟାୟନ ଓ ସଂଶ୍ଳେଷଣ** ମଧ୍ୟରେ ସୀମାରେଖା verbs ର ପ୍ରକାଶିତ ତାଲିକା ଉପରେ ନୁହେଁ, ICAI ର Manner of Assessment ବର୍ଣ୍ଣନା ଉପରେ ଆଧାରିତ।

CA Foundation ର ଆକଳନ କେବଳ Level I ଓ Level II ରେ ହୁଏ — Prospectus ଏହି ପାଠ୍ୟକ୍ରମ ପାଇଁ Level III ସ୍ତମ୍ଭ ଛାପେ ନାହିଁ, ସେଥିପାଇଁ ଉପରର ଶେଷ ଦୁଇଟି ଧାଡ଼ି ଧୂସର। ମୂଲ୍ୟାୟନ ଓ ସଂଶ୍ଳେଷଣ Final ରୁ ଆରମ୍ଭ ହୁଏ।

4. ଦକ୍ଷତା-ମିଶ୍ରଣ ଆପଣଙ୍କ ପ୍ରସ୍ତୁତିରେ କ'ଣ ବଦଳାଇବା ଉଚିତ

ICAI ଏହି ପେପରର ମାର୍କକୁ **Level I 5–20%** ଏବଂ **Level II 80–95%** ରେ ଭାଗ କରେ। ଏଥିରୁ ଦୁଇଟି କଥା ବାହାରେ, ଯାହାକୁ ଅଣଦେଖା କରିବା ସହଜ।

- **ପଢ଼ିବା ମାନେ ପ୍ରସ୍ତୁତି ନୁହେଁ।** ପାଞ୍ଚଟି ମାର୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଚାରିଟି ପ୍ରଶ୍ନ ସମାଧାନ ପାଇଁ, ତାହାର ବର୍ଣ୍ଣନା ପାଇଁ ନୁହେଁ। ଯେଉଁ ବିଷୟ ଆପଣ ବୁଝାଇପାରନ୍ତି କିନ୍ତୁ କେବେ ସମାଧାନ କରିନାହାନ୍ତି, ସେ ବିଷୟ ଆପଣ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିନାହାନ୍ତି।
- **ପେପରର ସନ୍ତୁଳନ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଅଧ୍ୟାୟର ସନ୍ତୁଳନ ନୁହେଁ।** ପ୍ରତ୍ୟେକ ଅଧ୍ୟାୟ ନିଜର **ICAI ଦକ୍ଷତା ପ୍ରୋଫାଇଲ୍** ପ୍ୟାନେଲ୍ ସହ ଆରମ୍ଭ ହୁଏ, ଯାହା ଦର୍ଶାଏ ସେହି ଅଧ୍ୟାୟର ମାର୍କ ପ୍ରକୃତରେ କିପରି ବଣ୍ଟନ ହୋଇଛି ଏବଂ ତାହାର ପ୍ରସ୍ତୁତି ପାଇଁ ଏହାର ଅର୍ଥ କ'ଣ। କିଛି ଅଧ୍ୟାୟ ପ୍ରାୟ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ତତ୍ତ୍ୱ; ଅନ୍ୟ କେତେକରେ ତତ୍ତ୍ୱ ନାମମାତ୍ର। ଅଧ୍ୟାୟ ଆରମ୍ଭ କରିବା ପୂର୍ବରୁ ସେହି ପ୍ୟାନେଲ୍ ପଢ଼ନ୍ତୁ।

5. ପୁସ୍ତକର ଆରମ୍ଭରେ ଦୁଇଟି ମାର୍ଗଦର୍ଶିକା

	ଏହା କେଉଁ କାମ ପାଇଁ
ବିଷୟ ର୍‍ୟାଙ୍କିଂ	ବର୍ଗୀକୃତ Scanner ପ୍ରଶ୍ନରେ ନିଜ ଅଂଶ ଅନୁସାରେ ପରୀକ୍ଷାରେ ଆସିଥିବା ପ୍ରତ୍ୟେକ ବିଷୟର ର୍‍ୟାଙ୍କିଂ, ଏବଂ କ୍ରମସଞ୍ଚିତ coverage ଅନୁସାରେ **A**, **B** ବା **C** ବର୍ଗ। ବର୍ଗ A ସମସ୍ତ ପ୍ରଶ୍ନର ପ୍ରଥମ 60% ବହନ କରେ — ପ୍ରଥମେ ସେଗୁଡ଼ିକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଆୟତ୍ତ କରନ୍ତୁ।
ଗୁରୁତ୍ୱ ଗ୍ରେଡ୍	ସୂଚୀପତ୍ରରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଅଧ୍ୟାୟ ଓ ଏକକ ସାମ୍ନାରେ ଛପା **A–D** ଗ୍ରେଡ୍। ଏହା Scanner ପ୍ରକାଶ କରୁଥିବା ICAI ର syllabus ଭାରାଂଶ ସଙ୍କେତ, ଏବଂ ଏହା ପ୍ରଶ୍ନ-ପୌନଃପୁନ୍ୟ ର୍‍ୟାଙ୍କିଂଠାରୁ **ଅଲଗା।** ଦୁଇଟି ଯେଉଁଠି ମେଳ ଖାଏ ନାହିଁ, ସେଠାରେ ଦୁଇଟି ମଧ୍ୟରୁ ଉଚ୍ଚତର ମାନ ଅନୁସାରେ ପ୍ରସ୍ତୁତି କରନ୍ତୁ।

www.scanneradda.com

ଅଧ୍ୟୟନ ପ୍ରାଥମିକତା ମାର୍ଗଦର୍ଶିକା

ବିଷୟ ର୍‍ୟାଙ୍କିଂ — ପରୀକ୍ଷା ଭାରାଂଶ

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ: ଏହି ପୁସ୍ତିକାରେ ପରୀକ୍ଷକ ପ୍ରକୃତରେ ପଚାରିଥିବା ପ୍ରତ୍ୟେକ ବିଷୟକୁ ତଳେ 524 ଟି ବର୍ଗୀକୃତ Scanner ପ୍ରଶ୍ନରେ ତାହାର ଅଂଶ ଅନୁସାରେ — ସମସ୍ତ 33 ଟି ଏକକ ମିଶାଇ — ର୍‍ୟାଙ୍କ କରାଯାଇଛି, ଏବଂ କ୍ରମସଞ୍ଚିତ coverage ଅନୁସାରେ A, B ବା C ବର୍ଗ ଦିଆଯାଇଛି। **ବର୍ଗ A (ର୍‍ୟାଙ୍କ 1–30)** ସମସ୍ତ ବର୍ଗୀକୃତ ପ୍ରଶ୍ନର ପ୍ରଥମ 60% ବହନ କରେ। **ବର୍ଗ B (ର୍‍ୟାଙ୍କ 31–52)** ପରବର୍ତ୍ତୀ 15% ଯୋଡ଼େ, ଯାହାଦ୍ୱାରା coverage ପ୍ରାୟ 75% ହୁଏ। **ବର୍ଗ C** ବାକି 25%: ଏକ ଲମ୍ବା ଲାଞ୍ଜ, ଯେଉଁଥିରୁ ମାର୍କ ଆଦାୟ କରିବା ଧୀର, ଏବଂ ଯାହାର ଅଧିକାଂଶ A ଓ B ପ୍ରସ୍ତୁତି ସମୟରେ ଆପେ ଆପେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଯାଏ। **ପୃଷ୍ଠା** ସ୍ତମ୍ଭ ସେହି ବିଷୟର ଟିପ୍ପଣୀ କେଉଁ ପୃଷ୍ଠାରେ ଆରମ୍ଭ ହୁଏ ତାହା ଦର୍ଶାଏ।

#	ବର୍ଗ	ଅଧ୍ୟାୟ	ବିଷୟ	ଅଂଶ	କ୍ରମସଞ୍ଚିତ	ପୃଷ୍ଠା
1	A	Accounting ପ୍ରକ୍ରିୟା (Accounting Process)	ତ୍ରୁଟି ସଂଶୋଧନ (Rectification of Errors)	5.0%	5.0%	97
2	A	ତାତ୍ତ୍ୱିକ ଢାଞ୍ଚା (Theoretical Framework)	ଏକ ସିଂହାବଲୋକନ (Concepts, Principles and Conventions - An Overview)	4.8%	9.7%	34
3	A	Bank Reconciliation Statement	Bank Reconciliation ର ପଦ୍ଧତି (Methods of Bank Reconciliation)	4.6%	14.3%	106
4	A	Non-Profit Organisations ର Financial Statements (Financial Statements of Non-Profit Organisations)	Balance Sheet	3.8%	18.1%	169
5	A	Incomplete Records ରୁ Accounts (Accounts from Incomplete Records)	ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ Accounting ସୂଚନା ପାଇବାର କୌଶଳ (Techniques of Obtaining Complete Accounting Information)	3.6%	21.8%	177
6	A	Depreciation and Amortisation	Property, Plant and Equipment ର ବିକ୍ରୟ/ନିଷ୍କାସନରେ ଲାଭ କିମ୍ବା କ୍ଷତି (Profit or Loss on The Sale/Disposal of Property, Plant and Equipment)	2.9%	24.6%	123
7	A	ତାତ୍ତ୍ୱିକ ଢାଞ୍ଚା (Theoretical	Capital Expenditures and Revenue Expenditures	2.5%	27.1%	38

#	ବର୍ଗ	ଅଧ୍ୟାୟ	ବିଷୟ	ଅଂଶ	କ୍ରମସଞ୍ଚିତ	ପୃଷ୍ଠା
		Framework)				
8	A	Company ହିସାବ (Company Accounts)	Forfeited Shares ର Re-issue (Re-issue of Forfeited Shares)	2.3%	29.4%	243
9	A	Company ହିସାବ (Company Accounts)	Fully Paid-Up Shares ର redemption ପଦ୍ଧତି (Methods of Redemption of Fully Paid-Up Shares)	2.3%	31.7%	260
10	A	Inventories	Inventories ଗଣନା (Inventories Taking)	2.1%	33.8%	116
11	A	Non-Profit Organisations ର Financial Statements (Financial Statements of Non-Profit Organisations)	Income and Expenditure Account	2.1%	35.9%	166
12	A	Sole Proprietors ଙ୍କ Final Accounts ପ୍ରସ୍ତୁତି (Preparation of Final Accounts of Sole Proprietors)	ସମନ୍ୱିତ ସମସ୍ୟା (Integrated Problems)	1.9%	37.8%	157
13	A	ତାତ୍ତ୍ୱିକ ଢାଞ୍ଚା (Theoretical Framework)	Capital Receipts and Revenue Receipts	1.5%	39.3%	41
14	A	Accounting ପ୍ରକ୍ରିୟା (Accounting Process)	ତ୍ରୁଟିର ପ୍ରକାର (Types of Errors)	1.5%	40.8%	95
15	A	Partnership and LLP Accounts	Revaluation Account or Profit and Loss Adjustment Account	1.5%	42.4%	198
16	A	Partnership and LLP Accounts	ସମନ୍ୱିତ ସମସ୍ୟା (Integrated Problems)	1.5%	43.9%	208
17	A	Partnership and LLP Accounts	ସମନ୍ୱିତ ସମସ୍ୟା (Integrated Problems)	1.5%	45.4%	215
18	A	Depreciation and Amortisation	Depreciation ପ୍ରଦାନର ପଦ୍ଧତିଗୁଡ଼ିକ (Methods for Providing Depreciation)	1.3%	46.8%	122
19	A	Depreciation and Amortisation	Depreciation ପଦ୍ଧତିରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ (Change in the Method of	1.3%	48.1%	125

www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com

#	ବର୍ଗ	ଅଧ୍ୟାୟ	ବିଷୟ	ଅଂଶ	କ୍ରମସଞ୍ଚିତ	ପୃଷ୍ଠା
			Depreciation)			
20	**A**	Company ହିସାବ (Company Accounts)	Issue of Bonus Shares	1.3%	49.4%	255
21	**A**	Accounting ପ୍ରକ୍ରିୟା (Accounting Process)	Journal	1.1%	50.6%	68
22	**A**	Accounting ପ୍ରକ୍ରିୟା (Accounting Process)	Sales Book	1.1%	51.7%	84
23	**A**	Sole Proprietors ଙ୍କ Final Accounts ପ୍ରସ୍ତୁତି (Preparation of Final Accounts of Sole Proprietors)	Manufacturing Account ର ରୂପରେଖ (Design of A Manufacturing Account)	1.1%	52.9%	161
24	**A**	Partnership and LLP Accounts	Goodwill Valuation ର ପଦ୍ଧତି (Methods for Goodwill Valuation)	1.1%	54.0%	192
25	**A**	Partnership and LLP Accounts	ଜଣେ Partner ଙ୍କ Insolvency ରୁ ଉତ୍ପନ୍ନ Loss (Loss arising from Insolvency of a Partner)	1.1%	55.2%	221
26	**A**	Accounting ପ୍ରକ୍ରିୟା (Accounting Process)	Cash Book ର ପ୍ରକାର (Kinds of Cash Book)	1.0%	56.1%	90
27	**A**	Inventories	Inventory Valuation ର ଆଧାର (Basis of Inventory Valuation)	1.0%	57.1%	112
28	**A**	Bills of Exchange and Promissory Notes	Insolvency	1.0%	58.0%	142
29	**A**	Partnership and LLP Accounts	Partnership Deed ର ମୁଖ୍ୟ Clauses (Main Clauses in A Partnership Deed)	1.0%	59.0%	185
30	**A**	Partnership and LLP Accounts	Piecemeal Payments	1.0%	59.9%	223
31	**B**	Company ହିସାବ (Company Accounts)	Debentures ର redemption ପଦ୍ଧତି (Methods of Redemption of Debentures)	1.0%	60.9%	266
32	**B**	Accounting ପ୍ରକ୍ରିୟା (Accounting Process)	GST ପାଇଁ Accounting (Accounting for GST)	0.8%	61.6%	70

www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com

www.scanneradda.com

#	ବର୍ଗ	ଅଧ୍ୟାୟ	ବିଷୟ	ଅଂଶ	କ୍ରମସଞ୍ଚିତ	ପୃଷ୍ଠା
33	B	Inventories	Inventory ର cost ନିର୍ଦ୍ଧାରଣର ସୂତ୍ର/ପଦ୍ଧତି (Formulae/Methods to Determine Cost of Inventory)	0.8%	62.4%	115
34	B	Depreciation and Amortisation	ପରିଚୟ (Introduction)	0.8%	63.2%	119
35	B	Sole Proprietors ଙ୍କ Final Accounts ପ୍ରସ୍ତୁତି (Preparation of Final Accounts of Sole Proprietors)	Profit and Loss Account	0.8%	63.9%	150
36	B	Sole Proprietors ଙ୍କ Final Accounts ପ୍ରସ୍ତୁତି (Preparation of Final Accounts of Sole Proprietors)	କେତେକ Adjustments ଓ ସେଗୁଡ଼ିକର Treatment (Certain Adjustments and their Treatments)	0.8%	64.7%	151
37	B	Sole Proprietors ଙ୍କ Final Accounts ପ୍ରସ୍ତୁତି (Preparation of Final Accounts of Sole Proprietors)	Balance Sheet	0.8%	65.5%	153
38	B	Non-Profit Organisations ର Financial Statements (Financial Statements of Non-Profit Organisations)	Receipts and Payments Account ର ପ୍ରକୃତି (Nature of Receipts and Payments Account)	0.8%	66.2%	164
39	B	Partnership and LLP Accounts	Limited Liability Partnership	0.8%	67.0%	183
40	B	Partnership and LLP Accounts	Fixed and Fluctuating Capital	0.8%	67.7%	189
41	B	Partnership and LLP Accounts	Balance Sheet ରେ ଥିବା Reserves (Reserves in the Balance Sheet)	0.8%	68.5%	200
42	B	ତାତ୍ତ୍ୱିକ ଢାଞ୍ଚା (Theoretical Framework)	Contingent Liabilities ଓ Provisions ମଧ୍ୟରେ ପାର୍ଥକ୍ୟ (Distinction Between Contingent Liabilities and Provisions)	0.6%	69.1%	46
43	B	ତାତ୍ତ୍ୱିକ ଢାଞ୍ଚା	Accounting Policies ରେ	0.6%	69.7%	49

#	ବର୍ଗ	ଅଧ୍ୟାୟ	ବିଷୟ	ଅଂଶ	କ୍ରମସଞ୍ଚିତ	ପୃଷ୍ଠା
		(Theoretical Framework)	ପରିବର୍ତ୍ତନ (Change in Accounting Policies)			
44	B	ତାତ୍ତ୍ୱିକ ଢାଞ୍ଚା (Theoretical Framework)	Accounting Standards ର ଲାଭ ଓ ସୀମାବଦ୍ଧତା (Benefits and Limitations of Accounting Standards)	0.6%	70.2%	57
45	B	Accounting ପ୍ରକ୍ରିୟା (Accounting Process)	Double Entry System ର ସୁବିଧା (Advantages of Double Entry System)	0.6%	70.8%	62
46	B	Accounting ପ୍ରକ୍ରିୟା (Accounting Process)	Trial Balance ପ୍ରସ୍ତୁତିର ନିୟମ (Rules of Preparing the Trial Balance)	0.6%	71.4%	79
47	B	Accounting ପ୍ରକ୍ରିୟା (Accounting Process)	ପରିଚୟ (Introduction)	0.6%	71.9%	81
48	B	Accounting ପ୍ରକ୍ରିୟା (Accounting Process)	Purchases Book	0.6%	72.5%	83
49	B	Accounting ପ୍ରକ୍ରିୟା (Accounting Process)	Sales Return Books କିମ୍ବା Returns Inward Book	0.6%	73.1%	86
50	B	Accounting ପ୍ରକ୍ରିୟା (Accounting Process)	Purchase Returns କିମ୍ବା Returns Outward Book	0.6%	73.7%	87
51	B	Depreciation and Amortisation	Property, Plant and Equipment ର Revaluation (Revaluation of Property, Plant and Equipment)	0.6%	74.2%	127
52	B	Bills of Exchange and Promissory Notes	Bill ର ନବୀକରଣ (Renewal of Bill)	0.6%	74.8%	140
53	C	Bills of Exchange and Promissory Notes	Accommodation Bills	0.6%	75.4%	143
54	C	Incomplete Records ରୁ Accounts (Accounts from Incomplete Records)	Capital Comparison ଦ୍ୱାରା Profit ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ (Ascertainment of Profit by Capital Comparison)	0.6%	76.0%	176
55	C	Partnership and LLP Accounts	Profit and Loss Appropriation	0.6%	76.5%	188
56	C	Company ହିସାବ (Company Accounts)	Calls-In-Arrears and Calls-In Advance	0.6%	77.1%	239

www.scanneradda.com

#	ବର୍ଗ	ଅଧ୍ୟାୟ	ବିଷୟ	ଅଂଶ	କ୍ରମସଞ୍ଚିତ	ପୃଷ୍ଠା
57	C	Company ହିସାବ (Company Accounts)	Shares ର Forfeiture (Forfeiture of Shares)	0.6%	77.7%	241
58	C	Company ହିସାବ (Company Accounts)	Issue of Debentures	0.6%	78.2%	250
59	C	Company ହିସାବ (Company Accounts)	Debentures Issue ରେ Discount/Loss ର ବ୍ୟବହାର (Treatment of Discount/Loss on Issue of Debentures)	0.6%	78.8%	253
60	C	Company ହିସାବ (Company Accounts)	Interest on Debentures	0.6%	79.4%	254
61	C	ତାତ୍ତ୍ୱିକ ଢାଞ୍ଚା (Theoretical Framework)	Book-Keeping ଓ Accounting ମଧ୍ୟରେ ପାର୍ଥକ୍ୟ (Distinction Between Book-Keeping and Accounting)	0.4%	79.8%	28
62	C	ତାତ୍ତ୍ୱିକ ଢାଞ୍ଚା (Theoretical Framework)	Accounting ର ସୀମାବଦ୍ଧତା (Limitations of Accounting)	0.4%	80.2%	32
63	C	ତାତ୍ତ୍ୱିକ ଢାଞ୍ଚା (Theoretical Framework)	Contingent Liabilities	0.4%	80.5%	43
64	C	Accounting ପ୍ରକ୍ରିୟା (Accounting Process)	Accounting Equation ପଦ୍ଧତି (Accounting Equation Approach)	0.4%	80.9%	65
65	C	Accounting ପ୍ରକ୍ରିୟା (Accounting Process)	Posting	0.4%	81.3%	73
66	C	Accounting ପ୍ରକ୍ରିୟା (Accounting Process)	Trial Balance ପ୍ରସ୍ତୁତିର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ (Objectives of Preparing the Trial Balance)	0.4%	81.7%	76
67	C	Accounting ପ୍ରକ୍ରିୟା (Accounting Process)	Cash Book — ଏକାଧାରରେ Subsidiary Book ଓ Principal Book (Cash Book -- A Subsidiary Book and a Principal Book)	0.4%	82.1%	89
68	C	Accounting ପ୍ରକ୍ରିୟା (Accounting Process)	Petty Cash Book	0.4%	82.4%	92
69	C	Bank Reconciliation Statement	Bank Reconciliation Statement	0.4%	82.8%	103

www.scanneradda.com

www.scanneradda.com

#	ବର୍ଗ	ଅଧ୍ୟାୟ	ବିଷୟ	ଅଂଶ	କ୍ରମସଞ୍ଚିତ	ପୃଷ୍ଠା
70	C	Bank Reconciliation Statement	Bank Reconciliation Statement ର ଗୁରୁତ୍ୱ (Importance of Bank Reconciliation Statement)	0.4%	83.2%	104
71	C	Inventories	Inventory ଅଭିଲେଖ ପ୍ରଣାଳୀ (Inventory Record Systems)	0.4%	83.6%	113
72	C	Depreciation and Amortisation	Depreciation ମାପିବାର କାରକଗୁଡ଼ିକ (Factors in the Measurement of Depreciation)	0.4%	84.0%	120
73	C	Bills of Exchange and Promissory Notes	Bill of Exchange ଓ Promissory Note ମଧ୍ୟରେ ପାର୍ଥକ୍ୟ (Differences - Bill of Exchange and Promissory Note)	0.4%	84.4%	133
74	C	Bills of Exchange and Promissory Notes	Bill ର Due Date କିପରି ଗଣନା କରିବେ (How to Calculate Due Date of a Bill)	0.4%	84.7%	138
75	C	Bills of Exchange and Promissory Notes	Noting Charges	0.4%	85.1%	139
76	C	Bills of Exchange and Promissory Notes	Bills of Exchange ର ଅବଧିପୂର୍ବ ପରିଶୋଧ ଓ Rebate (Retirement of Bills of Exchange & Rebate)	0.4%	85.5%	141
77	C	Sole Proprietors ଙ୍କ Final Accounts ପ୍ରସ୍ତୁତି (Preparation of Final Accounts of Sole Proprietors)	Trading Account	0.4%	85.9%	148
78	C	Partnership and LLP Accounts	Partnership ର ସଂଜ୍ଞା ଓ ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ (Definition and Features of Partnership)	0.4%	86.3%	181
79	C	Partnership and LLP Accounts	Goodwill	0.4%	86.6%	191
80	C	Partnership and LLP Accounts	Hidden Goodwill	0.4%	87.0%	201
81	C	Partnership and LLP Accounts	Dissolution ରେ Partnership Books ବନ୍ଦ କରିବା (Closing of Partnership Books on Dissolution)	0.4%	87.4%	219

#	ବର୍ଗ	ଅଧ୍ୟାୟ	ବିଷୟ	ଅଂଶ	କ୍ରମସଞ୍ଚିତ	ପୃଷ୍ଠା
82	C	Partnership and LLP Accounts	LLP ର Winding up — Winding up of a Limited Liability Partnership (LLP)	0.4%	87.8%	224
83	C	Partnership and LLP Accounts	ସମନ୍ୱିତ ସମସ୍ୟା (Integrated Problems)	0.4%	88.2%	225
84	C	Company ହିସାବ (Company Accounts)	Cash ପାଇଁ Shares ର Issue (Issue of Shares for Cash)	0.4%	88.5%	235
85	C	Company ହିସାବ (Company Accounts)	Discount ରେ Issue ହୋଇଥିବା Shares (Shares Issued at Discount)	0.4%	88.9%	236
86	C	Company ହିସାବ (Company Accounts)	Calls-in-Arrears ଓ Calls-in-Advance ଉପରେ Interest	0.4%	89.3%	240
87	C	Company ହିସାବ (Company Accounts)	Cash ଭିନ୍ନ Consideration ରେ Debentures ର Issue (Issue of Debentures in Consideration other than for Cash)	0.4%	89.7%	252
88	C	Company ହିସାବ (Company Accounts)	Right Issue	0.4%	90.1%	257
89	C	Company ହିସାବ (Company Accounts)	Undistributed Profits ର capitalisation ଦ୍ୱାରା preference shares ର redemption (Redemption of Preference Shares by Capitalisation of Undistributed Profits)	0.4%	90.5%	262
90	C	ତାତ୍ତ୍ୱିକ ଢାଞ୍ଚା (Theoretical Framework)	Accounting ର କାର୍ଯ୍ୟ (Functions of Accounting)	0.2%	90.6%	27
91	C	ତାତ୍ତ୍ୱିକ ଢାଞ୍ଚା (Theoretical Framework)	Accounting ର ଉପ-କ୍ଷେତ୍ର (Sub-Fields of Accounting)	0.2%	90.8%	29
92	C	ତାତ୍ତ୍ୱିକ ଢାଞ୍ଚା (Theoretical Framework)	Accounting Information ର ବ୍ୟବହାରକାରୀ (Users of Accounting Information)	0.2%	91.0%	30
93	C	ତାତ୍ତ୍ୱିକ ଢାଞ୍ଚା (Theoretical Framework)	ସମାଜରେ Accountant ଙ୍କ ଭୂମିକା (Role of Accountant in the Society)	0.2%	91.2%	33

www.scanneradda.com

www.scanneradda.com

#	ବର୍ଗ	ଅଧ୍ୟାୟ	ବିଷୟ	ଅଂଶ	କ୍ରମସଞ୍ଚିତ	ପୃଷ୍ଠା
94	C	ତାତ୍ତ୍ୱିକ ଢାଞ୍ଚା (Theoretical Framework)	Capital ଓ Revenue Expenditures ନିର୍ଣ୍ଣୟରେ ବିଚାର୍ଯ୍ୟ ଦିଗ (Considerations in Determining Capital and Revenue Expenditures)	0.2%	91.4%	37
95	C	ତାତ୍ତ୍ୱିକ ଢାଞ୍ଚା (Theoretical Framework)	Contingent Liabilities ଓ Liabilities ମଧ୍ୟରେ ପାର୍ଥକ୍ୟ (Distinction Between Contingent Liabilities and Liabilities)	0.2%	91.6%	44
96	C	ତାତ୍ତ୍ୱିକ ଢାଞ୍ଚା (Theoretical Framework)	Accounting Policies ର ଅର୍ଥ (Meaning of Accounting Policies)	0.2%	91.8%	47
97	C	ତାତ୍ତ୍ୱିକ ଢାଞ୍ଚା (Theoretical Framework)	Accounting Policies ର ଚୟନ (Selection of Accounting Policies)	0.2%	92.0%	48
98	C	ତାତ୍ତ୍ୱିକ ଢାଞ୍ଚା (Theoretical Framework)	Valuation ନୀତି (Valuation Principles)	0.2%	92.2%	53
99	C	ତାତ୍ତ୍ୱିକ ଢାଞ୍ଚା (Theoretical Framework)	Accounting Standards ର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ (Objectives of Accounting Standards)	0.2%	92.4%	56
100	C	ତାତ୍ତ୍ୱିକ ଢାଞ୍ଚା (Theoretical Framework)	ଭାରତରେ Accounting Standards ପ୍ରଣୟନର ପ୍ରକ୍ରିୟା (Process of Formulation of Accounting Standards in India)	0.2%	92.6%	58
101	C	Accounting ପ୍ରକ୍ରିୟା (Accounting Process)	Double Entry System	0.2%	92.7%	61
102	C	Accounting ପ୍ରକ୍ରିୟା (Accounting Process)	Transactions	0.2%	92.9%	64
103	C	Accounting ପ୍ରକ୍ରିୟା (Accounting Process)	Accounts ର ଆଧୁନିକ ବର୍ଗୀକରଣ (Modern Classification of Accounts)	0.2%	93.1%	67
104	C	Accounting ପ୍ରକ୍ରିୟା (Accounting Process)	Journal ର ସୁବିଧା (Advantages of Journal)	0.2%	93.3%	70
105	C	Accounting ପ୍ରକ୍ରିୟା (Accounting Process)	ପରିଚୟ (Introduction)	0.2%	93.5%	72

www.scanneradda.com

#	ବର୍ଗ	ଅଧ୍ୟାୟ	ବିଷୟ	ଅଂଶ	କ୍ରମସଞ୍ଚିତ	ପୃଷ୍ଠା
106	C	Accounting ପ୍ରକ୍ରିୟା (Accounting Process)	Account କୁ balance କରିବା (Balancing an Account)	0.2%	93.7%	74
107	C	Accounting ପ୍ରକ୍ରିୟା (Accounting Process)	Trial Balance ର ସୀମାବଦ୍ଧତା (Limitations of Trial Balance)	0.2%	93.9%	77
108	C	Bank Reconciliation Statement	ପରିଚୟ (Introduction)	0.2%	94.1%	101
109	C	Inventories	Inventory Valuation	0.2%	94.3%	111
110	C	Depreciation and Amortisation	Property, Plant and Equipment ର ଆକଳିତ Useful Life ର ସଂଶୋଧନ (Revision of the Estimated Useful Life of Property, Plant and Equipment)	0.2%	94.5%	127
111	C	Depreciation and Amortisation	Amortisation	0.2%	94.7%	129
112	C	Bills of Exchange and Promissory Notes	Bills of Exchange	0.2%	94.8%	131
113	C	Bills of Exchange and Promissory Notes	Promissory Notes	0.2%	95.0%	132
114	C	Bills of Exchange and Promissory Notes	Days of Grace	0.2%	95.2%	136
115	C	Bills of Exchange and Promissory Notes	ସମନ୍ୱିତ ସମସ୍ୟା (Integrated Problems)	0.2%	95.4%	145
116	C	Sole Proprietors ଙ୍କ Final Accounts ପ୍ରସ୍ତୁତି (Preparation of Final Accounts of Sole Proprietors)	Financial Statements ର ସୀମାବଦ୍ଧତା (Limitations of Financial Statements)	0.2%	95.6%	156
117	C	Sole Proprietors ଙ୍କ Final Accounts ପ୍ରସ୍ତୁତି (Preparation of Final Accounts of Sole Proprietors)	ଉତ୍ପାଦନ ଖର୍ଚ୍ଚ (Manufacturing Costs)	0.2%	95.8%	160
118	C	Non-Profit Organisations ର Financial Statements (Financial Statements of Non-Profit	ଶିକ୍ଷାନୁଷ୍ଠାନ (Educational Institution)	0.2%	96.0%	171

#	ବର୍ଗ	ଅଧ୍ୟାୟ	ବିଷୟ	ଅଂଶ	କ୍ରମସଞ୍ଚିତ	ପୃଷ୍ଠା
		Organisations)				
119	C	Incomplete Records ରୁ Accounts (Accounts from Incomplete Records)	ପରିଚୟ (Introduction)	0.2%	96.2%	174
120	C	Partnership and LLP Accounts	ସାଧାରଣ Partnership Firm ଓ LLP ମଧ୍ୟରେ ପାର୍ଥକ୍ୟ (Distinction Between an Ordinary Partner ship Firm and An LLP)	0.2%	96.4%	184
121	C	Partnership and LLP Accounts	Partner ଙ୍କ Retirement ବା ମୃତ୍ୟୁରେ Goodwill ର Accounting Treatment (Accounting Treatment of Goodwill in Case of Retirement or Death of a Partner)	0.2%	96.6%	196
122	C	Partnership and LLP Accounts	Gaining Ratio ର ଗଣନା (Calculation of Gaining Ratio)	0.2%	96.8%	203
123	C	Partnership and LLP Accounts	Joint Life Policy	0.2%	96.9%	206
124	C	Partnership and LLP Accounts	ପରିଚୟ (Introduction)	0.2%	97.1%	210
125	C	Partnership and LLP Accounts	ମୃତ୍ୟୁ କ୍ଷେତ୍ରରେ ବିଶେଷ transactions: Joint Life Policy (Special Transactions in Case of Death: Joint Life Policy)	0.2%	97.3%	212
126	C	Partnership and LLP Accounts	ମୃତ୍ୟୁ କ୍ଷେତ୍ରରେ ବିଶେଷ transactions: Separate Life Policy (Special Transactions in Case of Death: Separate Life Policy)	0.2%	97.5%	213
127	C	Partnership and LLP Accounts	ମୃତ୍ୟୁ କ୍ଷେତ୍ରରେ ବିଶେଷ transactions: Deceased Partner's Share ର ପରିଶୋଧ (Special Transactions in Case of Death: Payment of Deceased Partner's Share)	0.2%	97.7%	214
128	C	Partnership and LLP Accounts	Dissolution ର ପରିଣାମ (Consequences of Dissolution)	0.2%	97.9%	218

www.scanneradda.com

www.scanneradda.com

#	ବର୍ଗ	ଅଧ୍ୟାୟ	ବିଷୟ	ଅଂଶ	କ୍ରମସଞ୍ଚିତ	ପୃଷ୍ଠା
129	**C**	Company ହିସାବ (Company Accounts)	ପରିଚୟ (Introduction)	0.2%	98.1%	227
130	**C**	Company ହିସାବ (Company Accounts)	Companies ର ପ୍ରକାର (Types of Companies)	0.2%	98.3%	229
131	**C**	Company ହିସାବ (Company Accounts)	Share Capital	0.2%	98.5%	233
132	**C**	Company ହିସାବ (Company Accounts)	Shares ର ପ୍ରକାର (Types of Shares)	0.2%	98.7%	234
133	**C**	Company ହିସାବ (Company Accounts)	Premium ରେ Issue ହୋଇଥିବା Shares (Shares Issued at Premium)	0.2%	98.9%	237
134	**C**	Company ହିସାବ (Company Accounts)	Over Subscription and Pro-Rata Allotment	0.2%	99.0%	238
135	**C**	Company ହିସାବ (Company Accounts)	ଅର୍ଥ (Meaning)	0.2%	99.2%	246
136	**C**	Company ହିସାବ (Company Accounts)	Debentures ର ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ (Features of Debentures)	0.2%	99.4%	247
137	**C**	Company ହିସାବ (Company Accounts)	Debentures ର ପ୍ରକାର (Types of Debentures)	0.2%	99.6%	249
138	**C**	Company ହିସାବ (Company Accounts)	Issue of Debentures as Collateral Security	0.2%	99.8%	251
139	**C**	Company ହିସାବ (Company Accounts)	Debenture Redemption Reserve	0.2%	100.0%	266

> ଅଂଶ % ହେଉଛି Scanner ରୁ ନିଆଯାଇଥିବା ପ୍ରଶ୍ନ-ପୌନଃପୁନ୍ୟ ସଙ୍କେତ — ଅର୍ଥାତ୍ ପ୍ରକୃତରେ କ'ଣ ପଚରାଯାଇଛି। ପ୍ରତ୍ୟେକ ଅଧ୍ୟାୟ ଓ ଏକକ ସାମ୍ନାରେ ଛପା **ଗୁରୁତ୍ୱ ଗ୍ରେଡ୍ (A–D)** ହେଉଛି Scanner ର front matter ରେ ପ୍ରକାଶିତ ICAI ର ନିଜସ୍ୱ ଭାରାଂଶ ସଙ୍କେତ। ଦୁଇଟି ଭିନ୍ନ କଥା ମାପେ; ଯେଉଁଠି ସେଗୁଡ଼ିକ ଅଲଗା ହୁଏ, ସେଠାରେ ଦୁଇଟି ମଧ୍ୟରୁ ଉଚ୍ଚତର ମାନ ଅନୁସାରେ ପ୍ରସ୍ତୁତି କରନ୍ତୁ। ଏହା ବ୍ୟତୀତ **84 ଟି ବିଷୟ** Scanner ର frequency tables ରେ ଘୋଷିତ, କିନ୍ତୁ ସେଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କୌଣସି ପ୍ରଶ୍ନ ନାହିଁ; ଟିପ୍ପଣୀରେ ସେଗୁଡ଼ିକୁ **ଧାରଣା ଆଧାର** ବ୍ୟାଜ୍ ଦିଆଯାଇଛି ଏବଂ ଏଠାରେ ର୍ୟାଙ୍କ କରାଯାଇନାହିଁ।

www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com

ଅଧ୍ୟାୟ 1

ତାତ୍ତ୍ୱିକ ଢାଞ୍ଚା (Theoretical Framework)

Theoretical Framework

37 ବିଷୟ · 72 ବର୍ଗୀକୃତ ପ୍ରଶ୍ନ · ଗୁରୁତ୍ୱ: A

ICAI ଦକ୍ଷତା ପ୍ରୋଫାଇଲ୍ Level I 5–20% · Level II 80–95% — ଏହି ଅଧ୍ୟାୟ **ତତ୍ତ୍ୱ-ପ୍ରଧାନ**

Level I — ସ୍ମୃତି, ବୋଧ	97.0%	164 ମଧ୍ୟରୁ 159 ମାର୍କ
Level II — ପ୍ରୟୋଗ, ବିଶ୍ଳେଷଣ	3.0%	164 ମଧ୍ୟରୁ 5 ମାର୍କ

ଏକକ 1.1: Accounting ର ଅର୍ଥ ଓ ପରିସର (Meaning and Scope of Accounting)

Meaning and Scope of Accounting

P1-C1-U1.1 · ଗୁରୁତ୍ୱ B · ଅଧ୍ୟାୟରେ ର୍‍ୟାଙ୍କ 3 · ବର୍ଗ B · ଅଧ୍ୟାୟ ପ୍ରଶ୍ନର 11.1% · 8 ପ୍ରଶ୍ନ

ବିଷୟ 1: ପରିଚୟ (Introduction)

P1-C1-U1.1-T01 · Topic 1: Introduction

ଧାରଣା ଆଧାର — ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କୌଣସି ପରୀକ୍ଷା ପ୍ରଶ୍ନ ନାହିଁ · ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରସ୍ତୁତି ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ §1.1 ପଢ଼ନ୍ତୁ: transactions ଓ events ମାଧ୍ୟମରେ ହେଉଥିବା economic activities — stationery shop ଓ municipal corporation ଉଦାହରଣ ସହିତ।

ଟିପ୍ପଣୀ

Economic activities: ପ୍ରତ୍ୟେକ ବ୍ୟକ୍ତି/entity (salaried person, club, business, company, local authority, Government) economic activities କରନ୍ତି — ସବୁ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଲାଭ ପାଇଁ ନୁହେଁ, କେତେକ social benefit ସୃଷ୍ଟି କରେ; ଏହି activities "transactions and events" ମାଧ୍ୟମରେ ସମ୍ପାଦିତ ହୁଏ।

Transaction vs event: transaction ର ଅର୍ଥ "a business, performance of an act, an agreement", ଆଉ event ର ଅର୍ଥ "a happening, as a consequence of transaction(s), a result" — ଯଥା goods ର କ୍ରୟ/ବିକ୍ରୟ, investment ଓ ଦିଆଯାଇଥିବା rent ହେଉଛି transactions; ଅର୍ଜିତ surplus (SM ଉଦାହରଣରେ ₹42,000) ଓ ହାତରେ ଥିବା goods ହେଉଛି events।

Why accounting: ସମସ୍ତ transactions/events ର records ଏବଂ decision-making ରେ ସହାୟକ ଯଥେଷ୍ଟ

ସୂଚନା ଚାହାନ୍ତି — accounting economic resources ର inflow ଓ outflow ଥିବା economic activities ର measurement ସହ ସମ୍ପୃକ୍ତ, ଏହାର universal application ଅଛି, ଏବଂ rational decision-makers ଙ୍କ ସୂଚନା ଆବଶ୍ୟକତା ପୂରଣ କରିବା ଏହାର ଲକ୍ଷ୍ୟ — ତେଣୁ ଏହାକୁ **language of business** କୁହାଯାଏ।

ବିଷୟ 2: Accounting ର ଅର୍ଥ (Meaning of Accounting)

P1-C1-U1.1-T02 · Topic 2: Meaning of Accounting

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ Study Material ର Para 1.2 ପଢ଼ନ୍ତୁ: 1961 ର AICPA ସଂଜ୍ଞା, 1966 ର American Accounting Association ସଂଜ୍ଞା ଏବଂ accounting ର ଛଅଟି procedural aspects (recording, classifying, summarising, analysing, interpreting, communicating)।

ଟିପ୍ପଣୀ

1961 (AICPA Committee on Terminology): "Accounting is the art of recording, classifying, and summarising in a significant manner and in terms of money, transactions and events which are, in part at least, of a financial character, and interpreting the result thereof." — ଏହି ସଂଜ୍ଞା ଏହିପରି English ଶବ୍ଦରେ ହିଁ ଲେଖନ୍ତୁ।

1966 (American Accounting Association): "The process of identifying, measuring and communicating economic information to permit informed judgments and decisions by the users of accounts." — ଏବେ users ଙ୍କ ପାଖକୁ communication ମଧ୍ୟ accounting ର ହିଁ ଅଂଶ।

ଛଅଟି procedural aspects: (1) Recording — ମୌଳିକ function; Journal/subsidiary books। (2) Classifying — ସମାନ ପ୍ରକାରର transactions କୁ ଗୋଷ୍ଠୀବଦ୍ଧ କରିବା; Ledger। (3) Summarising — trial balance ଓ financial statements। (4) Analysing — P&L ଓ Balance Sheet items ମଧ୍ୟରେ ସମ୍ପର୍କ। (5) Interpreting — users ଙ୍କ ପାଇଁ ଅର୍ଥ ଓ ଗୁରୁତ୍ୱ ବୁଝାଇବା। (6) Communicating — ଶେଷ ପର୍ଯ୍ୟାୟ: reports, ratios, graphs ମାଧ୍ୟମରେ ଫଳାଫଳ ପହଞ୍ଚାଇବା। ପ୍ରଥମ ଦୁଇଟି (ସହ trial balance) ହେଉଛି book-keeping; ବାକି accounting।

ବୋଧ (Understanding) କାରଣ ସହ ବୁଝାନ୍ତୁ — ଏହି ସଂସ୍କରଣରେ କୌଣସି ପ୍ରଶ୍ନ ନାହିଁ

- accounting ରେ communication ଅବଶ୍ୟ ଅଛି (DOES) ବୋଲି ଯଥାର୍ଥତା ଦେଇପାରିବା ଭଳି ପ୍ରସ୍ତୁତ ରୁହନ୍ତୁ: ଆଧୁନିକ (1966 AAA) ସଂଜ୍ଞା accounting କୁ 'the process of identifying, measuring and communicating economic information to permit informed judgments and decisions by users' ଭାବେ ଦେଖେ।
- ପୁରୁଣା 1961 ସଂଜ୍ଞା (recording, classifying, summarising, interpreting) ଆଜି କାହିଁକି ଅସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ତାହା ବୁଝାନ୍ତୁ: diversified ownership ଓ globalisation ଯୋଗୁଁ ଫଳାଫଳ communicate କରିବା ଏକ ଅତ୍ୟାବଶ୍ୟକ accounting function।
- True/False ଉତ୍ତରରେ ସର୍ବଦା କାରଣକୁ procedural stages ସହ ଯୋଡ଼ନ୍ତୁ: recording ହେଉଛି ମୌଳିକ function, communicating ହେଉଛି analysed information କୁ end-users ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପହଞ୍ଚାଉଥିବା ଶେଷ stage।

www.scanneradda.com

www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com

ବିଷୟ 3: ସାମାଜିକ ବିଜ୍ଞାନ ଭାବେ Accounting ର କ୍ରମବିକାଶ (Evolution of Accounting as a Social Science)

P1-C1-U1.1-T03 · Topic 3: Evolution of Accounting as a Social Science

ଧାରଣା ଆଧାର — ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କୌଣସି ପରୀକ୍ଷା ପ୍ରଶ୍ନ ନାହିଁ · ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରସ୍ତୁତି ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ §1.3 ପଢ଼ନ୍ତୁ: Egypt/Babylonia/Greece/Rome/China/Kautilya ଠାରୁ Luca Pacioli ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଇତିହାସ, କ୍ରମବିକାଶର ଚାରି ପର୍ଯ୍ୟାୟ, ଏବଂ accounting କାହିଁକି ଏକ social science।

ଟିପ୍ପଣୀ

ଇତିହାସ: ମୂଳ ପ୍ରାୟ 4000 BC (Egyptian treasuries); Babylonia ଏହାକୁ fraud losses ଧରିବା ପାଇଁ ବ୍ୟବହାର କରୁଥିଲା; ଭାରତରେ Kautilya ଙ୍କ Arthashastra ରେ accounting records ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣର ବର୍ଣ୍ଣନା ଅଛି; Luca Pacioli ଙ୍କ Summa de Arithmetica, Geometria, Proportio et Proportionalita (Venice, 1494) double entry book-keeping ଉପରେ ପ୍ରଥମ ପୁସ୍ତକ, ଏବଂ ଏଥିରେ Debit (Dr., Italian debito ରୁ — proprietor ଙ୍କୁ ଦେୟ) ଓ Credit (Cr., credito/Latin credo ରୁ — trust ବା belief) ଶବ୍ଦ ବ୍ୟବହୃତ ହୋଇଥିଲା।

ଚାରି ପର୍ଯ୍ୟାୟ: (i) Stewardship Accounting — ଧନୀ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ stewards ନିଜ stewardship ର ପର୍ଯ୍ୟାୟକ୍ରମିକ ହିସାବ ଦେଉଥିଲେ, financial accounting ର ମୂଳ; (ii) Financial Accounting — joint stock companies ଓ ownership ଠାରୁ management ର ପୃଥକୀକରଣ ସହ, ଆଇନ ଦ୍ୱାରା ଗଢ଼ା financial statements ର disclosure; (iii) Management Accounting — management ର decision-making ରେ ସହାୟକ 20th-century ବିକାଶ; (iv) Social Responsibility Accounting — ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ଅବସ୍ଥାରେ, ବହନ କରାଯାଇଥିବା social costs (pollution, ସମାଜର resources ବ୍ୟବହାର) ଓ ସୃଷ୍ଟ social benefits (employment, ଉନ୍ନତ products) ର accounting।

Social science: ସମଗ୍ର ସମାଜ ପାଇଁ accounting ର ଉପଯୋଗିତା ହିଁ ମୌଳିକ ମାପକାଠି — ଏହା ସାମାଜିକ ମଙ୍ଗଳ ପାଇଁ ସୂଚନା ସୃଷ୍ଟି କରେ, social purpose ସାଧନ କରେ, ସାମାଜିକ ପ୍ରଗତିରେ ଅବଦାନ ଦିଏ ଓ ତା' ସହ ଖାପ ଖୁଆଏ — ତେଣୁ ଏହା ଏକ social science।

ବିଷୟ 4: Accounting ର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ (Objectives of Accounting)

P1-C1-U1.1-T04 · Topic 4: Objectives of Accounting

ଧାରଣା ଆଧାର — ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କୌଣସି ପରୀକ୍ଷା ପ୍ରଶ୍ନ ନାହିଁ · ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରସ୍ତୁତି ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ §1.4 ଓ ଏହାର chart ପଢ଼ନ୍ତୁ: systematic recording ଠାରୁ solvency ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପାଞ୍ଚଟି objectives।

ଟିପ୍ପଣୀ

ପାଞ୍ଚଟି objectives: (i) Transactions ର systematic recording (book-keeping — journal, ledger, trial

balance); (ii) ଫଳାଫଳ ନିର୍ଣ୍ଣୟ — P&L A/c ଅବଧିର profit (revenue, expenses ଠାରୁ ଅଧିକ) ବା loss ଦେଖାଏ; (iii) Financial position ନିର୍ଣ୍ଣୟ — Balance Sheet ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସମୟରେ assets (ସେ ଯାହାର ମାଲିକ) ଓ liabilities (ସେ ଯାହା ଦେୟ) ଦର୍ଶାଏ; (iv) Financial statements ମାଧ୍ୟମରେ rational decision-making ପାଇଁ users ଙ୍କୁ ସୂଚନା ଯୋଗାଇବା; (v) Solvency position ଜାଣିବା — liabilities ଦେୟ ହେବା ମାତ୍ରେ ସ୍ୱଳ୍ପ ମିଆଦରେ (liquidity) ଓ ଦୀର୍ଘ ମିଆଦରେ (solvency) ପୂରଣ କରିବାର କ୍ଷମତା।

ବିଷୟ 5: Accounting ର କାର୍ଯ୍ୟ (Functions of Accounting)

P1-C1-U1.1-T05 · Topic 5: Functions of Accounting

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ Para 1.5 ପଢ଼ନ୍ତୁ — accounting ର ଛଅଟି ମୁଖ୍ୟ functions: Measurement, Forecasting, Decision-making, Comparison & Evaluation, Control, ଏବଂ Government Regulation and Taxation।

ଟିପ୍ପଣୀ

ଛଅଟି functions: (a) Measurement — ଅତୀତ performance ଓ ବର୍ତ୍ତମାନ financial position; (b) Forecasting — ଅତୀତ data ରୁ ଭବିଷ୍ୟତ performance; (c) Decision-making — rational decisions ପାଇଁ ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ସୂଚନା; (d) Comparison & Evaluation — targets ତୁଳନାରେ performance, policies ଓ contingent liabilities ର disclosure; (e) Control — operational weaknesses ଚିହ୍ନଟ କରି feedback ଦେବା; (f) Government Regulation and Taxation — ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଓ tax ସଂଗ୍ରହ ପାଇଁ ସୂଚନା।

ପୃଥକ ରଖନ୍ତୁ — ଚାରୋଟି OBJECTIVES: systematic recording (book-keeping); ଫଳାଫଳ ନିର୍ଣ୍ଣୟ (P&L); financial position ନିର୍ଣ୍ଣୟ (Balance Sheet); users ଙ୍କୁ ସୂଚନା communicate କରିବା (financial reports)।

ବୋଧ (Understanding) କାରଣ ସହ ବୁଝାନ୍ତୁ : 1 ପ୍ରଶ୍ନ

- 4 ମାର୍କର ପ୍ରଶ୍ନ ପାଇଁ ଯେକୌଣସି ଚାରୋଟି functions ପ୍ରତ୍ୟେକକୁ ଏକ ବା ଦୁଇ ଧାଡ଼ିରେ ବୁଝାଇବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ରୁହନ୍ତୁ : ଯଥା Measurement (ଅତୀତ performance ଓ ବର୍ତ୍ତମାନ financial position ମାପେ), Forecasting (ଅତୀତ data ବ୍ୟବହାର କରି ଭବିଷ୍ୟତ performance ର ପୂର୍ବାନୁମାନ କରେ)।
- Comparison & Evaluation କୁ targets ତୁଳନାରେ performance ର ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ଓ policies/contingent liabilities ର disclosure ଭାବେ, ଏବଂ Control କୁ operational weaknesses ଚିହ୍ନଟ କରି feedback ଦେବା ଭାବେ ବୁଝାନ୍ତୁ।
- Accounting ର functions କୁ accounting ର objectives (systematic recording, ଫଳାଫଳ ନିର୍ଣ୍ଣୟ, financial position, solvency) ସହ ଗୋଳମାଳ କରନ୍ତୁ ନାହିଁ - ଦୁଇଟି ତାଲିକା ପୃଥକ ରଖନ୍ତୁ।

TQ 5.1 · PYQ 2025-Jan [1] (b) {C} · Descriptive · 4M · Pg 3 — **LEVEL I** ବୋଧ (Understanding) — **ମଧ୍ୟମ**

www.scanneradda.com

www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com

ବିଷୟ 6: Book-keeping

P1-C1-U1.1-T06 · Topic 6: Book-keeping

ଧାରଣା ଆଧାର — ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କୌଣସି ପରୀକ୍ଷା ପ୍ରଶ୍ନ ନାହିଁ · ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରସ୍ତୁତି ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ §1.6 ଓ §1.6.1 ପଢ଼ନ୍ତୁ: book-keeping ର ଅର୍ଥ, ଏହାର ଆଇନଗତ ଦିଗ ଓ ଏହାର ଦୁଇଟି objectives।

ଟିପ୍ପଣୀ

ଅର୍ଥ: book-keeping ହେଉଛି business operations ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ financial data କୁ ଅର୍ଥପୂର୍ଣ୍ଣ ଓ ସୁଶୃଙ୍ଖଳ ଭାବେ record କରିବାର କାର୍ଯ୍ୟ — ଏହା accounting କାର୍ଯ୍ୟର procedural aspects କୁ ସାମିଲ କରେ, record-keeping function କୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରେ, ଏବଂ ଏହାର procedures ଶେଷ ଉତ୍ପାଦ financial statements ଦ୍ୱାରା ନିୟନ୍ତ୍ରିତ; accounting ଏକ ଯତ୍ନଶୀଳ ଓ ଦକ୍ଷ book-keeping system ଉପରେ ଆଧାରିତ।

Objectives: (i) Transactions ର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ recording — business ଉପରେ financial effect ଦେଖାଇବା ପାଇଁ ସମସ୍ତ transactions ର systematic ଓ logical ଭାବେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଓ ସ୍ଥାୟୀ record; (ii) Financial effect ନିର୍ଣ୍ଣୟ — ଅବଧିର ସମସ୍ତ transactions ର ସମଗ୍ର business ର financial position ଉପରେ ମିଳିତ ପ୍ରଭାବ।

ଆଇନଗତ ଦିଗ: companies ର books ଓ financial statements Companies Act ଦ୍ୱାରା, banks/insurance ସେମାନଙ୍କ ବିଶେଷ Acts ଦ୍ୱାରା ପରିଚାଳିତ; sole-proprietorship ଓ partnership ପାଇଁ କୌଣସି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଆଇନ ନାହିଁ।

ବିଷୟ 7: Book-Keeping ଓ Accounting ମଧ୍ୟରେ ପାର୍ଥକ୍ୟ (Distinction Between Book-Keeping and Accounting)

P1-C1-U1.1-T07 · Topic 7: Distinction Between Book-Keeping and Accounting

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ Para 1.7 ର ଛଅ-ବିନ୍ଦୁ tabular distinction ଶିଖନ୍ତୁ ଏବଂ ଏହି ଧାରଣା ଯେ book-keeping ହେଉଛି recording phase ଓ accounting ହେଉଛି summarising phase; book-keeping ଯେଉଁଠି ଶେଷ ହୁଏ, accounting ସେଠାରୁ ଆରମ୍ଭ ହୁଏ।

ଟିପ୍ପଣୀ

ମୂଳ ଧାରଣା: book-keeping ହେଉଛି recording phase; accounting ହେଉଛି summarising phase — book-keeping ଯେଉଁଠି ଶେଷ ହୁଏ, accounting ସେଠାରୁ ଆରମ୍ଭ ହୁଏ। କ୍ରମ: Book-keeping ⊂ Accounting ⊂ Accountancy। ଛଅ-ବିନ୍ଦୁ distinction:

1. Book-keeping ହେଉଛି transactions ର recording ସହ ଜଡ଼ିତ ଏକ ପ୍ରକ୍ରିୟା	Accounting ରେକର୍ଡ ହୋଇଥିବା transactions ର summarising ସହ ଜଡ଼ିତ

2. ଏହା accounting ର ଆଧାର	ଏହାକୁ business ର ଭାଷା ବୋଲି କୁହାଯାଏ
3. Financial Statements ଏହି ପ୍ରକ୍ରିୟାର ଅଂଶ ନୁହେଁ	Financial Statements book-keeping records ଆଧାରରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୁଏ
4. ଏହି records ସାହାଯ୍ୟରେ managerial decisions ନିଆଯାଇପାରିବ ନାହିଁ	Management ଏହି records ଆଧାରରେ decisions ନିଏ
5. Book-keeping ର କୌଣସି sub-field ନାହିଁ	ଏହାର ଅନେକ sub-fields ଅଛି: financial accounting, management accounting ଇତ୍ୟାଦି
6. Business ର financial position ଜାଣିହୁଏ ନାହିଁ	Accounting reports ଆଧାରରେ financial position ଜଣାଯାଏ

ବୋଧ (Understanding) କାରଣ ସହ ବୁଝାନ୍ତୁ : 2 ପ୍ରଶ୍ନ

- ଅତି କମରେ ଚାରୋଟି ବିପରୀତ ବିନ୍ଦୁ ଲେଖନ୍ତୁ: book-keeping transactions record କରେ/ଏହା ମୂଳଭିତ୍ତି; accounting summarise କରେ/ଏହା language of business; financial statements ଓ managerial decisions accounting ର ଅଂଶ, book-keeping ର ନୁହେଁ।
- ବୁଝାନ୍ତୁ ଯେ book-keeping ର କୌଣସି sub-fields ନାହିଁ ଓ ଏହା financial position ଦେଖାଇପାରେ ନାହିଁ, ଅଥଚ accounting ର sub-fields (financial, management accounting ଇତ୍ୟାଦି) ଅଛି ଓ ଏହା financial position ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରେ।
- Hierarchy chart ମନେରଖନ୍ତୁ: Book-keeping, Accounting ଭିତରେ; ଏବଂ Accounting, Accountancy ଭିତରେ।

TQ 7.2 · PYQ 2025-Jan [1] (a) (v) {C} · True/False · 2M · Pg 4	LEVEL I ବୋଧ (Understanding)	ସହଜ
TQ 7.1 · PYQ 2024-Sep [1] (b) {C} · Distinguish Between · 4M · Pg 3	LEVEL I ବୋଧ (Understanding)	

ବିଷୟ 8: Accounting ର ଉପ-କ୍ଷେତ୍ର (Sub-Fields of Accounting)

P1-C1-U1.1-T08 · Topic 8: Sub-Fields of Accounting

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ Para 1.8 ର ପାଞ୍ଚଟି sub-fields ପ୍ରତ୍ୟେକର ଏକ-ଧାଡ଼ି ବର୍ଣ୍ଣନା ସହ ମୁଖସ୍ଥ କରନ୍ତୁ: Financial, Management, Cost, Social Responsibility ଓ Human Resource Accounting।

ଟିପ୍ପଣୀ

ପାଞ୍ଚଟି sub-fields: (i) Financial Accounting — ଐତିହାସିକ; external users ପାଇଁ P&L ଓ Balance Sheet ରେ ଶେଷ ହୁଏ। (ii) Management Accounting — planning, control, decision-making ପାଇଁ internal reporting; cost accounting ଏହାର ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ। (iv) Social Responsibility Accounting — ବହନ କରାଯାଇଥିବା social costs

ଓ ସୃଷ୍ଟ social benefits। (v) Human Resource Accounting — conventional accounting ରେ ସାମିଲ ହୋଇନଥିବା human resources ରେ investments କୁ ଚିହ୍ନଟ, quantify ଓ report କରେ।

(iii) Cost Accounting (ICMA, England): "the process of accounting for cost which begins with the recording of income and expenditure or the bases on which they are calculated and ends with the preparation of periodical statements and reports for ascertaining and controlling costs." — ଏହି ସଂଜ୍ଞା ଏହିପରି English ଶବ୍ଦରେ ହିଁ ଲେଖନ୍ତୁ।

ସ୍ମୃତି (Remembering) ମୁଖସ୍ଥ କରନ୍ତୁ: 1 ପ୍ରଶ୍ନ

- ତାଲିକା: (i) Financial Accounting - ଐତିହାସିକ, external users ପାଇଁ P&L ଓ Balance Sheet ପ୍ରସ୍ତୁତ କରେ; (ii) Management Accounting - planning, control, decision-making ପାଇଁ internal reporting; (iii) Cost Accounting - cost ascertainment ଓ control।
- \(iv\) Social Responsibility Accounting - ବହନ କରାଯାଇଥିବା social costs ଓ ସୃଷ୍ଟ social benefits ର ହିସାବ ରଖେ; (v) Human Resource Accounting - conventional accounting ରେ ସାମିଲ ନଥିବା human resources ରେ investments ଚିହ୍ନଟ, quantify ଓ report କରେ।
- 5 ମାର୍କର descriptive ଉତ୍ତର ପାଇଁ cost accounting ର ICMA (England) ସଂଜ୍ଞା ମୁଖସ୍ଥ କରନ୍ତୁ।

TQ 8.1 · PYQ 2023-Dec [6] (b) · Descriptive · 5M · Pg 4 — **LEVEL I** ସ୍ମୃତି (Remembering) — **ମଧ୍ୟମ**

ବିଷୟ 9: Accounting Information ର ବ୍ୟବହାରକାରୀ (Users of Accounting Information)

P1-C1-U1.1-T09 · Topic 9: Users of Accounting Information

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ Para 1.9 ପଢ଼ନ୍ତୁ — internal ଓ external users ରେ ବର୍ଗୀକରଣ ଏବଂ ଆଠଟି user groups (Investors, Employees, Lenders, Suppliers/Creditors, Customers, Government, Public, Management) ପ୍ରତ୍ୟେକେ କ'ଣ ଚାହାନ୍ତି।

ଟିପ୍ପଣୀ

ଦୁଇ ବର୍ଗ: internal users (owners/management — ବିସ୍ତୃତ reports) ଓ external users (general-purpose financial statements)।

ଆଠଟି user groups ଓ ସେମାନଙ୍କ ଆଗ୍ରହ: (i) Investors — buy/hold/sell; ଟିକି ରହିବା, ସମୃଦ୍ଧ ହେବା ଓ dividend ଦେବାର କ୍ଷମତା। (ii) Employees — stability, growth; remuneration ଓ retirement benefits। (iii) Lenders — ଦେୟ ସମୟରେ principal ଓ interest ର ପରିଶୋଧ। (iv) Suppliers/creditors — dues ଫେଡ଼ କରିବାର କ୍ଷମତା; ଏହା ସେମାନଙ୍କ credit policy ସ୍ଥିର କରେ। (v) Customers — ନିରନ୍ତର supply enterprise ର stability ଓ profitability ଉପରେ ନିର୍ଭର କରେ। (vi) Government — regulation, resource allocation, price control, duties ଓ taxes। (vii) Public — ସ୍ଥାନୀୟ economy ରେ ଅବଦାନ: employment, ସ୍ଥାନୀୟ suppliers

www.scanneradda.com

www.scanneradda.com

> ଙ୍କୁ ପୃଷ୍ଠପୋଷକତା। (viii) Management — ନିଜ decisions ର ପ୍ରଭାବ, ପରବର୍ତ୍ତୀ decisions ର ଆଧାର।

ବୋଧ (Understanding) କାରଣ ସହ ବୁଝାନ୍ତୁ · 1 ପ୍ରଶ୍ନ

- True/False ଫାନ୍ଦ: 'Customers are not users of accounts' FALSE - customers stability ଓ profitability ପ୍ରତି ଆଗ୍ରହୀ, କାରଣ ସେମାନଙ୍କ ନିଜ କାର୍ଯ୍ୟ goods ର ନିରନ୍ତର supply ଉପରେ ନିର୍ଭର କରେ (ଯଥା chemical supplier ଉପରେ ନିର୍ଭରଶୀଳ ଏକ pharma company)।
- ପ୍ରତ୍ୟେକ user ଙ୍କ ଆଗ୍ରହ କହିପାରିବା ଭଳି ପ୍ରସ୍ତୁତ ରୁହନ୍ତୁ: investors - buy/hold/sell ଓ dividend ଦେବାର କ୍ଷମତା; lenders - principal ଓ interest ର ପରିଶୋଧ; employees - stability, growth ଓ retirement benefits; government - regulation ଓ taxes।
- internal users (owners/management, ବିସ୍ତୃତ reports ପାଆନ୍ତି) କୁ external users (general-purpose financial statements ଦ୍ୱାରା ସେବିତ) ଠାରୁ ପୃଥକ କରନ୍ତୁ।

TQ 9.1 · PYQ 2025-Jan [1] (a) (ii) {C} · True/False · 2M · Pg 6 | **LEVEL I** ବୋଧ (Understanding) | **ସହଜ**

ବିଷୟ 10: ଅନ୍ୟ ଶାସ୍ତ୍ର ସହ Accounting ର ସମ୍ପର୍କ (Relationship of Accounting with other Disciplines)

P1-C1-U1.1-T10 · Topic 10: Relationship of Accounting with other Disciplines

> **ଧାରଣା ଆଧାର — ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କୌଣସି ପରୀକ୍ଷା ପ୍ରଶ୍ନ ନାହିଁ · ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରସ୍ତୁତି ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ**

> **ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ** §1.10 (a)–(e) ପଢ଼ନ୍ତୁ: Economics, Statistics, Mathematics, Law ଓ Management ସହ accounting ର ସମ୍ପର୍କ।

ଟିପ୍ପଣୀ

Economics: accountants value, income ଓ capital maintenance ର ଧାରଣା economists ଙ୍କଠାରୁ ପାଇଲେ କିନ୍ତୁ practice ପାଇଁ ସେଗୁଡ଼ିକୁ ଗଢ଼ିଲେ (ଯଥା future earnings ର present value ବଦଳରେ acquisition cost କୁ workable valuation base ଭାବେ); micro-level accounting data ର ସମଷ୍ଟି economic decision models ପାଇଁ macro-level database ଯୋଗାଏ।

Statistics ଓ Mathematics: accounting data ଶେଷ paisa ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସଠିକ୍, ଅଥଚ statistics typical values/trends ସହ ସମ୍ପୃକ୍ତ — statistical methods (ratios, time series, cross-sectional comparison, sickness symptoms ପାଇଁ multiple discriminant analysis) interpretation ରେ ସାହାଯ୍ୟ କରେ; double entry କୁ algebraic/matrix form ରେ ରଖାଯାଇପାରେ, ଏବଂ interest, annuity, depreciation, hire-purchase ଓ lease ଗଣନା ପାଇଁ arithmetic/algebra ପୂର୍ବ-ଆବଶ୍ୟକତା।

Law ଓ Management: transactions Contract Act, Sale of Goods Act, Negotiable Instruments Act ଦ୍ୱାରା

www.scanneradda.com

ପରିଚାଳିତ, ଏବଂ Companies Act financial-statement formats ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରେ — accounting ଆଇନକୁ ପ୍ରଭାବିତ କରେ ଓ ଆଇନ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଭାବିତ ହୁଏ; management ରେ accountants ମୁଖ୍ୟ ଭୂମିକା ନିଅନ୍ତି, କାରଣ accounting information ର ବଡ଼ ଅଂଶ management ର decision-making ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୁଏ ଏବଂ system କୁ management ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପାଇଁ ଗଢ଼ାଯାଇପାରେ।

ବିଷୟ 11: Accounting ର ସୀମାବଦ୍ଧତା (Limitations of Accounting)

P1-C1-U1.1-T11 · Topic 11: Limitations of Accounting

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ Para 1.11 ର ସାତଟି limitations ଶିଖନ୍ତୁ, ଯାହା financial statements ର ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ କଲାବେଳେ ଅବଶ୍ୟ ମନେରଖିବାକୁ ହେବ — ଏଗୁଡ଼ିକ accounts ପଛରେ ଥିବା assumptions, conventions ଓ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ judgement ରୁ ଉତ୍ପନ୍ନ।

ଟିପ୍ପଣୀ

ମୂଳ କାରଣ: accounting ର assumptions, conventions ଓ accountant ଙ୍କ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ judgement ହିଁ ଏହାର limitations ହୋଇଯାଏ — statements କେବେ ହେଲେ subjectivity ମୁକ୍ତ ନୁହେଁ। **ସାତଟି ଉଦାହରଣ:** (1) non-monetary factors (loyalty, personnel ଙ୍କ skill) ର ସ୍ଥାନ ନାହିଁ; (2) Balance Sheet କେବଳ ପ୍ରସ୍ତୁତି ତାରିଖର position ଦେଖାଏ, ଭବିଷ୍ୟତ ନୁହେଁ; (3) inflation ଭଳି ପରିବର୍ତ୍ତନକୁ ଅଣଦେଖା କରାଯାଏ; (4) accounting principles ବେଳେବେଳେ ପରସ୍ପର ବିରୋଧୀ; (5) estimates ବ୍ୟକ୍ତିଗତ judgement ଉପରେ ନିର୍ଭରଶୀଳ (doubtful debts, depreciation method, inventory valuation); (6) human resources ଦେଖାଯାଏ ନାହିଁ — ସ୍ୱୀକୃତ money valuation ନାହିଁ; (7) ସମାନ item ପାଇଁ ବିକଳ୍ପ policies manipulation ର ସୁଯୋଗ ଦିଏ।

ବୋଧ (Understanding) କାରଣ ସହ ବୁଝାନ୍ତୁ · 2 ପ୍ରଶ୍ନ

- କାରଣ ସହ 4-5 limitations ବୁଝାନ୍ତୁ: non-monetary factors (staff loyalty, skill) ବାଦ ପଡ଼େ; Balance Sheet କେବଳ ପ୍ରସ୍ତୁତି ତାରିଖର position ଦେଖାଏ, ଭବିଷ୍ୟତ ନୁହେଁ; inflation/price-level changes ଅଣଦେଖା ହୁଏ।
- ଆହୁରି: accounting principles ବେଳେବେଳେ ପରସ୍ପର ବିରୋଧୀ; estimates (provision for doubtful debts, depreciation method, inventory valuation) ବ୍ୟକ୍ତିଗତ judgement ଉପରେ ନିର୍ଭରଶୀଳ; ସମାନ item ପାଇଁ ବିକଳ୍ପ policies manipulation ର ସୁଯୋଗ ଦିଏ।
- True/False: 'Results and position disclosed by final accounts are not exact' TRUE - figures ମୁଖ୍ୟତଃ accountant ଙ୍କ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ judgement ଓ policy choices ର ଫଳ, ତେଣୁ statements କେବେ subjectivity ମୁକ୍ତ ନୁହେଁ।

TQ 11.2 · RTP 2025-Jan [1] (v) · True/False · --- · Pg 7 3× ପଚରାଯାଇଛି	LEVEL I ବୋଧ (Understanding)	ସହଜ
TQ 11.1 · PYQ 2018-Nov [1] (b) {C} · Descriptive · 4M · Pg 6 8× ପଚରାଯାଇଛି	LEVEL I ବୋଧ (Understanding)	ମଧ୍ୟମ

www.scanneradda.com

ବିଷୟ 12: ସମାଜରେ Accountant ଙ୍କ ଭୂମିକା (Role of Accountant in the Society)

P1-C1-U1.1-T12 · Topic 12: Role of Accountant in the Society

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ Para 1.12 (Areas of Service) ପଢ଼ନ୍ତୁ — Chartered Accountant ସମାଜକୁ ଦେଉଥିବା services, ସହିତ industry, public sector, fiscal policy ଓ economic growth ରେ CA ଙ୍କ ଭୂମିକା।

ଟିପ୍ପଣୀ

ପରିଚୟ ଧାଡ଼ି: accountancy ଏହାର ସାଧାରଣ ପରିସର — financial statements ପ୍ରସ୍ତୁତ, interpret ଓ audit କରିବା — ଅତିକ୍ରମ କରିଛି; CAs ଏବେ company law, taxation ଓ general management ରେ ସେବା ଦିଅନ୍ତି। Goethe: "the fairest invention of the human mind"।

ଛଅଟି service areas: (i) Maintenance of Books of Accounts — net result ଓ financial position; (ii) Statutory Audit — ପ୍ରତ୍ୟେକ limited company ପାଇଁ true and fair view report; (iii) Internal Audit — accounts ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ safeguards ସହ ଯଥାଯଥ ଭାବେ ରଖାଯାଉଛି କି ନାହିଁ ଯାଞ୍ଚ କରୁଥିବା ଏକ management tool; (iv) Taxation — tax authorities ସମ୍ମୁଖରେ handling ଓ representation; (v) Management Accounting & Consultancy — planning, control ଓ special decisions ପାଇଁ internal reporting; (vi) Financial Advice — investments, insurance, business expansion, investigations, pensions।

ସ୍ମୃତି (Remembering) ମୁଖସ୍ଥ କରନ୍ତୁ · 1 ପ୍ରଶ୍ନ

- ମୁଖ୍ୟ service heads ମୁଖସ୍ଥ କରନ୍ତୁ: Maintenance of Books of Accounts, Statutory Audit, Internal Audit, Taxation, Management Accounting & Consultancy Services, Financial Advice।
- Financial Advice ଅଧୀନରେ sub-areas ମନେପକାନ୍ତୁ: investments, insurance, business expansion, financial investigations, pension schemes।
- ଅଧିକ ପଚାରିଲେ ତାଲିକାଭୁକ୍ତ କରିବାକୁ ଅନ୍ୟ services: secretarial work, share registration, company formation, receiverships/liquidations, arbitrations, cost accounts ଓ information services।
- 4 ମାର୍କର ଉତ୍ତର ପାଇଁ ପରିଚୟ ଧାଡ଼ି ଲେଖନ୍ତୁ - accountancy practice ଏହାର ସାଧାରଣ ପରିସର (financial statements ପ୍ରସ୍ତୁତ, interpret ଓ audit କରିବା) ଅତିକ୍ରମ କରିଛି; CAs ଏବେ company law, taxation ଓ general management ବିଷୟରେ ସେବା ଦିଅନ୍ତି - ତା'ପରେ ପାଞ୍ଚ ବା ଛଅଟି service areas ତାଲିକାଭୁକ୍ତ କରି ସଂକ୍ଷେପରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରନ୍ତୁ।

TQ 12.1 · PYQ 2020-Nov [1] (b) {C} · Descriptive · 4M · Pg 7 6× ପଚରାଯାଇଛି LEVEL I ସ୍ମୃତି (Remembering) ମଧ୍ୟମ

ଏକକ 1.2: Accounting Concepts, Principles and Conventions

Accounting Concepts, Principles and Conventions

P1-C1-U1.2 · ଗୁରୁତ୍ୱ A · ଅଧ୍ୟାୟରେ ର୍ୟାଙ୍କ 1 · ବର୍ଗ A · ଅଧ୍ୟାୟ ପ୍ରଶ୍ନର 34.7% · 25 ପ୍ରଶ୍ନ

www.scanneradda.com

ବିଷୟ 1: ଏକ ସିଂହାବଲୋକନ (Concepts, Principles and Conventions - An Overview)

P1-C1-U1.2-T01 · Topic 1: Concepts, Principles and Conventions - An Overview

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ Para 2.5 ଆୟତ୍ତ କରନ୍ତୁ — ସମସ୍ତ ବାରଟି concepts (Entity, Money measurement, Periodicity, Accrual, Matching, Going Concern, Cost, Realisation, Dual aspect, Conservatism, Consistency, Materiality) — ସହିତ fundamental accounting assumptions ଉପରେ Para 2.6।

ଟିପ୍ପଣୀ

ବାରଟି concepts (Para 2.5): (a) Entity – business owner ଠାରୁ ପୃଥକ; business funds ରୁ owner ଙ୍କ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ payments ହେଉଛି drawings, ଯାହା capital କୁ charge ହୁଏ, business expense ନୁହେଁ; (b) Money measurement – କେବଳ money ରେ ମାପଯୋଗ୍ୟ transactions record ହୁଏ, ଏକ uniform monetary unit (ଦେଶର ପ୍ରଚଳିତ currency) ରେ; (c) Periodicity – ଅସୀମ ଜୀବନକୁ ବ୍ୟବହାରଯୋଗ୍ୟ accounting periods (ସାଧାରଣତଃ 1 April–31 March) ରେ ଭାଗ କରାଯାଏ, ଯାହାଦ୍ୱାରା performance ମାପିହୁଏ ଓ 'accrual' ଅର୍ଥପୂର୍ଣ୍ଣ ହୁଏ; (d) Accrual – "recognition of revenue and costs as they are earned or incurred and not as money is received or paid" (mercantile basis, cash basis ନୁହେଁ); (e) Matching – Periodic profit = Periodic revenue – Matched expenses (accrual ଆଧାରିତ); (f) Going Concern – enterprise "will continue in operation for the foreseeable future", operations ର ପରିମାଣ liquidate ବା ଯଥେଷ୍ଟ ହ୍ରାସ କରିବାର ଇଚ୍ଛା ବା ଆବଶ୍ୟକତା ନାହିଁ; (g) Cost – asset historical/acquisition cost ରେ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କିତ, objectivity ପାଇଁ ଚୟନିତ; (h) Realisation – asset value ର ପରିବର୍ତ୍ତନ କେବଳ realise ହେଲେ ଗଣାଯାଏ; (i) Dual aspect – ପ୍ରତ୍ୟେକ transaction ର ଦୁଇଟି aspects, ଯାହାଦ୍ୱାରା Equity + Liabilities = Assets (double entry ର ମୂଳ); (j) Conservatism – ଭବିଷ୍ୟତ income ଆଗୁଆ ଧରନ୍ତୁ ନାହିଁ, ସମସ୍ତ ସମ୍ଭାବ୍ୟ losses ପାଇଁ provide କରନ୍ତୁ; (k) Consistency – ଅବଧିରୁ ଅବଧି ସମାନ accounting policies ଅନୁସରଣ; (l) Materiality – ନଗଣ୍ୟ items ଅଣଦେଖା କରାଯାଇପାରେ, ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ items ଅବଶ୍ୟ disclose କରିବାକୁ ହେବ।

ତିନୋଟି fundamental accounting assumptions (Para 2.6): Going Concern, Consistency, Accrual – ଅନୁସରଣ କଲେ କିଛି ଲେଖିବା ଦରକାର ନାହିଁ (ଏଗୁଡ଼ିକ ଧରିନିଆଯାଏ); କୌଣସିଟି ଅନୁସରଣ ନହେଲେ (NOT), ସେହି ତଥ୍ୟ financial statements ରେ ଅବଶ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଭାବେ disclose କରିବାକୁ ହେବ।

Conventions ଓ measurement (short notes): accounting conventions ଦୀର୍ଘ ସମୟ ଧରି ଗୃହୀତ accounting practices/usage ରୁ ଉଦ୍ଭବ ହୁଏ, ସୂଚନାର ଗୁଣବତ୍ତା ବଢ଼ାଇବା ପାଇଁ ବିଶ୍ୱର accountancy bodies ଦ୍ୱାରା ବଦଳାଯାଇପାରେ, ଏବଂ ଏହାର universal application ଆବଶ୍ୟକ ନୁହେଁ; measurement money terms ରେ ହୁଏ – ଚାରୋଟି bases ହେଉଛି historical cost, current cost, realisable value ଓ present value।

ବ୍ୟବହାରରେ Conservatism: current-asset ନିୟମ 'cost or market price whichever is lower' ଏଠାରୁ ଉଦ୍ଭବ; ଏଥିରେ prudence, neutrality ଓ faithful representation ଆବଶ୍ୟକ, ଏବଂ (ସମାଲୋଚକଙ୍କ ମତରେ) ଏହା income ଓ Balance Sheet assets ର understatement ଘଟାଏ; anticipated gains କେବେ book କରାଯାଏ ନାହିଁ – ତେଣୁ discount on creditors ପାଇଁ କୌଣସି provision କରାଯାଏ ନାହିଁ।

True/False anchors: matching accrual ଉପରେ ହିଁ (IS) ଆଧାରିତ (prepaid/outstanding expenses, accrued/unearned income adjust କରେ); accrual ର ଅର୍ଥ cash ପାଇବା/ଦେବା ବେଳେ recording ନୁହେଁ

www.scanneradda.com

(NOT) – ତାହା cash basis; materiality କେବଳ amount ଉପରେ ନୁହେଁ, business ର ଆକାର, ସୂଚନାର ପ୍ରକୃତି ଓ ସ୍ତର ଏବଂ decision-maker ଙ୍କ ସ୍ତର ଉପରେ ମଧ୍ୟ ନିର୍ଭର କରେ; entity concept ର ଅର୍ଥ enterprise owner ଙ୍କ capital ପାଇଁ owner ଙ୍କ ନିକଟରେ ଦାୟୀ; consistency ଉନ୍ନତ accounting methods ର ପ୍ରଚଳନକୁ ବାରଣ କରେ ନାହିଁ।

ସ୍ମୃତି (Remembering) ମୁଖସ୍ଥ କରନ୍ତୁ : 2 ପ୍ରଶ୍ନ

- ତିନୋଟି fundamental accounting assumptions - Going Concern, Consistency, Accrual - ଓ disclosure ନିୟମ ମୁଖସ୍ଥ କରନ୍ତୁ: ଅନୁସରଣ କଲେ disclosure ଦରକାର ନାହିଁ; ଅନୁସରଣ ନକଲେ (NOT), ସେହି ତଥ୍ୟ ଅବଶ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଭାବେ disclose କରିବାକୁ ହେବ।
- 'Measurement' ଉପରେ short note: transactions money (ପ୍ରଚଳିତ currency) ରେ ମପାଯାଏ; ଚାରୋଟି bases ହେଉଛି historical cost, current cost, realisable value ଓ present value।
- 'Accounting conventions' ଉପରେ short note: ଏଗୁଡ଼ିକ ସମୟକ୍ରମେ accounting practice/usage ରୁ ଉଦ୍ଭବ ହୁଏ, accountancy bodies ଦ୍ୱାରା ବଦଳାଯାଇପାରେ, ଏବଂ universal application ଆବଶ୍ୟକ ନୁହେଁ।

TQ 1.13 · RTP 2023-Dec [19] (iv) · Short Note · --- · Pg 16 **8× ପଚରାଯାଇଛି**	**LEVEL I** ସ୍ମୃତି (Remembering)	**ସହଜ**
TQ 1.19 · RTP 2024-Sep [18] (i) · Short Note · --- · Pg 19 **9× ପଚରାଯାଇଛି**	**LEVEL I** ସ୍ମୃତି (Remembering)	**ସହଜ**

ବୋଧ (Understanding) କାରଣ ସହ ବୁଝାନ୍ତୁ : 23 ପ୍ରଶ୍ନ

- ପ୍ରତ୍ୟେକ concept କୁ ଉଦାହରଣ ସହ 2-3 ଧାଡ଼ିରେ ବୁଝାନ୍ତୁ - ପରୀକ୍ଷାରେ ବାରମ୍ବାର Going Concern, Accrual ବନାମ Cash/Mercantile basis, Periodicity, Materiality, Conservatism, Money Measurement, Realisation ଓ Matching ପଚରାଯାଏ।
- True/False ଫାନ୍ଦ: conservatism Balance Sheet assets କୁ ଅବଶ୍ୟ (DOES) understate କରେ (True); accrual ର ଅର୍ଥ cash basis ନୁହେଁ (NOT) (False); matching accrual ଉପରେ ହିଁ (IS) ଆଧାରିତ (True); money measurement = ଏକ uniform monetary unit ରେ recording (True); materiality କେବଳ amount ଉପରେ ନୁହେଁ, business ର ଆକାର, ସୂଚନାର ପ୍ରକୃତି ଓ decision-maker ଙ୍କ ସ୍ତର ଉପରେ ମଧ୍ୟ ନିର୍ଭର କରେ; proprietor ନେଇଥିବା goods Purchases କୁ credit ହୁଏ, Capital କୁ ନୁହେଁ।
- Distinguish-between ଯୋଡ଼ି ଅଭ୍ୟାସ କରନ୍ତୁ: Going Concern ବନାମ Cost concept, Money Measurement ବନାମ Matching, ଏବଂ Fundamental Accounting Assumptions (ଧରିନିଆଯାଏ, କେବଳ ତିନୋଟି) ବନାମ Accounting Policies (ଚୟନିତ methods, disclose କରାଯାଏ)।
- Conservatism = ସମସ୍ତ ସମ୍ଭାବ୍ୟ losses ପାଇଁ provide କରନ୍ତୁ, କୌଣସି profit ଆଗୁଆ ଧରନ୍ତୁ ନାହିଁ ('cost or market price whichever is lower'); ସୂକ୍ଷ୍ମତା - conservatism ଅନୁସାରେ discount on creditors (ଏକ anticipated gain) ପାଇଁ provision କରାଯାଏ ନାହିଁ (NOT)।

TQ 1.8 · PYQ 2023-Jun [1] (a) (i) {C} · True/False · 2M · Pg 13	**LEVEL I** ବୋଧ (Understanding)	**ସହଜ**

TQ 1.9 · PYQ 2023-Jun [1] (b) {C} · Descriptive · 2M · Pg 14	LEVEL I ବୋଧ (Understanding)	ସହଜ
TQ 1.11 · PYQ 2023-Dec [1] (a) (i) {C} · True/False · 2M · Pg 14 8× ପଚରାଯାଇଛି	LEVEL I ବୋଧ (Understanding)	ସହଜ
TQ 1.12 · PYQ 2023-Dec [1] (b) {C} · Descriptive · 2M · Pg 15 4× ପଚରାଯାଇଛି	LEVEL I ବୋଧ (Understanding)	ସହଜ
TQ 1.14 · PYQ 2024-Jun [1] (b) (ii) (1) {C} · Descriptive · 1M · Pg 17	LEVEL I ବୋଧ (Understanding)	ସହଜ
TQ 1.15 · PYQ 2024-Jun [1] (b) (ii) (2) {C} · Descriptive · 1M · Pg 17 3× ପଚରାଯାଇଛି	LEVEL I ବୋଧ (Understanding)	ସହଜ
TQ 1.16 · RTP 2024-Sep [1] (a) · True/False · --- · Pg 18 7× ପଚରାଯାଇଛି	LEVEL I ବୋଧ (Understanding)	ସହଜ
TQ 1.21 · PYQ 2025-Jan [1] (a) (i) {C} · True/False · 2M · Pg 20	LEVEL I ବୋଧ (Understanding)	ସହଜ
TQ 1.1 · PYQ 2019-Jun [1] (b) · Distinguish Between · 4M · Pg 10 4× ପଚରାଯାଇଛି	LEVEL I ବୋଧ (Understanding)	ମଧ୍ୟମ
TQ 1.2 · PYQ 2020-Nov [1] (a) (vi) {C} · True/False · 2M · Pg 11	LEVEL I ବୋଧ (Understanding)	ମଧ୍ୟମ
TQ 1.3 · MTP 2021-Oct [1] (a) (i) {C} · True/False · 2M · Pg 11 3× ପଚରାଯାଇଛି	LEVEL I ବୋଧ (Understanding)	ମଧ୍ୟମ
TQ 1.4 · PYQ 2021-Dec [1] (c) (i) {C} · Descriptive · 4M · Pg 12	LEVEL I ବୋଧ (Understanding)	ମଧ୍ୟମ
TQ 1.5 · PYQ 2022-May [1] (b) (ii) {C} · Descriptive · 4M · Pg 12 3× ପଚରାଯାଇଛି	LEVEL I ବୋଧ (Understanding)	ମଧ୍ୟମ
TQ 1.6 · PYQ 2022-Nov [1] (a) {C} · True/False · 4M · Pg 12	LEVEL I ବୋଧ (Understanding)	ମଧ୍ୟମ
TQ 1.7 · MTP 2023-Apr [1] (a) (i) {C} · True/False · 2M · Pg 13	LEVEL I ବୋଧ (Understanding)	ମଧ୍ୟମ
TQ 1.10 · RTP 2023-Dec [1] (i) · True/False · --- · Pg 14	LEVEL I ବୋଧ (Understanding)	ମଧ୍ୟମ
TQ 1.17 · RTP 2024-Sep [1] (g) · True/False · --- · Pg 18 2× ପଚରାଯାଇଛି	LEVEL I ବୋଧ (Understanding)	ମଧ୍ୟମ
TQ 1.18 · RTP 2024-Sep [2] · Descriptive · --- · Pg 18 9× ପଚରାଯାଇଛି	LEVEL I ବୋଧ (Understanding)	ମଧ୍ୟମ
TQ 1.22 · RTP 2025-Jan [2] (a) · Distinguish Between · --- · Pg 20 2× ପଚରାଯାଇଛି	LEVEL I ବୋଧ (Understanding)	ମଧ୍ୟମ
TQ 1.23 · PYQ 2025-May [1] (a) (ii) {C} · True/False · 2M · Pg 21	LEVEL I ବୋଧ (Understanding)	ମଧ୍ୟମ
TQ 1.24 · PYQ 2025-Sep [1] (a) {C} · True/False · 6M · Pg 21	LEVEL I ବୋଧ (Understanding)	ମଧ୍ୟମ
TQ 1.20 · MTP 2024-Dec S1 [1] (b) {C} · Distinguish Between · 4M · Pg 19 6× ପଚରାଯାଇଛି	LEVEL I ବୋଧ (Understanding)	
TQ 1.25 · PYQ 2026-Sep [1] (b) {C} · Descriptive · 4M · Pg 22	LEVEL I	

www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com

www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com

ବୋଧ (Understanding)

ଏକକ 1.3: Capital and Revenue Expenditure and Receipts

Capital and Revenue Expenditure and Receipts

P1-C1-U1.3 · ଗୁରୁତ୍ୱ C · ଅଧ୍ୟାୟରେ ର୍ୟାଙ୍କ 2 · ବର୍ଗ A · ଅଧ୍ୟାୟ ପ୍ରଶ୍ନର 30.6% · 22 ପ୍ରଶ୍ନ

ବିଷୟ 1: ପରିଚୟ (Introduction)

P1-C1-U1.3-T01 · Topic 1: Introduction

ଧାରଣା ଆଧାର — ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କୌଣସି ପରୀକ୍ଷା ପ୍ରଶ୍ନ ନାହିଁ · ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରସ୍ତୁତି ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ §3.1 ପଢ଼ନ୍ତୁ: periodical business results ନିର୍ଣ୍ଣୟ ପୂର୍ବରୁ transactions କୁ capital ବା revenue ଭାବେ କାହିଁକି ଅବଶ୍ୟ analyse କରିବାକୁ ହେବ।

ଟିପ୍ପଣୀ

ପାର୍ଥକ୍ୟ: Revenue Expense accounting period ର operations/revenue ସହ ସମ୍ପୃକ୍ତ, କିମ୍ବା ଯେଉଁ items ର benefit ସେହି ଅବଧି ବାହାରକୁ ବିସ୍ତାରିତ ହୁଏ ନାହିଁ; Capital Expenditure ସ୍ଥାୟୀ benefits ସୃଷ୍ଟି କରେ ଓ ଏକରୁ ଅଧିକ accounting period ରେ revenue ଅର୍ଜନରେ ସାହାଯ୍ୟ କରେ — expenditure କେବଳ ସେତେବେଳେ capitalise କରାଯାଇପାରେ ଯେତେବେଳେ ଏହା ଭବିଷ୍ୟତ benefits ର ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଧାରା ସହ ସିଧାସଳଖ ସମ୍ପର୍କିତ।

ସ୍ଥାନ: revenue expenditures ଖର୍ଚ୍ଚ ବର୍ଷର P&L A/c କୁ ଯାଏ, capital expenditures Balance Sheet ର asset side କୁ ଯାଏ ଏବଂ ପ୍ରତି ବର୍ଷ benefit ର ବ୍ୟବହାର ଅନୁସାରେ P&L କୁ transfer ହୁଏ — ତେଣୁ ଉଭୟ ଶେଷରେ P&L ରେ ପହଞ୍ଚେ, TIME factor ହିଁ ମୁଖ୍ୟ ନିର୍ଣ୍ଣାୟକ; expenses matching principle ମାଧ୍ୟମରେ recognise ହୁଏ (revenue ବିରୁଦ୍ଧରେ କେବେ ଓ କେତେ charge କରିବେ)।

ସତର୍କତା: ଏହି ପାର୍ଥକ୍ୟ ଯଥେଷ୍ଟ ଅସୁବିଧା ସୃଷ୍ଟି କରେ — ଅନେକ କ୍ଷେତ୍ରରେ capital ଓ revenue ମଧ୍ୟରେ ସୀମାରେଖା ଅତି ସୂକ୍ଷ୍ମ।

ବିଷୟ 2: Capital ଓ Revenue Expenditures ନିର୍ଣ୍ଣୟରେ ବିଚାର୍ଯ୍ୟ ଦିଗ (Considerations in Determining Capital and Revenue Expenditures)

P1-C1-U1.3-T02 · Topic 2: Considerations in Determining Capital and Revenue Expenditures

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ Para 3.2 ପଢ଼ନ୍ତୁ — capital କୁ revenue expenditure ଠାରୁ ପୃଥକ କରିବାର ପାଞ୍ଚଟି ମୌଳିକ ବିଚାର୍ଯ୍ୟ: nature of business, recurring nature, purpose of expense, revenue-generating capacity ଉପରେ ପ୍ରଭାବ, ଏବଂ amount ର materiality।

www.scanneradda.com

ଟିପ୍ପଣୀ

ପାଞ୍ଚଟି ମୌଳିକ ବିଚାର୍ଯ୍ୟ (Para 3.2): (a) Nature of business – furniture dealer ପାଇଁ furniture revenue expenditure, କିନ୍ତୁ ଅନ୍ୟ କୌଣସି trade ପାଇଁ capital expenditure (asset); (b) Recurring nature – ବାରମ୍ବାର ହେଉଥିବା expenses (ମାସିକ salary, rent) revenue; କ୍ୱଚିତ୍, non-recurring outlays (assets କ୍ରୟ) capital, ଯଦି immaterial ନୁହେଁ; (c) Purpose of expense – ସାଧାରଣ maintenance/repairs revenue, କିନ୍ତୁ productive capacity ବଢ଼ାଉଥିବା ବଡ଼ repairs capital; (d) Effect on revenue-generating capacity – benefit ଚଳିତ ଅବଧିରେ ସୀମିତ = revenue; ଏକରୁ ଅଧିକ accounting period ରେ revenue ଅର୍ଜନରେ ସାହାଯ୍ୟ କରୁଥିବା expenditure = capital; (e) Materiality of the amount involved – amount ର ଆପେକ୍ଷିକ ଅନୁପାତ ହିଁ ଶେଷ filter।

Improvement-vs-repair ନିୟମ: fixed asset ର improvement/repair ଉପରେ expenditure P&L କୁ charge ହୁଏ ଯଦି expected future benefits ବଦଳେ ନାହିଁ (NOT), କିନ୍ତୁ expected future benefits ବଢ଼ିଲେ asset ର book value ରେ ଯୋଗ ହୁଏ।

ବୋଧ (Understanding) କାରଣ ସହ ବୁଝାନ୍ତୁ : 1 ପ୍ରଶ୍ନ

- ପ୍ରତ୍ୟେକ consideration କୁ ଉଦାହରଣ ସହ ବୁଝାନ୍ତୁ: nature of business (furniture dealer ପାଇଁ furniture revenue expenditure, କିନ୍ତୁ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ପାଇଁ capital); recurring ବନାମ non-recurring (ମାସିକ rent ବନାମ asset କ୍ରୟ)।
- Purpose of expense: ସାଧାରଣ maintenance/repairs revenue, କିନ୍ତୁ productive capacity ବଢ଼ାଉଥିବା ବଡ଼ repairs capital।
- Effect on revenue-generating capacity: benefit ଚଳିତ ଅବଧିରେ ସୀମିତ = revenue; ଏକରୁ ଅଧିକ accounting period ରେ benefit = capital; amount ର materiality ହିଁ ଶେଷ filter।

TQ 2.1 · PYQ 2021-Jul [1] (b) · Distinguish Between · 4M · Pg 26 5× **LEVEL I** ବୋଧ (Understanding) **ମଧ୍ୟମ**
ପଚରାଯାଇଛି

ବିଷୟ 3: Capital Expenditures and Revenue Expenditures

P1-C1-U1.3-T03 · Topic 3: Capital Expenditures and Revenue Expenditures

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ Para 3.3 (key differences table) ଏବଂ ବିଶେଷକରି Illustrations 1, 2, 6 ଓ 8 ପଢ଼ନ୍ତୁ — huts, overhauls, renovations, licenses, replacements ଓ demolition ଉପରେ classic True/False items ସିଧାସଳଖ ଏଗୁଡ଼ିକରୁ ନିଆଯାଇଛି।

ଟିପ୍ପଣୀ

ମୂଳ ପାର୍ଥକ୍ୟ (Para 3.3): capital expenditure ଏକରୁ ଅଧିକ accounting period ରେ revenue-earning capacity ରେ ଅବଦାନ ଦିଏ (enduring benefit, Balance Sheet ରେ asset ଭାବେ ଦର୍ଶାଯାଏ, benefit ବ୍ୟବହାର ଅନୁସାରେ P&L ରେ ପହଞ୍ଚେ); revenue expenditure କେବଳ ଚଳିତ ଅବଧିର revenue ସୃଷ୍ଟି କରେ ଓ ଖର୍ଚ୍ଚ ବର୍ଷରେ

www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com

P&L କୁ charge ହୁଏ – time factor ହିଁ ମୁଖ୍ୟ ନିର୍ଣ୍ଣାୟକ।

Capital expenditure	Revenue expenditure
ଦୀର୍ଘକାଳୀନ ଅବଧି ପାଇଁ ଲାଭ	କେବଳ ଚଳିତ ଅବଧିରେ ଲାଭ
Business ର କ୍ଷମତା ବଢ଼ାଏ ବା ଖର୍ଚ୍ଚ କମାଏ	Business ର ଆୟ-କ୍ଷମତା ବଜାୟ ରଖେ
ଉଦାହରଣ: machine, car, furniture କ୍ରୟ	ଉଦାହରଣ: repairs and maintenance, staff ଦରମା

ମାନକ CAPITAL ନିଷ୍ପତ୍ତି (Illus. 1, 2, 6, 8): cinema house ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ temporary huts (construction cost ର ଅଂଶ); second-hand machinery ର overhaul (ଏହାକୁ working condition ରେ ଆଣେ – enduring advantage); କିଣାଯାଇଥିବା ପୁରୁଣା building ର ପ୍ରଥମ ଥର repairs/white-washing; cinema ଚଳାଇବା/factory ଆରମ୍ଭ ପାଇଁ license (business କରିବାର ଅଧିକାର, pre-operative, amortised); working expenses କମାଇବା ପାଇଁ ଖର୍ଚ୍ଚ (long-term benefit); fuel efficiency ପାଇଁ rings ଓ pistons ବଦଳ (improvement – cost reduction ଦ୍ୱାରା earning capacity ବଢ଼ାଏ); ସେହି site ରେ ବଡ଼ building ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ ପୁରୁଣା building ଭାଙ୍ଗିବା; restaurant cabins 10 ରୁ 13 କୁ ବଢ଼ାଉଥିବା renovation (ଭବିଷ୍ୟତ revenue capacity ବଢ଼ାଏ); machinery erection ପାଇଁ wages/transportation (machinery cost ରେ ଯୋଗ); property ଅଧିଗ୍ରହଣ ପାଇଁ legal fee; capital assets କିଣିବା ପାଇଁ directors ଙ୍କ ବିଦେଶ ଯାତ୍ରା।

ମାନକ REVENUE ନିଷ୍ପତ୍ତି: machine ର ଘଷି ହୋଇଯାଇଥିବା ଅଂଶର replacement (maintenance cost); ବିଦ୍ୟମାନ business ରେ ନୂଆ unit ର inauguration expenses (enduring benefit ନାହିଁ); firm ର factory site ଦାବି କରୁଥିବା suit ର ପ୍ରତିରକ୍ଷା ପାଇଁ lawyer ଙ୍କ fee (asset ର maintenance – ଅତିରିକ୍ତ benefit ବା capacity ନାହିଁ); customers ଠାରୁ instalments ଆଦାୟ ପାଇଁ legal expenses (ସାଧାରଣ recurring expense); inventory କୁ ନୂଆ site କୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତର; ନିୟମ ଉଲ୍ଲଂଘନ ପାଇଁ fine; voluntary retirement ଅଧୀନରେ workers ଙ୍କୁ compensation।

ଉତ୍ତର anchor: ପ୍ରତ୍ୟେକ 'state with reasons' ଉତ୍ତରରେ ନିଷ୍ପତ୍ତିକୁ enduring benefit / earning capacity ବୃଦ୍ଧି (capital) ବନାମ ଚଳିତ ଅବଧି ପାଇଁ ବିଦ୍ୟମାନ capacity ବଜାୟ ରଖିବା (revenue) ସହ ଯୋଡ଼ନ୍ତୁ; ଆଗାମୀ ବର୍ଷ ପାଇଁ ଦିଆଯାଇଥିବା renewal fee = prepaid (ଆଗାମୀ ବର୍ଷର revenue); telephone ପାଇଁ MTNL ରେ deposit = asset, expenditure ନୁହେଁ।

ବୋଧ (Understanding) କାରଣ ସହ ବୁଝାନ୍ତୁ : 12 ପ୍ରଶ୍ନ

- କାରଣ ସହ ମାନକ ନିଷ୍ପତ୍ତି ମୁଖସ୍ଥ କରନ୍ତୁ : Capital: cinema house ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ temporary huts; second-hand machinery ର overhaul; ପୁରୁଣା building ର ପ୍ରଥମ ଥର repairs; cinema/factory ଚଳାଇବା ପାଇଁ license; machinery erection ପାଇଁ wages (machinery ରେ ଯୋଗ, P&L ରେ ନୁହେଁ); working expenses କମାଇବା ପାଇଁ ଖର୍ଚ୍ଚ (long-term benefit); site ରେ ନୂଆ factory ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ ପୁରୁଣା building ଭାଙ୍ଗିବା; cabins 15 ରୁ 18 କୁ ବଢ଼ାଉଥିବା renovation।

- ମାନକ Revenue items ମୁଖସ୍ଥ କରନ୍ତୁ: machine ର ଘଷି ହୋଇଯାଇଥିବା ଅଂଶର replacement (maintenance); ବିଦ୍ୟମାନ business ରେ ନୂଆ unit ର inauguration expenses; title suit ର ପ୍ରତିରକ୍ଷା ପାଇଁ lawyer ଙ୍କ fee; customers ଠାରୁ instalments ଆଦାୟ ପାଇଁ legal expenses।
- ପ୍ରତ୍ୟେକ 'State with reasons' ଉତ୍ତରରେ କାରଣକୁ enduring benefit / earning capacity ବୃଦ୍ଧି (capital) ବନାମ ଚଳିତ ଅବଧି ପାଇଁ ବିଦ୍ୟମାନ capacity ବଜାୟ ରଖିବା (revenue) ଉପରେ ଆଧାରିତ କରନ୍ତୁ।

TQ 3.8 · MTP 2024-Aug [1] (a) (i) {C} · True/False · 2M · Pg 30 3× ପଚରାଯାଇଛି	LEVEL I ବୋଧ (Understanding)	ସହଜ
TQ 3.1 · PYQ 2019-Jun [1] (a) (i) · True/False · 2M · Pg 27 6× ପଚରାଯାଇଛି	LEVEL I ବୋଧ (Understanding)	ମଧ୍ୟମ
TQ 3.2 · PYQ 2019-Nov [1] (a) (ii) {C} · True/False · 2M · Pg 28 4× ପଚରାଯାଇଛି	LEVEL I ବୋଧ (Understanding)	ମଧ୍ୟମ
TQ 3.3 · PYQ 2021-Dec [1] (a) {C} · True/False · 4M · Pg 28	LEVEL I ବୋଧ (Understanding)	ମଧ୍ୟମ
TQ 3.4 · PYQ 2022-May [1] (a) (iv) {C} · True/False · 2M · Pg 29	LEVEL I ବୋଧ (Understanding)	ମଧ୍ୟମ
TQ 3.6 · PYQ 2023-Jun [1] (a) (ii) {C} · True/False · 2M · Pg 30 4× ପଚରାଯାଇଛି	LEVEL I ବୋଧ (Understanding)	ମଧ୍ୟମ
TQ 3.7 · PYQ 2023-Dec [1] (a) (v) {C} · True/False · 2M · Pg 30	LEVEL I ବୋଧ (Understanding)	ମଧ୍ୟମ
TQ 3.9 · PYQ 2024-Sep [1] (a) (ii) {C} · True/False · 2M · Pg 31 3× ପଚରାଯାଇଛି	LEVEL I ବୋଧ (Understanding)	ମଧ୍ୟମ
TQ 3.12 · PYQ 2026-Jan [1] (a) (i) {C} · True/False · 2M · Pg 34	LEVEL I ବୋଧ (Understanding)	ମଧ୍ୟମ
TQ 3.13 · PYQ 2026-May [1] (a) (iii) {C} · True/False · 2M · Pg 34	LEVEL I ବୋଧ (Understanding)	ମଧ୍ୟମ
TQ 3.5 · MTP 2022-Nov S1 [6] (c) · Descriptive · 5M · Pg 29 2× ପଚରାଯାଇଛି	LEVEL I ବୋଧ (Understanding)	
TQ 3.10 · MTP 2025-Jan S2 [1] (a) (iii) {C} · True/False · 2M · Pg 31 2× ପଚରାଯାଇଛି	LEVEL I ବୋଧ (Understanding)	

ପ୍ରୟୋଗ (Application) ପ୍ରକ୍ରିୟା ଅଭ୍ୟାସ କରନ୍ତୁ · 1 ପ୍ରଶ୍ନ

- 5-6 item ର classification lists ଅଭ୍ୟାସ କରନ୍ତୁ: CNG kit ଦ୍ୱାରା engine ବଦଳ, capital assets କିଣିବା ପାଇଁ directors ଙ୍କ ବିଦେଶ ଯାତ୍ରା, factory area ରେ railway tracks ର ସମ୍ପ୍ରସାରଣ, fuel efficiency ପାଇଁ rings ଓ pistons ବଦଳ, inventory କୁ ନୂଆ site କୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତର।
- ପ୍ରତ୍ୟେକ item ପାଇଁ ଏକ-ଧାଡ଼ି କାରଣ ଲେଖନ୍ତୁ; borderline items ପାଇଁ Para 3.2 ର tests ଲାଗୁ କରନ୍ତୁ (purpose, enduring benefit, capacity enhancement ବନାମ maintenance)।

TQ 3.11 · RTP 2026-Jan [3] (b) · Descriptive · --- · Pg 31 17× ପଚରାଯାଇଛି	LEVEL II ପ୍ରୟୋଗ (Application)	ମଧ୍ୟମ

www.scanneradda.com

www.scanneradda.com

ବିଷୟ 4: Capital Receipts and Revenue Receipts

P1-C1-U1.3-T04 · Topic 4: Capital Receipts and Revenue Receipts

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ Para 3.4 ପଢ଼ନ୍ତୁ: revenue receipts ସାଧାରଣ business activities ରୁ ଆସେ ଓ P&L କୁ credit ହୁଏ; capital receipts (fixed assets/investments ବିକ୍ରି, loans, owners' contributions) ସିଧାସଳଖ P&L କୁ credit ହୁଏ ନାହିଁ — କେବଳ profit/loss ଅଂଶ P&L କୁ ଯାଏ। Illustrations 4 ଓ 7 ରେ exam ଉଦାହରଣ ଅଛି।

ଟିପ୍ପଣୀ

ନିୟମ (Para 3.4): ସାଧାରଣ business activities କ୍ରମରେ ମିଳୁଥିବା receipts ହେଉଛି revenue receipts (goods ବା services ବିକ୍ରି, interest income) – receipt ର ଅଧିକାର ସ୍ଥାପିତ ହେବା ମାତ୍ରେ accrual ଆଧାରରେ recognise ହୁଏ, ପ୍ରକୃତ ପ୍ରାପ୍ତ cash ସହ ସମାନ ନୁହେଁ (NOT), ଏବଂ P&L କୁ credit ହୁଏ; revenue ପ୍ରକୃତିର ନଥିବା receipts ହେଉଛି capital receipts (fixed assets ବା investments ବିକ୍ରି, secured/unsecured loans, owners' contributions) – Balance Sheet କୁ ନିଆଯାଏ, ସିଧାସଳଖ P&L କୁ credit ହୁଏ ନାହିଁ।

କେବଳ profit ଅଂଶ P&L କୁ: ₹90,000 cost ର fixed asset ₹92,000 ରେ ବିକ୍ରି – ₹92,000 ଏକ capital receipt, କିନ୍ତୁ ₹2,000 profit (proceeds – book value) ଗଣନା କରି P&L କୁ credit କରାଯାଏ; ସେହିପରି ₹10 ଲକ୍ଷ book value ର machine ₹12 ଲକ୍ଷରେ ବିକ୍ରି ହେଲେ ₹2 ଲକ୍ଷ profit ମିଳେ।

ବର୍ଗୀକରଣ ନିଷ୍ପତ୍ତି (Illus. 4, 7 ଓ MCQs): Capital – share premium, ନିଆଁରେ ନଷ୍ଟ/ଧ୍ୱଂସ machinery ପାଇଁ insurance claim, fixed deposit ର maturity proceeds (deposit ର ପୁନରୁଦ୍ଧାର), working capital ପାଇଁ ହେଲେ ମଧ୍ୟ IDBI ରୁ medium-term loan, entrance/life membership fee (non-recurring); Revenue – cash sales, trade receivables ଠାରୁ ପ୍ରାପ୍ତ ରାଶି (ବିଦ୍ୟମାନ asset ର realisation), investments/fixed deposit ଉପରେ interest, working capital ପାଇଁ government subsidy।

ଉପସ୍ଥାପନ: capital receipts Balance Sheet କୁ ଯାଏ; revenue receipts P&L ର credit କୁ; Receipts and Payments Account ଉଭୟ (BOTH) capital ଓ revenue items record କରେ।

ବୋଧ (Understanding) କାରଣ ସହ ବୁଝାନ୍ତୁ : 7 ପ୍ରଶ୍ନ

- ଆୟତ୍ତ କରିବାକୁ ଥିବା True/False ନିଷ୍ପତ୍ତି: life membership fee ଏକ CAPITAL receipt (non-recurring); ନିଆଁରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଧ୍ୱଂସ machinery ପାଇଁ insurance claim ଏକ capital receipt; working capital ପାଇଁ government ଠାରୁ subsidy ଏକ REVENUE receipt; office furniture ବିକ୍ରି ଏକ capital receipt - କେବଳ ବିକ୍ରିରୁ profit (proceeds minus book value) P&L କୁ credit ହୁଏ, ସମଗ୍ର ରାଶି ନୁହେଁ।
- Net profit ଗଣନା କଲାବେଳେ capital asset ବିକ୍ରିରୁ gain P&L କୁ ଅବଶ୍ୟ (IS) credit ହୁଏ (ଯଥା ₹90,000 cost ର asset ₹92,000 ରେ ବିକ୍ରି ହେଲେ ₹2,000 profit P&L କୁ), ଯଦିଓ ₹92,000 receipt ନିଜେ capital।
- ସଂଜ୍ଞା ପ୍ରଶ୍ନ: revenue receipts ସାଧାରଣ business କ୍ରମରେ ଉଦ୍ଭବ ହୁଏ (goods/services ବିକ୍ରି, interest income), accrual ଆଧାରରେ recognise ହୁଏ - ପ୍ରାପ୍ତ cash ସହ ସମାନ ନୁହେଁ - ଏବଂ P&L କୁ credit ହୁଏ; ଧ୍ୟାନ ଦିଅନ୍ତୁ ଯେ Receipts and Payments Account ଉଭୟ (BOTH) capital ଓ revenue items record କରେ (True)।

TQ 4.1 · PYQ 2018-Nov [1] (a) (iii) {C} · True/False · 2M · Pg 35 2× ପଚରାଯାଇଛି	LEVEL I ବୋଧ (Understanding)	ସହଜ
TQ 4.2 · PYQ 2020-Nov [1] (a) (iii) {C} · True/False · 2M · Pg 35 2× ପଚରାଯାଇଛି	LEVEL I ବୋଧ (Understanding)	ସହଜ
TQ 4.5 · PYQ 2022-Nov [1] (a) (v) {C} · True/False · 2M · Pg 36	LEVEL I ବୋଧ (Understanding)	ସହଜ
TQ 4.3 · PYQ 2021-Jan [1] (a) (ii) {C} · True/False · 2M · Pg 35 4× ପଚରାଯାଇଛି	LEVEL I ବୋଧ (Understanding)	ମଧ୍ୟମ
TQ 4.4 · RTP 2022-May [1] (i) · True/False · --- · Pg 36	LEVEL I ବୋଧ (Understanding)	ମଧ୍ୟମ
TQ 4.6 · RTP 2022-Nov [2] (b) · Descriptive · --- · Pg 36 3× ପଚରାଯାଇଛି	LEVEL I ବୋଧ (Understanding)	ମଧ୍ୟମ
TQ 4.7 · RTP 2025-Jan [1] (ii) · True/False · --- · Pg 37 2× ପଚରାଯାଇଛି	LEVEL I ବୋଧ (Understanding)	ମଧ୍ୟମ

ପ୍ରୟୋଗ (Application) ପ୍ରକ୍ରିୟା ଅଭ୍ୟାସ କରନ୍ତୁ · 1 ପ୍ରଶ୍ନ

- ମିଶ୍ରିତ lists ର ବର୍ଗୀକରଣ ଅଭ୍ୟାସ କରନ୍ତୁ: share premium (capital), debtors ଠାରୁ ପ୍ରାପ୍ତ ରାଶି (revenue - ବିଦ୍ୟମାନ asset ର realisation), ନଷ୍ଟ machinery ଉପରେ insurance claim (capital), fixed deposit ର maturity (capital) ବନାମ ତା' ଉପରେ interest (revenue)।
- Label ସହ treatment ମଧ୍ୟ ଲେଖନ୍ତୁ: capital receipts Balance Sheet କୁ ଯାଏ; revenue receipts P&L ର credit କୁ।

TQ 4.8 · RTP 2025-Jan [3] (b) · Descriptive · --- · Pg 37 5× ପଚରାଯାଇଛି	LEVEL II ପ୍ରୟୋଗ (Application)	ମଧ୍ୟମ

ଏକକ 1.4: Contingent Assets and Contingent Liabilities

Contingent Assets and Contingent Liabilities

P1-C1-U1.4 · ଗୁରୁତ୍ୱ D · ଅଧ୍ୟାୟରେ ର୍ୟାଙ୍କ 4 · ବର୍ଗ C · ଅଧ୍ୟାୟ ପ୍ରଶ୍ନର 8.3% · 6 ପ୍ରଶ୍ନ

ବିଷୟ 1: Contingent Asset

P1-C1-U1.4-T01 · Topic 1: Contingent Asset

ଧାରଣା ଆଧାର — ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କୌଣସି ପରୀକ୍ଷା ପ୍ରଶ୍ନ ନାହିଁ · ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରସ୍ତୁତି ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ · §4.1 ପଢ଼ନ୍ତୁ: contingent asset ର ସଂଜ୍ଞା, prudence ଅନୁସାରେ ଏହାକୁ recognise ନକରିବା, ଏବଂ ଏହାର disclosure treatment।

ଟିପ୍ପଣୀ

ସଂଜ୍ଞା: contingent asset ହେଉଛି past events ରୁ ଉତ୍ପନ୍ନ ଏକ possible asset, ଯାହାର ଅସ୍ତିତ୍ୱ enterprise ର

www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com

ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣରେ ନଥିବା ଏକ ବା ଅଧିକ uncertain future events ଘଟିବା ବା ନଘଟିବା ପରେ ହିଁ ନିଶ୍ଚିତ ହେବ — ସାଧାରଣତଃ economic benefits ର inflow ସମ୍ଭାବନା ଦେଉଥିବା unplanned/unexpected events ରୁ; ଯଥା ଅନିଶ୍ଚିତ ଫଳାଫଳ ସହ enterprise legal process ମାଧ୍ୟମରେ ଚଳାଉଥିବା ଏକ claim।

Treatment: prudence ଓ ବର୍ତ୍ତମାନର accounting standards ଅନୁସାରେ enterprise contingent asset recognise କରିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ (NOT) (recognition ଦ୍ୱାରା ଏପରି income ଆସିପାରେ ଯାହା କେବେ realise ହୋଇନପାରେ) ଏବଂ ଏହାକୁ financial statements ରେ disclose କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ନୁହେଁ (NOT) — economic benefits ର inflow probable ହେଲେ ଏହା ସାଧାରଣତଃ approving authority (company ପାଇଁ Board of Directors) ର report ରେ disclose ହୁଏ।

ନିରନ୍ତର ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ: contingent assets ନିରନ୍ତର assess କରାଯାଏ — inflow virtually certain ହେଲେ ଏହା ଆଉ contingent ରହେ ନାହିଁ, ଏବଂ ଯେଉଁ ଅବଧିରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଘଟେ ସେହି ଅବଧିର financial statements ରେ asset ଓ ସମ୍ପୃକ୍ତ income recognise ହୁଏ।

ବିଷୟ 2: Contingent Liabilities

P1-C1-U1.4-T02 · Topic 2: Contingent Liabilities

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ Paras 4.1 ଓ 4.2 ପଢ଼ନ୍ତୁ — contingent liability ର ଦୁଇ-ଭାଗ ସଂଜ୍ଞା, contingent asset ର ସଂଜ୍ଞା, ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ treatment (recognise କରାଯାଏ ନାହିଁ; contingent liability notes to accounts ରେ disclose ହୁଏ, inflow probable ହେଲେ contingent asset approving authority ର report ରେ disclose ହୁଏ)।

ଟିପ୍ପଣୀ

Contingent liability (SM, ଦୁଇ ଭାଗ): "(a) a possible obligation that arises from past events and the existence of which will be confirmed only by the occurrence or non-occurrence of one or more uncertain future events not wholly within the control of the enterprise; or (b) a present obligation that arises from past events but is not recognised because (i) it is not probable that an outflow of resources embodying economic benefits will be required to settle the obligation, or (ii) a reliable estimate of the amount of the obligation cannot be made." — ଏହି ସଂଜ୍ଞା ଏହିପରି English ଶବ୍ଦରେ ହିଁ ଲେଖନ୍ତୁ।

Contingent asset (SM): "a possible asset that arises from past events and whose existence will be confirmed only after occurrence or non-occurrence of one or more uncertain future events not wholly within the control of the enterprise" – ଏହା economic benefits ର inflow ସମ୍ଭାବନା ଦେଉଥିବା unplanned/unexpected events ରୁ ଉତ୍ପନ୍ନ; ଯଥା ଅନିଶ୍ଚିତ ଫଳାଫଳ ସହ enterprise legal process ମାଧ୍ୟମରେ ଚଳାଉଥିବା claim ଏକ contingent ASSET (contingent liability ନୁହେଁ – enterprise ବିରୁଦ୍ଧରେ claim ହିଁ liability ହେବ)।

Treatment: contingent liability କେବେ balance sheet ରେ recognise ହୁଏ ନାହିଁ, କିନ୍ତୁ outflow ର ସମ୍ଭାବନା remote ନହେଲେ notes to accounts ରେ disclose ହୁଏ; ନିରନ୍ତର assess କରାଯାଏ – outflow probable

www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com

ହେଲେ, probability ପରିବର୍ତ୍ତନ ଘଟିଥିବା ଅବଧିରେ provision recognise ହୁଏ (reliable estimate ସମ୍ଭବ ନହେଲେ ବ୍ୟତୀତ); ଉଦାହରଣ – debts ଭାବେ ସ୍ୱୀକୃତ ନଥିବା claims, third parties ପାଇଁ guarantees, bills discounted, ବିବାଦିତ statutory liabilities।

Contingent asset treatment (prudence): କେବେ recognise ହୁଏ ନାହିଁ – recognition ଦ୍ୱାରା କେବେ realise ନହେବା ଭଳି income ଆସିପାରେ; financial statements ରେ disclose କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ନୁହେଁ, କିନ୍ତୁ inflow probable ହେଲେ ସାଧାରଣତଃ approving authority (company ପାଇଁ Board of Directors) ର report ରେ disclose ହୁଏ; ନିରନ୍ତର assess କରାଯାଏ ଓ realisation virtually certain ହେଲେ ହିଁ ସମ୍ପୃକ୍ତ income ସହ recognise ହୁଏ (ସେତେବେଳେ ଏହା ଆଉ contingent ରହେ ନାହିଁ)।

ସ୍ମୃତି (Remembering) ମୁଖସ୍ଥ କରନ୍ତୁ : 1 ପ୍ରଶ୍ନ

- ସଂଜ୍ଞା: contingent liability ହେଉଛି (a) past events ରୁ ଉତ୍ପନ୍ନ ଏକ possible obligation, ଯାହା enterprise ର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣରେ ନଥିବା uncertain future events ଦ୍ୱାରା ହିଁ ନିଶ୍ଚିତ ହୁଏ, କିମ୍ବା (OR) (b) ଏକ present obligation ଯାହା recognise ହୁଏ ନାହିଁ, କାରଣ outflow probable ନୁହେଁ ବା amount reliably estimate କରାଯାଇପାରେ ନାହିଁ।
- Contingent asset: past events ରୁ ଉତ୍ପନ୍ନ ଏକ possible asset, ଯାହାର ଅସ୍ତିତ୍ୱ uncertain future events ଦ୍ୱାରା ନିଶ୍ଚିତ ହୁଏ - କେବେ recognise ହୁଏ ନାହିଁ (prudence); inflow probable ହେଲେ approving authority (Board) ର report ରେ disclose ହୁଏ; realisation virtually certain ହେଲେ ହିଁ recognise ହୁଏ।
- Treatment: outflow ର ସମ୍ଭାବନା remote ନହେଲେ contingent liability notes ରେ disclose ହୁଏ; ପରେ outflow probable ହେଲେ ସେହି ଅବଧିରେ provision recognise ହୁଏ; ଉଦାହରଣ - debts ଭାବେ ସ୍ୱୀକୃତ ନଥିବା claims, guarantees, bills discounted, ବିବାଦିତ statutory liabilities।

TQ 2.2 · PYQ 2021-Dec [1] (c) · Short Note · 2M · Pg 43 **3× ପଚରାଯାଇଛି** | **LEVEL I** ସ୍ମୃତି (Remembering) | **ସହଜ**

ବୋଧ (Understanding) କାରଣ ସହ ବୁଝାନ୍ତୁ : 1 ପ୍ରଶ୍ନ

- True/False ଫାନ୍ଦ: ଅନିଶ୍ଚିତ ଫଳାଫଳ ସହ enterprise ନିଜେ legal process ମାଧ୍ୟମରେ ଚଳାଉଥିବା (PURSUING) claim ଏକ contingent ASSET, contingent liability ନୁହେଁ (enterprise ବିରୁଦ୍ଧରେ claim ହିଁ liability ହେବ)।
- prudence କାହିଁକି contingent assets recognise କରିବାକୁ ବାରଣ କରେ ବୁଝାନ୍ତୁ - ଏହା ଦ୍ୱାରା କେବେ realise ନହେବା ଭଳି income recognise ହୋଇପାରେ।

TQ 2.1 · PYQ 2022-May [1] (a) (i) {C} · True/False · 2M · Pg 42 **3× ପଚରାଯାଇଛି** | **LEVEL I** ବୋଧ (Understanding) | **ମଧ୍ୟମ**

ବିଷୟ 3: Contingent Liabilities ଓ Liabilities ମଧ୍ୟରେ ପାର୍ଥକ୍ୟ (Distinction Between Contingent Liabilities and Liabilities)

P1-C1-U1.4-T03 · Topic 3: Distinction Between Contingent Liabilities and Liabilities

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ Para 4.3 ପଢ଼ନ୍ତୁ — liability ହେଉଛି past events ରୁ ଉତ୍ପନ୍ନ present financial obligation, ଯାହାର

www.scanneradda.com

settlement ଦ୍ୱାରା resources ର outflow ହୁଏ; ଏହାକୁ contingent liability ସଂଜ୍ଞା ସହ ତୁଳନା କରନ୍ତୁ।

ଟିପ୍ପଣୀ

ଦୁଇ-ଧାଡ଼ି ପାର୍ଥକ୍ୟ (Para 4.3): liability ହେଉଛି past events ରୁ ଉତ୍ପନ୍ନ enterprise ର present financial obligation, ଯାହାର settlement ଦ୍ୱାରା economic benefits ଧାରଣ କରିଥିବା resources ର outflow ହୁଏ; contingent liability ରେ, ହୁଏତ settle କରିବା ପାଇଁ resources ର outflow probable ନୁହେଁ, କିମ୍ବା (OR) amount କୁ ଯଥେଷ୍ଟ reliability ସହ ମାପିହୁଏ ନାହିଁ – ପାର୍ଥକ୍ୟ management ର judgement ଉପରେ ନିର୍ଭର କରେ।

Liability	Contingent liability
ଅତୀତ ଘଟଣାରୁ ଉତ୍ପନ୍ନ ବର୍ତ୍ତମାନର financial obligation	ସମ୍ଭାବ୍ୟ obligation, କିମ୍ବା recognition tests ପୂରଣ କରୁନଥିବା ବର୍ତ୍ତମାନର obligation
Settlement ଦ୍ୱାରା economic benefits ର outflow ହେବ	Outflow probable ନୁହେଁ କିମ୍ବା ପରିମାଣ ନିର୍ଭରଯୋଗ୍ୟ ଭାବେ ମାପିହୁଏ ନାହିଁ
Balance Sheet ରେ recognise କରାଯାଏ	କେବଳ Balance Sheet ର notes ମାଧ୍ୟମରେ disclose କରାଯାଏ

Contingent liabilities ର ଉଦାହରଣ: debts ଭାବେ ସ୍ୱୀକୃତ ନଥିବା enterprise ବିରୁଦ୍ଧ claims, third parties ପାଇଁ ଦିଆଯାଇଥିବା guarantees, bills discounted ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ liability, ବିବାଦିତ statutory liabilitiesl

ବୋଧ (Understanding) କାରଣ ସହ ବୁଝାନ୍ତୁ : 1 ପ୍ରଶ୍ନ

- ଦୁଇ ଧାଡ଼ିରେ ପାର୍ଥକ୍ୟ ଲେଖନ୍ତୁ: liability = past events ରୁ present obligation, settlement ଦ୍ୱାରା economic benefits ର outflow ହେବ; contingent liability = ହୁଏତ outflow probable ନୁହେଁ, କିମ୍ବା amount କୁ ଯଥେଷ୍ଟ reliability ସହ ମାପିହୁଏ ନାହିଁ।
- Presentation ଯୋଡ଼ନ୍ତୁ: liabilities balance sheet ରେ recognise ହୁଏ; contingent liabilities କେବଳ notes ମାଧ୍ୟମରେ disclose ହୁଏ।
- Contingent liabilities ର ଉଦାହରଣ ସହ ସମର୍ଥନ କରନ୍ତୁ: debts ଭାବେ ସ୍ୱୀକୃତ ନଥିବା claims, third-party guarantees, bills discounted, ବିବାଦିତ statutory liabilitiesl

TQ 3.1 · PYQ 2025-May [1] (b) (ii) {C} · Distinguish Between · 2M · Pg 43 **LEVEL I** ବୋଧ (Understanding) **ସହଜ**
3× ପଚରାଯାଇଛି

www.scanneradda.com

ବିଷୟ 4: Contingent Liabilities ଓ Provisions ମଧ୍ୟରେ ପାର୍ଥକ୍ୟ (Distinction Between Contingent Liabilities and Provisions)

P1-C1-U1.4-T04 · Topic 4: Distinction Between Contingent Liabilities and Provisions

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ Para 4.4 ପଢ଼ନ୍ତୁ — provision ର ସଂଜ୍ଞା ଏବଂ provisions କୁ contingent liabilities ଠାରୁ ପୃଥକ କରୁଥିବା ଚାରି-ବିନ୍ଦୁ table, Central Excise penalty (Alpha Ltd.) ଉଦାହରଣ ସହ।

ଟିପ୍ପଣୀ

Provision (SM): "any amount written off or retained by way of providing for depreciation, renewal or diminution in the value of assets or retained by way of providing for any known liability of which the amount cannot be determined with substantial accuracy" — ଏହି ସଂଜ୍ଞା ଏହିପରି English ଶବ୍ଦରେ ହିଁ ଲେଖନ୍ତୁ।

Provision	Contingent liability
ଅନିଶ୍ଚିତ ପରିମାଣର ବର୍ତ୍ତମାନ liability, ଯାହା substantial estimation ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଭରଯୋଗ୍ୟ ଭାବେ ମାପିହୁଏ	ଅନିଶ୍ଚିତ ଭବିଷ୍ୟତ ଘଟଣା ଉପରେ crystallise ହୋଇପାରେ ବା ନହୋଇପାରେ ଏପରି ସମ୍ଭାବ୍ୟ obligation
Recognition criteria ପୂରଣ କରେ	Recognition criteria ପୂରଣ କରେ ନାହିଁ
ବର୍ତ୍ତମାନ obligation ଥିଲେ, outflow probable ହେଲେ ଓ ନିର୍ଭରଯୋଗ୍ୟ estimate ସମ୍ଭବ ହେଲେ recognise କରାଯାଏ	Outflow probable ନଥିବା କିମ୍ବା ପରିମାଣ ନିର୍ଭରଯୋଗ୍ୟ ଭାବେ estimate କରିହେଉନଥିବା ବର୍ତ୍ତମାନ obligations ଏଥିରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ
Outflow probable – Balance Sheet ରେ provision recognise କରନ୍ତୁ	Outflow ର ସମ୍ଭାବନା କମ୍ – contingent liability ଭାବେ disclose କରନ୍ତୁ

Alpha Ltd. ଉଦାହରଣ: Central Excise Officer penalty ଲଗାନ୍ତି, company appeal କରେ – ଯଦି management ଅନୁମାନ କରେ ଯେ ପୈଠ probable, ତେବେ provision recognise କରେ; ଯଦି ଅନୁକୂଳ appellate judgement ଆଶା କରେ (ପୈଠ କମ ସମ୍ଭାବ୍ୟ), ତେବେ ତା' ବଦଳରେ contingent liability disclose କରେ।

True/False ଫାନ୍ଦ: 'a present financial obligation of uncertain amount measurable by substantial estimation is a liability' – FALSE, ତାହା PROVISION ର ସଂଜ୍ଞା; 'when payment of the obligation is probable, it gives rise to a contingent liability' – FALSE, ତାହା provision ସୃଷ୍ଟି କରେ।

ବର୍ଗୀକରଣର ସହଜ ନିୟମ: amount estimate କରାଯାଇପାରୁଥିବା known liability = provision (provision for doubtful debts, depreciation, taxation) – ଏଗୁଡ଼ିକ profit ବିରୁଦ୍ଧରେ charges; profit ର appropriations (proposed dividend, retained profit) ହେଉଛି reserves/appropriations, provisions ନୁହେଁ;

ନିର୍ଦ୍ଧାରଣଯୋଗ୍ୟ obligations (ଯଥା assessed income tax ପାଇଁ liability) ହେଉଛି ପ୍ରକୃତ liabilitiesI

ବୋଧ (Understanding) କାରଣ ସହ ବୁଝାନ୍ତୁ : 2 ପ୍ରଶ୍ନ

- ଚାରି-ବିନ୍ଦୁ ପାର୍ଥକ୍ୟ: provision ହେଉଛି ଅନିଶ୍ଚିତ amount ର ଏକ present liability, ଯାହା substantial estimation ଦ୍ୱାରା reliably ମପାଯାଏ ଓ recognition criteria ପୂରଣ କରେ; contingent liability ହେଉଛି ଏକ possible obligation, ଯାହା crystallise ହୋଇପାରେ ବା ନପାରେ ଓ recognition criteria ପୂରଣ କରେ ନାହିଁ।
- Recognition logic: outflow probable + reliable estimate = balance sheet ରେ provision recognise କରନ୍ତୁ; outflow କମ ସମ୍ଭାବ୍ୟ ବା reliably estimate ଅସମ୍ଭବ = contingent liability ଭାବେ disclose କରନ୍ତୁ।
- True/False ଫାନ୍ଦ: 'a present financial obligation of uncertain amount measurable by substantial estimation is a liability' - FALSE, ତାହା PROVISION ର ସଂଜ୍ଞା (ପ୍ରକୃତ liability ନିର୍ଦ୍ଧାରଣଯୋଗ୍ୟ obligation ର ହୁଏ)I

TQ 4.1 · PYQ 2022-Nov [1] (b) {C} · Distinguish Between · 4M · Pg 44 5× ପଚରାଯାଇଛି	LEVEL I ବୋଧ (Understanding)	ମଧ୍ୟମ
TQ 4.2 · PYQ 2026-Jan [1] (a) (iii) {C} · True/False · 2M · Pg 45	LEVEL I ବୋଧ (Understanding)	ମଧ୍ୟମ

ପ୍ରୟୋଗ (Application) ପ୍ରକ୍ରିୟା ଅଭ୍ୟାସ କରନ୍ତୁ : 1 ପ୍ରଶ୍ନ

- ଦିଆଯାଇଥିବା P&L/appropriation items ର ତାଲିକା (liability for income tax, retained profit, proposed dividend, provision for doubtful debts, depreciation ଇତ୍ୟାଦି) କୁ କାରଣ ସହ provisions, liabilities ଓ reserves/appropriations ରେ ବର୍ଗୀକରଣ କରିବା ଅଭ୍ୟାସ କରନ୍ତୁ।
- ଏଭଳି ପ୍ରଶ୍ନ ପାଇଁ ସହଜ ନିୟମ: amount estimate କରାଯାଇପାରୁଥିବା known liability = provision; profit ବିରୁଦ୍ଧରେ charge (depreciation, doubtful debts, tax) ବନାମ profit ର appropriation (proposed dividend, retained profit)I

PQ 4.1 · PYQ 2021-Jul [5] (b) (ii) · Practical · 5M · Pg 46 2× ପଚରାଯାଇଛି	LEVEL II ପ୍ରୟୋଗ (Application)	ମଧ୍ୟମ

ଏକକ 1.5: Accounting Policies

Accounting Policies

P1-C1-U1.5 · ଗୁରୁତ୍ୱ D · ଅଧ୍ୟାୟରେ ର୍‍ୟାଙ୍କ 5 · ବର୍ଗ C · ଅଧ୍ୟାୟ ପ୍ରଶ୍ନର 6.9% · 5 ପ୍ରଶ୍ନ

ବିଷୟ 1: Accounting Policies ର ଅର୍ଥ (Meaning of Accounting Policies)

P1-C1-U1.5-T01 · Topic 1: Meaning of Accounting Policies

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ Para 5.1 ପଢ଼ନ୍ତୁ — accounting policies ର ସଂଜ୍ଞା ଓ ଯେଉଁ ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତମୂଳକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ policies ଦେଖାଯାଏ (valuation of inventories, valuation of investments), ସହିତ policies ଚୟନ ଉପରେ Para 5.2I

www.scanneradda.com

www.scanneradda.com

ଟିପ୍ପଣୀ

ସଂଜ୍ଞା (Para 5.1): "Accounting Policies refer to specific accounting principles and methods of applying these principles adopted by the enterprise in the preparation and presentation of financial statements" – ଏଗୁଡ଼ିକ ଏକକ 2 ର accounting concepts, principles ଓ conventions ଉପରେ ଆଧାରିତ।

କୌଣସି universal ତାଲିକା ନାହିଁ: ଉଦ୍ୟୋଗଗୁଡ଼ିକ ବିବିଧ ଓ ଜଟିଳ ପରିସ୍ଥିତିରେ କାମ କରନ୍ତି, ତେଣୁ ପରିସ୍ଥିତି ଅନୁଯାୟୀ ଉପଯୁକ୍ତ policy ଚୟନ ପାଇଁ management ର ବିଚକ୍ଷଣ judgement ଆବଶ୍ୟକ (calls for); ବାରମ୍ବାର ଦେଖାଯାଉଥିବା କ୍ଷେତ୍ର – valuation of inventories, valuation of investments (ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତମୂଳକ, ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ତାଲିକା ନୁହେଁ); ଯଥା shares/inventory ର ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ପାଇଁ FIFO ବା weighted average ବାଛିବା **ହିଁ** ଏକ accounting policy (IS); ICAI, Guidance Notes ଓ Accounting Standards ମାଧ୍ୟମରେ ଗ୍ରହଣୀୟ ବିକଳ୍ପ କମାଏ।

ଚୟନ (Para 5.2): ଚୟନ ଓ application କୁ ତିନୋଟି ପ୍ରମୁଖ ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରେ – Prudence, Substance over form, Materiality; ବଛାଯାଇଥିବା policies Balance Sheet ଓ P&L ର true and fair view ଦେଖାଇବା ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ; ଅନୁପଯୁକ୍ତ ଚୟନ performance ଓ position କୁ କମ୍ ବା (OR) ଅଧିକ ଦେଖାଇପାରେ; ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିବା treatment ର disclosure ସବୁ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଆବଶ୍ୟକ, କିନ୍ତୁ disclosure ଏକ ଭୁଲ ବା ଅନୁପଯୁକ୍ତ treatment କୁ ସଂଶୋଧନ କରିପାରେ **ନାହିଁ** (CANNOT)।

ବୋଧ (Understanding) କାରଣ ସହ ବୁଝାନ୍ତୁ · 1 ପ୍ରଶ୍ନ

- **ବୁଝାଇବାକୁ ଥିବା ସଂଜ୍ଞା:** ଏକ ଉଦ୍ୟୋଗ financial statements ପ୍ରସ୍ତୁତ ଓ ଉପସ୍ଥାପନରେ ଗ୍ରହଣ କରୁଥିବା ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ accounting principles **ଏବଂ** (AND) ସେହି principles ଲାଗୁ କରିବାର ପଦ୍ଧତି ହିଁ accounting policies।
- Policies ର **ଗୋଟିଏ ମାତ୍ର universal ତାଲିକା ନାହିଁ** ବୋଲି ବୁଝାନ୍ତୁ — ଉଦ୍ୟୋଗଗୁଡ଼ିକ ବିବିଧ ପରିସ୍ଥିତିରେ କାମ କରନ୍ତି, ତେଣୁ management judgement ବ୍ୟବହାର କରିବା ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ (ଯଥା inventory/investment valuation ପାଇଁ FIFO ବନାମ weighted average ଏକ policy choice)।
- Selection କୁ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରୁଥିବା **ତିନୋଟି ପ୍ରମୁଖ ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ** — Prudence, Substance over form, Materiality — ଜାଣନ୍ତୁ; ବଛାଯାଇଥିବା policies ଅବଶ୍ୟ true and fair view ଦେବ; disclosure ଏକ ଭୁଲ treatment କୁ ସଂଶୋଧନ କରିପାରେ ନାହିଁ।

TQ 1.1 · PYQ 2005-Nov [3] (b) · Descriptive · 3M · Pg 50 **2× ପଚରାଯାଇଛି** | **LEVEL I** ବୋଧ (Understanding) | **ସହଜ**

ବିଷୟ 2: Accounting Policies ର ଚୟନ (Selection of Accounting Policies)

P1-C1-U1.5-T02 · Topic 2: Selection of Accounting Policies

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ §5.2 ପଢ଼ନ୍ତୁ: accounting policies ଚୟନକୁ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରୁଥିବା ତିନୋଟି ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ ଓ Study Material ର policy selection ଉଦାହରଣ।

ଟିପ୍ପଣୀ

ଗୁରୁତ୍ୱ: accounting policy ର ଚୟନ performance measurement ଓ financial position କୁ ପ୍ରଭାବିତ କରେ —

www.scanneradda.com

ଅନୁପଯୁକ୍ତ policy ଉଭୟକୁ କମ୍ ବା ଅଧିକ ଦେଖାଇପାରେ, ତେଣୁ accounts ର ବିଭିନ୍ନ users ଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣରୁ ପ୍ରଭାବ ବିଚାର କରି ଯଥେଷ୍ଟ ସତର୍କତାର ସହ policies ବାଛିବା ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ; universal application ଥିବା accounting policies ର କୌଣସି ଏକୀକୃତ ଓ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ତାଲିକା ଦିଆଯାଇପାରିବ ନାହିଁ।

ତିନୋଟି ପ୍ରମୁଖ ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ: Prudence, Substance over form ଓ Materiality — Balance Sheet ଓ P&L A/c ର state of affairs ର true and fair view ଦେଖାଉଥିବା accounting policies ଉପରେ financial statements ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯିବା ଉଚିତ।

ଉଦାହରଣ ଓ ସତର୍କତା: finished goods (cost ବା market value ମଧ୍ୟରୁ କମ୍) ଓ by-products (net realisable value) ବ୍ୟତୀତ inventories cost ରେ value କରାଯାଏ; long-term investments acquisition cost ରେ, permanent diminution ପାଇଁ provision ସହ — ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିବା treatment ର disclosure ସବୁ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଆବଶ୍ୟକ, କିନ୍ତୁ disclosure ଏକ ଭୁଲ ବା ଅନୁପଯୁକ୍ତ treatment କୁ ସଂଶୋଧନ କରିପାରେ ନାହିଁ।

ବୋଧ (Understanding) କାରଣ ସହ ବୁଝାନ୍ତୁ : 1 ପ୍ରଶ୍ନ

TQ 2.1 · PYQ 2026-Sep [1] (a) (i) · True/False · 2M · Pg 51 — **LEVEL I** ବୋଧ (Understanding)

ବିଷୟ 3: Accounting Policies ରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ (Change in Accounting Policies)

P1-C1-U1.5-T03 · Topic 3: Change in Accounting Policies

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ : Para 5.3 ପଢ଼ନ୍ତୁ — accounting policy ପରିବର୍ତ୍ତନକୁ ଅନୁମତି ଦେଉଥିବା ଦୁଇଟି ସର୍ତ୍ତ ଓ ପରିବର୍ତ୍ତନର material effect କୁ quantify କରିବାର ଆବଶ୍ୟକତା, inventory cost-formula ଓ Omega Enterprises ଉଦାହରଣ ସହ।

ଟିପ୍ପଣୀ

ପରିବର୍ତ୍ତନର ଦୁଇଟି ସର୍ତ୍ତ (Para 5.3): (a) କୌଣସି statute ଦ୍ୱାରା ବା ଏକ Accounting Standard ପାଳନ ପାଇଁ ଏହା ଆବଶ୍ୟକ, (b) ପରିବର୍ତ୍ତନ ଦ୍ୱାରା financial statements ର ଅଧିକ ଉପଯୁକ୍ତ presentation ହେବ।

Material effect quantify କରିବା ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ: ଏକ ପରିବର୍ତ୍ତନ statement items କୁ ବିଶେଷ ଭାବେ ପ୍ରଭାବିତ କରିପାରେ – ଯଥା inventory cost formula କୁ weighted average ରୁ FIFO କୁ ବଦଳାଇବା, ପୂର୍ବରୁ capitalise ହୋଇନଥିବା interest କୁ capitalise କରିବା, ବା inventory ଉପରେ ଆନୁପାତିକ interest charge କରିବା net profit କୁ ବଢ଼ାଇ/କମାଇପାରେ; ପ୍ରଭାବ (assets, liabilities, profit/loss ଉପରେ) quantify ନ ହେଲେ statements users ଙ୍କ କାମରେ ଆସିବ ନାହିଁ; Omega Enterprises ଉଦାହରଣ – ଅଧିକ ଉପଯୁକ୍ତ presentation ପାଇଁ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ production overheads ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରି inventory valuation policy ସଂଶୋଧିତ ହେଲା।

4 ମାର୍କ ଉତ୍ତରର ଢାଞ୍ଚା: accounting policies ର ସଂଜ୍ଞା + ଚୟନର ତିନୋଟି ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ (prudence, substance over form, materiality) + ପରିବର୍ତ୍ତନକୁ ଅନୁମତି ଦେଉଥିବା ଦୁଇଟି ସର୍ତ୍ତ।

ବୋଧ (Understanding) କାରଣ ସହ ବୁଝାନ୍ତୁ · 3 ପ୍ରଶ୍ନ

- **ପରିବର୍ତ୍ତନର ଦୁଇଟି (exam-standard) ସର୍ତ୍ତ:** (a) statute ଦ୍ୱାରା ବା ଏକ Accounting Standard ପାଳନ ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ, (b) ପରିବର୍ତ୍ତନ ଦ୍ୱାରା financial statements ର ଅଧିକ ଉପଯୁକ୍ତ presentation ହେବା।
- ଉଦାହରଣ ସହ ବୁଝାନ୍ତୁ ଯେ ଏକ ପରିବର୍ତ୍ତନ financial statement items କୁ ବିଶେଷ ଭାବେ ପ୍ରଭାବିତ କରିପାରେ: inventory valuation କୁ weighted average ରୁ FIFO କୁ ବଦଳାଇବା, ବା interest capitalise କରିବା ଆରମ୍ଭ କରିବା profit ବଢ଼ାଇ/କମାଇପାରେ — ତେଣୁ ପ୍ରଭାବ quantify ଓ disclose କରିବା ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ, ନଚେତ୍ statements users ଙ୍କ କାମରେ ଆସିବ ନାହିଁ।
- ମିଳିତ 4 ମାର୍କ ପ୍ରଶ୍ନ ପାଇଁ ଉତ୍ତରକୁ ଏହିପରି ସଜାନ୍ତୁ: accounting policies ର ସଂଜ୍ଞା + ଚୟନର ତିନୋଟି ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ (prudence, substance over form, materiality) + ପରିବର୍ତ୍ତନର ଦୁଇଟି ସର୍ତ୍ତ।

TQ 3.1 · PYQ 2024-Jun [1] (b) (i) {C} · Descriptive · 2M · Pg 52	LEVEL I ବୋଧ (Understanding)	ସହଜ
TQ 3.2 · RTP 2025-Jan [2] (b) · Descriptive · --- · Pg 52	LEVEL I ବୋଧ (Understanding)	ମଧ୍ୟମ
TQ 3.3 · PYQ 2026-May [1] (b) {C} · Descriptive · 4M · Pg 52	LEVEL I ବୋଧ (Understanding)	ମଧ୍ୟମ

ଏକକ 1.6: Measurement Discipline ଭାବରେ Accounting (Accounting as a Measurement Discipline)

Accounting as a Measurement Discipline

P1-C1-U1.6 · ଗୁରୁତ୍ୱ D · ଅଧ୍ୟାୟରେ ର୍ୟାଙ୍କ 7 · ବର୍ଗ C · ଅଧ୍ୟାୟ ପ୍ରଶ୍ନର 1.4% · 1 ପ୍ରଶ୍ନ

ବିଷୟ 1: Measurement ର ଅର୍ଥ (Meaning of Measurement)

P1-C1-U1.6-T01 · Topic 1: Meaning of Measurement

ଧାରଣା ଆଧାର — ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କୌଣସି ପରୀକ୍ଷା ପ୍ରଶ୍ନ ନାହିଁ · ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରସ୍ତୁତି ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ §6.1 ପଢ଼ନ୍ତୁ: measurement ର Chambers ଓ Kohler ଙ୍କ ସଂଜ୍ଞା ଓ ତିନୋଟି ମୌଳିକ ଉପାଦାନ।

ଟିପ୍ପଣୀ

ସଂଜ୍ଞା: Prof. R. J. Chambers measurement କୁ ଏହିପରି ସଂଜ୍ଞାୟିତ କରିଥିଲେ — "assignment of numbers to objects and events according to rules specifying the property to be measured, the scale to be used and the dimension of the unit"; Kohler ଙ୍କ ମତରେ ଏହା logical ବା mathematical rules ଅନୁସାରେ ଏକ scheme of inquiry ର ଫଳାଫଳକୁ ordinal (ସ୍ଥାନ — ପ୍ରଥମ, ଦ୍ୱିତୀୟ) ବା cardinal (କେତେ — ଏକ, ଦୁଇ) numbers ର ଏକ system ପ୍ରଦାନ।

ତିନୋଟି ଉପାଦାନ: (1) ମାପିବାକୁ ଥିବା objects ଓ events ର ଚିହ୍ନଟ; (2) ବ୍ୟବହାର କରିବାକୁ ଥିବା standard ବା

www.scanneradda.com

www.scanneradda.com

scale ର ଚୟନ; (3) measurement standard ବା scale ର dimension ର ଆକଳନ — accounting କେତେ ଦୂର measurement discipline, ତାହା ବିଚାର କରିବାକୁ Chambers ଙ୍କ ସଂଜ୍ଞା ବହୁଳ ଭାବେ ବ୍ୟବହୃତ।

ବିଷୟ 2: ମାପିବାକୁ ଥିବା Objects ବା Events (Objects or Events to be Measured)

P1-C1-U1.6-T02 · Topic 2: Objects or Events to be Measured

ଧାରଣା ଆଧାର — ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କୌଣସି ପରୀକ୍ଷା ପ୍ରଶ୍ନ ନାହିଁ · ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରସ୍ତୁତି ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ §6.2 ପଢ଼ନ୍ତୁ: accounting କ'ଣ ମାପେ ଓ ଭବିଷ୍ୟତ events ର prediction କାହିଁକି measurement ନୁହେଁ।

ଟିପ୍ପଣୀ

Object ଭାବରେ information: accounting ରେ ମୁଖ୍ୟତଃ "information" ର measurement ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ — decision-makers ଙ୍କୁ ଅତୀତ, ବର୍ତ୍ତମାନ ଓ ଭବିଷ୍ୟତ information ଦରକାର (external users ଙ୍କୁ ସାଧାରଣତଃ ଅତୀତ information ଦିଆଯାଏ), ଏବଂ ନିଷ୍ପତ୍ତି ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ events/transactions ର କୌଣସି ସମାନ set ନାହିଁ (ଯଥା cash management ପାଇଁ receipts/expenses ତଥ୍ୟ, lending ପାଇଁ debt-servicing କ୍ଷମତା ଦରକାର)।

ସୀମା: ଅତୀତ ଓ ବର୍ତ୍ତମାନ objects ଓ events କିଛି ମାତ୍ରାର ସଠିକତା ସହ ମପାଯାଇପାରେ, କିନ୍ତୁ ଭବିଷ୍ୟତ events କେବଳ PREDICTED ହୁଏ, ମପାଯାଏ ନାହିଁ — ତଥାପି prediction accounting information ର ଏକ ଅପରିହାର୍ଯ୍ୟ ଭାଗ।

ବିଷୟ 3: Measurement ର Standard ବା Scale (Standard or Scale of Measurement)

P1-C1-U1.6-T03 · Topic 3: Standard or Scale of Measurement

ଧାରଣା ଆଧାର — ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କୌଣସି ପରୀକ୍ଷା ପ୍ରଶ୍ନ ନାହିଁ · ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରସ୍ତୁତି ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ §6.3 ପଢ଼ନ୍ତୁ: measurement ର scale ଭାବରେ money ଓ ଏହାର universal denomination ର ଅଭାବ।

ଟିପ୍ପଣୀ

Scale ଭାବରେ money: accounting ରେ money ହିଁ measurement ର scale (money measurement concept), ଯଦିଓ quantitative information ମଧ୍ୟ ପରିପୂରକ ଭାବେ ଜଣାଯାଏ; money ର କୌଣସି universal denomination ନାହିଁ — ଏହା ପ୍ରଚଳିତ currency ର ରୂପ ନିଏ (India ରେ ₹, U.K. ରେ Pound-Sterling, U.S.A. ରେ Dollar), currencies ମଧ୍ୟରେ କୌଣସି ସ୍ଥିର exchange ସମ୍ପର୍କ ନାହିଁ।

www.scanneradda.com

ପରିବର୍ତ୍ତନଶୀଳତା: ₹2,50,000 ରେ ($1 = ₹50) record ହୋଇଥିବା $5,000 loan, rate ₹55 କୁ ବଦଳିଲେ ₹2,75,000 ହୋଇଯାଏ — ଦେଶ ସୀମା ପାର ହେଲେ money ର universal applicability ନାହିଁ ଏବଂ ବଦଳୁଥିବା exchange rates ଯୋଗୁଁ ଏହା ଏକ ଅସ୍ଥିର measurement scale।

ବିଷୟ 4: Measurement Discipline ର Dimension (Dimension of Measurement Discipline)

P1-C1-U1.6-T04 · Topic 4: Dimension of Measurement Discipline

ଧାରଣା ଆଧାର — ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କୌଣସି ପରୀକ୍ଷା ପ୍ରଶ୍ନ ନାହିଁ · ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରସ୍ତୁତି ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ ଦୁଇ ବର୍ଷର production/sales ଉଦାହରଣ ସହ §6.4 ପଢ଼ନ୍ତୁ: dimension ଦୃଷ୍ଟିରୁ money ର ଅସ୍ଥିରତା।

ଟିପ୍ପଣୀ

ଅସ୍ଥିରତା: ଏକ ଆଦର୍ଶ scale ସମୟ ସହ ସ୍ଥିର ରହେ (1 kg ବା 1 metre କେବେ ବଦଳେ ନାହିଁ), କିନ୍ତୁ money ନୁହେଁ — ନିରନ୍ତର price ପରିବର୍ତ୍ତନ ଯୋଗୁଁ ଭିନ୍ନ ତାରିଖରେ ସେହି money ରେ ସେହି goods କିଣାଯାଇ ନ ପାରେ, ତେଣୁ ଗୋଟିଏ ବର୍ଷର money-measured information ଅନ୍ୟ ବର୍ଷ ସହ ତୁଳନୀୟ ହୋଇ ନ ପାରେ।

ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ: sales ₹5,00,000 (5,000 pcs) ରୁ ₹5,40,000 (4,500 pcs) କୁ ବଢ଼ିଲା — ଦେଖାଯାଉଥିବା 8% sales ବୃଦ୍ଧି ପ୍ରକୃତରେ production/sales ରେ 10% ହ୍ରାସ ଓ gross profit ରେ 10% ପତନ (₹1,00,000 ରୁ ₹90,000) ଲୁଚାଇ ରଖେ; monetary figures ର ବୃଦ୍ଧି କେବଳ price ପରିବର୍ତ୍ତନ ଯୋଗୁଁ — ତେଣୁ accounting ଏକ exact measurement discipline ନୁହେଁ।

ବିଷୟ 5: Measurement Discipline ଭାବରେ Accounting (Accounting as a Measurement Discipline)

P1-C1-U1.6-T05 · Topic 5: Accounting as a Measurement Discipline

ଧାରଣା ଆଧାର — ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କୌଣସି ପରୀକ୍ଷା ପ୍ରଶ୍ନ ନାହିଁ · ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରସ୍ତୁତି ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ §6.5 ପଢ଼ନ୍ତୁ: accounting ର ଏକ ଭାଗ ଭାବରେ measurement ଓ ଏହାକୁ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରୁଥିବା fundamental assumptions।

ଟିପ୍ପଣୀ

Accounting ରେ measurement: measurement base ସ୍ଥିର ନ ହେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ record-keeping କାର୍ଯ୍ୟ ଆଗେଇପାରେ ନାହିଁ — recording, classifying ଓ summarising ମାଧ୍ୟମରେ accounting performance (profit/loss) ଓ financial position ମାପେ; measurement sub-system theorems ଦ୍ୱାରା ନିୟନ୍ତ୍ରିତ, ଯାହା

www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com

ମଧ୍ୟରୁ ତିନୋଟି — going concern, consistency ଓ accrual — ସ୍ୱତଃସିଦ୍ଧ ଭାବେ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଉଥିବା fundamental accounting assumptionsl

କେବଳ measurement ନୁହେଁ: information ର recording, classifying, summarising ଓ communication measurement discipline ର ପରିସରଭୁକ୍ତ ନୁହେଁ, ତେଣୁ accounting କୁ କେବଳ ଏକ measurement discipline କୁହାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ; ସମସ୍ତ transactions money terms ରେ record ହୁଏ, quantitative information କେବଳ ପରିପୂରକ।

ବିଷୟ 6: Valuation ନୀତି (Valuation Principles)

P1-C1-U1.6-T06 · Topic 6: Valuation Principles

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ Para 6.6 ପଢ଼ନ୍ତୁ — ସାଧାରଣତଃ ସ୍ୱୀକୃତ ଚାରୋଟି measurement bases (Historical Cost, Current Cost, Realisable Value, Present Value), Mr. X machine/bank-loan ଉଦାହରଣ ସହ; measurement ର ଅର୍ଥ ଓ ତିନୋଟି ଉପାଦାନ ପାଇଁ Para 6.1।

ଟିପ୍ପଣୀ

Measurement (Chambers, Para 6.1): “assignment of numbers to objects and events according to rules specifying the property to be measured, the scale to be used and the dimension of the unit”; **ତିନୋଟି ଉପାଦାନ:** (1) ମାପିବାକୁ ଥିବା objects ଓ events ର ଚିହ୍ନଟ, (2) ବ୍ୟବହାର କରିବାକୁ ଥିବା standard ବା scale ର ଚୟନ, (3) measurement standard ବା scale ର dimension ର ଆକଳନ; accounting ରେ money ହିଁ scale, କିନ୍ତୁ ଏହାର universal applicability ଓ dimension ର ସ୍ଥିରତା ନାହିଁ, ତେଣୁ accounting ଏକ exact measurement discipline ନୁହେଁ।

ଚାରୋଟି measurement bases (Para 6.6): (i) Historical Cost – acquisition price: acquisition ସମୟରେ ଦିଆଯାଇଥିବା cash/cash equivalent ରେ assets (machine ₹7,00,000 + installation ₹1,00,000 = ₹8,00,000), obligation ବଦଳରେ ପାଇଥିବା proceeds ରେ liabilities (ପାଇଥିବା ₹5,00,000 ରେ bank loan record) ବା, ଯଥା income tax, ପରିଶୋଧ ପାଇଁ ଦେବାକୁ ପଡ଼ିବ ବୋଲି ଆଶା କରାଯାଉଥିବା ରାଶିରେ; (ii) Current Cost – ସେହି ବା ସମତୁଲ୍ୟ asset ଏବେ କିଣିଲେ ଯେତିକି cash ଦେବାକୁ ପଡ଼ନ୍ତା ସେଥିରେ assets, obligation ଏବେ settle କରିବାକୁ ଆବଶ୍ୟକ UNDISCOUNTED ରାଶିରେ liabilities (machine ₹25,00,000; 1% prepayment penalty ସହ loan ₹5,05,000); (iii) Realisable Value – ORDERLY disposal ରେ ବିକ୍ରି କଲେ ଏବେ ମିଳୁଥିବା cash ରେ assets (machine ₹20,00,000), settlement values ରେ liabilities, ଅର୍ଥାତ୍ ସାଧାରଣ କ୍ରମରେ ଦେବାକୁ ପଡ଼ିବ ବୋଲି ଆଶା କରାଯାଉଥିବା undiscounted cash (loan ₹5,00,000); (iv) Present Value – ସାଧାରଣ କ୍ରମରେ ଆଶା କରାଯାଉଥିବା future net cash inflows ର present discounted value ରେ assets (₹1,00,000 p.a. × 10 yrs @ 20% = ₹4,19,246), settle କରିବାକୁ future net cash outflows ର present discounted value ରେ liabilities (loan ₹4,70,094)।

ସୂତ୍ର: discounting: $P = A \div (1 + i)^n$ (time value of money – ଭବିଷ୍ୟତ money ର ମୂଲ୍ୟ ଆଜିର ଟଙ୍କାରେ କମାଇ ଆଣାଯାଏ); annuity: $PV = (A \div i) \times [1 - 1 \div (1 + i)^n]$।

www.scanneradda.com

True/False ଓ ବ୍ୟବହାରିକ ସମ୍ପର୍କ: 'Current cost gives an alternative measurement base' – TRUE; 'Future value' ଚାରୋଟି bases ମଧ୍ୟରୁ ଗୋଟିଏ ନୁହେଁ (NOT); long-term assets (machinery, furniture, licenses) ପାଇଁ historical cost ବ୍ୟବହୃତ ହୁଏ ଓ ପାରମ୍ପରିକ system ହେଉଛି historical cost accounting; inventories ରେ realisable value ଲାଗୁ ହୁଏ (cost ଓ net realisable value ମଧ୍ୟରୁ କମ୍); investments ଓ loans ପାଇଁ present value ସାଧାରଣ; Mohan MCQ set – 2001 ରେ ₹10,00,000 ରେ କିଣାଯାଇଥିବା machine (historical), ସମାନ machine ଏବେ ₹20,00,000 (current cost), ବିକ୍ରି ଆକଳନ ₹15,00,000 (realisable), discounted inflows ₹12,00,000 (present value)।

ବୋଧ (Understanding) କାରଣ ସହ ବୁଝାନ୍ତୁ : 1 ପ୍ରଶ୍ନ

- True/False: 'Current cost gives an alternative measurement base' TRUE — ସେହି ବା ସମତୁଲ୍ୟ asset ଏବେ କିଣିଲେ ଯେତିକି cash ଦେବାକୁ ପଡ଼ନ୍ତା ସେଥିରେ assets ଦେଖାଯାଏ; ଏବେ settle କରିବାକୁ ଆବଶ୍ୟକ undiscounted ରାଶିରେ liabilities।
- ପ୍ରତ୍ୟେକ base କୁ assets ଓ liabilities ଉଭୟ ପାଇଁ ବୁଝାନ୍ତୁ: historical cost = acquisition price (ଦିଆଯାଇଥିବା cost ସହ installation, ଯଥା ₹7,00,000 + ₹1,00,000 = ₹8,00,000); realisable value = orderly disposal ରେ ବିକ୍ରି କଲେ ମିଳୁଥିବା cash / liabilities ର settlement value; present value = discounted future net cash inflows/outflows।
- 'Define Measurement' ଭାଗ ପାଇଁ Chambers ଙ୍କୁ ଉଦ୍ଧୃତ କରନ୍ତୁ — assignment of numbers to objects and events per rules specifying the property, scale and dimension — ଏବଂ ତିନୋଟି ଉପାଦାନ ଲେଖନ୍ତୁ: objects/events ର ଚିହ୍ନଟ, scale ର ଚୟନ, scale ର dimension ର ଆକଳନ।
- Bases କୁ ବ୍ୟବହାର ସହ ଯୋଡ଼ନ୍ତୁ: long-term assets ପାଇଁ historical cost, inventories ପାଇଁ realisable value (cost ଓ NRV ମଧ୍ୟରୁ କମ୍), investments ଓ loans ପାଇଁ present value; ପାରମ୍ପରିକ system ହେଉଛି historical cost accounting।

TQ 6.1 · PYQ 2025-May [6] (b) · Descriptive · 5M · Pg 58 — **LEVEL I** ବୋଧ (Understanding) — **ମଧ୍ୟମ**

ବିଷୟ 7: Measurement ଓ Valuation (Measurement and Valuation)

P1-C1-U1.6-T07 · Topic 7: Measurement and Valuation

ଧାରଣା ଆଧାର — ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କୌଣସି ପରୀକ୍ଷା ପ୍ରଶ୍ନ ନାହିଁ · ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରସ୍ତୁତି ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ §6.7 ପଢ଼ନ୍ତୁ: economist ଙ୍କ ପାଇଁ value ଅର୍ଥ utility, ବନାମ accounting ରେ ବ୍ୟବହୃତ monetary surrogate।

ଟିପ୍ପଣୀ

Value ବନାମ measurement: value, objects, abilities ବା ideas ରୁ ମିଳୁଥିବା ଲାଭ ସହ ସମ୍ପର୍କିତ — economist ଙ୍କ ପାଇଁ ଏହା ଏକ economic resource ର utility (ସନ୍ତୁଷ୍ଟି); accounting ରେ ଏକ monetary

surrogate ବ୍ୟବହୃତ ହୁଏ, ଅର୍ଥାତ୍ value money ରେ ମପାଯାଏ (₹2,50,000 ରେ କିଣାଯାଇଥିବା car acquisition/historical cost ରେ value କରାଯାଏ)।

Scales: ସନ୍ତୁଷ୍ଟିର ସ୍ତର ଦେଖାଇବାକୁ economists ପ୍ରାୟତଃ ordinal scales ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତି, କିନ୍ତୁ accountants କେବଳ cardinal scales ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତି — value measurement ଦ୍ୱାରା ସୂଚିତ ହୁଏ ଏବଂ accounting ରେ value ସର୍ବଦା money ରେ ମପାଯାଏ।

ବିଷୟ 8: Accounting Estimates

P1-C1-U1.6-T08 · Topic 8: Accounting Estimates

ଧାରଣା ଆଧାର — ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କୌଣସି ପରୀକ୍ଷା ପ୍ରଶ୍ନ ନାହିଁ · ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରସ୍ତୁତି ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ §6.8 କୁ ଏହାର ଚାରୋଟି ଉଦାହରଣ ସହ ପଢ଼ନ୍ତୁ: estimates କାହିଁକି ଆବଶ୍ୟକ ଓ estimate ରେ ପରିବର୍ତ୍ତନର ଅର୍ଥ କ'ଣ।

ଟିପ୍ପଣୀ

ଆବଶ୍ୟକତା: ଯେଉଁ items ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଘଟିନାହିଁ ସେଗୁଡ଼ିକୁ valuation principles ଦ୍ୱାରା ମପାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ, ତଥାପି record କରିବା ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ (ଯଥା provision for doubtful debts) — ବର୍ତ୍ତମାନ ପରିସ୍ଥିତି ଓ ଅତୀତ ଅଭିଜ୍ଞତା ଆଧାରରେ ଯୁକ୍ତିସଙ୍ଗତ estimates କରାଯାଏ; ବ୍ୟବସାୟରେ ନିହିତ ଅନିଶ୍ଚିତତା ଯୋଗୁଁ ଅନେକ financial statement items କେବଳ estimate କରାଯାଇପାରେ, ଯେଉଁଥିରେ ଉପଲବ୍ଧ ସର୍ବଶେଷ information ଉପରେ judgement ଜଡ଼ିତ।

କ୍ଷେତ୍ର: depreciation, amortisation ଓ impairment losses, accruals, provisions, employee benefit obligations, bad debts, plant and machinery ର useful life ଓ residual value, inventory obsolescence, ଏକ patent ର useful life, construction contracts ଉପରେ provisions, tax provisions।

Estimate ରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ: ପରିସ୍ଥିତି ବଦଳିଲେ ବା ନୂଆ information/ଅଧିକ ଅଭିଜ୍ଞତା/ପରବର୍ତ୍ତୀ ଘଟଣାକ୍ରମ ଯୋଗୁଁ ସଂଶୋଧନ ଆବଶ୍ୟକ ହୁଏ — accounting estimate ରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଅର୍ଥ ପୂର୍ବରୁ ଆକଳିତ parameters ଓ ଚଳିତ ଅବଧିରେ ପୁନଃ ଆକଳିତ parameters (ବା ପ୍ରକୃତ ଫଳାଫଳ) ମଧ୍ୟରେ ପାର୍ଥକ୍ୟ; ଯଥା obsolescence ଯୋଗୁଁ ₹10 ଲକ୍ଷ machine ର ଆଶା କରାଯାଉଥିବା life 10 ବର୍ଷରୁ 6 କୁ କମାଇବା — ଏପରି ପରିବର୍ତ୍ତନକୁ retrospective effect ଦିଆଯାଏ **ନାହିଁ** (NOT)।

ଏକକ 1.7: Accounting Standards

Accounting Standards

P1-C1-U1.7 · ଗୁରୁତ୍ୱ D · ଅଧ୍ୟାୟରେ ର୍ୟାଙ୍କ 6 · ବର୍ଗ C · ଅଧ୍ୟାୟ ପ୍ରଶ୍ନର 6.9% · 5 ପ୍ରଶ୍ନ

www.scanneradda.com

www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com

ବିଷୟ 1: Accounting Standards ର ପରିଚୟ (Introduction of Accounting Standards)

P1-C1-U1.7-T01 · Topic 1: Introduction of Accounting Standards

ଧାରଣା ଆଧାର — ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କୌଣସି ପରୀକ୍ଷା ପ୍ରଶ୍ନ ନାହିଁ · ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରସ୍ତୁତି ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ §7.1 ପଢ଼ନ୍ତୁ: accounting principles କାହିଁକି standardise କରାଯାଏ ଓ Accounting Standards ଯେଉଁ ଚାରୋଟି ପ୍ରସଙ୍ଗ ସହ ଜଡ଼ିତ।

ଟିପ୍ପଣୀ

Standards କାହିଁକି: financial accounting ପ୍ରକ୍ରିୟା ଠିକ୍ ଭାବେ ନିୟନ୍ତ୍ରିତ ନ ହେଲେ financial statements ବିଭ୍ରାନ୍ତିକର, ପକ୍ଷପାତପୂର୍ଣ୍ଣ ଓ ବିକୃତ ହୋଇପାରେ — financial reporting ରେ transparency, consistency, comparability, adequacy ଓ reliability ନିଶ୍ଚିତ କରିବାକୁ accounting principles ଓ policies standardise କରାଯାଏ, ଯାହାଦ୍ୱାରା ଭିନ୍ନ ଉଦ୍ୟୋଗର financial statements ତୁଳନୀୟ ହୁଏ।

ସଂଜ୍ଞା: Accounting Standards ହେଉଛି ବିଶେଷଜ୍ଞ accounting body ବା ସରକାର ବା ଅନ୍ୟ regulatory body ଦ୍ୱାରା ଜାରି written policy documents, ଯାହା financial statements ରେ accounting transactions ଓ events ର recognition, measurement, presentation ଓ disclosure ଦିଗଗୁଡ଼ିକୁ ସାମିଲ କରେ।

ସମ୍ବୋଧିତ ଚାରୋଟି ପ୍ରସଙ୍ଗ: (i) events ଓ transactions ର recognition, (ii) ଏହି transactions ଓ events ର measurement, (iii) ପାଠକଙ୍କ ପାଇଁ ଅର୍ଥପୂର୍ଣ୍ଣ ଓ ବୋଧଗମ୍ୟ ଢଙ୍ଗରେ presentation, (iv) stakeholders ଓ ସମ୍ଭାବ୍ୟ investors ଯେପରି ବିଚକ୍ଷଣ ଓ ସୂଚନାଭିତ୍ତିକ ବ୍ୟବସାୟିକ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଇପାରିବେ, ସେଥିପାଇଁ disclosure requirements।

ବିଷୟ 2: Accounting Standards ର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ (Objectives of Accounting Standards)

P1-C1-U1.7-T02 · Topic 2: Objectives of Accounting Standards

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ Para 7.2 ପଢ଼ନ୍ତୁ — accounting standards ବିବିଧ accounting policies କୁ standardise କରି practices କୁ harmonise କରେ; standards କ'ଣ ଓ ସେଗୁଡ଼ିକ ଯେଉଁ ଚାରୋଟି ପ୍ରସଙ୍ଗ ସହ ଜଡ଼ିତ (recognition, measurement, presentation, disclosure), ସେଥିପାଇଁ Para 7.1 ମଧ୍ୟ ଥରେ ଦେଖିନିଅନ୍ତୁ।

ଟିପ୍ପଣୀ

ଅର୍ଥ (Para 7.1): accounting standards ହେଉଛି ବିଶେଷଜ୍ଞ accounting body ବା ସରକାର ବା ଅନ୍ୟ regulatory body ଦ୍ୱାରା ଜାରି written policy documents, ଯାହା financial statements ରେ accounting transactions ଓ events ର recognition, measurement, presentation ଓ disclosure ଦିଗକୁ ସାମିଲ କରେ – ପ୍ରତ୍ୟେକ standard ଏହି ଚାରୋଟି ପ୍ରସଙ୍ଗ ସହ ଜଡ଼ିତ।

ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ (Para 7.2): ସମଗ୍ର ଧାରଣା accounting policies ଓ practices ର harmonisation କୁ କେନ୍ଦ୍ର କରି – standards ବିବିଧ accounting policies କୁ standardise କରେ, ଲକ୍ଷ୍ୟ (i) financial statements ର non-

www.scanneradda.com

comparability ଦୂର କରି ସେଗୁଡ଼ିକର reliability ବଢ଼ାଇବା, ଓ (ii) standard accounting policies, valuation norms ଓ disclosure requirements ର ଏକ set ପ୍ରଦାନ କରିବା।

ପ୍ରଭାବ: standards ଯୁକ୍ତିସଙ୍ଗତତାର ସୀମା ମଧ୍ୟରେ financial statements ପ୍ରସ୍ତୁତିରେ accounting ବିକଳ୍ପ କମାନ୍ତି, ଯାହାଦ୍ୱାରା ଭିନ୍ନ ଉଦ୍ୟୋଗର financial statements ର comparability ନିଶ୍ଚିତ ହୁଏ; standardisation financial reporting ରେ transparency, consistency, comparability, adequacy ଓ reliability ନିଶ୍ଚିତ କରେ।

ସ୍ମୃତି (Remembering) ମୁଖସ୍ଥ କରନ୍ତୁ · 1 ପ୍ରଶ୍ନ

- କହିବାକୁ ଥିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ: ବିବିଧ accounting policies କୁ standardise କରିବା ଯାହାଦ୍ୱାରା (i) financial statements ର non-comparability ଦୂର ହୋଇ reliability ବଢ଼େ, ଓ (ii) standard accounting policies, valuation norms ଓ disclosure requirements ର ଏକ set ମିଳେ।
- ଯୋଡ଼ନ୍ତୁ: standards ଯୁକ୍ତିସଙ୍ଗତତାର ସୀମା ମଧ୍ୟରେ accounting ବିକଳ୍ପ କମାନ୍ତି, ଯାହା ଭିନ୍ନ ଉଦ୍ୟୋଗର financial statements ର comparability ନିଶ୍ଚିତ କରେ।
- ଏକ ଧାଡ଼ିରେ ଅର୍ଥ: transactions ଓ events ର recognition, measurement, presentation ଓ disclosure କୁ ସାମିଲ କରି ବିଶେଷଜ୍ଞ accounting body/ସରକାର/regulator ଜାରି କରୁଥିବା written policy documents ହିଁ accounting standards।

TQ 2.1 · PYQ 2025-May [1] (b) (i) {C} · Descriptive · 2M · Pg 62 9× **ପଚରାଯାଇଛି** **LEVEL I** ସ୍ମୃତି (Remembering) **ସହଜ**

ବିଷୟ 3: Accounting Standards ର ଲାଭ ଓ ସୀମାବଦ୍ଧତା (Benefits and Limitations of Accounting Standards)

P1-C1-U1.7-T03 · Topic 3: Benefits and Limitations of Accounting Standards

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ · Para 7.3 ପଢ଼ନ୍ତୁ — accounting standards ର ତିନୋଟି ଲାଭ ଓ ଦୁଇଟି ସୀମାବଦ୍ଧତା, ସହିତ ମିଳିତ 4 ମାର୍କ ପ୍ରଶ୍ନ ପାଇଁ Para 7.1 ରୁ accounting standards ର ସଂଜ୍ଞା।

ଟିପ୍ପଣୀ

ତିନୋଟି ଲାଭ (Para 7.3): (i) Standardisation of alternative accounting treatments – treatments ରେ ବିଭ୍ରାନ୍ତିକର ଭିନ୍ନତାକୁ ଯୁକ୍ତିସଙ୍ଗତ ମାତ୍ରାରେ କମାଇବା ବା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଦୂର କରିବା; (ii) Requirements for additional disclosures – ଆଇନ ଯାହା ଚାହେଁ ତାଠାରୁ ଅଧିକ disclosure standards ଚାହିଁପାରେ; (iii) Comparability of financial statements – ସେହି ଦେଶର ଭିନ୍ନ companies ର ଏବଂ, ସୀମିତ ମାତ୍ରାରେ, ବିଶ୍ୱର ଭିନ୍ନ ଭାଗର companies ର (ସୀମିତ, କାରଣ ଦେଶ ଅନୁସାରେ institutions, ପରମ୍ପରା ଓ ଆଇନ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଭିନ୍ନ)।

ଦୁଇଟି ସୀମାବଦ୍ଧତା: (i) Difficulties in making choice between different treatments – କେତେକ accounting ସମସ୍ୟାର ବିକଳ୍ପ ସମାଧାନ ପ୍ରତ୍ୟେକର ସମର୍ଥନରେ ଯୁକ୍ତି ଥାଇପାରେ; (ii) Restricted scope – accounting standards statute କୁ override କରିପାରେ ନାହିଁ ଏବଂ ପ୍ରଚଳିତ statutes ର ପରିସର ମଧ୍ୟରେ

ହିଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେବା ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ।

True/False: 'Accounting Standards can override the statute' – FALSE, ଏଗୁଡ଼ିକ କେବେ ହେଲେ statute କୁ override କରିପାରେ ନାହିଁ; 'difficulty in choosing between treatments is a benefit' – FALSE, ଏହା ଏକ limitation; 'additional disclosure requirement is a limitation' – FALSE, ଏହା ଏକ benefit।

4 ମାର୍କର ଢାଞ୍ଚା: ସଂଜ୍ଞାରୁ ଆରମ୍ଭ କରନ୍ତୁ (recognition, measurement, presentation, disclosure ଉପରେ written policy documents), ତା'ପରେ ତିନୋଟି ଲାଭ ଓ ଦୁଇଟି ସୀମାବଦ୍ଧତା ଲେଖନ୍ତୁ।

ବୋଧ (Understanding) କାରଣ ସହ ବୁଝାନ୍ତୁ · 3 ପ୍ରଶ୍ନ

- ଲାଭ (ପ୍ରତ୍ୟେକକୁ ବୁଝାନ୍ତୁ): (i) standardisation of alternative accounting treatments — ବିଭ୍ରାନ୍ତିକର ଭିନ୍ନତା କମାଇବା/ଦୂର କରିବା; (ii) requirements for additional disclosures — ଆଇନ ଯାହା ଚାହେଁ ତାଠାରୁ ଅଧିକ; (iii) comparability of financial statements — companies ମଧ୍ୟରେ ଏବଂ, ସୀମିତ ମାତ୍ରାରେ, ଦେଶମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ।
- ସୀମାବଦ୍ଧତା: (i) ପ୍ରତ୍ୟେକର ଯୋଗ୍ୟତା ଥିବା ବିକଳ୍ପ treatments ମଧ୍ୟରେ ବାଛିବାର କଷ୍ଟ; (ii) restricted scope — standards statute କୁ override କରିପାରେ ନାହିଁ ଏବଂ ପ୍ରଚଳିତ ଆଇନ ମଧ୍ୟରେ ହିଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେବା ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ।
- True/False: 'Accounting Standards can override the statute' FALSE — ଏଗୁଡ଼ିକୁ ପ୍ରଚଳିତ statutes ର ପରିସର ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ।
- ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ 4 ମାର୍କ ପ୍ରଶ୍ନ ପାଇଁ ଲାଭ ଓ ସୀମାବଦ୍ଧତା ଲେଖିବା ପୂର୍ବରୁ ସଂଜ୍ଞାରୁ ଆରମ୍ଭ କରନ୍ତୁ (recognition, measurement, presentation, disclosure ଉପରେ written policy documents)।

TQ 3.2 · PYQ 2024-Jun [1] (a) (iii) {C} · True/False · 2M · Pg 64	LEVEL I ବୋଧ (Understanding)	ସହଜ
TQ 3.1 · PYQ 2006-Nov [6] (v) · Descriptive · 5M · Pg 63 5× ପଚରାଯାଇଛି	LEVEL I ବୋଧ (Understanding)	ମଧ୍ୟମ
TQ 3.3 · PYQ 2026-Jan [1] (b) {C} · Descriptive · 4M · Pg 65	LEVEL I ବୋଧ (Understanding)	ମଧ୍ୟମ

ବିଷୟ 4: ଭାରତରେ Accounting Standards ପ୍ରଣୟନର ପ୍ରକ୍ରିୟା (Process of Formulation of Accounting Standards in India)

P1-C1-U1.7-T04 · Topic 4: Process of Formulation of Accounting Standards in India

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ Para 7.4 ପଢ଼ନ୍ତୁ — ICAI 1977 ରେ Accounting Standards Board (ASB) ଗଠନ କଲା; standard-setting ର ପର୍ଯ୍ୟାୟ (area identification, study groups, draft circulation, exposure draft, comments, Council ଦ୍ୱାରା finalisation) ଓ କେଉଁ set of standards କିଏ ଜାରି କରେ, ତାହା ଶିଖନ୍ତୁ।

ଟିପ୍ପଣୀ

ASB (Para 7.4): ICAI 1977 ରେ Accounting Standards Board ଗଠନ କଲା; ଭାରତୀୟ standards ପ୍ରସ୍ତୁତ କଲାବେଳେ ASB IFRSs କୁ ବିଚାରକୁ ନେଇ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ଆଇନ, ପ୍ରଥା, ବ୍ୟବହାର ଓ ବ୍ୟବସାୟିକ ପରିବେଶ ଆଲୋକରେ

www.scanneradda.com

www.scanneradda.com

ସେଗୁଡ଼ିକୁ ସମନ୍ୱିତ କରେ; ଏହାର ଗଠନରେ industry ପ୍ରତିନିଧି (ASSOCHAM, CII, FICCI), regulators, academicians, ସରକାରୀ ବିଭାଗ ସାମିଲ; ASB ସ୍ୱାଧୀନ – ASB ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଥିବା draft standard କୁ ASB ସହ ପରାମର୍ଶ ନକରି ICAI ର Council ସଂଶୋଧନ କରିପାରିବ ନାହିଁ।

Standard-setting ର ପର୍ଯ୍ୟାୟ: (1) ASB ଦ୍ୱାରା ବ୍ୟାପକ କ୍ଷେତ୍ର ଚିହ୍ନଟ, (2) ପ୍ରାରମ୍ଭିକ drafts (objective, scope, definitions, recognition/measurement, presentation ଓ disclosure) ପ୍ରସ୍ତୁତି ପାଇଁ study groups ଗଠନ, (3) ASB ଦ୍ୱାରା draft ର ବିଚାର ଓ ସଂଶୋଧନ, (4) Council ସଦସ୍ୟ ଓ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ବାହ୍ୟ ସଂସ୍ଥା – DCA, SEBI, C&AG, CBDT, SCOPE ଆଦି – କୁ ପଠାଇବା, (5) ମତ ଜାଣିବାକୁ ସେହି ସଂସ୍ଥାମାନଙ୍କ ସହ ବୈଠକ, (6) ସାଧାରଣ comments ଆମନ୍ତ୍ରଣ କରି Exposure Draft ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ଓ ଜାରି, (7) comments ର ବିଚାର ଓ Council କୁ ଦାଖଲ ପାଇଁ ASB ଦ୍ୱାରା ଚୂଡ଼ାନ୍ତକରଣ, (8) Council ବିଚାର କରେ, ଆବଶ୍ୟକ ହେଲେ ASB ସହ ପରାମର୍ଶ କରି ସଂଶୋଧନ କରେ, ଏବଂ standard ଜାରି ହୁଏ।

କେଉଁ set କିଏ ଜାରି କରେ: Ind AS – ସମସ୍ତ listed companies ଓ NBFCs, ଏବଂ ₹250 କୋଟି ବା ଅଧିକ net worth ଥିବା unlisted companies/NBFCs ପାଇଁ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ; Companies (Accounting Standards) Rules, 2021 ଅଧୀନରେ (Central Government) notified AS – Ind AS companies ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ companies ପାଇଁ; ICAI ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ AS – companies ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ entities ପାଇଁ; True/False – 'Accounting Standards for non-corporate entities in India are issued by the Central Government' FALSE, ଏଗୁଡ଼ିକ ICAI ଜାରି କରେ।

Ind AS ପୃଷ୍ଠଭୂମି: ଭାରତ IASB ଜାରି କରିଥିବା IFRS ସହ CONVERGE କରିବାକୁ (adopt ନୁହେଁ) ସ୍ଥିର କଲା – ଦେଶର ଅର୍ଥନୈତିକ ପରିବେଶ ବିଚାରକୁ ନେଇ, କେବଳ ଅତ୍ୟାବଶ୍ୟକ ସ୍ଥଳରେ ବିଚ୍ୟୁତି ସହ Ind AS କୁ ସମ୍ପୃକ୍ତ IFRS ସହ ସମାନ ରଖାଯାଏ; ASB = Accounting Standards Board ('Accounting standardisation benchmarking' ନୁହେଁ)।

ବୋଧ (Understanding) କାରଣ ସହ ବୁଝାନ୍ତୁ · 1 ପ୍ରଶ୍ନ

- True/False: 'Accounting Standards for non-corporate entities in India are issued by the Central Government' FALSE — non-corporate entities ପାଇଁ standards ICAI ଜାରି କରେ; companies ପାଇଁ AS କୁ Central Government Companies (Accounting Standards) Rules, 2021 ଅଧୀନରେ notify କରେ।
- ତିନୋଟି sets of standards ଓ ସେଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରଯୁଜ୍ୟତା ଜାଣନ୍ତୁ: listed companies/NBFCs ଓ ₹250 କୋଟି ବା ଅଧିକ net worth ଥିବା unlisted companies ପାଇଁ Ind AS; ଅନ୍ୟ companies ପାଇଁ notified AS; company ନଥିବା entities ପାଇଁ ICAI-prescribed AS।
- ASB ର ପରାମର୍ଶମୂଳକ ପ୍ରକ୍ରିୟା (DCA/SEBI/C&AG/CBDT ଆଦିକୁ drafts, public comment ପାଇଁ exposure draft) ଓ ASB ସ୍ୱାଧୀନ ବୋଲି ବୁଝନ୍ତୁ — ASB ସହ ପରାମର୍ଶ ନକରି ICAI Council ଏକ draft standard ସଂଶୋଧନ କରିପାରିବ ନାହିଁ।

TQ 4.1 · PYQ 2021-Jan [1] (a) (vi) {C} · True/False · 2M · Pg 66 5× **LEVEL I** ବୋଧ (Understanding) **ସହଜ**
ପଚରାଯାଇଛି

ବିଷୟ 5: ଭାରତରେ Accounting Standards ର ତାଲିକା (List of Accounting Standards in India)

P1-C1-U1.7-T05 · Topic 5: List of Accounting Standards in India

ଧାରଣା ଆଧାର — ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କୌଣସି ପରୀକ୍ଷା ପ୍ରଶ୍ନ ନାହିଁ · ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରସ୍ତୁତି ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ §7.5 ପଢ଼ନ୍ତୁ: Accounting Standards Board ଜାରି କରିଥିବା applicable AS ର ସାରଣୀ ଓ Ind AS convergence ଉପରେ ମନ୍ତବ୍ୟ।

ଟିପ୍ପଣୀ

ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ AS: financial statements ଯେପରି GAAP ଅନୁସରଣ କରେ, ସେଥିପାଇଁ Accounting Standards Board ଜାରି କରିଥିବା AS ଅବଶ୍ୟ ପାଳନ କରିବାକୁ ହେବ — ବର୍ତ୍ତମାନ AS 1 ରୁ AS 29 (ମଝିରେ ଫାଙ୍କ ସହ), ଯଥା AS 1 Disclosure of Accounting Policies, AS 2 Valuation of Inventories, AS 3 Cash Flow Statements, AS 9 Revenue Recognition, AS 10 Property Plant and Equipment, AS 16 Borrowing Costs, AS 19 Leases, AS 22 Taxes on Income, AS 26 Intangible Assets, AS 29 Provisions, Contingent Liabilities & Contingent Assets (ବିସ୍ତୃତ ତାଲିକା କେବଳ ଜ୍ଞାନ ପାଇଁ, syllabus ର ଭାଗ ନୁହେଁ)।

Ind AS: standard-setting body ICAI 2006 ରେ IFRS ଆଡ଼କୁ ପଦକ୍ଷେପ ଆରମ୍ଭ କଲା; ଭାରତ ସରକାର ICAI ସହ ପରାମର୍ଶ କରି IFRS କୁ adopt ନ କରି ସେଥିସହ CONVERGE କରିବାକୁ ସ୍ଥିର କଲେ — ଭାରତର ଅର୍ଥନୈତିକ ପରିବେଶ ବିଚାରକୁ ନେଇ, କେବଳ ଅତ୍ୟାବଶ୍ୟକ ସ୍ଥଳରେ ବିଚ୍ୟୁତି ସହ, Ind AS କୁ ଯଥାସମ୍ଭବ ସମ୍ପୃକ୍ତ IFRS ସହ ସମାନ ରଖାଯାଏ।

www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com

www.scanneradda.com

ଅଧ୍ୟାୟ 2

Accounting ପ୍ରକ୍ରିୟା (Accounting Process)

Accounting Process

38 ବିଷୟ · ୨୦ ବର୍ଗୀକୃତ ପ୍ରଶ୍ନ · ଗୁରୁତ୍ୱ: A

ICAI ଦକ୍ଷତା ପ୍ରୋଫାଇଲ୍ Level I 5–20% · Level II 80–95% — ଏହି ଅଧ୍ୟାୟ **ତତ୍ତ୍ୱ-ପ୍ରଧାନ**

Level I — ସ୍ମୃତି, ବୋଧ	29.8%	325.5 ମଧ୍ୟରୁ 97 ମାର୍କ
Level II — ପ୍ରୟୋଗ, ବିଶ୍ଳେଷଣ	70.2%	325.5 ମଧ୍ୟରୁ 228.5 ମାର୍କ

ଏକକ 2.1: ମୌଳିକ Accounting କାର୍ଯ୍ୟପ୍ରଣାଳୀ — Journal Entries (Basic Accounting Procedures: Journal Entries)

Basic Accounting Procedures: Journal Entries

P1-C2-U2.1 · ଗୁରୁତ୍ୱ B · ଅଧ୍ୟାୟରେ ର୍ୟାଙ୍କ 2 · ବର୍ଗ A · ଅଧ୍ୟାୟ ପ୍ରଶ୍ନର 21.1% · 19 ପ୍ରଶ୍ନ

ବିଷୟ 1: Double Entry System

P1-C2-U2.1-T01 · Topic 1: Double Entry System

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ Study Material ର Para 1.1 ପଢ଼ନ୍ତୁ: double entry system ର ଅର୍ଥ, Luca Pacioli ଙ୍କଠାରୁ ଏହାର ଉତ୍ପତ୍ତି, ଏବଂ ପ୍ରତ୍ୟେକ transaction ର ଦ୍ୱିମୁଖୀ (debit-credit) ପକ୍ଷ।

ଟିପ୍ପଣୀ

ଅର୍ଥ (SM): “which recognises and records both the aspects of transactions” ସେହି system — ପ୍ରତ୍ୟେକ transaction ର ଦୁଇଟି ପକ୍ଷ ଥାଏ, debit ଓ credit, ତେଣୁ ଅତି କମରେ ଦୁଇଟି accounts ପ୍ରଭାବିତ ହୁଏ; ଏହା accounting ର ଏକମାତ୍ର ବୈଜ୍ଞାନିକ system।

ଉତ୍ପତ୍ତି: 500 ବର୍ଷରୁ ଅଧିକ ପୁରୁଣା; ଇଟାଲୀୟ friar ଓ ଗଣିତଜ୍ଞ “Luca Pacioli” ପ୍ରଥମେ Summa de Arithmetica, Geometria, Proportioni et Proportionalita ରେ ଏହାକୁ ବର୍ଣ୍ଣନା କରିଥିଲେ — double entry accounting system ବର୍ଣ୍ଣନା କରିଥିବା ପ୍ରଥମ ପୁସ୍ତକ।

ମାନକ ଉଦାହରଣ: furniture କିଣିଲେ ଏକ ନୂଆ asset (furniture) ଆସେ ଏବଂ (AND) ହୁଏତ cash balance କମେ ବା supplier ପ୍ରତି ଏକ liability ସୃଷ୍ଟି ହୁଏ — ଦୁଇ ପକ୍ଷ ଲିପିବଦ୍ଧ ହୁଏ; ଟଙ୍କା ବ୍ୟବହାର କରୁଥିବା ସମସ୍ତ entities ପାଇଁ ଏହି system ଉପଯୋଗୀ।

www.scanneradda.com

ସ୍ମୃତି (Remembering) ମୁଖସ୍ଥ କରନ୍ତୁ : 1 ପ୍ରଶ୍ନ

- ସଂଜ୍ଞା: double entry system ପ୍ରତ୍ୟେକ transaction ର ଉଭୟ (BOTH) ପକ୍ଷ (debit ଓ credit) ସ୍ୱୀକାର କରି ଲିପିବଦ୍ଧ କରେ, ତେଣୁ ଅତି କମରେ ଦୁଇଟି accounts ପ୍ରଭାବିତ ହୁଏ।
- ଏହା accounting ର ଏକମାତ୍ର ବୈଜ୍ଞାନିକ system, 500 ବର୍ଷରୁ ଅଧିକ ପୁରୁଣା; ଇଟାଲୀୟ friar ଓ ଗଣିତଜ୍ଞ Luca Pacioli ପ୍ରଥମେ 'Summa de Arithmetica' ରେ ଏହାକୁ ବର୍ଣ୍ଣନା କରିଥିଲେ।
- Short note ପାଇଁ ମାନକ ଉଦାହରଣ: furniture କ୍ରୟ — ନୂଆ asset (furniture) ଆସେ ଏବଂ (AND) ହୁଏତ cash କମେ ବା supplier ପ୍ରତି liability ସୃଷ୍ଟି ହୁଏ।
- 4-5 ଟି ସ୍ପଷ୍ଟ ବିନ୍ଦୁରେ 2.5 ମାର୍କର short note ଭାବେ ଲେଖିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ରୁହନ୍ତୁ।

TQ 1.1 · MTP 2023-May [6] (c) (i) · Short Note · 2.5M · Pg 70 5× **LEVEL I** ସ୍ମୃତି (Remembering) **ସହଜ**
ପଚରାଯାଇଛି

ବିଷୟ 2: Double Entry System ର ସୁବିଧା (Advantages of Double Entry System)

P1-C2-U2.1-T02 · Topic 2: Advantages of Double Entry System

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ Para 1.2 ପଢ଼ନ୍ତୁ — double entry system ର ପାଞ୍ଚଟି ସୁବିଧା; True/False ପ୍ରଶ୍ନ ପାଇଁ ଏହାକୁ single entry (incomplete records) ସହ ତୁଳନା ମଧ୍ୟ କରନ୍ତୁ।

ଟିପ୍ପଣୀ

ପାଞ୍ଚଟି ସୁବିଧା (Para 1.2): (i) trial balance ମାଧ୍ୟମରେ accounting କାର୍ଯ୍ୟର ସଠିକତା ସ୍ଥିର କରାଯାଇପାରେ; (ii) ଏକ ଅବଧିରେ ଅର୍ଜିତ profit ବା ହୋଇଥିବା loss ବିବରଣୀ ସହ ଜଣାପଡ଼େ; (iii) financial statements ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି ପ୍ରତ୍ୟେକ ଅବଧି ଶେଷରେ entity ର ଆର୍ଥିକ ସ୍ଥିତି ଜଣାପଡ଼େ; (iv) ଯେତିକି ଆବଶ୍ୟକ ସେତିକି ବିସ୍ତାରରେ accounts ରଖାଯାଇପାରେ, ଯାହା control ଓ reporting ପାଇଁ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ସୂଚନା ଦିଏ; (v) ଗୋଟିଏ ବର୍ଷର ଫଳାଫଳକୁ ପୂର୍ବ ବର୍ଷମାନଙ୍କ ସହ ତୁଳନା କରି ପରିବର୍ତ୍ତନର କାରଣ ଜାଣିହୁଏ।

ପ୍ରତ୍ୟେକ ସୁବିଧା ଆସେ ଦୁଇ ପକ୍ଷକୁ ଲିପିବଦ୍ଧ କରିବାରୁ: debits ସର୍ବଦା credits ସହ ସମାନ, ତେଣୁ books କୁ ଗାଣିତିକ ଭାବେ ଯାଞ୍ଚ କରିହୁଏ, ଏବଂ ଫଳାଫଳ, ସ୍ଥିତି, control ଓ ତୁଳନା ପାଇଁ ପ୍ରତ୍ୟେକ account ର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିବରଣୀ ଉପଲବ୍ଧ।

True/False ଫାନ୍ଦ: single entry ରେ nominal accounts ରଖାଯାଏ ନାହିଁ (NOT) (incomplete records ରେ ମୁଖ୍ୟତଃ cash ଓ personal accounts ରଖାଯାଏ); real ଓ nominal accounts double entry system ରେ ରଖାଯାଏ।

ସ୍ମୃତି (Remembering) ମୁଖସ୍ଥ କରନ୍ତୁ : 1 ପ୍ରଶ୍ନ

- 5 ଟି ସୁବିଧା ମୁଖସ୍ଥ କରନ୍ତୁ: (i) trial balance ଦ୍ୱାରା ସଠିକତା ଯାଞ୍ଚ, (ii) ବିବରଣୀ ସହ profit/loss ନିର୍ଣ୍ଣୟ, (iii) financial statements ଦ୍ୱାରା ଆର୍ଥିକ ସ୍ଥିତି ଜ୍ଞାନ, (iv) ବିସ୍ତୃତ accounts control ଓ reporting ରେ ସହାୟକ, (v) ବର୍ଷ-ପ୍ରତି-ବର୍ଷ ଫଳାଫଳ ତୁଳନା।
- 5 ମାର୍କର descriptive ଉତ୍ତରରେ ଏକ-ଧାଡ଼ି ବ୍ୟାଖ୍ୟା ସହ ପାଞ୍ଚଟି ଯାକ ବିନ୍ଦୁ ଦରକାର।

www.scanneradda.com

TQ 2.1 · PYQ 2025-Jan [6] (b) · Descriptive · 5M · Pg 71	**LEVEL I** ସ୍ମୃତି (Remembering)	**ମଧ୍ୟମ**

ବୋଧ (Understanding) କାରଣ ସହ ବୁଝାନ୍ତୁ · 2 ପ୍ରଶ୍ନ

- ଫାନ୍ଦ (True/False): 'Nominal Accounts are kept under Single Entry System' FALSE — single entry ରେ ମୁଖ୍ୟତଃ cash ଓ personal accounts ରଖାଯାଏ; nominal ଓ real accounts double entry ରେ ରଖାଯାଏ।
- ପ୍ରତ୍ୟେକ ସୁବିଧା transaction ର ଉଭୟ ପକ୍ଷ ଲେଖିବାରୁ କାହିଁକି (WHY) ଆସେ, ତାହା କାରଣ ସହ ବୁଝାଇପାରିବା ଉଚିତ।

TQ 2.2 · PYQ 2026-Jan [1] (a) (iv) {C} · True/False · 2M · Pg 72 2× **ପଚରାଯାଇଛି**	**LEVEL I** ବୋଧ (Understanding)	**ସହଜ**
TQ 2.3 · PYQ 2026-Sep [6] (b) · Descriptive · 5M · Pg 72	**LEVEL I** ବୋଧ (Understanding)	

ବିଷୟ 3: Account

P1-C2-U2.1-T03 · Topic 3: Account

ଧାରଣା ଆଧାର — ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କୌଣସି ପରୀକ୍ଷା ପ୍ରଶ୍ନ ନାହିଁ · ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରସ୍ତୁତି ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ · §1.3 ପଢ଼ନ୍ତୁ: cash ର ବୃଦ୍ଧି ଓ ହ୍ରାସକୁ ଦୁଇଟି columns ରେ ଲିପିବଦ୍ଧ କରିବାରୁ T-form account କିପରି ସୃଷ୍ଟି ହୁଏ।

ଟିପ୍ପଣୀ

Account କାହିଁକି: ପ୍ରତ୍ୟେକ transaction ସହ cash balance ବଦଳାଇବା କଷ୍ଟକର — ତେଣୁ ସମସ୍ତ ବୃଦ୍ଧି ଗୋଟିଏ column ରେ ଓ ସମସ୍ତ ହ୍ରାସ ଅନ୍ୟ column ରେ ଲେଖାଯାଏ; opening balance + total increases - total decreases = closing balance, ଯାହା ସେହି item ବିଷୟରେ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ସୂଚନା ଦିଏ।

T form: ଦୁଇଟି column କୁ account ରୂପରେ ରଖିଲେ ତାହାକୁ "T" form କୁହାଯାଏ — cash (ଏକ asset) ର ବୃଦ୍ଧି ବାମ (LEFT) ପାର୍ଶ୍ୱରେ, ହ୍ରାସ ଡାହାଣ (RIGHT) ପାର୍ଶ୍ୱରେ; T-accounts କେବଳ ରାଶି ଦେଖାଏ, ବିବରଣୀ ନୁହେଁ, ତେଣୁ ପ୍ରତ୍ୟେକ entry ରେ ଏକ ନମ୍ବର ବା ତାରିଖ ଥାଏ।

ସଠିକ form: ବାମ ଓ ଡାହାଣ ଉଭୟ ପାର୍ଶ୍ୱରେ Date · Particulars · Amount (₹) ସହ ରେଖାଙ୍କିତ; ଯଥା ପ୍ରାରମ୍ଭିକ capital ₹25,00,000 ରେ Cash ବଢ଼େ (ବାମ) ଓ Capital ବଢ଼େ (ଡାହାଣ); creditors କୁ cash ଦେଲେ Cash କମେ (ଡାହାଣ) ଓ Creditors କମେ (ବାମ)।

ବିଷୟ 4: Debit and Credit

P1-C2-U2.1-T04 · Topic 4: Debit and Credit

ଧାରଣା ଆଧାର — ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କୌଣସି ପରୀକ୍ଷା ପ୍ରଶ୍ନ ନାହିଁ · ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରସ୍ତୁତି ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ §1.4 ପଢ଼ନ୍ତୁ: ଦୁଇ ପାର୍ଶ୍ୱର ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ନାମ ଭାବେ Dr./Cr., ବିସ୍ତାରିତ accounting equation, ଏବଂ ବୃଦ୍ଧି/ହ୍ରାସ ନିୟମ।

ଟିପ୍ପଣୀ

ଅର୍ଥ: ଯେକୌଣସି account ର ବାମ (LEFT) ପାର୍ଶ୍ୱର entry କୁ accountants Debit (Dr.) ଓ ଡାହାଣ (RIGHT) ପାର୍ଶ୍ୱର entry କୁ Credit (Cr.) କୁହନ୍ତି — debit ଓ credit ର ଅର୍ଥ ଅନୁକୂଳ ଓ ପ୍ରତିକୂଳ ନୁହେଁ (NOT); ଏମାନେ କେବଳ accounts ର ଦୁଇ ପାର୍ଶ୍ୱକୁ ବୁଝାନ୍ତି।

Equation ଆଧାର: Assets = Liabilities + Stockholders' Equity, ଯେଉଁଠି equity = contributed capital + beginning retained earnings + revenue - expenses - dividends; equation ର ଗୋଟିଏ ପାର୍ଶ୍ୱରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଅନ୍ୟ ପାର୍ଶ୍ୱରେ ସମାନ ପରିବର୍ତ୍ତନ ବା ସେହି ପାର୍ଶ୍ୱରେ ବିପରୀତ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଦ୍ୱାରା ମେଳ ହୁଏ।

ନିୟମ: assets ବଢ଼ିଲେ debit, କମିଲେ credit; liabilities ବଢ଼ିଲେ credit, କମିଲେ debit; owner's capital ବଢ଼ିଲେ credit, କମିଲେ debit; expenses/purchases ବଢ଼ିଲେ debit; revenue/incomes/sales ବଢ଼ିଲେ credit।

ବିଷୟ 5: Transactions

P1-C2-U2.1-T05 · Topic 5: Transactions

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ Para 1.5 ପଢ଼ନ୍ତୁ — source documents ଦ୍ୱାରା ସମର୍ଥିତ, ଟଙ୍କାରେ ମାପଯୋଗ୍ୟ ଦ୍ୱିମୁଖୀ ଘଟଣା ଭାବେ transaction ର ଅର୍ଥ, ଏବଂ ଏହାର dual aspect analyse କରିବାର ଦୁଇଟି approaches (accounting equation ଓ traditional)।

ଟିପ୍ପଣୀ

ଅର୍ଥ: transaction ହେଉଛି ଏକ ଘଟଣା, ସାଧାରଣତଃ ବାହ୍ୟ, ଟଙ୍କାରେ ନିର୍ଣ୍ଣୟଯୋଗ୍ୟ, ଏବଂ ଏକ ଦ୍ୱିମୁଖୀ ପ୍ରକ୍ରିୟା — ଦୁଇ ପକ୍ଷ ମଧ୍ୟରେ value ହସ୍ତାନ୍ତର ହୁଏ (ପ୍ରତ୍ୟେକ ପକ୍ଷ value ପାଏ ଓ ଦିଏ ମଧ୍ୟ); ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ documents ଦ୍ୱାରା ସମର୍ଥିତ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ: purchase invoices, bills, pay-slips, cash-memos, passbook ଇତ୍ୟାଦି।

Dual aspect analyse କରିବାର ଦୁଇଟି approaches: (1) Accounting Equation Approach ଓ (2) Traditional Approach — ଉଭୟରେ ପ୍ରଭାବିତ accounts ଓ ପାସ୍ ହେଉଥିବା entries ସମାନ (SAME); ଲିପିବଦ୍ଧ କରିବା analysis ପଦ୍ଧତି ଉପରେ ନିର୍ଭର କରେ ନାହିଁ।

ବିଶେଷ entries (Gamma Bros ପ୍ରକାର): salary ବଦଳରେ employees ନେଇଥିବା inventory — Dr. Salaries ₹75,000 / Cr. Purchases COST ରେ (ବିକ୍ରୟ ମୂଲ୍ୟ ₹1,00,000 ରେ ନୁହେଁ); machinery ସ୍ଥାପନ ପାଇଁ wages ₹18,000 capitalise — Dr. Machinery / Cr. Bank (Wages ନୁହେଁ); ମାଲିକଙ୍କ income-tax ଦେୟ — Dr. Drawings / Cr. Petty Cash।

Discount ଶୃଙ୍ଖଳ: list price ₹2,00,000 ରୁ 10% trade discount କାଟି purchase ₹1,80,000 ରେ ଲେଖାଯାଏ

www.scanneradda.com

www.scanneradda.com

(TD କେବେ books ରେ ଆସେ ନାହିଁ); ଶୀଘ୍ର ପୈଠ କଲେ: Dr. Naveen ₹1,80,000 / Cr. Bank ₹1,75,000, Cr. Discount Received ₹5,000।

ପ୍ରୟୋଗ (Application) ପ୍ରକ୍ରିୟା ଅଭ୍ୟାସ କରନ୍ତୁ · 1 ପ୍ରଶ୍ନ

- ଅସାଧାରଣ ଘଟଣା ପାଇଁ journal entries ଅଭ୍ୟାସ କରନ୍ତୁ: salary ବଦଳରେ employees ନେଇଥିବା goods (Purchases/Sales କୁ cost ବା ସହମତ ମୂଲ୍ୟରେ credit, Salaries/Employees କୁ debit), asset ସ୍ଥାପନ ପାଇଁ ଦିଆଯାଇଥିବା wages (capitalise — Asset କୁ debit, Wages କୁ ନୁହେଁ)।
- goods ର drawings, abnormal loss, ଏବଂ capitalise କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ଥିବା expenses ବନାମ revenue expenses ପାଇଁ entries ଅଭ୍ୟାସ କରନ୍ତୁ।
- ସର୍ବଦା ପ୍ରଭାବିତ ଦୁଇଟି accounts ଓ ସେମାନଙ୍କ ପ୍ରକୃତି ଚିହ୍ନନ୍ତୁ, ତା'ପରେ narration ସହ entry ଲେଖିବା ପୂର୍ବରୁ debit/credit ନିୟମ ଲାଗୁ କରନ୍ତୁ।

PQ 5.1 · RTP 2025-Sep [3] (a) · Practical · --- · Pg 73 **6× ପଚରାଯାଇଛି** **LEVEL II** ପ୍ରୟୋଗ (Application)

ବିଷୟ 6: Accounting Equation ପଦ୍ଧତି (Accounting Equation Approach)

P1-C2-U2.1-T06 · Topic 6: Accounting Equation Approach

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ Para 1.6 ପଢ଼ନ୍ତୁ — accounting equation (Assets = Liabilities + Capital), ଏହାର ବିସ୍ତାରିତ ରୂପ Equity + Long-term Liabilities = Fixed Assets + Current Assets - Current Liabilities, ଏବଂ equity ରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଭାବେ profit ହିସାବ (E1 - E0)।

ଟିପ୍ପଣୀ

Equation: Assets = Liabilities + Capital; ବିସ୍ତାରିତ ରୂପ: Equity + Long-term Liabilities = Fixed Assets + Current Assets − Current Liabilities; ସବୁ ସମୟରେ ଓ ଯେକୌଣସି ସଂଖ୍ୟକ transactions ପାଇଁ ଏହା ସତ୍ୟ, କେବଳ accounting process ରେ errors ଥିଲେ ବ୍ୟତୀତ (EXCEPT)।

Profit = equity ରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ: ଯେକୌଣସି ତାରିଖରେ E = A − L; Profit = E1 − E0 (En > En−1 ଅର୍ଥ profit, En < En−1 ଅର୍ଥ loss); Opening capital = Closing capital − profit + drawings adjustments; ଯଥା closing capital ₹35,000 − profit ₹5,000 = opening capital ₹30,000, ତେଣୁ opening assets = 12,000 + 30,000 = ₹42,000।

ଅଜ୍ଞାତ ରାଶି ନିୟମ: Capital = Assets − Liabilities; ବନ୍ଧନୀରେ ଥିବା liabilities କୁ ଋଣାତ୍ମକ ଧରନ୍ତୁ, ଯଥା Assets ₹57,00,000 ଓ Liabilities (₹2,80,000) ରୁ Capital ₹59,80,000।

ପୁନର୍ବିନ୍ୟାସ ଯାଞ୍ଚ: ଯେକୌଣସି ରୂପକୁ Assets = Liabilities + Capital ରୁ ବୀଜଗଣିତ ଭାବେ ପରୀକ୍ଷା କରନ୍ତୁ; Current Assets ସହ Cash କୁ ଅଲଗା ଯୋଗ କଲେ ତାହା ଦୁଇଥର ଗଣାଯାଏ ଓ equation FALSE ହୁଏ।

www.scanneradda.com

ପ୍ରଭାବ ଯାଞ୍ଚ: credit ରେ furniture କ୍ରୟ (+asset, +liability), services ପାଇଁ cash ଆଦାୟ (+asset), employee ନିଯୁକ୍ତି ବା କେବଳ purchase agreement (କୌଣସି ପରିବର୍ତ୍ତନ ନାହିଁ) — କେବଳ ଟଙ୍କାରେ ମାପଯୋଗ୍ୟ transactions equation କୁ ବଦଳାଏ।

ବୋଧ (Understanding) କାରଣ ସହ ବୁଝାନ୍ତୁ · 1 ପ୍ରଶ୍ନ

- True/False ଫାନ୍ଦ: 'Equity + LTL - CL = FA + CA' TRUE (Equity + LTL = FA + CA - CL ର କେବଳ ପୁନର୍ବିନ୍ୟାସ); ଦିଆଯାଇଥିବା ଯେକୌଣସି ରୂପକୁ Assets = Liabilities + Capital ର ବୀଜଗଣିତ ପୁନର୍ବିନ୍ୟାସ ଦ୍ୱାରା ଯାଞ୍ଚ କରନ୍ତୁ।
- ଫାନ୍ଦ: 'Capital + Long Term Liabilities = Fixed Assets + Current Assets + Cash - Current Liabilities' FALSE, କାରଣ cash ପୂର୍ବରୁ current assets ର ଅଂଶ — ଏହା ଦୁଇଥର ଗଣାଯାଏ।
- କାରଣ ଦେବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ରୁହନ୍ତୁ: accounting errors ଥିଲେ ବ୍ୟତୀତ, ଯେକୌଣସି ସଂଖ୍ୟକ transactions ପାଇଁ ସବୁ ସମୟରେ equation ସତ୍ୟ ରହେ।

TQ 6.1 · MTP 2022-Nov S2 [1] (a) (ii) {C} · True/False · 2M · Pg 74 3× ପଚରାଯାଇଛି
LEVEL I
ବୋଧ (Understanding)

ପ୍ରୟୋଗ (Application) ପ୍ରକ୍ରିୟା ଅଭ୍ୟାସ କରନ୍ତୁ · 1 ପ୍ରଶ୍ନ

- Capital = Assets - Liabilities ବ୍ୟବହାର କରି missing-figure ପ୍ରଶ୍ନ ଅଭ୍ୟାସ କରନ୍ତୁ; ବନ୍ଧନୀରେ ଥିବା ଋଣାତ୍ମକ liabilities ଲକ୍ଷ୍ୟ କରନ୍ତୁ, ଯଥା Assets ₹1,71,00,000 ଓ Liabilities (₹8,40,000) ରୁ Capital ₹1,79,40,000।
- ଅଭ୍ୟାସ କରନ୍ତୁ: Opening capital = Closing capital - profit; Profit = E1 - E0; ତା'ପରେ closing Balance Sheet ପୁନଃ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରନ୍ତୁ।

PQ 6.1 · MTP 2024-Aug [1] (c) {C} · Practical · 4M · Pg 75 2× ପଚରାଯାଇଛି
LEVEL II
ପ୍ରୟୋଗ (Application)
ସହଜ

ବିଷୟ 7: ପାରମ୍ପରିକ ପଦ୍ଧତି (Traditional Approach)

P1-C2-U2.1-T07 · Topic 7: Traditional Approach

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ Para 1.7 ପଢ଼ନ୍ତୁ — accounts ର Personal (natural, artificial, representative) ଓ Impersonal (Real, Nominal) ରେ ବର୍ଗୀକରଣ, ସହିତ ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରକାର ପାଇଁ debit ଓ credit ର golden rules।

ଟିପ୍ପଣୀ

ବର୍ଗୀକରଣ: Personal accounts — (a) natural (Ram, Rita), (b) artificial/legal (Government, companies, clubs, co-operative societies), (c) representative (outstanding liability, prepaid, capital, drawings); Impersonal accounts — Real (firm ର assets କିନ୍ତୁ debt ନୁହେଁ: land, building, investment, fixed deposits, cash) ଓ Nominal (expenses, losses, gains, revenue: salary, interest paid, commission received)।

Golden rules: Personal — debit the receiver, credit the giver; Real — debit what comes in, credit

www.scanneradda.com

what goes out; Nominal — debit expenses and losses, credit incomes and gains — ଏହି ତିନୋଟି ନିୟମ ଅବିକଳ ମନେରଖନ୍ତୁ।

ସତର୍କତା: Bank A/c ଓ Bank Fixed Deposit PERSONAL (bank ଏକ artificial person), କେବଳ Cash in Hand Real; Rent Outstanding ଏକ REPRESENTATIVE PERSONAL account; rent paid ଓ rent received ଉଭୟ NOMINAL (expense/income); Ram ଙ୍କୁ ଦିଆଯାଇଥିବା salary Ram ଙ୍କ account ରେ ନୁହେଁ, Salary A/c ରେ debit ହୁଏ (services ପାଇଁ ଦେୟ, ଏକ expense)।

Balances: nominal account ରେ debit balance expenses/losses ଦର୍ଶାଏ, credit balance incomes/gains ଦର୍ଶାଏ; ସମସ୍ତ nominal accounts ର ନିଟ୍ ଫଳ (profit ବା loss) Capital account କୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତରିତ ହୁଏ — ତେଣୁ nominal accounts ଅସ୍ଥାୟୀ।

ବୋଧ (Understanding) କାରଣ ସହ ବୁଝାନ୍ତୁ — ଏହି ସଂସ୍କରଣରେ କୌଣସି ପ୍ରଶ୍ନ ନାହିଁ

- rent paid ଓ (AND) rent received ଉଭୟ Nominal accounts (expense/income) — ତେଣୁ 'rent received is a Real account' FALSE।
- Ram ଙ୍କୁ ଦିଆଯାଇଥିବା salary Salary A/c (Nominal) କୁ debit ହୁଏ, Ram ଙ୍କ personal account କୁ ନୁହେଁ (NOT) — ଦେୟ services ପାଇଁ, ଏକ expense।
- Cash at Bank ଏକ PERSONAL account (bank ଏକ artificial person); କେବଳ Cash in Hand Real। 'Rent Outstanding' ଏକ REPRESENTATIVE PERSONAL account, Nominal ନୁହେଁ।
- Nominal account ରେ debit balance expenses/losses ଦର୍ଶାଏ, gains ନୁହେଁ (NOT) (credit balance income/gains ଦର୍ଶାଏ)।

ବିଷୟ 8: Accounts ର ଆଧୁନିକ ବର୍ଗୀକରଣ (Modern Classification of Accounts)

P1-C2-U2.1-T08 · Topic 8: Modern Classification of Accounts

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ Para 1.8 ପଢ଼ନ୍ତୁ — ଛଅଟି ଆଧୁନିକ account ପ୍ରକାର (Asset, Liability, Capital, Revenue, Expenditure, Withdrawal), ସେଗୁଡ଼ିକର normal balances, ଏବଂ ପ୍ରତ୍ୟେକଟି କେବେ debit ବା credit ହୁଏ; Illustration 6 ର dual classification ସାରଣୀ ସହ ତୁଳନା କରନ୍ତୁ।

ଟିପ୍ପଣୀ

ଛଅ ପ୍ରକାର ଓ normal balances: Asset (Dr.), Expenditure (Dr.), Withdrawal/Drawings (Dr.); Liability (Cr.), Capital (Cr.), Revenue (Cr.) — ବୃଦ୍ଧି ହେଲେ account ତା'ର normal balance ପାର୍ଶ୍ୱରେ debit/credit ହୁଏ, ହ୍ରାସ ହେଲେ ବିପରୀତ entry ପାଏ।

Dual classification (Illustration 6): prepaid salary — personal / asset; rent outstanding ଓ rent received in advance — personal / liability; bad debts recovered — nominal / gain; drawings ଓ personal income-tax — personal / capital ହ୍ରାସ (Capital − Drawings); closing inventory — real / asset; GST payable — personal / liability।

ଫାନ୍ଦ: Outstanding Expenditure nominal ନୁହେଁ (NOT) — traditional approach ରେ representative personal ଓ modern approach ରେ LIABILITY।

ବୋଧ (Understanding) କାରଣ ସହ ବୁଝାନ୍ତୁ · 1 ପ୍ରଶ୍ନ

- ଫାନ୍ଦ: 'Outstanding Expenditure is a nominal account' FALSE — traditional approach ରେ ଏହା representative personal account; modern approach ରେ ଏହା ଏକ LIABILITY।
- Normal balances ମୁଖସ୍ଥ କରନ୍ତୁ: Assets/Expenses/Drawings = debit; Liabilities/Capital/Revenue = credit; ବୃଦ୍ଧି normal balance ର ପାର୍ଶ୍ୱରେ ଯାଏ।
- prepaid salary (personal/asset), bad debts recovered (nominal/gain), drawings (personal/capital reduction) ଭଳି items ର dual classification ଅଭ୍ୟାସ କରନ୍ତୁ।

TQ 8.1 · RTP 2025-Sep [1] (b) · True/False · 2M · Pg 75 — **LEVEL I** ବୋଧ (Understanding) — **ସହଜ**

ବିଷୟ 9: Journal

P1-C2-U2.1-T09 · Topic 9: Journal

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ Para 1.9 ପଢ଼ନ୍ତୁ — transactions କୁ କାଳାନୁକ୍ରମରେ ଲେଖୁଥିବା book of original entry ଭାବେ journal, ପାଞ୍ଚ-column ଢାଞ୍ଚା, journalising ପ୍ରକ୍ରିୟା, ଏବଂ compound/composite entries; Illustrations 5 ଓ 7 ଭଲଭାବେ ଅଭ୍ୟାସ କରନ୍ତୁ।

ଟିପ୍ପଣୀ

ସଂଜ୍ଞା: book of original (first) entry, ଯେଉଁଥିରେ transactions ଦୈନିକ ଭିତ୍ତିରେ କାଳାନୁକ୍ରମରେ ଲେଖାଯାଏ ଓ debit ଓ credit ହେବାକୁ ଥିବା accounts narration ସହ ଦେଖାଯାଏ; journal ରେ ଲେଖିବା = journalising; ଦୁଇ ପ୍ରକାର — general journal ଓ specialised journal (ସମାନ ପ୍ରକୃତିର ଅନେକ ପୁନରାବୃତ୍ତ transactions ପାଇଁ ବ୍ୟବହୃତ)।

ପାଞ୍ଚଟି columns: (1) Date (ଉପରେ ବର୍ଷ, ତା'ପରେ ମାସ ଓ ତାରିଖ), (2) Particulars — debit ହେଉଥିବା account ସହ "Dr.", credit ହେଉଥିବା account ପୂର୍ବରୁ "To", ତା'ପରେ narration, (3) Ledger Folio, (4) Dr. Amount, (5) Cr. Amount; page totals "Carried forward"/"Brought forward" ସହ ଲେଖାଯାଏ; compound/composite entry ଦୁଇ ବା ଅଧିକ transactions କୁ ମିଶାଏ — total debits ଓ total credits ସମାନ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ।

ପୂର୍ଣ୍ଣ ସମାଧାନ entries (Illus. 5): ₹2,400 ପାଉଣା ବାବଦରେ Arvind ଙ୍କଠାରୁ ₹2,300 ମିଳିଲା — Dr. Bank 2,300, Dr. Discount (Allowed) 100 / Cr. Arvind 2,400; ₹9,500 ଦେୟ ବାବଦରେ Amrit ଙ୍କୁ ₹9,450 ଦିଆଗଲା — Dr. Amrit 9,500 / Cr. Bank 9,450, Cr. Discount (Received) 50।

Pro-formas ମୁଖସ୍ଥ କରନ୍ତୁ: goods ର drawings — Dr. Drawings / Cr. Purchases COST ରେ; free samples —

www.scanneradda.com

www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com

Dr. Advertisement Expenses / Cr. Purchases; supplier କୁ ଫେରାଇଥିବା goods — Dr. Supplier / Cr. Purchases Returns; capital ଆଣିବା — Dr. Bank / Cr. Capital; bank ରୁ cash ଉଠାଣ — Dr. Cash / Cr. BankI

Bad debts: insolvent debtor ₹600 ଉପରେ ଟଙ୍କା ପିଛା 50 ପଇସା ଦେଲେ — Dr. Cash 300, Dr. Bad Debts 300 / Cr. Debtor 600; write off କରାଯାଇଥିବା debts ପରେ ଆଦାୟ ହେଲେ Bad Debts Recovered A/c କୁ credit କରାଯାଏ।

ସ୍ମୃତି (Remembering) ମୁଖସ୍ଥ କରନ୍ତୁ: 1 ପ୍ରଶ୍ନ

- Short note ପାଇଁ ସଂଜ୍ଞା: Journal ହେଉଛି book of original entry, ଯେଉଁଥିରେ transactions ଦୈନିକ କାଳାନୁକ୍ରମରେ ଲେଖାଯାଏ ଓ debit ଓ credit ହେବାକୁ ଥିବା accounts narration ସହ ଦେଖାଯାଏ।
- 5 ଟି columns ଜାଣନ୍ତୁ: Date, Particulars, Ledger Folio, Dr. Amount, Cr. Amount; journal ରେ ଲେଖିବା = journalising; ଦୁଇ ପ୍ରକାର — general ଓ specialised journalI

TQ 9.1 · RTP 2023-Jun [20] (iv) · Short Note · --- · Pg 76 4× ପଚରାଯାଇଛି	LEVEL I ସ୍ମୃତି (Remembering)	ସହଜ

ପ୍ରୟୋଗ (Application) ପ୍ରକ୍ରିୟା ଅଭ୍ୟାସ କରନ୍ତୁ: 5 ପ୍ରଶ୍ନ

- Discount ସହ full-settlement entries ଅଭ୍ୟାସ କରନ୍ତୁ: ₹10,000 ପାଉଣା ବାବଦରେ ₹9,000 ର cheque ଅର୍ଥ Discount Allowed ₹1,000 Dr.; dishonour ହେଲେ ପୂର୍ବରୁ ଦିଆଯାଇଥିବା discount ମଧ୍ୟ write back ହୁଏ।
- Goods ର drawings: Purchases କୁ COST ରେ credit (sales price ରେ ନୁହେଁ); free samples: Advertisement debit, Purchases creditI
- Closing/transfer entries ଅଭ୍ୟାସ କରନ୍ତୁ: Opening Inventory, Purchases, Carriage Inwards, Wages, Returns କୁ Trading A/c କୁ transfer କରନ୍ତୁ; Gross Profit ହିସାବ କରି P&L କୁ transfer କରନ୍ତୁ।
- Business-purchase entries (assets debit, ନିଆଯାଇଥିବା liabilities credit, ବଳକା Capital କୁ) ଓ outstanding/prepaid adjustments ଅଭ୍ୟାସ କରନ୍ତୁ।

PQ 9.1 · RTP 2022-May [3] (a) · Practical · --- · Pg 76	LEVEL II ପ୍ରୟୋଗ (Application)	ମଧ୍ୟମ
PQ 9.3 · MTP 2024-Apr [5] (b) (i) · Practical · 5M · Pg 79 2× ପଚରାଯାଇଛି	LEVEL II ପ୍ରୟୋଗ (Application)	ମଧ୍ୟମ
PQ 9.4 · RTP 2025-Jan [3] (a) · Practical · --- · Pg 81 6× ପଚରାଯାଇଛି	LEVEL II ପ୍ରୟୋଗ (Application)	ମଧ୍ୟମ
PQ 9.5 · RTP 2025-May [3] (a) · Practical · --- · Pg 82	LEVEL II ପ୍ରୟୋଗ (Application)	ମଧ୍ୟମ
PQ 9.2 · MTP 2022-Nov S1 [5] (b) · Practical · 5M · Pg 78 3× ପଚରାଯାଇଛି	LEVEL II ପ୍ରୟୋଗ (Application)	

www.scanneradda.com

ବିଷୟ 10: Journal ର ସୁବିଧା (Advantages of Journal)

P1-C2-U2.1-T10 · Topic 10: Advantages of Journal

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ Para 1.10 ପଢ଼ନ୍ତୁ — double entry system ରେ journal ରଖିବାର ତିନୋଟି ସୁବିଧା (importance)।

ଟିପ୍ପଣୀ

ପ୍ରଥମେ ଢାଞ୍ଚା: double entry system ରେ transactions କୁ କାଳାନୁକ୍ରମରେ ଲେଖୁଥିବା book of original entry ହେଉଛି journal; "importance of Journal" = "advantages of Journal"।

ତିନୋଟି ସୁବିଧା (Para 1.10): (i) କାଳାନୁକ୍ରମରେ ଲେଖାଯାଇଥିବା transactions business transactions ବିଷୟରେ ସମୟୋଚିତ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସୂଚନା ଦିଏ; (ii) ପ୍ରତ୍ୟେକ entry ସହ narration ଥାଏ — entry କୁ ଠିକ୍ ବୁଝିବା ପାଇଁ transaction ର ସଠିକ୍ ବ୍ୟାଖ୍ୟା; (iii) ledger ରେ entries posting ପାଇଁ journal ଆଧାର ହୁଏ ଓ ତ୍ରୁଟିର ସମ୍ଭାବନା କମାଏ।

5 ମାର୍କ ପାଇଁ: ପ୍ରତ୍ୟେକ ବିନ୍ଦୁକୁ ବିସ୍ତାର କରନ୍ତୁ ଏବଂ ଯୋଡ଼ନ୍ତୁ ଯେ debit ଓ credit ପକ୍ଷକୁ ଏକାସାଙ୍ଗରେ ଲେଖିବା ଦ୍ୱାରା debits ଓ credits ସମାନ ରହେ, ଯାହା accounts ର ସଠିକତାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରେ।

ସ୍ମୃତି (Remembering) ମୁଖସ୍ଥ କରନ୍ତୁ · 1 ପ୍ରଶ୍ନ

- 3 ଟି ସୁବିଧା ମୁଖସ୍ଥ କରନ୍ତୁ: (i) କାଳାନୁକ୍ରମିକ (ତାରିଖ ଅନୁସାରେ) record business transactions ବିଷୟରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଓ ସମୟୋଚିତ ସୂଚନା ଦିଏ; (ii) ପ୍ରତ୍ୟେକ entry ସହ narration ଥାଏ — entry କୁ ଠିକ୍ ବୁଝିବା ପାଇଁ ସଠିକ୍ ବ୍ୟାଖ୍ୟା; (iii) ledger ରେ entries posting ପାଇଁ journal ଆଧାର ଓ ତ୍ରୁଟିର ସମ୍ଭାବନା କମାଏ।
- ପରୀକ୍ଷାର ଶବ୍ଦ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରନ୍ତୁ — 'importance of Journal' ଓ 'advantages of Journal' ର ଅର୍ଥ ସମାନ; ବିନ୍ଦୁଗୁଡ଼ିକ ଲେଖିବା ପୂର୍ବରୁ ଏକ-ଧାଡ଼ି ସଂଜ୍ଞା (book of original entry, double entry ରେ କାଳାନୁକ୍ରମିକ record) ସହ ଉତ୍ତର ଆରମ୍ଭ କରନ୍ତୁ।
- 5 ମାର୍କର ଉତ୍ତର ପାଇଁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ବିନ୍ଦୁକୁ 2-3 ଧାଡ଼ିରେ ବିସ୍ତାର କରନ୍ତୁ ଓ ଯୋଡ଼ନ୍ତୁ ଯେ debit ଓ credit ଉଭୟ ପକ୍ଷ ଏକାସାଙ୍ଗରେ ଲେଖିବା debits ଓ credits ସମାନ ରଖିବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରେ, ଯାହା accounts ର ସଠିକତାରେ ସହାୟକ।

TQ 10.1 · PYQ 2023-Jun [6] (b) · Descriptive · 5M · Pg 83 — **LEVEL I** ସ୍ମୃତି (Remembering) — **ମଧ୍ୟମ**

ବିଷୟ 11: GST ପାଇଁ Accounting (Accounting for GST)

P1-C2-U2.1-T11 · Topic 11: Accounting for GST

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ Para 1.11 ପଢ଼ନ୍ତୁ — intra-state supplies ଉପରେ CGST/SGST ଓ inter-state supplies ଉପରେ IGST, Input GST (asset) ବନାମ Output GST (liability), reversal ପରିସ୍ଥିତି, ITC set-off କ୍ରମ, ଏବଂ GST journal entries ଉପରେ Illustrations 8-10।

ଟିପ୍ପଣୀ

ଢାଞ୍ଚା: GST ହେଉଛି goods ଓ services ର supply ଉପରେ ଗୋଟିଏ, destination-based consumption tax, cascading (tax-on-tax) ବିନା; intra-state supply — CGST (Centre) + SGST/UTGST (State/UT); inter-state supply — IGST (Centre), ଯେଉଁଠି IGST = CGST + SGST; Input GST (purchases ଉପରେ ଦେଇଥିବା tax, ନିଆଯାଇଥିବା credit) ଏକ ASSET; Output GST (supplies ଉପରେ ଆଦାୟ tax) ଏକ LIABILITY; purchases, expenses ଓ sales GST ବାଦ୍ ଦେଇ net ରେ post ହୁଏ।

Pro-forma entries: Purchase — Dr. Purchases (net) + Dr. Input CGST/SGST ବା IGST / Cr. Creditor-Bank (gross); Sale — Dr. Debtor/Bank (gross) / Cr. Sales (net) + Cr. Output CGST/SGST ବା IGST; ITC utilisation — Dr. Output GST A/c / Cr. Input GST A/c।

Discount ନିୟମ: GST trade discount ପରେ (AFTER) କିନ୍ତୁ cash discount ପୂର୍ବରୁ (BEFORE) ହିସାବ ହୁଏ; ଯଥା list ₹1,00,000 – 20% TD = ₹80,000, 80,000 ଉପରେ CGST+SGST @6% ପ୍ରତ୍ୟେକ; 5% cash discount ₹4,000 ଅଲଗା Discount Allowed entry, GST reversal ନାହିଁ (NO); GST-inclusive ମୂଲ୍ୟ: value = gross × 100/112 (ଯଥା ₹44,800 furniture = ₹40,000 + IGST ₹4,800 @12%)।

Reversals: purchases returns, drawings, free samples, supply ଭାବେ ଗଣ୍ୟ ନଥିବା gifts, ଏବଂ ନିଆଁ/ଚୋରିରେ ହଜିଥିବା goods ଉପରେ INPUT GST reverse କରନ୍ତୁ (Dr. Drawings gross / Cr. Purchases + Cr. Input CGST/SGST); sales returns ଓ ତ୍ରୁଟିପୂର୍ଣ୍ଣ goods ପାଇଁ rebates ଉପରେ OUTPUT GST reverse କରନ୍ତୁ (Dr. Sales Return + Dr. Output GST / Cr. Customer), କିନ୍ତୁ prompt-payment rebates ଉପରେ ନୁହେଁ (NOT)।

ITC set-off କ୍ରମ: IGST credit — ପ୍ରଥମେ IGST ବିରୁଦ୍ଧରେ, ବଳକା CGST ଓ/ବା SGST ବିରୁଦ୍ଧରେ ଯେକୌଣସି କ୍ରମ/ଅନୁପାତରେ; CGST credit — ପ୍ରଥମେ CGST ତା'ପରେ IGST, SGST ବିରୁଦ୍ଧରେ କେବେ ନୁହେଁ; SGST credit — ପ୍ରଥମେ SGST ତା'ପରେ IGST, CGST ବିରୁଦ୍ଧରେ କେବେ ନୁହେଁ।

ପ୍ରୟୋଗ (Application) ପ୍ରକ୍ରିୟା ଅଭ୍ୟାସ କରନ୍ତୁ · 4 ପ୍ରଶ୍ନ

- ସୁବର୍ଣ୍ଣ template: Purchases — Dr. Purchases (trade discount ବାଦ୍ net) + Dr. Input CGST/SGST/IGST, Cr. Supplier (gross)। Sales — Dr. Customer (gross), Cr. Sales (net) + Cr. Output CGST/SGST/IGST।
- GST ସର୍ବଦା trade discount ପରେ (AFTER) କିନ୍ତୁ cash discount ପୂର୍ବରୁ (BEFORE) ହିସାବ ହୁଏ; cash discount ଏକ ଅଲଗା Discount Allowed/Received entry, GST ପ୍ରଭାବ ନାହିଁ।
- Pricing chains ଅଭ୍ୟାସ କରନ୍ତୁ: cost ₹20,000 + 25% markup = ₹25,000, 10% TD କାଟି = ₹22,500, ତା'ପରେ ₹22,500 ଉପରେ CGST ଓ SGST \@6% ପ୍ରତ୍ୟେକ।
- Purchase returns, drawings, free samples ଓ ହଜିଥିବା goods ଉପରେ Input GST reverse କରନ୍ତୁ; sales returns ଉପରେ Output GST reverse କରନ୍ତୁ; ITC utilisation entry (Output A/c Dr. To Input A/c) ଅଭ୍ୟାସ କରନ୍ତୁ।

PQ 11.3 · RTP 2026-May [3] (a) (ii) · Practical · --- · Pg 87	LEVEL II ପ୍ରୟୋଗ (Application)	ସହଜ
PQ 11.1 · PYQ 2024-Jun [1] (c) {C} · Practical · 4M · Pg 84 2× ପଚରାଯାଇଛି	LEVEL II ପ୍ରୟୋଗ (Application)	ମଧ୍ୟମ
PQ 11.2 · PYQ 2026-Jan [1] (c) {C} · Practical · 4M · Pg 85	LEVEL II ପ୍ରୟୋଗ (Application)	ମଧ୍ୟମ

www.scanneradda.com

PQ 11.4 · PYQ 2026-Sep [1] (c) {C} · Practical · 4M · Pg 87

LEVEL II
ପ୍ରୟୋଗ (Application)

ଏକକ 2.2: Ledgers

Ledgers

P1-C2-U2.2 · ଗୁରୁତ୍ୱ D · ଅଧ୍ୟାୟରେ ର୍ୟାଙ୍କ 6 · ବର୍ଗ C · ଅଧ୍ୟାୟ ପ୍ରଶ୍ନର 4.4% · 4 ପ୍ରଶ୍ନ

ବିଷୟ 1: ପରିଚୟ (Introduction)

P1-C2-U2.2-T01 · Topic 1: Introduction

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ Para 2.1 ଓ 2.2 ପଢ଼ନ୍ତୁ — ସମସ୍ତ personal, real ଓ nominal accounts ଥିବା book ('principal books of account') ଭାବେ ledger ର ଅର୍ଥ, ଏବଂ ପ୍ରତ୍ୟେକ ପାର୍ଶ୍ୱରେ ଚାରୋଟି columns ଥିବା T-format ନମୁନା।

ଟିପ୍ପଣୀ

Ledger (SM): "The book which contains all set of accounts (viz. personal, real and nominal accounts), is known as Ledger" — principal books of account, ଯେଉଁଥିରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ account ର account-wise balance ନିର୍ଣ୍ଣୟ ହୁଏ; ଏହା ପ୍ରତ୍ୟେକ individual account ର ସମସ୍ତ transactions ବିଷୟରେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ସୂଚନା ଦିଏ ଏବଂ trial balance ଓ financial statements ପ୍ରସ୍ତୁତିର ଆଧାର (ତେଣୁ True/False "ledger is the principal book of accounts" TRUE)।

ନମୁନା: debit (ବାମ) ଓ credit (ଡାହାଣ) ପାର୍ଶ୍ୱ ସହ T-format; ପ୍ରତ୍ୟେକ (EACH) ପାର୍ଶ୍ୱରେ ଚାରୋଟି columns — (i) Date, (ii) Particulars, (iii) Journal Folio (ଯେଉଁ ପୃଷ୍ଠାରୁ entries post ହୁଏ) ଓ (iv) Amount (₹)।

Journal vs Ledger: ଏହି ଆଧାରରେ ପାର୍ଥକ୍ୟ ଦର୍ଶାନ୍ତୁ —

Journal: book of original entry	Ledger: principal book of accounts
Transactions କୁ chronological order ରେ ଲେଖେ	Analytical, account-wise କ୍ରମରେ ଲେଖେ
Debit ଓ credit ର transaction-wise ରେକର୍ଡ	ପ୍ରତ୍ୟେକ account ର account-wise ସମେକିତ balance
ପ୍ରତ୍ୟେକ entry ସହ narration ଥାଏ	Narration ନଥାଏ; କେବଳ 'To'/'By' references
Ledger ରେ posting ର ଆଧାର	Trial Balance ଓ Financial Statements ର ଆଧାର

ବୋଧ (Understanding) କାରଣ ସହ ବୁଝାନ୍ତୁ · 1 ପ୍ରଶ୍ନ

- Journal ବନାମ Ledger 4-5 ଆଧାରରେ ପାର୍ଥକ୍ୟ କରନ୍ତୁ: book of original entry ବନାମ principal book; chronological ବନାମ analytical order; transaction-wise record ବନାମ account-wise balance; journal ରେ narration ଥାଏ, ledger ରେ ନଥାଏ; trial balance ledger ରୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୁଏ।

www.scanneradda.com

- True/False: 'A ledger is also known as the principal books of accounts' TRUE — କାରଣ: ଏହା ସମସ୍ତ ରାଶିକୁ account-wise ବର୍ଗୀକୃତ କରେ ଓ trial balance ଓ financial statements ପ୍ରସ୍ତୁତିର ଆଧାର।
- ନମୁନା ଜାଣନ୍ତୁ: ପ୍ରତ୍ୟେକ ପାର୍ଶ୍ୱ (Dr. ବାମ, Cr. ଡାହାଣ) ରେ Date, Particulars, Journal Folio ଓ Amount columns ଥାଏ।

TQ 1.1 · PYQ 2025-Jan [1] (a) (vi) {C} · True/False · 2M · Pg 90 2× **ପଚରାଯାଇଛି** — **LEVEL I** ବୋଧ (Understanding) — **ସହଜ**

ବିଷୟ 2: Ledger Accounts ର ନମୁନା (Specimen of Ledger Accounts)

P1-C2-U2.2-T02 · Topic 2: Specimen of Ledger Accounts

ଧାରଣା ଆଧାର — ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କୌଣସି ପରୀକ୍ଷା ପ୍ରଶ୍ନ ନାହିଁ · ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରସ୍ତୁତି ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ §2.2 ପଢ଼ନ୍ତୁ: ଦୁଇ ପାର୍ଶ୍ୱ ଓ ପ୍ରତ୍ୟେକ ପାର୍ଶ୍ୱରେ ଚାରୋଟି columns ଥିବା ledger account ର ruled form।

ଟିପ୍ପଣୀ

Form: ledger account ର ଦୁଇ ପାର୍ଶ୍ୱ — debit (ବାମ ପାର୍ଶ୍ୱ) ଓ credit (ଡାହାଣ ପାର୍ଶ୍ୱ); ପ୍ରତ୍ୟେକ ପାର୍ଶ୍ୱରେ ଚାରୋଟି columns: (i) Date, (ii) Particulars, (iii) Journal Folio (J.F. — posting ପାଇଁ entries ନିଆଯାଉଥିବା ପୃଷ୍ଠା) ଓ (iv) Amount (₹) — ବାମରେ "Dr." ଓ ଡାହାଣରେ "Cr." ଶୀର୍ଷକ।

ବ୍ୟବହାର: Particulars column ରେ debit ପାର୍ଶ୍ୱରେ post ହେଉଥିବା items ଆଗରେ "To" ଓ credit ପାର୍ଶ୍ୱରେ "By" ଲେଖାଯାଏ — ଏହି ଶବ୍ଦର ନିଜସ୍ୱ ଅର୍ଥ ନାହିଁ, ପରମ୍ପରା ଅନୁସାରେ debit/credit ହୋଇଥିବା account କୁ ସୂଚାଏ।

ବିଷୟ 3: Posting

P1-C2-U2.2-T03 · Topic 3: Posting

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ Para 2.3 ପଢ଼ନ୍ତୁ — posting ର ସଂଜ୍ଞା ଏବଂ ledger ରେ entries posting ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ତିନୋଟି ନିୟମ, 'To' ଓ 'By' ର ବ୍ୟବହାର ସମେତ।

ଟିପ୍ପଣୀ

ସଂଜ୍ଞା (SM): "The process of transferring the debit and credit items from journal to classified accounts in the ledger is known as posting" — journal → ledger, କେବେ ledger → journal ନୁହେଁ (ସାଧାରଣ True/False ଫାନ୍ଦ)।

Posting ର ତିନୋଟି ନିୟମ: (i) ପ୍ରତ୍ୟେକ ଭିନ୍ନ account ପାଇଁ ledger ରେ ଅଲଗା account ଖୋଲାଯାଏ ଓ journal entries ସେହି account କୁ post କରାଯାଏ; (ii) debit ପାର୍ଶ୍ୱରେ ଲେଖାଯାଉଥିବା accounts ସହ 'To' ଓ credit ପାର୍ଶ୍ୱର accounts ସହ 'By' ବ୍ୟବହୃତ ହୁଏ — ଏହି ଶବ୍ଦର ପ୍ରକୃତ ଅର୍ଥ ନାହିଁ, କେବଳ debit ଓ credit

www.scanneradda.com

www.scanneradda.com

ହୋଇଥିବା account କୁ ଚିହ୍ନିତ କରେ; (iii) journal ରେ debit ହୋଇଥିବା account ledger ରେ ମଧ୍ୟ debit ହୁଏ, କିନ୍ତୁ ସମ୍ବନ୍ଧିତ credit account ର ଉଲ୍ଲେଖ ସହ (ଓ ବିପରୀତ କ୍ରମେ)।

5 ମାର୍କ ଢାଞ୍ଚା: ପ୍ରଥମେ ledger କୁ ସମସ୍ତ personal, real ଓ nominal accounts ଧାରଣ କରୁଥିବା ଓ ପ୍ରତ୍ୟେକ account ର ପୂର୍ଣ୍ଣ ସୂଚନା ଦେଉଥିବା principal books of account ଭାବେ ସଂଜ୍ଞା ଦିଅନ୍ତୁ, ତା'ପରେ ତିନୋଟି posting ନିୟମ ଲେଖନ୍ତୁ।

ବୋଧ (Understanding) କାରଣ ସହ ବୁଝାନ୍ତୁ · 2 ପ୍ରଶ୍ନ

- Posting = journal ରୁ debit ଓ credit items କୁ ledger ର classified accounts କୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତର କରିବାର ପ୍ରକ୍ରିୟା (ledger ରୁ journal ନୁହେଁ — ସାଧାରଣ True/False ଫାନ୍ଦ)।
- 3 ଟି ନିୟମ ବୁଝାନ୍ତୁ: (i) ପ୍ରତ୍ୟେକ ଭିନ୍ନ account ପାଇଁ ଅଲଗା account ଖୋଲି ସେଥିରେ entries post କରାଯାଏ; (ii) debit ପାର୍ଶ୍ୱର accounts ଆଗରେ 'To', credit ପାର୍ଶ୍ୱରେ 'By' (ଶବ୍ଦର ପ୍ରକୃତ ଅର୍ଥ ନାହିଁ); (iii) journal ରେ debit ହୋଇଥିବା account ledger ରେ debit ହୁଏ, କିନ୍ତୁ ସମ୍ବନ୍ଧିତ credit account ର ଉଲ୍ଲେଖ ସହ।
- 5 ମାର୍କ ଉତ୍ତର ପାଇଁ ପ୍ରଥମେ principal books of account ର ସଂଜ୍ଞା ଦିଅନ୍ତୁ (ସମସ୍ତ personal, real ଓ nominal accounts ଧାରଣ କରି ପ୍ରତ୍ୟେକ account ର ପୂର୍ଣ୍ଣ ସୂଚନା ଦେଉଥିବା ledger), ତା'ପରେ posting ନିୟମ ଲେଖନ୍ତୁ।

TQ 3.1 · PYQ 2021-Dec [6] (b) (ii) · Descriptive · 2.5M · Pg 91 9× ପଚରାଯାଇଛି	LEVEL I ବୋଧ (Understanding)	ସହଜ
TQ 3.2 · PYQ 2026-Jan [6] (b) DESC 5 Marks · · --- · Pg 91	LEVEL I ବୋଧ (Understanding)	

ବିଷୟ 4: Account କୁ balance କରିବା (Balancing an Account)

P1-C2-U2.2-T04 · Topic 4: Balancing an Account

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ Para 2.4 ପଢ଼ନ୍ତୁ — ଉଭୟ ପାର୍ଶ୍ୱ total କରି ଅନ୍ତରକୁ 'Balance c/d' ଭାବେ carry down ଓ 'Balance b/d' ଭାବେ bring down କରିବାର କୌଶଳ, ଏବଂ କେଉଁ ପ୍ରକାର accounts balance କରାଯାଏ।

ଟିପ୍ପଣୀ

କୌଶଳ: ଉଭୟ ପାର୍ଶ୍ୱ total କରି ବଡ଼ total ରୁ ଛୋଟ total କାଟି ଅନ୍ତର ବାହାର କରନ୍ତୁ; credit ପାର୍ଶ୍ୱ ବଡ଼ ହେଲେ ତାହା CREDIT balance — ଦୁଇ ପାର୍ଶ୍ୱ ସମାନ କରିବାକୁ debit ପାର୍ଶ୍ୱରେ “To Balance c/d” (carried down) ଭାବେ ଲେଖାଯାଏ, ତା'ପରେ credit ପାର୍ଶ୍ୱରେ “By Balance b/d” (brought down) ଭାବେ ଲେଖାଯାଏ = ନୂଆ ଅବଧିର opening balance; debit balance ପାଇଁ ବିପରୀତ (credit ପାର୍ଶ୍ୱରେ By Balance c/d, debit ପାର୍ଶ୍ୱରେ To Balance b/d); ଯଥା ₹1,000 ର goods କିଣି ₹850 ଦେଲେ — ବାକି balance ₹150।

Nominal accounts balance କରାଯାଏ ନାହିଁ (NOT) (True/False: “nominal accounts are balanced at year end” FALSE) — ଅବଧି ଶେଷରେ ସେଗୁଡ଼ିକର totals Profit and Loss Account କୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତରିତ ହୁଏ, କାରଣ ସେଗୁଡ଼ିକ revenues/gains ବା expenses/losses।

www.scanneradda.com

Carried forward: accounting period ଶେଷରେ କେବଳ personal ଓ real account balances ହିଁ ଶେଷରେ Balance Sheet ରେ ଦେଖାଯାଏ; Capital account କୁ profit ବା loss (nominal accounts ର ନିଟ୍) ପାଇଁ adjust କରାଯାଏ।

ବୋଧ (Understanding) କାରଣ ସହ ବୁଝାନ୍ତୁ · 1 ପ୍ରଶ୍ନ

- True/False ଫାନ୍ଦ: 'Nominal accounts are balanced at the end of the year' FALSE — nominal accounts balance କରାଯାଏ ନାହିଁ (NOT); ସେଗୁଡ଼ିକର totals Profit and Loss Account କୁ transfer ହୁଏ।
- କେବଳ personal ଓ real account balances carry forward ହୋଇ Balance Sheet ରେ ଦେଖାଯାଏ; nominal accounts ର ନିଟ୍ (profit/loss) Capital account ରେ adjust ହୁଏ।
- ପ୍ରଣାଳୀ ବୁଝନ୍ତୁ: credit ପାର୍ଶ୍ୱ ବଡ଼ ହେଲେ ତାହା credit balance, debit ପାର୍ଶ୍ୱରେ 'To Balance c/d' ଭାବେ ଲେଖାଯାଏ, ତା'ପରେ 'By Balance b/d' ଭାବେ ତଳକୁ ଅଣାଯାଏ — ନୂଆ ଅବଧିର opening balance (debit balances ପାଇଁ ବିପରୀତ)।

TQ 4.1 · PYQ 2024-Sep [1] (a) (i) {C} · True/False · 2M · Pg 92 3× ପଚରାଯାଇଛି **LEVEL I** ବୋଧ (Understanding) **ସହଜ**

ଏକକ 2.3: Trial Balance

Trial Balance

P1-C2-U2.3 · ଗୁରୁତ୍ୱ D · ଅଧ୍ୟାୟରେ ର୍ୟାଙ୍କ 5 · ବର୍ଗ C · ଅଧ୍ୟାୟ ପ୍ରଶ୍ନର 6.7% · 6 ପ୍ରଶ୍ନ

ବିଷୟ 1: ପରିଚୟ (Introduction)

P1-C2-U2.3-T01 · Topic 1: Introduction

ଧାରଣା ଆଧାର — ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କୌଣସି ପରୀକ୍ଷା ପ୍ରଶ୍ନ ନାହିଁ · ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରସ୍ତୁତି ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ §3.1 ପଢ଼ନ୍ତୁ: accounting process ର ତୃତୀୟ ପର୍ଯ୍ୟାୟ ଭାବେ trial balance ଏବଂ ଏହାର agreement କ'ଣ ପ୍ରମାଣ କରେ।

ଟିପ୍ପଣୀ

ଅର୍ଥ: ledger posting ପରେ debit ଓ credit balances (ବା ପ୍ରତ୍ୟେକ account ର debit ଓ credit ପାର୍ଶ୍ୱର totals) ଅଲଗା ଦର୍ଶାଉଥିବା ଏକ statement ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୁଏ — ତାହା trial balance; ଦୁଇ columns ର totals ମେଳ ଖାଇବା ଉଚିତ, କାରଣ Double Entry ରେ debit ପାର୍ଶ୍ୱରେ ଲେଖାଯାଇଥିବା ରାଶି ସର୍ବଦା credit ପାର୍ଶ୍ୱରେ ଲେଖାଯାଇଥିବା ରାଶି ସହ ସମାନ।

Agreement କ'ଣ ପ୍ରମାଣ କରେ: agreement ARITHMETIC ସଠିକତା ସୂଚାଏ — କାର୍ଯ୍ୟ clerical errors ମୁକ୍ତ

ବୋଲି ଯୁକ୍ତିସଙ୍ଗତ ଭରସା, କିନ୍ତୁ ଶତପ୍ରତିଶତ ସଠିକତାର ପ୍ରମାଣ ନୁହେଁ, କାରଣ errors of principle ଓ compensating errors ତଥାପି ରହିପାରେ; ମେଳ ନଖାଇଲେ arithmetic error(s) ଅଛି।

ପ୍ରକୃତି ଓ ସମୟ: trial balance ଏକ STATEMENT, account ନୁହେଁ; ସାଧାରଣତଃ ମାସିକ ବ୍ୟବଧାନରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୁଏ, double entry ରେ ଯେକୌଣସି ସମୟରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିହୁଏ, କିନ୍ତୁ financial statements ପ୍ରସ୍ତୁତି ପୂର୍ବରୁ reporting period ଶେଷରେ (ମାସ/ତ୍ରୈମାସିକ/ବର୍ଷ ଶେଷ) କରିବା ଶ୍ରେୟସ୍କର।

ବିଷୟ 2: Trial Balance ପ୍ରସ୍ତୁତିର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ (Objectives of Preparing the Trial Balance)

P1-C2-U2.3-T02 · Topic 2: Objectives of Preparing the Trial Balance

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ Para 3.1 ଓ 3.2 ପଢ଼ନ୍ତୁ — accounting process ର ତୃତୀୟ ପର୍ଯ୍ୟାୟ ଭାବେ trial balance (ଏହା statement, account ନୁହେଁ) ଏବଂ ଏହାର ତିନୋଟି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ।

ଟିପ୍ପଣୀ

ସଂଜ୍ଞା: trial balance ପ୍ରସ୍ତୁତି accounting process ର ତୃତୀୟ (THIRD) ପର୍ଯ୍ୟାୟ — ledger ରେ posting ପରେ, ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ତାରିଖ ସୁଦ୍ଧା ସମସ୍ତ ledger accounts ର debit ଓ credit balances (ବା totals) ଅଲଗା ଦର୍ଶାଉଥିବା statement ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୁଏ; ଏହା STATEMENT, account ନୁହେଁ; ଯେକୌଣସି ସମୟରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିହୁଏ, କିନ୍ତୁ financial statements ପୂର୍ବରୁ reporting period (ମାସ/ତ୍ରୈମାସିକ/ବର୍ଷ) ଶେଷରେ କରିବା ଶ୍ରେୟସ୍କର।

ତିନୋଟି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ (Para 3.2): (i) posting ଓ ଅନ୍ୟ accounting ପ୍ରକ୍ରିୟା ଗାଣିତିକ errors ମୁକ୍ତ ବୋଲି ସ୍ଥିର କରିହୁଏ — ଅର୍ଥାତ୍ books ର ଗାଣିତିକ ସଠିକତା ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ହୁଏ; (ii) financial statements ସାଧାରଣତଃ ମେଳ ଖାଉଥିବା trial balance ଆଧାରରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୁଏ, ନଚେତ୍ ସେଗୁଡ଼ିକ true and fair ଚିତ୍ର ଦେବ ନାହିଁ; (iii) ledger ରେ ଥିବା ବିଷୟର ସାରାଂଶ ଭାବେ କାମ କରେ — କୌଣସି account ର ବିବରଣୀ ଆବଶ୍ୟକ ହେଲେ ହିଁ ledger ଦେଖିବାକୁ ପଡ଼େ।

ମେଳ ଖାଇବାର କାରଣ: Double Entry System ରେ accounts ର debit ପାର୍ଶ୍ୱରେ ଲେଖାଯାଇଥିବା ରାଶି ସର୍ବଦା credit ପାର୍ଶ୍ୱରେ ଲେଖାଯାଇଥିବା ରାଶି ସହ ସମାନ, ତେଣୁ total debits ଓ total credits ସମାନ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ; agreement ଦ୍ୱାରା books clerical errors ମୁକ୍ତ ବୋଲି ଯୁକ୍ତିସଙ୍ଗତ ଭରସା ମିଳେ।

True/False ଫାନ୍ଦ: ମେଳ ଖାଉଥିବା trial balance କେବଳ ARITHMETICAL ସଠିକତା ପ୍ରମାଣ କରେ, ଶତପ୍ରତିଶତ ସଠିକତା ନୁହେଁ — errors of principle ଓ compensating errors ରହିପାରେ (ତେଣୁ "agreement is conclusive/absolute proof of accuracy" FALSE); କିନ୍ତୁ "trial balance does not ensure arithmetical accuracy" ମଧ୍ୟ FALSE — ଠିକ୍ ସେହିଟି ହିଁ ଏହାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ।

ସ୍ମୃତି (Remembering) ମୁଖସ୍ଥ କରନ୍ତୁ · 1 ପ୍ରଶ୍ନ

- 3 ଟି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ମୁଖସ୍ଥ କରନ୍ତୁ: (i) books ର ଗାଣିତିକ ସଠିକତା ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରେ; (ii) financial statements ସାଧାରଣତଃ ମେଳ ଖାଉଥିବା trial balance ରୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୁଏ; (iii) ledger ରେ ଥିବା ବିଷୟର ସାରାଂଶ ଭାବେ କାମ କରେ।
- ସଂଜ୍ଞା: ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ତାରିଖ ସୁଦ୍ଧା ସମସ୍ତ ledger accounts ର debit ଓ credit balances (ବା totals) ଦର୍ଶାଉଥିବା statement; trial balance ଏକ statement, account ନୁହେଁ (NOT)।

www.scanneradda.com

www.scanneradda.com

TQ 2.2 · PYQ 2006-May [6] (ii) · Short Note · 5M · Pg 95 **9× ପଚରାଯାଇଛି** **LEVEL I** ସ୍ମୃତି (Remembering) **ସହଜ**

ବୋଧ (Understanding) କାରଣ ସହ ବୁଝାନ୍ତୁ · 1 ପ୍ରଶ୍ନ

- True/False ଫାନ୍ଦ: ମେଳ ଖାଉଥିବା trial balance କେବଳ ARITHMETICAL ସଠିକତା ପ୍ରମାଣ କରେ, books ସ୍ୱୀକୃତ accounting principles ମାନୁଛି ବୋଲି ନୁହେଁ — errors of principle ଓ compensating errors ରହିପାରେ (statement FALSE)।
- 'Trial Balance does not ensure arithmetical accuracy' FALSE — ଗାଣିତିକ ସଠିକତା ଯାଞ୍ଚ ହିଁ ଏହାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ; କିନ୍ତୁ 'Trial Balance is an absolute/conclusive proof of accuracy' ମଧ୍ୟ FALSE।
- ଉଦ୍ଧୃତ କରିବାକୁ କାରଣ: double entry ରେ total debits ସର୍ବଦା total credits ସହ ସମାନ, ତେଣୁ agreement books clerical errors ମୁକ୍ତ ବୋଲି ଯୁକ୍ତିସଙ୍ଗତ (ଚରମ ନୁହେଁ) ଭରସା ଦିଏ।

TQ 2.1 · PYQ 2003-May [5] (viii) · True/False · 2M · Pg 94 **4× ପଚରାଯାଇଛି** **LEVEL I** ବୋଧ (Understanding) **ମଧ୍ୟମ**

ବିଷୟ 3: Trial Balance ର ସୀମାବଦ୍ଧତା (Limitations of Trial Balance)

P1-C2-U2.3-T03 · Topic 3: Limitations of Trial Balance

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ Para 3.3 ପଢ଼ନ୍ତୁ — trial balance ମେଳ ଖାଇଲେ ମଧ୍ୟ ଧରାପଡ଼ୁନଥିବା ପାଞ୍ଚ ପ୍ରକାର errors।

ଟିପ୍ପଣୀ

Agreement ସଠିକତାର ନିର୍ଣ୍ଣାୟକ ପ୍ରମାଣ ନୁହେଁ — ମେଳ ଖାଇଲେ ମଧ୍ୟ ପାଞ୍ଚଟି errors ଧରାପଡ଼େ ନାହିଁ (Para 3.3): (i) ଏକ transaction journal ରେ ଆଦୌ ଲେଖାଯାଇନାହିଁ; (ii) journal ର ଉଭୟ (BOTH) columns ରେ ଭୁଲ ରାଶି ଲେଖାଯାଇଛି; (iii) journal ରେ ଭୁଲ account ଉଲ୍ଲେଖ ହୋଇଛି; (iv) ଏକ entry ledger ରେ ଆଦୌ post ହୋଇନାହିଁ; (v) ଏକ entry ledger ରେ ଦୁଇଥର (TWICE) post ହୋଇଛି।

ଏହା ମଧ୍ୟ ମନେରଖନ୍ତୁ: compensating errors (ପରସ୍ପରକୁ କାଟିଦିଅନ୍ତି) ଓ errors of principle trial balance ର agreement କୁ ପ୍ରଭାବିତ କରେ ନାହିଁ; journal ରୁ ବାଦ ପଡ଼ିଥିବା entry କୁ trial balance ଖୋଜିପାରେ ନାହିଁ।

5 ମାର୍କ ଢାଞ୍ଚା: ପ୍ରଥମେ trial balance ର ସଂଜ୍ଞା ଦିଅନ୍ତୁ (ଏକ ତାରିଖର ledger balances ର statement, final accounts ର ଆଧାର), ତା'ପରେ agreement ନିର୍ଣ୍ଣାୟକ ପ୍ରମାଣ ନୁହେଁ ବୋଲି କହି ପାଞ୍ଚ ପ୍ରକାର errors ବୁଝାନ୍ତୁ; ଶେଷରେ ଲେଖନ୍ତୁ ଯେ ଏହା ତଥାପି ଅତି ଉପଯୋଗୀ — ଏହା ବିନା financial statements ପ୍ରସ୍ତୁତି କଷ୍ଟକର ହୁଅନ୍ତା।

ବୋଧ (Understanding) କାରଣ ସହ ବୁଝାନ୍ତୁ · 1 ପ୍ରଶ୍ନ

- ବକ୍ତବ୍ୟ ସହ ସହମତ ହୁଅନ୍ତୁ ଓ 5 ଟି ଧରାପଡ଼ୁନଥିବା errors ତାଲିକା କରନ୍ତୁ: (i) transaction journal ରେ ଆଦୌ ଲେଖାଯାଇନାହିଁ; (ii) journal ର ଉଭୟ columns ରେ ଭୁଲ ରାଶି; (iii) journal ରେ ଭୁଲ account ଉଲ୍ଲେଖ; (iv) entry ledger ରେ ଆଦୌ post ହୋଇନାହିଁ; (v) entry ledger ରେ ଦୁଇଥର post ହୋଇଛି।

www.scanneradda.com

- 5 ମାର୍କ ଉତ୍ତର ପାଇଁ ପ୍ରଥମେ trial balance ର ସଂଜ୍ଞା ଦିଅନ୍ତୁ (ଏକ ତାରିଖର ledger balances ର statement, final accounts ର ଆଧାର), ତା'ପରେ agreement ସଠିକତାର ନିର୍ଣ୍ଣାୟକ ପ୍ରମାଣ ନୁହେଁ ବୋଲି କହି errors ର ପ୍ରକାର ବୁଝାନ୍ତୁ।
- ଏହା ମଧ୍ୟ ମନେରଖନ୍ତୁ: compensating errors ଓ errors of principle trial balance ର agreement କୁ ପ୍ରଭାବିତ କରେ ନାହିଁ।

TQ 3.1 · PYQ 2026-May [6] (b) · Descriptive · 5M · Pg 95 — LEVEL I ବୋଧ (Understanding) — ମଧ୍ୟମ

ବିଷୟ 4: Trial Balance ପ୍ରସ୍ତୁତିର ପଦ୍ଧତି (Methods of Preparation of Trial Balance)

P1-C2-U2.3-T04 · Topic 4: Methods of Preparation of Trial Balance

ଧାରଣା ଆଧାର — ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କୌଣସି ପରୀକ୍ଷା ପ୍ରଶ୍ନ ନାହିଁ · ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରସ୍ତୁତି ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ Illustrations 1–2 ସହ §3.4 ପଢ଼ନ୍ତୁ: Total, Balance, ଓ Total-and-Balance ପଦ୍ଧତି।

ଟିପ୍ପଣୀ

Total method: ପ୍ରତ୍ୟେକ ledger account total କରାଯାଏ ଓ debit ଓ credit ଉଭୟ ପାର୍ଶ୍ୱର total trial balance କୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତରିତ ହୁଏ — accounts total ହେବା ମାତ୍ରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିହୁଏ, balancing ସମୟ ବଞ୍ଚେ, କିନ୍ତୁ ସାଧାରଣତଃ ବ୍ୟବହୃତ ହୁଏ ନାହିଁ କାରଣ financial statements ପାଇଁ କେବଳ NET balances ଦରକାର, ତେଣୁ ଏହି trial balance ସେଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରସ୍ତୁତିରେ ସିଧାସଳଖ ବ୍ୟବହାର କରିହୁଏ ନାହିଁ।

Balance method: ପ୍ରତ୍ୟେକ ledger account balance କରାଯାଏ ଓ କେବଳ ସେହି balances trial balance କୁ ନିଆଯାଏ — accountants ସାଧାରଣତଃ ବ୍ୟବହାର କରୁଥିବା ପଦ୍ଧତି; financial statements ledger balances ଆଧାରରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୁଏ।

Total and balance method: ଉଭୟକୁ ମିଶାଏ — trial balance ରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ account head ପାଇଁ ଚାରୋଟି amount columns (debit total, credit total, debit balance, credit balance) ଥାଏ।

ବିଷୟ 5: Suspense Account ମାଧ୍ୟମରେ Adjusted Trial Balance — Adjusted Trial Balance (Through Suspense Account)

P1-C2-U2.3-T05 · Topic 5: Adjusted Trial Balance (Through Suspense Account)

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ Para 3.5 ପଢ଼ନ୍ତୁ — errors ସମୟରେ ଖୋଜି ନପାରିଲେ, ମେଳ ନଖାଉଥିବା trial balance କୁ tally କରିବା ପାଇଁ suspense account ର ବ୍ୟବହାର।

ଟିପ୍ପଣୀ

ନିୟମ (Para 3.5): ସମସ୍ତ ledger balances (cash ଓ bank ସମେତ) ସ୍ଥାନାନ୍ତର ପରେ trial balance ମେଳ

www.scanneradda.com

ନଖାଇଲେ ଓ errors ସମୟରେ ଖୋଜି ନପାରିଲେ, debit ଓ credit ପାର୍ଶ୍ୱର ଅନ୍ତରକୁ Suspense Account କୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତର କରି ଏହାକୁ tally କରାଯାଏ — ତେଣୁ "the rationale behind opening a suspense account is to tally the trial balance" TRUE, ଯାହାଦ୍ୱାରା financial statements ସମୟରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇପାରେ।

ପ୍ରକୃତି: Suspense A/c ଏକ TEMPORARY account (ସ୍ଥାୟୀ ନୁହେଁ — True/False ରେ False), କେବଳ ଆଗକୁ ବଢ଼ିବା ପାଇଁ ଖୋଲାଯାଏ; errors ଖୋଜି ସଂଶୋଧନ ହେଲେ ଏହା ବନ୍ଦ ହୁଏ।

ପାର୍ଶ୍ୱ ନିୟମ: DEBIT column କମ୍ ହେଲେ ଅନ୍ତରକୁ Suspense A/c କୁ DEBIT କରାଯାଏ (ଓ ବିପରୀତ କ୍ରମେ); ଯଥା corrected trial balance ରେ Dr. ₹24,405 ବନାମ Cr. ₹25,580 ହେଲେ balancing figure ଭାବେ debit ପାର୍ଶ୍ୱରେ Suspense A/c ₹1,175 ଦେଖାଯାଏ।

ବୋଧ (Understanding) କାରଣ ସହ ବୁଝାନ୍ତୁ — ଏହି ସଂସ୍କରଣରେ କୌଣସି ପ୍ରଶ୍ନ ନାହିଁ

- True/False: 'The rationale behind opening a suspense account is to tally the trial balance' TRUE — debit ଓ credit totals ର ଅନ୍ତର Suspense A/c କୁ transfer ହୁଏ, ଯାହାଦ୍ୱାରା financial statements ସମୟରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇପାରେ।
- Suspense account ଏକ TEMPORARY account, errors ସମୟରେ ଖୋଜି ନପାରିଲେ ହିଁ ଖୋଲାଯାଏ; errors ମିଳି ସଂଶୋଧନ ହେଲେ ଏହା ବନ୍ଦ ହୁଏ।
- Debit column କମ୍ ହେଲେ ଅନ୍ତରକୁ Suspense A/c କୁ DEBIT କରାଯାଏ (ଓ ବିପରୀତ କ୍ରମେ)।

ବିଷୟ 6: Trial Balance ପ୍ରସ୍ତୁତିର ନିୟମ (Rules of Preparing the Trial Balance)

P1-C2-U2.3-T06 · Topic 6: Rules of Preparing the Trial Balance

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ Para 3.4 ଓ 3.6 ପଢ଼ନ୍ତୁ — ପ୍ରସ୍ତୁତି ପଦ୍ଧତି (Total, Balance, Total-and-Balance) ଏବଂ balances ରଖିବାର ନିୟମ: assets, expenses, losses ଓ drawings debit column ରେ; liabilities, incomes, gains ଓ capital credit column ରେ। Corrected trial balances ଉପରେ Illustrations 3-5 ଅଭ୍ୟାସ କରନ୍ତୁ।

ଟିପ୍ପଣୀ

ତିନୋଟି ପଦ୍ଧତି (Para 3.4): (1) Total method — ପ୍ରତ୍ୟେକ ledger account ର ଉଭୟ ପାର୍ଶ୍ୱର totals trial balance କୁ ନିଆଯାଏ; ଶୀଘ୍ର (balancing ଦରକାର ନାହିଁ) କିନ୍ତୁ ସାଧାରଣତଃ ବ୍ୟବହୃତ ନୁହେଁ କାରଣ financial statements ପାଇଁ net balances ଦରକାର; (2) Balance method — କେବଳ ପ୍ରତ୍ୟେକ ledger account ର balance ନିଆଯାଏ; accountants ସାଧାରଣତଃ ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତି, financial statements ର ଆଧାର; (3) Total-and-Balance method — ଉଭୟର ମିଶ୍ରଣ, ଚାରୋଟି amount columns ସହ।

ସ୍ଥାନ ନିୟମ (Para 3.6): DEBIT column — ସମସ୍ତ assets, expenses, losses ଓ drawings ର balances (ଅର୍ଥାତ୍ opening inventory, sales/returns inward, discount allowed, bad debts, carriage inward, trade receivables/dues from customers, cash, Input CGST/SGST/IGST); CREDIT column — ସମସ୍ତ liabilities, incomes, gains ଓ capital ର balances (ଅର୍ଥାତ୍ purchases/returns outward, discount received, interest received, bank overdraft, trade payables, bills payable, Output CGST/SGST)।

www.scanneradda.com

Corrected-TB drill (Singhania/Fintech ପ୍ରକାର): ମେଳ ଖାଉଥିବା trial balance ମଧ୍ୟ ଭୁଲ ହୋଇପାରେ — ପ୍ରତ୍ୟେକ item ଯାଞ୍ଚ କରି account ର ପ୍ରକୃତି ଅନୁସାରେ ପୁନଃବର୍ଗୀକରଣ କରନ୍ତୁ: dues from customers = asset = Dr.; purchases return = Cr. (assets ବାହାରକୁ ଯାଏ); trade payables ଓ bills payable = liability = Cr.; opening inventory = Dr.; sales return = Dr. (assets ଭିତରକୁ ଆସେ); columns ପୁଣି tally କରନ୍ତୁ, ବଳକା ଅନ୍ତର Suspense A/c କୁ ଦିଅନ୍ତୁ।

Closing inventory: ସାଧାରଣତଃ trial balance ବାହାରେ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କିତ ହୁଏ ଓ କେବଳ adjustment item ଭାବେ ବିବେଚିତ ହୁଏ (Illustration 4 ରେ closing inventory ₹574 trial balance item ନୁହେଁ (NOT)) — କିନ୍ତୁ purchases ପୂର୍ବରୁ adjust ହୋଇଥିଲେ (Adjusted Purchases method) ଏହା trial balance ରେ (IN) ଦେଖାଯାଏ, ତେଣୁ "closing stock will never appear in the trial balance" FALSE।

ବୋଧ (Understanding) କାରଣ ସହ ବୁଝାନ୍ତୁ · 1 ପ୍ରଶ୍ନ

- ଫାନ୍ଦ: 'Closing stock will never appear in the Trial Balance' FALSE — purchases ପୂର୍ବରୁ adjust ହୋଇଥିଲେ (Adjusted Purchases method) ଏହା ଦେଖାଯାଏ; ସାଧାରଣତଃ ଏହା adjustment item ଭାବେ ବାହାରେ ରହେ।
- Placement ନିୟମ ଭଲଭାବେ ଜାଣନ୍ତୁ: Dr. column — assets, expenses, losses, drawings, sales returns; Cr. column — liabilities, incomes, gains, capital, purchase returns।

TQ 6.1 · PYQ 2006-May [5] (iv) · True/False · 2M · Pg 96	LEVEL I ବୋଧ (Understanding)	ମଧ୍ୟମ

ପ୍ରୟୋଗ (Application) ପ୍ରକ୍ରିୟା ଅଭ୍ୟାସ କରନ୍ତୁ · 1 ପ୍ରଶ୍ନ

- Ledger balances ର ତାଲିକାରୁ trial balance ପ୍ରସ୍ତୁତ (Balance method) ଓ ଉଭୟ columns total କରି ମେଳ କରିବା ଅଭ୍ୟାସ କରନ୍ତୁ।
- ସାଧାରଣ items ଲକ୍ଷ୍ୟ କରନ୍ତୁ: Discount Allowed/Carriage Inward Dr.; Bank Overdraft, Discount Received Cr.; Input GST accounts Dr., Output GST accounts Cr.

PQ 6.2 · RTP 2025-May [4] (a) · Practical · --- · Pg 98	LEVEL II ପ୍ରୟୋଗ (Application)	ମଧ୍ୟମ

ବିଶ୍ଳେଷଣ (Analysis) ମିଶ୍ରିତ ତଥ୍ୟ ଉପରେ କାମ କରନ୍ତୁ · 1 ପ୍ରଶ୍ନ

- 'Corrected trial balance' ପ୍ରଶ୍ନ ଅଭ୍ୟାସ କରନ୍ତୁ (Mr. X / Singhania ପ୍ରକାର): ପ୍ରତ୍ୟେକ item ଯାଞ୍ଚ କରନ୍ତୁ, ଭୁଲ ସ୍ଥାନରେ ଥିବା balances ପୁନଃବର୍ଗୀକରଣ କରନ୍ତୁ (ଯଥା purchase returns ଭୁଲରେ Dr., debtors ଭୁଲରେ Cr. ଦେଖାଯାଇଛି), ଓ ପୁଣି tally କରନ୍ତୁ।
- ପ୍ରତ୍ୟେକ account ର ପ୍ରକୃତିରୁ ତର୍କ କରନ୍ତୁ: dues from customers = asset = Dr.; bills payable = liability = Cr.; opening inventory = Dr.; ବଳକା ଅନ୍ତର ପାଇଁ Suspense A/c ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ।
- ସମ୍ପର୍କ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରନ୍ତୁ: trial balance ବାହାରେ ଦିଆଯାଇଥିବା closing inventory କେବଳ ଏକ adjustment, trial balance item ନୁହେଁ।

PQ 6.1 · PYQ 2022-May [1] (c) {C} · Practical · 4M · Pg 97 8× ପଚରାଯାଇଛି LEVEL II ବିଶ୍ଳେଷଣ (Analysis) ମଧ୍ୟମ

ଏକକ 2.4: Subsidiary Books

Subsidiary Books

P1-C2-U2.4 · ଗୁରୁତ୍ୱ A · ଅଧ୍ୟାୟରେ ର୍ୟାଙ୍କ 3 · ବର୍ଗ A · ଅଧ୍ୟାୟ ପ୍ରଶ୍ନର 20.0% · 18 ପ୍ରଶ୍ନ

ବିଷୟ 1: ପରିଚୟ (Introduction)

P1-C2-U2.4-T01 · Topic 1: Introduction

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ ଏକକ 4 (Subsidiary Books) ର Para 4.1 ପଢ଼ନ୍ତୁ: books of original/prime entry ର ଅର୍ଥ, ଆଠଟି subsidiary books ର ତାଲିକା, ସେଗୁଡ଼ିକର ସୁବିଧା, ଏବଂ subsidiary books ଓ principal books ମଧ୍ୟରେ ପାର୍ଥକ୍ୟ (Para 4.2)।

ଟିପ୍ପଣୀ

Books of original/prime entry (Para 4.1): ପ୍ରତ୍ୟେକ ଶ୍ରେଣୀର transactions ପାଇଁ ରଖାଯାଉଥିବା ପୃଥକ registers, ଯେଉଁଥିରେ transactions ପ୍ରଥମେ ଲେଖାଯାଏ ଏବଂ ଯାହା ଆଧାରରେ ଅଲଗା journal entries ବିନା ledger accounts ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୁଏ — ଏହା Practical System of Book-keeping (English System); double entry ନିୟମରୁ କୌଣସି ବିଚ୍ୟୁତି ନାହିଁ।

ଆଠଟି subsidiary books: (i) Cash Book — cash ଓ bank ର receipts/payments; (ii) Purchases Book — କାରବାର କରାଯାଉଥିବା goods ବା materials/stores ର credit purchases; (iii) Purchase Returns Book; (iv) Sales Book — କାରବାର କରାଯାଉଥିବା goods ର sales; (v) Sales Returns Book; (vi) Bills Receivable Book — ପ୍ରାପ୍ତ promissory notes/hundies; (vii) Bills Payable Book — ଜାରି କରାଯାଇଥିବା notes/hundies; (viii) Journal Proper — ଅନ୍ୟ ସାତଟିରେ ଲେଖାଯାଇ ନ ପାରୁଥିବା ସବୁକିଛି; “book” ସ୍ଥାନରେ “Journal” ଶବ୍ଦ ବ୍ୟବହାର ହୋଇପାରେ, ଏବଂ B/R ଓ B/P books ମଧ୍ୟ subsidiary books ହିଁ (ARE) (journal ର ବିକଳ୍ପ)।

ପାଞ୍ଚଟି ସୁବିଧା: (a) ଅନେକ clerks ମଧ୍ୟରେ କାର୍ଯ୍ୟ ବିଭାଜନ; (b) ବିଶେଷଜ୍ଞତା ଓ ଦକ୍ଷତା — ସମୟକ୍ରମେ ଏକା କାମ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ଦିଆଯାଏ; (c) ସମୟ ସଞ୍ଚୟ — ପ୍ରକ୍ରିୟାଗୁଡ଼ିକ ଏକାସାଙ୍ଗରେ ଚାଲେ; (d) ସୂଚନାର ଉପଲବ୍ଧତା — ପ୍ରତ୍ୟେକ ଶ୍ରେଣୀର transaction ଗୋଟିଏ ସ୍ଥାନରେ; (e) ଯାଞ୍ଚରେ ସୁବିଧା — trial balance ମେଳ ନ ଖାଇଲେ errors ଖୋଜିବା ସହଜ ହୁଏ, ଏବଂ errors ଓ frauds ଉପରେ ରୋକ ଲାଗେ।

Subsidiary ବନାମ principal books (Para 4.2): transactions ପ୍ରଥମେ (FIRST) subsidiary books ରେ ଲେଖାଯାଏ, ଯାହାଦ୍ୱାରା ପରବର୍ତ୍ତୀ ପ୍ରକ୍ରିୟା ସମ୍ଭବ ହୁଏ; ledger ଓ cash book ହେଉଛି principal books, କାରଣ trial balance ଓ financial statements ପ୍ରସ୍ତୁତି ପାଇଁ ସୂଚନା ଏମାନେ ହିଁ ଯୋଗାନ୍ତି।

Subsidiary books	Principal books
Books of original/prime entry — transactions	Ledger ଓ Cash Books

www.scanneradda.com

ପ୍ରଥମେ ଏଠାରେ ଲେଖାଯାଏ	
Purchases, Sales, ଉଭୟ Returns books, B/R, B/P books, Journal Proper	Ledger; Simple, discount-column ଓ bank-discount-column cash books
ଏଗୁଡ଼ିକ ଆଧାରରେ Ledger accounts post କରାଯାଏ	Trial Balance ଓ Financial Statements ପାଇଁ data ଯୋଗାଏ

ସ୍ମୃତି (Remembering) ମୁଖସ୍ଥ କରନ୍ତୁ · 1 ପ୍ରଶ୍ନ

- subsidiary books ର ମାନକ ତାଲିକା ମୁଖସ୍ଥ କରନ୍ତୁ: Cash Book, Purchases Book, Purchase Returns Book, Sales Book, Sales Returns Book, Bills Receivable Book, Bills Payable Book ଓ Journal Proper --- ଏହି ସଠିକ 5 ମାର୍କର ତାଲିକା ବାରମ୍ବାର ପଚରାଯାଏ।
- subsidiary books ର ପାଞ୍ଚଟି ସୁବିଧା ଶିଖନ୍ତୁ: କାର୍ଯ୍ୟ ବିଭାଜନ, ବିଶେଷଜ୍ଞତା ଓ ଦକ୍ଷତା, ସମୟ ସଞ୍ଚୟ, ସୂଚନାର ଉପଲବ୍ଧତା, errors/frauds ଯାଞ୍ଚରେ ସୁବିଧା।
- ବିକଳ୍ପ ନାମ ମନେରଖନ୍ତୁ: books of original entry / prime entry; ledger ଓ cash book = principal books।

TQ 1.3 · MTP 2024-Jul [6] (Or) (c) · Descriptive · 5M · Pg 103 3× ପଚରାଯାଇଛି	LEVEL I ସ୍ମୃତି (Remembering)	ସହଜ

ବୋଧ (Understanding) କାରଣ ସହ ବୁଝାନ୍ତୁ · 2 ପ୍ରଶ୍ନ

- Bills Receivable ଓ Bills Payable books ମଧ୍ୟ subsidiary books ହିଁ (ARE) ବୋଲି ଯୁକ୍ତି ସହ (True) ପ୍ରମାଣ କରିପାରିବା ଦରକାର --- ଏଗୁଡ଼ିକ journal ର ବିକଳ୍ପ।
- 5 ମାର୍କର descriptive ଉତ୍ତର ପାଇଁ subsidiary books ର ପ୍ରତ୍ୟେକ ସୁବିଧାକୁ ଏକ ଧାଡ଼ି ଯୁକ୍ତି ସହ ବୁଝାନ୍ତୁ।
- subsidiary books double entry ଅନୁସରଣ କରେ ବୋଲି ବୁଝନ୍ତୁ --- ପୃଥକ journal entries ବିନା ଏଥିରୁ ledger accounts କୁ post କରାଯାଏ।

TQ 1.2 · MTP 2024-Jul [1] (a) (vi) {C} · True/False · 2M · Pg 103 2× ପଚରାଯାଇଛି	LEVEL I ବୋଧ (Understanding)	ସହଜ
TQ 1.1 · PYQ 2024-Jun [6] (b) · Descriptive · 5M · Pg 102 5× ପଚରାଯାଇଛି	LEVEL I ବୋଧ (Understanding)	ମଧ୍ୟମ

ବିଷୟ 2: Subsidiary Books ଓ Principal Books ମଧ୍ୟରେ ପାର୍ଥକ୍ୟ (Distinction between Subsidiary Books and Principal Books)

P1-C2-U2.4-T02 · Topic 2: Distinction between Subsidiary Books and Principal Books

ଧାରଣା ଆଧାର — ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କୌଣସି ପରୀକ୍ଷା ପ୍ରଶ୍ନ ନାହିଁ · ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରସ୍ତୁତି ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ

www.scanneradda.com

www.scanneradda.com

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ §4.2 ଏବଂ financial books of accounts କୁ ବର୍ଗୀକୃତ କରୁଥିବା ଏହାର chart ପଢ଼ନ୍ତୁ।

ଟିପ୍ପଣୀ

ପାର୍ଥକ୍ୟ: subsidiary books ହେଉଛି ସେହି books ଯେଉଁଥିରେ ପରବର୍ତ୍ତୀ ପ୍ରକ୍ରିୟା ପାଇଁ transactions ପ୍ରଥମେ (FIRST) ଲେଖାଯାଏ; ledger ଓ cash book principal books, କାରଣ trial balance ଓ financial statements ପ୍ରସ୍ତୁତି ପାଇଁ ସୂଚନା ଏମାନେ ଯୋଗାନ୍ତି।

Principal Books	Subsidiary Books
Ledger	Purchase Book · Sales Book
Cash Books — simple cash book, discount column ସହ cash book, bank & discount column ସହ cash book, petty cash book	Purchase Return Book · Sales Return Book · Bills Receivable Book · Bills Payable Book · Journal Proper

ବିଷୟ 3: Purchases Book

P1-C2-U2.4-T03 · Topic 3: Purchases Book

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ Para 4.3 ପଢ଼ନ୍ତୁ: Purchases Book ରେ କେବଳ କାରବାର କରାଯାଉଥିବା goods ର credit purchases ଲେଖାଯାଏ; ଏହାର format (Particulars, Details, Amount columns), trade discount ଓ packing/freight charges କିପରି ଦେଖାଯାଏ, ଏବଂ Purchases A/c କୁ posting (ମୋଟ debit) ଓ suppliers' accounts କୁ (credit) — ଏସବୁ ଶିଖନ୍ତୁ।

ଟିପ୍ପଣୀ

ପରିସର (Para 4.3): କେବଳ କାରବାର କରାଯାଉଥିବା goods ବା ବ୍ୟବସାୟରେ ବ୍ୟବହୃତ materials ର CREDIT purchases ଲେଖାଯାଏ; cash purchases Cash Book କୁ ଯାଏ, ଏବଂ goods/materials ଭିନ୍ନ ଅନ୍ୟ ଜିନିଷ (office furniture, typewriter, computer) ର credit purchases Journal Proper ରେ journalise କରାଯାଏ — ଏଠାରେ କେବେ ବି ଲେଖାଯାଏ ନାହିଁ।

Format ଓ ଗଣନା: Particulars column ରେ supplier, ଜିନିଷ ଓ ପରିମାଣ; ପ୍ରତି ଜିନିଷର ରାଶି Details column ରେ; ଗୋଟିଏ purchase ର ରାଶି ଯୋଗ କରି packing/ଅନ୍ୟ charges (freight) ଯୋଡ଼ନ୍ତୁ (ADD), trade discount ବାଦ ଦିଅନ୍ତୁ (DEDUCT), ଓ ନିଟ ରାଶି Amount column କୁ ନିଅନ୍ତୁ — ଯଥା ମୋଟ ₹72,000 ରୁ 10% trade discount ₹7,200 ବାଦ = ₹64,800, ସହିତ freight ₹150 = ₹64,950 (Illustration 2); Amount-column ର ମୋଟ = ଅବଧିର ମୋଟ credit purchases।

Posting: Amount column ର ମୋଟ Purchases A/c କୁ debit ହୁଏ; ପ୍ରତ୍ୟେକ supplier (ଏବେ trade payable) ପୃଥକ ଭାବେ credit ହୁଅନ୍ତି — Illustration 1: Purchases A/c Dr. ₹5,022 ବିପକ୍ଷରେ Brown & Co. ₹3,042, Paper Co. ₹1,800, Verma Bros. ₹180, ତେଣୁ ମୋଟ credits debit ସହ ସମାନ ଓ double entry ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ; ଆଦାୟ

www.scanneradda.com

ହୋଇଥିବା freight ପୃଥକ ଭାବେ post ହୁଏ (supplier କୁ Purchases A/c ଓ Freight A/c ମାଧ୍ୟମରେ credit)।

ବୋଧ (Understanding) କାରଣ ସହ ବୁଝାନ୍ତୁ : 1 ପ୍ରଶ୍ନ

- True/False ଫାନ୍ଦ: fixed assets (furniture, computer, machinery) ର credit purchase Purchases Book ରେ ଲେଖାଯାଏ ନାହିଁ (NOT) --- ଏହା Journal Proper କୁ ଯାଏ।
- Cash purchases Cash Book କୁ ଯାଏ, Purchases Book କୁ କେବେ ବି ନୁହେଁ; କେବଳ କାରବାର କରାଯାଉଥିବା goods ର credit purchases ଲେଖାଯାଏ।

TQ 3.1 · PYQ 2026-Jan [1] (a) (ii) {C} · True/False · 2M · Pg 104	LEVEL I ବୋଧ (Understanding)	ସହଜ

ପ୍ରୟୋଗ (Application) ପ୍ରକ୍ରିୟା ଅଭ୍ୟାସ କରନ୍ତୁ : 2 ପ୍ରଶ୍ନ

- ଗଣନା ଅଭ୍ୟାସ କରନ୍ତୁ: ମୋଟ ରାଶିରୁ trade discount ବାଦ, ତାପରେ packing/freight charges ଯୋଗ; ଯଥା purchases ₹75,800 ରୁ 5% trade discount ବାଦ = ₹72,010 --- ଅଧା ତୁରନ୍ତ cash ରେ ଦିଆଗଲେ ମଧ୍ୟ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ (FULL) ₹72,010 Purchases Book ରେ ଲେଖାଯାଏ (credit ରେ କିଣିଲେ cash payment book entry କୁ ଭାଗ କରେ ନାହିଁ)।
- ପ୍ରତି supplier ପାଇଁ ପରିମାଣ × rate workings ସହ Purchases Book ପ୍ରସ୍ତୁତି ଅଭ୍ୟାସ କରନ୍ତୁ — trade discount ବାଦ ଦେଇ ଏବଂ cash purchases ଓ asset purchases ବାହାରେ ରଖି।
- Posting ଜାଣନ୍ତୁ: amount column ର ମୋଟ Purchases A/c କୁ debit; ପ୍ରତ୍ୟେକ supplier ପୃଥକ ଭାବେ credit।

PQ 3.1 · PYQ 2021-Jul [5] (a) · Practical · 5M · Pg 104 3× ପଚରାଯାଇଛି	LEVEL II ପ୍ରୟୋଗ (Application)	ମଧ୍ୟମ
PQ 3.2 · PYQ 2025-Sep [1] (c) {C} · Practical · 4M · Pg 105	LEVEL II ପ୍ରୟୋଗ (Application)	ମଧ୍ୟମ

ବିଷୟ 4: Sales Book

P1-C2-U2.4-T04 · Topic 4: Sales Book

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ Para 4.4 ପଢ଼ନ୍ତୁ: Sales Book ରେ କେବଳ firm କାରବାର କରୁଥିବା goods ର credit sales ଲେଖାଯାଏ; ଏହାର format, trade discount ର ହିସାବ, ଏବଂ posting (ପ୍ରତ୍ୟେକ customer ପୃଥକ ଭାବେ debit, ମୋଟ Sales A/c କୁ credit) ଶିଖନ୍ତୁ।

ଟିପ୍ପଣୀ

ପରିସର (Para 4.4): “a register specially kept to record credit sales of goods dealt in by the firm”; cash sales Cash Book ରେ ଲେଖାଯାଏ, ଏବଂ କାରବାର କରାଯାଉଥିବା goods ଭିନ୍ନ ଅନ୍ୟ ଜିନିଷ (ଯଥା furniture) ର credit sales journalise କରାଯାଏ — ନିୟମ Purchases Book ପରି ସମାନ।

Entry ପଦ୍ଧତି: Particulars column ରେ customer, goods ଓ ପରିମାଣ; ଜିନିଷର ରାଶି Details column ରେ; ଗୋଟିଏ sale ଯୋଗ କରିବା ପରେ packing charges ଯୋଡ଼ନ୍ତୁ ଓ trade discount ବାଦ ଦିଅନ୍ତୁ; ନିଟ ରାଶି ବାହାର

column କୁ — Illustration 3: ₹39,600 + ₹40,000 + ₹1,12,500 = ₹1,92,100 ମାସିକ ମୋଟ (13 ଟି shirts ର cash sale ଓ furniture ର credit sale ଏକ ଟିପ୍ପଣୀ ସହ ବାଦ)।

Posting: ପ୍ରତ୍ୟେକ customer ର account ତାଙ୍କ ନିଟ invoice ରାଶିରେ debit ହୁଏ; Sales Book ର ମୋଟ Sales A/c କୁ credit ହୁଏ — ମୋଟ debits ସେହି ଗୋଟିଏ credit ସହ ସମାନ, ତେଣୁ double entry ବଜାୟ ରହେ (Illustration 3: Sales A/c Cr. ₹1,92,100)।

Sale or return: approval ରେ ପଠାଯାଇ Sales Book ଦେଇ ଯାଇଥିବା goods, customer ଙ୍କ ଫେରାଇବା option ଖୋଲା ଥିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ sales ନୁହେଁ — ବର୍ଷଶେଷରେ sale ଟି reverse କରନ୍ତୁ (customer credit), profit loading ବାହାର କରନ୍ତୁ ଓ ଅନୁମୋଦିତ ନ ହୋଇଥିବା goods କୁ cost ରେ inventory ରେ ନିଅନ୍ତୁ (cf. rectification entry: profit ସହ Dr. Sales/P&L Adj., cost ରେ Dr. Inventory, invoice price ରେ Cr. Customer)।

ବୋଧ (Understanding) କାରଣ ସହ ବୁଝାନ୍ତୁ : 1 ପ୍ରଶ୍ନ

- True/False ଫାନ୍ଦ: Sales Book cash ଓ credit ଉଭୟ sales ପାଇଁ ରଖାଯାଏ ନାହିଁ (NOT) --- cash sales Cash Book କୁ ଯାଏ; assets ର credit sale (ଯଥା furniture) Journal Proper କୁ ଯାଏ।
- ବୁଝାନ୍ତୁ ଯେ Sales Book ର ମୋଟ Sales A/c କୁ credit ହୁଏ ଏବଂ ପ୍ରତ୍ୟେକ customer ର account debit ହୁଏ --- double entry ବଜାୟ ରହେ।

TQ 4.1 · PYQ 2021-Jan [1] (a) (iii) {C} · True/False · 2M · Pg 107 6× ପଚରାଯାଇଛି	LEVEL I ବୋଧ (Understanding)	ସହଜ

ପ୍ରୟୋଗ (Application) ପ୍ରକ୍ରିୟା ଅଭ୍ୟାସ କରନ୍ତୁ : 5 ପ୍ରଶ୍ନ

- Sales Book ପ୍ରସ୍ତୁତି ଅଭ୍ୟାସ କରନ୍ତୁ: ପ୍ରତି ଜିନିଷ ପରିମାଣ × rate, ପ୍ରତି invoice ରେ trade discount ବାଦ, ନିଟ ରାଶି ବାହାର column ରେ; cash sales ଓ assets ର sales ଏକ ଟିପ୍ପଣୀ ସହ ବାଦ ଦିଅନ୍ତୁ।
- 4--5 ମାର୍କର formats ଅଭ୍ୟାସ କରନ୍ତୁ (ଯଥା Kamal & Sons, Gurgaon Engineers pattern): ଏକାଧିକ invoices, ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ trade discount rates, ମାସିକ ମୋଟ।

PQ 4.5 · PYQ 2025-May [5] (b) (ii) · Practical · 2.5M · Pg 110	LEVEL II ପ୍ରୟୋଗ (Application)	ସହଜ
PQ 4.1 · PYQ 2020-Nov [1] (c) {C} · Practical · 4M · Pg 107	LEVEL II ପ୍ରୟୋଗ (Application)	ମଧ୍ୟମ
PQ 4.3 · PYQ 2023-Jun [1] (c) {C} · Practical · 4M · Pg 109	LEVEL II ପ୍ରୟୋଗ (Application)	ମଧ୍ୟମ
PQ 4.4 · RTP 2025-Jan [4] (a) · Practical · --- · Pg 110 2× ପଚରାଯାଇଛି	LEVEL II ପ୍ରୟୋଗ (Application)	ମଧ୍ୟମ
PQ 4.2 · RTP 2023-Jun [10] · Practical · --- · Pg 108	LEVEL II ପ୍ରୟୋଗ (Application)	

www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com

www.scanneradda.com

ବିଶ୍ଳେଷଣ (Analysis) ମିଶ୍ରିତ ତଥ୍ୟ ଉପରେ କାମ କରନ୍ତୁ — ଏହି ସଂସ୍କରଣରେ କୌଣସି ପ୍ରଶ୍ନ ନାହିଁ

- 'sale or return' ପରିସ୍ଥିତି ଅଭ୍ୟାସ କରନ୍ତୁ: approval ରେ ପଠାଯାଇଥିବା goods କେବଳ ଅନୁମୋଦନ ହେଲେ ବା return ଅବଧି ଶେଷ ହେଲେ sales ଭାବେ ଲେଖାଯାଏ; ବର୍ଷଶେଷରେ ଅନୁମୋଦିତ ନ ହୋଇଥିବା goods କୁ sales ରୁ ବାହାର କରି cost ରେ inventory ରେ ଅବଶ୍ୟ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିବାକୁ ହେବ।
- balance sheet ତାରିଖରେ return option ଖୋଲା ଥିବାବେଳେ Sales Book, customer accounts ଓ closing inventory ମଧ୍ୟରେ ପାରସ୍ପରିକ ସମ୍ପର୍କ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରନ୍ତୁ।

ବିଷୟ 5: Sales Return Books କିମ୍ବା Returns Inward Book

P1-C2-U2.4-T05 · Topic 5: Sales Return Books or Returns Inward Book

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ Para 4.5 ପଢ଼ନ୍ତୁ: customers ଫେରାଇଥିବା goods ର ଲିପିବଦ୍ଧକରଣ, customers ଙ୍କୁ ଦିଆଯାଉଥିବା credit note, ଏବଂ posting (ମୋଟ ସହ Returns Inward A/c debit, customers ପୃଥକ ଭାବେ credit)।

ଟିପ୍ପଣୀ

ପରିସର (Para 4.5): ଯେଉଁଠି customers ବାରମ୍ବାର ବିକ୍ରୀତ goods ଫେରାନ୍ତି, ସେଠି returns Sales Returns Book ବା Returns Inward Book ରେ ଲେଖାଯାଏ; ନିୟମ ଓ entries Sales Book ପରି — ପରିମାଣ × rate ରୁ ମୂଳ (ORIGINAL) sale rate ରେ trade discount ବାଦ (SM ଉଦାହରଣ: 6 copies @ ₹7 = ₹42 ରୁ 10% ବାଦ = ₹37.80); କେବଳ credit ରେ ବିକ୍ରୀତ goods ର returns ଏଥିରେ ଆସେ — cash ରେ ଫେରସ୍ତ କରାଯାଇଥିବା return ଏକ Cash Book transaction।

Credit note: customers ଙ୍କଠାରୁ goods ଫେରି ପାଇ ଗ୍ରହଣ କଲେ ସମ୍ପୃକ୍ତ customer ଙ୍କୁ ଏକ CREDIT note ଦିଆଯାଏ, ଯେଉଁଥିରେ ତାଙ୍କ account କୁ credit ହେବାକୁ ଥିବା ରାଶି ଦର୍ଶାଯାଏ (debit notes purchase returns ର, ଏହି book ର ନୁହେଁ)।

Posting: sales returns sales କୁ କମାଏ, ତେଣୁ ମୋଟ Sales A/c କୁ debit ହୋଇପାରେ, କିନ୍ତୁ ସାଧାରଣତଃ ଏକ ପୃଥକ Returns Inward A/c ଖୋଲି ମୋଟ ରାଶିରେ debit କରାଯାଏ; goods ଫେରାଇଥିବା customers ପୃଥକ ଭାବେ ନିଜ ନିଜ ରାଶିରେ credit ହୁଅନ୍ତି।

ବୋଧ (Understanding) କାରଣ ସହ ବୁଝାନ୍ତୁ : 2 ପ୍ରଶ୍ନ

- True/False ଫାନ୍ଦ: return ବେଳେ ଟଙ୍କା ତୁରନ୍ତ ଫେରସ୍ତ କଲେ transaction ଟି Cash Book ରେ ଲେଖାଯାଏ, Sales Return Book ରେ ନୁହେଁ (NOT) (ସେଠାରେ ଲେଖାଯିବ ନାହିଁ — ଏହା True)।
- ଦଲିଲ ଫାନ୍ଦ: Sales Return Book ର ଆଧାର ଏକ CREDIT note (customer ଙ୍କୁ ଦିଆଯାଏ) --- debit notes purchase returns ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ, ତେଣୁ 'debit notes are used to prepare Sales Return Book' False।

TQ 5.1 · PYQ 2006-Nov [5] (ii) · True/False · 2M · Pg 111	LEVEL I ବୋଧ (Understanding)	ସହଜ
TQ 5.2 · MTP 2025-Jan S2 [1] (a) (v) {C} · True/False · 2M · Pg 112 9× ପଚରାଯାଇଛି	LEVEL I ବୋଧ (Understanding)	

ପ୍ରୟୋଗ (Application) ପ୍ରକ୍ରିୟା ଅଭ୍ୟାସ କରନ୍ତୁ · 1 ପ୍ରଶ୍ନ

- Sales Return Book ପ୍ରସ୍ତୁତି ଅଭ୍ୟାସ କରନ୍ତୁ: ପରିମାଣ × rate ରୁ trade discount ବାଦ (ମୂଳ sale ର ସମାନ rate), ଏବଂ posting: ମୋଟ Returns Inward A/c କୁ debit, ପ୍ରତ୍ୟେକ customer creditI
- ମନେରଖନ୍ତୁ, କେବଳ ସାଧାରଣ କାରବାରରେ credit ରେ ବିକ୍ରୀତ goods ର returns ହିଁ ଏଥିରେ ଲେଖାଯାଏ।

PQ 5.1 · PYQ 2025-Jan [1] (c) {C} · Practical · 4M · Pg 112 — LEVEL II ପ୍ରୟୋଗ (Application) — **ମଧ୍ୟମ**

ବିଶ୍ଳେଷଣ (Analysis) ମିଶ୍ରିତ ତଥ୍ୟ ଉପରେ କାମ କରନ୍ତୁ — ଏହି ସଂସ୍କରଣରେ କୌଣସି ପ୍ରଶ୍ନ ନାହିଁ

- sale-or-return ପ୍ରଶ୍ନ ଅଭ୍ୟାସ କରନ୍ତୁ: ପ୍ରତ୍ୟେକ customer କୁ ଅଲଗା ଅଲଗା ଯାଞ୍ଚ କରନ୍ତୁ --- option ଅବଧି ଭିତରେ ଫେରିଥିବା goods, ରଖାଯାଇଥିବା/ଅନୁମୋଦିତ goods, ଏବଂ ଅବଧିଶେଷ ସୁଦ୍ଧା ସମୟସୀମା ନ ସରିଥିବା goods; Sales adjust କରନ୍ତୁ ଓ ଅନୁମୋଦିତ ନ ହୋଇଥିବା goods କୁ inventory ରେ cost ରେ ମୂଲ୍ୟ ଧରନ୍ତୁ।

ବିଷୟ 6: Purchase Returns କିମ୍ବା Returns Outward Book

P1-C2-U2.4-T06 · Topic 6: Purchase Returns or Returns Outward Book

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ Para 4.6 ପଢ଼ନ୍ତୁ: suppliers ଙ୍କୁ ଫେରାଯାଉଥିବା goods ର ଲିପିବଦ୍ଧକରଣ, supplier ଙ୍କୁ ଦିଆଯାଉଥିବା debit note, ଏବଂ posting (suppliers ପୃଥକ ଭାବେ debit, ମୋଟ Returns Outward/Purchase Returns A/c କୁ credit) --- Illustrations 4 ଓ 5 ଦେଖନ୍ତୁ।

ଟିପ୍ପଣୀ

ପରିସର (Para 4.6): କିଣାଯାଇଥିବା goods ବା material suppliers ଙ୍କୁ ଫେରାଇବା ଏଥିରେ ସୁବିଧାରେ ଲେଖାଯାଏ (returns କ୍ୱଚିତ ହେଲେ journal ଯଥେଷ୍ଟ); ନିୟମ ଓ entries Purchases Book ର ପ୍ରତିଫଳନ — ପରିମାଣ × rate ରୁ ମୂଳ purchase rate ରେ trade discount ବାଦ (SM ଉଦାହରଣ: fan ₹200 ରୁ 10% ବାଦ = ₹180)।

Debit note: goods ଫେରାଉଥିବା firm supplier ଙ୍କୁ ଏକ DEBIT note ଦିଏ, ଯେଉଁଥିରେ supplier ଙ୍କ account କେତେ ରାଶିରେ debit ହେଉଛି ତାହା ଦର୍ଶାଯାଏ; ବଦଳରେ supplier ଆବଶ୍ୟକ credit note ଜାରି କରନ୍ତି।

Posting: book ରେ ନାମ ଥିବା ପ୍ରତ୍ୟେକ supplier debit ହୁଅନ୍ତି (ସେ goods ପାଇଛନ୍ତି); ମୋଟ ରାଶି credit ହୁଏ — ଏହା Purchases A/c କୁ ଯାଇପାରେ, କିନ୍ତୁ ବ୍ୟବହାରରେ ଏକ ପୃଥକ Purchase Returns ବା Returns Outward A/c credit ହୁଏ: "By Sundries as per Returns Outward Book" (Illustration 4: suppliers Dr. ₹180 ଓ ₹100; Returns Outward A/c Cr. ₹280)।

ବହିର୍ଭୂତ (Illustration 5): CASH ରେ କିଣାଯାଇଥିବା goods ର return ଓ କାରବାର ହେଉ ନ ଥିବା assets ର return (ଯଥା B & Co. କୁ ଫେରାଯାଇଥିବା ତ୍ରୁଟିପୂର୍ଣ୍ଣ computer ₹35,000) Purchase Returns Book ରେ ଲେଖାଯାଏ ନାହିଁ (NOT) — କେବଳ sarees ର credit-purchase returns ₹5,000 + ₹13,000 = ₹18,000 ଏଥିରେ ଦେଖାଯାଏ।

www.scanneradda.com

www.scanneradda.com

ବୋଧ (Understanding) କାରଣ ସହ ବୁଝାନ୍ତୁ — ଏହି ସଂସ୍କରଣରେ କୌଣସି ପ୍ରଶ୍ନ ନାହିଁ

- True/False ଫାନ୍ଦ: Purchase Returns Book ର ମୋଟ Purchase Returns A/c ର CREDIT ପାର୍ଶ୍ୱରେ post ହୁଏ (suppliers' accounts debit ହୁଏ), ତେଣୁ 'posted to the debit side' False।
- ଦଲିଲର କ୍ରମ ଜାଣନ୍ତୁ: goods ଫେରାଉଥିବା firm supplier ଙ୍କୁ debit note ଦିଏ; supplier credit note ଦିଅନ୍ତି।

ପ୍ରୟୋଗ (Application) ପ୍ରକ୍ରିୟା ଅଭ୍ୟାସ କରନ୍ତୁ · 3 ପ୍ରଶ୍ନ

- ମାନକ RTP/MTP format ଅଭ୍ୟାସ କରନ୍ତୁ (Alpha & Co./Sampat & Co. pattern): ତାରିଖ, debit note ନମ୍ବର, supplier ନାମ, ରାଶି; ତାପରେ ledger କୁ posting --- ପ୍ରତ୍ୟେକ supplier ର A/c debit, ମୋଟ ସହ Purchase Returns A/c credit।
- ଅଭ୍ୟାସ କରିବାକୁ ଥିବା ବହିର୍ଭୂତ ମାମଲା: CASH ରେ କିଣାଯାଇଥିବା goods ର returns ଓ assets ର returns (ଯଥା କାରବାର ହେଉ ନ ଥିବା ତ୍ରୁଟିପୂର୍ଣ୍ଣ computer/furniture) Purchase Returns Book ରେ ଲେଖାଯାଏ ନାହିଁ (NOT)।
- ପରିମାଣ × rate ରୁ ମୂଳ purchase rate ରେ trade discount ବାଦ ଦେଇ ରାଶି ହିସାବ କରନ୍ତୁ।

PQ 6.1 · RTP 2022-Nov [4] (a) · Practical · --- · Pg 113	LEVEL II ପ୍ରୟୋଗ (Application)	ମଧ୍ୟମ
PQ 6.2 · MTP 2023-Apr [1] (c) {C} · Practical · 4M · Pg 114 3× ପଚରାଯାଇଛି	LEVEL II ପ୍ରୟୋଗ (Application)	ମଧ୍ୟମ
PQ 6.3 · PYQ 2026-May [1] (c) {C} · Practical · 4M · Pg 114	LEVEL II ପ୍ରୟୋଗ (Application)	ମଧ୍ୟମ

ବିଷୟ 7: Journal ର ଗୁରୁତ୍ୱ (Importance of Journal)

P1-C2-U2.4-T07 · Topic 7: Importance of Journal

ଧାରଣା ଆଧାର — ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କୌଣସି ପରୀକ୍ଷା ପ୍ରଶ୍ନ ନାହିଁ · ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରସ୍ତୁତି ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ §4.7 ପଢ଼ନ୍ତୁ: journal proper ର ଅବଶିଷ୍ଟ ଭୂମିକା ଓ ଏଥିରେ ହେଉଥିବା ସାତ ପ୍ରକାର entries।

ଟିପ୍ପଣୀ

ଅବଶିଷ୍ଟ ଭୂମିକା: cash transactions cash book କୁ, goods ର credit purchases/sales purchases/sales books କୁ, returns return books କୁ, bills bill books କୁ ଯାଏ — କୌଣସି transaction ଲେଖିବା ପାଇଁ ଯଦି କୌଣସି (NO) ବିଶେଷ book ନାହିଁ, ତେବେ ତାହା journal (proper) ରେ ଲେଖାଯାଏ।

ସାତ ପ୍ରକାର entries: (i) opening entries — ନୂଆ ବର୍ଷ ପାଇଁ books ଆରମ୍ଭ ବେଳେ assets/liabilities ର opening balances; (ii) closing entries — ବର୍ଷଶେଷରେ nominal accounts ର P&L କୁ transfer; (iii) rectification entries; (iv) transfer entries — ଗୋଟିଏ account ରୁ ଅନ୍ୟ account କୁ ରାଶି ସ୍ଥାନାନ୍ତର; (v) adjusting entries — outstanding expenses, prepaid expenses, interest on capital, depreciation; (vi) bills ର dishonour ଉପରେ entries; (vii) ବିବିଧ — କାରବାର କରାଯାଉଥିବା goods ଭିନ୍ନ ଜିନିଷର credit purchase (ଯଥା furniture/machinery), invoice ଜାରି ପରେ customers ଙ୍କୁ allowances/charges, ପୃଥକ bill books ନ ରଖାଗଲେ promissory notes ପ୍ରାପ୍ତି ବା ଜାରି।

www.scanneradda.com

ଏକକ 2.5: Cash Book

Cash Book

P1-C2-U2.5 · ଗୁରୁତ୍ୱ D · ଅଧ୍ୟାୟରେ ର୍ୟାଙ୍କ 4 · ବର୍ଗ C · ଅଧ୍ୟାୟ ପ୍ରଶ୍ନର 10.0% · 9 ପ୍ରଶ୍ନ

ବିଷୟ 1: Cash Book — ଏକାଧାରରେ Subsidiary Book ଓ Principal Book (Cash Book -- A Subsidiary Book and a Principal Book)

P1-C2-U2.5-T01 · Topic 1: Cash Book -- A Subsidiary Book and a Principal Book

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ Para 5.1 ପଢ଼ନ୍ତୁ: Cash Book କାହିଁକି ଏକ book of original entry (subsidiary book), ଏବଂ ସେହି ସମୟରେ ଏହା Cash A/c ଓ Bank A/c ଭାବେ କାମ କରେ, ଯାହାର balances ସିଧାସଳଖ trial balance କୁ ଯାଏ (principal book)।

ଟିପ୍ପଣୀ

ଦ୍ୱୈତ ଚରିତ୍ର (SM, Para 5.1): "Cash transactions are straightaway recorded in the Cash Book and on the basis of such a record, ledger accounts are prepared. Therefore, the Cash Book is a subsidiary book. But the Cash Book itself serves as the cash account and the bank account; the balances are entered in the trial balance directly. The Cash Book, therefore, is part of the ledger also."

ମାନକ ଦୁଇ-ଧାଡ଼ି ଉତ୍ତର (True, କାରଣ ସହ): (1) subsidiary — ଏହା ଏକ book of original entry ଯେଉଁଠି cash transactions ପ୍ରଥମେ ଲେଖାଯାଏ; (2) principal — ଏହା ନିଜେ Cash A/c ଓ Bank A/c ଭାବେ କାମ କରେ, ଯାହାର balances ସିଧା trial balance କୁ ଯାଏ, ତେଣୁ ଏହା ledger ର ଅଂଶ; ଅତଏବ Cash Book ଉଭୟ (BOTH) subsidiary book ଓ principal book।

ତୁଳନା: ମୁଖ୍ୟ Cash Book ସହ ସାଧାରଣତଃ ରଖାଯାଉଥିବା Petty Cash Book କିନ୍ତୁ କେବଳ ଏକ subsidiary book।

ବୋଧ (Understanding) କାରଣ ସହ ବୁଝାନ୍ତୁ · 2 ପ୍ରଶ୍ନ

- କାରଣ ସହ True ଉତ୍ତର ଦେବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ରୁହନ୍ତୁ: cash transactions ପ୍ରଥମେ Cash Book ରେ ଲେଖାଯାଏ (ତେଣୁ subsidiary), କିନ୍ତୁ ଏହା ନିଜେ cash ଓ bank accounts ଭାବେ କାମ କରେ ଓ ଏହାର balances ସିଧା trial balance କୁ ଯାଏ (ତେଣୁ principal/ledger ର ଅଂଶ)।
- ମାନକ 2 ମାର୍କର ଯୁକ୍ତି ଦୁଇଟି ବାକ୍ୟରେ ସଜାନ୍ତୁ: 'book of original entry' + 'serves as ledger account of cash and bank' --- ଏହି ସଠିକ statement ବିଭିନ୍ନ attempts ରେ ପୁନରାବୃତ୍ତ ହୁଏ (2021-Jul, 2026-May)।
- Petty Cash Book ସହ ତୁଳନା କରନ୍ତୁ, ଯାହା କେବଳ ଏକ subsidiary book।

TQ 1.1 · PYQ 2021-Jul [1] (a) (vi) {C} · True/False · 2M · Pg 118 3× **LEVEL I** ବୋଧ (Understanding) **ସହଜ**
ପଚରାଯାଇଛି

TQ 1.2 · PYQ 2026-May [1] (a) (vi) {C} · True/False · 2M · Pg 119 | LEVEL I ବୋଧ (Understanding) | ସହଜ

ବିଷୟ 2: Cash Book ର ପ୍ରକାର (Kinds of Cash Book)

P1-C2-U2.5-T02 · Topic 2: Kinds of Cash Book

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ Para 5.2 ପଢ଼ନ୍ତୁ: Simple, Two-column ଓ Three-column Cash Books; cash, bank ଓ discount columns ର balancing ନିୟମ; contra entries ('C' ଚିହ୍ନିତ); ପ୍ରାପ୍ତ, endorse ହୋଇଥିବା ଓ dishonour ହୋଇଥିବା cheques ର ହିସାବ; ଏବଂ imprest petty cash format (Illustration 4)।

ଟିପ୍ପଣୀ

ତିନି ପ୍ରକାର (Para 5.2): (i) Simple Cash Book — ପ୍ରତି ପାର୍ଶ୍ୱରେ ଗୋଟିଏ amount column, ବାମରେ receipts, ଡାହାଣରେ payments, ସାଧାରଣ account ପରି balance କରାଯାଏ; (ii) Two-column — cash ସହ discount columns କିମ୍ବା (OR) cash ସହ bank columns; (iii) Three-column — cash, bank ଓ discount columns; Petty Cash Book ଅତିରିକ୍ତ ଓ କେବଳ subsidiary; discount columns ରେ କେବଳ CASH discount ଲେଖାଯାଏ — trade discount books ରେ ଆଦୌ ଦେଖାଯାଏ ନାହିଁ।

Balancing ନିୟମ: cash column ସର୍ବଦା debit balance ଦେଖାଏ (payments ଉପଲବ୍ଧ cash ଠାରୁ ଅଧିକ ହୋଇପାରେ ନାହିଁ); bank column credit balance ଦେଖାଇପାରେ — overdraft, ଯେତେବେଳେ credit-side ମୋଟ ବଡ଼ ହୁଏ, ଅନ୍ତରଟି DEBIT ପାର୍ଶ୍ୱରେ "To Balance c/d" ଭାବେ ଲେଖାଯାଏ; discount columns କେବେ ବି (NEVER) balance କରାଯାଏ ନାହିଁ, କେବଳ ଯୋଗ କରାଯାଏ — debit-side ମୋଟ = discount allowed, Discount A/c କୁ debit; credit-side ମୋଟ = discount received, Discount A/c କୁ credit (କେବଳ memorandum columns)।

Contra entries — L.F. ରେ "C" ଚିହ୍ନ: bank ରେ cash ଜମା: bank column debit side + cash column credit side; office ପାଇଁ bank ରୁ cash ଉଠାଣ: bank column credit side + cash column debit side (ନିୟମ: the receiver Dr., the giver Cr.); ଆଉ posting ଆବଶ୍ୟକ ନାହିଁ; ପ୍ରଥମେ cash column ରେ ଲେଖାଯାଇ ପରେ bank ରେ ଜମା ହୋଇଥିବା cheque କୁ bank କୁ ପଠାଯାଇଥିବା cash ଭାବେ ଧରାଯାଏ।

Cheque ର ହିସାବ: customer ଙ୍କ cheque dishonour ହେଲେ — party ର ନାମ ସହ bank column ର CREDIT ପାର୍ଶ୍ୱରେ ଲେଖନ୍ତୁ; firm ର ନିଜ cheque presentation ରେ pay ନ ହେଲେ — bank column ର debit ପାର୍ଶ୍ୱରେ; endorsed cheque — ପ୍ରାପ୍ତି ବେଳେ debit ପାର୍ଶ୍ୱରେ ଓ endorsement ବେଳେ credit ପାର୍ଶ୍ୱରେ (Cash Book ର ଉଭୟ ପାର୍ଶ୍ୱ; ସେହି ଦିନ endorse କଲେ entry ଦରକାର ନାହିଁ); Illustration 5 ରେ ପ୍ରାରମ୍ଭିକ bank overdraft ₹500 credit ପାର୍ଶ୍ୱରେ ରହେ।

Credit/debit card sales (Para 5.5): seller ପାଇଁ ଏଗୁଡ଼ିକ cash sales ସହ ସମାନ — entry 1: Dr. Bank A/c / Cr. Sales A/c; bank commission ପାଇଁ entry 2 (1% ରୁ 4%, ଏକ selling expense): Dr. Commission A/c / Cr. Bank A/c — Illustration 5: card sales ₹2,800 + ₹3,200 ଉପରେ 1% = ₹60 commission।

www.scanneradda.com

www.scanneradda.com

ବୋଧ (Understanding) କାରଣ ସହ ବୁଝାନ୍ତୁ · 3 ପ୍ରଶ୍ନ

- True/False ଫାନ୍ଦ: cash column କେବେ ବି (NEVER) credit balance ଦେଖାଇ ପାରେ ନାହିଁ (payments ଉପଲବ୍ଧ cash ଠାରୁ ଅଧିକ ହୋଇପାରେ ନାହିଁ), କିନ୍ତୁ bank column ପାରେ (overdraft); discount columns କେବେ balance ହୁଏ ନାହିଁ --- କେବଳ ଯୋଗ କରି Discount Allowed/Received A/c କୁ transfer କରାଯାଏ।
- Trade discount discount column ରେ (କିମ୍ବା books ର କେଉଁଠି ବି) ଲେଖାଯାଏ ନାହିଁ (NOT) --- triple-column cash book ରେ କେବଳ CASH discount ଦେଖାଯାଏ।
- Endorsed cheques: cash book ରେ ପ୍ରଥମେ ଲେଖାଯାଇଥିବା cheque ପରେ ଅନ୍ୟ party କୁ endorse କଲେ, ତାହାକୁ Cash Book ର ଉଭୟ ପାର୍ଶ୍ୱରେ ଲେଖିବା ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ (ପ୍ରାପ୍ତି ବେଳେ receipt side, endorsement ବେଳେ payment side)।

TQ 2.1 · PYQ 2021-Dec [1] (a) (vi) {C} · True/False · 2M · Pg 119	LEVEL I ବୋଧ (Understanding)	ସହଜ
TQ 2.2 · PYQ 2025-May [1] (a) (i) {C} · True/False · 2M · Pg 119 4× ପଚରାଯାଇଛି	LEVEL I ବୋଧ (Understanding)	ସହଜ
TQ 2.3 · PYQ 2026-Sep [1] (a) (iii) {C} · True/False · 2M · Pg 120	LEVEL I ବୋଧ (Understanding)	

ପ୍ରୟୋଗ (Application) ପ୍ରକ୍ରିୟା ଅଭ୍ୟାସ କରନ୍ତୁ · 2 ପ୍ରଶ୍ନ

- Triple Column Cash Book ଆରମ୍ଭରୁ ଶେଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅଭ୍ୟାସ କରନ୍ତୁ: opening balances (credit side ରେ bank overdraft), deposits/withdrawals ପାଇଁ 'C' ଚିହ୍ନିତ contra entries, memorandum columns ରେ cash discount allowed/received, bank column (credit side) ରେ cheque dishonour, commission ସହ bank ମାଧ୍ୟମରେ debit/credit card sales।
- imprest system ରେ analysis columns (conveyance, cartage, stationery, postage, wages, sundries) ସହ Petty Cash Book ଅଭ୍ୟାସ କରନ୍ତୁ — balancing ଓ imprest ପୁନଃସ୍ଥାପନ ପାଇଁ reimbursement ସହିତ।
- Balancing ଅଭ୍ୟାସ: cash ଓ bank columns balance କରାଯାଏ; discount columns କେବଳ ଯୋଗ କରାଯାଏ --- ମୋଟ Discount A/c କୁ post ହୁଏ (debit side ମୋଟ = discount allowed, credit side ମୋଟ = discount received)।

PQ 2.1 · RTP 2022-May [4] (a) · Practical · --- · Pg 120 3× ପଚରାଯାଇଛି	LEVEL II ପ୍ରୟୋଗ (Application)	ମଧ୍ୟମ
PQ 2.2 · PYQ 2023-Dec [5] (c) · Practical · 5M · Pg 122 10× ପଚରାଯାଇଛି	LEVEL II ପ୍ରୟୋଗ (Application)	ମଧ୍ୟମ

ବିଷୟ 3: Cash Book Entries ର Posting (Posting the Cash Book Entries)

P1-C2-U2.5-T03 · Topic 3: Posting the Cash Book Entries

ଧାରଣା ଆଧାର — ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କୌଣସି ପରୀକ୍ଷା ପ୍ରଶ୍ନ ନାହିଁ · ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରସ୍ତୁତି ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ · §5.3 ପଢ଼ନ୍ତୁ: cash book ର debit-side ଓ credit-side columns କିପରି ledger କୁ post କରାଯାଏ ଏବଂ discount columns ର ହିସାବ କିପରି ହୁଏ।

www.scanneradda.com

ଟିପ୍ପଣୀ

Columns ର ପ୍ରକୃତି: cash book ର cash columns ପ୍ରକୃତରେ Cash Account ଓ bank column Bank Account, ତେଣୁ ସେଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ ପୃଥକ ledger posting ଆବଶ୍ୟକ ନାହିଁ; discount columns କେବଳ memorandum columns, ଯାହା ମୋଟ discount allowed ଓ ମୋଟ discount received ଦର୍ଶାଏ।

Posting ନିୟମ: cash book ର DEBIT ପାର୍ଶ୍ୱ (receipts) ରୁ ବିଭିନ୍ନ accounts କୁ ସେମାନଙ୍କ ରାଶି ସହ, ଦିଆଯାଇଥିବା discount allowed ମିଶାଇ credit କରନ୍ତୁ (ଯଥା Warsi ଙ୍କଠାରୁ cash ₹450 + discount ₹35, Warsi ଙ୍କ account ରେ "By Cash ₹450 / By Discount ₹35" ବା "By Sundries ₹485" ଭାବେ post); CREDIT ପାର୍ଶ୍ୱ (payments) ରୁ particulars column ରେ ନାମିତ accounts କୁ discount received ମିଶାଇ debit କରନ୍ତୁ ("To Bank ₹330 / To Discount ₹20" ବା "To Sundries ₹350")।

Discount ମୋଟ: debit ପାର୍ଶ୍ୱର discount column ର ମୋଟ Discount Account କୁ DEBIT ହୁଏ (discount allowed); credit ପାର୍ଶ୍ୱର discount column ର ମୋଟ Discount Account କୁ CREDIT ହୁଏ (discount received)।

ବିଷୟ 4: Petty Cash Book

P1-C2-U2.5-T04 · Topic 4: Petty Cash Book

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ Para 5.4 ପଢ଼ନ୍ତୁ: Petty Cash Book ର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ, imprest system (ସ୍ଥିର float, ପ୍ରକୃତ ଦେୟ ସହ ସମାନ ନିୟମିତ reimbursement), ଏହାର ସୁବିଧା, ଏବଂ expense heads କୁ debit ଓ Petty Cash A/c କୁ credit କରୁଥିବା journal entry ଦ୍ୱାରା posting।

ଟିପ୍ପଣୀ

ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ (Para 5.4): ଏକ firm ଛୋଟ payments (telegrams, taxi fare, cartage, postage — ଧରନ୍ତୁ ₹200 ତଳେ) ପାଇଁ ଜଣେ "Petty Cashier" ନିଯୁକ୍ତ କରେ, ଯାହାଦ୍ୱାରା ମୁଖ୍ୟ cash book ଅନାବଶ୍ୟକ ଭାରି ହୁଏ ନାହିଁ ଓ ମୁଖ୍ୟ cashier ଉପରେ ଅଧିକ ଭାର ପଡ଼େ ନାହିଁ; analytical book ରେ ଗୋଟିଏ receipts column (cash କେବଳ ମୁଖ୍ୟ cashier ଙ୍କଠାରୁ ଆସେ) ଓ ପ୍ରତି ପ୍ରକାର payment ପାଇଁ analysis columns (conveyance, cartage, stationery, postage, wages, sundries) ଥାଏ।

Imprest system: ଅବଧି (ସପ୍ତାହ/ପକ୍ଷ) ଆରମ୍ଭରେ petty cashier ଙ୍କୁ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସ୍ଥିର ରାଶି ଦିଆଯାଏ ଏବଂ ଶେଷରେ କରାଯାଇଥିବା payments ପାଇଁ ତାଙ୍କୁ reimburse କରାଯାଏ, ଫଳରେ ନୂଆ ଅବଧି ଆରମ୍ଭରେ ତାଙ୍କ ପାଖରେ ପୁଣି ସେହି ସ୍ଥିର ରାଶି ରହେ; reimbursement କେବଳ VOUCHERS ସମର୍ଥିତ ମୋଟ payments ର statement ବିପକ୍ଷରେ ଓ ପ୍ରକୃତ ଦେୟ ସୀମା ମଧ୍ୟରେ।

ସୁରକ୍ଷା ବ୍ୟବସ୍ଥା: ସ୍ଥିର ରାଶି ଅଳ୍ପ ଅବଧିର ସମ୍ଭାବ୍ୟ ଛୋଟ payments ପାଇଁ ଯଥେଷ୍ଟ ହେବା ଉଚିତ; vouchers କ୍ରମରେ file କରାଯିବ; ଉପଯୁକ୍ତ ଅନୁମୋଦନ ବିନା କୌଣସି payment ନୁହେଁ; ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସୀମାଠାରୁ ଅଧିକ payments କେବଳ ମୁଖ୍ୟ cashier କରିବେ; reimbursement ଛଡ଼ା petty cashier କୌଣସି cash ପାଆନ୍ତି ନାହିଁ।

ତିନୋଟି ସୁବିଧା: (i) chief cashier ଙ୍କ ସମୟ ସଞ୍ଚୟ; (ii) cash book ଲେଖିବା ଓ ledger ରେ posting କରିବାରେ

www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com

ଶ୍ରମ ସଞ୍ଚୟ; (iii) ଛୋଟ payments ଉପରେ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ।

Posting ଓ balance ର ପ୍ରକୃତି: cash ହସ୍ତାନ୍ତର ବେଳେ Petty Cash A/c debit ହୁଏ (Dr. Petty Cash / Cr. Cash) ଓ ନିୟମିତ ଭାବେ ମୋଟ payments ସହ credit ହୁଏ; expense heads ସିଧାସଳଖ column totals ରୁ ବା ଗୋଟିଏ journal entry ଦ୍ୱାରା debit ହୁଏ (Illustration 4: Dr. Conveyance ₹6.50, Cartage ₹9.50, Stationery ₹6, Postage ₹12, Wages ₹6, Repairs ₹15, General Expenses ₹5 / Cr. Petty Cash ₹60); petty cashier ଙ୍କ ହାତରେ ଥିବା balance ଏକ ASSET, ଯାହା balance sheet ରେ cash balance ର ଅଂଶ ଭାବେ ଦେଖାଯାଏ।

ସ୍ମୃତି (Remembering) ମୁଖସ୍ଥ କରନ୍ତୁ · 1 ପ୍ରଶ୍ନ

- ସଂଜ୍ଞା: Petty Cash Book ହେଉଛି ଏକ ସ୍ଥିର imprest ରୁ ଛୋଟ payments (postage, cartage, conveyance ଇତ୍ୟାଦି) ଲେଖିବା ପାଇଁ petty cashier ରଖୁଥିବା book।
- ତିନୋଟି ସୁବିଧା ମୁଖସ୍ଥ କରନ୍ତୁ: (i) chief cashier ଙ୍କ ସମୟ ସଞ୍ଚୟ, (ii) cash book ଲେଖିବା ଓ ledger posting ରେ ଶ୍ରମ ସଞ୍ଚୟ, (iii) ଛୋଟ payments ଉପରେ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ --- 3--5 ମାର୍କ ପାଇଁ ପଚରାଯାଏ।
- ସୁରକ୍ଷା ବ୍ୟବସ୍ଥା ମନେରଖନ୍ତୁ: payments କେବଳ vouchers ବିପକ୍ଷରେ, ଅନୁମୋଦନ ଆବଶ୍ୟକ, reimbursement ଛଡ଼ା petty cashier କୌଣସି cash ପାଆନ୍ତି ନାହିଁ।

TQ 4.1 · PYQ 2022-May [6] (b) · Descriptive · 5M · Pg 124	**LEVEL I** ସ୍ମୃତି (Remembering)	**ସହଜ**

ବୋଧ (Understanding) କାରଣ ସହ ବୁଝାନ୍ତୁ · 1 ପ୍ରଶ୍ନ

- True/False ଫାନ୍ଦ: petty cash ଏକ expense ନୁହେଁ (NOT) --- petty cash book ର balance ଏକ ASSET (petty cashier ଙ୍କ ହାତରେ ଥିବା cash, ଯାହା balance sheet ରେ cash ର ଅଂଶ ଭାବେ ଦେଖାଯାଏ)।
- imprest system ବୁଝାନ୍ତୁ: ଅବଧି ଆରମ୍ଭରେ ଏକ ସ୍ଥିର ରାଶି ଅଗ୍ରିମ ଦିଆଯାଏ ଏବଂ କେବଳ voucher ଥିବା ପ୍ରକୃତ payments reimburse କରାଯାଏ, ଫଳରେ float ପୁନଃସ୍ଥାପିତ ହୁଏ।

TQ 4.2 · MTP 2024-Jul [1] (a) (i) {C} · True/False · 2M · Pg 125 3× **ପଚରାଯାଇଛି**	**LEVEL I** ବୋଧ (Understanding)	**ସହଜ**

ବିଷୟ 5: Credit/Debit Cards ମାଧ୍ୟମରେ ବିକ୍ରୟ ପାଇଁ Entries (Entries for Sale Through Credit/Debit Cards)

P1-C2-U2.5-T05 · Topic 5: Entries for Sale Through Credit/Debit Cards

ଧାରଣା ଆଧାର — ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କୌଣସି ପରୀକ୍ଷା ପ୍ରଶ୍ନ ନାହିଁ · ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରସ୍ତୁତି ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ §5.5 ପଢ଼ନ୍ତୁ: card ବିକ୍ରୟର ପ୍ରକ୍ରିୟା ଓ seller ଙ୍କ books ରେ ହେଉଥିବା ଦୁଇଟି journal entries।

ଟିପ୍ପଣୀ

ପ୍ରକ୍ରିୟା: customer ଙ୍କ ବିଶ୍ୱସନୀୟତା (ଆୟର ଉତ୍ସ) ଯାଞ୍ଚ ପରେ credit card ଜାରି ହୁଏ, ଅନ୍ୟପକ୍ଷରେ bank ରେ account ଥିବା customer ଙ୍କୁ debit card ଦିଆଯାଏ (ATM cards ମଧ୍ୟ debit cards ଭାବେ କାମ କରେ); seller ଦିନର card slips ନିଜ bank ରେ ଦାଖଲ କରନ୍ତି, ଯାହା seller ଙ୍କ account କୁ credit ଓ card ଜାରିକାରୀ bank/company କୁ debit କରେ; ଜାରିକାରୀ bank ପ୍ରତି transaction ରେ 1% ରୁ 4% commission ନିଏ, ଯାହା ତୁରନ୍ତ seller ଙ୍କ bank account କୁ debit ହୁଏ; debit card ଧାରକଙ୍କ account ତୁରନ୍ତ debit ହୁଏ, credit card holder ମାସିକ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବା ଆଂଶିକ pay କରନ୍ତି (ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ନ ଦେଲେ interest)।

Accounting: seller ଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟିରୁ card sale ଏକ CASH sale ସହ ସମାନ ଏବଂ bank commission ଏକ selling expense — entries: (1) Dr. Bank A/c / Cr. Sales A/c (credit/debit card ମାଧ୍ୟମରେ ହୋଇଥିବା sales); (2) Dr. Commission A/c / Cr. Bank A/c (bank ଆଦାୟ କରିଥିବା commission)।

ଏକକ 2.6: ତ୍ରୁଟି ସଂଶୋଧନ (Rectification of Errors)

Rectification of Errors

P1-C2-U2.6 · ଗୁରୁତ୍ୱ B · ଅଧ୍ୟାୟରେ ର୍‍ୟାଙ୍କ 1 · ବର୍ଗ A · ଅଧ୍ୟାୟ ପ୍ରଶ୍ନର 37.8% · 34 ପ୍ରଶ୍ନ

ବିଷୟ 1: ପରିଚୟ (Introduction)

P1-C2-U2.6-T01 · Topic 1: Introduction

ଧାରଣା ଆଧାର — ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କୌଣସି ପରୀକ୍ଷା ପ୍ରଶ୍ନ ନାହିଁ · ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରସ୍ତୁତି ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ §6.1 ପଢ଼ନ୍ତୁ: errors ର ଅର୍ଥ ଓ ସେଗୁଡ଼ିକର ଉଦାହରଣ — ଭୁଲ entry, subsidiary books ର ଭୁଲ casting, cash-book ର ଭୁଲ casting।

ଟିପ୍ପଣୀ

Errors: transactions ଲିପିବଦ୍ଧ କରିବା ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ରାଶି ଓ accounts ର ଅନିଚ୍ଛାକୃତ omission ବା commission — ଆର୍ଥିକ data ସଂଗ୍ରହ ବା ଲିପିବଦ୍ଧ କରିବା ବେଳେ ଘଟେ, ଏବଂ ଗାଣିତିକ ଭୁଲ, accounting policies ଲାଗୁ କରିବାରେ ଭୁଲ, ତଥ୍ୟର ଭୁଲ ବ୍ୟାଖ୍ୟା ବା ଅସାବଧାନତାରୁ ସୃଷ୍ଟି ହୁଏ (ଜାଣିଶୁଣି କରାଯାଇଥିବା ଭୁଲ fraud, errors ନୁହେଁ)।

Trial balance ସହ ସମ୍ପର୍କ: trial balance ମେଳ ନ ଖାଇଲେ ନିଶ୍ଚିତ ଭାବେ rectification ଆବଶ୍ୟକ କରୁଥିବା errors ଅଛି; କିନ୍ତୁ କେତେକ errors trial balance କୁ ଆଦୌ ପ୍ରଭାବିତ କରେ ନାହିଁ (NOT), ତଥାପି profit ବା loss, assets ଓ liabilities ନିର୍ଦ୍ଧାରଣକୁ ପ୍ରଭାବିତ କରିପାରେ।

ଉଦାହରଣ: ଭୁଲ entry (credit purchases ₹17,270 Purchases Day Book ରେ ₹17,720 ଭାବେ ଲେଖା), subsidiary books ର ଭୁଲ casting (credit sales ₹1,75,700 ଯୋଗ କରି ₹1,76,700 ଭାବେ post), ଏବଂ cash

www.scanneradda.com

book ରେ ଭୁଲ casting ଯୋଗୁଁ ଭୁଲ balance c/d।

ବିଷୟ 2: ତ୍ରୁଟିର ପର୍ଯ୍ୟାୟ (Stages of Errors)

P1-C2-U2.6-T02 · Topic 2: Stages of Errors

ଧାରଣା ଆଧାର — ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କୌଣସି ପରୀକ୍ଷା ପ୍ରଶ୍ନ ନାହିଁ · ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରସ୍ତୁତି ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ §6.2 ପଢ଼ନ୍ତୁ: accounting process ର ଚାରି ପର୍ଯ୍ୟାୟର ପ୍ରତ୍ୟେକଟିରେ ସମ୍ଭାବ୍ୟ errors ଓ ତହିଁରୁ ସୃଷ୍ଟି ଚାରିଟି ବ୍ୟାପକ ବର୍ଗ।

ଟିପ୍ପଣୀ

ଚାରି ପର୍ଯ୍ୟାୟ: (i) journal ରେ ଲିପିବଦ୍ଧ — errors of principle, omission, commission; (ii) ledger ରେ posting — omission (partial/complete) ଓ commission (ଭୁଲ account, ଭୁଲ side, ଭୁଲ ରାଶି); (iii) ledger accounts ର balancing — ଭୁଲ totalling, ଭୁଲ balancing; (iv) trial balance ପ୍ରସ୍ତୁତି — omission, ଓ commission (ଭୁଲ account, ଭୁଲ ରାଶି, ଭୁଲ side ନେବା)।

ଚାରି ବ୍ୟାପକ ବର୍ଗ: ଏହି ଆଧାରରେ errors କୁ Errors of Principle, Errors of Omission, Errors of Commission ଓ Compensating Errors ରେ ବର୍ଗୀକୃତ କରାଯାଏ।

ବିଷୟ 3: ତ୍ରୁଟିର ପ୍ରକାର (Types of Errors)

P1-C2-U2.6-T03 · Topic 3: Types of Errors

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ Paras 6.1--6.3 ପଢ଼ନ୍ତୁ: errors ର ଚାରି ବର୍ଗ --- errors of principle, errors of omission (complete/partial), errors of commission ଓ compensating errors --- ସହିତ trial balance କୁ ପ୍ରଭାବିତ କରୁଥିବା ଓ ନ କରୁଥିବା errors ରେ ଦ୍ୱିମୁଖୀ ବର୍ଗୀକରଣ।

ଟିପ୍ପଣୀ

Errors of principle (SM): "When a transaction is recorded in contravention of accounting principles, like treating the purchase of an asset as an expense, it is an error of principle" — ଯଥା computer କିଣିବାରେ office expenses account debit କରିବା, କିମ୍ବା revenue expense କୁ capital expenditure ଭାବେ ଧରିବା (ବା ବିପରୀତ), କିମ୍ବା fixed asset ର ବିକ୍ରୟକୁ ସାଧାରଣ sale ଭାବେ ଧରିବା; ତଥାପି (STILL) trial balance ମେଳ ଖାଏ, କାରଣ ରାଶି ସଠିକ side ରେ ଥାଏ, କେବଳ account ଭୁଲ।

Clerical errors — ତିନି ପ୍ରକାର: (i) **Omission** — transaction ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବା ଆଂଶିକ ଛାଡ଼ିଯିବା (complete: subsidiary book ରେ entry ଆଦୌ ନ ଲେଖିବା; partial: ledger କୁ posting ଛାଡ଼ିଯିବା); (ii) **Commission** — ଭୁଲ account ରେ ରାଶି post କରିବା, ଭୁଲ side ରେ ଲେଖିବା, ଭୁଲ totals (subsidiary book ର under/over-

casting) ବା ଭୁଲ balance ବାହାର କରିବା; (iii) **Compensating** — errors ର ପ୍ରଭାବ ପରସ୍ପରକୁ କାଟିଦିଏ, ତେଣୁ trial balance ମେଳ ଖାଏ (AGREES) (ଯଥା A ଙ୍କଠାରୁ ପ୍ରାପ୍ତ ₹10 ତାଙ୍କ account କୁ credit ନ ହେବା, sales book ମୋଟ ₹10 ଅଧିକ ହେବା ଦ୍ୱାରା ପୂରଣ)।

Trial balance କୁ ପ୍ରଭାବିତ କରୁଥିବା (AFFECT) errors: subsidiary books ର ଭୁଲ casting; account ର ଭୁଲ balancing; ଭୁଲ side ରେ ରାଶି posting; ଭୁଲ ରାଶି posting; ରାଶି ବା subsidiary book ର totals post ନ କରିବା; trial balance ରୁ cash book balances ବା ଏକ account balance ଛାଡ଼ିଦେବା; ଭୁଲ column ରେ balance ଲେଖିବା; trial balance ର ଭୁଲ totalling।

Trial balance କୁ ପ୍ରଭାବିତ କରୁ ନ ଥିବା (do NOT) errors: subsidiary book ରୁ ଏକ entry ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଛାଡ଼ିଦେବା (complete omission); subsidiary book ରେ ଭୁଲ ରାଶି (WRONG AMOUNT) ସହ entry; ସଠିକ side ରେ କିନ୍ତୁ ଭୁଲ account କୁ posting (A କୁ debit ହେବାକୁ ଥିବା ରାଶି B କୁ debit) — ଏହା ସହ errors of principle ଓ compensating errors ମଧ୍ୟ trial balance କୁ ମେଳରେ ରଖେ।

ବର୍ଗୀକରଣ ଅଭ୍ୟାସ: subsidiary book ରେ ଭୁଲ ରାଶି → commission, TB ମେଳ ଖାଏ; day-book under/over-cast → commission, TB ମେଳ ଖାଏ ନାହିଁ; transaction ଆଦୌ ଲେଖା ନ ହେବା → complete omission, TB ମେଳ ଖାଏ; asset purchase expenses କୁ debit (furniture କୁ General Expenses ରେ) → principle, TB ମେଳ ଖାଏ; ଭୁଲ side ରେ posting ବା ଭୁଲ balancing → commission, TB ମେଳ ଖାଏ ନାହିଁ।

ବୋଧ (Understanding) କାରଣ ସହ ବୁଝାନ୍ତୁ : 7 ପ୍ରଶ୍ନ

- ସଂଜ୍ଞା ଓ True/False ଫାନ୍ଦ: compensating errors ହେଉଛି ସେହି errors ଯାହାର ପ୍ରଭାବ ପରସ୍ପରକୁ କାଟିଦିଏ, ତେଣୁ trial balance ମେଳ ଖାଇବ (WILL) ('will disagree' କହୁଥିବା statement False)।
- ଭୁଲ account କୁ posting, ଭୁଲ side ରେ posting, ଭୁଲ totals ବା ଭୁଲ balancing = errors of COMMISSION, errors of principle ନୁହେଁ (ବାରମ୍ବାର ଆସୁଥିବା ଏକ False statement)।
- Error of principle = accounting principles ର ବିରୋଧରେ ଲିପିବଦ୍ଧ କରିବା, ଯଥା furniture purchase କୁ General Expenses A/c ରେ debit କରିବା --- ଏହା error of PRINCIPLE, omission ନୁହେଁ; trial balance ତଥାପି ମେଳ ଖାଏ।
- subsidiary book ର under/over-casting ଏକ error of commission ହିଁ (IS) (True) ଏବଂ ଏହା trial balance କୁ ନିଶ୍ଚିତ ପ୍ରଭାବିତ କରେ (DOES)।

TQ 3.2 · PYQ 2019-Jun [1] (a) (ii) · True/False · 2M · Pg 131	LEVEL I ବୋଧ (Understanding)	ସହଜ
TQ 3.7 · PYQ 2024-Jun [1] (a) (ii) {C} · True/False · 2M · Pg 133 2× ପଚରାଯାଇଛି	LEVEL I ବୋଧ (Understanding)	ସହଜ
TQ 3.1 · PYQ 2018-May [1] (a) (iii) {C} · True/False · 2M · Pg 130 10× ପଚରାଯାଇଛି	LEVEL I ବୋଧ (Understanding)	ମଧ୍ୟମ
TQ 3.3 · RTP 2020-May [1] (iii) · True/False · --- · Pg 131 2× ପଚରାଯାଇଛି	LEVEL I ବୋଧ (Understanding)	ମଧ୍ୟମ
TQ 3.4 · PYQ 2020-Nov [1] (a) (iv) {C} · True/False · 2M · Pg 131	LEVEL I ବୋଧ (Understanding)	ମଧ୍ୟମ

www.scanneradda.com

TQ 3.5 · PYQ 2023-Jun [1] (a) (iii) {C} · True/False · 2M · Pg 132	LEVEL I ବୋଧ (Understanding)
TQ 3.8 · PYQ 2026-Sep [1] (a) (ii) {C} · True/False · 2M · Pg 133	LEVEL I ବୋଧ (Understanding)

ବିଶ୍ଳେଷଣ (Analysis) ମିଶ୍ରିତ ତଥ୍ୟ ଉପରେ କାମ କରନ୍ତୁ · 1 ପ୍ରଶ୍ନ

- 5--6 ଟି errors ର ଏକ ମିଶ୍ରିତ ତାଲିକାକୁ omission / commission / principle ରେ ବର୍ଗୀକୃତ କରିବା ଅଭ୍ୟାସ କରନ୍ତୁ (MTP pattern): subsidiary book ରେ ଭୁଲ ରାଶି → commission; transaction ଆଦୌ ଲେଖା ନ ହେବା → complete omission; asset purchase କୁ expense ଭାବେ ଧରିବା (ବା capital ବନାମ revenue ଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱ) → principlel
- ପ୍ରତ୍ୟେକ error ପାଇଁ ଦ୍ୱିତୀୟ ଦିଗଟି ମଧ୍ୟ ଯାଞ୍ଚ କରନ୍ତୁ: ଏହା trial balance ର ମେଳକୁ ପ୍ରଭାବିତ କରେ କି? SM ତାଲିକା ମୁଖସ୍ଥ କରନ୍ତୁ --- casting/posting/balancing errors ପ୍ରଭାବିତ କରେ; complete omission, subsidiary book ରେ ଭୁଲ ରାଶି ଲେଖା, ଓ ସଠିକ side ରେ ଭୁଲ account କୁ posting ପ୍ରଭାବିତ କରେ ନାହିଁ।

TQ 3.6 · MTP 2023-Nov [6] (c) · Descriptive · 5M · Pg 132 **6× ପଚରାଯାଇଛି**	LEVEL II ବିଶ୍ଳେଷଣ (Analysis)	**ମଧ୍ୟମ**

ବିଷୟ 4: ତ୍ରୁଟି ଖୋଜିବାର ପଦକ୍ଷେପ (Steps to Locate Errors)

P1-C2-U2.6-T04 · Topic 4: Steps to Locate Errors

ଧାରଣା ଆଧାର — ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କୌଣସି ପରୀକ୍ଷା ପ୍ରଶ୍ନ ନାହିଁ · ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରସ୍ତୁତି ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ §6.4 ପଢ଼ନ୍ତୁ: trial balance ମେଳ ନ ଖାଇଲେ ଅନୁସରଣ କରିବାକୁ ଥିବା ଆଠ ପଦକ୍ଷେପର ଖୋଜ କ୍ରମ।

ଟିପ୍ପଣୀ

Steps (i)–(iv): trial balance ର ଦୁଇ columns ପୁଣି ଯୋଗ କରନ୍ତୁ (ଏବଂ trade receivables ତାଲିକା ପରି ଉପୃନ୍ନ ତାଲିକା ପୁନଃଯାଞ୍ଚ କରନ୍ତୁ); cash ଓ bank balances ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହୋଇଛି କି ନାହିଁ ଦେଖନ୍ତୁ; ସଠିକ ଅନ୍ତର ସ୍ଥିର କରନ୍ତୁ — ଅନ୍ତର ସହ ସମାନ ଏକ balance ଛାଡ଼ିଯାଇଥାଇପାରେ, ଏବଂ ଅନ୍ତରକୁ ଅଧା (HALVE) କରନ୍ତୁ — ଅଧା ସହ ସମାନ ଏକ balance ଭୁଲ column ରେ ଥାଇପାରେ; ledger accounts ପୁଣି balance କରନ୍ତୁ।

Steps (v)–(viii): subsidiary books ର castings ପୁନଃଯାଞ୍ଚ କରନ୍ତୁ (ବିଶେଷତଃ ଅନ୍ତର ₹1, ₹100 ଇତ୍ୟାଦି ହେଲେ); ଅନ୍ତର ବହୁତ ବଡ଼ ହେଲେ account balances କୁ ପୂର୍ବ ଅବଧି ସହ ତୁଳନା କରି ଉଲ୍ଲେଖଯୋଗ୍ୟ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଯାଞ୍ଚ କରନ୍ତୁ (ଯଥା Sales ₹32,53,000 ବନାମ ଗତ ବର୍ଷ ₹36,45,000); ଅନ୍ତର ବା ଅନ୍ତରର ଅଧା ସହ ସମାନ postings ଯାଞ୍ଚ କରନ୍ତୁ (ହୁଏତ ଛାଡ଼ିଯାଇଛି ବା ଭୁଲ side ରେ post ହୋଇଛି); ତଥାପି ସମାଧାନ ନ ହେଲେ opening entry ସମେତ ସମସ୍ତ entries ର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଯାଞ୍ଚ କରନ୍ତୁ, ସମ୍ଭବ ହେଲେ nominal accounts ରୁ ଆରମ୍ଭ କରି।

ବିଷୟ 5: ତ୍ରୁଟି ସଂଶୋଧନ (Rectification of Errors)

P1-C2-U2.6-T05 · Topic 5: Rectification of Errors

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ Paras 6.5.1--6.5.3 ପଢ଼ନ୍ତୁ: ତିନି ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ rectification --- trial balance ପୂର୍ବରୁ (one-sided errors

www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com

www.scanneradda.com

account ରେ statement ଦ୍ୱାରା, two-sided errors journal entries ଦ୍ୱାରା), trial balance ପରେ Suspense Account ବ୍ୟବହାର କରି, ଏବଂ ପରବର୍ତ୍ତୀ ଅବଧିରେ P&L Adjustment A/c ମାଧ୍ୟମରେ।

ଟିପ୍ପଣୀ

ତିନି ପର୍ଯ୍ୟାୟ (Para 6.5): overwriting କରି କେବେ ବି ସଂଶୋଧନ କରନ୍ତୁ ନାହିଁ — rectify କରନ୍ତୁ (a) trial balance ପୂର୍ବରୁ (BEFORE): one-sided errors (ଏବଂ ଯେଉଁଠି ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ entry ଅସମ୍ଭବ ସେହି multi-account errors) ସମ୍ପୃକ୍ତ account ରେ ଏକ rectification STATEMENT ଦ୍ୱାରା ସଂଶୋଧିତ ହୁଏ (ଯଥା Purchases A/c ର debit ରେ "To Undercasting of Purchases Book ₹100"), ଅନ୍ୟପକ୍ଷରେ two-sided errors ପାଇଁ ସାଧାରଣ journal entries; (b) trial balance ପରେ (AFTER) କିନ୍ତୁ final accounts ପୂର୍ବରୁ: ପ୍ରତ୍ୟେକ (EVERY) error ଏକ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ journal entry ଦ୍ୱାରା ସଂଶୋଧିତ, ଅଜଣା side Suspense A/c କୁ; (c) ପରବର୍ତ୍ତୀ (NEXT) ଅବଧିରେ: P&L Adjustment A/c ମାଧ୍ୟମରେ — ତେଣୁ "all errors need journal entries" କିମ୍ବା "all errors go through Suspense" କୌଣସିଟି ସତ୍ୟ ନୁହେଁ।

Suspense Account: ଅନ୍ତରକୁ ଏକ Suspense A/c କୁ ନେଇ trial balance କୁ କୃତ୍ରିମ ଭାବେ ମେଳ କରାଯାଏ — credit column debit column ଠାରୁ ଅଧିକ ହେଲେ ଏହା debit ହୁଏ, ବିପରୀତ କ୍ଷେତ୍ରରେ credit; ତେଣୁ ଏହାର opening balance trial balance ର ଅନ୍ତର ସହ ସମାନ; ସମସ୍ତ rectifications ପରେ Suspense ବନ୍ଦ ହେବା ଉଚିତ — ବାକି ରହୁଥିବା balance ପ୍ରମାଣ କରେ ଯେ errors ଏବେ ବି ଧରା ପଡ଼ିନାହିଁ (Mr. W & H / Mr. A pattern)।

ଯାନ୍ତ୍ରିକ ନିୟମ: ଭୁଲ ପାର୍ଶ୍ୱରେ (WRONG SIDE) posting → ଦ୍ୱିଗୁଣ (DOUBLE) ରାଶିରେ rectify (Ram ଙ୍କୁ credit ବଦଳରେ ₹200 debit → "By posting on the wrong side ₹400"; sale ₹200 Singh & Co. କୁ credit → Dr. Singh & Co. ₹400 / Cr. Suspense); ଭୁଲ ରାଶି (WRONG AMOUNT) → ଅନ୍ତର ରାଶିରେ rectify (₹51 କୁ ₹15 ଭାବେ post → Dr. ₹36); day-book casting error → one-sided, account statement ବା Suspense ମାଧ୍ୟମରେ (sales book ₹100 କମ: Dr. Suspense / Cr. Sales ₹100); discount column ମୋଟ post ହୋଇନାହିଁ → Dr. Discount A/c / Cr. Suspense।

Classic pro-forma entries: Purchases Book ଦେଇ asset କିଣା: Dr. Furniture(Asset) / Cr. Purchases; Sales Book ଦେଇ ପୁରୁଣା machinery ବିକ୍ରୟ: Dr. Sales / Cr. Machinery; Ram ଙ୍କଠାରୁ purchase Sales Book ଦେଇ ଗଲେ: Dr. Purchases AND Dr. Sales / Cr. Ram (ଦ୍ୱିଗୁଣ ପ୍ରଭାବ); Purchases Book ଦେଇ credit sale (Ramesh ₹120): Dr. Ramesh ₹240 / Cr. Purchases ₹120, Cr. Sales ₹120; Kamal ଙ୍କଠାରୁ ପ୍ରାପ୍ତି Krishan ଙ୍କୁ credit: Dr. Krishan / Cr. Kamal; drawings expenses କୁ debit: Dr. Drawings / Cr. Trade Expenses; Sales Day Book ରେ customer ର return: Dr. Sales and Dr. Sales Returns / Cr. Suspense।

Next-period rectification (Para 6.5.3): ପରବର୍ତ୍ତୀ ବର୍ଷରେ ସାଧାରଣ accounts ଦ୍ୱାରା nominal accounts ସଂଶୋଧନ କଲେ ସେହି ବର୍ଷର P&L ବିକୃତ ହେବ, ତେଣୁ expenses/incomes ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ସମସ୍ତ ରାଶି "Profit and Loss Adjustment Account" (Prior Period Items) ମାଧ୍ୟମରେ ଯାଏ — ଅର୍ଥାତ୍ ପୂର୍ବ ଅବଧିର errors/omissions ଯୋଗୁଁ ଚଳିତ ଅବଧିରେ ଉତ୍ପନ୍ନ ଉଲ୍ଲେଖଯୋଗ୍ୟ income ବା expenses, ଯାହା ପୃଥକ ଭାବେ ପ୍ରକାଶ କରାଯାଏ ଏବଂ ଚଳିତ ବର୍ଷର profit ନିର୍ଣ୍ଣୟ ପରେ (AFTER) charge କରାଯାଏ; capitalised ଜିନିଷ ଉପରେ depreciation ଲାଗେ (scooter ₹3,000 conveyance କୁ debit → Dr. Motor Vehicles ₹2,700, ଅର୍ଥାତ୍ ₹3,000 ରୁ 10% depreciation ବାଦ / Cr. P&L Adjustment); P&L Adjustment A/c ଓ Suspense A/c ର closing balances Capital A/c କୁ

www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com

transfer ହୁଏ (Mr. Roy pattern)।

ବୋଧ (Understanding) କାରଣ ସହ ବୁଝାନ୍ତୁ · 2 ପ୍ରଶ୍ନ

- True/False ଫାନ୍ଦ: trial balance ପରେ ସମସ୍ତ errors Suspense A/c ମାଧ୍ୟମରେ rectify ହୁଏ ନାହିଁ (NOT) --- two-sided errors ପାଇଁ ସାଧାରଣ journal entries; ଏବଂ 'all errors are rectified by journal entries' False, କାରଣ trial balance ପୂର୍ବରୁ ମିଳିଥିବା one-sided errors account ରେ ହିଁ ଏକ statement ଦ୍ୱାରା ସଂଶୋଧିତ ହୁଏ।
- Suspense A/c ର opening balance କାହିଁକି trial balance ଅନ୍ତର ସହ ସମାନ, ଏବଂ nominal accounts ର next-period rectification କାହିଁକି P&L Adjustment A/c (Prior Period Items) ମାଧ୍ୟମରେ ହୁଏ — ଚଳିତ ବର୍ଷର profit ବିକୃତ ନ ହେବା ପାଇଁ — ଜାଣନ୍ତୁ।

TQ 5.1 · PYQ 2022-Nov [1] (a) (iv) {C} · True/False · 2M · Pg 134 2× ପଚରାଯାଇଛି	LEVEL I ବୋଧ (Understanding)	ମଧ୍ୟମ
TQ 5.2 · PYQ 2024-Jun [1] (a) (v) {C} · True/False · 2M · Pg 134 2× ପଚରାଯାଇଛି	LEVEL I ବୋଧ (Understanding)	ମଧ୍ୟମ

ପ୍ରୟୋଗ (Application) ପ୍ରଶ୍ନ ସମାଧାନ କରନ୍ତୁ · 5 ପ୍ରଶ୍ନ

PQ 5.4 · RTP 2023-Dec [3] (a) · Practical · --- · Pg 139 3× ପଚରାଯାଇଛି	LEVEL II ପ୍ରୟୋଗ (Application)
PQ 5.9 · PYQ 2021-Jul [2] (a) · Practical · 10M · Pg 147 6× ପଚରାଯାଇଛି	LEVEL II ପ୍ରୟୋଗ (Application)
PQ 5.17 · MTP 2025-Apr S1 [5] (a) · Practical · 5M · Pg 159	LEVEL II ପ୍ରୟୋଗ (Application)
PQ 5.19 · MTP 2025-Aug S1 [5] (a) · Practical · 5M · Pg 163	LEVEL II ପ୍ରୟୋଗ (Application)
PQ 5.24 · PYQ 2026-Sep [2] (b) · Practical · 10M · Pg 173	LEVEL II ପ୍ରୟୋଗ (Application)

ବିଶ୍ଲେଷଣ (Analysis) ମିଶ୍ରିତ ତଥ୍ୟ ଉପରେ କାମ କରନ୍ତୁ · 19 ପ୍ରଶ୍ନ

- Classic patterns ଆୟତ୍ତ କରନ୍ତୁ: ଭୁଲ day book ଦେଇ purchase/sale (Purchases ଓ Sales ଉପରେ ଦ୍ୱିଗୁଣ ପ୍ରଭାବ); Sales Day Book ରେ returns; wrong-side posting (ଦ୍ୱିଗୁଣ (DOUBLE) ରାଶିରେ rectify); ଭୁଲ ରାଶି (ଅନ୍ତର ଦ୍ୱାରା rectify); day-book casting errors (one-sided, Suspense ମାଧ୍ୟମରେ)।
- ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ 10--12 ମାର୍କର ପ୍ରଶ୍ନ ଅଭ୍ୟାସ କରନ୍ତୁ: Suspense A/c ସହ rectification entries, ମୂଳ ଅନ୍ତର ବାହାର କରିବାକୁ Suspense A/c ପ୍ରସ୍ତୁତି, ଏବଂ capitalised ଜିନିଷ ଉପରେ depreciation ସହ P&L Adjustment A/c ମାଧ୍ୟମରେ ପରବର୍ତ୍ତୀ ବର୍ଷର ସଂଶୋଧନ (Mr. Roy/Miss Daisy pattern)।
- entry ଲେଖିବା ପୂର୍ବରୁ ପ୍ରତ୍ୟେକ item ବର୍ଗୀକୃତ କରନ୍ତୁ: errors of principle profit ବଦଳାଏ କିନ୍ତୁ trial balance ନୁହେଁ; casting errors କେବଳ trial balance କୁ ପ୍ରଭାବିତ କରେ।
- ଭୁଲ side ରେ items ଥିବା ଭୁଲ ଭାବେ ପ୍ରସ୍ତୁତ trial balance କୁ ପୁନଃପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା ମଧ୍ୟ ଅଭ୍ୟାସ କରନ୍ତୁ (2025-Aug MTP pattern)।

www.scanneradda.com

PQ 5.1 · PYQ 2018-May [1] (c) {C} · Practical · 4M · Pg 135 3× ପଚରାଯାଇଛି	LEVEL II ବିଶ୍ଳେଷଣ (Analysis)	ମଧ୍ୟମ
PQ 5.3 · PYQ 2018-Nov [2] (a) · Practical · 5M · Pg 137 5× ପଚରାଯାଇଛି	LEVEL II ବିଶ୍ଳେଷଣ (Analysis)	ମଧ୍ୟମ
PQ 5.5 · PYQ 2019-Jun [1] (c) · Practical · 4M · Pg 140	LEVEL II ବିଶ୍ଳେଷଣ (Analysis)	ମଧ୍ୟମ
PQ 5.7 · PYQ 2020-Nov [5] (a) · Practical · 5M · Pg 144 4× ପଚରାଯାଇଛି	LEVEL II ବିଶ୍ଳେଷଣ (Analysis)	ମଧ୍ୟମ
PQ 5.10 · PYQ 2021-Dec [5] (a) · Practical · 5M · Pg 149 2× ପଚରାଯାଇଛି	LEVEL II ବିଶ୍ଳେଷଣ (Analysis)	ମଧ୍ୟମ
PQ 5.13 · RTP 2023-Dec [4] (b) · Practical · --- · Pg 153 2× ପଚରାଯାଇଛି	LEVEL II ବିଶ୍ଳେଷଣ (Analysis)	ମଧ୍ୟମ
PQ 5.14 · MTP 2024-Jun [1] (c) {C} · Practical · 4M · Pg 155 2× ପଚରାଯାଇଛି	LEVEL II ବିଶ୍ଳେଷଣ (Analysis)	ମଧ୍ୟମ
PQ 5.16 · PYQ 2024-Sep [1] (c) {C} · Practical · 4M · Pg 158	LEVEL II ବିଶ୍ଳେଷଣ (Analysis)	ମଧ୍ୟମ
PQ 5.21 · RTP 2025-Sep [4] (b) · Practical · --- · Pg 167	LEVEL II ବିଶ୍ଳେଷଣ (Analysis)	ମଧ୍ୟମ
PQ 5.2 · PYQ 2018-May [6] (b) · Practical · 10M · Pg 136	LEVEL II ବିଶ୍ଳେଷଣ (Analysis)	କଠିନ
PQ 5.6 · PYQ 2019-Nov [2] (b) · Practical · 10M · Pg 141	LEVEL II ବିଶ୍ଳେଷଣ (Analysis)	କଠିନ
PQ 5.8 · PYQ 2021-Jan [2] (a) · Practical · 10M · Pg 145 4× ପଚରାଯାଇଛି	LEVEL II ବିଶ୍ଳେଷଣ (Analysis)	କଠିନ
PQ 5.11 · RTP 2022-May [4] (b) · Practical · --- · Pg 150	LEVEL II ବିଶ୍ଳେଷଣ (Analysis)	କଠିନ
PQ 5.12 · MTP 2023-May [2] (a) · Practical · 10M · Pg 151 2× ପଚରାଯାଇଛି	LEVEL II ବିଶ୍ଳେଷଣ (Analysis)	କଠିନ
PQ 5.15 · PYQ 2024-Jun [2] (a) · Practical · 12M · Pg 156	LEVEL II ବିଶ୍ଳେଷଣ (Analysis)	କଠିନ
PQ 5.18 · PYQ 2025-May [2] (a) · Practical · 10M · Pg 160 5× ପଚରାଯାଇଛି	LEVEL II ବିଶ୍ଳେଷଣ (Analysis)	କଠିନ
PQ 5.20 · PYQ 2025-Sep [2] (b) · Practical · 12M · Pg 164 2× ପଚରାଯାଇଛି	LEVEL II ବିଶ୍ଳେଷଣ (Analysis)	କଠିନ
PQ 5.22 · PYQ 2026-Jan [2] (a) · Practical · 12M · Pg 168	LEVEL II ବିଶ୍ଳେଷଣ (Analysis)	କଠିନ
PQ 5.23 · PYQ 2026-May [2] (b) · Practical · 10M · Pg 171	LEVEL II ବିଶ୍ଳେଷଣ (Analysis)	କଠିନ

www.scanneradda.com

ଅଧ୍ୟାୟ 3

Bank Reconciliation Statement

Bank Reconciliation Statement

7 ବିଷୟ · 29 ବର୍ଗୀକୃତ ପ୍ରଶ୍ନ · ଗୁରୁତ୍ୱ: B

ICAI ଦକ୍ଷତା ପ୍ରୋଫାଇଲ୍ Level I 5–20% · Level II 80–95% — ଏହି ଅଧ୍ୟାୟ **ପ୍ରାୟ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସମସ୍ୟା-ସମାଧାନ**

Level I — ସ୍ମୃତି, ବୋଧ	3.9%	178 ମଧ୍ୟରୁ 7 ମାର୍କ
Level II — ପ୍ରୟୋଗ, ବିଶ୍ଳେଷଣ	96.1%	178 ମଧ୍ୟରୁ 171 ମାର୍କ

ବିଷୟ 1: ପରିଚୟ (Introduction)

P1-C3-U3-T01 · Topic 1: Introduction

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ ICAI Study Material ର Introduction ଓ Bank Pass Book ଅଂଶ ପଢ଼ନ୍ତୁ: bank ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦତ୍ତ ସେବା, pass book/bank statement କ'ଣ, ଏବଂ customer ଙ୍କ cash book ଓ bank ର ବହିରେ balance ର ପ୍ରକୃତି କିପରି ଭିନ୍ନ।

ଟିପ୍ପଣୀ

Bank ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦତ୍ତ ସେବା: (i) discount ନାମକ ଛୋଟ charge ନେଇ promissory notes/hundies discount କରେ, (ii) ଭଲ customers ଙ୍କୁ overdraft ଦିଏ, (iii) loans ଦିଏ (working capital, term loan), (iv) dividend warrants ଓ securities ଉପରେ interest ସଂଗ୍ରହ କରେ, (v) standing instructions ଅନୁସାରେ insurance premium, rent ଆଦି ପଇଠ କରେ, (vi) shares, debentures ଓ ସରକାରୀ securities କିଣେ/ବିକେ, (vii) କମ୍ ଖର୍ଚ୍ଚରେ ଟଙ୍କା ପଠାଏ, (viii) security ବା guarantee ଦିଏ, (ix) letters of credit ଓ travellers' cheques ଜାରି କରେ, (x) international banking — currency exchange, ଦେଶାନ୍ତର ପଇଠ, export-import credit।

Bank pass book (SM): "Bank pass book is merely a copy of the customer's account in the books of a bank" — entries ବିଷୟରେ customer ଙ୍କୁ ଅବଗତ ରଖିବାର ଏହା bank ର ଉପାୟ; customer ନିଶ୍ଚୟ entries ଯାଞ୍ଚ କରି errors ଜଣାଇବେ; ବର୍ଷଶେଷରେ balance ର stamp ଓ ଦସ୍ତଖତଯୁକ୍ତ bank certificate ନେବା ଉଚିତ।

Pass book balance ର ପ୍ରକୃତି: pass book ଅନୁସାରେ Cr. balance = customer ଙ୍କ deposit; pass book ଅନୁସାରେ Dr. balance = overdraft (customer bank ନିକଟରେ ଋଣୀ)।

ଦର୍ପଣ ସମ୍ପର୍କ: pass book ରେ debit balance ଅର୍ଥ cash book ରେ credit balance ଏବଂ ବିପରୀତକ୍ରମେ, କାରଣ ବ୍ୟବସାୟ bank କୁ debtor/trade receivable ଭାବେ ଦେଖେ, ଆଉ bank ବ୍ୟବସାୟକୁ creditor/trade payable ଭାବେ ଦେଖେ — ତେଣୁ Dr. cash book balance = bank ରେ ଥିବା ଟଙ୍କା (favourable), କିନ୍ତୁ overdraft cash book ଅନୁସାରେ Cr. balance ଏବଂ pass book ଅନୁସାରେ Dr. balance।

ବୋଧ (Understanding) କାରଣ ସହ ବୁଝାନ୍ତୁ : 1 ପ୍ରଶ୍ନ

- cash book ରେ debit balance ଅର୍ଥ bank ରେ ଟଙ୍କା (favourable), କିନ୍ତୁ overdraft cash book ରେ credit balance ଏବଂ pass book ରେ DEBIT balance ଭାବେ ଦେଖାଯାଏ — ଏହା ବୁଝାଇପାରିବା ଦରକାର; ଏହା ଏକ ପ୍ରସିଦ୍ଧ True/False ଫାନ୍ଦା
- ଦର୍ପଣ ସମ୍ପର୍କ ବୁଝନ୍ତୁ: ବ୍ୟବସାୟ bank କୁ debtor ଭାବେ, bank customer ଙ୍କୁ creditor ଭାବେ ଦେଖେ, ତେଣୁ cash book ଓ pass book balances ସମାନ କିନ୍ତୁ ପ୍ରକୃତିରେ ବିପରୀତ।
- ମନେରଖନ୍ତୁ, pass book ହେଉଛି bank ର ବହିରେ customer ଙ୍କ account ର କେବଳ ଏକ ନକଲ; pass book ଅନୁସାରେ Cr. balance = deposit, Dr. balance = overdraft।

TQ 1.1 · RTP 2025-May [1] (c) · True/False · 2M · Pg 178 — **LEVEL I** ବୋଧ (Understanding)

ବିଷୟ 2: ପୃଷ୍ଠଭୂମି (Background)

P1-C3-U3-T02 · Topic 2: Background

ଧାରଣା ଆଧାର — ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କୌଣସି ପରୀକ୍ଷା ପ୍ରଶ୍ନ ନାହିଁ · ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରସ୍ତୁତି ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ §2 ପଢ଼ନ୍ତୁ: bank/cash entries ରେ ହେରଫେର କରି ଘଟିଥିବା ଅତୀତର frauds କିପରି reconciliation କୁ internal control ର ଅଂଶ କରିଦେଲା।

ଟିପ୍ପଣୀ

କାହିଁକି reconcile: bank statements ବା cash book ର entries ରେ ହେରଫେର କରି ଅନେକ corporate frauds ଘଟିଛି (ଯଥା stakeholders ଙ୍କୁ ବିଭ୍ରାନ୍ତ କରିବାକୁ ଭୁଲ bank balance ଦେଖାଇବା) — ତେଣୁ bank ଓ cash balances ର reconciliation management ରଖୁଥିବା internal control ର ଅବିଚ୍ଛେଦ୍ୟ ଅଂଶ ହୋଇଛି; ଏହା fraudulent activity ଯାଞ୍ଚ କରେ ଏବଂ financial statement errors ରୋକିବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରେ।

ବାରମ୍ବାରତା: ସାଧାରଣ accounting procedure ର ଅଂଶ ଭାବେ reconciliation ସାଧାରଣତଃ ମାସିକ ବା ତ୍ରୈମାସିକ ଭଳି ନିୟମିତ ବ୍ୟବଧାନରେ କରାଯାଏ — ଏହି ବାରମ୍ବାରତା ମୁଖ୍ୟତଃ ସଂସ୍ଥାର ଆକାର ଓ transactions ର ସଂଖ୍ୟା ଉପରେ ନିର୍ଭର କରେ।

ବିଷୟ 3: Bank Pass Book

P1-C3-U3-T03 · Topic 3: Bank Pass Book

ଧାରଣା ଆଧାର — ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କୌଣସି ପରୀକ୍ଷା ପ୍ରଶ୍ନ ନାହିଁ · ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରସ୍ତୁତି ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ §3 ପଢ଼ନ୍ତୁ: pass book ର ପ୍ରକୃତି ଓ ରୂପ, ଏବଂ cash book ତୁଳନାରେ ଏହାର balance ର ବିପରୀତ ପ୍ରକୃତି।

www.scanneradda.com

www.scanneradda.com

ଟିପ୍ପଣୀ

ଅର୍ଥ: bank pass book ହେଉଛି bank ର ବହିରେ customer ଙ୍କ account ର କେବଳ ଏକ ନକଲ — bank ସାମୟିକ statements ପଠାଏ ବା ସମସ୍ତ deposits ଓ withdrawals ଲେଖାଥିବା pass book ଦିଏ, ଯାହାଦ୍ୱାରା customer ନିଜ account ର entries ବିଷୟରେ ଅବଗତ ରହନ୍ତି; customer ନିଶ୍ଚୟ entries ଯାଞ୍ଚ କରି କୌଣସି error ତୁରନ୍ତ bank କୁ ଜଣାଇବେ (ଏବେ statements Net Banking/ATM passbook printers ମାଧ୍ୟମରେ ମଧ୍ୟ ଉପଲବ୍ଧ)।

ରୂପ: columns — Transaction Period/Date · Particulars · Cheque No. · Withdrawals Dr.(₹) · Deposits Cr.(₹) · Balance Dr. or Cr.; ବ୍ୟବସାୟିକ ସଂସ୍ଥା ବର୍ଷଶେଷରେ ବହନ କରାଯାଇଥିବା balance ଦର୍ଶାଉଥିବା stamp ଓ ଦସ୍ତଖତଯୁକ୍ତ certificate ମଧ୍ୟ bank ଠାରୁ ନେବା ଉଚିତ।

ବିପରୀତ ପ୍ରକୃତି: pass book ଅନୁସାରେ credit balance = customer ଙ୍କ deposit, pass book ଅନୁସାରେ debit balance = overdraft; pass book ରେ debit balance ଅର୍ଥ cash book ଅନୁସାରେ credit balance ଏବଂ ବିପରୀତକ୍ରମେ, କାରଣ ସଂସ୍ଥା bank କୁ debtor ଭାବେ ଦେଖେ, ଆଉ bank ସଂସ୍ଥାକୁ creditor ଭାବେ ଦେଖେ।

ବିଷୟ 4: Bank Reconciliation Statement

P1-C3-U3-T04 · Topic 4: Bank Reconciliation Statement

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ ଅଧ୍ୟାୟର Section 4 ପଢ଼ନ୍ତୁ: reconciliation ର ଅର୍ଥ, ଦୁଇଟି record (cash book ର bank column ବନାମ pass book/bank statement) ଏବଂ BRS ର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ — ଏହା ପାର୍ଥକ୍ୟର କାରଣଗୁଡ଼ିକୁ ମେଳାଏ, ବହି ପାଇଁ bank balance ନିଜେ ଗଣନା କରେ ନାହିଁ।

ଟିପ୍ପଣୀ

ଦୁଇଟି record: ପ୍ରତ୍ୟେକ banking transaction ଦୁଇ ସ୍ଥାନରେ ଲେଖାଯାଏ — cash book ର bank column (customer ଙ୍କ ବହି) ଓ bank statement/pass book (bank ର ବହି); ତେଣୁ ଦୁଇ balance ସମାନ ଓ ପ୍ରକୃତିରେ ବିପରୀତ ହେବା କଥା (₹1,00,000 deposit → cash book ର Dr. ପାର୍ଶ୍ୱ, pass book ରେ Cr. entry), କିନ୍ତୁ ବ୍ୟବହାରରେ timing, bank-originated transactions ଓ errors ଯୋଗୁ ପାର୍ଥକ୍ୟ ହୁଏ।

BRS (SM): ଯେଉଁ statement "the bank balance as per cash book with the balance as per the pass book by showing all the causes of difference" reconcile କରେ — ଏହାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପାର୍ଥକ୍ୟର କାରଣ ବୁଝାଇବା/ମେଳାଇବା, କେବଳ bank balance ବାହାର କରିବା ନୁହେଁ (NOT)।

ପ୍ରକୃତି: BRS କେବଳ ଏକ statement, account ନୁହେଁ କି double-entry system ର ଅଂଶ ନୁହେଁ; reconciliation ଯେକୌଣସି ଦିଗରେ ହୋଇପାରେ — cash book ରୁ pass book balance କୁ, କିମ୍ବା pass book ରୁ cash book balance କୁ।

କାର୍ଯ୍ୟ ପଦ୍ଧତି: ପ୍ରତ୍ୟେକ item କୁ timing difference (ଜାରି cheque present ହୋଇନାହିଁ, ଜମା cheque clear ହୋଇନାହିଁ), bank ନିଜେ କରିଥିବା transaction, ବା error ଭାବେ ବର୍ଗୀକରଣ କରନ୍ତୁ; ଅନ୍ୟ ବହିର balance ଉପରେ ଏହାର ଦିଗଗତ ପ୍ରଭାବ ସ୍ଥିର କରି ଆରମ୍ଭ balance ରେ add/subtract କରନ୍ତୁ; opening balances ମଧ୍ୟ ଭିନ୍ନ ହେଲେ unticked items କୁ opening-balance ଓ closing-balance reconciliation ମଧ୍ୟରେ ଭାଗ କରନ୍ତୁ।

ବୋଧ (Understanding) କାରଣ ସହ ବୁଝାନ୍ତୁ · 1 ପ୍ରଶ୍ନ

- True/False ଉକ୍ତିର ଯଥାର୍ଥତା ଦର୍ଶାଇବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ରୁହନ୍ତୁ: cash book ଓ pass book balances ମଧ୍ୟରେ ପାର୍ଥକ୍ୟର କାରଣ ବୁଝାଇବା/ମେଳାଇବା ପାଇଁ ହିଁ BRS ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଏ, କେବଳ 'to arrive at the bank balance' ପାଇଁ ନୁହେଁ (NOT)।
- ଦୁଇ balance କାହିଁକି ସମାନ ଓ ବିପରୀତ ହେବା କଥା (ଏକା transactions ଦୁଇ ସ୍ଥାନରେ ଲେଖାଯାଏ) ଏବଂ ବ୍ୟବହାରରେ କାହିଁକି ଭିନ୍ନ ହୁଏ, ବୁଝାନ୍ତୁ।
- ଜାଣନ୍ତୁ ଯେ BRS ଏକ statement, account/double-entry system ର ଅଂଶ ନୁହେଁ।

TQ 4.1 · RTP 2024-Sep [1] (c) · True/False · --- · Pg 179 6× ପଚରାଯାଇଛି | LEVEL I ବୋଧ (Understanding) | ସହଜ

ବିଶ୍ଳେଷଣ (Analysis) ମିଶ୍ରିତ ତଥ୍ୟ ଉପରେ କାମ କରନ୍ତୁ · 1 ପ୍ରଶ୍ନ

- cash book ଅନୁସାରେ Dr. balance ରୁ ଆରମ୍ଭ ହେଉଥିବା ପୂର୍ଣ୍ଣ BRS ପ୍ରଶ୍ନ ଅଭ୍ୟାସ କରନ୍ତୁ (ଯଥା ₹37,25,000 ପ୍ରକାରର ପ୍ରଶ୍ନ); add/subtract ସ୍ଥିର କରିବା ପୂର୍ବରୁ ପ୍ରତ୍ୟେକ item କୁ timing difference, bank-originated entry ବା error ଭାବେ ବର୍ଗୀକରଣ କରନ୍ତୁ।
- ଜାରି ହୋଇ present ହୋଇନଥିବା cheques, ଜମା ହୋଇ clear ହୋଇନଥିବା cheques ଏବଂ କେବଳ ଗୋଟିଏ ବହିରେ ଲେଖାଥିବା items ପ୍ରତି ଧ୍ୟାନ ଦିଅନ୍ତୁ; ଅନ୍ୟ ବହିର balance ଉପରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ item ର ଦିଗଗତ ପ୍ରଭାବ ସ୍ଥିର କରନ୍ତୁ।

PQ 4.1 · PYQ 2026-May [5] (a) (Or) (ii) · Practical · 5M · Pg 179 | LEVEL II ବିଶ୍ଳେଷଣ (Analysis) | ମଧ୍ୟମ

ବିଷୟ 5: Bank Reconciliation Statement ର ଗୁରୁତ୍ୱ (Importance of Bank Reconciliation Statement)

P1-C3-U3-T05 · Topic 5: Importance of Bank Reconciliation Statement

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ Section 5 ଶିଖନ୍ତୁ: internal-control ସାଧନ ଭାବେ BRS ର ମୁଖ୍ୟ ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ/ଗୁରୁତ୍ୱ ଏବଂ ପାର୍ଥକ୍ୟର ତିନୋଟି କାରଣ — timing, bank ନିଜେ କରୁଥିବା transactions, ଏବଂ errors — ପ୍ରତ୍ୟେକ item ର ମାନକ ତାଲିକା ସହିତ।

ଟିପ୍ପଣୀ

Internal control: cash flows ର internal control ପାଇଁ BRS ଏକ ଅତି ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ସାଧନ — cash book ବା pass book ରେ ଇଚ୍ଛାକୃତ ବା ଅନିଚ୍ଛାକୃତ errors, frauds ଓ ଅନିୟମିତତା ଧରିବାରେ ଏହା ସାହାଯ୍ୟ କରେ, ଫଳରେ accountants record-keeping ରେ ସତର୍କ ରହନ୍ତି।

ପାଞ୍ଚଟି ମୁଖ୍ୟ ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ: (i) cash book ବା pass book ରେ ହୋଇଥିବା errors ପ୍ରକାଶ କରେ; (ii) cheques clearance ରେ ଅଯଥା ବିଳମ୍ବ ଦର୍ଶାଏ; (iii) ନିୟମିତ reconciliation ଅର୍ଥ ଆତ୍ମସାତକୁ ନିରୁତ୍ସାହିତ କରେ (ଯେଉଁ cashiers cash କୁ cash book ରେ ଲେଖି କେବେ bank ରେ ଜମା କରିନଥିଲେ, ସେମାନେ କେବଳ reconciliation ଅଭାବରୁ ଖସିଯାଉଥିଲେ); (iv) uncleared funds ମିଶାଇ ପ୍ରକୃତ bank ସ୍ଥିତି ଜାଣିବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରେ; (v) ବର୍ଷର ସମସ୍ତ financial transactions ର accounting ସୁନିଶ୍ଚିତ କରେ।

ପାର୍ଥକ୍ୟର ତିନୋଟି କାରଣ: (1) Timing — ଗୋଟିଏ transaction ଦୁଇଟି ଭିନ୍ନ ସମୟରେ ଲେଖାଯାଏ (cash book

www.scanneradda.com

www.scanneradda.com

cheque କୁ issue/deposit ସମୟରେ, pass book କେବଳ presentation/collection ସମୟରେ ଲେଖେ); (2) ସୂଚନା ନଦେଇ bank ନିଜେ କରୁଥିବା transactions — interest allowed/charged, bank charges, standing instructions ଅନୁସାରେ ସିଧା ପଇଠ, customers ଙ୍କ ସିଧା deposits, ସଂଗୃହୀତ interest/dividends ଓ bills, discounted bill ର dishonour; (3) bank ବା customer ଙ୍କ errors — omission, ଭୁଲ ରାଶି, ଭୁଲ ପାର୍ଶ୍ୱ, ଭୁଲ totalling/balancing, ଅନ୍ୟ ପକ୍ଷର transaction ଲେଖିବା।

Items ର ଦିଗ: cash book > pass book — ଜମା ହୋଇ clear ହୋଇନଥିବା cheques, bank ଆଦାୟ କରିଥିବା interest ଓ expenses, bank ର ସିଧା ପଇଠ, discounted bill ର dishonour; cash book < pass book — ଜାରି ହୋଇ present ହୋଇନଥିବା cheques, bank ଦେଇଥିବା interest, ସଂଗୃହୀତ interest/dividends, customer ଙ୍କ ଦ୍ୱାରା bank ରେ ସିଧା ଜମା, bank ସଂଗ୍ରହ କରିଥିବା bills।

Timing ସାରଣୀର ଯୁକ୍ତି: ଜାରି/ଜମା cheques ପ୍ରଥମେ cash book ରେ ଲେଖାଯାଏ (pass book ରେ କେବଳ presentation ବା collection ପରେ); bank charges, interest, ସିଧା ପଇଠ/ଆଦାୟ ଓ dishonours ପ୍ରଥମେ pass book ରେ ଲେଖାଯାଏ — pass book entry ନଜରକୁ ଆସିଲେ ହିଁ customer ସେଗୁଡ଼ିକୁ ଲେଖନ୍ତି।

ସ୍ମୃତି (Remembering) ମୁଖସ୍ଥ କରନ୍ତୁ · 1 ପ୍ରଶ୍ନ

- Short Note ପାଇଁ ମୁଖ୍ୟ ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ ମୁଖସ୍ଥ କରନ୍ତୁ: (i) cash book/pass book ର errors ପ୍ରକାଶ କରେ, (ii) cheques clearance ରେ ଅଯଥା ବିଳମ୍ବ ଦର୍ଶାଏ, (iii) ନିୟମିତ reconciliation କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ଅର୍ଥ ଆତ୍ମସାତକୁ ନିରୁତ୍ସାହିତ କରେ, (iv) ପ୍ରକୃତ bank ସ୍ଥିତି ପ୍ରକାଶ କରେ, (v) ସମସ୍ତ transactions ର ହିସାବ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରେ — 'importance of BRS to an industrial unit' ପାଇଁ ଏଗୁଡ଼ିକ ହିଁ ମୁଖ୍ୟ ବିନ୍ଦୁ।
- ପାର୍ଥକ୍ୟର ତିନୋଟି ବ୍ୟାପକ କାରଣ ଶିଖନ୍ତୁ: timing differences, ସୂଚନା ନଦେଇ bank କରୁଥିବା transactions (interest, charges, ସିଧା payments/receipts), ଏବଂ errors।

TQ 5.2 · RTP 2025-Jan [18] (iv) · Short Note · --- · Pg 181 **5× ପଚରାଯାଇଛି** | **LEVEL I** ସ୍ମୃତି (Remembering) | **ସହଜ**

ବୋଧ (Understanding) କାରଣ ସହ ବୁଝାନ୍ତୁ · 1 ପ୍ରଶ୍ନ

- 5-mark 'causes of difference' ଉତ୍ତର ପାଇଁ ଏଗୁଡ଼ିକ ତାଲିକାଭୁକ୍ତ କରି ସଂକ୍ଷେପରେ ବୁଝାଇପାରିବା ଦରକାର: ଜାରି ହୋଇ present ହୋଇନଥିବା cheques, ଜମା ହୋଇ clear ହୋଇନଥିବା cheques, bank ଦେଇଥିବା/ଆଦାୟ କରିଥିବା interest, bank charges, standing instructions ଅନୁସାରେ bank ର ସିଧା payments, customers ଙ୍କ ସିଧା deposits, bank ସଂଗ୍ରହ କରିଥିବା dividends/bills, discounted bills ର dishonour, ଏବଂ errors।
- ପ୍ରତ୍ୟେକ କାରଣ ପାଇଁ କେଉଁ ବହି ପ୍ରଥମେ ଲେଖେ ଏବଂ ପାର୍ଥକ୍ୟ କାହିଁକି ସୃଷ୍ଟି ହୁଏ ବୁଝାନ୍ତୁ (SM timing ସାରଣୀ ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ)।

TQ 5.1 · MTP 2024-Jul [6] (c) · Distinguish Between · 5M · Pg 181 **4× ପଚରାଯାଇଛି** | **LEVEL I** ବୋଧ (Understanding) | **ମଧ୍ୟମ**

ବିଷୟ 6: Cash Book Balance କୁ Pass Book Balance ସହ ମେଳାଇବାର ପ୍ରକ୍ରିୟା (Procedure for Reconciling the Cash Book Balance with the Pass Book Balance)

P1-C3-U3-T06 · Topic 6: Procedure for Reconciling the Cash Book Balance with the Pass Book Balance

ଧାରଣା ଆଧାର — ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କୌଣସି ପରୀକ୍ଷା ପ୍ରଶ୍ନ ନାହିଁ · ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରସ୍ତୁତି ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ §6 ପଢ଼ନ୍ତୁ: ସମ୍ଭାବ୍ୟ ଚାରୋଟି ଆରମ୍ଭ balance ଏବଂ କାରଣ ଦିଆଯାଇଥିଲେ ବା ନଥିଲେ add/subtract ର ଯୁକ୍ତି।

ଟିପ୍ପଣୀ

ଚାରୋଟି ଆରମ୍ଭ ବିନ୍ଦୁ: cash book ଅନୁସାରେ Dr. balance (= deposits/bank ରେ cash = pass book ଅନୁସାରେ Cr. balance) ବା cash book ଅନୁସାରେ Cr. balance (= overdraft = pass book ଅନୁସାରେ Dr. balance) — ଚାରୋଟି balance ମଧ୍ୟରୁ ଯେକୌଣସିରୁ reconciliation ଆରମ୍ଭ ହୋଇପାରେ; ପ୍ରଶ୍ନ cash book adjust କରି ବା ନକରି, କାରଣ ଦିଆଯାଇ ବା ନଦିଆଯାଇ ଆସେ।

କାରଣ ଦିଆଯାଇଥିଲେ: କୌଣସି କାରଣ ଯୋଗୁ ଅନ୍ୟ (OTHER) ବହିର balance ଅଧିକ ହେଲେ ରାଶିଟି ଯୋଗ (ADD) କରନ୍ତୁ; କମ୍ ହେଲେ ବିୟୋଗ (SUBTRACT) କରନ୍ତୁ — ଯଥା Dr. cash book balance ରୁ ଆରମ୍ଭ କଲେ, ଜମା ହୋଇ ଏଯାଏଁ clear ହୋଇନଥିବା cheque pass book balance କମାଏ, ତେଣୁ ତାହା ବିୟୋଗ କରନ୍ତୁ; Dr. cash book balance ରୁ ଆରମ୍ଭ କରି ଶେଷ ରାଶି ଧନାତ୍ମକ ହେଲେ ତାହା pass book ଅନୁସାରେ Cr. balance, ଋଣାତ୍ମକ ହେଲେ pass book ଅନୁସାରେ Dr. balance।

କାରଣ ଦିଆଯାଇନଥିଲେ: cash book ର debit entries କୁ pass book ର credit entries ସହ ଏବଂ ବିପରୀତକ୍ରମେ ତୁଳନା କରନ୍ତୁ — unticked (ମେଳ ନଖାଉଥିବା) entries ହିଁ ପାର୍ଥକ୍ୟର କାରଣ; opening balances ମେଳ ଖାଉଛି କି ନାହିଁ ମଧ୍ୟ ଯାଞ୍ଚ କରନ୍ତୁ, ନଚେତ୍ unticked items କୁ opening balance ଓ closing balance ର reconciliation ମଧ୍ୟରେ ଭାଗ କରନ୍ତୁ।

ବିଷୟ 7: Bank Reconciliation ର ପଦ୍ଧତି (Methods of Bank Reconciliation)

P1-C3-U3-T07 · Topic 7: Methods of Bank Reconciliation

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ Section 7 ଆୟତ୍ତ କରନ୍ତୁ: cash book adjust ନକରି BRS (ଚାରୋଟି balance ମଧ୍ୟରୁ ଯେକୌଣସିରୁ ଆରମ୍ଭ କରି, add/subtract ସାରଣୀ ବ୍ୟବହାର କରି) ଏବଂ adjusted/amended cash book ପ୍ରସ୍ତୁତ କଲା ପରେ BRS — 'Balance' ଓ 'Plus & Minus' ଉପସ୍ଥାପନା ସମେତ।

ଟିପ୍ପଣୀ

ଦୁଇଟି ପଦ୍ଧତି: (1) adjusted cash book ପ୍ରସ୍ତୁତ ନକରି BRS — ଚାରୋଟି balance (cash book ଅନୁସାରେ Dr./Cr., pass book ଅନୁସାରେ Dr./Cr.) ମଧ୍ୟରୁ ଯେକୌଣସିରୁ ଆରମ୍ଭ କରି add/subtract ସାରଣୀ ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ; (2) adjusted/amended cash book ପ୍ରସ୍ତୁତ କଲା ପରେ BRS; ଉଭୟକୁ 'Balance' ରୂପରେ ବା column ଯୁକ୍ତ 'Plus &

www.scanneradda.com

Minus' ରୂପରେ ଦେଖାଯାଇପାରେ (ଦୁଇ column ର totals ମେଳ ଖାଏ)।

Dr. (favourable) cash book balance ରୁ: ADD — ଜାରି ହୋଇ present ହୋଇନଥିବା cheques, customer ସିଧା ଜମା କରିଥିବା cheques, ସିଧା ପ୍ରାପ୍ତ income/interest/dividends ଓ bank ସଂଗ୍ରହ କରିଥିବା bills, cash book ବା pass book ରେ ଭୁଲ credit, Dr. ପାର୍ଶ୍ୱର undercast, Cr. ପାର୍ଶ୍ୱର overcast; SUBTRACT — ଜମା ହୋଇ clear ହୋଇନଥିବା cheques, bank ପଇଠ କରିଥିବା expenses/bank charges/locker rent, overdraft ଉପରେ charged interest, dishonours, ଭୁଲ debits, Dr. ପାର୍ଶ୍ୱର overcast, Cr. ପାର୍ଶ୍ୱର undercast — Cr. (overdraft) cash book ବା Dr. pass book ରୁ ଆରମ୍ଭ କଲେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଚିହ୍ନ ଓଲଟିଯାଏ; Cr. pass book ଆରମ୍ଭ Cr. cash book columns ର ଦର୍ପଣ।

ଫଳର ଚିହ୍ନ: Dr. cash book balance ରୁ ଆରମ୍ଭ କଲେ ଧନାତ୍ମକ ଶେଷ ରାଶି = pass book ଅନୁସାରେ favourable Cr. balance, ଋଣାତ୍ମକ ରାଶି = pass book ଅନୁସାରେ unfavourable Dr. (overdraft) balance; Cr. cash book ରୁ ଆରମ୍ଭ କଲେ ଧନାତ୍ମକ = pass book ଅନୁସାରେ Dr. (overdraft)।

Adjusted cash book: ସମସ୍ତ errors (ଭୁଲ ରାଶି, ଦୁଇଥର post ହୋଇଥିବା entry, over/undercasting, ଭୁଲ balance b/d) ଓ omissions (bank charges, debit ହୋଇଥିବା interest, ସିଧା receipts/payments, cheques/bills ର dishonour) ପାଇଁ cash book ସଂଶୋଧନ କରନ୍ତୁ; BRS କୁ କେବଳ (ONLY) timing differences (ଜାରି ହୋଇ present ହୋଇନଥିବା, ଜମା ହୋଇ clear ହୋଇନଥିବା cheques) ଓ bank/pass-book errors ନିଅନ୍ତୁ — cash book ରେ adjust ହୋଇଥିବା items ପୁଣି BRS କୁ ଯାଏ ନାହିଁ, ଏବଂ pass book errors କେବେ ବି cash book ରେ adjust କରାଯାଏ ନାହିଁ।

କେବେ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ: ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀ ମାସଗୁଡ଼ିକରେ cash book adjust କରିବା ଐଚ୍ଛିକ, କିନ୍ତୁ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷଶେଷରେ books ବନ୍ଦ କଲାବେଳେ ଏହା ନିଶ୍ଚୟ କରିବାକୁ ହେବ, ଯାହାଦ୍ୱାରା balance sheet ରେ ସଠିକ bank balance ଦେଖାଯିବ; ତା'ପରେ BRS ସଂଶୋଧିତ (adjusted) cash book balance ରୁ ଆରମ୍ଭ ହୁଏ।

ପ୍ରୟୋଗ (Application) ପ୍ରକ୍ରିୟା ଅଭ୍ୟାସ କରନ୍ତୁ · ୨ ପ୍ରଶ୍ନ

- cash book ବା pass book balance ରୁ ଆରମ୍ଭ ହେଉଥିବା ମାନକ 4/5-mark BRS format ଅଭ୍ୟାସ କରନ୍ତୁ; ଚାରୋଟି ଆରମ୍ଭ balance (Dr./Cr. cash book, Dr./Cr. pass book) ପାଇଁ add/subtract ସାରଣୀ ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ।
- ଚିହ୍ନ ଯୁକ୍ତି ଭଲଭାବେ ଅଭ୍ୟାସ କରନ୍ତୁ: Dr. cash book balance ରୁ — add: ଜାରି ହୋଇ present ହୋଇନଥିବା cheques, ସଂଗୃହୀତ interest/dividends, ସିଧା deposits; subtract: ଜମା ହୋଇ clear ହୋଇନଥିବା cheques, bank charges, ସିଧା payments, dishonours।
- ମନେରଖନ୍ତୁ: Dr. cash book ରୁ ଧନାତ୍ମକ ଫଳ = Cr. (favourable) pass book balance; ଋଣାତ୍ମକ ଫଳ = Dr. (overdraft) pass book balance।

PQ 7.6 · PYQ 2021-Jan [1] (c) {C} · Practical · 4M · Pg 189 3× ପଚରାଯାଇଛି	LEVEL II ପ୍ରୟୋଗ (Application)	ମଧ୍ୟମ
PQ 7.12 · PYQ 2022-May [2] (c) · Practical · 5M · Pg 196 3× ପଚରାଯାଇଛି	LEVEL II ପ୍ରୟୋଗ (Application)	ମଧ୍ୟମ
PQ 7.14 · PYQ 2023-Jun [2] (b) · Practical · 5M · Pg 198	LEVEL II ପ୍ରୟୋଗ (Application)	ମଧ୍ୟମ

PQ 7.16 · PYQ 2024-Jun [5] (b) (ii) · Practical · 5M · Pg 201	LEVEL II ପ୍ରୟୋଗ (Application)	ମଧ୍ୟମ
PQ 7.1 · RTP 2018-May [5] · Practical · --- · Pg 182 3× ପଚରାଯାଇଛି	LEVEL II ପ୍ରୟୋଗ (Application)	
PQ 7.8 · PYQ 2021-Jul [2] (b) · Practical · 5M · Pg 192 2× ପଚରାଯାଇଛି	LEVEL II ପ୍ରୟୋଗ (Application)	
PQ 7.10 · MTP 2021-Nov [1] (c) · Practical · 4M · Pg 194 3× ପଚରାଯାଇଛି	LEVEL II ପ୍ରୟୋଗ (Application)	
PQ 7.20 · PYQ 2025-Jan [2] (b) · Practical · 10M · Pg 206	LEVEL II ପ୍ରୟୋଗ (Application)	
PQ 7.24 · PYQ 2026-SEP 5 (a) (i) · Practical · 5M · Pg 214	LEVEL II ପ୍ରୟୋଗ (Application)	

ବିଶ୍ଳେଷଣ (Analysis) ମିଶ୍ରିତ ତଥ୍ୟ ଉପରେ କାମ କରନ୍ତୁ · 15 ପ୍ରଶ୍ନ

- overdraft-ଆଧାରିତ ଓ pass-book-ଆଧାରିତ ପ୍ରଶ୍ନ ଅଭ୍ୟାସ କରନ୍ତୁ (10-mark PYQ ଢାଞ୍ଚା): cash book ଅନୁସାରେ overdraft ବା pass book ଅନୁସାରେ Dr. balance ପ୍ରତ୍ୟେକ add/subtract କୁ ଓଲଟାଇଦିଏ — ଏହା examiner ଙ୍କ ସବୁଠାରୁ ସାଧାରଣ ମୋଡ଼।
- amended-cash-book ପ୍ରଶ୍ନ ସମାଧାନ କରନ୍ତୁ: errors ଓ omissions (bank charges, interest, dishonours, ସିଧା receipts, ଦୁଇଥର post ହୋଇଥିବା entries, undercasting, ଭୁଲ balance b/d) ପାଇଁ cash book ସଂଶୋଧନ କରନ୍ତୁ, ତା'ପରେ BRS କୁ କେବଳ (ONLY) timing differences ଓ bank errors ନିଅନ୍ତୁ।
- କଠିନ items ସମ୍ଭାଳନ୍ତୁ: ଲେଖାଯାଇଛି କିନ୍ତୁ ଜମା ହୋଇନଥିବା cheque, ଅନ୍ୟ customer ପାଇଁ bank ର ଭୁଲ debit/credit, out-of-date cheques, ଏକ ଗୁଚ୍ଛ cheques ର ଆଂଶିକ presentation; ବିପରୀତ ଗଣନା ମଧ୍ୟ ଅଭ୍ୟାସ କରନ୍ତୁ — pass book balance ରୁ cash book balance ବାହାର କରିବା।

PQ 7.3 · PYQ 2018-Nov [4] (b) · Practical · 10M · Pg 185 2× ପଚରାଯାଇଛି	LEVEL II ବିଶ୍ଳେଷଣ (Analysis)	ମଧ୍ୟମ
PQ 7.7 · RTP 2021-May [5] · Practical · --- · Pg 190 2× ପଚରାଯାଇଛି	LEVEL II ବିଶ୍ଳେଷଣ (Analysis)	ମଧ୍ୟମ
PQ 7.13 · RTP 2022-May [5] · Practical · --- · Pg 197	LEVEL II ବିଶ୍ଳେଷଣ (Analysis)	ମଧ୍ୟମ
PQ 7.15 · PYQ 2023-Dec [2] (a) · Practical · 8M · Pg 199 3× ପଚରାଯାଇଛି	LEVEL II ବିଶ୍ଳେଷଣ (Analysis)	ମଧ୍ୟମ
PQ 7.22 · PYQ 2025-Sep [5] (a) (i) · Practical · 5M · Pg 211	LEVEL II ବିଶ୍ଳେଷଣ (Analysis)	ମଧ୍ୟମ
PQ 7.23 · PYQ 2026-Jan [5] (a) (i) · Practical · 5M · Pg 212	LEVEL II ବିଶ୍ଳେଷଣ (Analysis)	ମଧ୍ୟମ
PQ 7.2 · PYQ 2018-May [6] (a) · Practical · 10M · Pg 184 2× ପଚରାଯାଇଛି	LEVEL II ବିଶ୍ଳେଷଣ (Analysis)	କଠିନ
PQ 7.4 · PYQ 2019-Nov [2] (a) · Practical · 10M · Pg 186 9× ପଚରାଯାଇଛି	LEVEL II ବିଶ୍ଳେଷଣ (Analysis)	କଠିନ
PQ 7.5 · PYQ 2020-Nov [2] (a) · Practical · 10M · Pg 188	LEVEL II ବିଶ୍ଳେଷଣ (Analysis)	କଠିନ

www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com

PQ 7.9 · PYQ 2022-Nov [2] (a) · Practical · 15M · Pg 192 **5× ପଚରାଯାଇଛି**	**LEVEL II** ବିଶ୍ଳେଷଣ (Analysis)	**କଠିନ**
PQ 7.11 · PYQ 2021-Dec [2] (c) · Practical · 10M · Pg 195 **3× ପଚରାଯାଇଛି**	**LEVEL II** ବିଶ୍ଳେଷଣ (Analysis)	**କଠିନ**
PQ 7.17 · MTP 2024-Jul [5] (a) · Practical · 10M · Pg 202 **2× ପଚରାଯାଇଛି**	**LEVEL II** ବିଶ୍ଳେଷଣ (Analysis)	**କଠିନ**
PQ 7.18 · MTP 2024-Aug [2] (b) · Practical · 10M · Pg 203 **2× ପଚରାଯାଇଛି**	**LEVEL II** ବିଶ୍ଳେଷଣ (Analysis)	**କଠିନ**
PQ 7.19 · PYQ 2024-Sep [2] (a) · Practical · 10M · Pg 204	**LEVEL II** ବିଶ୍ଳେଷଣ (Analysis)	**କଠିନ**
PQ 7.21 · PYQ 2025-May [2] (b) · Practical · 10M · Pg 209 **5× ପଚରାଯାଇଛି**	**LEVEL II** ବିଶ୍ଳେଷଣ (Analysis)	**କଠିନ**

www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com

www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com

ଅଧ୍ୟାୟ 4

Inventories

Inventories

6 ବିଷୟ · 23 ବର୍ଗୀକୃତ ପ୍ରଶ୍ନ · ଗୁରୁତ୍ୱ: A

ICAI ଦକ୍ଷତା ପ୍ରୋଫାଇଲ୍ Level I 5–20% · Level II 80–95% — ଏହି ଅଧ୍ୟାୟ **ତତ୍ତ୍ୱ-ପ୍ରଧାନ**

Level I — ସ୍ମୃତି, ବୋଧ	26.2%	93.5 ମଧ୍ୟରୁ 24.5 ମାର୍କ
Level II — ପ୍ରୟୋଗ, ବିଶ୍ଳେଷଣ	73.8%	93.5 ମଧ୍ୟରୁ 69 ମାର୍କ

ବିଷୟ 1: ଅର୍ଥ (Meaning)

P1-C4-U4-T01 · Topic 1: Meaning

ଧାରଣା ଆଧାର — ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କୌଣସି ପରୀକ୍ଷା ପ୍ରଶ୍ନ ନାହିଁ · ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରସ୍ତୁତି ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ §1 ପଢ଼ନ୍ତୁ: inventory ର ତିନି-ଅଙ୍ଗ ବିଶିଷ୍ଟ ସଂଜ୍ଞା ଏବଂ trading, manufacturing ଓ construction ସଂସ୍ଥାରେ inventory ର ଗଠନ।

ଟିପ୍ପଣୀ

ସଂଜ୍ଞା: inventory ହେଉଛି ଏପରି assets ଯାହା (i) ବ୍ୟବସାୟର ସାଧାରଣ କ୍ରମରେ ବିକ୍ରୟ ପାଇଁ, ବା (ii) ସେହି ବିକ୍ରୟ ପାଇଁ ଉତ୍ପାଦନ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ, ବା (iii) ବିକ୍ରୟ ପାଇଁ goods ବା services ର ଉତ୍ପାଦନରେ ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ ରଖାଯାଇଛି — maintenance supplies ଓ consumables ଏଥିରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ, କିନ୍ତୁ machinery spares, servicing equipment ଓ standby equipment ନୁହେଁ।

ବ୍ୟବସାୟ ଅନୁସାରେ ପ୍ରକାର: trading concern — ବିଦ୍ୟମାନ ରୂପରେ ପୁନର୍ବିକ୍ରୟ ପାଇଁ କିଣାଯାଇଥିବା products ସହ supplies (wrapping paper, cartons, stationery); manufacturing concern — raw material, work-in-process, finished products, ସହ maintenance supplies, consumables, loose tools ଓ spare parts; construction business — ନିର୍ମାଣାଧୀନ projects; କିନ୍ତୁ କେବଳ ଏକ fixed asset item ସହ ବ୍ୟବହାରଯୋଗ୍ୟ ଓ ଅନିୟମିତ ବ୍ୟବହାର ଆଶା କରାଯାଉଥିବା machinery spares/servicing/standby equipment ବହିର୍ଭୂତ (EXCLUDED) — ସେଗୁଡ଼ିକ fixed assets ଭାବେ ହିସାବ କରାଯାଏ।

Year-end ପ୍ରାସଙ୍ଗିକତା: ପ୍ରତ୍ୟେକ entity ନିଶ୍ଚୟ closing inventory (raw material, WIP, finished goods, consumables) ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବ — ଏହାର ମୂଲ୍ୟ Trading Account ର credit side ଓ Balance Sheet ର asset side ରେ ଦେଖାଯାଏ, ତେଣୁ final accounts ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା ପୂର୍ବରୁ accountant ଏହା ଜାଣିବା ଆବଶ୍ୟକ।

ବିଷୟ 2: Inventory Valuation

P1-C4-U4-T02 · Topic 2: Inventory Valuation

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ Inventories ଅଧ୍ୟାୟର Section 2 ପଢ଼ନ୍ତୁ: ଆୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ପାଇଁ inventory valuation ର ମହତ୍ତ୍ୱ (COGS = Opening inventory + Purchases + Direct expenses − Closing inventory), financial position, liquidity analysis ଓ ଆଇନଗତ ଅନୁପାଳନ।

ଟିପ୍ପଣୀ

ଆୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ: Cost of goods sold = Opening inventory + Purchases + Direct expenses − Closing inventory; net income ଉପରେ କୌଣସି inventory misstatement ର ପ୍ରଭାବ ସର୍ବଦା COGS ମାଧ୍ୟମରେ — ଅଧିକ closing inventory COGS କମାଏ ଓ profit ବଢ଼ାଏ।

Over/under-statement ସାରଣୀ: closing inventory overstated → net income OVERSTATED; closing inventory understated → income understated; opening inventory overstated → income understated; opening inventory understated → income overstated।

Valuation କାହିଁକି ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ: (i) ପ୍ରକୃତ ଆୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ — ଅବଧିର revenue ସହ COGS ର matching; (ii) financial position ନିର୍ଣ୍ଣୟ — inventory ଏକ current asset, ଭୁଲ ମୂଲ୍ୟ ଅର୍ଥ balance sheet ସତ୍ୟ ସ୍ଥିତି ପ୍ରକାଶ କରେ ନାହିଁ (ଧୀରଗତି/ଅଚଳ stock ଏକ ମୁଖ୍ୟ ଲକ୍ଷଣ); (iii) Liquidity analysis — inventory net working capital ର ଅଂଶ ଏବଂ bankers ନିର୍ଭର କରୁଥିବା current ratio କୁ ଯଥେଷ୍ଟ ପ୍ରଭାବିତ କରେ; (iv) ଆଇନଗତ ଅନୁପାଳନ — Schedule III, Companies Act 2013 ଓ Accounting Standards ଅନୁସାରେ accounting policies/cost formula ଏବଂ raw materials, WIP, finished goods, stock-in-trade, stores, spares ଓ loose tools ଭାବେ ବର୍ଗୀକୃତ ମୋଟ carrying amount ପ୍ରକାଶ କରିବା ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ।

ବୋଧ (Understanding) କାରଣ ସହ ବୁଝାନ୍ତୁ · 1 ପ୍ରଶ୍ନ

- True/False ପ୍ରଶ୍ନ ପାଇଁ over/under-statement ସାରଣୀ ଆୟତ୍ତ କରନ୍ତୁ: closing inventory overstated → net income OVERSTATED (ତେଣୁ 'overstated closing inventory understates income' ଉକ୍ତିଟି False); opening inventory overstated → income understated।
- COGS ମାଧ୍ୟମରେ ଯୁକ୍ତି କରିପାରିବା ଦରକାର: ଅଧିକ closing inventory cost of goods sold କମାଏ ଓ profit ବଢ଼ାଏ — ଯେକୌଣସି misstatement ର ପ୍ରଭାବ COGS ଦେଇ ପ୍ରବାହିତ ହୁଏ।
- ସଠିକ valuation କାହିଁକି ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ବୁଝାନ୍ତୁ: ପ୍ରକୃତ income, ସତ୍ୟ balance sheet ସ୍ଥିତି, ଏବଂ current-ratio/liquidity analysis।

TQ 2.1 · RTP 2025-Jan [1] (iv) · True/False · --- · Pg 218 2× ପଚରାଯାଇଛି | LEVEL I ବୋଧ (Understanding) | ସହଜ

www.scanneradda.com

www.scanneradda.com

ବିଷୟ 3: Inventory Valuation ର ଆଧାର (Basis of Inventory Valuation)

P1-C4-U4-T03 · Topic 3: Basis of Inventory Valuation

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ Section 3 ପଢ଼ନ୍ତୁ: cost ବା net realizable value ମଧ୍ୟରୁ ଯାହା କମ୍ ସେଥିରେ valuation (Principle of Conservatism), cost ର ଉପାଦାନ (purchase cost, conversion cost, other costs), cost ରୁ ଚାରୋଟି ବହିର୍ଭୂତ ବିଷୟ, ଏବଂ NRV ର ଅର୍ଥ।

ଟିପ୍ପଣୀ

ଆଧାର: inventories କୁ cost ବା net realizable value ମଧ୍ୟରୁ ଯାହା କମ୍ (LOWER) ସେଥିରେ valuation କରାଯାଏ — Principle of Conservatism: selling price cost ତଳକୁ ଖସିଲେ ହେଉଥିବା କ୍ଷତି ତୁରନ୍ତ ସ୍ୱୀକାର କରାଯାଏ, ଲାଭ କେବଳ realise ହେଲେ; write-down ସାଧାରଣତଃ item-by-item ଆଧାରରେ (କେବଳ ପରସ୍ପର ବଦଳାଯୋଗ୍ୟ items ପାଇଁ groups)।

Cost (AS): ସମସ୍ତ costs of purchase + costs of conversion + inventories କୁ ବର୍ତ୍ତମାନ location ଓ condition କୁ ଆଣିବାରେ ହୋଇଥିବା other costs; purchase cost = ମୂଲ୍ୟ (non-recoverable duties/taxes ସହ) + freight inwards + directly attributable expenditure, ସେଥିରୁ trade discounts, rebates ଓ duty drawbacks ବାଦ (LESS) — recoverable GST credit ବହିର୍ଭୂତ (100 units @ ₹100 + 18% GST → cost ₹10,000, ₹11,800 ନୁହେଁ); conversion = direct labour + fixed ଓ variable production overheads ର systematic allocation; interest/borrowing costs ସାଧାରଣତଃ ବହିର୍ଭୂତ, ଦୀର୍ଘ ଉତ୍ପାଦନ ଅବଧିର goods (wine, rice, timber) ବ୍ୟତୀତ।

Cost ରୁ ଚାରୋଟି ବହିର୍ଭୂତ ବିଷୟ: (a) materials, labour ବା overheads ର ଅସ୍ୱାଭାବିକ ଅପଚୟ (ସାଧାରଣ wastage କିନ୍ତୁ **ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ** ହୁଏ); (b) storage costs, ଯଦି ପରବର୍ତ୍ତୀ ଉତ୍ପାଦନ ପର୍ଯ୍ୟାୟ ପୂର୍ବରୁ production process ରେ ଆବଶ୍ୟକ ନ ହୁଏ (wine fermentation storage cost **ଅଟେ**, finished-goods ଗୋଦାମ ଭଡ଼ା cost ନୁହେଁ — NOT); (c) location/condition ରେ ଯୋଗଦାନ ନଥିବା administrative overheads; (d) selling ଓ distribution costs।

NRV (SM): "the estimated selling price in the ordinary course of business less the estimated costs of completion and the estimated costs necessary to make the sale"; WIP ପାଇଁ ଆହୁରି ହେବାକୁ ଥିବା conversion costs ମଧ୍ୟ ବାଦ ଦିଅନ୍ତୁ; raw materials ପାଇଁ ସାଧାରଣତଃ replacement cost କୁ NRV ଧରାଯାଏ; ପ୍ରତ୍ୟେକ balance sheet ତାରିଖରେ ଏହି ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ କରାଯାଏ।

Adjusted-profit ଅଭ୍ୟାସ: ଯାଞ୍ଚାଧୀନ ପ୍ରତ୍ୟେକ item ର ଦ୍ୱୈତ ପ୍ରଭାବ — purchases/COGS ଉପରେ ଏବଂ (AND) closing inventory ଉପରେ — ଚିହ୍ନଟ କଲା ପରେ ହିଁ net profit ପୁନଃନିର୍ଣ୍ଣୟ କରନ୍ତୁ (ଯଥା purchases ରେ ଭୁଲରେ ଥିବା capital expenditure, March ରେ invoice ହୋଇ stock ରୁ ବାଦ ପଡ଼ିଥିବା goods, goods in transit, free samples, ଭୁଲରେ sales ଭାବେ ଲେଖାଯାଇଥିବା goods on approval)।

ବୋଧ (Understanding) କାରଣ ସହ ବୁଝାନ୍ତୁ · 4 ପ୍ରଶ୍ନ

- True/False ର ସ୍ଥାୟୀ ବିଷୟ: inventories କୁ cost ବା NRV ମଧ୍ୟରୁ ଯାହା କମ୍ (LOWER) ସେଥିରେ valuation କରାଯାଏ (କେବେ ବି ଅଧିକରେ ନୁହେଁ) — ଆଧାର Principle of Conservatism (prudence)।

www.scanneradda.com

- Cost of inventories ରେ ସମସ୍ତ (ALL) costs of purchase + costs of conversion + inventories କୁ ବର୍ତ୍ତମାନ location ଓ condition କୁ ଆଣିବାରେ ହୋଇଥିବା other costs ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ; recoverable taxes (GST credit), trade discounts ଓ rebates ବାଦ ଦିଆଯାଏ।
- ବହିର୍ଭୂତ ବିଷୟଗୁଡ଼ିକ ଜାଣି ଯଥାର୍ଥତା ଦର୍ଶାଇବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ରୁହନ୍ତୁ: finished goods ପାଇଁ warehouse/storage ଭଡ଼ା inventory cost ନୁହେଁ (NOT) — storage production process ରେ ଆବଶ୍ୟକ ହେଲେ ଭିନ୍ନ କଥା, ଯଥା wine; ଅସ୍ୱାଭାବିକ wastage, ସାଧାରଣ administrative overheads ଓ selling & distribution costs ମଧ୍ୟ ବହିର୍ଭୂତ।
- NRV = ଆନୁମାନିକ selling price ରୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କରିବାର ଆନୁମାନିକ costs ଓ ବିକ୍ରୟ ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ costs ବାଦ ଦେଲେ ଯାହା ରହେ; raw materials ପାଇଁ ସାଧାରଣତଃ replacement cost ନିଆଯାଏ।

TQ 3.1 · PYQ 2021-Jul [1] (a) (iii) {C} · True/False · 2M · Pg 219 ପଚରାଯାଇଛି	4×	LEVEL I ବୋଧ (Understanding)	ସହଜ
TQ 3.2 · MTP 2024-Jul [1] (a) (ii) {C} · True/False · 2M · Pg 219 ପଚରାଯାଇଛି	5×	LEVEL I ବୋଧ (Understanding)	ସହଜ
TQ 3.3 · PYQ 2024-Sep [1] (a) (iii) {C} · True/False · 2M · Pg 219 ପଚରାଯାଇଛି	2×	LEVEL I ବୋଧ (Understanding)	ସହଜ
TQ 3.4 · PYQ 2026-May [1] (a) (i) {C} · True/False · 2M · Pg 220 ପଚରାଯାଇଛି	2×	LEVEL I ବୋଧ (Understanding)	ସହଜ

ବିଶ୍ଳେଷଣ (Analysis) ମିଶ୍ରିତ ତଥ୍ୟ ଉପରେ କାମ କରନ୍ତୁ · 1 ପ୍ରଶ୍ନ

- adjusted-net-profit ପ୍ରଶ୍ନ ଅଭ୍ୟାସ କରନ୍ତୁ: ଭୁଲରେ capitalise ହୋଇଥିବା items, goods in transit, ଅଲିଖିତ purchases ଓ ଭୁଲ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କିତ stock ପାଇଁ purchases/closing inventory ସଂଶୋଧନ କରି profit ପୁନଃଗଣନା କରନ୍ତୁ (5-mark PYQ ଢାଞ୍ଚା)।
- ପ୍ରତ୍ୟେକ error ପାଇଁ ଦ୍ୱୈତ ପ୍ରଭାବ — closing inventory ମୂଲ୍ୟ ଉପରେ ଏବଂ (AND) purchases/COGS ଉପରେ — ଚିହ୍ନଟ କଲା ପରେ ହିଁ ₹15,00,000 ପ୍ରକାରର net profit ସଂଶୋଧନ କରନ୍ତୁ।

PQ 3.1 · PYQ 2026-May [5] (a) (i) · Practical · 5M · Pg 220	LEVEL II ବିଶ୍ଳେଷଣ (Analysis)	ମଧ୍ୟମ

ବିଷୟ 4: Inventory ଅଭିଲେଖ ପ୍ରଣାଳୀ (Inventory Record Systems)

P1-C4-U4-T04 · Topic 4: Inventory Record Systems

> **ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ** Section 4 ଶିଖନ୍ତୁ: Periodic (physical) Inventory System ବନାମ Perpetual Inventory System — ପ୍ରତ୍ୟେକଟି COGS/closing inventory କିପରି ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରେ, ଏବଂ 7-point distinction table।

> **ଟିପ୍ପଣୀ**
>
> **Periodic (physical) inventory system:** ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ତାରିଖରେ ହାତରେ ଥିବା ସମସ୍ତ items ର ପ୍ରକୃତ physical count/measure/weight ଦ୍ୱାରା inventory ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରେ; COGS = Opening inventory + Purchases − Closing inventory (residual figure); ସରଳ ଓ ଶସ୍ତା, ଛୋଟ ସଂସ୍ଥା ପାଇଁ ଉପଯୁକ୍ତ, କିନ୍ତୁ ବ୍ୟବସାୟ

www.scanneradda.com

ବନ୍ଦ କରିବାକୁ ପଡ଼େ, ଚୋରି/କ୍ଷତି COGS ରେ ଲୁଚିଯାଏ ଏବଂ inventory control ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ।

Perpetual inventory system: ପ୍ରତ୍ୟେକ receipt ଓ issue ପରେ inventory ledger ମାଧ୍ୟମରେ ନିରନ୍ତର balances ଲେଖେ; issue ହୋଇଥିବା goods ର cost ସିଧାସଳଖ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ହୁଏ ଏବଂ closing inventory residual/balancing figure ହୁଏ; ତଥାପି physical inventory କୁ ଲେଖାଥିବା balances ସହ ମିଳାଇବା ଉଚିତ; periodic ର ସୀମାବଦ୍ଧତା ଦୂର କରେ କିନ୍ତୁ ଅଧିକ ବ୍ୟୟବହୁଳ; ଦୁଇ systems ପରସ୍ପରର ପରିପୂରକ, ପରସ୍ପର ବହିର୍ଭୂତ ନୁହେଁ।

Physical verification ଉପରେ ଆଧାରିତ	Book records ଉପରେ ଆଧାରିତ
ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ତାରିଖରେ inventory ଓ COGS ର ସୂଚନା	Inventory ଓ cost of sales ବିଷୟରେ ନିରନ୍ତର ସୂଚନା
Inventory ସ୍ଥିର କରେ; COGS ଅବଶିଷ୍ଟ figure	COGS ସିଧାସଳଖ ସ୍ଥିର କରେ; inventory balancing figure
COGS ରେ goods ର କ୍ଷତି ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ (stock ରେ ନଥିବା goods ବିକ୍ରି ହୋଇଛି ବୋଲି ଧରାଯାଏ)	Closing inventory ରେ goods ର କ୍ଷତି ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ (ସମସ୍ତ ଅବିକ୍ରିତ stock ରେ ଅଛି ବୋଲି ଧରାଯାଏ)
Inventory control ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ	Inventory control କରାଯାଇପାରେ
ସରଳ ଓ କମ୍ ବ୍ୟୟବହୁଳ	ଅଧିକ ବ୍ୟୟବହୁଳ ପଦ୍ଧତି
ଗଣନା ପାଇଁ business ବନ୍ଦ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ	Operations ପ୍ରଭାବିତ ନକରି inventory ସ୍ଥିର ହୁଏ

ବୋଧ (Understanding) କାରଣ ସହ ବୁଝାନ୍ତୁ : 2 ପ୍ରଶ୍ନ

- True: periodic inventory system ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ତାରିଖରେ ପ୍ରକୃତ physical count ଦ୍ୱାରା inventory ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରେ; COGS ହେଉଛି residual figure (Opening + Purchases − ଗଣିତ Closing)।
- Perpetual system ପ୍ରତ୍ୟେକ receipt ଓ issue ପରେ inventory ledger ମାଧ୍ୟମରେ balances ଲେଖେ; COGS ସିଧାସଳଖ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ହୁଏ ଏବଂ closing inventory balancing figure ହୁଏ।
- 5-mark distinction ପ୍ରଶ୍ନ ପାଇଁ ସାରଣୀଟି ଶିଖନ୍ତୁ: ଆଧାର (physical verification ବନାମ book records), ସୂଚନା (periodic ତାରିଖ ବନାମ ନିରନ୍ତର), residual figure (COGS ବନାମ closing stock), ହଜିଯାଇଥିବା goods ର ହିସାବ ପଦ୍ଧତି, inventory control କେବଳ perpetual ରେ ସମ୍ଭବ, cost (ଶସ୍ତା/ସରଳ ବନାମ ଅଧିକ ବ୍ୟୟବହୁଳ), ଏବଂ ବ୍ୟବସାୟ ବନ୍ଦ କରିବା କେବଳ periodic ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ।

TQ 4.1 · PYQ 2022-Nov [1] (a) (ii) {C} · True/False · 2M · Pg 221 3× LEVEL I ବୋଧ (Understanding) ସହଜ
ପଚରାଯାଇଛି

TQ 4.2 · PYQ 2024-Sep [6] (b) · Distinguish Between · 5M · Pg 222 6× LEVEL I ବୋଧ (Understanding) ମଧ୍ୟମ
ପଚରାଯାଇଛି

ବିଷୟ 5: Inventory ର cost ନିର୍ଦ୍ଧାରଣର ସୂତ୍ର/ପଦ୍ଧତି (Formulae/Methods to Determine Cost of Inventory)

P1-C4-U4-T05 · Topic 5: Formulae/Methods to Determine Cost of Inventory

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ Section 5 ପଢ଼ନ୍ତୁ: historical cost formulas — Specific Identification, FIFO, LIFO, Simple ଓ Weighted Average Price — ଏବଂ non-historical methods (Adjusted Selling Price/retail method, Standard Cost), ସେଗୁଡ଼ିକର assumptions ସମେତ।

ଟିପ୍ପଣୀ

ମୁଖ୍ୟ methods: historical cost — Specific Identification (ସାଧାରଣତଃ ପରସ୍ପର ବଦଳାଯୋଗ୍ୟ ନୁହେଁ ଓ ଉଚ୍ଚ ମୂଲ୍ୟର items ପାଇଁ, ଯଥା ଦାମୀ medical equipment; ଚିହ୍ନିତ ପ୍ରତ୍ୟେକ lot ର ପ୍ରକୃତ cost), FIFO ଓ Weighted Average Price (ଉଭୟ Accounting Standards ଦ୍ୱାରା ଅନୁମୋଦିତ), LIFO ଓ Simple Average (ଅପସନ୍ଦ/ଅନୁମୋଦିତ ନୁହେଁ); non-historical — Adjusted Selling Price (retail) ଓ Standard Cost (ଯେଉଁଠି ମୂଲ୍ୟ ବାରମ୍ବାର ବଦଳେ, ଯଥା crude oil)।

FIFO ବନାମ LIFO: FIFO ଅନୁମାନ କରେ ଯେ ପ୍ରଥମ lots ପ୍ରଥମେ issue ହୁଏ, ତେଣୁ closing inventory ସର୍ବଶେଷ consignments ନେଇ ଗଠିତ ଓ ସର୍ବଶେଷ ମୂଲ୍ୟରେ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କିତ (ଏହା କେବଳ cost-flow assumption, ଭୌତିକ ପ୍ରବାହ ନୁହେଁ); LIFO ସର୍ବଶେଷ costs issues ଉପରେ ଲଗାଏ (current cost କୁ current revenue ସହ matching), ଫଳରେ closing inventory ପୁରୁଣା ମୂଲ୍ୟରେ ରହେ — LIFO "is based on an irrational assumption", periodic ବନାମ perpetual records ରେ ଭିନ୍ନ ଫଳ ଦିଏ, ଏବଂ Accounting Standards ଦ୍ୱାରା ଅନୁମୋଦିତ ନୁହେଁ।

Inflation ଯୁକ୍ତି: ମୂଲ୍ୟ ବୃଦ୍ଧି ସମୟରେ FIFO ସର୍ବନିମ୍ନ (LOWEST) cost of goods sold ଦିଏ (issues ପୁରୁଣା, ଶସ୍ତା ମୂଲ୍ୟରେ) ଏବଂ ସର୍ବାଧିକ closing inventory ଓ reported profit; LIFO ଏହାର ବିପରୀତ (500 @ ₹50 ପରେ 500 @ ₹60, issue 500: FIFO stock ₹30,000, LIFO ₹25,000, simple average ₹27,500)।

Average price methods: Simple average = ମୂଲ୍ୟଗୁଡ଼ିକର ଯୋଗଫଳ ÷ ମୂଲ୍ୟ ସଂଖ୍ୟା (ପରିମାଣକୁ ଅଣଦେଖା କରେ; କେବଳ periodic ରେ); **Weighted average:** rate = ବିକ୍ରୟ ପାଇଁ ଉପଲବ୍ଧ goods ର ମୋଟ cost ÷ ଉପଲବ୍ଧ ମୋଟ units; closing inventory = ହାତରେ ଥିବା units × WAP; perpetual records ରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ନୂଆ purchase ପରେ ଏକ ନୂଆ (NEW) average rate ଗଣନା କରାଯାଏ ଓ ପରବର୍ତ୍ତୀ issue ସେହି ହାରରେ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କିତ ହୁଏ; periodic records ରେ ସମଗ୍ର ଅବଧି ପାଇଁ ଗୋଟିଏ average।

Stores ledger ଅଭ୍ୟାସ: receipts–issues–balance columns ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି ବଛାଯାଇଥିବା formula ଅନୁସାରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ issue ର ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରନ୍ତୁ, ଯଥା purchases 100 @ ₹30 ଓ 200 @ ₹40, issues 250 units ପରେ 50 units ରହେ: FIFO closing stock 50 @ ₹40 = ₹2,000; weighted average (ଦ୍ୱିତୀୟ purchase ପରେ rate ₹38) = 50 @ ₹38 = ₹1,900।

ସ୍ମୃତି (Remembering) ମୁଖସ୍ଥ କରନ୍ତୁ · 2 ପ୍ରଶ୍ନ

- FIFO ବନାମ LIFO ଉପରେ Short Note ବିନ୍ଦୁ: FIFO ଅନୁମାନ କରେ ପ୍ରଥମ lots ପ୍ରଥମେ issue ହୁଏ, ତେଣୁ closing inventory ସର୍ବଶେଷ ମୂଲ୍ୟରେ; LIFO ସର୍ବଶେଷ costs issues ଉପରେ ଲଗାଏ, ତେଣୁ closing inventory ପୁରୁଣା ମୂଲ୍ୟରେ; LIFO ଏକ ଅଯୌକ୍ତିକ assumption ଉପରେ ଆଧାରିତ ଏବଂ Accounting Standards ଦ୍ୱାରା ଅନୁମୋଦିତ ନୁହେଁ।

www.scanneradda.com

- Cost ନିର୍ଦ୍ଧାରଣର ମୁଖ୍ୟ methods: Specific Identification, FIFO, Weighted Average Price (ଅନୁମୋଦିତ); LIFO ଓ Simple Average (ଅପସନ୍ଦ/ଅନୁମୋଦିତ ନୁହେଁ); non-historical: Adjusted Selling Price ଓ Standard Cost।
- Adjusted Selling Price (retail) method: cost = inventory ର selling value ରୁ gross margin ର ଉପଯୁକ୍ତ ଶତକଡ଼ା ବାଦ ଦେଲେ ଯାହା ରହେ; ଯେଉଁ retail ବ୍ୟବସାୟରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ item ର cost ସହଜରେ ଜଣାପଡ଼େ ନାହିଁ, ସେଠାରେ ବ୍ୟବହୃତ।

TQ 5.1 · MTP 2023-May [6] (c) (iv) · Short Note · 2.5M · Pg 223	LEVEL I ସ୍ମୃତି (Remembering)	ସହଜ
TQ 5.2 · MTP 2024-Aug [6] (c) · Short Note · 5M · Pg 223 4× ପଚରାଯାଇଛି	LEVEL I ସ୍ମୃତି (Remembering)	ମଧ୍ୟମ

ବୋଧ (Understanding) କାରଣ ସହ ବୁଝାନ୍ତୁ · 1 ପ୍ରଶ୍ନ

- True/False ପାଇଁ inflation ଯୁକ୍ତି: ମୂଲ୍ୟ ବୃଦ୍ଧି ସମୟରେ FIFO ସର୍ବନିମ୍ନ (LOWEST) cost of goods sold ଦିଏ (issues ପୁରୁଣା, ଶସ୍ତା ମୂଲ୍ୟରେ) ଏବଂ ସର୍ବାଧିକ closing inventory ଓ profit; LIFO ଏହାର ବିପରୀତ।

TQ 5.3 · PYQ 2025-Jan [1] (a) (iii) {C} · True/False · 2M · Pg 224	LEVEL I ବୋଧ (Understanding)	ମଧ୍ୟମ

ପ୍ରୟୋଗ (Application) ପ୍ରକ୍ରିୟା ଅଭ୍ୟାସ କରନ୍ତୁ · 1 ପ୍ରଶ୍ନ

- ତାରିଖ ଅନୁସାରେ opening inventory, purchases ଓ issues ରୁ FIFO (ଓ weighted average) ପାଇଁ stores/stock ledger ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା ଅଭ୍ୟାସ କରନ୍ତୁ — ଯଥା 100 units @ ₹15, 300 @ ₹18, issues 250 units — ଏବଂ closing inventory ର ସଠିକ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ କରନ୍ତୁ।
- weighted average (perpetual) ରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ନୂଆ purchase ପରେ average rate ପୁନଃଗଣନା କରନ୍ତୁ: ଉପଲବ୍ଧ goods ର ମୋଟ cost ÷ ଉପଲବ୍ଧ ମୋଟ units।

PQ 5.1 · PYQ 2025-Jan [5] (Or) (b) (i) · Practical · 5M · Pg 224 5× ପଚରାଯାଇଛି	LEVEL II ପ୍ରୟୋଗ (Application)	ମଧ୍ୟମ

ବିଷୟ 6: Inventories ଗଣନା (Inventories Taking)

P1-C4-U4-T06 · Topic 6: Inventories Taking

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ · Section 6 ଆୟତ୍ତ କରନ୍ତୁ: year-end ପୂର୍ବରୁ ବା ପରେ ନିଆଯାଇଥିବା physical count କୁ ପଛକୁ/ଆଗକୁ ଆଣିବା (purchases ସଂଶୋଧନ, GP margin ବ୍ୟବହାର କରି sales କୁ cost ରେ ଆଣିବା, returns), ସହିତ sale-or-return goods, consignment goods ଏବଂ ଧୀରଗତି/କ୍ଷତିଗ୍ରସ୍ତ items କୁ NRV ରେ ଦେଖାଇବାର ପଦ୍ଧତି।

ଟିପ୍ପଣୀ

Roll-back — year-end ପରେ (AFTER) count: Year-end ରେ Stock = count ତାରିଖର Stock − ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀ ଅବଧିର purchases (କେବଳ ପ୍ରକୃତରେ ପ୍ରାପ୍ତ goods) + ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀ ଅବଧିର cost of sales (Net sales ×

www.scanneradda.com

www.scanneradda.com

100/(100 + markup on cost)) + cost ରେ sales returns; ଯଥା ₹7,85,000 − ₹1,53,000 + ₹2,50,000 × 100/125 = ₹8,32,000; **margin ରୂପାନ୍ତର:** cost ଉପରେ 33.33% = sales ଉପରେ 25%, cost ଉପରେ 25% = sales ଉପରେ 20%।

Year-end ପୂର୍ବରୁ (BEFORE) count — ଯଥା 30th June ପାଇଁ 23rd June: ଦିଗ ଓଲଟାନ୍ତୁ — ଗଣିତ stock ରେ ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀ ଅବଧିର purchases (ଓ goods in transit) ଯୋଗ (ADD) କରନ୍ତୁ ଏବଂ cost of sales ବିୟୋଗ (DEDUCT) କରନ୍ତୁ।

GP-ଆଧାରିତ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ: Closing inventory = Opening stock + Purchases + Manufacturing expenses − Cost of goods sold (Sales − Gross profit); selling, administrative ଓ financial expenses inventory cost ରୁ ବହିର୍ଭୂତ (EXCLUDED); ପ୍ରଥମେ ଅସ୍ୱାଭାବିକ items ଅଲଗା କରନ୍ତୁ — ସେଗୁଡ଼ିକୁ sales ରୁ ବାହାର କରି opening stock କୁ written-down value ରେ ନିଅନ୍ତୁ, ସାଧାରଣ GP rate କେବଳ ସାଧାରଣ sales ରେ ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ।

Sale-or-return ଓ consignment: approval ପାଇଁ customers ପାଖରେ ଥିବା goods sales ନୁହେଁ (NOT) — ସେଗୁଡ଼ିକୁ cost ରେ (selling value × 100/(100+markup)) ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରି sales ରୁ ବାହାର କରନ୍ତୁ; consignment inward stock consignor ର (consignee ଏହାକୁ ବାଦ ଦିଏ); consignor ଅବିକ୍ରିତ consignment-outward stock କୁ cost ରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରେ।

NRV ସଂଶୋଧନ: ଅତି ପୁରୁଣା/ଧୀରଗତି items ଓ customers ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରିଥିବା goods କୁ cost ରେ ନୁହେଁ, ଆଶା କରାଯାଉଥିବା realizable value ରେ ନିଆଯାଏ (cost ₹11,250 କୁ ₹5,250 ରେ; ବନ୍ୟା ଯୋଗୁ ବିଳମ୍ବିତ goods cost ₹15,500 କୁ NRV ₹12,500 ରେ) — ପ୍ରତ୍ୟେକ ସଂଶୋଧନ ଶେଷରେ cost ବା NRV ମଧ୍ୟରୁ ଯାହା କମ୍ ସେହି ଆଧାରରେ ପରୀକ୍ଷା କରାଯାଏ।

ପ୍ରୟୋଗ (Application) ପ୍ରକ୍ରିୟା ଅଭ୍ୟାସ କରନ୍ତୁ · 4 ପ୍ରଶ୍ନ

- roll-back format ଅଭ୍ୟାସ କରନ୍ତୁ: count ତାରିଖର Stock − year-end ପରର purchases + year-end ପରର cost of sales (Sales × 100/(100+markup)) ± returns = year-end ରେ Stock; margins ସାବଧାନରେ ରୂପାନ୍ତର କରନ୍ତୁ (cost ଉପରେ 33.33% = sales ଉପରେ 25%)।
- Adjusted selling price ଗଣନା: GP rate = Gross margin ÷ (Sales + selling price ରେ closing inventory); closing stock ର cost = stock ର selling price ରୁ GP rate ବାଦ ଦେଲେ ଯାହା ରହେ।
- Opening stock + Purchases + Manufacturing expenses − COGS (sales ରୁ GP ବାଦ) ରୁ closing inventory ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରନ୍ତୁ, selling, administrative ଓ financial expenses କୁ inventory cost ରୁ ବହିର୍ଭୂତ (EXCLUDING) ରଖି।

PQ 6.8 · PYQ 2021-Jul [2] (c) · Practical · 5M · Pg 236 3× ପଚରାଯାଇଛି	LEVEL II ପ୍ରୟୋଗ (Application)	ମଧ୍ୟମ
PQ 6.10 · PYQ 2025-Sep [6] (b) · Practical · 5M · Pg 238 6× ପଚରାଯାଇଛି	LEVEL II ପ୍ରୟୋଗ (Application)	ମଧ୍ୟମ
PQ 6.7 · MTP 2025-Jan S2 [2] (a) · Practical · 10M · Pg 235 9× ପଚରାଯାଇଛି	LEVEL II ପ୍ରୟୋଗ (Application)	
PQ 6.11 · PYQ 2026-Sep [5] (a) (Or) (ii) · Practical · 5M · Pg 239	LEVEL II ପ୍ରୟୋଗ (Application)	

www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com

ବିଶ୍ଳେଷଣ (Analysis) ମିଶ୍ରିତ ତଥ୍ୟ ଉପରେ କାମ କରନ୍ତୁ · 7 ପ୍ରଶ୍ନ

- ବହୁ-ସଂଶୋଧନ ପ୍ରଶ୍ନ ସମାଧାନ କରନ୍ତୁ: approval ରେ ପଠାଯାଇଥିବା goods (ଅନନୁମୋଦିତ goods କୁ cost ରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରି sales ରୁ ବାହାର କରନ୍ତୁ), consignment inward stock (consignor ର — ବାଦ ଦିଅନ୍ତୁ; consignment outward ଅବିକ୍ରିତ stock — cost ରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରନ୍ତୁ), goods in transit, ଏବଂ ଅସ୍ୱାଭାବିକ/ଧୀରଗତି items କୁ NRV କୁ write downl
- adjusted-profit ପ୍ରଶ୍ନରେ (₹5,75,000/₹32,00,000 ଢାଞ୍ଚା) ପ୍ରତ୍ୟେକ ଯାଞ୍ଚ item ର ଦ୍ୱୈତ ପ୍ରଭାବ — purchases/sales ଉପରେ ଓ closing stock ଉପରେ — ଚିହ୍ନଟ କଲା ପରେ ହିଁ net profit ପୁନଃନିର୍ଣ୍ଣୟ କରନ୍ତୁ।
- count ତାରିଖ year-end ପୂର୍ବରୁ (BEFORE) ପଡ଼ିଲେ (ଯଥା 30th June ପାଇଁ 23rd June), ଦିଗ ଓଲଟାନ୍ତୁ: ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀ ଅବଧିର purchases ଯୋଗ କରନ୍ତୁ ଏବଂ cost of sales ବିୟୋଗ କରନ୍ତୁ।

PQ 6.1 · PYQ 2019-Jun [6] (c) · Practical · 5M · Pg 227 3× ପଚରାଯାଇଛି	LEVEL II ବିଶ୍ଳେଷଣ (Analysis)	ମଧ୍ୟମ
PQ 6.2 · PYQ 2023-Jun [2] (c) · Practical · 5M · Pg 228 3× ପଚରାଯାଇଛି	LEVEL II ବିଶ୍ଳେଷଣ (Analysis)	ମଧ୍ୟମ
PQ 6.3 · RTP 2023-Dec [6] · Practical · --- · Pg 229 5× ପଚରାଯାଇଛି	LEVEL II ବିଶ୍ଳେଷଣ (Analysis)	ମଧ୍ୟମ
PQ 6.5 · PYQ 2024-Jun [5] (a) · Practical · 5M · Pg 231 2× ପଚରାଯାଇଛି	LEVEL II ବିଶ୍ଳେଷଣ (Analysis)	ମଧ୍ୟମ
PQ 6.6 · PYQ 2024-Sep [5] (a) · Practical · 5M · Pg 233 4× ପଚରାଯାଇଛି	LEVEL II ବିଶ୍ଳେଷଣ (Analysis)	ମଧ୍ୟମ
PQ 6.9 · PYQ 2025-May [1] (c) {C} · Practical · 4M · Pg 237 4× ପଚରାଯାଇଛି	LEVEL II ବିଶ୍ଳେଷଣ (Analysis)	ମଧ୍ୟମ
PQ 6.4 · MTP 2024-May [2] (a) · Practical · 10M · Pg 230 4× ପଚରାଯାଇଛି	LEVEL II ବିଶ୍ଳେଷଣ (Analysis)	କଠିନ

www.scanneradda.com

ଅଧ୍ୟାୟ 5

Depreciation and Amortisation

Depreciation and Amortisation

୨ ବିଷୟ · 40 ବର୍ଗୀକୃତ ପ୍ରଶ୍ନ · ଗୁରୁତ୍ୱ: B

ICAI ଦକ୍ଷତା ପ୍ରୋଫାଇଲ୍ Level I 5–20% · Level II 80–95% — ଏହି ଅଧ୍ୟାୟ **ପେପର ଅନୁରୂପ**

Level I — ସ୍ମୃତି, ବୋଧ	12.9%	224 ମଧ୍ୟରୁ 29 ମାର୍କ
Level II — ପ୍ରୟୋଗ, ବିଶ୍ଳେଷଣ	87.1%	224 ମଧ୍ୟରୁ 195 ମାର୍କ

ବିଷୟ 1: ପରିଚୟ (Introduction)

P1-C5-U5-T01 · Topic 1: Introduction

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ ଅଧ୍ୟାୟ 5 (Depreciation and Amortisation) ର 'Introduction' ଅନୁଚ୍ଛେଦ ପଢ଼ନ୍ତୁ: depreciation ର ଧାରଣା, Schedule II (Companies Act, 2013) ର ସଂଜ୍ଞା, asset ମୂଲ୍ୟ ହ୍ରାସର କାରଣ, component-wise depreciation, ଏବଂ depreciation ପ୍ରଦାନର ଚାରୋଟି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ।

ଟିପ୍ପଣୀ

Schedule II (Companies Act, 2013): "Depreciation is the systematic allocation of the depreciable amount of an asset over its useful life" — depreciable amount = cost (କିମ୍ବା cost ସ୍ଥାନରେ ବସାଯାଇଥିବା revalued amount) ରୁ residual value ବାଦ୍; useful life = asset ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ ଉପଲବ୍ଧ ରହିବ ବୋଲି ଆଶା କରାଯାଉଥିବା ଅବଧି, କିମ୍ବା ଏଥିରୁ ଆଶା କରାଯାଉଥିବା production ବା ସମାନ units ର ସଂଖ୍ୟା।

ମୂଲ୍ୟ ହ୍ରାସର କାରଣ: (1) ବ୍ୟବହାରଜନିତ wear and tear, (2) efflux of time (ବ୍ୟବହାର ନ ହେଲେ ମଧ୍ୟ), (3) ପ୍ରଯୁକ୍ତିଗତ ବା ଅନ୍ୟ ପରିବର୍ତ୍ତନରୁ obsolescence, (4) market value ହ୍ରାସ, (5) depletion (ଖଣି ଓ ପ୍ରାକୃତିକ ଭଣ୍ଡାର); asset ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ ଉପଲବ୍ଧ (AVAILABLE) ହେବା ମାତ୍ରେ depreciation ଆରମ୍ଭ ହୁଏ, କେବଳ ପ୍ରକୃତ ବ୍ୟବହାରରୁ ନୁହେଁ — ତେଣୁ 'ଅଳସ asset ର depreciation ହୁଏ ନାହିଁ' ଏକ ଭ୍ରମ, କିନ୍ତୁ land (ଅନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଜୀବନକାଳ) ଉପରେ depreciation ଲଗାଯାଏ ନାହିଁ।

ପ୍ରକୃତି: ଏହା ଏକ non-cash operating expense ଓ profit ବିରୁଦ୍ଧରେ charge — cash ବାହାରକୁ ଯାଏ ନାହିଁ, ତଥାପି କ୍ଷତି ବର୍ଷରେ ମଧ୍ୟ ଏହା ପ୍ରଦାନ କରିବା ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ; ଏହା matching principle ଅନୁସରଣ କରେ: expired cost (depreciation) P&L କୁ, unexpired cost (WDV) Balance Sheet କୁ; ଏହା ଲଗାଇବା ଦ୍ୱାରା ବଣ୍ଟନଯୋଗ୍ୟ profits ମଧ୍ୟ କମେ, ଫଳରେ replacement ପାଇଁ funds ଉପଲବ୍ଧ ରହେ।

Component depreciation: ଯେଉଁ ଭାଗର cost item ର ମୋଟ cost ତୁଳନାରେ significant **ଏବଂ** (AND) ଯାହାର useful life/method ଭିନ୍ନ, ତାହାକୁ ପୃଥକ୍ ଭାବେ depreciate କରିବା ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ (ବିମାନ: airframe, engines, interiors); ସମାନ ଜୀବନକାଳ ଓ ପଦ୍ଧତିର ଭାଗଗୁଡ଼ିକୁ ଏକାଠି କରାଯାଇପାରେ।

ଚାରୋଟି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ: (1) income ର ସଠିକ୍ measurement, (2) ପ୍ରକୃତ position statement — asset କୁ unexpired cost ରେ ଦର୍ଶାଇବା, (3) replacement ପାଇଁ funds, (4) ଉତ୍ପାଦନର ପ୍ରକୃତ cost ନିର୍ଣ୍ଣୟ।

ବୋଧ (Understanding) କାରଣ ସହ ବୁଝାନ୍ତୁ · 4 ପ୍ରଶ୍ନ

- True/False ର ଯଥାର୍ଥତା ଦର୍ଶାଇବାକୁ ସକ୍ଷମ ହୁଅନ୍ତୁ: depreciation ଏକ **NON-CASH** expense (cash ବାହାରକୁ ଯାଏ ନାହିଁ), କିନ୍ତୁ ଏହା operating expense ଓ profit ବିରୁଦ୍ଧରେ charge **ହୁଏ** (IS) --- କ୍ଷତି ବର୍ଷରେ ମଧ୍ୟ ଏହା ପ୍ରଦାନ କରିବା ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ, କାରଣ ଏହା ବ୍ୟବହାର/efflux of time ରୁ ଉତ୍ପନ୍ନ, ଲାଭଜନକତାରୁ ନୁହେଁ।
- land କାହିଁକି depreciable asset ନୁହେଁ (NOT) ବୁଝାନ୍ତୁ: ଏହାର useful life ଅନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ବ୍ୟବହାର ବା ସମୟ ଅତିବାହିତ ହେବା ସହ ଏହାର ମୂଲ୍ୟ କମେ ନାହିଁ।
- ସଂଜ୍ଞାରୁ ଯୁକ୍ତି କରନ୍ତୁ: depreciation ହେଉଛି depreciable amount (cost ରୁ residual value ବାଦ୍) ର useful life ଉପରେ systematic allocation, ଏବଂ ଏହା matching principle ଅନୁସରଣ କରେ --- expired cost P&L କୁ, unexpired cost (WDV) Balance Sheet କୁ।
- ଯୁକ୍ତି ପାଇଁ ମନେରଖନ୍ତୁ: asset ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ **ଉପଲବ୍ଧ** (AVAILABLE) ହେଲେ depreciation ଆରମ୍ଭ ହୁଏ, ପ୍ରକୃତ ବ୍ୟବହାରରୁ ନୁହେଁ; obsolescence ଓ wear-and-tear ବ୍ୟବହାର ବିନା ମଧ୍ୟ ଘଟେ।

TQ 1.1 · PYQ 2018-Nov [1] (a) (ii) {C} · True/False · 2M · Pg 243 **ପଚରାଯାଇଛି**	4×	LEVEL I ବୋଧ (Understanding)	ସହଜ
TQ 1.3 · PYQ 2025-Sep [1] (a) (iv) {C} · True/False · 2M · Pg 243 **ପଚରାଯାଇଛି**	3×	LEVEL I ବୋଧ (Understanding)	ସହଜ
TQ 1.4 · RTP 2025-Sep [1] (e) · True/False · 2M · Pg 244		LEVEL I ବୋଧ (Understanding)	ସହଜ
TQ 1.2 · PYQ 2023-Dec [1] (a) (iii) {C} · True/False · 2M · Pg 243		LEVEL I ବୋଧ (Understanding)	ମଧ୍ୟମ

ବିଷୟ 2: Depreciation ମାପିବାର କାରକଗୁଡ଼ିକ (Factors in the Measurement of Depreciation)

P1-C5-U5-T02 · Topic 2: Factors in the Measurement of Depreciation

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ · 'Factors in the Measurement of Depreciation' ଅନୁଚ୍ଛେଦ ପଢ଼ନ୍ତୁ: asset ର cost, ଆକଳିତ useful life, ଆକଳିତ residual/scrap value, depreciable amount, ଏବଂ Property, Plant and Equipment ର cost ର ଉପାଦାନ — directly attributable costs ଓ ବହିର୍ଭୂତ ଖର୍ଚ୍ଚ ସହିତ।

ଟିପ୍ପଣୀ

ତିନୋଟି କାରକ: (1) installation, commissioning ଓ trial-run ଖର୍ଚ୍ଚ ସମେତ asset ର cost, (2) ଆକଳିତ useful life (ସମୟ ବା production units ରେ), (3) useful life ଶେଷରେ ଆକଳିତ scrap/residual value (ନଗଣ୍ୟ ହେଲେ ଶୂନ୍ୟ ଧରାଯାଏ)।

www.scanneradda.com

www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com

Depreciable amount: historical cost (କିମ୍ବା revalued amount) ରୁ ଆକଳିତ residual value ବାଦ୍; ଯଥା machinery ₹1,10,000 − residual ₹10,000 = ₹1,00,000, 5 ବର୍ଷରେ → depreciation ₹20,000 p.a.

PPE ର cost: purchase price (non-refundable import duties ଓ purchase taxes ସମେତ, trade discounts ଓ rebates ବାଦ୍ ଦେବା ପରେ) + asset କୁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ସ୍ଥାନ ଓ ଅବସ୍ଥାକୁ ଆଣିବାରେ directly attributable costs + dismantling, removal ଓ site-restoration costs ର ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ଆକଳନ।

Directly attributable (capitalise): (a) acquisition/construction ରୁ ସିଧାସଳଖ ଉତ୍ପନ୍ନ employee benefits, (b) site preparation, (c) initial delivery ଓ handling, (d) installation ଓ assembly, (e) test samples ବିକ୍ରୟ ଆୟ ବାଦ୍ ଦେଇ testing costs, (f) professional fees (ଯଥା engineers)।

Capitalise ହୁଏ ନାହିଁ (NOT): ନୂଆ facility ର opening/inauguration ଖର୍ଚ୍ଚ, ନୂଆ product ପ୍ରଚଳନର cost (advertisement/promotion), ନୂଆ location ବା customer class ର cost (staff training ସମେତ), administration ଓ general overheads, relocation costs; ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେବା ପରେ asset ଅଳସ ବା କମ୍ ବ୍ୟବହୃତ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ଆଉ କୌଣସି cost capitalise ହୁଏ ନାହିଁ, ଯଦି କୌଣସି major repair/addition ଜୀବନକାଳ ବା କ୍ଷମତା ନ ବଢ଼ାଏ।

ସ୍ମୃତି (Remembering) ମୁଖସ୍ଥ କରନ୍ତୁ : 1 ପ୍ରଶ୍ନ

- depreciation ଗଣନାର 3 ଟି କାରକ ମୁଖସ୍ଥ କରନ୍ତୁ: (1) asset ର cost (installation, commissioning, trial run ସମେତ), (2) ଆକଳିତ useful life (ସମୟ ବା production units ରେ), (3) useful life ଶେଷରେ ଆକଳିତ scrap/residual value।
- ସଂଜ୍ଞା: Depreciable amount = historical cost (କିମ୍ବା revalued amount) ରୁ ଆକଳିତ residual value ବାଦ୍; Useful life = ଆଶାକୃତ ବ୍ୟବହାରର ଅବଧି କିମ୍ବା (OR) ଆଶାକୃତ production units ର ସଂଖ୍ୟା।
- Cost of PPE = purchase price (non-refundable duties/taxes ସମେତ, trade discounts ବାଦ୍) + directly attributable costs + dismantling/site-restoration costs ର ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ଆକଳନ।

TQ 2.1 · PYQ 2020-Nov [6] (c) · Descriptive · 5M · Pg 244 **2× ପଚରାଯାଇଛି** **LEVEL I** ସ୍ମୃତି (Remembering) **ମଧ୍ୟମ**

ବୋଧ (Understanding) କାରଣ ସହ ବୁଝାନ୍ତୁ : 1 ପ୍ରଶ୍ନ

- directly attributable costs ର ପାଞ୍ଚଟି ଉଦାହରଣ ଦେବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ରୁହନ୍ତୁ: acquisition/construction ରୁ employee benefits, site preparation, initial delivery ଓ handling, installation ଓ assembly, testing costs (test samples ବିକ୍ରୟ ବାଦ୍), professional fees (ଯଥା engineers)।
- କ'ଣ capitalise ହୁଏ ନାହିଁ (NOT) ବୁଝାନ୍ତୁ: inauguration/opening ଖର୍ଚ୍ଚ, ନୂଆ product ପ୍ରଚଳନର cost (advertisement), ନୂଆ location/customer class ର cost (staff training), administration ଓ general overheads, relocation costs।

TQ 2.2 · PYQ 2022-Nov [6] (b) · Descriptive · 5M · Pg 245 **2× ପଚରାଯାଇଛି** **LEVEL I** ବୋଧ (Understanding) **ମଧ୍ୟମ**

www.scanneradda.com

ବିଷୟ 3: Depreciation ପ୍ରଦାନର ପଦ୍ଧତିଗୁଡ଼ିକ (Methods for Providing Depreciation)

P1-C5-U5-T03 · Topic 3: Methods for Providing Depreciation

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ ଛଅଟି ଯାକ ପଦ୍ଧତି ପଢ଼ନ୍ତୁ --- Straight Line, Reducing/Diminishing Balance (WDV), Sum of Years' Digits, Machine Hour, Production Units ଓ Depletion --- ସେମାନଙ୍କ ସୂତ୍ର, ଅନୁମାନ, ଗୁଣ-ଦୋଷ ଏବଂ Illustrations 1--6 ସହିତ।

ଟିପ୍ପଣୀ

SLM (Fixed Instalment): Depreciation = (Cost of asset − Scrap value) ÷ Useful life; Rate = SLM depreciation ÷ Cost × 100; ସମାନ ଉପଯୋଗିତା ଧରି ପ୍ରତିବର୍ଷ ସମାନ charge; ସରଳ, leases ଓ plant ପାଇଁ ସଠିକ୍; ବର୍ଷର କିଛି ଭାଗ ବ୍ୟବହାର ହେଲେ ଆନୁପାତିକ charge (1 July ରେ asset କିଣାଗଲେ, ₹15,00,000 ଉପରେ 10% → 6 ମାସର charge ₹75,000)।

WDV / Reducing (Diminishing) Balance: opening WDV ଉପରେ ସ୍ଥିର ଶତକଡ଼ା; Rate = [1 − n√(Residual value ÷ Cost)] × 100; ବୟସ ସହ repairs ବଢ଼ୁଥିବା ବେଳେ charge ପ୍ରତିବର୍ଷ କମେ, ତେଣୁ depreciation + repairs ପ୍ରତିବର୍ଷ ପ୍ରାୟ ସମାନ ଭାର ଦିଏ; asset ର ମୂଲ୍ୟ କେବେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଶୂନ୍ୟ ହୁଏ ନାହିଁ; Income-tax Rules ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ (power generation/distribution ସଂସ୍ଥା ବ୍ୟତୀତ)।

Sum of Years' Digits (accelerated): depreciation = (Cost − Scrap) × ଚଳିତ ବର୍ଷ ସମେତ ଅବଶିଷ୍ଟ ଜୀବନକାଳ ÷ [n(n+1)÷2]; 10 ବର୍ଷ ଜୀବନକାଳ ପାଇଁ ମୋଟ digits = 55, ତେଣୁ year 1 = 10/55, year 2 = 9/55 — ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ବର୍ଷଗୁଡ଼ିକରେ ଅଧିକ charge; ଏହା reducing balance ଧାରଣାର ଏକ ରୂପାନ୍ତର।

Machine Hour, Production Units, Depletion: hour rate = (Cost − Scrap) ÷ ମୋଟ ଆକଳିତ machine hours, ବାର୍ଷିକ charge = କାମ କରିଥିବା ଘଣ୍ଟା × rate — ଏହା SLM ର ଘଣ୍ଟାଭିତ୍ତିକ ରୂପ, ଯାହାକୁ Schedule II extra-shift depreciation ମାଧ୍ୟମରେ ପ୍ରତିଫଳିତ କରେ; Production Units = Depreciable amount × ଅବଧି ମଧ୍ୟରେ ଉତ୍ପାଦନ ÷ ଆକଳିତ ମୋଟ ଉତ୍ପାଦନ; Depletion (ଖଣି/quarries) rate = cost ÷ ଆକଳିତ ମୋଟ ପରିମାଣ, charge = ଉତ୍ତୋଳିତ ପରିମାଣ × rate (quarry lease ₹1,00,00,000, 2,00,000 ଟନ୍ → 2,000 ଟନ୍ = ₹1,00,000)।

Pro-forma entries (ଦୁଇଟି ବିକଳ୍ପ): (i) asset କୁ cost ରେ ରଖିବା — Dr. Depreciation / Cr. Provision for Depreciation (Accumulated Depreciation); (ii) Dr. Depreciation / Cr. Asset; ଉଭୟରେ Dr. Profit and Loss / Cr. Depreciation ଦ୍ୱାରା ବନ୍ଦ କରନ୍ତୁ।

ସ୍ମୃତି (Remembering) ମୁଖସ୍ଥ କରନ୍ତୁ : 2 ପ୍ରଶ୍ନ

- Machine Hour Rate method: ଘଣ୍ଟା ପ୍ରତି depreciation = (Cost − Scrap)/Total estimated machine hours; ବାର୍ଷିକ charge = କାମ କରିଥିବା ଘଣ୍ଟା × rate; ବର୍ଷ ବଦଳରେ ଘଣ୍ଟା ପ୍ରତି ଗଣିତ SLM ର ଏକ ରୂପାନ୍ତର; Schedule II ଏହାକୁ extra shift depreciation ମାଧ୍ୟମରେ ସ୍ୱୀକାର କରେ।
- ସୂତ୍ର: SLM depreciation = (Cost − Scrap)/Useful life; WDV rate = [1 − n√(Residual/Cost)] × 100; SYD fraction = ଅବଶିଷ୍ଟ ଜୀବନକାଳ (ଚଳିତ ବର୍ଷ ସମେତ)/[n(n+1)/2]; Depletion = (ଉତ୍ତୋଳିତ ପରିମାଣ/ଆକଳିତ ମୋଟ ପରିମାଣ) × cost।

www.scanneradda.com

TQ 3.4 · RTP 2024-Sep [18] (iv) · Short Note · --- · Pg 247 5× ପଚରାଯାଇଛି	LEVEL I ସ୍ମୃତି (Remembering)	ସହଜ
TQ 3.5 · RTP 2026-May [18] (4) · Short Note · --- · Pg 247	LEVEL I ସ୍ମୃତି (Remembering)	ସହଜ

ବୋଧ (Understanding) କାରଣ ସହ ବୁଝାନ୍ତୁ · 3 ପ୍ରଶ୍ନ

- True/False ଫାନ୍ଦ: SYD **ନିଶ୍ଚିତ ଭାବେ** (IS) ଏକ accelerated method --- ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ବର୍ଷରେ ଅଧିକ, ପରବର୍ତ୍ତୀ ବର୍ଷରେ କମ୍ depreciation (accelerated methods ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ବର୍ଷରେ କମ୍ ଦିଏ ବୋଲି ଉକ୍ତି **FALSE**)।
- Diminishing Balance Method ବୁଝାନ୍ତୁ: opening WDV ଉପରେ ସ୍ଥିର ଶତକଡ଼ା; charge ପ୍ରତିବର୍ଷ କମେ; asset ମୂଲ୍ୟ କେବେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଶୂନ୍ୟ ହୁଏ ନାହିଁ; ବୟସ ସହ repairs ବଢ଼ୁଥିବା କ୍ଷେତ୍ରରେ ବ୍ୟବହୃତ।
- WDV କାହିଁକି ସମାନ ମୋଟ ଭାର ଦିଏ ଯୁକ୍ତି କରନ୍ତୁ: repairs/maintenance ବଢ଼ିବା ସହ depreciation କମେ, ତେଣୁ depreciation + repairs ପ୍ରତିବର୍ଷ ପ୍ରାୟ ସମାନ ରହେ (ଏହି ଉକ୍ତି **TRUE**)।

TQ 3.1 · PYQ 2023-Dec [1] (a) (iv) {C} · True/False · 2M · Pg 245	LEVEL I ବୋଧ (Understanding)	ସହଜ
TQ 3.2 · PYQ 2023-Dec [1] (b) (ii) {C} · Descriptive · 1M · Pg 246	LEVEL I ବୋଧ (Understanding)	ସହଜ
TQ 3.3 · MTP 2024-Apr [1] (a) (iii) {C} · True/False · 2M · Pg 246 6× ପଚରାଯାଇଛି	LEVEL I ବୋଧ (Understanding)	ସହଜ

ପ୍ରୟୋଗ (Application) ପ୍ରକ୍ରିୟା ଅଭ୍ୟାସ କରନ୍ତୁ · 2 ପ୍ରଶ୍ନ

- leases ଉପରେ Annuity method ଅଭ୍ୟାସ କରନ୍ତୁ: depreciation = cost × annuity factor; ପ୍ରତିବର୍ଷ opening balance ଉପରେ interest credit ହୁଏ।
- ଖଣି/quarries ପାଇଁ Depletion method ଅଭ୍ୟାସ କରନ୍ତୁ: ଟନ୍ ପ୍ରତି rate = cost/total estimated deposit; depreciation = ଉତ୍ତୋଳିତ ଟନ୍ × rate (ଯଥା ₹2,00,00,000 lease, 4,00,000 ଟନ୍)।
- SLM/WDV ସହ Machinery A/c ଅଭ୍ୟାସ କରନ୍ତୁ --- purchase/erection ତାରିଖରୁ ବର୍ଷର ଆଂଶିକ depreciation ଏବଂ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ obsolete machine ବିକ୍ରୟ ସମେତ।

PQ 3.2 · RTP 2025-Sep [7] · Practical · --- · Pg 250	LEVEL II ପ୍ରୟୋଗ (Application)	ମଧ୍ୟମ
PQ 3.1 · MTP 2022-Nov [2] S2 (a) · Practical · 10M · Pg 248 3× ପଚରାଯାଇଛି	LEVEL II ପ୍ରୟୋଗ (Application)	କଠିନ

ବିଷୟ 4: Property, Plant and Equipment ର ବିକ୍ରୟ/ନିଷ୍କାସନରେ ଲାଭ କିମ୍ବା କ୍ଷତି (Profit or Loss on The Sale/Disposal of Property, Plant and Equipment)

P1-C5-U5-T04 · Topic 4: Profit or Loss on The Sale/Disposal of Property, Plant and Equipment

> **ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ** PPE ବିକ୍ରୟରେ profit/loss ଅନୁଚ୍ଛେଦ ଓ Illustrations 7--9 ପଢ଼ନ୍ତୁ: ବିକ୍ରୟ ତାରିଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ depreciation ଲଗାଇବା, WDV ଗଣନା, P&L କୁ transfer, ଏବଂ ଦୁଇଟି ଉପସ୍ଥାପନ --- Provision for Depreciation Account ସହିତ ଓ

www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com

ବିନା --- ସହ Machinery Disposal Accountl

ଟିପ୍ପଣୀ

ନିୟମ: ବିକ୍ରୟ ବର୍ଷରେ asset ଯେତିକି ଅବଧି ବ୍ୟବହୃତ ହୋଇଛି ସେତିକି ପାଇଁ depreciation ଲଗାନ୍ତୁ; profit/loss = ବିକ୍ରୟ ଆୟ (କିମ୍ବା insurance claim) – ବିକ୍ରୟ ତାରିଖର WDV, ଯାହା P&L କୁ transfer ହୁଏ; disposal ରେ ଲାଭ ଏକ capital profit, ଯାହା P&L କୁ credit ହୁଏ, revenue/turnover ର ଭାଗ ନୁହେଁ।

ଅଭ୍ୟାସ ତର୍କ (SM): 1-1-2022 ର book value ₹50,00,000, 6 ମାସର depreciation @10% ₹2,50,000 ବାଦ୍ → 1-7-2022 ର WDV ₹47,50,000; ₹32,00,000 ରେ ବିକ୍ରୟ → ₹15,50,000 loss P&L କୁ।

Provision for Depreciation ରୂପ: Machinery A/c ମୂଳ cost ରେ ରହେ; ବିକ୍ରୟ ବେଳେ — cost କୁ Machinery Disposal A/c କୁ transfer କରନ୍ତୁ, accumulated depreciation transfer କରନ୍ତୁ (Dr. Provision for Depreciation / Cr. Machinery Disposal), ବିକ୍ରୟ ଆୟ credit କରନ୍ତୁ; Disposal A/c ର balance = P&L କୁ ଯାଉଥିବା profit/lossl

Working-note ଶୃଙ୍ଖଳା: machine ଅନୁସାରେ cost, ବାର୍ଷିକ depreciation ଓ WDV ଗଣନା କରନ୍ତୁ; erection/installation ଏବଂ second-hand machines ର repair/reconditioning capitalise କରନ୍ତୁ (Illus. 9: ₹3,00,000 + ₹60,000 repairs + ₹40,000 installation = ₹4,00,000 cost); ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ କିଣା ଓ ବିକ୍ରୟ ପାଇଁ ଠିକ୍ ମାସ ହିସାବରେ ଆନୁପାତିକ depreciation ଦିଅନ୍ତୁ।

ବୋଧ (Understanding) କାରଣ ସହ ବୁଝାନ୍ତୁ · 1 ପ୍ରଶ୍ନ

- True/False: capital asset ବିକ୍ରୟରୁ gain କୁ revenue/turnover ରେ ଯୋଗ କରାଯାଏ ନାହିଁ (NOT) --- ଏହା ଏକ capital profit, ଯାହା P&L କୁ ପୃଥକ୍ ଭାବେ credit ହୁଏ, operating revenue ଠାରୁ ଭିନ୍ନ।
- disposal ତର୍କ ଜାଣନ୍ତୁ: ବିକ୍ରୟ ବର୍ଷରେ ବ୍ୟବହୃତ ଅବଧି ପାଇଁ depreciation ଲଗାନ୍ତୁ, ବିକ୍ରୟ ତାରିଖର WDV କୁ ବିକ୍ରୟ ଆୟ/insurance claim ସହ ତୁଳନା କରି P&L କୁ transfer ହେଉଥିବା profit ବା loss ବାହାର କରନ୍ତୁ।

TQ 4.1 · PYQ 2023-Dec [1] (a) (ii) {C} · True/False · 2M · Pg 251 | **LEVEL I** ବୋଧ (Understanding) | **ସହଜ**

ପ୍ରୟୋଗ (Application) ପ୍ରକ୍ରିୟା ଅଭ୍ୟାସ କରନ୍ତୁ · 14 ପ୍ରଶ୍ନ

- Machinery Account ରେ ଦକ୍ଷତା ହାସଲ କରନ୍ତୁ --- ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ purchase, capitalise ହୋଇଥିବା erection/installation cost, ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ machine ର ଆଂଶିକ/ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିକ୍ରୟ, SLM ବା WDV ରେ depreciation --- working notes ରେ ସର୍ବଦା machine ଅନୁସାରେ WDV ଗଣନା କରନ୍ତୁ।
- Provision for Depreciation Account ରୂପ ଅଭ୍ୟାସ କରନ୍ତୁ: Machinery A/c cost ରେ ରହେ; ବିକ୍ରୟ ବେଳେ cost କୁ Machinery Disposal A/c କୁ transfer କରନ୍ତୁ, accumulated depreciation transfer କରନ୍ତୁ, ବିକ୍ରୟ ଆୟ credit କରନ୍ତୁ, balance = profit/lossl
- insurance-claim disposals ଅଭ୍ୟାସ କରନ୍ତୁ (truck/bus ନଷ୍ଟ, ପୂର୍ଣ୍ଣ settlement ରେ claim ପ୍ରାପ୍ତ) ଏବଂ ସେହି ତାରିଖରେ replacement purchasel

www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com

- ସାଧାରଣ ମୋଡ଼ ଉପରେ ନଜର ରଖନ୍ତୁ: opening balance ପୂର୍ବରୁ depreciation ବାଦ୍ ଦିଆଯାଇଥିବା (ପଛକୁ cost ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଗଣନ୍ତୁ), repair/recondition cost capitalise ହେଉଥିବା second-hand machine, ଏବଂ ଠିକ୍ ମାସ ପାଇଁ ଆନୁପାତିକ depreciation।

PQ 4.1 · PYQ 2019-Nov [1] (c) {C} · Practical · 4M · Pg 252	LEVEL II ପ୍ରୟୋଗ (Application)	ମଧ୍ୟମ
PQ 4.3 · PYQ 2021-Jul [1] (c) {C} · Practical · 4M · Pg 254 3× ପଚରାଯାଇଛି	LEVEL II ପ୍ରୟୋଗ (Application)	ମଧ୍ୟମ
PQ 4.4 · PYQ 2021-Dec [2] (b) · Practical · 5M · Pg 255	LEVEL II ପ୍ରୟୋଗ (Application)	ମଧ୍ୟମ
PQ 4.9 · PYQ 2023-Dec [5] (b) · Practical · 5M · Pg 264	LEVEL II ପ୍ରୟୋଗ (Application)	ମଧ୍ୟମ
PQ 4.12 · PYQ 2025-May [5] (a) · Practical · 5M · Pg 268	LEVEL II ପ୍ରୟୋଗ (Application)	ମଧ୍ୟମ
PQ 4.13 · PYQ 2026-Jan [2] (b) · Practical · 8M · Pg 269	LEVEL II ପ୍ରୟୋଗ (Application)	ମଧ୍ୟମ
PQ 4.2 · PYQ 2021-Jan [2] (b) · Practical · 10M · Pg 253 5× ପଚରାଯାଇଛି	LEVEL II ପ୍ରୟୋଗ (Application)	କଠିନ
PQ 4.5 · PYQ 2022-May [2] (a) · Practical · 10M · Pg 256 3× ପଚରାଯାଇଛି	LEVEL II ପ୍ରୟୋଗ (Application)	କଠିନ
PQ 4.6 · MTP 2022-May [2] (b) · Practical · 10M · Pg 258	LEVEL II ପ୍ରୟୋଗ (Application)	କଠିନ
PQ 4.8 · PYQ 2023-Jun [2] (a) · Practical · 10M · Pg 262	LEVEL II ପ୍ରୟୋଗ (Application)	କଠିନ
PQ 4.10 · MTP 2024-Aug [2] (a) · Practical · 10M · Pg 265	LEVEL II ପ୍ରୟୋଗ (Application)	କଠିନ
PQ 4.14 · PYQ 2026-May [2] (a) · Practical · 10M · Pg 271	LEVEL II ପ୍ରୟୋଗ (Application)	କଠିନ
PQ 4.7 · MTP 2022-Nov S1 [2] (a) · Practical · 10M · Pg 260	LEVEL II ପ୍ରୟୋଗ (Application)	
PQ 4.11 · MTP 2024-Dec S1 [2] (b) · Practical · 10M · Pg 266	LEVEL II ପ୍ରୟୋଗ (Application)	

ବିଷୟ 5: Depreciation ପଦ୍ଧତିରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ (Change in the Method of Depreciation)

P1-C5-U5-T05 · Topic 5: Change in the Method of Depreciation

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ 'Change in the Method of Depreciation' ଅନୁଚ୍ଛେଦ ଓ Illustration 10 ପଢ଼ନ୍ତୁ: ପଦ୍ଧତି ପରିବର୍ତ୍ତନ ହେଉଛି prospectively ଲାଗୁ ହେଉଥିବା change in accounting estimate --- ପରିବର୍ତ୍ତନ ତାରିଖରୁ WDV ଉପରେ ନୂଆ ପଦ୍ଧତି/rate ରେ depreciation ଲଗାନ୍ତୁ (retrospective ପୁନର୍ଗଣନା ନାହିଁ)।

ଟିପ୍ପଣୀ

ନିୟମ: ଅତି କମରେ ପ୍ରତି financial year-end ରେ ପଦ୍ଧତି ସମୀକ୍ଷା କରନ୍ତୁ: ଭବିଷ୍ୟତ economic benefits ର

www.scanneradda.com

ଆଶାକୃତ ଉପଭୋଗ ଢାଞ୍ଚା ଉଲ୍ଲେଖନୀୟ ଭାବେ ବଦଳିଲେ ପଦ୍ଧତି ବଦଳାନ୍ତୁ; ଏହି ପରିବର୍ତ୍ତନ ଏକ change in accounting **ESTIMATE** — ପରିବର୍ତ୍ତନ ତାରିଖରୁ WDV ଉପରେ prospectively ଲାଗୁ, ଏହାର ପ୍ରଭାବ ପରିମାଣ କରି ପ୍ରକାଶ କରାଯାଏ (retrospective ପୁନର୍ଗଣନା ନାହିଁ)।

ଅଭ୍ୟାସ କ୍ରମ: ପୁରୁଣା ପଦ୍ଧତିରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ତାରିଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ machine ଅନୁସାରେ WDV ପ୍ରସ୍ତୁତ କରନ୍ତୁ, ତା'ପରେ ସେହି WDV ଉପରେ ନୂଆ ପଦ୍ଧତି/rate ରେ depreciation ଲଗାନ୍ତୁ; ଅବଶିଷ୍ଟ useful life ଦିଆଯାଇଥିଲେ, ନୂଆ ବାର୍ଷିକ depreciation = (ପରିବର୍ତ୍ତନ ତାରିଖର WDV − scrap, ଯଦି ଥାଏ) ÷ ଅବଶିଷ୍ଟ useful life।

SM ଉଦାହରଣ: machine ₹10,50,000, residual ₹50,000, ଜୀବନକାଳ 10 ବର୍ଷ; 2 ବର୍ଷ ପାଇଁ SLM = ₹2,00,000, WDV ₹8,50,000; WDV @25% କୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ → 3rd ବର୍ଷର depreciation ₹2,12,500 (SLM ଜାରି ରହିଥିଲେ ₹1,00,000) — ପଚରାଗଲେ ଏହି ପାର୍ଥକ୍ୟ ପରିମାଣ କରି ଦର୍ଶାନ୍ତୁ (Illustration 10 ଢାଞ୍ଚା)।

ପ୍ରୟୋଗ (Application) ପ୍ରକ୍ରିୟା ଅଭ୍ୟାସ କରନ୍ତୁ · 7 ପ୍ରଶ୍ନ

- ମାନକ ପ୍ରଶ୍ନ ଅଭ୍ୟାସ କରନ୍ତୁ: ପୁରୁଣା ପଦ୍ଧତିରେ (ସାଧାରଣତଃ SLM ବା WDV) ପରିବର୍ତ୍ତନ ତାରିଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ machine ଅନୁସାରେ WDV ପ୍ରସ୍ତୁତ କରନ୍ତୁ, ତା'ପରେ ସେହି WDV ଉପରେ ଅବଶିଷ୍ଟ ଜୀବନକାଳରେ ନୂଆ ପଦ୍ଧତି/rate prospectively ଲାଗୁ କରନ୍ତୁ।
- ପଦ୍ଧତି ପରିବର୍ତ୍ତନକୁ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟ ବିକ୍ରୟ ସହ ମିଶାନ୍ତୁ: ବିକ୍ରୀତ machine କୁ ବିକ୍ରୟ ତାରିଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ depreciate କରନ୍ତୁ, profit/loss ଗଣନା କରନ୍ତୁ, ତା'ପରେ ବାକି machines ପାଇଁ ପଦ୍ଧତି ବଦଳାନ୍ତୁ।
- ପରିବର୍ତ୍ତନ ସମୟରେ ଅବଶିଷ୍ଟ useful life ଦିଆଯାଇଥିଲେ (ଯଥା WDV ରୁ SLM), ନୂଆ ବାର୍ଷିକ depreciation = ପରିବର୍ତ୍ତନ ତାରିଖର WDV ÷ ଅବଶିଷ୍ଟ useful life (scrap ଥିଲେ ବାଦ୍ ଦେଇ)।
- ପ୍ରତି machine ପାଇଁ ସ୍ପଷ୍ଟ working notes ଲେଖନ୍ତୁ (cost, ବାର୍ଷିକ depreciation, WDV) --- ପରୀକ୍ଷକ step marks ଦିଅନ୍ତି; ପଚରାଗଲେ adjust କରିବାକୁ ଥିବା depreciation ପାର୍ଥକ୍ୟ ମଧ୍ୟ ପରିମାଣ କରି ଦର୍ଶାନ୍ତୁ।

PQ 5.2 · PYQ 2022-Nov [1] (c) {C} · Practical · 4M · Pg 275	LEVEL II ପ୍ରୟୋଗ (Application)	ମଧ୍ୟମ
PQ 5.4 · PYQ 2024-Jun [2] (b) · Practical · 8M · Pg 278 3× ପଚରାଯାଇଛି	LEVEL II ପ୍ରୟୋଗ (Application)	ମଧ୍ୟମ
PQ 5.5 · PYQ 2024-Sep [5] (b) · Practical · 5M · Pg 280 2× ପଚରାଯାଇଛି	LEVEL II ପ୍ରୟୋଗ (Application)	ମଧ୍ୟମ
PQ 5.1 · PYQ 2019-Jun [2] (b) · Practical · 10M · Pg 273 4× ପଚରାଯାଇଛି	LEVEL II ପ୍ରୟୋଗ (Application)	କଠିନ
PQ 5.3 · MTP 2023-Nov [2] (b) · Practical · 10M · Pg 277 2× ପଚରାଯାଇଛି	LEVEL II ପ୍ରୟୋଗ (Application)	କଠିନ
PQ 5.6 · PYQ 2025-Jan [2] (a) · Practical · 10M · Pg 281	LEVEL II ପ୍ରୟୋଗ (Application)	କଠିନ
PQ 5.7 · RTP 2025-Jan [7] · Practical · --- · Pg 283 5× ପଚରାଯାଇଛି	LEVEL II ପ୍ରୟୋଗ (Application)	କଠିନ

www.scanneradda.com

ବିଷୟ 6: Property, Plant and Equipment ର ଆକଳିତ Useful Life ର ସଂଶୋଧନ (Revision of the Estimated Useful Life of Property, Plant and Equipment)

P1-C5-U5-T06 · Topic 6: Revision of the Estimated Useful Life of Property, Plant and Equipment

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ 'Revision of the Estimated Useful Life' ଅନୁଚ୍ଛେଦ ଓ Illustration 11 ପଢ଼ନ୍ତୁ: useful life ଓ residual value ପ୍ରତି ବର୍ଷଶେଷରେ ସମୀକ୍ଷା କରାଯାଏ; ସଂଶୋଧନ ହେଲେ ଅବଶିଷ୍ଟ WDV (residual value ବାଦ୍ ଦେଇ) ସଂଶୋଧିତ ଅବଶିଷ୍ଟ useful life ଉପରେ ବଣ୍ଟନ କରାଯାଏ।

ଟିପ୍ପଣୀ

ନିୟମ: residual value ଓ useful life ଅତି କମରେ ପ୍ରତି financial year-end ରେ ସମୀକ୍ଷା କରିବା ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ; ଆଶା ଭିନ୍ନ ହେଲେ ଏହାକୁ change in accounting estimate ଭାବେ ହିସାବ କରନ୍ତୁ — WDV (ଅବଶିଷ୍ଟ depreciable amount) କୁ **ସଂଶୋଧିତ** (REVISED) ଅବଶିଷ୍ଟ useful life ଉପରେ prospectively ଲଗାଯାଏ; ପୂର୍ବ ବର୍ଷଗୁଡ଼ିକର depreciation କେବେ ପୁନର୍ଗଣନା କରାଯାଏ ନାହିଁ।

ସୂତ୍ର: ସଂଶୋଧିତ depreciation = (ସଂଶୋଧନ ତାରିଖର WDV − residual value) ÷ ସଂଶୋଧିତ ଅବଶିଷ୍ଟ useful life।

Illustration 11: machine ₹6,00,000, SLM, 10 ବର୍ଷ ଜୀବନକାଳ, residual ଶୂନ୍ୟ; 3 ବର୍ଷ ପରେ depreciation ₹1,80,000, WDV ₹4,20,000; ଅବଶିଷ୍ଟ ଜୀବନକାଳ 7 ରୁ 5 ବର୍ଷକୁ ପୁନଃ ଆକଳିତ → 4th ବର୍ଷରୁ depreciation = ₹4,20,000 ÷ 5 = ₹84,000 p.a.; ଏକାଧିକ machine ସାରଣୀରେ ପ୍ରଭାବିତ machine ର ଜୀବନକାଳ ସଂଶୋଧନ ପୂର୍ବରୁ ପ୍ରତ୍ୟେକ machine ର accumulated depreciation ଓ WDV ଗଣନା କରନ୍ତୁ।

ପ୍ରୟୋଗ (Application) ପ୍ରକ୍ରିୟା ଅଭ୍ୟାସ କରନ୍ତୁ · 1 ପ୍ରଶ୍ନ

- ଅଭ୍ୟାସ କ୍ରମ: ଏଯାବତ୍ ଲାଗିଥିବା depreciation → ସଂଶୋଧନ ତାରିଖର WDV → ନୂଆ depreciation = (WDV − residual value)/ସଂଶୋଧିତ ଅବଶିଷ୍ଟ ଜୀବନକାଳ, prospectively ଲାଗୁ।
- ଏକାଧିକ machine ସାରଣୀ ସମ୍ଭାଳନ୍ତୁ (ଭିନ୍ନ purchase ତାରିଖ, ଜୀବନକାଳ, scrap values): ପ୍ରଭାବିତ machine(s) ର ଜୀବନକାଳ ସଂଶୋଧନ ପୂର୍ବରୁ ପ୍ରତ୍ୟେକ machine ର accumulated SLM depreciation ଓ WDV ଗଣନା କରନ୍ତୁ।
- ମନେରଖନ୍ତୁ ଏହା ଏକ change in accounting estimate --- retrospective adjustment ନାହିଁ, ପୂର୍ବ ବର୍ଷଗୁଡ଼ିକର depreciation ପୁନର୍ଗଣନା ହୁଏ ନାହିଁ।

PQ 6.1 · PYQ 2025-Sep [2] (a) · Practical · 8M · Pg 285 2× ପଚରାଯାଇଛି — LEVEL II ପ୍ରୟୋଗ (Application) — ମଧ୍ୟମ

ବିଷୟ 7: Property, Plant and Equipment ର Revaluation (Revaluation of Property, Plant and Equipment)

P1-C5-U5-T07 · Topic 7: Revaluation of Property, Plant and Equipment

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ 'Revaluation of PPE' ଅନୁଚ୍ଛେଦ ଓ Illustration 12 ପଢ଼ନ୍ତୁ: revaluation model, ଊର୍ଦ୍ଧ୍ୱମୁଖୀ/ନିମ୍ନମୁଖୀ revaluation ର Revaluation Surplus ବନାମ P&L ମାଧ୍ୟମରେ ବ୍ୟବହାର, reversal ନିୟମ, ଏବଂ revalued amount

ଉପରେ ଅବଶିଷ୍ଟ useful life ରେ depreciation।

ଟିପ୍ପଣୀ

Model: ଯେଉଁ asset ର fair value ନିର୍ଭରଯୋଗ୍ୟ ଭାବେ ମାପିହୁଏ, ତାହାକୁ revalued amount ରୁ ପରବର୍ତ୍ତୀ accumulated depreciation ଓ impairment ବାଦ୍ ଦେଇ ଦର୍ଶାଯାଇପାରେ; ଉପଯୁକ୍ତ ବ୍ୟବଧାନରେ revalue କରନ୍ତୁ; PPE ର ଗୋଟିଏ item revalue ହେଲେ **ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ class** (WHOLE CLASS) revalue କରିବା ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ; revaluation ଏକ accounting policy ବିକଳ୍ପ, ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ନୁହେଁ।

ବୃଦ୍ଧି: Revaluation Surplus କୁ credit (equity ରେ ସଞ୍ଚିତ) — **ବ୍ୟତିକ୍ରମ (EXCEPT):** ସେହି asset ର ପୂର୍ବରୁ P&L କୁ charge ହୋଇଥିବା ହ୍ରାସକୁ ଏହା ଯେତିକି reverse କରେ, ସେତିକି P&L ରେ ସ୍ୱୀକାର କରନ୍ତୁ।

ହ୍ରାସ: P&L କୁ charge — **ବ୍ୟତିକ୍ରମ (EXCEPT):** ସେହି asset ପାଇଁ surplus ରେ ଥିବା credit balance ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ Revaluation Surplus debit କରନ୍ତୁ; କେବଳ ଅତିରିକ୍ତ ହ୍ରାସ P&L ଉପରେ ପଡ଼େ (କ୍ରମାଗତ ବାର୍ଷିକ revaluations ପାଇଁ ମୁଖ୍ୟ)।

Revaluation ପରେ depreciation (Illus. 12): cost ₹12,00,000, SLM 10 ବର୍ଷ; 3 ବର୍ଷ ପରେ WDV ₹8,40,000; ₹60,000 ଊର୍ଦ୍ଧ୍ୱମୁଖୀ revalue → depreciable amount ₹9,00,000, ସଂଶୋଧିତ ଅବଶିଷ୍ଟ 9 ବର୍ଷରେ → ₹1,00,000 p.a.

Surplus ର ନିଷ୍କାସନ: derecognition ବେଳେ Revaluation Surplus ସିଧାସଳଖ Retained Earnings କୁ transfer କରାଯାଇପାରେ, କିମ୍ବା ଊର୍ଦ୍ଧ୍ୱମୁଖୀ revaluation ଜନିତ ଅତିରିକ୍ତ depreciation ପ୍ରତିବର୍ଷ transfer କରାଯାଇପାରେ — କେବେ ବି Profit or Loss ମାଧ୍ୟମରେ ନୁହେଁ।

ପ୍ରୟୋଗ (Application) ପ୍ରକ୍ରିୟା ଅଭ୍ୟାସ କରନ୍ତୁ : 3 ପ୍ରଶ୍ନ

- ଅଭ୍ୟାସ କରନ୍ତୁ: revaluation ତାରିଖର WDV ± revaluation ରାଶି = ନୂଆ depreciable amount; ତା'ପରେ depreciation = ନୂଆ ରାଶି ÷ ସଂଶୋଧିତ ଅବଶିଷ୍ଟ useful life (ଯଥା ₹10,00,000 SLM 10 ବର୍ଷ, 4 ବର୍ଷ ପରେ ₹40,000 ଊର୍ଦ୍ଧ୍ୱମୁଖୀ revalue)।
- ବୃଦ୍ଧି/ହ୍ରାସ ନିୟମ ଲାଗୁ କରନ୍ତୁ: ଊର୍ଦ୍ଧ୍ୱମୁଖୀ revaluation → Revaluation Surplus କୁ credit (ପୂର୍ବ P&L ହ୍ରାସର reversal ହେଲେ → P&L କୁ credit); ନିମ୍ନମୁଖୀ → P&L କୁ debit (ସେହି asset ର ପୂର୍ବ surplus ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ → Revaluation Surplus କୁ debit)।
- ବିଦ୍ୟମାନ Revaluation Surplus balance ବିପକ୍ଷରେ କ୍ରମାଗତ ବାର୍ଷିକ revaluations ଅଭ୍ୟାସ କରନ୍ତୁ -- ହ୍ରାସକୁ ପ୍ରଥମେ ସେହି asset ର surplus ସହ set off କରାଯାଏ, କେବଳ ଅତିରିକ୍ତ ଭାଗ P&L ଉପରେ ପଡ଼େ।
- ଧ୍ୟାନ ଦିଅନ୍ତୁ: PPE ର ଗୋଟିଏ item revalue ହେଲେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ class revalue କରିବା ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ; revaluation ଏକ accounting policy ବିକଳ୍ପ, ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ନୁହେଁ।

PQ 7.1 · PYQ 2018-Nov [1] (c) {C} · Practical · 4M · Pg 288 **8× ପଚରାଯାଇଛି**	**LEVEL II** ପ୍ରୟୋଗ (Application)	**ମଧ୍ୟମ**
PQ 7.2 · MTP 2023-Apr [2] (a) · Practical · 5M · Pg 289	**LEVEL II** ପ୍ରୟୋଗ (Application)	**ମଧ୍ୟମ**

www.scanneradda.com

PQ 7.3 · PYQ 2026-Sep [2] (a) · Practical · 10M · Pg 290

LEVEL II
ପ୍ରୟୋଗ (Application)

ବିଷୟ 8: Intangible Assets

P1-C5-U5-T08 · Topic 8: Intangible Assets

ଧାରଣା ଆଧାର — ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କୌଣସି ପରୀକ୍ଷା ପ୍ରଶ୍ନ ନାହିଁ · ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରସ୍ତୁତି ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ §8 ପଢ଼ନ୍ତୁ: intangible assets ର ସଂଜ୍ଞା ଓ ଉଦାହରଣ, ସ୍ୱୀକୃତିର ଚାରୋଟି ସର୍ତ୍ତ, ପୃଥକ୍ ଭାବେ ଅଧିଗ୍ରହଣର cost ଏବଂ derecognitionl

ଟିପ୍ପଣୀ

ସଂଜ୍ଞା: intangible asset ହେଉଛି ଭୌତିକ ରୂପହୀନ ଏକ identifiable non-monetary asset, ଯାହା goods ବା services ର ଉତ୍ପାଦନ ବା ଯୋଗାଣ, ଅନ୍ୟକୁ ଭଡ଼ା, କିମ୍ବା ପ୍ରଶାସନିକ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ ରଖାଯାଏ — ଯଥା streaming/broadcasting rights, airport landing slots, patents, trademarks, copyrights, distribution rights, ଦୀର୍ଘମିଆଦି customer contracts, customer data, purchased goodwill, computer software; intangibles ଏକ entity କୁ ତାହାର tangible assets ଠାରୁ ଅଧିକ ମୂଲ୍ୟବାନ କରିପାରେ (Air India ର ପ୍ରମୁଖ landing slots)l

ସ୍ୱୀକୃତି ଓ cost: କେବଳ ସେତେବେଳେ ସ୍ୱୀକୃତ ଯେତେବେଳେ (i) identifiable — ଅନ୍ୟ assets ର benefits ତ୍ୟାଗ ନ କରି entity ଏହାର ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ future economic benefits ଭଡ଼ା, ବିକ୍ରୟ, ବିନିମୟ ବା ବଣ୍ଟନ କରିପାରେ, (ii) enterprise ଏହାକୁ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ (CONTROL) କରିପାରେ (benefits ପାଇବା ଓ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ପ୍ରବେଶ ରୋକିବା), (iii) future economic benefits probable, ଏବଂ (iv) cost ନିର୍ଭରଯୋଗ୍ୟ ଭାବେ ମାପିହୁଏ; ପୃଥକ୍ ଭାବେ ଅଧିଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିବା intangible ର cost = purchase price + non-recoverable import duties/taxes + directly attributable expenditure (ଯଥା legal fees) - trade discounts ଓ rebatesl

Derecognition ଓ ତୁଳନା: disposal ହେଲେ କିମ୍ବା କୌଣସି future economic benefits ଆଶା ନ ଥିଲେ derecognise କରାଯାଏ — gain/loss = net disposal proceeds - carrying amount, P&L ରେ ସ୍ୱୀକୃତ; tangibles (ଆଶାକୃତ ବ୍ୟବହାର ଆଧାରରେ ଜୀବନକାଳ ମଧ୍ୟରେ depreciated) ଠାରୁ ଭିନ୍ନ ଭାବେ intangibles amortise କରାଯାଏ — ବିପରୀତ ପ୍ରମାଣ ନ ଥିଲେ useful life 10 ବର୍ଷରୁ ଅଧିକ ନୁହେଁ ବୋଲି ଧରାଯାଏ, ଯଦିଓ କେତେକର (purchased goodwill) ଅନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଜୀବନକାଳ ଥାଇପାରେ।

ବିଷୟ 9: Amortisation

P1-C5-U5-T09 · Topic 9: Amortisation

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ 'Intangible Assets' ଓ 'Amortisation' ଅନୁଚ୍ଛେଦ ପଢ଼ନ୍ତୁ: intangible assets ର ସଂଜ୍ଞା, ସ୍ୱୀକୃତିର ସର୍ତ୍ତ, ଏବଂ amortisation ଅର୍ଥାତ୍ ଏକ intangible ର depreciable amount କୁ ତାହାର useful life ଉପରେ systematic allocation (Illustrations 13--14)l

www.scanneradda.com

www.scanneradda.com

ଟିପ୍ପଣୀ

Amortisation (SM): "the systematic allocation of the depreciable amount of an intangible asset over its useful life" — ଅର୍ଥାତ୍ ଏକ intangible ର depreciation; asset ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ ଉପଲବ୍ଧ ହେବା ମାତ୍ରେ ଆରମ୍ଭ ହୁଏ; intangible asset ହେଉଛି ଭୌତିକ ରୂପହୀନ ଏକ identifiable non-monetary asset, ଯାହା goods ବା services ର ଉତ୍ପାଦନ/ଯୋଗାଣ, ଅନ୍ୟକୁ ଭଡ଼ା ବା ପ୍ରଶାସନିକ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ରଖାଯାଏ।

ଉଦାହରଣ: patents, trademarks, copyrights, computer software, purchased goodwill, streaming ଓ broadcasting rights, airport landing rights/slots, theatrical distribution rights, ଦୀର୍ଘମିଆଦି customer contracts, customer data।

ସ୍ୱୀକୃତିର ସର୍ତ୍ତ: (i) identifiable (ପୃଥକ୍ କରାଯୋଗ୍ୟ benefits), (ii) enterprise ର ନିୟନ୍ତ୍ରଣ (benefits ପାଇପାରେ ଓ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ପ୍ରବେଶ ରୋକିପାରେ), (iii) probable future economic benefits, (iv) cost ନିର୍ଭରଯୋଗ୍ୟ ଭାବେ ମାପଯୋଗ୍ୟ; cost = purchase price + non-recoverable duties/taxes + directly attributable expenditure (ଯଥା legal fees), trade discounts ବାଦ୍।

ଅନୁମାନ: ବିପରୀତ ପ୍ରମାଣ ନ ଥିଲେ useful life 10 ବର୍ଷରୁ **ଅଧିକ ନୁହେଁ** (NOT) ବୋଲି ଧରାଯାଏ (10 ବର୍ଷରୁ ଅଧିକ contractual rights → ସେହି ଦୀର୍ଘ ଅବଧିରେ amortise କରନ୍ତୁ); third-party କ୍ରୟ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ବା active market ନ ଥିଲେ residual value **ଶୂନ୍ୟ** (ZERO) ଧରାଯାଏ; ଉପଭୋଗ ଢାଞ୍ଚା ନିର୍ଭରଯୋଗ୍ୟ ଭାବେ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ନ ହେଲେ straight-line ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ; ପ୍ରତି ବର୍ଷଶେଷରେ ଅବଧି ଓ ପଦ୍ଧତି ସମୀକ୍ଷା କରନ୍ତୁ।

Illustrations 13–14: patent cost ₹28,00,000 + ₹2,00,000 legal/registration = ₹30,00,000, 10 ବର୍ଷ → ₹3,00,000 p.a. (registration ର ଅର୍ଦ୍ଧ ବର୍ଷ ପାଇଁ ₹1,50,000); streaming rights ₹18,00,000, 10 ବର୍ଷରେ; 3 ବର୍ଷ ପରେ ଜୀବନକାଳ ଆଉ 5 ବର୍ଷକୁ କମ୍ → carrying amount ₹12,60,000 ÷ 5 = ₹2,52,000 p.a.

ବୋଧ (Understanding) କାରଣ ସହ ବୁଝାନ୍ତୁ : 1 ପ୍ରଶ୍ନ

- amortisation ବୁଝାନ୍ତୁ: intangible asset ର depreciation --- ଏକ intangible ର depreciable amount (cost ରୁ residual value ବାଦ୍) ର ତାହାର useful life ଉପରେ systematic allocation, asset ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ ଉପଲବ୍ଧ ହେବା ମାତ୍ରେ ଆରମ୍ଭ।
- ଉଲ୍ଲେଖ କରିବାକୁ ଥିବା ମୁଖ୍ୟ ଅନୁମାନ: ବିପରୀତ ପ୍ରମାଣ ନ ଥିଲେ useful life 10 ବର୍ଷରୁ ଅଧିକ ନୁହେଁ ବୋଲି ଧରାଯାଏ; third-party purchase commitment ବା active market ନ ଥିଲେ residual value **NIL** ଧରାଯାଏ।
- ଉପଭୋଗ ଢାଞ୍ଚା ନିର୍ଭରଯୋଗ୍ୟ ଭାବେ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ନ ହେଲେ straight-line method ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ; ପ୍ରତି ବର୍ଷଶେଷରେ amortisation ଅବଧି ଓ ପଦ୍ଧତି ସମୀକ୍ଷା କରନ୍ତୁ।
- intangibles ର ଉଦାହରଣ ସହ ଉତ୍ତରକୁ ସମର୍ଥନ କରନ୍ତୁ: patents, trademarks, copyrights, computer software, streaming/broadcasting rights, landing slots, purchased goodwill।

TQ 9.1 · PYQ 2021-Dec [1] (c) (ii) {C} · Descriptive · 4M · Pg 291 — **LEVEL I** ବୋଧ (Understanding) — **ସହଜ**

www.scanneradda.com

ଅଧ୍ୟାୟ 6

Bills of Exchange and Promissory Notes

Bills of Exchange and Promissory Notes

19 ବିଷୟ · 23 ବର୍ଗୀକୃତ ପ୍ରଶ୍ନ · ଗୁରୁତ୍ୱ: C

ICAI ଦକ୍ଷତା ପ୍ରୋଫାଇଲ୍ Level I 5–20% · Level II 80–95% — ଏହି ଅଧ୍ୟାୟ **ତତ୍ତ୍ୱ-ପ୍ରଧାନ**

Level I — ସ୍ମୃତି, ବୋଧ	32.0%	62.5 ମଧ୍ୟରୁ 20 ମାର୍କ
Level II — ପ୍ରୟୋଗ, ବିଶ୍ଳେଷଣ	68.0%	62.5 ମଧ୍ୟରୁ 42.5 ମାର୍କ

ବିଷୟ 1: Bills of Exchange

P1-C6-U6-T01 · Topic 1: Bills of Exchange

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ ଅଧ୍ୟାୟ 6 ର Section 1 ପଢ଼ନ୍ତୁ: bill of exchange ର ସଂଜ୍ଞା (ଲିଖିତ ସର୍ତ୍ତହୀନ order), ଏହାର ଆଠଟି ଲକ୍ଷଣ, ତିନି ପକ୍ଷ, endorsement, ଏବଂ foreign bills of exchange (ତିନି ପ୍ରତିରେ draw କରାଯାଏ)।

ଟିପ୍ପଣୀ

ସଂଜ୍ଞା (SM): ଏକ "instrument in writing containing an unconditional order signed by the maker directing certain person to pay a certain sum of money only to or to the order of a certain person or to the bearer of the instrument"; order ଟି ସେହି ପତ୍ରର ମୁହଁରେ ହିଁ ଲିଖିତ ଭାବେ accept ହେଲେ ତାହା ଏକ ବୈଧ bill ହୁଏ।

ଆଠଟି ଲକ୍ଷଣ: (1) ଲିଖିତ, (2) ତାରିଖଯୁକ୍ତ, (3) ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ରାଶି ଦେବାର order ଥାଏ, (4) ସର୍ତ୍ତହୀନ, (5) ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ବ୍ୟକ୍ତି, ତାଙ୍କ order ବା bearer ଙ୍କୁ ଦେୟ, (6) ଯାହାଙ୍କୁ order ଦିଆଯାଇଛି ସେହି ପକ୍ଷ ଦ୍ୱାରା ପରିଶୋଧ ପାଇଁ accepted, (7) ଉଚିତ stamp ଯୁକ୍ତ (on demand ଦେୟ bills ବ୍ୟତୀତ), (8) ଦେଶର ବୈଧ currency ରେ ଦେୟ।

ତିନି ପକ୍ଷ: drawer (order ଦିଅନ୍ତି — creditor/seller), drawee ଯିଏ ଦସ୍ତଖତ କଲେ acceptor ହୁଅନ୍ତି, ଏବଂ payee (ଯାହାଙ୍କୁ ପରିଶୋଧ କରାଯାଏ); drawer ଓ payee ଏକା ବ୍ୟକ୍ତି **ହୋଇପାରନ୍ତି** (CAN); bill ମଧ୍ୟ ଠିକ୍ cheque ପରି endorsement ଦ୍ୱାରା ହସ୍ତାନ୍ତରଯୋଗ୍ୟ।

Liability: ପ୍ରାଥମିକ liability acceptor ଙ୍କର; ସେ ପରିଶୋଧ ନ କଲେ holder ପୂର୍ବବର୍ତ୍ତୀ ଯେକୌଣସି endorser ବା drawer ଠାରୁ ଆଦାୟ କରିପାରନ୍ତି।

Foreign bill: ଗୋଟିଏ ଦେଶରେ draw ହୋଇ ଅନ୍ୟ ଦେଶରେ ଦେୟ (Sec. 12, Negotiable Instruments Act: inland ନୁହେଁ ଏପରି ସମସ୍ତ instruments foreign); ସାଧାରଣତଃ ତିନି ପ୍ରତିରେ (TRIPLICATE) draw ହୁଏ, ପ୍ରତିଟି ପ୍ରତି ଅଲଗା ଡାକରେ ପଠାଯାଏ — ଗୋଟିଏ ପ୍ରତିର ପରିଶୋଧ ହେଲେ ଅନ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ଅକାମୀ ହୋଇଯାଏ।

www.scanneradda.com

ସ୍ମୃତି (Remembering) ମୁଖସ୍ଥ କରନ୍ତୁ: 1 ପ୍ରଶ୍ନ

- ଅବିକଳ ଲେଖିବାକୁ ଥିବା ସଂଜ୍ଞା: 'an instrument in writing containing an unconditional order, signed by the maker, directing a certain person to pay a certain sum of money only to, or to the order of, a certain person or to the bearer of the instrument'।
- ପକ୍ଷ: Drawer (order ଦିଅନ୍ତି, ସାଧାରଣତଃ creditor/seller), Drawee/Acceptor (ଯାହାଙ୍କ ଉପରେ draw ହୁଏ; ଦସ୍ତଖତ କଲେ acceptor ହୁଅନ୍ତି), Payee (ଯାହାଙ୍କୁ ପରିଶୋଧ କରାଯାଏ); drawer ଓ payee ଏକା ବ୍ୟକ୍ତି ହୋଇପାରନ୍ତି।
- ଲକ୍ଷଣଗୁଡ଼ିକ ତାଲିକା କରନ୍ତୁ: ଲିଖିତ, ତାରିଖଯୁକ୍ତ, ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ରାଶି ଦେବାର order, ସର୍ତ୍ତହୀନ, ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ବ୍ୟକ୍ତି/order/bearer ଙ୍କୁ ଦେୟ, drawee ଦ୍ୱାରା accepted, ଉଚିତ stamp ଯୁକ୍ତ (on demand bills ବ୍ୟତୀତ), ବୈଧ currency ରେ ଦେୟ।
- ପ୍ରାଥମିକ liability acceptor ଙ୍କର; ସେ ବିଫଳ ହେଲେ holder ପୂର୍ବବର୍ତ୍ତୀ endorsers ବା drawer ଠାରୁ ଆଦାୟ କରିପାରନ୍ତି।

TQ 1.1 · MTP 2025-Jan S2 [6] (b) (i) · Short Note · 2.5M · Pg 295 **10×** **LEVEL I** ସ୍ମୃତି (Remembering)
ପଚରାଯାଇଛି

ବିଷୟ 2: Promissory Notes

P1-C6-U6-T02 · Topic 2: Promissory Notes

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ Section 2 ପଢ଼ନ୍ତୁ: promissory note ର ସଂଜ୍ଞା (maker ଙ୍କ ଦସ୍ତଖତଯୁକ୍ତ ସର୍ତ୍ତହୀନ undertaking), ଏହାର ଏଗାରଟି ଲକ୍ଷଣ, ଏବଂ specimen format।

ଟିପ୍ପଣୀ

ସଂଜ୍ଞା (SM): "an instrument in writing, not being a bank note or currency note containing an unconditional undertaking signed by the maker to pay a certain sum of money only to or to the order of a certain person"; RBI Act ର Section 31(2) ଅନୁଯାୟୀ promissory note କୁ bearer ଙ୍କୁ ଦେୟ କରାଯାଇ **ପାରିବ ନାହିଁ** (CANNOT)।

Essentials (11 ଟି ଲକ୍ଷଣର ସାରାଂଶ): ଲିଖିତ; ଦେବାର ସ୍ପଷ୍ଟ PROMISE — କେବଳ ଋଣ ସ୍ୱୀକାର note ନୁହେଁ; ସର୍ତ୍ତହୀନ — "I promise to pay ₹50,000 as soon as I can" ଅବୈଧ; ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ରାଶି — "₹50,000 plus all fine" ଅବୈଧ; maker ଓ payee ଉଭୟ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ; maker ଙ୍କ ଦସ୍ତଖତ; ଉଚିତ stamp; ବୈଧ currency ରେ ଦେୟ; bearer ଙ୍କୁ ଦେୟ ନୁହେଁ।

ନକାରାତ୍ମକ ଦିଗ: ଏହା bank note ବା currency note ନୁହେଁ, ଏବଂ ଏଥିପାଇଁ acceptance ର **ଆବଶ୍ୟକତା ନାହିଁ** (NO) — debtor ନିଜେ ଏହାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି ଦସ୍ତଖତ କରନ୍ତି।

ବୋଧ (Understanding) କାରଣ ସହ ବୁଝାନ୍ତୁ: 1 ପ୍ରଶ୍ନ

- True/False ଫାନ୍ଦ: promissory note କୁ bearer ଙ୍କୁ ଦେୟ କରାଯାଇ **ପାରିବ ନାହିଁ** (CANNOT) --- RBI Act ର Section 31(2) ଏହାକୁ ନିଷେଧ କରେ ('payable to bearer' ଉକ୍ତିଟି FALSE)।

- କାରଣ ସହ essentials ବୁଝାନ୍ତୁ: ସ୍ପଷ୍ଟ ସର୍ତ୍ତହୀନ promise (କେବଳ ଋଣ ସ୍ୱୀକାର note ନୁହେଁ; 'as soon as I can' ସର୍ତ୍ତମୂଳକ), ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ରାଶି, ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ maker ଓ payee, ଦସ୍ତଖତ ଓ stamp ଯୁକ୍ତ।
- ନକାରାତ୍ମକ ଦିଗ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରନ୍ତୁ: ଏହା bank note ବା currency note ନୁହେଁ, ଏବଂ ଏଥିପାଇଁ acceptance ର **ଆବଶ୍ୟକତା ନାହିଁ** (NO) (debtor ନିଜେ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରନ୍ତି)।

TQ 2.1 · PYQ 2024-Sep [1] (a) (iv) {C} · True/False · 2M · Pg 295 3× LEVEL I ବୋଧ (Understanding) **ସହଜ**
ପଚରାଯାଇଛି

ବିଷୟ 3: Bill of Exchange ଓ Promissory Note ମଧ୍ୟରେ ପାର୍ଥକ୍ୟ (Differences - Bill of Exchange and Promissory Note)

P1-C6-U6-T03 · Topic 3: Differences - Bill of Exchange and Promissory Note

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ Section 3 ର ତୁଳନାତ୍ମକ table ପଢ଼ନ୍ତୁ: order ବନାମ promise, ପକ୍ଷ ସଂଖ୍ୟା, କିଏ ପରିଶୋଧ କରନ୍ତି, କିଏ draw କରନ୍ତି, drawer ଓ payee ଏକା ବ୍ୟକ୍ତି ହେବା, liability ର ପ୍ରକୃତି, conditional acceptance, notice of dishonour, ଏବଂ noting/protest।

ଟିପ୍ପଣୀ

ମୂଳ ପାର୍ଥକ୍ୟ: bill ରେ drawee ଙ୍କୁ ପରିଶୋଧ କରିବା ପାଇଁ creditor ଙ୍କ ORDER ଥାଏ; note ରେ debtor ଙ୍କ ନିଜର PROMISE ଥାଏ — ଅନ୍ୟ ସମସ୍ତ ପାର୍ଥକ୍ୟ ଏଥିରୁ ହିଁ ଆସେ।

Bill of Exchange	Promissory Note
ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ରାଶି ପୈଠ କରିବାର order ଥାଏ	କେବଳ ପୈଠ କରିବାର promise ଥାଏ
ସାଧାରଣତଃ 3 parties: drawer, drawee, payee	2 parties: maker ଓ payee
Creditor ଙ୍କ ଦ୍ୱାରା drawn; acceptor ପୈଠ କରନ୍ତି	Debtor ଙ୍କ ଦ୍ୱାରା made; maker ପୈଠ କରନ୍ତି
Drawer ଓ payee ଏକା ବ୍ୟକ୍ତି ହୋଇପାରନ୍ତି	Maker ଓ payee ଏକା ବ୍ୟକ୍ତି ହୋଇପାରିବେ ନାହିଁ
Drawer ଙ୍କ liability secondary ଓ conditional (କେବଳ acceptor default କଲେ)	Maker ଙ୍କ liability primary ଓ absolute
Conditionally accept କରାଯାଇପାରେ; notice of dishonour ଦେବା ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ	Conditionally made ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ; notice of dishonour ଆବଶ୍ୟକ ନାହିଁ
Dishonour ହେଲେ noting ଓ protest ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ	Noting ଓ protest ଆବଶ୍ୟକ ନାହିଁ

www.scanneradda.com

ବୋଧ (Understanding) କାରଣ ସହ ବୁଝାନ୍ତୁ : 2 ପ୍ରଶ୍ନ

- True/False: bill --- drawer ଓ payee ଏକା ବ୍ୟକ୍ତି **ହୋଇପାରନ୍ତି** (MAY); promissory note --- maker ଓ payee ଏକା ବ୍ୟକ୍ତି **ହୋଇପାରିବେ ନାହିଁ** (CANNOT) (ଏକ ସାଧାରଣ ଓଲଟା-ଉକ୍ତି ଫାନ୍ଦ: କେଉଁ instrument ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ଏକତା ଅନୁମତି ଦିଏ ତାହା ଧ୍ୟାନରେ ପଢ଼ନ୍ତୁ)।
- ସମର୍ଥନ କରିବାକୁ ଥିବା TRUE ଉକ୍ତି: bill ACCEPTOR ପରିଶୋଧ କରନ୍ତି, promissory note MAKER ପରିଶୋଧ କରନ୍ତି; bill creditor draw କରନ୍ତି, note debtor ପ୍ରସ୍ତୁତ କରନ୍ତି।
- Liability ପାର୍ଥକ୍ୟ ବୁଝାନ୍ତୁ: bill ରେ drawer ଙ୍କ liability ଗୌଣ ଓ ସର୍ତ୍ତମୂଳକ; note ରେ maker ଙ୍କ liability ପ୍ରାଥମିକ ଓ ନିରଙ୍କୁଶ।
- କାରଣ ଭାବେ ଉଲ୍ଲେଖ କରିବାକୁ ଅନ୍ୟ ପାର୍ଥକ୍ୟ: bill ରେ order (3 ପକ୍ଷ), note ରେ promise (2 ପକ୍ଷ); notice of dishonour ଓ noting/protest କେବଳ bills ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ; କେବଳ bill କୁ conditionally accept କରାଯାଇପାରେ।

TQ 3.1 · PYQ 2019-Nov [1] (a) (iv) {C} · True/False · 2M · Pg 296 3× ପଚରାଯାଇଛି	LEVEL I ବୋଧ (Understanding)	ସହଜ
TQ 3.2 · PYQ 2024-Jun [1] (a) (iv) {C} · True/False · 2M · Pg 296 2× ପଚରାଯାଇଛି	LEVEL I ବୋଧ (Understanding)	ସହଜ

ବିଷୟ 4: Bills of Exchange ଓ Promissory Notes ର ଲିପିବଦ୍ଧକରଣ (Record of Bills of Exchange and Promissory Notes)

P1-C6-U6-T04 · Topic 4: Record of Bills of Exchange and Promissory Notes

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ Section 4 ପଢ଼ନ୍ତୁ: Bills Receivable (asset) ବନାମ Bills Payable (liability), bill ପାଇବା ସମୟର journal entries, holder ଙ୍କ ତିନୋଟି ବିକଳ୍ପ (retain, endorse, discount), ଏବଂ ପ୍ରତି ବିକଳ୍ପରେ honour ଓ dishonour।

ଟିପ୍ପଣୀ

ବର୍ଗୀକରଣ: promissory note ବା accepted bill ଗ୍ରହଣ (RECEIVING) କରୁଥିବା ପକ୍ଷ asset ଲିପିବଦ୍ଧ କରନ୍ତି — Bills Receivable (Dr. Bills Receivable / Cr. Drawee or Maker); note ଜାରି କରୁଥିବା ବା bill accept କରୁଥିବା ପକ୍ଷ liability ଲିପିବଦ୍ଧ କରନ୍ତି — Bills Payable।

Holder ଙ୍କ ତିନୋଟି ବିକଳ୍ପ: (i) maturity ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ retain — ଆଉ entry ନାହିଁ; honour ହେଲେ Dr. Bank / Cr. Bills Receivable; (ii) creditor Z ଙ୍କୁ endorse — Dr. Z / Cr. Bills Receivable, honour ହେଲେ entry ନାହିଁ; (iii) bank ରେ discount — Dr. Bank (ପ୍ରାପ୍ତ net ରାଶି), Dr. Discount / Cr. Bills Receivable, honour ହେଲେ entry ନାହିଁ।

Dishonour: ସର୍ବଦା drawee/maker କୁ debit କରନ୍ତୁ (ସେ ପୁଣି ଦାୟୀ); credit bill କେଉଁଠି ଥିଲା ତାହା ଉପରେ ନିର୍ଭର କରେ — retain ହୋଇଥିଲେ Bills Receivable, endorse ହୋଇଥିଲେ Creditor ଙ୍କ account, discount ହୋଇଥିଲେ Bank।

Endorsement ଦ୍ୱାରା ଦାୟମୁକ୍ତି: ହାତରେ ଥିବା ଅନ୍ୟ ପକ୍ଷର acceptance endorse କରି ନିଜ acceptance ର ସମାଧାନ — Dr. Bills Payable / Cr. Bills Receivable (Katrak Patel ଙ୍କ ପ୍ରତି ତାଙ୍କ ₹5,000 acceptance କୁ

www.scanneradda.com

www.scanneradda.com

Mody ଙ୍କ acceptance ଦ୍ୱାରା ଦାୟମୁକ୍ତ କରନ୍ତି); account ବାଛିବା ପୂର୍ବରୁ ସର୍ବଦା ନିଶ୍ଚିତ କରନ୍ତୁ ଆପଣ କାହାର (WHOSE) books ଲେଖୁଛନ୍ତି।

ପ୍ରୟୋଗ (Application) ପ୍ରକ୍ରିୟା ଅଭ୍ୟାସ କରନ୍ତୁ — ଏହି ସଂସ୍କରଣରେ କୌଣସି ପ୍ରଶ୍ନ ନାହିଁ

- Holder ଙ୍କ ତିନୋଟି ବିକଳ୍ପ ଅଭ୍ୟାସ କରନ୍ତୁ: retain (maturity ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ entry ନାହିଁ), endorse (Dr Endorsee, Cr Bills Receivable), discount (net ରାଶି ସହ Dr Bank, Dr Discount, Cr Bills Receivable)।
- Dishonour entries: ସର୍ବଦା drawee କୁ debit କରନ୍ତୁ; Bills Receivable (retain ହୋଇଥିଲେ), creditor (endorse ହୋଇଥିଲେ) ବା Bank (discount ହୋଇଥିଲେ) କୁ credit କରନ୍ତୁ।
- ଅନ୍ୟ ପକ୍ଷର acceptance endorse କରି ନିଜ acceptance ର ସମାଧାନ ଅଭ୍ୟାସ କରନ୍ତୁ: Dr Bills Payable, Cr Bills Receivable (ଯଥା Katrak Mody ଙ୍କ acceptance ଦ୍ୱାରା Patel ଙ୍କ bill ଦାୟମୁକ୍ତ କରନ୍ତି)।
- ସଠିକ୍ narrations ଲେଖନ୍ତୁ ଏବଂ drawer ଓ drawee ଙ୍କ books ଅଲଗା ରଖନ୍ତୁ — ଅଧିକାଂଶ ପ୍ରଶ୍ନ କେବଳ ଗୋଟିଏ (ONE) ପକ୍ଷର books ରେ journal entries ମାଗେ।

ବିଷୟ 5: Bill ର ଅବଧି (Term of a Bill)

P1-C6-U6-T05 · Topic 5: Term of a Bill

ଧାରଣା ଆଧାର — ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କୌଣସି ପରୀକ୍ଷା ପ୍ରଶ୍ନ ନାହିଁ · ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରସ୍ତୁତି ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ §5 ପଢ଼ନ୍ତୁ: bill ର ଅବଧି, ଏବଂ after-sight ଓ after-date bills ପାଇଁ term କେବେଠାରୁ ଆରମ୍ଭ ହୁଏ।

ଟିପ୍ପଣୀ

Term: bill of exchange ର term ଯେକୌଣସି ଅବଧିର ହୋଇପାରେ କିନ୍ତୁ ସାଧାରଣତଃ bill ର ତାରିଖଠାରୁ 90 ଦିନ ଅତିକ୍ରମ କରେ ନାହିଁ; bill AFTER SIGHT draw ହେଲେ term "sighting" ତାରିଖଠାରୁ ଅର୍ଥାତ୍ bill accept ହେବା ଦିନଠାରୁ ଆରମ୍ଭ ହୁଏ, ଆଉ AFTER DATE draw ହୋଇଥିବା bill ପାଇଁ term bill draw କରିବା ତାରିଖଠାରୁ ଗଣାଯାଏ।

ବିଷୟ 6: Bill ର ଅବଧି ସମାପ୍ତି / Due Date (Expiry / Due Date of a Bill)

P1-C6-U6-T06 · Topic 6: Expiry / Due Date of a Bill

ଧାରଣା ଆଧାର — ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କୌଣସି ପରୀକ୍ଷା ପ୍ରଶ୍ନ ନାହିଁ · ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରସ୍ତୁତି ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ §6 (§7 Days of Grace ସହ) ପଢ଼ନ୍ତୁ: ଯେଉଁ ତାରିଖରେ term ଶେଷ ହୁଏ।

ଟିପ୍ପଣୀ

Due date: ଯେଉଁ ତାରିଖରେ bill ର term ଶେଷ ହୁଏ ତାହାକୁ "Expiry/Due Date of the bill" କୁହାଯାଏ; on demand ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ ପ୍ରକାରେ ଦେୟ ପ୍ରତ୍ୟେକ instrument ତା'ପରେ three days of grace ପାଇବାକୁ ହକଦାର।

ବିଷୟ 7: Days of Grace

P1-C6-U6-T07 · Topic 7: Days of Grace

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ Sections 5--10 ପଢ଼ନ୍ତୁ: term of a bill, expiry/due date, three days of grace, date of maturity, ଏବଂ bills at sight ବନାମ bills after date।

ଟିପ୍ପଣୀ

ନିୟମ (SM): "Every instrument payable otherwise than on demand is entitled to three days of grace"; date of maturity = expiry/due date + 3 days of grace।

Grace ନଥିବା ବ୍ୟତିକ୍ରମ: on demand, at sight ବା on presentment ଦେୟ ବୋଲି ଲେଖାଥିବା instruments grace days ବିନା mature ହୁଏ ("at sight" ଓ "presentment" ର ଅର୍ଥ on demand); ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ (SPECIFIC) ତାରିଖରେ ଦେୟ bill ଏକ time instrument, ଏବଂ ଏହା 3 days **ନିଶ୍ଚୟ ପାଏ** (DOES)।

Bill at sight ବନାମ bill after date: at sight — ପରିଶୋଧର ସମୟ ଉଲ୍ଲେଖ ନଥାଏ, ଯେକୌଣସି ଉପସ୍ଥାପନାରେ on demand ଦେୟ, grace ନାହିଁ; after date — time instrument (ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଅବଧି ପରେ, ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଦିନରେ, after sight, ବା ନିଶ୍ଚିତ ଘଟିବାକୁ ଥିବା ଘଟଣାରେ ଦେୟ), grace days ଯୋଗ ହୁଏ; cheque ସର୍ବଦା on demand, କେବେ ବି time instrument ନୁହେଁ।

ବୋଧ (Understanding) କାରଣ ସହ ବୁଝାନ୍ତୁ : 1 ପ୍ରଶ୍ନ

- କାରଣ ସହ ନିୟମ: on demand ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ ପ୍ରକାରେ ଦେୟ ପ୍ରତ୍ୟେକ instrument THREE days of grace ପାଏ; maturity date = due/expiry date + 3 days of grace।
- True/False ଫାନ୍ଦ: ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ (SPECIFIC) ତାରିଖରେ ଦେୟ bill ମଧ୍ୟ days of grace ପାଏ --- grace days କେବଳ on demand/at sight/on presentment ଦେୟ instruments ପାଇଁ ବାଦ୍ ପଡ଼େ (ତେଣୁ 'specific due date excludes grace days' FALSE)।
- ପାର୍ଥକ୍ୟ କରନ୍ତୁ: bill at sight (ସମୟ ଉଲ୍ଲେଖ ନାହିଁ, on demand ଦେୟ, grace days ନାହିଁ) ଏବଂ bill after date/after sight (time instrument, grace days ଯୋଗ ହୁଏ)।

TQ 7.1 · PYQ 2022-May [1] (a) (iii) {C} · True/False · 2M · Pg 297 — LEVEL I ବୋଧ (Understanding) — ସହଜ

www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com

ବିଷୟ 8: Bill ର Date of Maturity (Date of Maturity of Bill)

P1-C6-U6-T08 · Topic 8: Date of Maturity of Bill

ଧାରଣା ଆଧାର — ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କୌଣସି ପରୀକ୍ଷା ପ୍ରଶ୍ନ ନାହିଁ · ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରସ୍ତୁତି ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ §8 ପଢ଼ନ୍ତୁ: due date ସହ three days of grace ଯୋଗ, ଏବଂ ଏହାର ବ୍ୟତିକ୍ରମ।

ଟିପ୍ପଣୀ

Maturity: expiry/due date ସହ three days of grace ଯୋଗ କରି ଯେଉଁ ତାରିଖ ମିଳେ ତାହା date of maturity — ପ୍ରତ୍ୟେକ promissory note ବା bill of exchange ଯେଉଁ ଦିନ ଦେୟ ବୋଲି ଲେଖାଯାଇଛି ତାହାର ତୃତୀୟ ଦିନରେ mature ହୁଏ, ବ୍ୟତିକ୍ରମ (EXCEPT): (i) on demand, (ii) at sight, ବା (iii) on presentment ଦେୟ ବୋଲି ଲେଖାଥିଲେ (ଏଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ grace days ନାହିଁ)।

ବିଷୟ 9: ଦେଖିବା ମାତ୍ରେ ଦେୟ Bill (Bill at Sight)

P1-C6-U6-T09 · Topic 9: Bill at Sight

ଧାରଣା ଆଧାର — ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କୌଣସି ପରୀକ୍ଷା ପ୍ରଶ୍ନ ନାହିଁ · ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରସ୍ତୁତି ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ §9 ପଢ଼ନ୍ତୁ: ଯେଉଁ demand instruments ରେ ପରିଶୋଧର ସମୟ ଉଲ୍ଲେଖ ନଥାଏ।

ଟିପ୍ପଣୀ

Bill at sight: ଯେଉଁ instrument ରେ ପରିଶୋଧର କୌଣସି (NO) ସମୟ ଉଲ୍ଲେଖ ନଥାଏ; ସମୟ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ନଥିଲେ ବା on demand, at sight ବା on presentment ଦେୟ ବୋଲି ଲେଖାଥିଲେ note/bill on demand ଦେୟ ("at sight" ଓ "presentment" ର ଅର୍ଥ on demand) — maturity ଗଣନାରେ days of grace ଯୋଗ ହୁଏ ନାହିଁ, ଏବଂ ଏପରି instrument ଯେକୌଣସି ସମୟରେ ପରିଶୋଧ ପାଇଁ present କରାଯାଇପାରେ; cheque ସର୍ବଦା on demand ଦେୟ।

ବିଷୟ 10: ତାରିଖ ପରେ ଦେୟ Bill (Bill after Date)

P1-C6-U6-T10 · Topic 10: Bill after Date

ଧାରଣା ଆଧାର — ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କୌଣସି ପରୀକ୍ଷା ପ୍ରଶ୍ନ ନାହିଁ · ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରସ୍ତୁତି ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ §10 ପଢ଼ନ୍ତୁ: time instruments ଓ after sight ର ଅର୍ଥ; stale cheques ବିଷୟରେ ଟିପ୍ପଣୀ।

www.scanneradda.com

ଟିପ୍ପଣୀ

Bill after date: ଯେଉଁ instrument ରେ ପରିଶୋଧର ସମୟ ଉଲ୍ଲେଖ ଥାଏ (IS) — note/bill time instrument ହୁଏ ଯେବେ ଏହା (a) ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଅବଧି ପରେ, (b) ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଦିନରେ, (c) after sight, ବା (d) ନିଶ୍ଚିତ ଘଟିବାକୁ ଥିବା ଘଟଣା ଘଟିଲେ ଦେୟ; "after sight" ର ଅର୍ଥ sight ପାଇଁ presentment ପରେ (promissory note), ବା acceptance ପରେ ବା non-acceptance ପାଇଁ noting/protest ପରେ (bill of exchange)।

Cheque: cheque ସର୍ବଦା on demand ଦେୟ ହୋଇଥିବାରୁ ଏହା time instrument ହୋଇପାରେ ନାହିଁ — ଏହା post-dated ହୋଇପାରେ, ଏବଂ ଏହାର ତାରିଖଠାରୁ 90 ଦିନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବୈଧ, ତା'ପରେ ଏହା ଅବୈଧ "Stale Cheque" ହୋଇଯାଏ ଯାହାକୁ bank honour କରେ ନାହିଁ।

ବିଷୟ 11: Bill ର Due Date କିପରି ଗଣନା କରିବେ (How to Calculate Due Date of a Bill)

P1-C6-U6-T11 · Topic 11: How to Calculate Due Date of a Bill

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ Due date ଗଣନା ଉପରେ Section 11 ର table ପଢ଼ନ୍ତୁ: ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଦିନରେ, ଉଲ୍ଲିଖିତ ମାସ ପରେ, ଉଲ୍ଲିଖିତ ଦିନ ପରେ (bill ର ତାରିଖ ବାଦ୍) ଦେୟ bills, ଏବଂ ଛୁଟିଦିନ ନିୟମ; ଧ୍ୟାନ ଦିଅନ୍ତୁ, 'after sight' acceptance ଠାରୁ ଏବଂ 'after date' drawing ଠାରୁ ଗଣାଯାଏ।

ଟିପ୍ପଣୀ

ଗଣନା table: (a) ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ତାରିଖରେ ଦେୟ → ସେହି ତାରିଖ ହିଁ due date; (b) ତାରିଖର ଉଲ୍ଲିଖିତ ମାସ ପରେ → term ସେହି ମାସର ଅନୁରୂପ ଦିନରେ ଶେଷ ହୁଏ, ଅନୁରୂପ ଦିନ ନଥିଲେ ମାସର ଶେଷ ଦିନ (31 Jan ରେ ଦସ୍ତଖତ 3 months ର bill → grace ସହ due 3 May); (c) ତାରିଖର ଉଲ୍ଲିଖିତ ଦିନ ପରେ → bill ର ତାରିଖ ବାଦ୍ (EXCLUDING) ଦେଇ ଦିନ ଯୋଗ କରନ୍ତୁ।

ଛୁଟିଦିନ ନିୟମ: due date public holiday ରେ ପଡ଼ିଲେ → ପୂର୍ବବର୍ତ୍ତୀ (PRECEDING) business day ହିଁ due date; ଜରୁରୀ/ଅପ୍ରତ୍ୟାଶିତ ଛୁଟି → ପରବର୍ତ୍ତୀ (NEXT) ଦିନ।

After sight ବନାମ after date: AFTER SIGHT bill ର term acceptance ତାରିଖଠାରୁ ଆରମ୍ଭ ହୁଏ, AFTER DATE bill ର drawing ତାରିଖଠାରୁ — ଯଥା 1.1.2022 ର 3 months after sight bill, 6.1.2022 ରେ accepted, 9.4.2022 ରେ mature ହୁଏ।

ବୋଧ (Understanding) କାରଣ ସହ ବୁଝାନ୍ତୁ: 2 ପ୍ରଶ୍ନ

- କାରଣ ସହ ଲେଖିବାକୁ ଥିବା ଛୁଟିଦିନ ନିୟମ: due date PUBLIC holiday ରେ ପଡ଼ିଲେ → ପୂର୍ବବର୍ତ୍ତୀ (PRECEDING) business day (ତେଣୁ 'next working day' FALSE); ଜରୁରୀ/ଅପ୍ରତ୍ୟାଶିତ ଛୁଟି → ପରବର୍ତ୍ତୀ (NEXT) ଦିନ।
- ମାସ ନିୟମ: term ମାସର ଅନୁରୂପ ଦିନରେ ଶେଷ ହୁଏ; ଅନୁରୂପ ଦିନ ନଥିଲେ ସେହି ମାସର ଶେଷ ଦିନ (31 Jan ତାରିଖର 3 months bill → grace ସହ due 3 May)।
- Red-Ink interest (average due date ପ୍ରସଙ୍ଗରୁ True/False): bill ର due date account ବନ୍ଦ କରିବା ତାରିଖ ପରେ (AFTER) ପଡ଼ିଲେ, due date ଠାରୁ closing date ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ interest red ink ରେ ଲେଖାଯାଏ ଓ ବିୟୋଗ (DEDUCTED) କରାଯାଏ --- ପ୍ରଶ୍ନରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ସଠିକ୍ ଦିଗ ଯାଞ୍ଚ କରନ୍ତୁ।

TQ 11.2 · RTP 2025-Jan [1] (vi) · True/False · --- · Pg 297	LEVEL I ବୋଧ (Understanding)	ସହଜ
TQ 11.1 · MTP 2023-Dec [1] (a) (iv) {C} · True/False · 2M · Pg 297	LEVEL I ବୋଧ (Understanding)	ମଧ୍ୟମ

ବିଷୟ 12: Noting Charges

P1-C6-U6-T12 · Topic 12: Noting Charges

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ Section 12 ପଢ଼ନ୍ତୁ: dishonour ର ତଥ୍ୟ ଓ କାରଣ ପ୍ରମାଣ କରିବାରେ Notary Public ଙ୍କ ଭୂମିକା, ତାଙ୍କ ଶୁଳ୍କ ଭାବେ noting charges, ଏବଂ dishonour ପାଇଁ ଦାୟୀ ପକ୍ଷଠାରୁ ତାହାର ଆଦାୟ; bill retain, endorse ବା discount ହୋଇଥିଲେ entries ସହ।

ଟିପ୍ପଣୀ

Short note: dishonour ର ତଥ୍ୟ ଓ କାରଣ ପ୍ରମାଣ ପାଇଁ bill ଏକ Notary Public ଙ୍କୁ ଦିଆଯାଏ, ଯିଏ ଏହାକୁ ପରିଶୋଧ ପାଇଁ present କରନ୍ତି, ଏବଂ dishonour ହେଲେ କାରଣ ସହ ତଥ୍ୟ note କରି bill ଫେରାନ୍ତି; ତାଙ୍କ ସାମାନ୍ୟ ଶୁଳ୍କକୁ NOTING CHARGES କୁହାଯାଏ, ଯାହା dishonour ପାଇଁ ଦାୟୀ ପକ୍ଷ (drawee) ଠାରୁ ଆଦାୟଯୋଗ୍ୟ।

Entries (bill ₹1,000, charges ₹10): retain — Dr. Y (drawee) 1,010 / Cr. Bills Receivable 1,000, Cr. Bank 10; charges ଦେଇଥିବା Z ଙ୍କୁ endorse — Dr. Y 1,010 / Cr. Z 1,010; discount — Dr. Y 1,010 / Cr. Bank 1,010; drawee କୁ **ସର୍ବଦା** (ALWAYS) bill ରାଶି + noting charges ରେ debit କରାଯାଏ।

Cheque ବଦଳରେ ପ୍ରତ୍ୟାହାର: ଯେଉଁଠି endorsee ଙ୍କୁ ପରେ ପରିଶୋଧ କରାଯାଏ, Dr. Endorsee / Cr. Bank — Katrak: Gupta ଙ୍କ endorsed ₹4,000 bill dishonoured, Mehta ₹20 noting ଦେଲେ → Dr. Gupta 4,020 / Cr. Mehta 4,020, ତା'ପରେ Dr. Mehta 4,020 / Cr. Bank 4,020।

ସ୍ମୃତି (Remembering) ମୁଖସ୍ଥ କରନ୍ତୁ · 1 ପ୍ରଶ୍ନ

- Short note ର ବିନ୍ଦୁ: dishonour ହେଲେ bill ଏକ Notary Public ଙ୍କୁ ଦିଆଯାଏ, ଯିଏ ଏହାକୁ present କରନ୍ତି, dishonour ର ତଥ୍ୟ ଓ କାରଣ note କରନ୍ତି ଏବଂ noting charges ନାମକ ସାମାନ୍ୟ ଶୁଳ୍କ ନିଅନ୍ତି; ଏହି ରାଶି dishonour ପାଇଁ ଦାୟୀ ପକ୍ଷ (drawee) ଠାରୁ ଆଦାୟଯୋଗ୍ୟ।

TQ 12.1 · RTP 2022-May [20] (i) · Short Note · --- · Pg 298 4× ପଚରାଯାଇଛି	LEVEL I ସ୍ମୃତି (Remembering)	ସହଜ

ପ୍ରୟୋଗ (Application) ପ୍ରକ୍ରିୟା ଅଭ୍ୟାସ କରନ୍ତୁ · 1 ପ୍ରଶ୍ନ

- Entries: drawee କୁ ସର୍ବଦା bill ରାଶି ସହିତ (PLUS) noting charges ରେ debit କରାଯାଏ; bill କାହା ପାଖରେ ଥିଲା ଓ charges କିଏ ଦେଲେ ତାହା ଅନୁସାରେ Bills Receivable / endorsee / Bank କୁ credit ଯାଏ।
- Endorsed-bill ପରିସ୍ଥିତି ଅଭ୍ୟାସ କରନ୍ତୁ: endorsee noting charges ଦିଅନ୍ତି → Dr Drawee (ରାଶି + charges), Cr Endorsee; cheque ବଦଳରେ bill ପ୍ରତ୍ୟାହାର ହେଲେ, ତା'ପରେ Dr Endorsee, Cr Bank।

www.scanneradda.com

- GST ସହିତ ବିକ୍ରୟ ମୂଲ୍ୟର discounted bill ର dishonour ଅଭ୍ୟାସ କରନ୍ତୁ (ଯଥା goods ₹25,000 + IGST 18%, ଦୁଇଟି bills, ଗୋଟିଏ noting charges ସହ dishonoured) --- dishonour ପୂର୍ଣ୍ଣ ରାଶି ସହ charges drawee ଙ୍କ account କୁ ଫେରାଇ ଆଣେ।

PQ 12.1 · RTP 2025-Jan [8] · Practical · --- · Pg 298 3× ପଚରାଯାଇଛି | LEVEL II ପ୍ରୟୋଗ (Application) | କଠିନ

ବିଷୟ 13: Bill ର ନବୀକରଣ (Renewal of Bill)

P1-C6-U6-T13 · Topic 13: Renewal of Bill

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ Section 13 ପଢ଼ନ୍ତୁ: ପୁରୁଣା bill ବାତିଲ, ବର୍ଦ୍ଧିତ ଅବଧି ପାଇଁ interest, ଏବଂ ନୂଆ bill ରାଶି ପାଇଁ ତିନୋଟି ପରିସ୍ଥିତି (କିଛି ଦିଆଯାଇନାହିଁ / interest cash ରେ ଦିଆଗଲା / part payment), Illustration 2 ସହ।

ଟିପ୍ପଣୀ

Short note: ପରିଶୋଧ କରିବାକୁ ଅସମର୍ଥ acceptor ସମୟ ବୃଦ୍ଧି ମାଗନ୍ତି ଏବଂ ତା' ବଦଳରେ ବର୍ଦ୍ଧିତ ଅବଧି (ପୁରୁଣା bill ର maturity ଠାରୁ ଆଶା କରାଯାଉଥିବା settlement ତାରିଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ) ପାଇଁ interest ବହନ କରିବାକୁ ରାଜି ହୁଅନ୍ତି; ପୁରୁଣା bill ବାତିଲ ହୁଏ — entries ଠିକ୍ dishonour ପରି — ଏବଂ ନୂଆ bill draw କରାଯାଏ।

ନୂଆ bill ର ରାଶି: (i) drawee କିଛି ଦିଅନ୍ତି ନାହିଁ → ମୂଳ ରାଶି + ବୃଦ୍ଧି ଅବଧିର interest; (ii) drawee interest cash ରେ ଦିଅନ୍ତି → କେବଳ ମୂଳ ରାଶି; (iii) drawee part payment କରନ୍ତି → ଅପରିଶୋଧିତ balance + ବର୍ଦ୍ଧିତ ଅବଧି ପାଇଁ ସେହି balance ଉପରେ interest।

Entry କ୍ରମ (drawer ଙ୍କ books): Dr. Drawee / Cr. Bills Receivable (ପୁରୁଣା bill ବାତିଲ); Dr. Drawee / Cr. Interest; ତା'ପରେ Dr. Bills Receivable (ନୂଆ bill) ଓ Dr. Cash (ଯେକୌଣସି interest/part payment) / Cr. Drawee; drawee Bills Payable, Interest ଓ Cash ସହ ଏହାର ପ୍ରତିବିମ୍ବ entries ଦିଅନ୍ତି।

Illustration 2: Pritam ଙ୍କ ₹1,06,000 ର ତିନି ମାସିଆ bill 2 ମାସ ପାଇଁ renew ହେଲା, interest 9% p.a. = ₹1,590 ତୁରନ୍ତ cash ରେ ଦିଆଗଲା → କେବଳ ₹1,06,000 ର ନୂଆ bill, due date ରେ ପରିଶୋଧିତ।

ସ୍ମୃତି (Remembering) ମୁଖସ୍ଥ କରନ୍ତୁ · 1 ପ୍ରଶ୍ନ

- Short note: renewal = drawee ଙ୍କ ଅନୁରୋଧରେ ପୁରୁଣା bill ବାତିଲ କରି ବର୍ଦ୍ଧିତ ଅବଧି ପାଇଁ ନୂଆ bill draw, ପୁରୁଣା bill ର maturity ଠାରୁ ଆଶା କରାଯାଉଥିବା settlement ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ interest ସହ; accommodation bill (ବ୍ୟବସାୟ ପାଇଁ ନୁହେଁ, finance ସଂଗ୍ରହ ପାଇଁ draw ହୁଏ) ସହ ତୁଳନା କରନ୍ତୁ।
- ନୂଆ bill ର ରାଶି: (i) drawee କିଛି ଦିଅନ୍ତି ନାହିଁ → ପୁରୁଣା ରାଶି + interest; (ii) interest cash ରେ ଦିଆଗଲା → କେବଳ ପୁରୁଣା ରାଶି; (iii) part payment → ଅପରିଶୋଧିତ balance + ସେହି balance ଉପରେ interest।

TQ 13.1 · MTP 2024-Apr [6] (Or) (b) · Short Note · 5M · Pg 300 | LEVEL I ସ୍ମୃତି (Remembering) | ସହଜ

www.scanneradda.com

www.scanneradda.com

ପ୍ରୟୋଗ (Application) ପ୍ରକ୍ରିୟା ଅଭ୍ୟାସ କରନ୍ତୁ · 2 ପ୍ରଶ୍ନ

- ଅଭ୍ୟାସ କରିବାକୁ entry କ୍ରମ: ପୁରୁଣା bill ବାତିଲ (Dr Drawee, Cr Bills Receivable/B P ଓଲଟା), interest ଲିପିବଦ୍ଧ (drawer ଙ୍କ books ରେ Dr Drawee / Cr Interest), balance + interest ପାଇଁ ନୂଆ bill drawl
- Discounted/collection bill ର renewal ଅଭ୍ୟାସ କରନ୍ତୁ: collection ପାଇଁ ପଠାଯାଇଥିବା bill ର renewal ବା dishonour ହେଲେ, ନୂଆ bill draw କରିବା ପୂର୍ବରୁ Bank/Bills for Collection ମାଧ୍ୟମରେ ଉଚିତ ଭାବେ reverse କରନ୍ତୁ।
- Consolidation ପ୍ରକାର ପ୍ରଶ୍ନ ଅଭ୍ୟାସ କରନ୍ତୁ (ଭିନ୍ନ ତାରିଖ/usance ର ଅନେକ bills ବଦଳରେ ଗୋଟିଏ ନୂଆ bill), ପ୍ରତ୍ୟେକର maturity ଠାରୁ settlement ତାରିଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ interest ଗଣନା କରି।

PQ 13.2 · MTP 2023-Nov [3] (b) · Practical · 5M · Pg 302	LEVEL II ପ୍ରୟୋଗ (Application)	ମଧ୍ୟମ
PQ 13.1 · PYQ 2021-Dec [3] (a) · Practical · 10M · Pg 300	LEVEL II ପ୍ରୟୋଗ (Application)	କଠିନ

ବିଷୟ 14: Bills of Exchange ର ଅବଧିପୂର୍ବ ପରିଶୋଧ ଓ Rebate (Retirement of Bills of Exchange & Rebate)

P1-C6-U6-T14 · Topic 14: Retirement of Bills of Exchange & Rebate

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ · Section 14 ଓ Illustration 3 ପଢ଼ନ୍ତୁ: retirement ର ଅର୍ଥ acceptor maturity ପୂର୍ବରୁ ପରିଶୋଧ କରି ଅଗ୍ରିମ ପରିଶୋଧ ପାଇଁ rebate/discount ପାଆନ୍ତି; rebate acceptor ଙ୍କ income ଓ payee ଙ୍କ expensel

ଟିପ୍ପଣୀ

Short note: maturity ର ବହୁ ପୂର୍ବରୁ acceptor ଙ୍କ ପାଖରେ ଅତିରିକ୍ତ ଅର୍ଥ ଥିଲେ ସେ payee ଙ୍କୁ ଆଗୁଆ ପରିଶୋଧ କରନ୍ତି ଏବଂ ଅବଶିଷ୍ଟ ଅବଧି ପାଇଁ ଅଗ୍ରିମ ପରିଶୋଧର rebate/interest/discount ପାଆନ୍ତି; rebate = bill amount × rate × unexpired months ÷ 12।

କାହାର ଲାଭ: rebate acceptor (drawee) ଙ୍କ INCOME ଓ payee (drawer) ଙ୍କ EXPENSE — ଏହା ଅଗ୍ରିମ ପରିଶୋଧର ପ୍ରତିଦାନ, ତେଣୁ "discount on retirement is a gain for the drawee" TRUE।

Entries: drawer — Dr. Bank (net), Dr. Rebate on Bills (ବା Interest/Discount) / Cr. Bills Receivable; acceptor — Dr. Bills Payable / Cr. Bank (net), Cr. Rebate Income (Interest/Discount)।

Illustration 3: Bhavika ତାଙ୍କ ₹5,00,000 acceptance maturity ର ଏକ ମାସ ପୂର୍ବରୁ 12% p.a. rebate ରେ retire କରନ୍ତି → rebate ₹5,000, bank ₹4,95,000; ମିଶ୍ରିତ ପ୍ରଶ୍ନ: କେବଳ ଅବଶିଷ୍ଟ ଅବଧି ପାଇଁ ଦିଆଯାଇଥିବା rate ରେ rebate ଗଣନା କରନ୍ତୁ।

ସ୍ମୃତି (Remembering) ମୁଖସ୍ଥ କରନ୍ତୁ · 1 ପ୍ରଶ୍ନ

- Short note: maturity ପୂର୍ବରୁ acceptor ଙ୍କ ପାଖରେ ଅତିରିକ୍ତ ଅର୍ଥ ଥିଲେ ସେ ଆଗୁଆ ପରିଶୋଧ କରି ଅବଶିଷ୍ଟ ଅବଧି ପାଇଁ rebate (interest/discount) ପାଆନ୍ତି; rebate = bill amount × rate × unexpired months/12।

www.scanneradda.com

TQ 14.2 · RTP 2026-May [18] (5) · Short Note · 2.5M · Pg 304 9× ପଚରାଯାଇଛି LEVEL I ସ୍ମୃତି (Remembering) ସହଜ

ବୋଧ (Understanding) କାରଣ ସହ ବୁଝାନ୍ତୁ · 1 ପ୍ରଶ୍ନ

- True/False: 'discount at the time of retirement is a gain for the drawee' --- TRUE; rebate drawee/acceptor ଙ୍କ income ଓ payee/drawer ଙ୍କ expense (ଅଗ୍ରିମ ପରିଶୋଧର ପ୍ରତିଦାନ)।

TQ 14.1 · RTP 2026-May [1] (f) · True/False · --- · Pg 304 13× ପଚରାଯାଇଛି LEVEL I ବୋଧ (Understanding) ସହଜ

ପ୍ରୟୋଗ (Application) ପ୍ରକ୍ରିୟା ଅଭ୍ୟାସ କରନ୍ତୁ — ଏହି ସଂସ୍କରଣରେ କୌଣସି ପ୍ରଶ୍ନ ନାହିଁ

- Drawer ଙ୍କ entry: Dr Bank (net), Dr Rebate/Discount, Cr Bills Receivable; drawee ଙ୍କ entry: Dr Bills Payable, Cr Bank (net), Cr Rebate/Discount Income।
- ମିଶ୍ରିତ ପ୍ରଶ୍ନ ଅଭ୍ୟାସ କରନ୍ତୁ ଯେଉଁଠି କିଛି bills rebate ସହ retire ହୁଏ ଓ ଅନ୍ୟଗୁଡ଼ିକ maturity ରେ ପରିଶୋଧିତ/renew ହୁଏ --- କେବଳ ଅବଶିଷ୍ଟ ଅବଧି ପାଇଁ ଦିଆଯାଇଥିବା rate ରେ rebate ଗଣନା କରନ୍ତୁ।

ବିଷୟ 15: Insolvency

P1-C6-U6-T15 · Topic 15: Insolvency

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ Section 15 ଓ Illustrations 7--8 ପଢ଼ନ୍ତୁ: insolvency ହେଲେ acceptance କୁ dishonoured ଧରାଯାଏ; estate ଠାରୁ ମିଳିଥିବା ରାଶି ଲିପିବଦ୍ଧ ହୁଏ ଓ ବାକି bad debts ଭାବେ write off ହୁଏ (drawee ଅଭାବ ରାଶିକୁ Deficiency Account ରେ credit କରନ୍ତି)।

ଟିପ୍ପଣୀ

ନିୟମ: insolvency ର ଅର୍ଥ drawee ନିଜ liabilities ପରିଶୋଧ କରିପାରନ୍ତି ନାହିଁ, ତେଣୁ ତାଙ୍କ acceptances DISHONOURED ଧରାଯାଏ — ପ୍ରଥମେ dishonour entry ଦିଅନ୍ତୁ: Dr. Drawee / Cr. Bills Receivable (ହାତରେ ଥିଲେ), Cr. Bank (discount ହୋଇଥିଲେ), Cr. Endorsee (endorse ହୋଇଥିଲେ)।

ଆଦାୟ ଓ write-off: estate ଠାରୁ ଟଙ୍କା ପିଛା x paise ମିଳିଲେ — Dr. Bank (ଆଦାୟ ରାଶି), Dr. Bad Debts (ବାକି) / Cr. Drawee; ଆଦାୟ ଓ bad debts ସଠିକ୍ ଗଣନା ପାଇଁ ପ୍ରଥମେ insolvent ଙ୍କ personal account ପ୍ରସ୍ତୁତ କରନ୍ତୁ।

Drawee ଙ୍କ books: ସେ ଶେଷରେ ଯେଉଁ ରାଶି ଦେଇପାରନ୍ତି ନାହିଁ ତାହା DEFICIENCY ACCOUNT ରେ credit ହୁଏ — Dr. Drawer / Cr. Bank (ଟଙ୍କା ପିଛା ଦିଆଯାଇଥିବା paise), Cr. Deficiency A/c।

Illustration 8 ଶୃଙ୍ଖଳା: Rita ଙ୍କ ₹1,00,000 bill ₹99,000 ରେ discount; renewal ରେ ₹50,000 cash + interest ₹1,500 (₹50,000 balance ଉପରେ 12% p.a. × 3 months) ମିଳିଲା ଏବଂ ₹50,000 ର ନୂଆ bill draw ହେଲା; Rita insolvent → dishonour entry, ତା'ପରେ 40% ଆଦାୟ ₹20,000 ଓ Bad Debts ₹30,000।

ପ୍ରୟୋଗ (Application) ପ୍ରକ୍ରିୟା ଅଭ୍ୟାସ କରନ୍ତୁ : 5 ପ୍ରଶ୍ନ

- ଆୟତ୍ତ କରିବାକୁ ଥିବା ମାନକ ଶୃଙ୍ଖଳା: bill draw → bank ରେ discount → renewal ଅନୁରୋଧ (part cash + ଦିଆଯାଇଥିବା % ରେ interest + balance ପାଇଁ ନୂଆ bill) → drawee insolvent → dishonour entry → ଟଙ୍କା ପିଛା x paise ପ୍ରାପ୍ତି → balance କୁ bad debts ଭାବେ write off।
- Insolvency ରେ ପ୍ରଥମେ dishonour entry ଦିଅନ୍ତୁ (Dr Drawee, discount ହୋଇଥିଲେ Cr Bank / ହାତରେ ଥିଲେ Bills Receivable), ତା'ପରେ ଆଦାୟ ଅଂଶ ସହ Dr Bank ଓ balance ସହ Dr Bad Debts।
- Renewal ରେ interest ବୃଦ୍ଧି ଅବଧି ପାଇଁ ବକେୟା (OUTSTANDING) balance ଉପରେ ଲାଗେ (ଯଥା ଅପରିଶୋଧିତ ଅଂଶ ଉପରେ 3 months ପାଇଁ 12% p.a.) --- ନୂଆ bill draw କରିବା ପୂର୍ବରୁ ଏହାକୁ drawee ଙ୍କ account ରେ ଯୋଗ କରନ୍ତୁ।
- ଆଦାୟ ଓ bad debts ସଠିକ୍ ଗଣନା ପାଇଁ insolvent ଙ୍କ personal account ପ୍ରସ୍ତୁତ କରନ୍ତୁ; drawee ଙ୍କ books ରେ ଅପରିଶୋଧିତ ରାଶି Deficiency Account ରେ credit ହୁଏ।

PQ 15.1 · PYQ 2019-Jun [3] (b) · Practical · 5M · Pg 305 **4× ପଚରାଯାଇଛି**	**LEVEL II** ପ୍ରୟୋଗ (Application)	**ମଧ୍ୟମ**
PQ 15.3 · RTP 2024-Sep [8] · Practical · --- · Pg 307 **5× ପଚରାଯାଇଛି**	**LEVEL II** ପ୍ରୟୋଗ (Application)	**ମଧ୍ୟମ**
PQ 15.4 · PYQ 2025-Jan [5] (b) (i) · Practical · 5M · Pg 309	**LEVEL II** ପ୍ରୟୋଗ (Application)	**ମଧ୍ୟମ**
PQ 15.5 · PYQ 2025-Sep [5] (a) (Or) (ii) · Practical · 5M · Pg 310	**LEVEL II** ପ୍ରୟୋଗ (Application)	**ମଧ୍ୟମ**
PQ 15.2 · RTP 2023-Dec [8] · Practical · --- · Pg 306 **9× ପଚରାଯାଇଛି**	**LEVEL II** ପ୍ରୟୋଗ (Application)	

ବିଷୟ 16: Accommodation Bills

P1-C6-U6-T16 · Topic 16: Accommodation Bills

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ Section 16 ଓ Illustrations 9--10 ପଢ଼ନ୍ତୁ: ବ୍ୟବସାୟ ପାଇଁ ନୁହେଁ, ପାରସ୍ପରିକ financing ପାଇଁ draw ହେଉଥିବା bills — ପ୍ରାପ୍ତ ରାଶି ଓ discounting charges ସହମତ ratio ରେ ବଣ୍ଟାଯାଏ, ଏବଂ due date ରେ ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଅର୍ଥ ପଠାଯାଏ।

ଟିପ୍ପଣୀ

ଧାରଣା: trade bills ପ୍ରକୃତ goods purchase/sale ପାଇଁ finance ଯୋଗାନ୍ତି; accommodation bills ସେହି ପ୍ରଣାଳୀକୁ କେବଳ ଏକ ବା ଉଭୟ ପକ୍ଷ ପାଇଁ ଅର୍ଥ ସଂଗ୍ରହ (RAISE FINANCE) କରିବାକୁ ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତି — bill discount କରି ପ୍ରାପ୍ତ ରାଶି ପାରସ୍ପରିକ ସହମତିରେ ବଣ୍ଟାଯାଏ; entries ସାଧାରଣ bills ପରି, ସହ ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ remittances ଓ ଅଂଶୀଦାର discount।

ବଣ୍ଟନ ନୀତି: discount ରୁ ପ୍ରାପ୍ତ ରାଶି ଯେଉଁ ratio ରେ ବଣ୍ଟାଯାଏ, ପକ୍ଷମାନେ discounting charges ମଧ୍ୟ ସେହି (SAME) ratio ରେ ବହନ କରିବା ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ; due date ରେ acceptor ଅନ୍ୟ ପକ୍ଷର ଅଂଶ ପାଇ bill ପରିଶୋଧ କରନ୍ତି।

Due date ରେ ବିଫଳତା: drawer ନିଜ ଅଂଶ ପଠାଇ ନପାରିଲେ, ପ୍ରଥମ bill honour କରିବାକୁ drawee ତାଙ୍କ

www.scanneradda.com

www.scanneradda.com

ଉପରେ ଦ୍ୱିତୀୟ bill draw କରି discount କରନ୍ତି; ଦ୍ୱିତୀୟ discount ପଠାଯାଇଥିବା ରାଶି ସହ ପ୍ରଥମ bill ରୁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ପାଇଥିବା ଲାଭ ଆଧାରରେ ବଣ୍ଟାଯାଏ।

Illustration 10: Y ଉପରେ X ଙ୍କ ₹30,000 bill ₹28,800 ରେ discount, Y କୁ ₹9,600 ପଠାଗଲା (₹400 discount ଅଂଶ = ଏକ-ତୃତୀୟାଂଶ ସହ Y ₹10,000 ରେ debit); ବିଫଳତାରେ Y ₹42,000 bill draw କରି ₹40,110 ରେ discount କରନ୍ତି, ₹6,740 ପଠାନ୍ତି; X insolvent, estate ଟଙ୍କା ପିଛା 50 paise ଦିଏ — X ଅପରିଶୋଧିତ ₹14,000 Deficiency A/c ରେ credit କରନ୍ତି, Y ₹14,000 Bad Debts ଭାବେ write off କରନ୍ତି।

ବୋଧ (Understanding) କାରଣ ସହ ବୁଝାନ୍ତୁ · 1 ପ୍ରଶ୍ନ

- Trade bill ବନାମ accommodation bill: trade bill ପ୍ରକୃତ goods ବିକ୍ରୟ ଉପରେ ଆଧାରିତ (consideration ଥାଏ); accommodation bill କୌଣସି trade transaction ବିନା ଏକ/ଉଭୟ ପକ୍ଷ ପାଇଁ ଅର୍ଥ ସଂଗ୍ରହ ପାଇଁ draw ହୁଏ; accounting entries ସମାନ, ସହ remittances ଓ ଅଂଶୀଦାର discount ପାଇଁ entries।
- ବଣ୍ଟନ ନୀତି ବୁଝାନ୍ତୁ: discount ରୁ ପ୍ରାପ୍ତ ରାଶି ଯେଉଁ ratio ରେ ବଣ୍ଟାଯାଏ, ପକ୍ଷମାନେ discounting charges ମଧ୍ୟ ସେହି (SAME) ratio ରେ ବହନ କରନ୍ତି।

TQ 16.1 · RTP 2023-Jun [20] (ii) · Short Note · --- · Pg 312	5× ପଚରାଯାଇଛି	LEVEL I ବୋଧ (Understanding)	ସହଜ

ବିଶ୍ଳେଷଣ (Analysis) ମିଶ୍ରିତ ତଥ୍ୟ ଉପରେ କାମ କରନ୍ତୁ · 2 ପ୍ରଶ୍ନ

- ପାରସ୍ପରିକ accommodation ପ୍ରଶ୍ନ ସମାଧାନ କରନ୍ତୁ: bill discount (ପ୍ରକୃତ discount rate ଲକ୍ଷ୍ୟ କରନ୍ତୁ), ପ୍ରାପ୍ତ ରାଶି ବଣ୍ଟନ (ଯଥା drawer ନିଜ ଅଂଶ ରଖି ବାକି ପଠାନ୍ତି), ଏବଂ principal + ଆନୁପାତିକ discount ପାଇଁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ପକ୍ଷର account ଅନୁସରଣ।
- Due date ବିଫଳତାର ମୋଡ଼ ସମାଧାନ କରନ୍ତୁ: drawer ପଠାଇ ପାରନ୍ତି ନାହିଁ, ତେଣୁ drawee (ବା drawer) ଦ୍ୱିତୀୟ (SECOND) bill draw କରନ୍ତି ଯାହା ପ୍ରଥମଟି honour କରିବାକୁ discount ହୁଏ; ଦ୍ୱିତୀୟ discount ପ୍ରତ୍ୟେକ ପକ୍ଷର ଲାଭ ଅନୁସାରେ ବଣ୍ଟନ କରନ୍ତୁ; ଦିଆଯାଇଥିଲେ insolvency ଓ ଆଂଶିକ ଆଦାୟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅନୁସରଣ କରନ୍ତୁ (ଯଥା T/J ₹1,80,000 bill ₹1,72,800 ରେ discount, ₹57,600 ପଠାଗଲା = ଏକ-ତୃତୀୟାଂଶ ଅଂଶ)।

PQ 16.1 · PYQ 2025-May [5] (b) (i) · Practical · 2.5M · Pg 313	2× ପଚରାଯାଇଛି	LEVEL II ବିଶ୍ଳେଷଣ (Analysis)	ମଧ୍ୟମ
PQ 16.2 · PYQ 2026-Jan [5] (a) (Or) (ii) · Practical · 5M · Pg 314	7× ପଚରାଯାଇଛି	LEVEL II ବିଶ୍ଳେଷଣ (Analysis)	ମଧ୍ୟମ

ବିଷୟ 17: ଆଦାୟ ପାଇଁ ପଠାଯାଇଥିବା Bills (Bills of Collection)

P1-C6-U6-T17 · Topic 17: Bills of Collection

ଧାରଣା ଆଧାର — ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କୌଣସି ପରୀକ୍ଷା ପ୍ରଶ୍ନ ନାହିଁ · ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରସ୍ତୁତି ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ · §17 ପଢ଼ନ୍ତୁ: ସୁରକ୍ଷିତ ରଖିବା ଓ maturity ରେ ଆଦାୟ ପାଇଁ bank କୁ ପଠାଯାଉଥିବା bills, ତିନୋଟି journal

entries ସହ।

ଟିପ୍ପଣୀ

ଅର୍ଥ: ସୁରକ୍ଷା ପାଇଁ bill-holder bill କୁ maturity ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରଖି ସେହି ଦିନ ଆଦାୟ କରିବା ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ସହ ନିଜ bank କୁ ପଠାଇପାରନ୍ତି — ଏହା "Bill sent for collection", discounting ନୁହେଁ (NOT), କାରଣ ରାଶି ପ୍ରକୃତରେ ଆଦାୟ ହେଲେ ହିଁ bank client କୁ credit କରେ।

Entries: ପଠାଇବା ସମୟରେ — Dr. Bills for Collection A/c / Cr. Bills Receivable A/c; ଆଦାୟ ହେଲେ — Dr. Bank A/c / Cr. Bills for Collection A/c; dishonour ହେଲେ — Dr. Drawee's A/c (ଯାହାଙ୍କଠାରୁ bill ମିଳିଥିଲା) / Cr. Bills for Collection A/c।

ବିଷୟ 18: Bills Receivable and Bills Payable Books

P1-C6-U6-T18 · Topic 18: Bills Receivable and Bills Payable Books

ଧାରଣା ଆଧାର — ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କୌଣସି ପରୀକ୍ଷା ପ୍ରଶ୍ନ ନାହିଁ · ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରସ୍ତୁତି ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ §18 ପଢ଼ନ୍ତୁ: bills ପାଇଁ day books ଓ ସେଗୁଡ଼ିକର ruled forms।

ଟିପ୍ପଣୀ

ପ୍ରକୃତି: bills receivable ଓ bills payable books ହେଉଛି journals (Day Books), ଯାହା B/R ଓ B/P ର ବିବରଣୀ କାଳାନୁକ୍ରମେ ଲିପିବଦ୍ଧ କରେ — bill transactions ଅଧିକ ସଂଖ୍ୟାରେ ହେଲେ ସୁବିଧାଜନକ; ବ୍ୟକ୍ତିଗତ debtors/creditors accounts କୁ postings Day Books ରୁ ହୁଏ, ଏବଂ ପ୍ରାପ୍ତ/accepted bills ର ନିୟମିତ TOTALS ଯଥାକ୍ରମେ Bills Receivable A/c ଓ Bills Payable A/c କୁ post ହୁଏ।

ଉପଯୋଗିତା ଓ ଫର୍ମ: ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ତାରିଖରେ due ହେଉଥିବା outstanding bills ର ସ୍ଥିତି ଅନୁସରଣ ଓ dishonour ର କାରଣ ଚିହ୍ନଟ ପାଇଁ ଉପଯୋଗୀ; B/R Book columns — date of receipt, voucher no., party from whom received, acceptor, date of bill, due date, place of payment, amount, L.F., mode of disposal; B/P Book columns — date of acceptance, drawer, payee, date of bill, due date, place of payment, amount।

ବିଷୟ 19: ସମନ୍ୱିତ ସମସ୍ୟା (Integrated Problems)

P1-C6-U6-T19 · Topic 19: Integrated Problems

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ ସମସ୍ତ bill entries ଏକାଠି ପୁନରାବୃତ୍ତି କରନ୍ତୁ — part cash ଓ interest ସହ renewal, noting charges ସହ endorsed bills ର dishonour, discount ରେ retirement, ଏବଂ ଅନ୍ୟଙ୍କ acceptance endorse କରି ଦାୟମୁକ୍ତି — ଯେପରି Illustration 4 ରେ ଏକାଠି ଅଛି (Katrak ପ୍ରକାର ପ୍ରଶ୍ନ)।

www.scanneradda.com

ଟିପ୍ପଣୀ

Katrak (i) — ନିଜ acceptance ର renewal: Basu ଙ୍କୁ ₹2,500 acceptance, ₹1,000 cash + ₹50 interest ସହ ନୂଆ bill ଦ୍ୱାରା ଦାୟମୁକ୍ତ: Dr. Bills Payable 2,500, Dr. Interest 50 / Cr. Cash 1,000, Cr. Bills Payable 1,550।

Katrak (ii) — endorsed bill ର dishonour: Mehta ଙ୍କୁ endorse ହୋଇଥିବା Gupta ଙ୍କ ₹4,000 acceptance dishonoured, Mehta ₹20 noting charges ଦେଲେ: Dr. Gupta 4,020 / Cr. Mehta 4,020; cheque ବଦଳରେ bill ପ୍ରତ୍ୟାହାର: Dr. Mehta 4,020 / Cr. Bank 4,020।

Katrak (iii)–(iv): Dalal ₹10 discount ରେ ₹2,000 bill retire କରନ୍ତି — Dr. Bank 1,990, Dr. Discount 10 / Cr. Bills Receivable 2,000; Patel ଙ୍କୁ ₹5,000 acceptance Mody ଙ୍କ acceptance endorse କରି ଦାୟମୁକ୍ତ — Dr. Bills Payable 5,000 / Cr. Bills Receivable 5,000।

ପଦ୍ଧତି: ପ୍ରତି transaction ପାଇଁ credit account ବାଛିବା ପୂର୍ବରୁ ସ୍ଥିର କରନ୍ତୁ (a) ଆପଣ କାହାର books ଲେଖୁଛନ୍ତି ଏବଂ (b) bill କେଉଁଠି ଅଛି — held, endorsed ବା discounted; ସର୍ବଦା defaulting drawee ଙ୍କ debit ରେ noting charges ଯୋଗ କରନ୍ତୁ ଏବଂ renew ହୋଇଥିବା ଯେକୌଣସି bill ର ରାଶିରେ interest ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରନ୍ତୁ।

ପ୍ରୟୋଗ (Application) ପ୍ରକ୍ରିୟା ଅଭ୍ୟାସ କରନ୍ତୁ · 1 ପ୍ରଶ୍ନ

- ଗୋଟିଏ ପକ୍ଷର books ରେ ଚାରୋଟି classic Katrak-style entries ଆୟତ୍ତ କରନ୍ତୁ: (1) part cash + interest ସହ ନୂଆ bill ଦ୍ୱାରା ନିଜ acceptance ଦାୟମୁକ୍ତ; (2) endorsee noting charges ଦେଇଥିବା endorsed bill ର dishonour, ତା'ପରେ cheque ବଦଳରେ ପ୍ରତ୍ୟାହାର; (3) drawee discount ରେ bill retire କରନ୍ତି; (4) ହାତରେ ଥିବା bill receivable endorse କରି ନିଜ bills payable ଦାୟମୁକ୍ତ।
- ପ୍ରତି transaction ପାଇଁ credit account ବାଛିବା ପୂର୍ବରୁ ଆପଣ କେଉଁ books ରେ ଲେଖୁଛନ୍ତି ଏବଂ bill କେଉଁଠି ଅଛି (held/endorsed/discounted) ଚିହ୍ନଟ କରନ୍ତୁ।
- ସର୍ବଦା defaulting drawee ଙ୍କ debit ରେ noting charges ଯୋଗ କରନ୍ତୁ ଏବଂ renew ହୋଇଥିବା ଯେକୌଣସି bill ର ରାଶିରେ interest ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରନ୍ତୁ।

PQ 19.1 · PYQ 2023-Jun [3] (b) · Practical · 5M · Pg 316

LEVEL II
ପ୍ରୟୋଗ (Application)

ମଧ୍ୟମ

www.scanneradda.com

www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com

ଅଧ୍ୟାୟ 7

Sole Proprietors ଙ୍କ Final Accounts ପ୍ରସ୍ତୁତି (Preparation of Final Accounts of Sole Proprietors)

Preparation of Final Accounts of Sole Proprietors

15 ବିଷୟ · 32 ବର୍ଗୀକୃତ ପ୍ରଶ୍ନ · ଗୁରୁତ୍ୱ: B

ICAI ଦକ୍ଷତା ପ୍ରୋଫାଇଲ୍ Level I 5–20% · Level II 80–95% — ଏହି ଅଧ୍ୟାୟ **ପେପର ଅନୁରୂପ**

Level I — ସ୍ମୃତି, ବୋଧ	8.0%	174 ମଧ୍ୟରୁ 14 ମାର୍କ
Level II — ପ୍ରୟୋଗ, ବିଶ୍ଳେଷଣ	92.0%	174 ମଧ୍ୟରୁ 160 ମାର୍କ

ଏକକ 7.1: Non-Manufacturing Entities ର Final Accounts (Final Accounts of Non-Manufacturing Entities)

Final Accounts of Non-Manufacturing Entities

P1-C7-U7.1 · ଗୁରୁତ୍ୱ B · ଅଧ୍ୟାୟରେ ର୍ୟାଙ୍କ 1 · ବର୍ଗ A · ଅଧ୍ୟାୟ ପ୍ରଶ୍ନର 78.1% · 25 ପ୍ରଶ୍ନ

ବିଷୟ 1: ପରିଚୟ (Introduction)

P1-C7-U7.1-T01 · Topic 1: Introduction

ଧାରଣା ଆଧାର — ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କୌଣସି ପରୀକ୍ଷା ପ୍ରଶ୍ନ ନାହିଁ · ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରସ୍ତୁତି ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ ଏକକର §1.1 ପଢ଼ନ୍ତୁ: non-manufacturing (trading) entities ର financial statements, ଏବଂ Income Statement ବନାମ Position Statement ତୁଳନାତ୍ମକ ଚାର୍ଟ।

ଟିପ୍ପଣୀ

Non-manufacturing entities: ଲାଭ ପାଇଁ goods କିଣାବିକା କରୁଥିବା trading entities, ଯେଉଁମାନେ goods ର ରୂପ/ମୂଳ ବ୍ୟବହାର ବଦଳାନ୍ତି ନାହିଁ — goods କୁ ମୂଳ ରୂପରେ ହିଁ ବିକ୍ରି କରନ୍ତି; ବର୍ଷ ଶେଷରେ income ଓ financial position ଜାଣିବା ପାଇଁ ସେମାନେ financial statements ପ୍ରସ୍ତୁତ କରନ୍ତି।

ଦୁଇ-ସ୍ତରୀୟ ଢାଞ୍ଚା: Income Statement = Trading A/c (Gross Profit/Loss) + Profit & Loss A/c (Net Profit/Loss); Position Statement = Balance Sheet, ଯାହା ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ତାରିଖ ସୁଦ୍ଧା assets, liabilities ଓ capital ର ସ୍ଥିତି ଦର୍ଶାଏ।

Income Statement	Position Statement
ବର୍ଷର ଅର୍ଜିତ income ରୁ ସମସ୍ତ expenses ସମଞ୍ଜନ କରି net profit/loss ଦର୍ଶାଏ	ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ତାରିଖ ଅନୁସାରେ assets ଓ liabilities ର ସ୍ଥିତି ଦର୍ଶାଏ
Trading A/c ଓ Profit & Loss A/c ରେ ବିଭକ୍ତ	Balance Sheet ବ୍ୟତୀତ ଅତିରିକ୍ତ statements (cash flow, changes in equity) ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇପାରେ — non-corporate entities ପାଇଁ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ନୁହେଁ

ବିଷୟ 2: Final Accounts ପ୍ରସ୍ତୁତି (Preparation of Final Accounts)

P1-C7-U7.1-T02 · Topic 2: Preparation of Final Accounts

ଧାରଣା ଆଧାର — ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କୌଣସି ପରୀକ୍ଷା ପ୍ରଶ୍ନ ନାହିଁ · ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରସ୍ତୁତି ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ §1.2 ପଢ଼ନ୍ତୁ: Trading A/c, P&L A/c ଓ Balance Sheet ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା ପୂର୍ବରୁ accounting-period ର ତଥ୍ୟ ସଂଗ୍ରହ କରିବାର ମୂଳ ନୀତି।

ଟିପ୍ପଣୀ

କାର୍ଯ୍ୟ: final accounts performance ଓ financial position କୁ ସତ୍ୟ ଓ ନିରପେକ୍ଷ ଭାବେ (truly and fairly) ଦର୍ଶାଇବା ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ; ମୂଳ ନୀତି — capital ଓ revenue receipts/payments ମଧ୍ୟରେ ପାର୍ଥକ୍ୟ କରନ୍ତୁ, ଗୋଟିଏ ଅବଧିର income ଓ expenses କୁ ଅନ୍ୟ ଅବଧିରୁ ଅଲଗା କରନ୍ତୁ, ଆଇଟମଗୁଡ଼ିକୁ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ heads ତଳେ ସଂଗ୍ରହ କରନ୍ତୁ।

ଧ୍ୟାନ ଦେବାକୁ ଥିବା ବିଷୟ: (a) proprietor ଙ୍କ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ income/expenditure କୁ business ଠାରୁ ଅଲଗା କରନ୍ତୁ, (b) capital ବନାମ revenue ପାର୍ଥକ୍ୟ, ଗତ ବର୍ଷର ସମାନ ଆଧାରରେ accrued unpaid expenses ପାଇଁ provision ସହ, (c) ସମସ୍ତ material ସୂଚନା ପ୍ରକାଶ କରନ୍ତୁ (ଯଥା labour charges ରେ bonus, inventory ର ବଡ଼ write-offs), (d) କେବଳ ଚଳିତ ଅବଧିର transactions record କରନ୍ତୁ।

ବିଷୟ 3: Trading Account

P1-C7-U7.1-T03 · Topic 3: Trading Account

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ ICAI Study Material ର Section 1.3 (Trading Account) ପଢ଼ନ୍ତୁ: cost of goods sold ଗଣନା, Trading Account ର format, ବିଭିନ୍ନ ଆଇଟମ୍ (opening inventory, purchases and returns, carriage inwards, wages, sales and sales returns, closing inventory) ଏବଂ closing entriesI

ଟିପ୍ପଣୀ

www.scanneradda.com

www.scanneradda.com

ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ (SM 1.3): selling price ଓ cost of goods sold ର ପାର୍ଥକ୍ୟ ହିଁ Gross Profit; ଏହା Trading Account ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରାଯାଏ, ଏବଂ balance ଟି Trading A/c Dr To Profit and Loss A/c (gross profit) ବା P&L A/c Dr To Trading A/c (gross loss) ଦ୍ୱାରା transfer ହୁଏ।

Format: Dr — opening stock, purchases less returns outward, direct expenses (freight & carriage inwards, customs & insurance, wages, gas/water/fuel, factory expenses, royalty on production); Cr — sales less returns inward, closing stock; balancing figure = gross profit c/d (ବା credit side ରେ gross loss)।

Formulas: COGS = Opening Stock + Net Purchases + Direct Expenses − Closing Stock; GP = Net Sales − COGS; direct expenses ର ନିୟମ — goods କୁ ବର୍ତ୍ତମାନର ସ୍ଥାନ ଓ ଅବସ୍ଥାକୁ ଆଣିବାର expenses (freight on purchases, cartage, octroi, godown wages) କୁ ହିଁ Trading A/c କୁ debit କରନ୍ତୁ; fixed asset ଉପରେ ହୋଇଥିବା freight ବା wages asset ର cost ରେ ଯୋଗ ହୁଏ, Trading A/c କୁ debit ହୁଏ ନାହିଁ।

Closing stock: entry Closing Inventory A/c Dr To Trading A/c (ବା ବିକଳ୍ପ ଭାବେ To Purchases A/c); cost ବା net realisable value ମଧ୍ୟରୁ ଯାହା କମ୍ ସେହି ମୂଲ୍ୟରେ (consignment agents ପାଖରେ ଥିବା goods ଓ goods sent on approval ମଧ୍ୟ ସାମିଲ); closing stock ଯଦି Trial Balance **ଭିତରେ (IN)** ଦେଖାଯାଏ, ତାହା ପୂର୍ବରୁ Purchases ସହ adjust ହୋଇସାରିଛି, ତେଣୁ Trading A/c ରେ **ଲେଖାଯାଏ ନାହିଁ (NOT)** ଓ କେବଳ Balance Sheet ରେ ଦେଖାଯାଏ।

Closing entries: (1) Trading A/c Dr To Opening Inventory / Purchases / Wages / Freight on Purchases; (2) Sales A/c Dr ଓ Closing Inventory A/c Dr To Trading A/c; returns କୁ ପ୍ରଥମେ net କରାଯାଏ (Purchases Return A/c Dr To Purchases; Sales A/c Dr To Sales Return); invoice ବିନା ଆସିଥିବା goods — Purchases debit, supplier credit କରନ୍ତୁ।

ବୋଧ (Understanding) କାରଣ ସହ ବୁଝାନ୍ତୁ : 1 ପ୍ରଶ୍ନ

- ଯୁକ୍ତି ଦେଇପାରିବା ଦରକାର: Closing Stock ଯଦି Trial Balance ରେ ଦେଖାଯାଏ, ତାହା ପୂର୍ବରୁ Purchases ସହ adjust ହୋଇସାରିଛି, ତେଣୁ Trading Account ରେ **ଲେଖାଯାଏ ନାହିଁ (NOT)** ଓ କେବଳ Balance Sheet ରେ ଦେଖାଯାଏ (True --- ବାରମ୍ବାର ଆସୁଥିବା T/F)।
- Direct expenses ର ନିୟମ ବୁଝାନ୍ତୁ: କେବଳ goods କୁ ବର୍ତ୍ତମାନର ସ୍ଥାନ ଓ ଅବସ୍ଥାକୁ ଆଣିବାର costs (freight/carriage inwards, octroi, godown wages) Trading A/c କୁ debit ହୁଏ; fixed asset ଉପରେ freight ବା wages ବଦଳରେ capitalise ହୁଏ।

TQ 3.1 · PYQ 2024-Jun [1] (a) (i) {C} · True/False · 2M · Pg 323 7× LEVEL I ବୋଧ (Understanding) ସହଜ
ପଚରାଯାଇଛି

ପ୍ରୟୋଗ (Application) ପ୍ରକ୍ରିୟା ଅଭ୍ୟାସ କରନ୍ତୁ : 1 ପ୍ରଶ୍ନ

- Trading A/c format ଅଭ୍ୟାସ କରନ୍ତୁ: Dr --- opening stock, purchases less returns outward, direct expenses; Cr --- sales less returns inward, closing stock; gross profit balancing figure ଭାବେ P&L କୁ ଯାଏ।

- COGS = Opening Stock + Net Purchases + Direct Expenses − Closing Stock, ଓ GP = Sales − COGS ଅଭ୍ୟାସ କରନ୍ତୁ; ଓଲଟା ଦିଗରୁ ମଧ୍ୟ କରନ୍ତୁ (ଯଥା COGS ଓ sales ଦିଆଯାଇଥିଲେ GP ଓ GP ratio ବାହାର କରନ୍ତୁ)।
- 4--5 ମାର୍କର ଛୋଟ problems ଅଭ୍ୟାସ କରନ୍ତୁ, ଯଥା balances ତାଲିକାରୁ Trading A/c ପ୍ରସ୍ତୁତି (opening inventory, purchases, carriage inwards, wages, sales, ଉଭୟ returns, closing inventory)।

PQ 3.1 · PYQ 2018-Nov [3] (b) · Practical · 5M · Pg 323 | **LEVEL II** ପ୍ରୟୋଗ (Application) | **ମଧ୍ୟମ**

ବିଷୟ 4: Profit and Loss Account

P1-C7-U7.1-T04 · Topic 4: Profit and Loss Account

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ Section 1.4 (Profit and Loss Account) ପଢ଼ନ୍ତୁ: expenses ର ବର୍ଗୀକରଣ (management, maintenance, selling and distribution, financial, abnormal losses), closing entries, ଏବଂ drawings, income tax, trade ବନାମ cash discount, rebate, bad debts ଓ bad debts recovered ର ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ treatment।

ଟିପ୍ପଣୀ

ଢାଞ୍ଚା (SM 1.4): Cr ରେ gross profit b/d (Dr ରେ gross loss) ରୁ ଆରମ୍ଭ; expenses କୁ କାର୍ଯ୍ୟ ଅନୁସାରେ ଗୋଷ୍ଠୀବଦ୍ଧ କରି debit କରନ୍ତୁ — management (salaries, office rent/rates, printing, postage, insurance, audit and legal fees), maintenance (repairs, office assets ର depreciation), selling & distribution (advertisement, godown rent, carriage outward, bad debts, provision for bad debts, commission), financial (bank charges, interest on loans, discount allowed) ଓ abnormal losses (loss on sale of asset, loss by fire); ଅନ୍ୟ income (discount/commission received), non-trading income (bank interest, ଭଡ଼ାରେ ଦିଆଯାଇଥିବା property ର rent, dividends) ଓ abnormal gains credit କରନ୍ତୁ; balance = net profit (P&L A/c Dr To Capital A/c) ବା net loss (Capital A/c Dr To P&L A/c)।

କେବଳ nominal accounts: expenses, losses, incomes ଓ gains Trading/P&L A/c କୁ ଯାଏ; personal ଓ real accounts Balance Sheet କୁ ଯାଏ; drawings ଓ sole proprietor ଙ୍କ income tax firm ର expenses **ନୁହେଁ (NOT)** — Capital A/c debit କରନ୍ତୁ (Capital A/c Dr To Drawings; Capital A/c Dr To Income Tax A/c)।

Trade ବନାମ cash discount: order ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ପରିମାଣରୁ କମ୍ ନ ହେଲେ trade discount ଦିଆଯାଏ, ଏହା invoice ରୁ ବାଦ୍ ଯାଏ ଓ କେବଳ net amount record ହୁଏ — କେବେ ବି P&L କୁ debit ହୁଏ ନାହିଁ; cash discount ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ତାରିଖ ପୂର୍ବରୁ ଶୀଘ୍ର payment ପାଇଁ ରିହାତି ଏବଂ ଏହା record **ହୁଏ (IS)** — discount allowed P&L ରେ debit, discount received credit; **Rebate:** ଏକ ଅବଧିରେ customer ଙ୍କ purchases ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ମୋଟରେ ପହଞ୍ଚିଲେ ଦିଆଯାଉଥିବା ରିହାତି (₹5,100 purchases ଉପରେ 4% = ₹204), କେବଳ ବର୍ଷ ଶେଷରେ entry: Rebate A/c Dr To Customer, ତା'ପରେ P&L A/c Dr To Rebate A/c।

Bad debts: Bad Debts A/c Dr To Customer's A/c, ତା'ପରେ P&L A/c Dr To Bad Debts (ବା provision ଥିଲେ Provision for Bad Debts A/c Dr); ପରେ ଆଦାୟ ହୋଇଥିବା ରାଶି ଏକ gain, Bad Debts Recovered A/c କୁ credit କରି P&L ର Cr କୁ ନିଆଯାଏ — ଦେଉଥିବା party କୁ କେବେ ବି credit କରାଯାଏ ନାହିଁ।

www.scanneradda.com

www.scanneradda.com

ବୋଧ (Understanding) କାରଣ ସହ ବୁଝାନ୍ତୁ : 3 ପ୍ରଶ୍ନ

- Trade discount ହେଉଛି ବ୍ୟବସାୟିକ କାରଣରେ (ଯଥା bulk orders) LIST PRICE ରୁ ଦିଆଯାଉଥିବା ରିହାତି; CASH discount ଶୀଘ୍ର payment ପାଇଁ --- T/F ଫାନ୍ଦ ଦୁଇଟି ସଂଜ୍ଞାକୁ ମିଶାଇଦିଏ, ତେଣୁ ଉଭୟକୁ ଠିକ୍ ଭାବେ ଶିଖନ୍ତୁ।
- କେବଳ nominal accounts (expenses, losses, incomes, gains) Trading/P&L A/c କୁ ଯାଏ; personal ଓ real accounts Balance Sheet କୁ ଯାଏ (ତେଣୁ 'all personal & real accounts are recorded in P&L' False)।
- Provision for bad debts Profit and Loss A/c କୁ debit ହୁଏ ଓ Balance Sheet ରେ Sundry Debtors ରୁ ବାଦ୍ ଯାଏ --- ଏହା Sundry Debtors Account କୁ debit **ହୁଏ ନାହିଁ (NOT)**।
- Prior period items କୁ ଚଳିତ statement of profit and loss ରେ ଅଲଗା ଭାବେ disclose କରିବା **ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ (MUST)**, ଯାହାଦ୍ୱାରା ଚଳିତ profit ଉପରେ ସେଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରଭାବ ବୁଝାପଡ଼େ।

TQ 4.1 · PYQ 2019-Nov [1] (a) (i) {C} · True/False · 2M · Pg 324 2× ପଚରାଯାଇଛି	LEVEL I ବୋଧ (Understanding)	ସହଜ
TQ 4.2 · PYQ 2021-Dec [1] (a) (iii) {C} · True/False · 2M · Pg 325 5× ପଚରାଯାଇଛି	LEVEL I ବୋଧ (Understanding)	ସହଜ
TQ 4.3 · RTP 2023-Jun [1] (i) · True/False · --- · Pg 325 2× ପଚରାଯାଇଛି	LEVEL I ବୋଧ (Understanding)	ମଧ୍ୟମ

ପ୍ରୟୋଗ (Application) ପ୍ରକ୍ରିୟା ଅଭ୍ୟାସ କରନ୍ତୁ : 1 ପ୍ରଶ୍ନ

- Income-received-in-advance ଗଣନା ଅଭ୍ୟାସ କରନ୍ତୁ (magazine subscriptions): ବର୍ଷର income = opening advance + ପ୍ରାପ୍ତ ରାଶି − closing advance; advance balance liabilities କୁ ଯାଏ।
- ଦିଆଯାଇଥିବା balances ରୁ closing entries ସହ P&L A/c ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି net profit/net loss କୁ Capital A/c କୁ transfer କରିବା ଅଭ୍ୟାସ କରନ୍ତୁ।

PQ 4.1 · PYQ 2021-Jan [5] (b) · Practical · 5M · Pg 325	LEVEL II ପ୍ରୟୋଗ (Application)	ମଧ୍ୟମ

ବିଷୟ 5: କେତେକ Adjustments ଓ ସେଗୁଡ଼ିକର Treatment (Certain Adjustments and their Treatments)

P1-C7-U7.1-T05 · Topic 5: Certain Adjustments and their Treatments

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ Section 1.4 ର Adjustments ଅଂଶ ପଢ଼ନ୍ତୁ (outstanding/prepaid expenses, accrued income, income received in advance, provisions for doubtful debts, discount ଓ depreciation), ସହିତ Section 1.5 (abnormal loss by fire, goods sent on approval, goods used other than for sale, manager's commission on profit)।

ଟିପ୍ପଣୀ

ଅବଧି adjustments: outstanding expense — Expense A/c Dr To Outstanding Expense A/c (P&L ରେ expense ସହ ଯୋଗ, liability ଭାବେ ଦେଖାନ୍ତୁ); prepaid — Prepaid Expense A/c Dr To Expense A/c

www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com

(ବିୟୋଗ, asset); accrued income — Accrued Income A/c Dr To Income A/c (ଯୋଗ, asset); income received in advance — Income A/c Dr To Income Received in Advance A/c (ବିୟୋଗ, liability; magazine subscriptions: ବର୍ଷର income = receipts + opening advance − closing advance); ଏହିପରି ସମସ୍ତ entries ପରବର୍ତ୍ତୀ ବର୍ଷରେ reverse କରାଯାଏ।

Provisions: P&L A/c Dr To Provision for Bad and Doubtful Debts; ପ୍ରଥମେ bad debts କୁ ବିଦ୍ୟମାନ provision ବିରୁଦ୍ଧରେ write off କରନ୍ତୁ, ତା'ପରେ balance କୁ debtors ର ଆବଶ୍ୟକ % ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବଢ଼ାନ୍ତୁ — P&L charge = bad debts written off + closing provision − opening provision; provision for discount on debtors, provision for doubtful debts ବାଦ୍ ଦେବା **ପରେ (AFTER)** ଗଣନା ହୁଏ, କାରଣ discount କେବଳ good debtors ଙ୍କୁ ଦିଆଯାଏ; ଉଭୟ Balance Sheet ରେ trade receivables ରୁ ବାଦ୍ ଯାଏ, ଏବଂ provision for depreciation ସମ୍ପୃକ୍ତ asset ରୁ।

Abnormal loss by fire (SM 1.5): Loss by Fire A/c Dr To Purchases/Trading A/c ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ cost ସହ; ତା'ପରେ Insurance Company's A/c Dr (ସ୍ୱୀକୃତ claim) ଓ P&L A/c Dr (କ୍ଷତିପୂରଣ ନ ମିଳିଥିବା ଅଂଶ) To Loss by Fire A/c; claim receivable ମିଳିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ assets side ରେ ଦେଖାଯାଏ (goods ₹6,000, claim ₹4,500 → P&L ବହନ କରେ ₹1,500)।

Goods on approval: ପ୍ରଥମେ ପ୍ରକୃତ credit sales ଭାବେ record ହୁଏ; ବର୍ଷ ଶେଷରେ ଅନୁମୋଦିତ ନ ହୋଇଥିବା sale କୁ invoice price ରେ reverse କରାଯାଏ (Sales A/c Dr To Trade Receivables A/c) ଏବଂ goods କୁ COST ରେ closing stock ରେ ଅଣାଯାଏ (Stock on Approval A/c Dr To Trading A/c); **ବିକ୍ରି ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ କାମରେ ବ୍ୟବହୃତ goods:** Purchases A/c credit କରି ବ୍ୟବହାର ଅନୁସାରେ Drawings (ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ବ୍ୟବହାର), Donation, Free Samples/Advertisement, Building ବା Plant & Machinery (ନିର୍ମାଣ), ବା Repairs & Maintenance debit କରନ୍ତୁ।

Manager's commission on profit: ଏପରି commission charge କରିବା ପୂର୍ବରୁ = Profit × Rate/100; charge କରିବା ପରେ = Profit before commission × Rate/(100 + Rate) — ଯଥା ₹1,00,000 ଉପରେ charge ପରେ 10% = ₹1,00,000 × 10/110 ≈ ₹9,091; entry Commission A/c Dr To Commission Payable A/c — commission P&L କୁ debit, Commission Payable liabilities side ରେ ଦେଖାଯାଏ।

ବୋଧ (Understanding) କାରଣ ସହ ବୁଝାନ୍ତୁ : 3 ପ୍ରଶ୍ନ

- Goods sold on approval ପ୍ରଥମେ credit sales ଭାବେ record **ହୁଏ (ARE)**; ବର୍ଷ ଶେଷରେ unapproved sales reverse କରାଯାଏ (Sales A/c Dr To Trade Receivables) ଓ goods କୁ cost ରେ closing stock ରେ ସାମିଲ କରାଯାଏ --- T/F ପାଇଁ ଏହି ଦୁଇ-entry ଯୁକ୍ତି ଜାଣନ୍ତୁ।
- **ଗତ (PREVIOUS)** ବର୍ଷର outstanding salaries ସେହି ବର୍ଷର liability; ଚଳିତ ବର୍ଷରେ ପଇଠ ହେଲେ ଚଳିତ ବର୍ଷର Balance Sheet ରେ ଦେଖାଯାଏ ନାହିଁ --- True/False ଉତ୍ତର ଦେବା ପୂର୍ବରୁ ସାବଧାନରେ ଯୁକ୍ତି କରନ୍ତୁ।
- Provision for discount on debtors, provision for doubtful debts ବାଦ୍ ଦେବା **ପରେ (AFTER)** ଗଣନା ହୁଏ, କାରଣ discount କେବଳ payment କରୁଥିବା good debtors ଙ୍କୁ ଦିଆଯାଏ।

TQ 5.2 · RTP 2025-Jan [1] (iii) · True/False · --- · Pg 327 **LEVEL I** ବୋଧ (Understanding) **ସହଜ**

www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com

TQ 5.1 · MTP 2023-Dec [1] (a) (iii) {C} · True/False · 2M · Pg 326 2× **ପଚରାଯାଇଛି**	**LEVEL I** ବୋଧ (Understanding)	**ମଧ୍ୟମ**
TQ 5.3 · RTP 2025-Sep [1] (d) · True/False · 2M · Pg 327	**LEVEL I** ବୋଧ (Understanding)	**ମଧ୍ୟମ**

ପ୍ରୟୋଗ (Application) ପ୍ରକ୍ରିୟା ଅଭ୍ୟାସ କରନ୍ତୁ: 1 ପ୍ରଶ୍ନ

- ମଧ୍ୟ-ବର୍ଷ ପରିବର୍ତ୍ତନ ସହ expense ଗଣନା ଅଭ୍ୟାସ କରନ୍ତୁ (ଯଥା ଏକ ତାରିଖରୁ salary ବୃଦ୍ଧି, ଅଧା ଦରମାରେ ନୂଆ hires/trainees): ସଠିକ୍ P&L charge, ପ୍ରକୃତ payments ଓ Balance Sheet ପାଇଁ outstanding/prepaid balance ବାହାର କରନ୍ତୁ।
- Manager's commission formulas ଅଭ୍ୟାସ କରନ୍ତୁ: charge ପୂର୍ବରୁ = Profit × r/100; charge ପରେ = Profit × r/(100 + r), ସହିତ journal entry (Commission A/c Dr To Commission Payable A/c)।

PQ 5.1 · PYQ 2020-Nov [5] (b) · Practical · 5M · Pg 327	**LEVEL II** ପ୍ରୟୋଗ (Application)	**ମଧ୍ୟମ**

ବିଷୟ 6: Balance Sheet

P1-C7-U7.1-T06 · Topic 6: Balance Sheet

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ Section 1.6 (Balance Sheet) ପଢ଼ନ୍ତୁ: ସଂଜ୍ଞା ଓ ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ, liquidity ବା permanence ଅନୁସାରେ assets ଓ liabilities ର ସଜ୍ଜା, current/fixed/intangible assets ଓ current/long-term liabilities ରେ ବର୍ଗୀକରଣ, ଏବଂ capital account ର ଉପସ୍ଥାପନା (net profit ଯୋଗ, drawings ବିୟୋଗ)।

ଟିପ୍ପଣୀ

ସଂଜ୍ଞା (SM): “a statement which sets out the assets and liabilities of a firm or an institution as at a certain date” — ଗୋଟିଏ transaction ବି assets ବା liabilities କୁ ବଦଳାଇଦିଏ, ତେଣୁ ଏହା କେବଳ ସେହି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସମୟ-ବିନ୍ଦୁରେ ହିଁ ସତ୍ୟ (“as at” ର ମହତ୍ତ୍ୱ)।

ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ: (i) ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ତାରିଖରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୁଏ, ଏକ ଅବଧି ପାଇଁ ନୁହେଁ; (ii) P&L A/c ପରେ ହିଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୁଏ — ଦୁହେଁ ମିଶି Final Accounts (Balance Sheet ଏକ account ନୁହେଁ, ଏହାର ପାର୍ଶ୍ୱ Dr ଓ Cr ନୁହେଁ); (iii) ଦୁଇ ପାର୍ଶ୍ୱର totals ସମାନ ହେବା ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ, କାରଣ capital ସର୍ବଦା assets minus liabilities ସହ ସମାନ — totals ଅସମାନ ହେଲେ କେଉଁଠି error ଅଛି।

Marshalling ଓ ବର୍ଗୀକରଣ: assets କୁ liquidity (ପ୍ରଥମେ cash, ଶେଷରେ land & building) ବା permanence (ଓଲଟା କ୍ରମ) ଅନୁସାରେ ସଜାଯାଏ; liabilities କୁ payment ର ଜରୁରୀତା ଅନୁସାରେ; current assets ଏକ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ cash ରେ ପରିଣତ ହୁଏ (cash, bank, trade receivables, inventories), fixed/long-term assets ନିରନ୍ତର ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ (machinery, building, long-term investments), intangible assets ର ଭୌତିକ ଅସ୍ତିତ୍ୱ ନାହିଁ (patents, copyrights); current liabilities ଏକ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ପରିଶୋଧ ହୁଏ (creditors, bills payable), long-term liabilities ଏକ ବର୍ଷ ପରେ (term loans)।

Capital ଅଂଶ ଓ grouping: Capital balance + Net Profit (ବା − Net Loss) − Drawings, ଯେଉଁଠି drawings ରେ

ଉଠାଯାଇଥିବା cash, ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ ନିଆଯାଇଥିବା goods (Drawings A/c Dr To Purchases A/c — cost ରେ, କେବେ ବି Capital ବା P&L ମାଧ୍ୟମରେ ନୁହେଁ) ଓ ପଇଠ income tax ସାମିଲ; ସାଧାରଣ groups — capital, long-term loans, short-term loans, current liabilities, provisions against tangible fixed assets, intangibles, investments, current assets।

ଉପସ୍ଥାପନା ବିନ୍ଦୁ: provisions for doubtful debts ଓ for discount ମୋଟ book debts ରୁ ଏବଂ provision for depreciation asset cost ରୁ ବାଦ୍ ଦିଆଯାଏ; କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ବିଶ୍ୱସ୍ତତା/ଦକ୍ଷତା (human resources) ପରି ଅମୂର୍ତ୍ତ ଶକ୍ତିକୁ assets ଭାବେ ଦେଖାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ; ଅଗ୍ରିମ ପଇଠ salary ଏକ asset (cash ଏକ prepayment ରେ ପରିଣତ), expense ନୁହେଁ; ଗତ ବର୍ଷର outstanding salaries କେବଳ Balance Sheet ତାରିଖରେ ମଧ୍ୟ ଅପଇଠ ରହିଲେ ହିଁ liability ଭାବେ ଦେଖାଯାଏ।

ବୋଧ (Understanding) କାରଣ ସହ ବୁଝାନ୍ତୁ : 3 ପ୍ରଶ୍ନ

- Drawings (ଉଠାଯାଇଥିବା cash ବା goods) capital ର ହ୍ରାସ, Capital/Drawings A/c କୁ debit --- କେବେ ବି P&L expense ନୁହେଁ; ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ ନିଆଯାଇଥିବା goods PURCHASES A/c କୁ credit ହୁଏ, Capital A/c କୁ ନୁହେଁ।
- Human resources assets ଭାବେ **ଦେଖାଯାଏ ନାହିଁ (NOT)** --- ସେମାନଙ୍କୁ money terms ରେ ମାପିହୁଏ ନାହିଁ (money measurement concept)।
- ଅଗ୍ରିମ ପଇଠ salary expense ନୁହେଁ, କିନ୍ତୁ ସଠିକ୍ କାରଣ ହେଉଛି ଏହା ଏକ asset (payment cash କୁ prepaid asset ରେ ପରିଣତ କରେ) --- T/F statement ର କାରଣ 'neither reduces assets nor increases liabilities' ଭୁଲ, କାରଣ cash ପ୍ରକୃତରେ କମେ।
- ଗତ ବର୍ଷର outstanding salaries କେବଳ ଅପଇଠ ରହିଲେ ହିଁ liability ଭାବେ ଦେଖାଯାଏ; liability ର accrual ଓ ତାହାର settlement ମଧ୍ୟରେ ପାର୍ଥକ୍ୟ କରନ୍ତୁ।

TQ 6.1 · RTP 2018-May [1] (g) · True/False · --- · Pg 328 3× ପଚରାଯାଇଛି	LEVEL I ବୋଧ (Understanding)	ସହଜ
TQ 6.2 · RTP 2025-May [1] (i) · True/False · --- · Pg 329 3× ପଚରାଯାଇଛି	LEVEL I ବୋଧ (Understanding)	ସହଜ
TQ 6.3 · MTP 2023-Nov [1] (a) (i) {C} · True/False · 2M · Pg 329 5× ପଚରାଯାଇଛି	LEVEL I ବୋଧ (Understanding)	ମଧ୍ୟମ

ପ୍ରୟୋଗ (Application) ପ୍ରଶ୍ନ ସମାଧାନ କରନ୍ତୁ : 1 ପ୍ରଶ୍ନ

PQ 6.1 · PYQ 2026-Jan [4] (b) · Practical · 10M · Pg 329	LEVEL II ପ୍ରୟୋଗ (Application)	କଠିନ

ସଂଶ୍ଳେଷଣ (Synthesis) ଆରମ୍ଭରୁ ଶେଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରନ୍ତୁ — ଏହି ସଂସ୍କରଣରେ କୌଣସି ପ୍ରଶ୍ନ ନାହିଁ

- Adjustments ସହ schedule of balances ରୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ Balance Sheet ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବାରେ ଦକ୍ଷ ହୁଅନ୍ତୁ: depreciation, bad debts written off, provisions for doubtful debts ଓ discount, outstanding/prepaid items, closing stock।
- Capital ଅଂଶର layout ଅଭ୍ୟାସ କରନ୍ତୁ: Opening capital + Net profit − Drawings (ଉଠାଯାଇଥିବା goods ଓ income tax ସମେତ), ଏବଂ fixed assets, investments, current assets, current liabilities ଓ provisions ତଳେ grouping।

www.scanneradda.com

ବିଷୟ 7: Accounting Procedure ର କ୍ରମ ବା Accounting Cycle (Sequence of Accounting Procedure or the Accounting Cycle)

P1-C7-U7.1-T07 · Topic 7: Sequence of Accounting Procedure or the Accounting Cycle

ଧାରଣା ଆଧାର — ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କୌଣସି ପରୀକ୍ଷା ପ୍ରଶ୍ନ ନାହିଁ · ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରସ୍ତୁତି ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ Accounting process ର ପାଞ୍ଚଟି ପଦକ୍ଷେପ କ୍ରମରେ ଦେଇଥିବା §1.7 ପଢ଼ନ୍ତୁ।

ଟିପ୍ପଣୀ

Accounting cycle: (i) transactions ର journalising → (ii) ledger ରେ posting → (iii) arithmetical accuracy ଯାଞ୍ଚ ପାଇଁ trial balance ପ୍ରସ୍ତୁତି → (iv) ଅବଧି ପାଇଁ Trading ଓ P&L A/c (income statement) ପ୍ରସ୍ତୁତି → (v) ଅବଧି ଶେଷରେ financial position ଦର୍ଶାଇବା ପାଇଁ Balance Sheet ପ୍ରସ୍ତୁତି।

ବିଷୟ 8: Opening Entry

P1-C7-U7.1-T08 · Topic 8: Opening Entry

ଧାରଣା ଆଧାର — ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କୌଣସି ପରୀକ୍ଷା ପ୍ରଶ୍ନ ନାହିଁ · ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରସ୍ତୁତି ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ Illustration 8 ସହ §1.8 ପଢ଼ନ୍ତୁ: ଗତ ବର୍ଷର closing balances କୁ ନୂଆ ବର୍ଷର ପ୍ରଥମ entry ଭାବେ journalise କରିବା ଓ ତାହାର posting।

ଟିପ୍ପଣୀ

Opening entry: ନୂଆ ବର୍ଷର ପ୍ରଥମ journal entry, ଯାହା ଗତ ବର୍ଷର assets ଓ liabilities ର closing balances (ଶେଷ balance sheet ଅନୁସାରେ) କୁ opening balances ଭାବେ record କରେ — Dr. ସମସ୍ତ assets / Cr. ସମସ୍ତ liabilities ଓ Capital A/c ("Being the balances brought forward")।

Posting: ପ୍ରତ୍ୟେକ asset account debit side ରେ "To Balance b/d" ସହ ଏବଂ ପ୍ରତ୍ୟେକ liability/capital account credit side ରେ "By Balance b/d" ସହ ଖୋଲେ — ଏହିପରି ବର୍ଷ ଆରମ୍ଭରେ ସମସ୍ତ asset ଓ liability accounts ଖୋଲାଯାଇଥାଏ।

ବିଷୟ 9: Provisions and Reserves

P1-C7-U7.1-T09 · Topic 9: Provisions and Reserves

ଧାରଣା ଆଧାର — ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କୌଣସି ପରୀକ୍ଷା ପ୍ରଶ୍ନ ନାହିଁ · ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରସ୍ତୁତି ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ

www.scanneradda.com

> **ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ** Illustration 14 ସହ §1.9 ପଢ଼ନ୍ତୁ: provision, reserve ଓ reserve fund ର ସଂଜ୍ଞା ଏବଂ charge ବନାମ appropriation ପାର୍ଥକ୍ୟ।

ଟିପ୍ପଣୀ

Provision: "any amount written off or retained by way of providing for depreciation, renewal or diminution in the value of assets or retained by way of providing for any known liability of which the amount cannot be determined with substantial accuracy" — କେବଳ ଯଥେଷ୍ଟ ଆକଳନ ଦ୍ୱାରା ମାପିହେଉଥିବା ଏକ liability; ଯଥା provision for doubtful debts, ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ assess ହୋଇନଥିବା taxes, ସ୍ୱୀକାର୍ଯ୍ୟ କିନ୍ତୁ ଅନିର୍ଣ୍ଣୀତ claims।

Reserve: depreciation/diminution ବା ଜଣାଥିବା liability ବ୍ୟତୀତ, ସାଧାରଣ ବା ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପାଇଁ management ଦ୍ୱାରା appropriate କରାଯାଇଥିବା earnings, receipts ବା ଅନ୍ୟ surplus (capital ବା revenue) ର ଅଂଶ; ପ୍ରକାର — capital reserves ଓ revenue reserves; ଆବଶ୍ୟକଠାରୁ ଅଧିକ provisions କୁ reserves ଭାବେ ଗଣାଯାଏ।

ମୁଖ୍ୟ ପାର୍ଥକ୍ୟ: provisions ହେଉଛି profits ଉପରେ charge, reserves ହେଉଛି profits ର appropriation; **Reserve Fund:** business ବାହାରେ ସହଜରେ realise ହେଉଥିବା securities (ଯଥା government securities) ରେ invest କରାଯାଇଥିବା reserve ରାଶି।

ବିଷୟ 10: Financial Statements ର ସୀମାବଦ୍ଧତା (Limitations of Financial Statements)

P1-C7-U7.1-T10 · Topic 10: Limitations of Financial Statements

> **ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ** Section 1.10 (Limitations of Financial Statements) ପଢ଼ନ୍ତୁ — financial statements ର ମୂଲ୍ୟାୟନ ସମୟରେ, ବିଶେଷକରି ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ companies ର ତୁଳନା କଲାବେଳେ, ମନେରଖିବାକୁ ଥିବା ପାଞ୍ଚଟି ପ୍ରମୁଖ ସୀମାବଦ୍ଧତା।

ଟିପ୍ପଣୀ

ପାଞ୍ଚଟି ପ୍ରମୁଖ ସୀମାବଦ୍ଧତା (SM 1.10): (a) Historical cost — transactions ହେବା ସମୟର money value ବ୍ୟବହୃତ ହୁଏ, ପରବର୍ତ୍ତୀ ପରିବର୍ତ୍ତନକୁ ଅଣଦେଖା କରାଯାଏ (1980 ରେ ₹15,000 ରେ ନିର୍ମିତ ଘର 2022 ରେ ₹30,00,000 ରେ ନିର୍ମିତ ଘର ସହ ସମାନ ବାସ-ସୁବିଧା ଦିଏ, ତଥାପି ମୂଳ cost ରେ ଦେଖାଯାଏ); (b) ଅମୂର୍ତ୍ତ ଶକ୍ତି ଓ ଦୁର୍ବଳତା — ଯଥା କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ବିଶ୍ୱସ୍ତତା ଓ ଦକ୍ଷତା Balance Sheet ରେ ଦେଖାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ; (c) ଚିରନ୍ତନ ନିରନ୍ତରତା ଓ periodical accounts — going concern ଧାରଣା ଯୋଗୁଁ non-revenue expenditure କୁ ଲାଭବାନ ବର୍ଷଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରେ ମନମୁତାବକ ବାଣ୍ଟିବାକୁ ପଡ଼େ, ତେଣୁ accounts ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସଠିକ୍ ନୁହେଁ; (d) ଭିନ୍ନ accounting policies — ଯଥା pensions/gratuities କୁ ବାର୍ଷିକ fund କରିବା ବନାମ କେବଳ ପ୍ରକୃତ payments record କରିବା, ବା intangible assets write off ହେବ କି ନାହିଁ ଓ କିପରି; (e) କର୍ମଚାରୀ ଓ ଜନକଲ୍ୟାଣ ପାଇଁ ଭିନ୍ନ management policies।

ତୁଳନୀୟତା (Comparability): ଗୋଟିଏ company କୁ କେତେ ବର୍ଷ ଧରି ଆକଳନ କଲେ ଏହି ସୀମାବଦ୍ଧତା କମ୍

www.scanneradda.com

www.scanneradda.com

ଗମ୍ଭୀର; ସମାନ ଅବଧି ପାଇଁ ଭିନ୍ନ companies ର ତୁଳନା ଭ୍ରାମକ ହୋଇପାରେ, ଯଦି ସେମାନେ ସମାନ system ଓ basis of accounting ଅନୁସରଣ କରିନଥାନ୍ତି — ତେଣୁ financial statements ଉପରେ inter-industry ତୁଳନା କେବଳ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ବ୍ୟବହାରିକ ଆଧାର ନ ଥିଲେ; ତଥାପି historical cost ହିଁ ସ୍ୱୀକୃତ ଆଧାର, କାରଣ money ର ମୂଲ୍ୟ କ୍ରମାଗତ ଖସୁଥିବାବେଳେ ନିରନ୍ତର revaluation ବ୍ୟୟବହୁଳ ଓ ଅବ୍ୟବହାରିକ।

ବୋଧ (Understanding) କାରଣ ସହ ବୁଝାନ୍ତୁ · 1 ପ୍ରଶ୍ନ

- 4 ମାର୍କର ଉତ୍ତର ପାଇଁ ପାଞ୍ଚଟି ସୀମାବଦ୍ଧତା ଆଲୋଚନା କରିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ରୁହନ୍ତୁ: (a) historical cost basis money value ର ପରିବର୍ତ୍ତନକୁ ଅଣଦେଖା କରେ (1980 ଘର ଉଦାହରଣ), (b) staff loyalty ପରି ଅମୂର୍ତ୍ତ ଶକ୍ତି/ଦୁର୍ବଳତା ଦେଖାଯାଏ ନାହିଁ, (c) going concern ଯୋଗୁଁ ଅବଧିଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରେ expenditure ର ମନମୁତାବକ ବଣ୍ଟନ, (d) ଭିନ୍ନ accounting policies (ଯଥା pension funding, intangibles write-off) ତୁଳନୀୟତା କ୍ଷୁଣ୍ଣ କରେ, (e) ଭିନ୍ନ management policies।
- ସମାନ system ଓ basis of accounting ଅନୁସରଣ ନ କଲେ inter-company ତୁଳନା କାହିଁକି ଭ୍ରାମକ, ତାହା ବୁଝାନ୍ତୁ।

TQ 10.1 · MTP 2024-Apr [1] (b)DESC 4 Marks {C} · · --- · Pg 333 5× **LEVEL I** ବୋଧ (Understanding)
ପଚରାଯାଇଛି

ବିଷୟ 11: ସମନ୍ୱିତ ସମସ୍ୟା (Integrated Problems)

P1-C7-U7.1-T11 · Topic 11: Integrated Problems

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ Sections 1.3--1.6 କୁ ଏକାଠି କରୁଥିବା, ଏକକ 1 ଶେଷରେ ଥିବା ସମଗ୍ର illustrations ଅଭ୍ୟାସ କରନ୍ତୁ — trial balance ବା schedule of balances ରୁ ଅନେକ adjustments ସହ Trading and Profit & Loss Account ଓ Balance Sheet ପ୍ରସ୍ତୁତି।

ଟିପ୍ପଣୀ

କାମର କ୍ରମ: trial balance ବା schedule of balances ରୁ Trading A/c → P&L A/c → Balance Sheet ପ୍ରସ୍ତୁତ କରନ୍ତୁ (Illustrations 9, 10 ଓ 12); ପ୍ରତ୍ୟେକ adjustment କୁ ଏହାର ଦ୍ୱିମୁଖୀ ପ୍ରଭାବ ଦିଅନ୍ତୁ — ଥରେ Trading/P&L ରେ ଓ ଥରେ Balance Sheet ରେ — ପ୍ରଥମେ rough working sheets ରେ adjustments ଲେଖନ୍ତୁ, ଏବଂ Balance Sheet ର ଦୁଇ ପାର୍ଶ୍ୱ ମେଳ ଖାଉଛି କି ନାହିଁ ଯାଞ୍ଚ କରନ୍ତୁ।

ମାନକ adjustment set (Illustration 12 — Gavaskar Viswanath & Co.): closing stock; ଦିଆଯାଇଥିବା rates ରେ depreciation, ପ୍ରଥମେ error corrections ସହ (cost ରେ ବିକ୍ରି ହୋଇଥିବା steel table ର ଆଦାୟ ଭୁଲରେ Sales A/c କୁ credit ହୋଇଛି; ₹40,000 ର typewriter purchase ଭୁଲରେ Purchases କୁ debit ହୋଇଛି — depreciate କରିବା ପୂର୍ବରୁ ହଟାଇ capitalise କରନ୍ତୁ); ଦୁଇ ମାସର outstanding godown rent; loan ନେଇଥିବା ତାରିଖରୁ @ 12% p.a. accrued interest on loan; sundry debtors ର 5% ରେ ବଜାୟ ରଖାଯାଉଥିବା provision for bad debts।

ପରୀକ୍ଷା ପ୍ରକାରଭେଦ: Balance Sheet ପୂର୍ବରୁ ଭୁଲ ଭାବେ ପ୍ରସ୍ତୁତ P&L କୁ ସଂଶୋଧନ କରନ୍ତୁ (Illustration 7 — ଭୁଲିଯାଇଥିବା outstanding expenses debit, prepaid insurance credit କରି revised net profit ବାହାର କରନ୍ତୁ); ଗତ ବର୍ଷର Balance Sheet ରୁ opening entry pass କରନ୍ତୁ (assets Dr; trade payables, overdraft,

www.scanneradda.com

provision for doubtful debts ଓ capital Cr — Illustrations 8 ଓ 11); Input CGST/SGST କୁ Output liability ବିରୁଦ୍ଧରେ utilise କରି GST balances settle କରନ୍ତୁ ଏବଂ ଅବ୍ୟବହୃତ input credit କୁ Balance Sheet asset ଭାବେ ଆଗକୁ ନିଅନ୍ତୁ (Illustrations 9 ଓ 10 working notes)।

ପ୍ରୟୋଗ (Application) ପ୍ରଶ୍ନ ସମାଧାନ କରନ୍ତୁ : 10 ପ୍ରଶ୍ନ

PQ 11.1 · PYQ 2019-Jun [4] (b) · Practical · 10M · Pg 334 **4× ପଚରାଯାଇଛି**	LEVEL II ପ୍ରୟୋଗ (Application)	**କଠିନ**
PQ 11.2 · PYQ 2025-May [4] (b) · Practical · 10M · Pg 336 **4× ପଚରାଯାଇଛି**	LEVEL II ପ୍ରୟୋଗ (Application)	**କଠିନ**
PQ 11.4 · PYQ 2021-Jul [4] (a) · Practical · 10M · Pg 341 **3× ପଚରାଯାଇଛି**	LEVEL II ପ୍ରୟୋଗ (Application)	**କଠିନ**
PQ 11.5 · RTP 2022-May [13] · Practical · --- · Pg 343	LEVEL II ପ୍ରୟୋଗ (Application)	**କଠିନ**
PQ 11.6 · PYQ 2024-Sep [3] (a) · Practical · 10M · Pg 346	LEVEL II ପ୍ରୟୋଗ (Application)	**କଠିନ**
PQ 11.7 · RTP 2024-Sep [9] · Practical · --- · Pg 350 **5× ପଚରାଯାଇଛି**	LEVEL II ପ୍ରୟୋଗ (Application)	**କଠିନ**
PQ 11.8 · PYQ 2025-Jan [3] (a) · Practical · 15M · Pg 353 **13× ପଚରାଯାଇଛି**	LEVEL II ପ୍ରୟୋଗ (Application)	**କଠିନ**
PQ 11.9 · PYQ 2026-May [4] (b) · Practical · 10M · Pg 357	LEVEL II ପ୍ରୟୋଗ (Application)	**କଠିନ**
PQ 11.3 · RTP 2018-May [12] · Practical · --- · Pg 338 **5× ପଚରାଯାଇଛି**	LEVEL II ପ୍ରୟୋଗ (Application)	
PQ 11.10 · PYQ 2026-Sep [4] (b) · Practical · 10M · Pg 360	LEVEL II ପ୍ରୟୋଗ (Application)	

ସଂଶ୍ଲେଷଣ (Synthesis) ଆରମ୍ଭରୁ ଶେଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରନ୍ତୁ — ଏହି ସଂସ୍କରଣରେ କୌଣସି ପ୍ରଶ୍ନ ନାହିଁ

- ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ 10--15 ମାର୍କର final accounts problem ରେ ଦକ୍ଷ ହୁଅନ୍ତୁ: trial balance/schedule of balances ରୁ working notes ସହ Trading A/c, P&L A/c ଓ Balance Sheet ପ୍ରସ୍ତୁତ କରନ୍ତୁ, ଦୁଇ ପାର୍ଶ୍ୱ ମେଳ ଖାଉଥିବା ନିଶ୍ଚିତ କରନ୍ତୁ।
- ମାନକ adjustment set ଅଭ୍ୟାସ କରନ୍ତୁ: closing stock, depreciation (ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ additions ସହ, ସମୟ-ଅନୁପାତରେ), further bad debts + provision for doubtful debts + provision for discount on debtors, outstanding/prepaid expenses ଓ accrued/advance income, goods on approval, goods ର drawings, insurance claim ସହ abnormal loss, ଏବଂ manager's commission on profit।
- ପରୀକ୍ଷାରେ ଦେଖାଯାଇଥିବା ପ୍ରକାରଭେଦ ଅଭ୍ୟାସ କରନ୍ତୁ: ପ୍ରଥମେ ଭୁଲ ଭାବେ ପ୍ରସ୍ତୁତ trial balance କୁ ପୁଣି ଲେଖିବା, ନୂଆ business ର transactions ବର୍ଣ୍ଣନାରୁ accounts ଗଠନ (capital introduced, bank loan, asset purchases), ଏବଂ statements ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା ପୂର୍ବରୁ ଅଜଣା figures ବାହାର କରିବା।

ଏକକ 7.2: Manufacturing Entities ର Final Accounts (Final Accounts of

www.scanneradda.com

Manufacturing Entities)

Final Accounts of Manufacturing Entities

P1-C7-U7.2 · ଗୁରୁତ୍ୱ D · ଅଧ୍ୟାୟରେ ର୍ୟାଙ୍କ 2 · ବର୍ଗ C · ଅଧ୍ୟାୟ ପ୍ରଶ୍ନର 21.9% · 7 ପ୍ରଶ୍ନ

ବିଷୟ 1: ପରିଚୟ (Introduction)

P1-C7-U7.2-T01 · Topic 1: Introduction

ଧାରଣା ଆଧାର — ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କୌଣସି ପରୀକ୍ଷା ପ୍ରଶ୍ନ ନାହିଁ · ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରସ୍ତୁତି ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ ଏକକର §2.1 ପଢ଼ନ୍ତୁ: manufacturing entities କାହିଁକି Trading A/c, P&L A/c ଓ Balance Sheet ପୂର୍ବରୁ ଏକ ଅଲଗା Manufacturing Account ପ୍ରସ୍ତୁତ କରନ୍ତି।

ଟିପ୍ପଣୀ

Manufacturing Account: manufacturing entities final accounts ର ଅଂଶ ଭାବେ Trading A/c, P&L A/c ଓ Balance Sheet ସହିତ ଏହା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରନ୍ତି — ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ: manufacturing କାର୍ଯ୍ୟର cost-effectiveness ଆକଳନ ପାଇଁ finished goods ର manufacturing cost ନିର୍ଣ୍ଣୟ; ଏହି cost ପରେ Trading A/c କୁ transfer ହୁଏ।

Trading A/c ସହ ତୁଳନା: Trading A/c Gross Profit ଦର୍ଶାଏ, ଅଥଚ Manufacturing A/c direct expenses ସମେତ cost of goods sold ଦର୍ଶାଏ; Manufacturing A/c raw materials ଓ work-in-progress ସହ ସମ୍ପର୍କିତ, ଅଥଚ Trading A/c କେବଳ finished goods ସହ।

ବିଷୟ 2: ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ (Purpose)

P1-C7-U7.2-T02 · Topic 2: Purpose

ଧାରଣା ଆଧାର — ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କୌଣସି ପରୀକ୍ଷା ପ୍ରଶ୍ନ ନାହିଁ · ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରସ୍ତୁତି ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ Manufacturing Account ପୂରଣ କରୁଥିବା ତିନୋଟି କାର୍ଯ୍ୟ ଦର୍ଶାଉଥିବା §2.2 ପଢ଼ନ୍ତୁ।

ଟିପ୍ପଣୀ

କାର୍ଯ୍ୟ: (1) ବର୍ଗୀକୃତ ଉପାଦାନ ସହ finished products ର ମୋଟ manufacturing cost ଦର୍ଶାଏ — ଉତ୍ପାଦନ ପାଇଁ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ବା ପରୋକ୍ଷ ଭାବେ ହୋଇଥିବା materials, manufacturing wages ଓ expenses ର cost ସହ debit ହୁଏ; (2) factory cost ର ବିବରଣୀ ଦିଏ, financial books ଓ cost records ର reconciliation ଏବଂ manufacturing operations ର ଅବଧି-ରୁ-ଅବଧି ତୁଳନାକୁ ସହଜ କରେ; (3) output କୁ market price ରେ Trading A/c କୁ ନେଲେ manufacture ଉପରେ profit/loss ଦର୍ଶାଏ, ଏବଂ production-linked bonus ସ୍ଥିର କରିବାରେ ବ୍ୟବହୃତ

www.scanneradda.com

ହୋଇପାରେ।

ବିଷୟ 3: ଉତ୍ପାଦନ ଖର୍ଚ୍ଚ (Manufacturing Costs)

P1-C7-U7.2-T03 · Topic 3: Manufacturing Costs

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ Section 2.3 (Manufacturing Costs) ପଢ଼ନ୍ତୁ: raw material consumed, direct manufacturing wages, direct manufacturing expenses ଓ manufacturing overheads ରେ ବର୍ଗୀକରଣ, ସହିତ by-products ର ଅର୍ଥ ଓ treatment।

ଟିପ୍ପଣୀ

Cost build-up (SM 2.3): Raw Material Consumed + Direct Manufacturing Wages + Direct Manufacturing Expenses = Direct (prime) Manufacturing Cost; ଏଥିରେ Indirect Manufacturing Expenses / Manufacturing Overhead ଯୋଗ କଲେ = Total Manufacturing Cost; **Formula:** Raw Material Consumed = Opening inventory of Raw Materials + Purchases − Closing inventory of Raw Materials।

Direct ବନାମ indirect: direct manufacturing expenses ହେଉଛି ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ product ପାଇଁ material ବା wages ବ୍ୟତୀତ ହୋଇଥିବା costs — ଯଥା licence/technology ପାଇଁ royalties ଓ plant ର hire charges, **ଯଦି (IF)** ଉତ୍ପାଦିତ units ଉପରେ ଆଧାରିତ (ସେଗୁଡ଼ିକ production ସହ ସିଧାସଳଖ ବଦଳେ); Overhead = Indirect Material (repairs ପାଇଁ stores, small tools, fuel, lubricating oil) + Indirect Wages (maintenance wages, holding pay) + Indirect Expenses (training, plant & machinery ଓ factory shed ର depreciation ଓ insurance)।

By-products: ସମାନ raw materials ଓ ସମାନ process ରୁ ଅତିରିକ୍ତ ଖର୍ଚ୍ଚ ବିନା ମିଳୁଥିବା ଗୌଣ products (ଚିନି ଉତ୍ପାଦନରେ molasses, dairy ରେ butter milk); ଏମାନଙ୍କ ମୂଲ୍ୟ ସାଧାରଣତଃ ନଗଣ୍ୟ, ତେଣୁ cost ଅଲଗା ଚିହ୍ନଟ ନ ହେଲେ NET REALISABLE VALUE ରେ ମୂଲ୍ୟାୟନ ହୁଏ; ସଠିକ୍ treatment — sale value କୁ MANUFACTURING Account କୁ credit କରନ୍ତୁ (Trading Account କୁ ନୁହେଁ, କେବଳ other operating income ଭାବେ ମଧ୍ୟ ନୁହେଁ), ଯାହାଦ୍ୱାରା main product ର cost of manufacture କମେ।

ବୋଧ (Understanding) କାରଣ ସହ ବୁଝାନ୍ତୁ · 1 ପ୍ରଶ୍ନ

- By-product ର sale value MANUFACTURING Account କୁ credit ହୁଏ (Trading Account କୁ ନୁହେଁ), ଯାହାଦ୍ୱାରା main product ର manufacturing cost କମେ --- ଠିକ୍ ଏହି T/F ପଚରାଯାଇଛି; ଏହା ମଧ୍ୟ ମନେରଖନ୍ତୁ ଯେ by-products net realisable value ରେ ମୂଲ୍ୟାୟିତ ହୁଏ।
- Direct ବନାମ indirect manufacturing expenses ବୁଝାଇପାରିବା ଦରକାର: ଉତ୍ପାଦିତ units ଉପରେ ଆଧାରିତ royalty ବା hire charges DIRECT; repairs, plant/factory shed ର depreciation, insurance, indirect material/wages OVERHEAD ଗଠନ କରେ।
- Raw Material Consumed = Opening inventory of RM + Purchases − Closing inventory of RM ଜାଣନ୍ତୁ, ଏବଂ build-up: prime cost (RM + direct wages + direct expenses) ସହ overheads = total manufacturing cost।

www.scanneradda.com

TQ 3.1 · MTP 2023-May [1] (a) (iii) {C} · True/False · 2M · Pg 366 4× LEVEL I ସହଜ
ପଚରାଯାଇଛି
ବୋଧ (Understanding)

ବିଷୟ 4: Manufacturing Account ର ରୂପରେଖ (Design of A Manufacturing Account)

P1-C7-U7.2-T04 · Topic 4: Design of A Manufacturing Account

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ Section 2.4 (Design of a Manufacturing Account) ପଢ଼ନ୍ତୁ: quantity ଓ value columns ସହ format, prime cost ଓ factory cost, WIP treatment, finished goods ର cost କୁ Trading Account କୁ transfer, ଏବଂ ଅଜଣା quantities/figures ବାହାର କରିବା ଉପରେ tutorial notes।

ଟିପ୍ପଣୀ

Format (SM 2.4): କୌଣସି ମାନକ ରୂପରେଖ ନାହିଁ, କିନ୍ତୁ quantity ଓ value columns ରଖନ୍ତୁ; Dr — raw material consumed, direct wages, direct expenses (= Prime cost), factory overheads (royalty, hire charges, repairs & maintenance, depreciation) (= Factory cost), opening Work-in-Process; Cr — net realisable value ରେ by-products, closing Work-in-Process, ଏବଂ balancing transfer By Trading A/c — cost of finished goods; Trading A/c ଏହି cost of production (opening finished goods ସହ) କୁ sales ଓ closing finished goods ବିରୁଦ୍ଧରେ debit କରି gross profit ଦର୍ଶାଏ।

Tutorial notes: quantity columns ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ ଯାହାଦ୍ୱାରା ଦୁଇ ପାର୍ଶ୍ୱ balance ହୁଏ — units sold = opening finished goods + units manufactured − closing finished goods; Manufacturing A/c କେବଳ raw-material quantities ଓ WIP values ଦର୍ଶାଏ, Trading A/c କେବଳ finished-goods quantities; ବିପରୀତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ନ ଥିଲେ sales FIFO basis ରେ ଧରନ୍ତୁ, ଅର୍ଥାତ୍ closing inventory ଯଥାସମ୍ଭବ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଉତ୍ପାଦିତ goods କୁ ନେଇ ଗଠିତ।

Unit-based computations (Illustration 2 — Mr. Vimal): ପ୍ରତ୍ୟେକ rate base ଧ୍ୟାନରେ ପଢ଼ନ୍ତୁ — direct wages ଉତ୍ପାଦିତ ପ୍ରତି unit @ ₹0.80 **ସହ (PLUS)** closing WIP ର ପ୍ରତି unit @ ₹0.40 ରେ ଚୁକ୍ତି (5,00,000 × 0.80 + 12,000 × 0.40 = ₹4,04,800); ଉତ୍ପାଦିତ ପ୍ରତି unit @ ₹0.60 machine hire charges ଏକ direct expense, ଅଥଚ factory shed ର hire ଓ repairs & maintenance indirect expenses।

Missing-figure problems: credit purchases କୁ Creditors A/c ର balancing figure ଭାବେ ବାହାର କରନ୍ତୁ (To Bank + To Balance c/d − By Balance b/d), ସେଗୁଡ଼ିକୁ Raw Material A/c କୁ post କରି raw material consumed ବା closing stock ପାଇଁ balance କରନ୍ତୁ, ତା'ପରେ Trading A/c ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ Manufacturing A/c ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କରନ୍ତୁ; office items କୁ Manufacturing A/c ରୁ ବାଦ୍ ଦେଇ P&L କୁ charge କରନ୍ତୁ (office labour wages, electricity ର office ଅଂଶ, customers ଙ୍କୁ delivery charges), କିନ୍ତୁ fuel charges ଓ freight inwards କୁ direct expenses ଭାବେ ରଖନ୍ତୁ; record ହୋଇନଥିବା machinery ଉପରେ ଛାଡ଼ିଯାଇଥିବା depreciation ମନେରଖନ୍ତୁ।

ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ manufacturer's final accounts (Illustration 3 — Mr. White): ତିନୋଟି inventories ଥିବା trial balance ରୁ Manufacturing, Trading, P&L A/c ଓ Balance Sheet ପ୍ରସ୍ତୁତ କରନ୍ତୁ — ସାଝା expenses କୁ factory ଓ office ମଧ୍ୟରେ ବାଣ୍ଟନ୍ତୁ (ଅଧିକୃତ area ଅନୁସାରେ rent 3/4 : 1/4, lighting 2/3 : 1/3), scrap ବିକ୍ରିକୁ

www.scanneradda.com

Manufacturing A/c କୁ credit କରନ୍ତୁ, outstanding wages (Manufacturing) ଓ outstanding salaries (P&L) ଯୋଗ କରନ୍ତୁ, plant ର depreciation Manufacturing ରେ ଓ office furniture ର P&L ରେ, provision for doubtful debts ରେ କେବଳ ବିଦ୍ୟମାନ provision ଠାରୁ ଆବଶ୍ୟକ provision ର ଅଭାବ charge କରନ୍ତୁ, ଏବଂ ତିନୋଟି closing stocks (raw materials, WIP, finished goods) Balance Sheet କୁ ନିଅନ୍ତୁ।

ପ୍ରୟୋଗ (Application) ପ୍ରକ୍ରିୟା ଅଭ୍ୟାସ କରନ୍ତୁ · 5 ପ୍ରଶ୍ନ

- Manufacturing A/c ପ୍ରସ୍ତୁତି ଅଭ୍ୟାସ କରନ୍ତୁ: Dr --- opening WIP, raw materials consumed, direct wages, direct expenses (unit-based hire charges/royalty), factory overheads; Cr --- NRV ରେ by-products, closing WIP, ଏବଂ Trading A/c କୁ transfer ହୋଇଥିବା cost of finished goods।
- Unit-based ଗଣନା ଅଭ୍ୟାସ କରନ୍ତୁ: ଉତ୍ପାଦିତ ପ୍ରତି unit @ ₹x direct wages ସହ closing WIP ର ପ୍ରତି unit ପାଇଁ କମ୍ ହାର, ଉତ୍ପାଦିତ ପ୍ରତି unit hire charges --- rate basis ଧ୍ୟାନରେ ପଢ଼ନ୍ତୁ, ଏବଂ ଦୁଇ ପାର୍ଶ୍ୱ balance ହେଉଛି କି ନାହିଁ ଯାଞ୍ଚ ପାଇଁ quantity columns ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ।

PQ 4.1 · PYQ 2019-Nov [5] (b) · Practical · 5M · Pg 367 **5× ପଚରାଯାଇଛି**	LEVEL II ପ୍ରୟୋଗ (Application)	ମଧ୍ୟମ
PQ 4.5 · PYQ 2024-Jun [5] (b) (i) · Practical · 5M · Pg 376 **4× ପଚରାଯାଇଛି**	LEVEL II ପ୍ରୟୋଗ (Application)	ମଧ୍ୟମ
PQ 4.6 · PYQ 2025-Sep [5] (b) · Practical · 5M · Pg 377	LEVEL II ପ୍ରୟୋଗ (Application)	ମଧ୍ୟମ
PQ 4.3 · PYQ 2021-Dec [5] (b) · Practical · 15M · Pg 371 **3× ପଚରାଯାଇଛି**	LEVEL II ପ୍ରୟୋଗ (Application)	କଠିନ
PQ 4.4 · PYQ 2022-May [5] · Practical · 20M · Pg 373	LEVEL II ପ୍ରୟୋଗ (Application)	କଠିନ

ବିଶ୍ଳେଷଣ (Analysis) ମିଶ୍ରିତ ତଥ୍ୟ ଉପରେ କାମ କରନ୍ତୁ · 1 ପ୍ରଶ୍ନ

- Raw Material A/c, Creditors A/c, Manufacturing A/c ଓ Trading A/c କୁ ଯୋଡ଼ୁଥିବା missing-figure problems କରନ୍ତୁ: Creditors A/c ରୁ credit purchases ବାହାର କରନ୍ତୁ, consumption ପାଇଁ Raw Material A/c balance କରନ୍ତୁ, ତା'ପରେ Manufacturing ଓ Trading A/cs ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କରନ୍ତୁ।
- ପାରସ୍ପରିକ ସମ୍ପର୍କ ଉପରେ ନଜର ରଖନ୍ତୁ: Manufacturing A/c ର cost of production Trading A/c ର debit ହୁଏ; ଅନ୍ୟଥା କୁହାଯାଇନଥିଲେ closing finished-goods valuation ପାଇଁ FIFO ଧରନ୍ତୁ।

PQ 4.2 · PYQ 2020-Nov [5] (c) · Practical · 10M · Pg 368 **2× ପଚରାଯାଇଛି**	LEVEL II ବିଶ୍ଳେଷଣ (Analysis)	କଠିନ

ସଂଶ୍ଳେଷଣ (Synthesis) ଆରମ୍ଭରୁ ଶେଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରନ୍ତୁ — ଏହି ସଂସ୍କରଣରେ କୌଣସି ପ୍ରଶ୍ନ ନାହିଁ

- ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ 15--20 ମାର୍କର manufacturer's final accounts ରେ ଦକ୍ଷ ହୁଅନ୍ତୁ: ତିନୋଟି inventories (raw materials, WIP, finished goods) ଓ sale of scrap ଥିବା trial balance ରୁ Manufacturing, Trading, P&L A/c ଓ Balance Sheet।

- Expenses କୁ factory (Manufacturing A/c) ଓ office (P&L A/c) ମଧ୍ୟରେ ବାଣ୍ଟିବା ଅଭ୍ୟାସ କରନ୍ତୁ --- rent, power, depreciation --- ସାଧାରଣ adjustments (closing stocks, outstanding wages, provisions) ସହ ଆରମ୍ଭରୁ ଶେଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ।

www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com

www.scanneradda.com

ଅଧ୍ୟାୟ 8

Non-Profit Organisations ର Financial Statements (Financial Statements of Non-Profit Organisations)

Financial Statements of Non-Profit Organisations

5 ବିଷୟ · 36 ବର୍ଗୀକୃତ ପ୍ରଶ୍ନ · ଗୁରୁତ୍ୱ: A

ICAI ଦକ୍ଷତା ପ୍ରୋଫାଇଲ୍ Level I 5–20% · Level II 80–95% — ଏହି ଅଧ୍ୟାୟ **ପେପର ଅନୁରୂପ**

Level I — ସ୍ମୃତି, ବୋଧ	7.4%	243 ମଧ୍ୟରୁ 18 ମାର୍କ
Level II — ପ୍ରୟୋଗ, ବିଶ୍ଳେଷଣ	92.6%	243 ମଧ୍ୟରୁ 225 ମାର୍କ

ବିଷୟ 1: ପରିଚୟ (Introduction)

P1-C8-U8-T01 · Topic 1: Introduction

ଧାରଣା ଆଧାର — ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କୌଣସି ପରୀକ୍ଷା ପ୍ରଶ୍ନ ନାହିଁ · ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରସ୍ତୁତି ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ §1 Introduction ପଢ଼ନ୍ତୁ: non-profit organisation ର ପ୍ରକୃତି ଏବଂ ଏହା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରୁଥିବା final accounts ର ସେଟ୍।

ଟିପ୍ପଣୀ

Non-profit organisation: sole proprietor, partners ବା shareholders ଙ୍କ ପାଇଁ ନୁହେଁ, ସମଗ୍ର ସମାଜର ହିତ ପାଇଁ ପରିଚାଳିତ ଏକ legal accounting entity — ମୁଖ୍ୟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସମାଜ/ସଦସ୍ୟଙ୍କୁ ସେବା ଦେବା; ଯଥା ସାର୍ବଜନୀନ ଡାକ୍ତରଖାନା, ସାର୍ବଜନୀନ ଶିକ୍ଷାନୁଷ୍ଠାନ, clubs, temples, churches।

Final accounts: ଅବଧିର କାର୍ଯ୍ୟଦକ୍ଷତା ଦେଖାଇବାକୁ Receipts and Payments Account ସହ Income and Expenditure Account, ଏବଂ ଅବଧି ଶେଷରେ ଆର୍ଥିକ ସ୍ଥିତି ଦେଖାଇବାକୁ Balance Sheet।

Terminology: Income and Expenditure A/c ଏକ P&L A/c ପରି, କିନ୍ତୁ expenditure ଠାରୁ income ର ଆଧିକ୍ୟ = SURPLUS ଏବଂ income ଠାରୁ expenditure ର ଆଧିକ୍ୟ = DEFICIT; ମୋଟ cash receipts ଓ payments Receipts and Payments Account ମାଧ୍ୟମରେ ଦର୍ଶାଯାଏ।

ବିଷୟ 2: Receipts and Payments Account ର ପ୍ରକୃତି (Nature of Receipts and Payments Account)

P1-C8-U8-T02 · Topic 2: Nature of Receipts and Payments Account

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ ICAI Study Material ର Section 2 'Nature of Receipts and Payments Account' ପଢ଼ନ୍ତୁ: cash book ର

ସାରାଂଶ ଭାବେ ଏହାର ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ, ଏହାର ସୀମାବଦ୍ଧତା, ଏବଂ (Section 4.1 ରୁ) Sports Fund ପରି ବିଶେଷ funds ପାଇଁ fund accounting।

ଟିପ୍ପଣୀ

Meaning (SM): "A Receipts and Payments Account is a summary of the cash book" — date column ବିନା; receipts ବାମରେ, payments ଡାହାଣରେ, cash book ର ସମାନ ପାର୍ଶ୍ୱ; hospitals, clubs, societies, temples, churches ଇତ୍ୟାଦି ଗ୍ରହଣ କରୁଥିବା ଏକ ପ୍ରାରମ୍ଭିକ account।

Cash basis, accrual ନୁହେଁ (SM): "receipts and payments account is not based on the accrual system of book keeping as it records all the receipts and payments whether capital or revenue, pertaining to the current, previous or future periods."

Features: (a) cash ଓ bank transactions ର ସାରାଂଶ — ସମସ୍ତ receipts (capital ବା revenue) debit, ସମସ୍ତ payments credit; (b) opening cash ଓ bank balances ରୁ ଆରମ୍ଭ ହୋଇ ସେଗୁଡ଼ିକର closing balances ରେ ଶେଷ ହୁଏ; (c) ସାଧାରଣତଃ double entry system ର ଅଂଶ ନୁହେଁ; (d) cash in hand ଓ cash at bank ରେ ଗଠିତ ହୋଇଥିବାରୁ ଏହାର balance ସର୍ବଦା debit।

Limitations: ଏଥିରୁ ଅବଧିର surplus ବା deficit ଜାଣିହେବ ନାହିଁ (CANNOT) — ଏହା କେବଳ cash/bank ସ୍ଥିତି ଦେଖାଏ, ସମସ୍ତ non-cash items (outstanding/advance subscriptions, depreciation) ବାଦ ଦିଏ ଏବଂ capital କୁ revenue ସହ ତଥା ଅତୀତ/ଭବିଷ୍ୟତ items କୁ ଚଳିତ ଅବଧିର items ସହ ମିଶାଏ; କେବଳ ଏହାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା, cash ଛଡ଼ା ଅନ୍ୟ assets ଓ କୌଣସି liabilities ନଥିବା ଅତି ସରଳ ସଂସ୍ଥା ପାଇଁ ହିଁ ଉପଯୁକ୍ତ।

Fund accounting (4.1): ବିଶେଷ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ସଂଗୃହୀତ ରାଶି (ଯଥା Sports Fund, match donations ଓ ticket proceeds) ସେହି fund କୁ credit ହୁଏ ଏବଂ ସମ୍ପୃକ୍ତ expenses liabilities ପାର୍ଶ୍ୱରେ ସେହି fund କୁ debit ହୁଏ — କୌଣସି ପରିସ୍ଥିତିରେ Income and Expenditure Account କୁ charge ହୁଏ ନାହିଁ; ଉପଲବ୍ଧ fund ଠାରୁ ଅଧିକ expense କେବଳ I&E କୁ debit ହୁଏ।

ବୋଧ (Understanding) କାରଣ ସହ ବୁଝାନ୍ତୁ : 3 ପ୍ରଶ୍ନ

- ଯଥାର୍ଥତା ଦର୍ଶାଇବାକୁ ସକ୍ଷମ ହୁଅନ୍ତୁ: R&P Account cash/bank transactions ର ସାରାଂଶ (cash basis), accrual ନୁହେଁ (NOT) --- ଏହା ଅତୀତ, ଚଳିତ ଓ ଭବିଷ୍ୟତ ଅବଧିର capital ବା revenue ସମସ୍ତ receipts ଓ payments record କରେ।
- True/False ଫାନ୍ଦ: 'R&P Account highlights total income and expenditure' --- False; ଏହା ମୋଟ cash receipts ଓ payments ଦର୍ଶାଏ; non-cash items ବାଦ ଥିବାରୁ ଏଥିରୁ surplus/deficit ଜାଣିହୁଏ ନାହିଁ।
- True/False ଫାନ୍ଦ: Sports Fund (specific fund) ଥିଲେ sports-event expenses ସେହି Fund କୁ charge ହୁଏ, କେବେ ବି Income and Expenditure Account କୁ ନୁହେଁ --- True (fund accounting)।
- ମନେରଖନ୍ତୁ: ଏହା opening cash/bank balances ରୁ ଆରମ୍ଭ ହୋଇ closing balances ରେ ଶେଷ ହୁଏ, ଏବଂ ଏହାର balance ସର୍ବଦା debit।

TQ 2.1 · MTP 2024-Apr [1] (a) (vi) {C} · True/False · 2M · Pg 382 5× LEVEL I ବୋଧ (Understanding) ସହଜ

www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com

www.scanneradda.com

ପଚରାଯାଇଛି

TQ 2.3 · MTP 2024-Dec [1] (a) (v) {C} · True/False · 2M · Pg 383 3× ପଚରାଯାଇଛି	LEVEL I ବୋଧ (Understanding)	ସହଜ
TQ 2.2 · PYQ 2024-Sep [1] (a) (v) {C} · True/False · 2M · Pg 383	LEVEL I ବୋଧ (Understanding)	

ପ୍ରୟୋଗ (Application) ପ୍ରଶ୍ନ ସମାଧାନ କରନ୍ତୁ: 1 ପ୍ରଶ୍ନ

PQ 2.1 · PYQ 2019-Nov [4] (b) · Practical · 10M · Pg 383 2× ପଚରାଯାଇଛି	LEVEL II ପ୍ରୟୋଗ (Application)	କଠିନ

ବିଶ୍ଳେଷଣ (Analysis) ମିଶ୍ରିତ ତଥ୍ୟ ଉପରେ କାମ କରନ୍ତୁ — ଏହି ସଂସ୍କରଣରେ କୌଣସି ପ୍ରଶ୍ନ ନାହିଁ

- ବିପରୀତ ସମସ୍ୟା ଅଭ୍ୟାସ କରନ୍ତୁ: ଦିଆଯାଇଥିବା Income and Expenditure Account ଓ Balance Sheets ରୁ accruals (outstanding/advance subscriptions, prepaid ଓ outstanding expenses) ହଟାଇ ଏବଂ capital receipts/payments ଯୋଗ କରି R&P Account କୁ ଫେରନ୍ତୁ।
- Subscription Account କୁ ଏକ ledger ଭାବେ ଆୟତ୍ତ କରନ୍ତୁ: cash subscriptions received ବାହାର କରିବାକୁ ଉଭୟ ପାର୍ଶ୍ୱରେ opening/closing outstanding ଓ advance balances।
- ପାରସ୍ପରିକ ସମ୍ପର୍କ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରନ୍ତୁ: I&E ର depreciation ଓ non-cash items ଅବଶ୍ୟ ହଟାଇବାକୁ ପଡ଼ିବ; asset purchases ଓ fund receipts କେବଳ R&P ରେ ଦେଖାଯାଏ।

ବିଷୟ 3: Income and Expenditure Account

P1-C8-U8-T03 · Topic 3: Income and Expenditure Account

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ Section 3 ପଢ଼ନ୍ତୁ: Income and Expenditure Account ର ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ, R&P Account ଠାରୁ ଏହାର ପାର୍ଥକ୍ୟ, income ର ମୁଖ୍ୟ ଉତ୍ସ (subscriptions, donations, entrance fees, life membership), ଏବଂ R&P Account ରୁ I&E Account ପ୍ରସ୍ତୁତିର ପର୍ଯ୍ୟାୟକ୍ରମିକ ପ୍ରଣାଳୀ (3.3)।

ଟିପ୍ପଣୀ

Nature: NPO ପାଇଁ Profit and Loss Account ର ସମତୁଲ୍ୟ, accrual principle ରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ — କେବଳ ଚଳିତ ଅବଧି ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ revenue items; Surplus = expenditure ଠାରୁ income ର ଆଧିକ୍ୟ, Deficit = income ଠାରୁ expenditure ର ଆଧିକ୍ୟ; depreciation ପରି non-cash items ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ, ସମସ୍ତ capital items ବାଦ, opening balance ନାହିଁ; Companies Act 2013 ର u/s 8 ଅଧୀନରେ ପଞ୍ଜୀକୃତ NPOs Schedule III ଅନୁସାରେ I&E ଓ Balance Sheet ପ୍ରସ୍ତୁତ କରନ୍ତି।

Income ର ମୁଖ୍ୟ ଉତ୍ସ (3.1): subscriptions, ordinary donations, membership/entrance fees (ରାଶି ସାଧାରଣ ହେଲେ ବା bye-laws ଅନୁସାରେ), local authorities ଠାରୁ recurring grants, investments ରୁ income; ଏକ ବିଶେଷ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପର receipts (match tickets ବିକ୍ରି) ସେହି କାର୍ଯ୍ୟକଳାପର expenditure ରୁ ବିୟୋଗ କରି କେବଳ net ଦର୍ଶାଯାଏ; capital receipts Capital Fund ବା ଏକ ବିଶେଷ fund କୁ credit ହୁଏ (fund accounting), fixed asset ବିକ୍ରି asset account କୁ; life membership fee ଏକ capital receipt (non-recurring), ସିଧାସଳଖ

Capital Fund ରେ ଯୋଗ ହୁଏ; ପୃଥକ trading କାର୍ଯ୍ୟକଳାପର trading profit consolidation ସମୟରେ I&E କୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତରିତ ହୁଏ।

Receipts and Payments Account	Income and Expenditure Account
Cash receipts ଓ payments ର ବର୍ଗୀକୃତ ସାରାଂଶ, capital ହେଉ ବା revenue	କେବଳ ସେହି ଅବଧିର revenue expenditure (Dr) ଓ revenue income (Cr)
Cash basis — ଚଳିତ, ପୂର୍ବ ବା ଭବିଷ୍ୟତ ଅବଧିର items ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ	Accrual basis — ମିଳିନଥିଲେ/ପୈଠ ହୋଇନଥିଲେ ମଧ୍ୟ due ହୋଇଥିବା ରାଶି ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ
Opening cash/bank balances ସହ ଆରମ୍ଭ; balance ସର୍ବଦା debit	Opening balance ନଥାଏ; balancing figure surplus ବା deficit
Non-cash items ବାଦ୍; surplus/deficit ଜାଣିହୁଏ ନାହିଁ	Non-cash items (depreciation) ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ; surplus/deficit ଦର୍ଶାଏ

R&P → I&E ପ୍ରଣାଳୀ (3.3): (i) opening Balance Sheet ମାଧ୍ୟମରେ opening Capital/Accumulated Fund ଗଣନା କରନ୍ତୁ (assets − liabilities); (ii) accrual ବା outstanding adjustments ଦରକାର ଥିବା incomes/expenses ପାଇଁ ledger accounts ଖୋଲି ଅବଧିର ରାଶି I&E କୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତର କରନ୍ତୁ; (iii) adjustment ବିନା items ସିଧାସଳଖ R&P ରୁ I&E କୁ post କରନ୍ତୁ; (iv) capital receipts/payments asset ବା liability accounts କୁ post କରନ୍ତୁ — କେବଳ asset ବିକ୍ରିର capital profit/loss I&E କୁ ଆସେ; (v) I&E balance Capital Fund କୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତର କରନ୍ତୁ; (vi) ବଳକା balances ରୁ Balance Sheet ପ୍ରସ୍ତୁତ କରନ୍ତୁ।

Subscription working: ବର୍ଷର income = cash received + ଶେଷରେ outstanding − ଆରମ୍ଭରେ outstanding + ଗତ ବର୍ଷ ଏହି ବର୍ଷ ପାଇଁ ପାଇଥିବା advance − ଏହି ବର୍ଷ ଆସନ୍ତା ବର୍ଷ ପାଇଁ ପାଇଥିବା advance; ଯଥା ₹42,000 ପ୍ରାପ୍ତ (ଗତ ବର୍ଷର ₹1,600 ଓ ଆସନ୍ତା ବର୍ଷର ₹600 ସହ) ଏବଂ ₹3,000 ଏବେ ବି ବାକି → I&E କୁ ₹42,800 credit; closing outstanding subscription ଏକ asset, advance ରେ ପ୍ରାପ୍ତ subscription ଏକ liability।

ବୋଧ (Understanding) କାରଣ ସହ ବୁଝାନ୍ତୁ · 4 ପ୍ରଶ୍ନ

- ବୁଝାନ୍ତୁ: I&E Account NPO ପାଇଁ P&L ର ସମତୁଲ୍ୟ, accrual basis ରେ; କେବଳ ଚଳିତ ବର୍ଷର revenue items ଆସେ; Surplus = income ର ଆଧିକ୍ୟ, Deficit = expenditure ର ଆଧିକ୍ୟ।
- True/False ଫାନ୍ଦ: vocation ଅଭ୍ୟାସ କରୁଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି net income P&L ମାଧ୍ୟମରେ ନୁହେଁ, I&E/Receipts & Expenditure Account ମାଧ୍ୟମରେ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରନ୍ତି; Life Membership Fee ଏକ capital receipt (non-recurring), Capital Fund ରେ ଯୋଗ ହୁଏ --- 'revenue receipt' False।
- ଏକ society ର ପୃଥକ trading କାର୍ଯ୍ୟକଳାପର trading profit I&E କୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତରିତ ହୁଏ (IS); additional-information adjustments ଗୋଟିଏ ନୁହେଁ, ଦୁଇ (TWO) ସ୍ଥାନରେ ଦେଖାଯାଏ (double entry)।

TQ 3.1 · RTP 2023-Jun [1] (vii) · True/False · --- · Pg 386 7× ପଚରାଯାଇଛି LEVEL I ସହଜ

www.scanneradda.com

www.scanneradda.com

	ବୋଧ (Understanding)	
TQ 3.2 · RTP 2023-Dec [1] (ix) · True/False · --- · Pg 386	LEVEL I ବୋଧ (Understanding)	ସହଜ
TQ 3.3 · PYQ 2025-May [1] (a) {C} · True/False · 4M · Pg 386 4× ପଚରାଯାଇଛି	LEVEL I ବୋଧ (Understanding)	ସହଜ
TQ 3.4 · PYQ 2026-May [1] (a) (v) {C} · True/False · 2M · Pg 387	LEVEL I ବୋଧ (Understanding)	ମଧ୍ୟମ

ପ୍ରୟୋଗ (Application) ପ୍ରକ୍ରିୟା ଅଭ୍ୟାସ କରନ୍ତୁ: 7 ପ୍ରଶ୍ନ

- subscription working ଅଭ୍ୟାସ କରନ୍ତୁ: cash received ± outstanding (opening/closing) ± advance (opening/closing) = ବର୍ଷର income।
- R&P → I&E ରୂପାନ୍ତର ବାରମ୍ବାର ଅଭ୍ୟାସ କରନ୍ତୁ: capital items ହଟାନ୍ତୁ, outstanding/prepaid expenses ଓ incomes adjust କରନ୍ତୁ, depreciation charge କରନ୍ତୁ, special-activity income କୁ ତାହାର fund ବିପକ୍ଷରେ net କରନ୍ତୁ।
- Revenue-purpose donations income; specific donations fund accounts କୁ ଯାଏ; କେବଳ fixed assets ବିକ୍ରିର profit/loss I&E କୁ ଆସେ।

PQ 3.5 · RTP 2026-Jan [10] · Practical · 8M · Pg 396	LEVEL II ପ୍ରୟୋଗ (Application)	ମଧ୍ୟମ
PQ 3.7 · PYQ 2026-May [5] (b) · Practical · 5M · Pg 402	LEVEL II ପ୍ରୟୋଗ (Application)	ମଧ୍ୟମ
PQ 3.1 · PYQ 2018-Nov [5] (a) · Practical · 10M · Pg 387 4× ପଚରାଯାଇଛି	LEVEL II ପ୍ରୟୋଗ (Application)	କଠିନ
PQ 3.2 · PYQ 2019-Jun [5] (b) · Practical · 10M · Pg 389 6× ପଚରାଯାଇଛି	LEVEL II ପ୍ରୟୋଗ (Application)	କଠିନ
PQ 3.3 · PYQ 2021-Jan [4] (b) · Practical · 10M · Pg 392 6× ପଚରାଯାଇଛି	LEVEL II ପ୍ରୟୋଗ (Application)	କଠିନ
PQ 3.6 · RTP 2026-May [10] · Practical · --- · Pg 399	LEVEL II ପ୍ରୟୋଗ (Application)	କଠିନ
PQ 3.4 · MTP 2024-Dec S1 [4] (a) · Practical · 8M · Pg 394 3× ପଚରାଯାଇଛି	LEVEL II ପ୍ରୟୋଗ (Application)	

ସଂଶ୍ଳେଷଣ (Synthesis) ଆରମ୍ଭରୁ ଶେଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରନ୍ତୁ — ଏହି ସଂସ୍କରଣରେ କୌଣସି ପ୍ରଶ୍ନ ନାହିଁ

- ଦୁଇ ତାରିଖର balances ରୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ R&P ଓ I&E Accounts ଏକାଠି ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା ଆୟତ୍ତ କରନ୍ତୁ (club ବା doctor's practice) --- ସାଧାରଣତଃ 8-10 ମାର୍କର ପ୍ରଶ୍ନ।
- accrued incomes ଓ outstanding expenses ସହ opening Balance Sheet ମାଧ୍ୟମରେ opening Capital Fund ଗଣନା କରନ୍ତୁ।
- cash-basis professionals (Dr. Deku ପ୍ରକାର) ପାଇଁ interest on borrowings, depreciation ଓ outstanding items ଆରମ୍ଭରୁ ଶେଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମ୍ଭାଳନ୍ତୁ।

www.scanneradda.com

ବିଷୟ 4: Balance Sheet

P1-C8-U8-T04 · Topic 4: Balance Sheet

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ Section 4 ପଢ଼ନ୍ତୁ: Capital Fund/Accumulated Fund, ବିଶେଷ items ର treatment (4.1 — donations, entrance fees, subscriptions, life membership, legacy, endowment fund) ଏବଂ 4.2 ର ପ୍ରସ୍ତୁତି ପଦକ୍ଷେପ।

ଟିପ୍ପଣୀ

Capital Fund: "the excess of total assets over total outside liabilities is known as Capital Fund" — ସଦସ୍ୟଙ୍କ legacies, special donations, entrance fees ଓ accumulated surpluses ରୁ ଗଠିତ; ସଦସ୍ୟମାନେ କିଛି ଦେଇନଥିଲେ ଏହାକୁ "Accumulated Fund" କୁହାଯାଏ; ବର୍ଷର surplus brought forward fund ରେ ଯୋଗ ହୁଏ (deficit ବିୟୋଗ ହୁଏ)।

Special items (4.1): specific donation, legacy (ଇଚ୍ଛାପତ୍ର ଅନୁସାରେ ପ୍ରାପ୍ତ), entrance/admission fee ଓ life membership fee → liabilities ପାର୍ଶ୍ୱରେ capitalise (Capital Fund ବା ଏକ special fund ରେ ଯୋଗ; ପ୍ରଶ୍ନ ଅନ୍ୟଥା କହିଲେ ତାହା ଅନୁସରଣ କରନ୍ତୁ); general donations ଓ ପୁରୁଣା ଖବରକାଗଜ ବିକ୍ରି → I&E ରେ income; endowment fund — ଏଥିରୁ income liabilities ପାର୍ଶ୍ୱରେ fund ରେ ଯୋଗ ଏବଂ ଏହାର expenses fund ରୁ ବିୟୋଗ; ପୁରୁଣା fixed asset ବିକ୍ରି — capital receipt, କେବଳ ବିକ୍ରିର profit/loss I&E କୁ ଆସେ; honorarium — ଅଣ-କର୍ମଚାରୀଙ୍କୁ ସେବା ପାଇଁ ଦେୟ, ଏକ revenue expense।

"Fund" ବନାମ "Account": ବିଶେଷ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ସଂଗୃହୀତ ରାଶି invest ହେଲେ ହିଁ Fund ଶବ୍ଦ ଠିକ୍ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ (Scholarship Fund, Prize Fund) — ଏପରି investments ଓ accrued income ପୃଥକ ଭାବେ ଦର୍ଶାଯାଏ; invest ନହେଲେ "Account" ଅଧିକ ଉପଯୁକ୍ତ (Building Account, Tournament Account); life-member ଙ୍କ ଏକକାଳୀନ ରାଶି ବିକଳ୍ପ ଭାବେ (1) ମୃତ୍ୟୁ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରଖାଯାଇପାରେ, (2) ସାଧାରଣ subscription ହାରରେ ପ୍ରତିବର୍ଷ I&E କୁ ଛଡ଼ାଯାଇପାରେ, ବା (3) ଆଶାକୃତ ଆୟୁ ଉପରେ ବିସ୍ତାରିତ କରାଯାଇପାରେ।

ପ୍ରସ୍ତୁତି ପଦକ୍ଷେପ (4.2): opening Capital Fund = opening assets − opening liabilities, ଯେଉଁଥିରେ prepaid expenses ଓ accrued incomes assets ଭାବେ ଏବଂ outstanding expenses ଓ advance incomes liabilities ଭାବେ ନିଆଯାଏ; closing cash/bank R&P Account ରୁ ଆସେ (bank overdraft → liabilities ପାର୍ଶ୍ୱ); fixed assets: opening balance + purchases − sales − depreciation = closing balance; opening liabilities ବୃଦ୍ଧି/ହ୍ରାସ ପାଇଁ adjust କରାଯାଏ।

Standard workings: କେବଳ OUTSTANDING subscriptions current asset ଏବଂ advance subscriptions ଏକ liability (ଚଳିତ ବର୍ଷର ପ୍ରାପ୍ତ subscriptions income, asset ନୁହେଁ); I&E କୁ charge ହେଉଥିବା consumables (sports material, medicines, foodstuff) = opening stock + purchases (creditors account ମାଧ୍ୟମରେ ନିର୍ଣ୍ଣିତ) − closing stock; entrance fees/donations ର capitalised ଅଂଶ (ଦିଆଯାଇଥିବା %) ସିଧାସଳଖ Capital Fund କୁ, ବାକି I&E କୁ।

www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com

ବୋଧ (Understanding) କାରଣ ସହ ବୁଝାନ୍ତୁ : 3 ପ୍ରଶ୍ନ

- Capital Fund = ମୋଟ OUTSIDE liabilities ଠାରୁ ମୋଟ assets ର ଆଧିକ୍ୟ; ସଦସ୍ୟମାନେ କିଛି ଦେଇନଥିଲେ Accumulated Fund କୁହାଯାଏ --- ଏକ ମାନକ True/False।
- True/False ଫାନ୍ଦ: ଚଳିତ ବର୍ଷ ପାଇଁ RECEIVED subscriptions ସଂଗୃହୀତ income --- current asset ନୁହେଁ; କେବଳ OUTSTANDING subscriptions asset (advance subscriptions ଏକ liability)।
- Capital ବନାମ revenue: entrance fees, legacies, life membership, specific donations → capitalise; general donations, recurring grants → income।

TQ 4.1 · MTP 2023-May [1] (a) (vi) {C} · True/False · 2M · Pg 404	LEVEL I ବୋଧ (Understanding)	ସହଜ
TQ 4.2 · MTP 2024-Jul [1] (a) (iii) {C} · True/False · 2M · Pg 404 3× ପଚରାଯାଇଛି	LEVEL I ବୋଧ (Understanding)	ସହଜ
TQ 4.3 · PYQ 2026-Sep [1] (a) (v) {C} · True/False · 2M · Pg 404	LEVEL I ବୋଧ (Understanding)	

ପ୍ରୟୋଗ (Application) ପ୍ରକ୍ରିୟା ଅଭ୍ୟାସ କରନ୍ତୁ : 12 ପ୍ରଶ୍ନ

- consumable-stores workings ଅଭ୍ୟାସ କରନ୍ତୁ (sports material): opening stock + purchases (creditors account ମାଧ୍ୟମରେ) − closing stock = ବ୍ୟବହୃତ ରାଶି, I&E କୁ charge ହୁଏ।
- fixed assets ଆଗକୁ ବଢ଼ାନ୍ତୁ: opening balance + additions − sales − depreciation = closing balance।

PQ 4.11 · RTP 2024-Sep [10] · Practical · --- · Pg 433 9× ପଚରାଯାଇଛି	LEVEL II ପ୍ରୟୋଗ (Application)	ମଧ୍ୟମ
PQ 4.15 · PYQ 2025-Sep [4] (b) · Practical · 8M · Pg 442	LEVEL II ପ୍ରୟୋଗ (Application)	ମଧ୍ୟମ
PQ 4.2 · PYQ 2022-May [4] (a) · Practical · 10M · Pg 408	LEVEL II ପ୍ରୟୋଗ (Application)	କଠିନ
PQ 4.5 · PYQ 2023-Jun [4] (a) · Practical · 15M · Pg 417 4× ପଚରାଯାଇଛି	LEVEL II ପ୍ରୟୋଗ (Application)	କଠିନ
PQ 4.7 · RTP 2023-Dec [16] · Practical · --- · Pg 422 6× ପଚରାଯାଇଛି	LEVEL II ପ୍ରୟୋଗ (Application)	କଠିନ
PQ 4.8 · PYQ 2024-Jun [3] (a) · Practical · 12M · Pg 425	LEVEL II ପ୍ରୟୋଗ (Application)	କଠିନ
PQ 4.9 · MTP 2024-Aug [3] (a) · Practical · 15M · Pg 428 4× ପଚରାଯାଇଛି	LEVEL II ପ୍ରୟୋଗ (Application)	କଠିନ
PQ 4.10 · PYQ 2024-Sep [4] (b) · Practical · 10M · Pg 430 5× ପଚରାଯାଇଛି	LEVEL II ପ୍ରୟୋଗ (Application)	କଠିନ
PQ 4.13 · RTP 2025-Jan [10] · Practical · --- · Pg 437 2× ପଚରାଯାଇଛି	LEVEL II ପ୍ରୟୋଗ (Application)	କଠିନ
PQ 4.14 · PYQ 2025-May [3] (a) · Practical · 12M · Pg 440	LEVEL II ପ୍ରୟୋଗ (Application)	କଠିନ
PQ 4.4 · MTP 2022-Nov S1 [5] (a) · Practical · 15M · Pg 413	LEVEL II ପ୍ରୟୋଗ (Application)	

www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com

PQ 4.17 · PYQ 2026-Sep [5] (b) · Practical · 5M · Pg 448	LEVEL II ପ୍ରୟୋଗ (Application)	

ବିଶ୍ଳେଷଣ (Analysis) ମିଶ୍ରିତ ତଥ୍ୟ ଉପରେ କାମ କରନ୍ତୁ; 5 ପ୍ରଶ୍ନ

- ବିପରୀତ ପ୍ରଶ୍ନ ଅଭ୍ୟାସ କରନ୍ତୁ: I&E Account ଓ ଅତିରିକ୍ତ ସୂଚନାରୁ R&P Account ଏବଂ opening/closing Balance Sheets ପୁନର୍ଗଠନ କରନ୍ତୁ -- ପ୍ରତ୍ୟେକ adjustment କୁ ଏହାର ଉଭୟ ସ୍ଥାନରେ ଟ୍ରାକ୍ କରନ୍ତୁ।
- ପାରସ୍ପରିକ ସମ୍ପର୍କ: surplus/deficit Capital Fund କୁ ଯାଏ; specific-fund incomes ଓ expenses (tournament, prize, building) I&E କୁ ଏଡ଼ାଇ liabilities ପାର୍ଶ୍ୱରେ fund କୁ adjust କରେ।
- pass-book ବନାମ cash-book balances, ଆଂଶିକ ବର୍ଷର depreciation ଓ ଦିଆଯାଇଥିବା entrance-fee capitalisation percentages ସମ୍ଭାଳନ୍ତୁ।

PQ 4.1 · PYQ 2021-Jan [5] (c) · Practical · 10M · Pg 406 **2× ପଚରାଯାଇଛି**	LEVEL II ବିଶ୍ଳେଷଣ (Analysis)	**କଠିନ**
PQ 4.3 · PYQ 2022-Nov [4] (b) · Practical · 10M · Pg 411 **2× ପଚରାଯାଇଛି**	LEVEL II ବିଶ୍ଳେଷଣ (Analysis)	**କଠିନ**
PQ 4.6 · PYQ 2023-Dec [2] (b) · Practical · 12M · Pg 419	LEVEL II ବିଶ୍ଳେଷଣ (Analysis)	**କଠିନ**
PQ 4.12 · PYQ 2025-Jan [5] (a) · Practical · 10M · Pg 434	LEVEL II ବିଶ୍ଳେଷଣ (Analysis)	**କଠିନ**
PQ 4.16 · PYQ 2026-Jan [3] (a) · Practical · 10M · Pg 445	LEVEL II ବିଶ୍ଳେଷଣ (Analysis)	**କଠିନ**

ସଂଶ୍ଳେଷଣ (Synthesis) ଆରମ୍ଭରୁ ଶେଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରନ୍ତୁ — ଏହି ସଂସ୍କରଣରେ କୌଣସି ପ୍ରଶ୍ନ ନାହିଁ

- ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ 10-15 ମାର୍କର ଶୃଙ୍ଖଳା ଆୟତ୍ତ କରନ୍ତୁ: ଦିଆଯାଇଥିବା R&P Account ରୁ opening Capital Fund → I&E Account → closing Balance Sheet।
- ସାଧାରଣ adjustments ବାରମ୍ବାର ଅଭ୍ୟାସ କରନ୍ତୁ: ଉଭୟ ପ୍ରାନ୍ତରେ outstanding/advance subscriptions, prepaid ଓ outstanding expenses, depreciation, earmarked investments ଓ accrued interest ଥିବା funds, capitalised entrance fees/legacies।

ବିଷୟ 5: ଶିକ୍ଷାନୁଷ୍ଠାନ (Educational Institution)

P1-C8-U8-T05 · Topic 5: Educational Institution

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ Section 5 'Educational Institutions' ପଢ଼ନ୍ତୁ: ଅର୍ଥର ଉତ୍ସ (donations, fees, ଚାରି ପ୍ରକାର Government grants), ଏବଂ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ items ର treatment — public ଠାରୁ donations, capitation/admission fees, laboratory ଓ library deposits, ଏବଂ term fees ର ବ୍ୟବହାର।

ଟିପ୍ପଣୀ

ଅର୍ଥର ତିନି ଉତ୍ସ (5.1): (1) ଜନସାଧାରଣଙ୍କ donations; (2) fees — ବାର୍ଷିକ tuition fees, term fees, admission fees, laboratory fees ଇତ୍ୟାଦି; (3) Government grants — ଚାରି ପ୍ରକାର: Maintenance Grant,

www.scanneradda.com

Equipment Grant, Building Grant ଏବଂ ସମୟକ୍ରମେ ମଞ୍ଜୁର ହେଉଥିବା ଅନ୍ୟ grants।

Grants: Maintenance Grant recurring ଏବଂ ବର୍ଷସାରା କିସ୍ତିରେ ପ୍ରାପ୍ତ — I&E ର revenue income; Equipment ଓ Building grants capitalise ହୁଏ; School Code ଅନୁସାରେ grant-in-aid staff ଦରମା, rent-taxes-insurance, ମରାମତି, ପୁରସ୍କାର, audit fees ଇତ୍ୟାଦିରେ ବ୍ୟବହାର ହୋଇପାରେ; ଅନୁଷ୍ଠାନଗୁଡ଼ିକ ଅଧିକାଂଶ Societies Registration Act 1860 ଅଧୀନରେ Societies ଏବଂ ସମସ୍ତେ financial year ଅନୁସରଣ କରନ୍ତି।

Specific items (5.2): public donations recurring ବା non-recurring ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ, cash ବା kind ରେ (land and building, shares, furniture) ହୋଇପାରେ; capitation/admission fees ଅନୁଷ୍ଠାନ ଚଳାଉଥିବା Parent Body ସଂଗ୍ରହ କରେ (ଏପରି ସଂଗ୍ରହ ଏବେ କଡ଼ା ସମାଲୋଚିତ ଓ ନିଷିଦ୍ଧ); ଛାତ୍ରଙ୍କ ଠାରୁ ନିଆଯାଇଥିବା laboratory ଓ library deposits ଛାତ୍ର ଶେଷରେ ଛାଡ଼ିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅନୁଷ୍ଠାନ ପାଖରେ ରହେ — ଫେରସ୍ତଯୋଗ୍ୟ, ତେଣୁ Balance Sheet ର liabilities ପାର୍ଶ୍ୱରେ ଦର୍ଶାଯାଏ।

Term fees: receipts ଓ expenditures ର ପୃଥକ account ରଖାଯାଏ ଏବଂ surplus ଆସନ୍ତା ବର୍ଷକୁ carry over ହୁଏ; medical inspection, school magazine, examination expenses, tournaments, sports and games, newspapers, excursions, prizes, scouting, school band ପରି co-curricular କାର୍ଯ୍ୟକଳାପରେ ବ୍ୟବହାର୍ଯ୍ୟ।

Exam pattern (Illustration 13 — Republic College): tuition ଓ ଅନ୍ୟ fees (backward-class ଛାତ୍ରଙ୍କ ପାଇଁ Government ଠାରୁ ପ୍ରାପ୍ୟ fees ସହ), revenue Government grants ଏବଂ seminar/consultancy/hostel/mess ର net receipts income; ଛାତ୍ରଙ୍କ security deposits, Provident Fund, Research ଓ Building Funds liabilities ପାର୍ଶ୍ୱରେ, ସେମାନଙ୍କ earmarked investments assets ଭାବେ ପୃଥକ ଦର୍ଶାଯାଏ; stores profit sales ଉପରେ net-profit % ମାଧ୍ୟମରେ ଗଣନା; surplus Capital Fund ରେ ଯୋଗ ହୁଏ।

ବୋଧ (Understanding) କାରଣ ସହ ବୁଝାନ୍ତୁ — ଏହି ସଂସ୍କରଣରେ କୌଣସି ପ୍ରଶ୍ନ ନାହିଁ

- True/False: ଛାତ୍ରଙ୍କ ଠାରୁ ନିଆଯାଇଥିବା laboratory ଓ library deposits ଛାତ୍ର ଛାଡ଼ିଲେ ଫେରସ୍ତଯୋଗ୍ୟ, ତେଣୁ Balance Sheet ର liabilities ପାର୍ଶ୍ୱରେ ଦର୍ଶାଯାଏ --- True।
- grants ର ପାର୍ଥକ୍ୟ କରନ୍ତୁ: maintenance grant recurring income; equipment ଓ building grants capitalise ହୁଏ।
- ଅର୍ଥର ତିନି ଉତ୍ସ ଜାଣନ୍ତୁ: public donations, fees (tuition, term, admission, laboratory), ଏବଂ Government grants।

ପ୍ରୟୋଗ (Application) ପ୍ରଶ୍ନ ସମାଧାନ କରନ୍ତୁ : 1 ପ୍ରଶ୍ନ

PQ 5.1 · PYQ 2020-Nov [4] (b) · Practical · 10M · Pg 449	LEVEL II ପ୍ରୟୋଗ (Application)	କଠିନ

ସଂଶ୍ଳେଷଣ (Synthesis) ଆରମ୍ଭରୁ ଶେଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରନ୍ତୁ — ଏହି ସଂସ୍କରଣରେ କୌଣସି ପ୍ରଶ୍ନ ନାହିଁ

- ଏକ college ପାଇଁ balances ତାଲିକାରୁ I&E Account ଓ Balance Sheet ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା ଆୟତ୍ତ କରନ୍ତୁ: tuition/admission fees income ଭାବେ, ଛାତ୍ରଙ୍କ security deposits liability ଭାବେ, surplus ଯୋଗ ହୋଇଥିବା Capital Fund।
- ଏହି ପ୍ରଶ୍ନର ସାଧାରଣ adjustments ଅଭ୍ୟାସ କରନ୍ତୁ: outstanding tuition fees, prepaid expenses, buildings/equipment ଉପରେ depreciation, ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରାପ୍ତ grants।

- funds (building fund, scholarship fund) ଓ ସେମାନଙ୍କ earmarked investments Capital Fund ଠାରୁ ପୃଥକ ଭାବେ ଦର୍ଶାନ୍ତୁ।

www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com

www.scanneradda.com

ଅଧ୍ୟାୟ 9

Incomplete Records ରୁ Accounts (Accounts from Incomplete Records)

Accounts from Incomplete Records

4 ବିଷୟ · 23 ବର୍ଗୀକୃତ ପ୍ରଶ୍ନ · ଗୁରୁତ୍ୱ: C

ICAI ଦକ୍ଷତା ପ୍ରୋଫାଇଲ୍ Level I 5–20% · Level II 80–95% — ଏହି ଅଧ୍ୟାୟ **ପ୍ରାୟ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସମସ୍ୟା-ସମାଧାନ**

Level I — ସ୍ମୃତି, ବୋଧ	0.0%	165 ମଧ୍ୟରୁ 0 ମାର୍କ
Level II — ପ୍ରୟୋଗ, ବିଶ୍ଳେଷଣ	100.0%	165 ମଧ୍ୟରୁ 165 ମାର୍କ

ବିଷୟ 1: ପରିଚୟ (Introduction)

P1-C9-U9-T01 · Topic 1: Introduction

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ ICAI Study Material ର Section 1 'Introduction' ଓ Section 2 'Types of Single Entry System' ପଢ଼ନ୍ତୁ — incomplete records କ'ଣ, କାହିଁକି ସୃଷ୍ଟି ହୁଏ, single entry system ର ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ, ଏବଂ ଏହାର ତିନି ପ୍ରକାର (pure, simple, quasi)।

ଟିପ୍ପଣୀ

ଅର୍ଥ (SM): "There is no such formal system as Single-Entry System as the accounts can only be prepared using Double Entry System" — single entry ପ୍ରକୃତରେ incomplete ବା improper records ର ଏକ ପଦ୍ଧତି: କିଛି transactions ର ଉଭୟ aspects, କିଛିର କେବଳ ଗୋଟିଏ, ଆଉ କିଛିର କୌଣସିଟି ବି record ହୁଏ ନାହିଁ; ସାଧାରଣତଃ କେବଳ cash receipts/payments ଓ personal accounts (receivables, payables, capital) ରଖାଯାଏ।

Records ଅସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହେବାର କାରଣ: accounting ଜ୍ଞାନର ଅଭାବ, ସମୟ/ପରିଶ୍ରମ ଯଥାର୍ଥ ନ ହେବା ଭଳି ଅତି ଛୋଟ business, ଅଗ୍ନିକାଣ୍ଡ ପରି ଦୁର୍ଘଟଣାରେ records ନଷ୍ଟ, କିମ୍ବା ଏକ ଜରୁରୀ figure ଅଜଣା ଥିବାରୁ ତାହାକୁ balancing figure ଭାବେ ବାହାର କରିବାକୁ ପଡ଼େ (ଯଥା inventory କ୍ଷତିଗ୍ରସ୍ତ ବା ନଷ୍ଟ)।

Single Entry System ର ପାଞ୍ଚ ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ: (1) recording ର ଅଶୁଦ୍ଧ, ଅବୈଜ୍ଞାନିକ ଓ ଅବ୍ୟବସ୍ଥିତ ପଦ୍ଧତି; (2) ସାଧାରଣତଃ real ଓ nominal accounts ର record ନଥାଏ — ଅଧିକାଂଶ କେବଳ cash transactions ଓ personal accounts; (3) cash book ରେ ମାଲିକଙ୍କ business ଓ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ transactions ମିଶିଯାଏ; (4) ଏକରୂପତା ନାହିଁ — ପ୍ରତ୍ୟେକ firm ର ସୁବିଧା ଅନୁସାରେ firm ରୁ firm ପଦ୍ଧତି ଭିନ୍ନ; (5) profit କେବଳ ଉପଲବ୍ଧ ସୂଚନାରୁ ଏକ ଅନୁମାନ, ତେଣୁ ପ୍ରକୃତ profit ଓ financial position ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିହୁଏ ନାହିଁ।

ତିନି ପ୍ରକାର (Sec 2): pure single entry — କେବଳ personal accounts (cash/bank, sales ବା purchases ତଥ୍ୟ ନାହିଁ; କେବଳ କାଗଜରେ ଅଛି); simple single entry — personal accounts + cash book; quasi single

entry — personal accounts + cash book + କିଛି subsidiary books (Sales book, Purchases book, Bills book; discounts personal accounts ରେ entry ହୁଏ) — double entry ର ବିକଳ୍ପ ଭାବେ ସାଧାରଣତଃ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଉଥିବା ପ୍ରକାର।

ସ୍ମୃତି (Remembering) ମୁଖସ୍ଥ କରନ୍ତୁ: 1 ପ୍ରଶ୍ନ

- Short note ପାଇଁ Single Entry System ର ପାଞ୍ଚ Features ମୁଖସ୍ଥ କରନ୍ତୁ: (1) ଅଶୁଦ୍ଧ, ଅବୈଜ୍ଞାନିକ ଓ ଅବ୍ୟବସ୍ଥିତ ପଦ୍ଧତି; (2) ସାଧାରଣତଃ real ଓ nominal accounts ନାହିଁ --- କେବଳ cash transactions ଓ personal accounts record ହୁଏ; (3) cash book ରେ ମାଲିକଙ୍କ business ଓ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ transactions ମିଶିଯାଏ; (4) ଏକରୂପତା ନାହିଁ --- firm ରୁ firm ପଦ୍ଧତି ଭିନ୍ନ; (5) profit କେବଳ ଏକ ଅନୁମାନ, ତେଣୁ ପ୍ରକୃତ profit ଓ financial position ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିହୁଏ ନାହିଁ।
- ତିନି ପ୍ରକାର ମଧ୍ୟ ମନେରଖନ୍ତୁ: pure single entry (କେବଳ personal accounts), simple single entry (personal accounts + cash book), quasi single entry (personal accounts + cash book + କିଛି subsidiary books)।
- ଧ୍ୟାନ ଦିଅନ୍ତୁ: 'single entry' ପ୍ରକୃତରେ incomplete records ର ଏକ ପଦ୍ଧତି --- accounts କେବଳ double entry ରେ ହିଁ ଠିକ୍ ଭାବେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇପାରେ।

TQ 1.1 · RTP 2025-May [18] (iv) · Short Note · --- · Pg 454 | **LEVEL I** ସ୍ମୃତି (Remembering) | **ସହଜ**

ବିଷୟ 2: Single Entry System ର ପ୍ରକାରଭେଦ (Types of Single Entry System)

P1-C9-U9-T02 · Topic 2: Types of Single Entry System

ଧାରଣା ଆଧାର — ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କୌଣସି ପରୀକ୍ଷା ପ୍ରଶ୍ନ ନାହିଁ · ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରସ୍ତୁତି ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ ଏକକ ର §2 ପଢ଼ନ୍ତୁ: M/s Small shop ଓ t-shirt shop ଉଦାହରଣ ସହ single entry system ର ତିନି ପ୍ରକାର।

ଟିପ୍ପଣୀ

Pure single entry: କେବଳ personal accounts ରଖାଯାଏ — cash ଓ bank balances, sales, purchases ଇତ୍ୟାଦିର ସୂଚନା ନାହିଁ; କେବଳ କାଗଜରେ ଅଛି, କୌଣସି practical application ନାହିଁ।

Simple single entry: କେବଳ personal accounts ଓ cash book ରଖାଯାଏ; cash book ରୁ postings କେବଳ personal accounts କୁ ଯାଏ, ଏବଂ debtors ଠାରୁ ପ୍ରାପ୍ତ/creditors କୁ ଦିଆଯାଇଥିବା cash କେବଳ ଜାରି ବା ପ୍ରାପ୍ତ bills ଉପରେ ଲେଖି ରଖାଯାଏ।

Quasi single entry: personal accounts, cash book ଓ କିଛି subsidiary books (Sales book, Purchases book, Bills book) ରଖାଯାଏ; discounts ର ପୃଥକ record ନଥାଏ, personal accounts ରେ entry ହୁଏ, ଏବଂ wages, rent, rates ପରି expenses ର ସୂଚନା ବିକ୍ଷିପ୍ତ — double entry ର ବିକଳ୍ପ ଭାବେ ସାଧାରଣତଃ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଉଥିବା ପଦ୍ଧତି ଏହା।

www.scanneradda.com

www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com

ବିଷୟ 3: Capital Comparison ଦ୍ୱାରା Profit ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ (Ascertainment of Profit by Capital Comparison)

P1-C9-U9-T03 · Topic 3: Ascertainment of Profit by Capital Comparison

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ Section 3 ପଢ଼ନ୍ତୁ: Net Worth/Statement of Affairs method — profit formula, ଦୁଇ ତାରିଖରେ Statements of Affairs ପ୍ରସ୍ତୁତି (3.3), ଏବଂ Statement of Affairs ଓ Balance Sheet ମଧ୍ୟରେ ପାର୍ଥକ୍ୟ (3.2)।

ଟିପ୍ପଣୀ

Net Worth / Statement of Affairs method — Formula: Profit = Closing capital + Drawings − Fresh capital introduced − Opening capital; ବିକଳ୍ପ ଭାବେ profit ହେଉଛି Capital Account ର balancing figure (Dr: drawings, closing balance c/d; Cr: opening balance b/d, additional capital, net profit)।

Statement of Affairs: Capital = Assets − Liabilities, ଦୁଇ ତାରିଖରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ; figures ର ଉତ୍ସ — cash ପାଇଁ cash book, bank ପାଇଁ bank pass book, debtors/creditors ପାଇଁ personal ledger, inventory ପ୍ରକୃତ ଗଣନା ଓ valuation ଦ୍ୱାରା, fixed assets ତାଲିକାଭୁକ୍ତ କରି ଯୁକ୍ତିସଙ୍ଗତ depreciation ପରେ written-down value ରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ।

Statement of Affairs	Balance Sheet
ଆଂଶିକ double/ଆଂଶିକ single entry; estimates, assumptions, ସ୍ମୃତି ଉପରେ ନିର୍ଭରଶୀଳ	ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ double entry; ପ୍ରତ୍ୟେକ item ledger ଓ documents ରୁ ଯାଞ୍ଚଯୋଗ୍ୟ
Capital କେବଳ balancing figure — assets ଓ liabilities ସମାନ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ ନୁହେଁ	Capital ledger ର Capital A/c ରୁ; ଦୁଇ ପାର୍ଶ୍ୱ ସର୍ବଦା ସମାନ
ବାଦ୍ ପଡ଼ିଥିବା assets/liabilities ଚିହ୍ନିବା ଅତି କଷ୍ଟକର	କିଛି ବାଦ୍ ପଡ଼ିବା ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ; item ବାଦ୍ ପଡ଼ିଲେ sheet ମେଳ ଖାଏ ନାହିଁ
Assets ର ମନଇଚ୍ଛା valuation; valuation ପଦ୍ଧତି disclose ହୁଏ ନାହିଁ	ବୈଜ୍ଞାନିକ valuation — cost less depreciation; ପରିବର୍ତ୍ତନ disclose କରାଯାଏ
ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ: opening ଓ closing capital figures ଜାଣିବା	ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ: ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ତାରିଖରେ financial position ଦର୍ଶାଇବା

ତୁଳନା ପୂର୍ବରୁ adjustments: "?" ଚିହ୍ନିତ closing assets ପ୍ରଥମେ ବାହାର କରନ୍ତୁ (ଯଥା closing values ପାଇଁ opening building ରେ 2.5% ଓ furniture ରେ 10% depreciation); proprietor ଙ୍କ matured LIC ଟଙ୍କା business ରେ ରଖାଗଲେ = fresh capital (ବିୟୋଗ କରନ୍ତୁ); ମାସିକ ଘରୋଇ withdrawals (₹2,000 p.m. × 12) drawings ଭାବେ ଫେରି ଯୋଗ କରନ୍ତୁ; ସେହିପରି accrued interest, bad debts/provisions ସମ୍ଭାଳନ୍ତୁ, ଏବଂ ଏକ ବର୍ଷରୁ ଅଧିକ ଅବଧି ପାଇଁ drawings ଓ interest ଆନୁପାତିକ ଭାବେ ଲଗାନ୍ତୁ।

www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com

Income-Tax-Officer pattern (Illustration 5): ଦୁଇ ତାରିଖର assets/liabilities ରୁ capitals ଗଣନା କରନ୍ତୁ, ତାପରେ ଅବଧିର income = closing capital + domestic drawings (₹4,000 × 24 ମାସ) − opening capital; declared income ସହ ତୁଳନା କରନ୍ତୁ — ଅଧିକ ଅଂଶଟି suppressed income, ଯାହା ITO ଙ୍କ ଯୁକ୍ତିକୁ ସମର୍ଥନ କରେ।

ବିଶ୍ଳେଷଣ (Analysis) ମିଶ୍ରିତ ତଥ୍ୟ ଉପରେ କାମ କରନ୍ତୁ · 3 ପ୍ରଶ୍ନ

- ସୂତ୍ରଟି ଆୟତ୍ତ କରନ୍ତୁ: Profit = Closing capital + Drawings − Fresh capital introduced − Opening capital; ବିକଳ୍ପ ଭାବେ Capital Account ର balancing figure ରୂପେ profit ବାହାର କରନ୍ତୁ।
- ବହୁ-ପର୍ଯ୍ୟାୟ problems ଅଭ୍ୟାସ କରନ୍ତୁ: ପ୍ରଥମେ ଉଭୟ ତାରିଖର Statements of Affairs ପ୍ରସ୍ତୁତ କରନ୍ତୁ (Capital = Assets − Liabilities), ଯେଉଁଠି କିଛି assets '?' ଓ ସେଗୁଡ଼ିକୁ ବାହାର କରିବାକୁ ପଡ଼େ --- ଯଥା opening values ଉପରେ depreciation ପରେ closing building/furniture।
- Income-Tax-Officer pattern (undisclosed income) ଅଭ୍ୟାସ କରନ୍ତୁ: ଦୁଇ ବର୍ଷର capitals ତୁଳନା କରି drawings/household expenses, assets ରେ additions ଓ fresh capital adjust କରନ୍ତୁ ଏବଂ ପ୍ରତି ବର୍ଷର ପ୍ରକୃତ income ଆକଳନ କରନ୍ତୁ।
- ତୁଳନା ପୂର୍ବରୁ adjustments ପ୍ରତି ଧ୍ୟାନ ଦିଅନ୍ତୁ: depreciation, accrued interest, bad debts/provisions, ଏବଂ ଏକ ବର୍ଷରୁ ଅଧିକ ଅବଧି (ଯଥା 15-month accounts) --- drawings ଓ interest ଆନୁପାତିକ ଭାବେ ଲଗାନ୍ତୁ।

PQ 3.2 · MTP 2024-Jul [5] (b) · Practical · 5M · Pg 457	LEVEL II ବିଶ୍ଳେଷଣ (Analysis)	ମଧ୍ୟମ
PQ 3.3 · PYQ 2025-Jan [4] (b) · Practical · 5M · Pg 459	LEVEL II ବିଶ୍ଳେଷଣ (Analysis)	ମଧ୍ୟମ
PQ 3.1 · PYQ 2022-Nov [3] (b) · Practical · 10M · Pg 455	LEVEL II ବିଶ୍ଳେଷଣ (Analysis)	କଠିନ

ବିଷୟ 4: ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ Accounting ସୂଚନା ପାଇବାର କୌଶଳ (Techniques of Obtaining Complete Accounting Information)

P1-C9-U9-T04 · Topic 4: Techniques of Obtaining Complete Accounting Information

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ Section 4 ପଢ଼ନ୍ତୁ: conversion method — Cash and Bank Summary (4.2), proforma Total Debtors, Total Creditors ଓ Bills Receivable/Payable Accounts ସହ sales ଓ purchase ledgers ର analysis (4.3), business expenses ଓ drawings ମଧ୍ୟରେ ପାର୍ଥକ୍ୟ (4.4), ଏବଂ ଏଗୁଡ଼ିକରୁ final accounts ପ୍ରସ୍ତୁତି।

ଟିପ୍ପଣୀ

Conversion method (4.1): କେବଳ capital comparison ଠାରୁ ଶ୍ରେୟସ୍କର — assets, liabilities ଓ capital ର opening balances (opening Statement of Affairs) ସହ ledger ଆରମ୍ଭ କରନ୍ତୁ, cash book ଓ ପ୍ରତ୍ୟେକ subsidiary book ରୁ unposted aspects ର posting କରି double entry ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କରନ୍ତୁ, Trial Balance ପ୍ରସ୍ତୁତ କରନ୍ତୁ, ତାପରେ Trading and P&L Account ଓ Balance Sheet; ଅଚିହ୍ନା cash receipts/shortfalls Capital

www.scanneradda.com

Account କୁ ଯାଏ (fresh capital credit, drawings debit)।

Cash and Bank Summary (4.2): ସମସ୍ତ cash/bank receipts ଓ payments ମୁଖ୍ୟ heads ଅଧୀନରେ ସାରଣୀବଦ୍ଧ କରନ୍ତୁ, ଉଭୟ ପାର୍ଶ୍ୱ tally ଓ closing balances reconcile କରନ୍ତୁ; debit side କମ୍ ହେଲେ ଏକ missing receipt — ସାଧାରଣତଃ CASH SALES — ଏବଂ credit side କମ୍ ହେଲେ ଏକ missing payment ସୂଚିତ ହୁଏ, ଯାହା balancing figure ଭାବେ ନିଆଯାଏ।

Total Debtors / Creditors / Bills accounts (4.3): Total Debtors — Dr: opening balance, credit sales, bills/cheques dishonoured, interest; Cr: cash/bank received, discount allowed, B/R received, sales returns, bad debts, closing balance; Total Creditors — Dr: cash/bank paid, discount received, purchase returns, B/P accepted, B/R endorsed, closing balance; Cr: opening balance, credit purchases, B/P dishonoured; ଯେକୌଣସି ଗୋଟିଏ (ONE) missing figure (credit sales, credit purchases, bad debts, cash received...) balancing figure ଭାବେ ବାହାରେ; endorsed ଓ dishonoured bills ଦୁଇ (TWO) accounts କୁ ପ୍ରଭାବିତ କରେ, ଏବଂ debtor–creditor ledger transfers ପାଇଁ contra entries ଦରକାର।

Shortcut — credit purchases: creditors କୁ ଦିଆଯାଇଥିବା cash (bills payable ଉପରେ ଦେୟ ସହ) + closing creditors ଓ B/P − opening creditors ଓ B/P; **drawings ବନାମ business expenses (4.4):** drawings ରେ ସାଧାରଣ rent/electricity/telephone ର ବାସଗୃହ ଅଂଶ (ନ୍ୟାୟସଙ୍ଗତ ଭାବେ ବଣ୍ଟନ କରନ୍ତୁ), proprietor ଙ୍କ LIC premium, household expenses, business cash ରୁ private loans/gifts, ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ ନିଆଯାଇଥିବା goods ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ; fresh capital ରେ LIC maturity ଟଙ୍କା, business କୁ ଅଣାଯାଇଥିବା private investments ର interest/dividend, ଏବଂ private funds ରୁ ଦିଆଯାଇଥିବା business expenses/creditors (Dr expense ବା asset, Cr Capital) ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ।

ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରଶ୍ନର ଶୃଙ୍ଖଳା: opening Statement of Affairs → Cash and Bank Summary → Total Debtors, Total Creditors, B/R ଓ B/P accounts → Trading and P&L Account → closing Balance Sheet; missing sales, purchases ବା closing/lost stock କୁ gross profit % (ଯଥା sales ଉପରେ GP 25%) ବା credit-period ratios (1.5 months' credit ⇒ closing debtors = credit sales × 1.5 ÷ 12) ଓ cash-to-credit sales mix ଦ୍ୱାରା ପୂରଣ କରନ୍ତୁ; ଆରମ୍ଭରୁ ଶେଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ adjustments — depreciation, outstanding/prepaid expenses, provision for doubtful debts, broken period ପାଇଁ loans ଉପରେ interest; partnership variants ରେ net profit କୁ ସହମତ ratio ରେ partners' capital accounts ମାଧ୍ୟମରେ ବଣ୍ଟନ କରି closing Balance Sheet ସହ tally କରନ୍ତୁ।

ପ୍ରୟୋଗ (Application) ପ୍ରଶ୍ନ ସମାଧାନ କରନ୍ତୁ : 15 ପ୍ରଶ୍ନ

PQ 4.1 · PYQ 2018-Nov [3] (a) · Practical · 15M · Pg 461	LEVEL II ପ୍ରୟୋଗ (Application)	କଠିନ
PQ 4.2 · PYQ 2019-Nov [4] (b) · Practical · 10M · Pg 464 5× ପଚରାଯାଇଛି	LEVEL II ପ୍ରୟୋଗ (Application)	କଠିନ
PQ 4.3 · PYQ 2020-Nov [2] (b) · Practical · 10M · Pg 467	LEVEL II ପ୍ରୟୋଗ (Application)	କଠିନ
PQ 4.4 · PYQ 2021-Jan [2] (b) · Practical · 10M · Pg 469	LEVEL II ପ୍ରୟୋଗ (Application)	କଠିନ

PQ 4.5 · PYQ 2021-Jul [3] (b) · Practical · 10M · Pg 472	LEVEL II ପ୍ରୟୋଗ (Application)	କଠିନ
PQ 4.7 · PYQ 2022-May [3] (a) · Practical · 12M · Pg 477	LEVEL II ପ୍ରୟୋଗ (Application)	କଠିନ
PQ 4.8 · MTP 2024-May [4] (b) · Practical · 10M · Pg 480 3× ପଚରାଯାଇଛି	LEVEL II ପ୍ରୟୋଗ (Application)	କଠିନ
PQ 4.9 · PYQ 2024-Jun [4] (b) · Practical · 8M · Pg 483 3× ପଚରାଯାଇଛି	LEVEL II ପ୍ରୟୋଗ (Application)	କଠିନ
PQ 4.13 · RTP 2025-Jan [11] · Practical · --- · Pg 490	LEVEL II ପ୍ରୟୋଗ (Application)	କଠିନ
PQ 4.14 · PYQ 2025-Sep [3] (a) · Practical · 12M · Pg 494	LEVEL II ପ୍ରୟୋଗ (Application)	କଠିନ
PQ 4.18 · PYQ 2026-May [3] (b) · Practical · 10M · Pg 503	LEVEL II ପ୍ରୟୋଗ (Application)	କଠିନ
PQ 4.11 · MTP 2024-Dec S1 [3] (b) · Practical · 8M · Pg 486	LEVEL II ପ୍ରୟୋଗ (Application)	
PQ 4.12 · MTP 2024-Dec S1 [5] (b) · Practical · 5M · Pg 489 2× ପଚରାଯାଇଛି	LEVEL II ପ୍ରୟୋଗ (Application)	
PQ 4.17 · RTP 2026-May [11] PQ · Practical · --- · Pg 500	LEVEL II ପ୍ରୟୋଗ (Application)	
PQ 4.19 · PYQ 2026-Sep [3] (a) · Practical · 10M · Pg 506	LEVEL II ପ୍ରୟୋଗ (Application)	

ବିଶ୍ଳେଷଣ (Analysis) ମିଶ୍ରିତ ତଥ୍ୟ ଉପରେ କାମ କରନ୍ତୁ · 4 ପ୍ରଶ୍ନ

- ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ missing figure କୁ balancing figure ଭାବେ ବାହାର କରିବା ଅଭ୍ୟାସ କରନ୍ତୁ: Total Debtors/Total Creditors Accounts ରୁ credit sales/credit purchases; Debtors Account ରୁ bad debts (cash received, discounts, B/R, returns ଦିଆଥିଲେ); Cash and Bank Summary ରୁ cash sales।
- Ratio ଆଧାରିତ deductions ବାରମ୍ବାର ଅଭ୍ୟାସ କରନ୍ତୁ: debtors' credit period → credit sales (ଯଥା 1.5 months' credit ଅର୍ଥ closing debtors = credit sales ର 1.5/12), cash-to-credit sales mix, ଏବଂ Trading Account ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କରିବା ବା stock lost/missing inventory ବାହାର କରିବା ପାଇଁ sales ର ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ % ଭାବେ gross profit।
- Discount allowed/received, bills dishonoured ଓ endorsed bills ପ୍ରତି ଧ୍ୟାନ ଦିଅନ୍ତୁ — ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦୁଇଟି accounts କୁ ପ୍ରଭାବିତ କରେ; debtors ଓ creditors ledgers ମଧ୍ୟରେ transfers ପାଇଁ contra entries ଦରକାର।

PQ 4.6 · PYQ 2021-Dec [6] (e) · Practical · 5M · Pg 476	LEVEL II ବିଶ୍ଳେଷଣ (Analysis)	ମଧ୍ୟମ
PQ 4.10 · PYQ 2024-Sep [5] (Or) (b) (ii) · Practical · 5M · Pg 485	LEVEL II ବିଶ୍ଳେଷଣ (Analysis)	ମଧ୍ୟମ
PQ 4.15 · RTP 2025-Sep [11] · Practical · --- · Pg 497 2× ପଚରାଯାଇଛି	LEVEL II ବିଶ୍ଳେଷଣ (Analysis)	ମଧ୍ୟମ
PQ 4.16 · PYQ 2026-Jan [5] (b) · Practical · 5M · Pg 499	LEVEL II ବିଶ୍ଳେଷଣ (Analysis)	ମଧ୍ୟମ

www.scanneradda.com

ସଂଶ୍ଳେଷଣ (Synthesis) ଆରମ୍ଭରୁ ଶେଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରନ୍ତୁ — ଏହି ସଂସ୍କରଣରେ କୌଣସି ପ୍ରଶ୍ନ ନାହିଁ

- ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ 10-16 ମାର୍କର conversion question ଆୟତ୍ତ କରନ୍ତୁ: opening Statement of Affairs → Cash/Bank Summary → Total Debtors, Total Creditors, Bills accounts → Trading and P&L Account → closing Balance Sheet।
- ମାନକ adjustments ଆରମ୍ଭରୁ ଶେଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅଭ୍ୟାସ କରନ୍ତୁ: depreciation, outstanding/prepaid expenses, provision for doubtful debts, drawings (ନିଆଯାଇଥିବା goods ଓ private funds ରୁ ଦିଆଯାଇ capital କୁ credit ହୋଇଥିବା expenses ସହ), ଏବଂ sales ବା purchases ବାହାର କରିବାକୁ gross-profit-percentage workings।
- Partnership variants (Stevie & Alicia ପ୍ରକାର) ପାଇଁ ସହମତ ratio ରେ profit ବଣ୍ଟନ ଓ partners' capital accounts ସହ ଶେଷ କରନ୍ତୁ; ସର୍ବଦା closing Balance Sheet ସହ tally କରନ୍ତୁ।

www.scanneradda.com

www.scanneradda.com

ଅଧ୍ୟାୟ 10

Partnership and LLP Accounts

Partnership and LLP Accounts

46 ବିଷୟ · 82 ବର୍ଗୀକୃତ ପ୍ରଶ୍ନ · ଗୁରୁତ୍ୱ: C

ICAI ଦକ୍ଷତା ପ୍ରୋଫାଇଲ୍ Level I 5–20% · Level II 80–95% — ଏହି ଅଧ୍ୟାୟ **ପେପର ଅନୁରୂପ**

Level I — ସ୍ମୃତି, ବୋଧ	11.1%	574 ମଧ୍ୟରୁ 64 ମାର୍କ
Level II — ପ୍ରୟୋଗ, ବିଶ୍ଳେଷଣ	88.9%	574 ମଧ୍ୟରୁ 510 ମାର୍କ

ଏକକ 10.1: Partnership Accounts ର ପରିଚୟ (Introduction to Partnership Accounts)

Introduction to Partnership Accounts

P1-C10-U10.1 · ଗୁରୁତ୍ୱ D · ଅଧ୍ୟାୟରେ ର୍ୟାଙ୍କ 1 · ବର୍ଗ A · ଅଧ୍ୟାୟ ପ୍ରଶ୍ନର 23.2% · 19 ପ୍ରଶ୍ନ

ବିଷୟ 1: ପରିଚୟ: Partnership କାହିଁକି? (Introduction: Why Partnership?)

P1-C10-U10.1-T01 · Topic 1: Introduction: Why Partnership?

ଧାରଣା ଆଧାର — ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କୌଣସି ପରୀକ୍ଷା ପ୍ରଶ୍ନ ନାହିଁ · ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରସ୍ତୁତି ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ ଏକକ ର §1.1 ପଢ଼ନ୍ତୁ: sole proprietor ଏକା ସମ୍ଭାଳି ନପାରିଲେ ସମ୍ବଳ ଏକାଠି କରିବାର କାରଣ।

ଟିପ୍ପଣୀ

Partnership କାହିଁକି: ଆଜିର business ର financial ଓ managerial ଚାହିଦା ଜଣେ sole proprietor ଏକା ପୂରଣ କରିବା ସ୍ଥିତିରେ ନ ଥାଇପାରନ୍ତି, ତେଣୁ ଦୁଇ ବା ଅଧିକ ବ୍ୟକ୍ତି ନିଜର financial ଓ non-financial ସମ୍ବଳ ଏକାଠି କରି business ଚଳାନ୍ତି — ପରବର୍ତ୍ତୀ ଏକକଗୁଡ଼ିକ firms ର final accounts ଏବଂ partner ଙ୍କ admission, retirement ଓ ମୃତ୍ୟୁ ଆଲୋଚନା କରେ।

ବିଷୟ 2: Partnership ର ସଂଜ୍ଞା ଓ ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ (Definition and Features of Partnership)

P1-C10-U10.1-T02 · Topic 2: Definition and Features of Partnership

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ Study Material ର Sec 1.2 ରେ Indian Partnership Act, 1932 ଅଧୀନରେ Section 4 ର partnership ସଂଜ୍ଞା ଓ partnership ର ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ (agreement, business, profit ବଣ୍ଟନ, mutual agency, minor partner ଭାବେ,

partners ସଂଖ୍ୟା) ପଢ଼ନ୍ତୁ।

ଟିପ୍ପଣୀ

Sec 4, Indian Partnership Act, 1932 (SM): "Partnership is the relation between persons who have agreed to share the profit of a business carried on by all or any of them acting for all." — ଏହି ସଂଜ୍ଞା ଏହିପରି English ଶବ୍ଦରେ ହିଁ ଲେଖନ୍ତୁ।

ଛଅଟି ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ: (a) agreement — ଏହା contract ରୁ ଉତ୍ପନ୍ନ, status ରୁ ନୁହେଁ (HUF ପରି ନୁହେଁ); ଲିଖିତ deed ଆବଶ୍ୟକ ନୁହେଁ (Sec 5); (b) business — ପ୍ରତ୍ୟେକ trade, occupation ଓ profession ଏହାର ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ (Sec 2(b)); (c) profit ବଣ୍ଟନ — Sec 4 LOSSES ବଣ୍ଟନ ଉପରେ ଜୋର ଦିଏ ନାହିଁ, ତେଣୁ loss-sharing clause ଅପରିହାର୍ଯ୍ୟ ନୁହେଁ; (d) mutual agency — business ସମସ୍ତ (ALL) ବା ଯେକୌଣସି (ANY) partner ସମସ୍ତଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ଚଳାନ୍ତି, partners ପରସ୍ପରର principals ଓ agents; (e) minor — କେବଳ PROFITS ପାଇଁ ଭର୍ତ୍ତି ହୋଇପାରନ୍ତି, losses ବହନ କରିବାକୁ ବାଧ୍ୟ ନୁହଁନ୍ତି (losses major partners PSR ରେ ବହନ କରନ୍ତି); (f) partners ସଂଖ୍ୟା — ସର୍ବନିମ୍ନ 2, ସର୍ବାଧିକ 50 (Rule 10, Companies (Incorporation) Rules, 2014, Sec 464, Companies Act, 2013 ଅଧୀନରେ)।

ମୁଖ୍ୟ ନିଷ୍କର୍ଷ: business ପ୍ରତ୍ୟେକ partner ଚଳାଇବା ଆବଶ୍ୟକ ନୁହେଁ (NOT) (mutual agency ଯଥେଷ୍ଟ); PSR agreement ଦ୍ୱାରା ସ୍ଥିର ହୁଏ ଓ capital ratio ଉପରେ ନିର୍ଭର କରେ ନାହିଁ — agreement ନଥିଲେ profits ସମାନ ଭାବେ (EQUALLY) ବଣ୍ଟନ ହୁଏ, କଦାପି capital ratio ରେ ନୁହେଁ।

ବୋଧ (Understanding) କାରଣ ସହ ବୁଝାନ୍ତୁ · 2 ପ୍ରଶ୍ନ

- True/False ର ଯଥାର୍ଥତା ଦର୍ଶାଇ ପାରିବା ଉଚିତ: business ସମସ୍ତ (ALL) ବା ଯେକୌଣସି (ANY) partner ସମସ୍ତଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ଚଳାଇପାରନ୍ତି (mutual agency) --- ଏହାକୁ ପ୍ରତ୍ୟେକ partner ଚଳାଇବା ଆବଶ୍ୟକ ନୁହେଁ।
- profit sharing ratio ଓ capital contribution ratio କାହିଁକି ସମାନ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ ନୁହେଁ ବୁଝାନ୍ତୁ --- PSR agreement ଦ୍ୱାରା ସ୍ଥିର ହୁଏ; agreement ନଥିଲେ profits ସମାନ ଭାବେ (EQUALLY) ବଣ୍ଟନ ହୁଏ, capital ratio ରେ ନୁହେଁ।
- ପ୍ରତ୍ୟେକ ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ ପଛର ଯୁକ୍ତି ଜାଣନ୍ତୁ: partnership contract ରୁ ଉତ୍ପନ୍ନ (HUF ପରି status ରୁ ନୁହେଁ), Sec 4 ଅନୁଯାୟୀ losses ବଣ୍ଟନ ଅପରିହାର୍ଯ୍ୟ ନୁହେଁ, ଏବଂ minor କେବଳ profits ପାଇଁ ଭର୍ତ୍ତି ହୋଇପାରନ୍ତି।
- କାରଣ ସହ ସୀମା ମନେରଖନ୍ତୁ: ସର୍ବନିମ୍ନ 2 partners, ସର୍ବାଧିକ 50 (Companies Act, 2013 ର Sec 464 ଅଧୀନରେ Companies (Incorporation) Rules, 2014 ର Rule 10)।

TQ 2.1 · PYQ 2005-Nov [5] (xi) · True/False · 2M · Pg 510 **3× ପଚରାଯାଇଛି**	**LEVEL I** ବୋଧ (Understanding)	**ସହଜ**
TQ 2.2 · PYQ 2025-Sep [1] (a) (iii) {C} · True/False · 2M · Pg 511	**LEVEL I** ବୋଧ (Understanding)	**ସହଜ**

www.scanneradda.com

www.scanneradda.com

ବିଷୟ 3: Limited Liability Partnership

P1-C10-U10.1-T03 · Topic 3: Limited Liability Partnership

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ Study Material ର Sec 1.3 ପଢ଼ନ୍ତୁ: LLP ଓ small LLP ର ସଂଜ୍ଞା (2021 ରେ ସଂଶୋଧିତ LLP Act, 2008), LLP ର ପ୍ରକୃତି, designated partners (Sec 7), ସେମାନଙ୍କ liabilities, liability ର ସୀମା ଓ financial disclosures।

ଟିପ୍ପଣୀ

ସଂଜ୍ଞା (Sec 2, LLP Act, 2008): LLP ହେଉଛି "a partnership formed and registered under this Act"; LLP agreement ହେଉଛି partners ମଧ୍ୟରେ (ବା LLP ଓ partners ମଧ୍ୟରେ) ପାରସ୍ପରିକ rights ଓ duties ସ୍ଥିର କରୁଥିବା ଲିଖିତ agreement। **Small LLP (2021 Amendment):** contribution ≤ ₹25 ଲକ୍ଷ (₹5 କୋଟି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣଯୋଗ୍ୟ) ଏବଂ (AND) Statement of Accounts and Solvency ଅନୁଯାୟୀ ପୂର୍ବବର୍ଷ turnover ≤ ₹40 ଲକ୍ଷ (₹50 କୋଟି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣଯୋଗ୍ୟ)।

ପ୍ରକୃତି: body corporate, ନିଜ partners ଠାରୁ ପୃଥକ (SEPARATE) legal entity, perpetual succession; partners ବଦଳିଲେ ଏହାର ଅସ୍ତିତ୍ୱ, rights ବା liabilities ଉପରେ ପ୍ରଭାବ ପଡ଼େ ନାହିଁ; Indian Partnership Act, 1932 LLP ଉପରେ ଲାଗୁ ହୁଏ ନାହିଁ (NOT) (Sec 1.3.3)।

Partners: ଯେକୌଣସି individual ବା body corporate; unsound mind ବୋଲି ସାବ୍ୟସ୍ତ, undischarged insolvent, ବା insolvency application ବିଚାରାଧୀନ ଥିବା individual ଅଯୋଗ୍ୟ; ସର୍ବନିମ୍ନ 2 partners — 2 ରୁ କମ୍ ହୋଇ 6 ମାସରୁ ଅଧିକ business ଚାଲିଲେ, (ଜାଣିଶୁଣି) ଏକମାତ୍ର partner ସେହି ଅବଧିର obligations ପାଇଁ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଭାବେ ଦାୟୀ ହୁଅନ୍ତି।

Designated partners (Sec 7): ଅତି କମରେ ଦୁଇଜଣ, ଯେଉଁମାନେ INDIVIDUALS, ଅତି କମରେ ଜଣେ ଭାରତର resident (ଠିକ୍ ପୂର୍ବବର୍ଷରେ ≥120 ଦିନ ରହିଥିବା); ପୂର୍ବ consent ଆବଶ୍ୟକ ଓ ନିଯୁକ୍ତିର 30 ଦିନ ମଧ୍ୟରେ Registrar ପାଖରେ ବିବରଣୀ file କରିବାକୁ ହେବ; Act ଅଧୀନରେ ସମସ୍ତ acts/compliances (documents, returns, statements filing) ପାଇଁ ସେମାନେ ଦାୟୀ ଏବଂ ଉଲ୍ଲଂଘନ ପାଇଁ LLP ଉପରେ ଲାଗୁ ସମସ୍ତ (ALL) penalties ପାଇଁ ଦାୟୀ।

Liability ଓ disclosures: LLP ର obligations କେବଳ ତା'ର ନିଜର, LLP property ରୁ ପୂରଣ ହୁଏ; କେବଳ partner ହୋଇଥିବାରୁ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଭାବେ ଦାୟୀ ନୁହଁନ୍ତି; creditors ଙ୍କୁ ଠକିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ partners କାର୍ଯ୍ୟ କଲେ liability UNLIMITED; double entry ଅଧୀନରେ cash ବା accrual ଆଧାରରେ books; ବର୍ଷଶେଷର 6 ମାସ ମଧ୍ୟରେ designated partners ଙ୍କ ଦସ୍ତଖତ ସହ Statement of Account and Solvency Registrar ପାଖରେ file କରିବାକୁ ହେବ; ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଅନୁଯାୟୀ audit (କେତେକ classes କୁ ଛାଡ଼ ମିଳିପାରେ)।

ସ୍ମୃତି (Remembering) ମୁଖସ୍ଥ କରନ୍ତୁ — ଏହି ସଂସ୍କରଣରେ କୌଣସି ପ୍ରଶ୍ନ ନାହିଁ

- Short notes ପାଇଁ ମୁଖସ୍ଥ କରନ୍ତୁ: ପ୍ରତ୍ୟେକ LLP ରେ ଅତି କମରେ 2 ଜଣ individuals designated partners ରହିବା ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ, ଅତି କମରେ ଜଣେ ଭାରତର resident (ପୂର୍ବବର୍ଷରେ ଭାରତରେ 120 ଦିନରୁ କମ୍ ନୁହେଁ ରହିଥିବା); ପୂର୍ବ consent ଓ 30 ଦିନ ମଧ୍ୟରେ Registrar ପାଖରେ filing।
- Designated partners ଙ୍କ liabilities: LLP Act ଅଧୀନରେ ସମସ୍ତ acts/compliances (documents, returns, statements filing) ପାଇଁ ଦାୟୀ ଏବଂ ଉଲ୍ଲଂଘନ ପାଇଁ LLP ଉପରେ ଲାଗୁ ସମସ୍ତ penalties ପାଇଁ ଦାୟୀ।

www.scanneradda.com

- LLP ଓ partners ଙ୍କ liability ର ପରିସର: LLP ର obligations କେବଳ LLP property ରୁ ପୂରଣ ହୁଏ; କେବଳ partner ହୋଇଥିବାରୁ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଦାୟିତ୍ୱ ନାହିଁ; fraud କ୍ଷେତ୍ରରେ liability unlimited।

ବୋଧ (Understanding) କାରଣ ସହ ବୁଝାନ୍ତୁ · 4 ପ୍ରଶ୍ନ

- LLP ର ପ୍ରକୃତି (NATURE) ବୁଝାନ୍ତୁ: body corporate, partners ଠାରୁ ପୃଥକ legal entity, perpetual succession, partners ବଦଳିଲେ ଏହାର ଅସ୍ତିତ୍ୱ ପ୍ରଭାବିତ ହୁଏ ନାହିଁ।
- ଚିରାଚରିତ True/False ଫାନ୍ଦ: LLP Indian Partnership Act, 1932 ଦ୍ୱାରା ପରିଚାଳିତ ନୁହେଁ (NOT) --- ଏହା LLP Act, 2008 ଦ୍ୱାରା ପରିଚାଳିତ (Sec 1.3.3: 1932 Act ଲାଗୁ ନୁହେଁ)।
- Agreement ନଥିଲେ partners profits ସମାନ ଭାବେ (EQUALLY) ବାଣ୍ଟନ୍ତି, capital contribution ratio ରେ ନୁହେଁ --- ଆଇନଗତ କାରଣ ପ୍ରସ୍ତୁତ ରଖନ୍ତୁ।
- କିଏ partner ହୋଇପାରିବେ (CAN) (individual ବା body corporate) ଓ କିଏ ପାରିବେ ନାହିଁ (unsound mind, undischarged insolvent, insolvency application ବିଚାରାଧୀନ) ଜାଣନ୍ତୁ।

TQ 3.1 · PYQ 2019-Jun [1] (a) (v) · True/False · 2M · Pg 511	**LEVEL I** ବୋଧ (Understanding)	ସହଜ
TQ 3.3 · MTP 2024-Jun [1] (a) (iv) {C} · True/False · 2M · Pg 512 2× ପଚରାଯାଇଛି	**LEVEL I** ବୋଧ (Understanding)	ସହଜ
TQ 3.4 · PYQ 2025-May [1] (a) {C} · True/False · 4M · Pg 513	**LEVEL I** ବୋଧ (Understanding)	ସହଜ
TQ 3.2 · PYQ 2022-May [4] (b) DESC 5 Marks · · --- · Pg 511	**LEVEL I** ବୋଧ (Understanding)	

ବିଷୟ 4: ସାଧାରଣ Partnership Firm ଓ LLP ମଧ୍ୟରେ ପାର୍ଥକ୍ୟ (Distinction Between an Ordinary Partner ship Firm and An LLP)

P1-C10-U10.1-T04 · Topic 4: Distinction Between an Ordinary Partner ship Firm and An LLP

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ Study Material ର Sec 1.4 ରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ସାଧାରଣ partnership firm ଓ LLP ମଧ୍ୟରେ ସାରଣୀବଦ୍ଧ ପାର୍ଥକ୍ୟ (14 ଟି ପାର୍ଥକ୍ୟ ବିନ୍ଦୁ) ଶିଖନ୍ତୁ।

ଟିପ୍ପଣୀ

Sec 1.4 (14 ଆଧାର; table: LLP ବନାମ ordinary firm): ଅନ୍ୟ ଆଧାର — registration ର ଆଇନଗତ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଦ୍ୱାରା ସୃଷ୍ଟି ବନାମ agreement ଦ୍ୱାରା; ନାମରେ 'LLP' suffix ଅନିବାର୍ଯ୍ୟ ବନାମ ଯେକୌଣସି ନାମ; compliances ପାଇଁ କେବଳ designated partners ଉତ୍ତରଦାୟୀ ବନାମ ସମସ୍ତ partners।

ନିୟାମକ Act: LLP Act, 2008	Indian Partnership Act, 1932
Body corporate — ପୃଥକ legal entity; ନିଜ ନାମରେ assets ର ମାଲିକ	ପୃଥକ legal entity ନୁହେଁ; firm ର assets partners ଙ୍କ ମିଳିତ ମାଲିକାନାରେ

Perpetual succession — partner ଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ/insanity/retirement/insolvency ର କୌଣସି ପ୍ରଭାବ ନାହିଁ	Perpetual succession ନାହିଁ; ଏପରି ଘଟଣା ଅସ୍ତିତ୍ୱକୁ ପ୍ରଭାବିତ କରିପାରେ
Liability ସହମତ contribution ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସୀମିତ (କେବଳ wilful fraud ପାଇଁ unlimited)	Liability unlimited — partners ଙ୍କ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ assets ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବିସ୍ତୃତ
Partner ନିଜ କାର୍ଯ୍ୟ ଦ୍ୱାରା LLP କୁ ବାନ୍ଧନ୍ତି, କିନ୍ତୁ ଅନ୍ୟ partners ଙ୍କୁ ନୁହେଁ (NOT)	ପ୍ରତ୍ୟେକ partner firm କୁ ଏବଂ (AND) ଅନ୍ୟ partners ଙ୍କୁ ବାନ୍ଧନ୍ତି
Registration ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ; ସର୍ବନିମ୍ନ 2, ସର୍ବାଧିକ ସୀମା ନାହିଁ (NO maximum); ≥2 designated partners	Registration ସ୍ୱେଚ୍ଛାମୂଳକ (କେବଳ registered firm ମକଦ୍ଦମା କରିପାରେ); ସର୍ବାଧିକ 50 partners
Foreign nationals partners ହୋଇପାରନ୍ତି; minor କୁ benefits ରେ admit କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ (CANNOT)	Foreign nationals ହୋଇପାରିବେ ନାହିଁ; partners ଙ୍କ ସମ୍ମତିରେ minor କୁ benefits ରେ admit କରାଯାଇପାରେ

ବୋଧ (Understanding) କାରଣ ସହ ବୁଝାନ୍ତୁ — ଏହି ସଂସ୍କରଣରେ କୌଣସି ପ୍ରଶ୍ନ ନାହିଁ

- ପରୀକ୍ଷାରେ ପଚରାଯାଉଥିବା ଠିକ୍ ଆଧାରରେ ପାର୍ଥକ୍ୟ ଦର୍ଶାଇ ପାରିବା ଉଚିତ: ଲାଗୁ/ନିୟାମକ ଆଇନ (LLP Act, 2008 ବନାମ Indian Partnership Act, 1932), perpetual succession (partners ଙ୍କ death/insolvency ରେ LLP ପ୍ରଭାବିତ ନୁହେଁ), assets ର ମାଲିକାନା (ପୃଥକ legal entity ଭାବେ LLP assets ର ମାଲିକ; firm ରେ partners ମିଳିତ ଭାବେ ମାଲିକ), ଏବଂ liability (ସହମତ contribution ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସୀମିତ ବନାମ unlimited)।
- principal--agent ସମ୍ପର୍କର ପାର୍ଥକ୍ୟ ବୁଝାନ୍ତୁ: firm ରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ partner firm କୁ ଓ (AND) ଅନ୍ୟ partners ଙ୍କୁ ବାନ୍ଧନ୍ତି; LLP ରେ partner କେବଳ LLP କୁ ବାନ୍ଧନ୍ତି, co-partners ଙ୍କୁ ନୁହେଁ।
- ଏହା ମଧ୍ୟ ପୁନରାବୃତ୍ତି କରନ୍ତୁ: registration (LLP ପାଇଁ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ, firm ପାଇଁ ସ୍ୱେଚ୍ଛାଧୀନ), ସର୍ବାଧିକ partners (ସୀମା ନାହିଁ ବନାମ 50), designated partners, ବିଦେଶୀ ନାଗରିକ ଓ minors।

ବିଶ୍ଳେଷଣ (Analysis) ବିଶ୍ଳେଷଣ କରି ତୁଳନା କରନ୍ତୁ · 1 ପ୍ରଶ୍ନ

TQ 4.1 · PYQ 2022-Nov [4] (b) · Descriptive · 5M · Pg 513 — **LEVEL II** ବିଶ୍ଳେଷଣ (Analysis) — **କଠିନ**

ବିଷୟ 5: Partnership Deed ର ମୁଖ୍ୟ Clauses (Main Clauses in A Partnership Deed)

P1-C10-U10.1-T05 · Topic 5: Main Clauses in A Partnership Deed

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ Sec 1.5 ପଢ଼ନ୍ତୁ: Partnership Deed ର 14 ଟି ସାଧାରଣ clauses ଏବଂ, ବିଶେଷ କରି, Indian Partnership Act, 1932 ଅନୁଯାୟୀ partnership deed ର ଅନୁପସ୍ଥିତି (ABSENCE) ରେ ଲାଗୁ ନିୟମ।

ଟିପ୍ପଣୀ

www.scanneradda.com

www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com

14 ଟି ସାଧାରଣ clauses: (1) firm ଓ partners ଙ୍କ ନାମ; (2) ଆରମ୍ଭ ଓ ଅବଧି; (3) ପ୍ରତ୍ୟେକ partner ଙ୍କ capital; (4) ଅନୁମୋଦିତ drawings ଓ ସେଗୁଡ଼ିକର ସମୟ; (5) interest on capital, partner's loan ଉପରେ interest ଓ drawings ଉପରେ interest ର rates; (6) profit/loss sharing ratio; (7) partner's salary; (8) ପାରସ୍ପରିକ rights ଓ duties ରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ; (9) constitution ବଦଳିଲେ goodwill ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ପଦ୍ଧତି; (10) retirement ପ୍ରକ୍ରିୟା ଓ ପାଉଣା ପୈଠ; (11) ମୃତ partner ଙ୍କ executors ଙ୍କ ପାଉଣା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଓ ପୈଠ; (12) partner ଙ୍କ insolvency ଜନିତ losses ର treatment; (13) ବିବାଦ ସମାଧାନ ପ୍ରକ୍ରିୟା; (14) accounts ପ୍ରସ୍ତୁତି ଓ auditା

Deed ର ଅନୁପସ୍ଥିତି (ABSENCE) ରେ ନିୟମ (Act ଲାଗୁ): କୌଣସି partner ଙ୍କୁ salary **ନାହିଁ**; interest on capital **ନାହିଁ**; interest on drawings **ନାହିଁ**; partner ଙ୍କ firm କୁ ଦିଆଯାଇଥିବା LOAN ଉପରେ @6% p.a. interest; profits ଓ losses ସମାନ ଭାବେ (EQUALLY) ବଣ୍ଟନ (capital ratio ରେ ନୁହେଁ) — deed clause ଥିଲେ ତାହା ଏହି defaults କୁ ଅଗ୍ରାହ୍ୟ କରେ।

Registration: firm ର registration ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ନୁହେଁ, କିନ୍ତୁ registration ନ କଲେ partners/firm ଆଇନଗତ ପଦକ୍ଷେପ ନେବାରେ ପ୍ରତିବନ୍ଧ ଲାଗେ।

ଭୁଲ/ବାଦ ପଡ଼ିଥିବା appropriation ର adjustment: ପ୍ରତ୍ୟେକ partner ପାଇଁ ପୂର୍ବରୁ credit ହୋଇଥିବା ରାଶି ବନାମ ପ୍ରାପ୍ୟ ରାଶି ଗଣନା କରନ୍ତୁ, ଅଧିକ ରାଶି reverse କରନ୍ତୁ (ଫେରସ୍ତ ରାଶି divisible profit ବଢ଼ାଏ, PSR ରେ ପୁଣି credit ହୁଏ), ଏବଂ net effect ପାଇଁ capital/current A/cs ମାଧ୍ୟମରେ ଗୋଟିଏ (ONE) entry ଦିଅନ୍ତୁ — ଯଥା 10% ବଦଳରେ @12% interest credit ହୋଇଛି (A:B:C = 2:3:5, capitals 15L:30L:60L): Dr. C's Current A/c ₹15,000, Cr. A ₹12,000, Cr. B ₹3,000।

ବୋଧ (Understanding) କାରଣ ସହ ବୁଝାନ୍ତୁ · 4 ପ୍ରଶ୍ନ

- Deed ନଥିଲେ ଲାଗୁ default ନିୟମ ମୁଖସ୍ଥ କରି ଯଥାର୍ଥତା ଦର୍ଶାଇ ପାରିବା ଉଚିତ: partner's salary ନାହିଁ, interest on capital ନାହିଁ, interest on drawings ନାହିଁ, partner ଙ୍କ firm କୁ ଦିଆଯାଇଥିବା LOAN ଉପରେ @ 6% p.a. interest, ଏବଂ profits/losses ସମାନ ଭାବେ (EQUALLY) ବଣ୍ଟନ।
- ବାରମ୍ବାର ଦେଖାଯାଉଥିବା True/False ଫାନ୍ଦ: 'agreement ବିନା profits capital ratio ରେ ବଣ୍ଟନ' FALSE (ସମାନ ବଣ୍ଟନ); 'deed ନଥିଲେ partner's loan ଉପରେ @ 6% interest' TRUE; 'partnership firm assets ର ମାଲିକ ହୋଇପାରେ ନାହିଁ' କେବଳ ସାଧାରଣ firm ପାଇଁ TRUE (ପୃଥକ legal entity ନୁହେଁ) --- assets partners ଙ୍କ ମିଳିତ ମାଲିକାନାରେ ଥାଏ।
- partnership agreement ନଥିଲେ ଲାଗୁ ନିୟମଗୁଡ଼ିକ section-ଆଧାରିତ ଯୁକ୍ତି ସହ ତାଲିକାଭୁକ୍ତ କରୁଥିବା 5-mark descriptive ଉତ୍ତର ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ରୁହନ୍ତୁ।

TQ 5.1 · PYQ 2005-May [5] (viii) · True/False · 2M · Pg 514 13× ପଚରାଯାଇଛି	LEVEL I ବୋଧ (Understanding)	ସହଜ
TQ 5.2 · PYQ 2018-May [1] (a) (v) {C} · True/False · 2M · Pg 515 3× ପଚରାଯାଇଛି	LEVEL I ବୋଧ (Understanding)	ସହଜ
TQ 5.3 · PYQ 2019-Nov [1] (a) (v) {C} · True/False · 2M · Pg 515 4× ପଚରାଯାଇଛି	LEVEL I ବୋଧ (Understanding)	ସହଜ
TQ 5.4 · PYQ 2021-Jan [6] (b) · Descriptive · 5M · Pg 515	LEVEL I	ମଧ୍ୟମ

ବୋଧ (Understanding)

ପ୍ରୟୋଗ (Application) ପ୍ରକ୍ରିୟା ଅଭ୍ୟାସ କରନ୍ତୁ: 1 ପ୍ରଶ୍ନ

- deed ବ୍ୟବସ୍ଥା ପ୍ରୟୋଗ କରି ବିବାଦ/appropriations ର ସାଂଖ୍ୟିକ ସମାଧାନ ଅଭ୍ୟାସ କରନ୍ତୁ: partner ଙ୍କୁ salary, fixed capitals ଉପରେ interest, ଏବଂ ବାକି profit ର ବଣ୍ଟନ।
- appropriations (ଯଥା, ଭୁଲ rate ରେ interest) ବାଦ ପଡ଼ିଲେ ବା ଭୁଲ record ହେଲେ adjustment/rectification entries ଅଭ୍ୟାସ କରନ୍ତୁ — partner-ଅନୁଯାୟୀ net effect ଗଣନା କରି capital/current accounts ମାଧ୍ୟମରେ ଗୋଟିଏ adjusting journal entry ଦିଅନ୍ତୁ।

PQ 5.1 · PYQ 2021-Dec [3] (c) · Practical · 5M · Pg 516 **7× ପଚରାଯାଇଛି** **LEVEL II** ପ୍ରୟୋଗ (Application) **ମଧ୍ୟମ**

ବିଷୟ 6: Partners ଙ୍କ କ୍ଷମତା (Powers of Partners)

P1-C10-U10.1-T06 · Topic 6: Powers of Partners

ଧାରଣା ଆଧାର — ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କୌଣସି ପରୀକ୍ଷା ପ୍ରଶ୍ନ ନାହିଁ · ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରସ୍ତୁତି ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ §1.6 ପଢ଼ନ୍ତୁ: trading firm ର partner ଙ୍କ implied powers ଏବଂ ଯେଉଁ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଜଣେ partner ଏକାକୀ firm କୁ ବାନ୍ଧି ପାରନ୍ତି ନାହିଁ।

ଟିପ୍ପଣୀ

Implied powers (trading firm): ବିପରୀତ public notice ନଥିଲେ, partner ଙ୍କ contracts firm କୁ ବାନ୍ଧେ — (a) goods କିଣିବା ଓ ବିକିବା, (b) payments ଗ୍ରହଣ କରି ବୈଧ receipts ଦେବା, (c) firm ନାମରେ cheques draw କରିବା ଏବଂ bills of exchange ଓ promissory notes draw/accept/endorse କରିବା, (d) inventories-in-trade pledge କରି ବା ନକରି ଟଙ୍କା ଋଣ ନେବା, (e) firm ର business ପାଇଁ କର୍ମଚାରୀ ନିଯୁକ୍ତ କରିବା।

Implied power ନାହିଁ (ସମସ୍ତ partners ଙ୍କୁ ସହମତ ହେବାକୁ ହେବ): firm ର ବିବାଦ arbitration କୁ ପଠାଇବା, partner ଙ୍କ ନାମରେ bank account ଖୋଲିବା, କୌଣସି claim ର compromise/ତ୍ୟାଗ, firm ପକ୍ଷରୁ ଦାଖଲ suit ପ୍ରତ୍ୟାହାର, firm ବିରୁଦ୍ଧ suit ରେ liability ସ୍ୱୀକାର, firm ର ସ୍ଥାବର ସମ୍ପତ୍ତି ଅର୍ଜନ, firm ପକ୍ଷରୁ partnership ରେ ପ୍ରବେଶ; rights, duties ଓ powers ପାରସ୍ପରିକ ସମ୍ମତିରେ ବଦଳାଯାଇପାରେ।

ବିଷୟ 7: Accounts

P1-C10-U10.1-T07 · Topic 7: Accounts

ଧାରଣା ଆଧାର — ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କୌଣସି ପରୀକ୍ଷା ପ୍ରଶ୍ନ ନାହିଁ · ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରସ୍ତୁତି ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ §1.7 ପଢ଼ନ୍ତୁ: partnership accounts କେବଳ capital ଓ drawings accounts ରେ ହିଁ sole

www.scanneradda.com

www.scanneradda.com

proprietorship ଠାରୁ କିପରି ଭିନ୍ନ।

ଟିପ୍ପଣୀ

Firm ର accounts: Partnership Act କୌଣସି format ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରେ ନାହିଁ, ତେଣୁ accounts ମୌଳିକ ନିୟମ ଅନୁସରଣ କରେ; sole proprietorship ଠାରୁ ଏକମାତ୍ର ପାର୍ଥକ୍ୟ ହେଲା ଗୋଟିଏ Capital Account ବଦଳରେ ଯେତେ partners ସେତେ Capital Accounts ଥାଏ, ପ୍ରତ୍ୟେକରେ ସେହି partner ଆଣିଥିବା capital credit ହୁଏ।

Drawings: partner ଘରୋଇ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ନେଇଥିବା ଟଙ୍କା ତାଙ୍କ Capital A/c କୁ ବା ଅଲଗା Drawings A/c କୁ (ପ୍ରାୟତଃ Current A/c କୁହାଯାଏ) debit ହୁଏ; net figure ପାଇଁ Drawings A/c Capital A/c କୁ transfer ହୋଇପାରେ, କିନ୍ତୁ ପ୍ରାୟତଃ ଅଲଗା ରହେ — ତେଣୁ firm ର trial balance ରେ Capital ଓ Drawings ଉଭୟ accounts ଦେଖାଯାଇପାରେ।

ବିଷୟ 8: Profit and Loss Appropriation

P1-C10-U10.1-T08 · Topic 8: Profit and Loss Appropriation

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ Sec 1.8 ପଢ଼ନ୍ତୁ: Profit and Loss Appropriation Account ପ୍ରସ୍ତୁତି (salary, commission, interest on capital and drawings, transfer to reserve, balance ର ବଣ୍ଟନ) ଓ minimum profit ର guarantee ଉପରେ Sec 1.9.3।

ଟିପ୍ପଣୀ

କୌଶଳ: net profit P&L A/c ରୁ P&L Appropriation A/c ର credit କୁ transfer ହୁଏ; partners ଙ୍କ salary/commission ଓ interest on capital debit କରନ୍ତୁ (Dr. P&L Appropriation A/c, Cr. Partner's Capital/Current A/c), interest on drawings credit କରନ୍ତୁ, ଆବଶ୍ୟକ ହେଲେ transfer to reserve, ତା'ପରେ balance PSR ରେ ବଣ୍ଟନ କରନ୍ତୁ; DRAWINGS ନିଜେ Appropriation A/c ରେ କଦାପି ଦେଖାଯାଏ ନାହିଁ।

Deed ନଥିଲେ: ପ୍ରଥମେ partner's loan ଉପରେ @6% interest profit ରୁ ବାଦ ଯାଏ, ତା'ପରେ salary ନାହିଁ, interest on capital/drawings ନାହିଁ, ଏବଂ ବାକି ସମାନ ଭାବେ ବଣ୍ଟନ — ଯଥା profit ₹50,600 ରୁ loan interest ₹600 (₹20,000 × 6% × 6/12) ବାଦ = ₹50,000, ଯାହା ₹25,000 : ₹25,000 ରେ ବିଭକ୍ତ।

Minimum profit ର guarantee (Sec 1.9.3): guaranteed partner ଙ୍କ ସାଧାରଣ ଅଂଶ ≥ guaranteed ରାଶି ହେଲେ ସାଧାରଣ ଭାବେ ବଣ୍ଟନ କରନ୍ତୁ; କମ୍ ହେଲେ ସେ minimum ନିଅନ୍ତି ଓ ଅଭାବ ବହନ କରନ୍ତି (a) ବାକି ଜଣେ partner, (b) ଦୁଇ/ସମସ୍ତ partners ସହମତ ratio ରେ, ବା (c) ବାକି partners ନିଜ MUTUAL PSR ରେ — ପ୍ରଶ୍ନ ନୀରବ ରହିଲେ ଭାର ବାକି partners ଙ୍କ ଉପରେ mutual PSR ରେ ପଡ଼େ।

Interest on capital ସହ guarantee: ପ୍ରଥମେ Appropriation A/c ରେ interest on capital (ଓ salary) charge କରନ୍ତୁ, ବାକି (REMAINING) profit ରେ guaranteed partner ଙ୍କ ଅଂଶ ଗଣନା କରି guarantee ସହ ତୁଳନା କରନ୍ତୁ, ଏବଂ ଅଭାବ guarantee ଦେଉଥିବା partner(s) ଙ୍କ ଅଂଶକୁ debit କରନ୍ତୁ — ଯଥା 1/6th ଅଂଶ ପାଇଁ admit ହୋଇଥିବା ନୂଆ partner ଙ୍କୁ minimum guarantee ମିଳିଲେ ମଧ୍ୟ ସେହି ପ୍ରକ୍ରିୟା, ଅଭାବ ପୁରୁଣା partners ଙ୍କ

www.scanneradda.com

ବିରୁଦ୍ଧରେ adjust ହୁଏ।

ପ୍ରୟୋଗ (Application) ପ୍ରକ୍ରିୟା ଅଭ୍ୟାସ କରନ୍ତୁ · 3 ପ୍ରଶ୍ନ

- ମାନକ format ଅଭ୍ୟାସ କରନ୍ତୁ: Net profit b/d, ଏଥିରୁ appropriations (partner's salary, interest on capital) ବାଦ, interest on drawings ଯୋଗ, ତା'ପରେ ବାକି profit PSR ରେ ବଣ୍ଟନ କରନ୍ତୁ; ମନେରଖନ୍ତୁ drawings ନିଜେ Appropriation Account ରେ କଦାପି ଦେଖାଯାଏ ନାହିଁ।
- guaranteed-minimum-profit problems ଆୟତ୍ତ କରନ୍ତୁ: guaranteed partner ଙ୍କ ସାଧାରଣ ଅଂଶ କମ୍ ହେଲେ ଅଭାବ ବହନ କରେ (a) firm, (b) guarantee ଦେଉଥିବା ଜଣେ partner, ବା (c) ବାକି partners ସହମତ ବା mutual PSR ରେ --- ତିନୋଟି ଯାକ case Appropriation Account ଆକାରରେ ଅଭ୍ୟାସ କରନ୍ତୁ।
- ଦିଆଯାଇଥିବା rate ରେ (ଯଥା, 5% p.a.) interest on capital ସହ guarantee ଅଭ୍ୟାସ କରନ୍ତୁ --- interest charge କରିବା ପରେ (AFTER) guaranteed partner ଙ୍କ ଅଂଶ ଗଣନା କରି ଅଭାବ guarantor ଙ୍କୁ charge କରନ୍ତୁ।
- guaranteed profit ସହ 1/6th ଅଂଶ ପାଇଁ partner ଙ୍କ admission ପରି ପ୍ରଶ୍ନ କରନ୍ତୁ --- ମୋଟ profit ର 1/6 କୁ guaranteed ରାଶି ସହ ତୁଳନା କରି ଅଭାବ ପୁରୁଣା partners ଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ adjust କରନ୍ତୁ।

PQ 8.1 · PYQ 2005-May [4] (b) · Practical · 8M · Pg 518 5× ପଚରାଯାଇଛି	LEVEL II ପ୍ରୟୋଗ (Application)	ମଧ୍ୟମ
PQ 8.2 · PYQ 2023-Jun [4] (b) · Practical · 5M · Pg 519 2× ପଚରାଯାଇଛି	LEVEL II ପ୍ରୟୋଗ (Application)	ମଧ୍ୟମ
PQ 8.3 · PYQ 2023-Dec [4] (b) · Practical · 5M · Pg 520	LEVEL II ପ୍ରୟୋଗ (Application)	ମଧ୍ୟମ

ବିଷୟ 9: Fixed and Fluctuating Capital

P1-C10-U10.1-T09 · Topic 9: Fixed and Fluctuating Capital

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ Sec 1.9 ପଢ଼ନ୍ତୁ: fixed capital method (capital + current accounts) ବନାମ fluctuating capital method, interest on capital and drawings (product method), effective capital ratio ଓ capital ratio ରେ profit sharing।

ଟିପ୍ପଣୀ

ଦୁଇଟି methods: FIXED — capital A/c contribution ରେ ସ୍ଥିର; interest, salary, profit ଅଂଶ ଓ drawings CURRENT A/c ମାଧ୍ୟମରେ ଯାଏ; interest on capital କେବଳ capital A/c balance ଉପରେ ଗଣନା (current A/c ଉପରେ କଦାପି ନୁହେଁ)। FLUCTUATING — current A/c ନାହିଁ, ସବୁ items capital A/c ମାଧ୍ୟମରେ ଯାଏ, ତେଣୁ balance ସର୍ବଦା ବଦଳେ। **ସମ୍ପର୍କ:** fluctuating capital balance = fixed capital + current A/c balance।

Interest on capital: କେବଳ agreement ଥିଲେ, ଓ କେବଳ profits ରୁ ଦିଆଯାଏ; opening balance ଉପରେ ପୂରା ବର୍ଷ ଓ additions/withdrawals ଉପରେ ଆନୁପାତିକ interest — **product method:** Σ(amount × months outstanding) × rate/100 × 1/12; net LOSS ହେଲେ interest ନାହିଁ; profit ଅପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ହେଲେ (<

total interest), profit କୁ capital ratio ରେ ବଣ୍ଟନ କରନ୍ତୁ।

Interest on drawings: ଅସମାନ drawings — product method (Σ amount × ବର୍ଷଶେଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ months, ଏକ ମାସର rate ରେ interest); ତାରିଖ ନଥିଲେ — total drawings ଉପରେ 6 months; ସମାନ ମାସିକ drawings — ପ୍ରତି ମାସ ଆରମ୍ଭରେ ହେଲେ 6½ months, ଶେଷରେ ହେଲେ 5½; quarterly drawings — ପ୍ରତି quarter ଆରମ୍ଭରେ ହେଲେ total × rate × 7.5/12, ଶେଷରେ ହେଲେ × 4.5/12; entry: Dr. Partner's Capital (or Current) A/c, Cr. P&L Appropriation A/cl

Capital ratio (Sec 1.9.4): profits capital ratio ରେ ବଣ୍ଟନ ହେଉଥିଲେ — fixed capitals ସିଧାସଳଖ ratio ଦିଏ; introductions/withdrawals ଥିବା fluctuating capitals ପାଇଁ ପ୍ରତି partner ମାସ-ଅନୁଯାୟୀ weighted-average (effective) capital ଆବଶ୍ୟକ; ତା'ପରେ capital ଓ (AND) current A/cs ପ୍ରସ୍ତୁତ କରନ୍ତୁ (fixed method ରେ salary, interest on capital/drawings current A/cs ମାଧ୍ୟମରେ) ଏବଂ net profit ର errors rectify କରିବା ପରେ P&L Appropriation A/c ଓ revised Balance Sheet ପ୍ରସ୍ତୁତ କରନ୍ତୁ।

ପ୍ରୟୋଗ (Application) ପ୍ରକ୍ରିୟା ଅଭ୍ୟାସ କରନ୍ତୁ : 3 ପ୍ରଶ୍ନ

- ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ additions/withdrawals ଥିଲେ product method (amount x months x rate/12) ରେ interest on capital ଅଭ୍ୟାସ କରନ୍ତୁ; fixed capital method ରେ interest କେବଳ capital account balance ଉପରେ ଗଣନା ହୁଏ, current account ଉପରେ ନୁହେଁ।
- interest on drawings ଅଭ୍ୟାସ କରନ୍ତୁ: ଅସମାନ drawings ପାଇଁ product method; ତାରିଖ ନଥିଲେ ହାରାହାରି 6 months; ମାସିକ drawings ଆରମ୍ଭରେ 6.5 months, ଶେଷରେ 5.5 months; quarterly ଆରମ୍ଭରେ 7.5/12, ଶେଷରେ 4.5/12I
- effective capital ଅନୁପାତରେ profits ବଣ୍ଟନ ହେଲେ ମାସ-ଅନୁଯାୟୀ effective capital ଗଣନା ଅଭ୍ୟାସ କରନ୍ତୁ, ତା'ପରେ capital ଓ current accounts ପ୍ରସ୍ତୁତ କରନ୍ତୁ (fixed method ରେ salary, interest on capital/drawings current accounts କୁ credit/debit ହୁଏ)I

PQ 9.3 · PYQ 2025-Jan [3] (b) · Practical · 5M · Pg 527	LEVEL II ପ୍ରୟୋଗ (Application)	ମଧ୍ୟମ
PQ 9.4 · RTP 2025-Jan [12] (a) · Practical · --- · Pg 528 2× ପଚରାଯାଇଛି	LEVEL II ପ୍ରୟୋଗ (Application)	ମଧ୍ୟମ
PQ 9.1 · MTP 2022-Mar [4] (a) · Practical · 20M · Pg 521 2× ପଚରାଯାଇଛି	LEVEL II ପ୍ରୟୋଗ (Application)	କଠିନ

ବିଶ୍ଳେଷଣ (Analysis) ମିଶ୍ରିତ ତଥ୍ୟ ଉପରେ କାମ କରନ୍ତୁ : 1 ପ୍ରଶ୍ନ

- ପଛକୁ ଗଣନା (backward-calculation) ସ୍ଥିତି କରନ୍ତୁ: profit ବଣ୍ଟନ ଓ drawings ପରେ (AFTER) closing capitals ଦିଆଯାଇଥିଲେ opening capitals ପୁନର୍ଗଠନ କରନ୍ତୁ, ତା'ପରେ ପୂର୍ବରୁ ବାଦ ପଡ଼ିଥିବା interest on capital/drawings ପୁନର୍ଗଣନା କରି ଗୋଟିଏ adjustment entry ଦିଅନ୍ତୁ --- ପ୍ରତ୍ୟେକ partner ଉପରେ net effect ଅନୁସରଣ କରନ୍ତୁ।
- ପାରସ୍ପରିକ ସମ୍ପର୍କ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରନ୍ତୁ: PSR ରେ ଭୁଲ ଭାବେ ବଣ୍ଟିତ profit ବନାମ ପ୍ରଥମେ interest ଭାବେ ଯିବା ଉଚିତ ରାଶି --- correction ratio PSR ଠାରୁ ଭିନ୍ନ।

www.scanneradda.com

PQ 9.2 · RTP 2023-Jun [13] · Practical · --- · Pg 526 **2× ପଚରାଯାଇଛି** | **LEVEL II** ବିଶ୍ଳେଷଣ (Analysis) | **ମଧ୍ୟମ**

ସଂଶ୍ଲେଷଣ (Synthesis) ଆରମ୍ଭରୁ ଶେଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରନ୍ତୁ — ଏହି ସଂସ୍କରଣରେ କୌଣସି ପ୍ରଶ୍ନ ନାହିଁ

- trial balance/balance sheet ରୁ ଆରମ୍ଭରୁ ଶେଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରସ୍ତୁତି ଆୟତ୍ତ କରନ୍ତୁ: errors rectify କରି ସଂଶୋଧିତ net profit ବାହାର କରନ୍ତୁ, P&L Appropriation Account, partners ଙ୍କ capital ଓ (AND) current accounts, ଏବଂ revised Balance Sheet ପ୍ରସ୍ତୁତ କରନ୍ତୁ।
- ମନେରଖନ୍ତୁ: fluctuating capital balance = fixed capital + current account balance; ପ୍ରତ୍ୟେକ method ରେ interest, salary, profit ଅଂଶ ଓ drawings ଠିକ୍ account ରେ ଦେଖାନ୍ତୁ।

ଏକକ 10.2: Partnership Accounts ରେ Goodwill ର Treatment (Treatment of Goodwill in Partnership Accounts)

Treatment of Goodwill in Partnership Accounts

P1-C10-U10.2 · ଗୁରୁତ୍ୱ D · ଅଧ୍ୟାୟରେ ର୍ୟାଙ୍କ 6 · ବର୍ଗ C · ଅଧ୍ୟାୟ ପ୍ରଶ୍ନର 11.0% · 9 ପ୍ରଶ୍ନ

ବିଷୟ 1: Goodwill

P1-C10-U10.2-T01 · Topic 1: Goodwill

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ Sec 2.1 ପଢ଼ନ୍ତୁ: goodwill ର ଅର୍ଥ (ସାଧାରଣଠାରୁ ଅଧିକ profits ଦେଉଥିବା ସୁନାମର ମୂଲ୍ୟ), ଏହାକୁ ପ୍ରଭାବିତ କରୁଥିବା କାରକ, ଏବଂ Accounting Standard ର ସ୍ଥିତି ଯେ କେବଳ PURCHASED goodwill ହିଁ record ହୋଇପାରେ, self-generated goodwill capital accounts ମାଧ୍ୟମରେ written off/adjust ହୁଏ।

ଟିପ୍ପଣୀ

ଅର୍ଥ (SM): "Goodwill is the value of reputation of a firm in respect of profits expected in future over and above the normal rate of profits." — ପୁରୁଣା customers ପୁରୁଣା ସ୍ଥାନକୁ ହିଁ ଆସିବାର ସମ୍ଭାବନା; ଏହା ଏକ INTANGIBLE asset (fictitious ନୁହେଁ): ଦେଖାଯାଏ ନାହିଁ କି ଛୁଆଁଯାଏ ନାହିଁ, ତଥାପି ପ୍ରକୃତ, ଏହାର monetary/saleable value ଅଛି।

Valuation କେବେ ଆବଶ୍ୟକ: (a) partners ମଧ୍ୟରେ PSR ବଦଳିଲେ; (b) ନୂଆ partner admit ହେଲେ; (c) partner retire କଲେ ବା ମୃତ୍ୟୁ ହେଲେ; (d) business dissolve ବା ବିକ୍ରି ହେଲେ। **କାରକ:** goods ର ଗୁଣବତ୍ତା, ମାଲିକଙ୍କ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ସୁନାମ, ଅବସ୍ଥାନ, ପ୍ରାୟ monopoly ଅଧିକାର (ଯଥା main agency), trademarks ଓ patents, managerial ଦକ୍ଷତା, ଖର୍ଚ୍ଚ କମାଉଥିବା R&D, materials ପାଇଁ ବିଶେଷ contracts।

AS ସ୍ଥିତି: ଏକ intangible କେବଳ ସେତେବେଳେ recognise ହୁଏ ଯେତେବେଳେ ଏହା identifiable (ଅଲଗା ଭାବେ ବିକ୍ରିଯୋଗ୍ୟ), ଭବିଷ୍ୟତ economic benefits ସମ୍ଭାବ୍ୟ, ଓ cost ନିର୍ଭରଯୋଗ୍ୟ ଭାବେ ମାପଯୋଗ୍ୟ — internally generated (inherent) goodwill ଏଥିରୁ କୌଣସିଟି (NONE) ପୂରଣ କରେ ନାହିଁ, ତେଣୁ କେବଳ PURCHASED goodwill (ଟଙ୍କା ବା ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟର consideration, ଯଥା ₹2,50,000 ର net assets ପାଇଁ ₹3,00,000 ଦେଲେ

www.scanneradda.com

www.scanneradda.com

₹50,000 goodwill) record ହୋଇପାରେ।

Reconstitution ରେ: admission, retirement/death ବା PSR ପରିବର୍ତ୍ତନରେ goodwill account କଦାପି (NEVER) raise ହୁଏ ନାହିଁ — ମୂଲ୍ୟାଙ୍କିତ goodwill partners ଙ୍କ capital accounts ମାଧ୍ୟମରେ adjust ହୁଏ; purchased goodwill ଏକ ଅବଧି ମଧ୍ୟରେ written off (amortised) ହୁଏ, ଏବଂ reconstitution ସମୟରେ books ରେ ଥିବା ଯେକୌଣସି goodwill account — inherent ହେଉ ବା purchased — ତୁରନ୍ତ written off ହୁଏ।

ବୋଧ (Understanding) କାରଣ ସହ ବୁଝାନ୍ତୁ · 2 ପ୍ରଶ୍ନ

- True/False ଫାନ୍ଦ: 'Goodwill is a fictitious asset' FALSE --- goodwill ଏକ INTANGIBLE asset (ପ୍ରକୃତ, ବିକ୍ରିଯୋଗ୍ୟ ମୂଲ୍ୟ ଅଛି), realisable value ନଥିବା fictitious assets ପରି ନୁହେଁ।
- True/False ଫାନ୍ଦ: goodwill fixed instalment method ରେ 'depreciated' ହୁଏ ନାହିଁ --- intangible ହୋଇଥିବାରୁ purchased goodwill ଏକ ଅବଧି ମଧ୍ୟରେ AMORTISED/written off ହୁଏ; depreciation tangible fixed assets ପାଇଁ ଲାଗୁ।
- internally generated (inherent) goodwill କାହିଁକି recognise ହୁଏ ନାହିଁ ବୁଝାଇ ପାରିବା ଉଚିତ: identifiable ନୁହେଁ, ଭବିଷ୍ୟତ benefits ଅନିଶ୍ଚିତ, cost ନିର୍ଭରଯୋଗ୍ୟ ଭାବେ ମାପିହୁଏ ନାହିଁ --- ତେଣୁ reconstitution ରେ goodwill partners ଙ୍କ capital accounts ମାଧ୍ୟମରେ adjust ହୁଏ, books ରେ କଦାପି raise ହୁଏ ନାହିଁ।

TQ 1.1 · PYQ 2001-Nov [5] · True/False · 2M · Pg 535 **5× ପଚରାଯାଇଛି**	**LEVEL I** ବୋଧ (Understanding)	**ସହଜ**
TQ 1.2 · PYQ 2006-May [5] (x) · True/False · 2M · Pg 535	**LEVEL I** ବୋଧ (Understanding)	**ସହଜ**

ବିଷୟ 2: Goodwill Valuation ର ପଦ୍ଧତି (Methods for Goodwill Valuation)

P1-C10-U10.2-T02 · Topic 2: Methods for Goodwill Valuation

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ Sec 2.2 ପଢ଼ନ୍ତୁ: valuation ର ତିନୋଟି ଆଧାର — average profit (simple/weighted), super profit (number of years' purchase, annuity, capitalisation of super profit) ଓ capitalisation of average profit — ସେମାନଙ୍କ formulae ସହ, ଏବଂ weighted average କେବେ ଶ୍ରେୟସ୍କର।

ଟିପ୍ପଣୀ

Average profit ଆଧାର: Goodwill = Average profit × No. of years' purchase; profits ରେ ସ୍ପଷ୍ଟ ବୃଦ୍ଧି/ହ୍ରାସ ଧାରା ଥିଲେ WEIGHTED average ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ (ସର୍ବଶେଷ ବର୍ଷକୁ ସର୍ବାଧିକ weight — ଭବିଷ୍ୟତର ଅଧିକ ବାସ୍ତବ ଚିତ୍ର), ଅନ୍ୟଥା simple average; ପ୍ରଥମେ ଅତୀତ profits କୁ ଆଶାକରାଯାଉଥିବା ଭବିଷ୍ୟତ ପରିବର୍ତ୍ତନ, rectifications ଓ abnormal items ପାଇଁ adjust କରନ୍ତୁ।

Super profit ଆଧାର: Super profit = Average maintainable profit − Normal profit; Normal profit = Normal Rate of Return (NRR) × Capital employed; **Years' purchase:** Goodwill = Super profit × No. of years' purchase (ଯଥା capital ₹4,50,000, average profit ₹92,500, NRR 15% ⇒ super profit ₹25,000; 3

years' purchase ⇒ goodwill ₹75,000)।

Annuity method: Goodwill = Super profit × annuity (present-value) factor — years'-purchase ପଦ୍ଧତିରେ ଟଙ୍କାର time value ଉପେକ୍ଷା କରିବା ତ୍ରୁଟିକୁ ଏହା ଦୂର କରେ (ଯଥା 5 years ପାଇଁ @15% ରେ ₹3,000 super profit: 3,000 × 3.3522 = ₹10,056.60, ₹15,000 ନୁହେଁ)।

Capitalisation ଆଧାର: AVERAGE profit ର — Goodwill = Normal capital − Actual capital, ଯେଉଁଠି Normal capital = Average profit ÷ NRR ଓ Actual capital employed = Total assets − outside liabilities (ଯଥା 60,000 ÷ 12% = ₹5,00,000 ରୁ net assets ₹4,10,000 ବାଦ ⇒ goodwill ₹90,000); SUPER profit ର — Goodwill = Super profit ÷ NRR (ଯଥା 17,000 ÷ 12%)।

Maintainable profit ର adjustment: ଆବଶ୍ୟକ ସ୍ଥଳେ averaging ପୂର୍ବରୁ partner remuneration/interest on capital employed ବାଦ ଦିଅନ୍ତୁ (ଯଥା average ₹2,70,000 ରୁ ₹6,50,000 ଉପରେ 12% interest = ₹78,000 ଓ salaries ₹72,000 ବାଦ ⇒ adjusted profit ₹1,20,000) — ଏଠାରେ ଯେକୌଣସି ପରିବର୍ତ୍ତନ super profit ମାଧ୍ୟମରେ goodwill ଉପରେ ପ୍ରଭାବ ପକାଏ।

ପ୍ରୟୋଗ (Application) ପ୍ରକ୍ରିୟା ଅଭ୍ୟାସ କରନ୍ତୁ · 6 ପ୍ରଶ୍ନ

- Formulae ଅଭ୍ୟାସ କରନ୍ତୁ: Super Profit = Average Maintainable Profit − Normal Profit; Normal Profit = NRR x Capital Employed; Goodwill = Super Profit x No. of years' purchase; Annuity method: Goodwill = Super Profit x annuity factor।
- Capitalisation methods: average profit ର --- Goodwill = (Average Profit/NRR) − Capital Employed (Net Assets = Total Assets − External Liabilities); super profit ର --- Goodwill = Super Profit/NRR। ଏକା data ରେ ଉଭୟ ଅଭ୍ୟାସ କରନ୍ତୁ।
- Valuation ପୂର୍ବରୁ average maintainable profit adjust କରନ୍ତୁ: ବିକଳ୍ପ ଚାକିରିରୁ proprietor ଙ୍କ remuneration ବାଦ ଦିଅନ୍ତୁ, abnormal losses ପୁଣି ଯୋଗ କରନ୍ତୁ, abnormal gains ବାଦ ରଖନ୍ତୁ; ଦିଆଯାଇଥିଲେ market interest rate ରେ risk-return rate ଯୋଗ କରି NRR ପାଆନ୍ତୁ।
- profits ରେ ସ୍ପଷ୍ଟ ବୃଦ୍ଧି/ହ୍ରାସ ଧାରା ଥିଲେ weighted average profit (ସର୍ବଶେଷ ବର୍ଷକୁ ସର୍ବାଧିକ weight) ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ; ଅନ୍ୟଥା simple average।

PQ 2.2 · PYQ 2022-May [3] (Or) (c) (ii) · Practical · 5M · Pg 536 3× ପଚରାଯାଇଛି	LEVEL II ପ୍ରୟୋଗ (Application)	ମଧ୍ୟମ
PQ 2.3 · PYQ 2022-Nov [5] (b) · Practical · 5M · Pg 537 8× ପଚରାଯାଇଛି	LEVEL II ପ୍ରୟୋଗ (Application)	ମଧ୍ୟମ
PQ 2.4 · RTP 2023-Jun [14] · Practical · --- · Pg 538 5× ପଚରାଯାଇଛି	LEVEL II ପ୍ରୟୋଗ (Application)	ମଧ୍ୟମ
PQ 2.5 · RTP 2025-Jan [12] (b) · Practical · --- · Pg 539	LEVEL II ପ୍ରୟୋଗ (Application)	ମଧ୍ୟମ
PQ 2.1 · RTP 2019-Nov [14] (a) · Practical · --- · Pg 535	LEVEL II ପ୍ରୟୋଗ (Application)	
PQ 6.1 · PYQ 2026-Sep [3] (b) · Practical · 10M · Pg 540	LEVEL II	

www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com

www.scanneradda.com

ପ୍ରୟୋଗ (Application)

ବିଶ୍ଳେଷଣ (Analysis) ମିଶ୍ରିତ ତଥ୍ୟ ଉପରେ କାମ କରନ୍ତୁ — ଏହି ସଂସ୍କରଣରେ କୌଣସି ପ୍ରଶ୍ନ ନାହିଁ

- Balance Sheet ରୁ ଆରମ୍ଭ ହେଉଥିବା ବହୁ-ପର୍ଯ୍ୟାୟ problems କରନ୍ତୁ: ପ୍ରଥମେ capital employed (assets ରୁ outside liabilities ବାଦ) ଗଣନା କରନ୍ତୁ, ଅତୀତ profits କୁ rectifications ପାଇଁ adjust କରନ୍ତୁ (revenue କୁ charge ହୋଇଥିବା capital expenditure, stock ର over/under-valuation, abnormal items), ତା'ପରେ (THEN) ଆବଶ୍ୟକ method ରେ goodwill ର valuation କରନ୍ତୁ।
- ପାରସ୍ପରିକ ସମ୍ପର୍କ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରନ୍ତୁ: adjusted average profit ଗଣନା ପୂର୍ବରୁ depreciation policy ରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ବା partner salary/interest ବାଦ ଦେବା super profit କୁ ଓ ତେଣୁ goodwill କୁ ବଦଳାଏ।

ବିଷୟ 3: Goodwill Valuation ର ଆବଶ୍ୟକତା (Need for Valuation of Goodwill)

P1-C10-U10.2-T03 · Topic 3: Need for Valuation of Goodwill

ଧାରଣା ଆଧାର — ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କୌଣସି ପରୀକ୍ଷା ପ୍ରଶ୍ନ ନାହିଁ · ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରସ୍ତୁତି ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ §2.3 ପଢ଼ନ୍ତୁ: partnership rights adjust ହେଲେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଥର goodwill ର valuation କାହିଁକି କରିବାକୁ ହିଁ ପଡ଼େ।

ଟିପ୍ପଣୀ

ଆବଶ୍ୟକତା: partners ଙ୍କ ବିଦ୍ୟମାନ ସମ୍ପର୍କରେ ଯେକୌଣସି ପରିବର୍ତ୍ତନ କେତେକ partners ଙ୍କୁ ଭବିଷ୍ୟତ profit sacrifice କରାଏ ଓ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କୁ gain ଦିଏ — gainers goodwill ର ମୂଲ୍ୟ ଅନୁପାତରେ sacrificers ଙ୍କୁ କ୍ଷତିପୂରଣ ଦେବା ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ; ଏପରି adjustment ନୂଆ partner ଙ୍କ admission, profit sharing ratio ପରିବର୍ତ୍ତନ, partner ଙ୍କ retirement ବା ମୃତ୍ୟୁ ଏବଂ partnership ର dissolution ରେ ଆସେ।

ବିଷୟ 4: Partner ଙ୍କ Admission ରେ Goodwill ର Valuation (Valuation of Goodwill in Case of Admission of a Partner)

P1-C10-U10.2-T04 · Topic 4: Valuation of Goodwill in Case of Admission of a Partner

ଧାରଣା ଆଧାର — ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କୌଣସି ପରୀକ୍ଷା ପ୍ରଶ୍ନ ନାହିଁ · ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରସ୍ତୁତି ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ Nigam–Dhameja–Ghosh profit sharing ଢାଞ୍ଚା ସହ §2.4 ପଢ଼ନ୍ତୁ: sacrificing ratio ରେ goodwill ମାଧ୍ୟମରେ ପୁରୁଣା partners ଙ୍କୁ କ୍ଷତିପୂରଣ।

ଟିପ୍ପଣୀ

Admission ରେ ମୁଖ୍ୟ ସମସ୍ୟା: ନୂଆ partner profits ର ଅଂଶ ପାଆନ୍ତି ଓ ପୁରୁଣା partners ହରାନ୍ତି — profits ବଢ଼ିଲେ ମଧ୍ୟ ଅତିରିକ୍ତ profits ସମସ୍ତଙ୍କ ମିଳିତ ପ୍ରୟାସରୁ ଆସେ, ତେଣୁ ଛାଡ଼ିଥିବା ଅଂଶ ପାଇଁ ପୁରୁଣା partners

www.scanneradda.com

କ୍ଷତିପୂରଣର ହକଦାର; ଏହି କ୍ଷତିପୂରଣ goodwill ମାଧ୍ୟମରେ ସମାଧାନ ହୁଏ।

Sacrificing ratio: goodwill ପୁରୁଣା partners ଙ୍କ sacrifice ର କ୍ଷତିପୂରଣ, ତେଣୁ ଏହା profit sacrificing ratio (Old share – New share) ରେ ସେମାନଙ୍କୁ credit ହୁଏ; ନୂଆ partner ଙ୍କ ଅଂଶ ପୁରୁଣା partners ପୁରୁଣା profit sharing ratio ରେ (sacrificing ratio = old ratio) ବା ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ନୂଆ ratio ସହମତ ହେଲେ ଭିନ୍ନ ଅନୁପାତରେ sacrifice କରିପାରନ୍ତି।

ବିଷୟ 5: ନୂଆ Partner ଙ୍କ Admission ରେ Goodwill ର Accounting Treatment (Accounting Treatment of Goodwill in Case of Admission of a New Partner)

P1-C10-U10.2-T05 · Topic 5: Accounting Treatment of Goodwill in Case of Admission of a New Partner

ଧାରଣା ଆଧାର — ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କୌଣସି ପରୀକ୍ଷା ପ୍ରଶ୍ନ ନାହିଁ · ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରସ୍ତୁତି ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ Examples 1–4 ସହ §2.5 ପଢ଼ନ୍ତୁ: purchased ବନାମ inherent goodwill ଓ sacrificing ratio ରେ premium entries।

ଟିପ୍ପଣୀ

କେବଳ purchased goodwill record ହୁଏ: ଟଙ୍କା ବା ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟର consideration ଦିଆଗଲେ ହିଁ goodwill books ରେ record ହୁଏ; admission ରେ goodwill books ରେ raise କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ — ନୂଆ partner ଆଣିଥିବା premium sacrifice କରୁଥିବା ପୁରୁଣା partners ଙ୍କୁ profit sacrificing ratio ରେ credit ହୁଏ (Old ratio – New ratio; ଧନାତ୍ମକ ପାର୍ଥକ୍ୟ = sacrifice, ଋଣାତ୍ମକ = gain)।

Premium cash ରେ ଆଣିଲେ: Dr. Bank/Cash A/c (capital + premium) / Cr. ପୁରୁଣା partners' Capital A/cs (sacrificing ratio ରେ premium) ଓ Cr. ନୂଆ partner's Capital A/c (capital); premium ବିଦ୍ୟମାନ partners ଙ୍କୁ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଭାବେ ଦିଆଗଲେ firm ର books ରେ entry ନାହିଁ।

Premium ନ ଆଣିଲେ: ତଥାପି inherent goodwill books ରେ raise ହୁଏ ନାହିଁ — capital accounts ମାଧ୍ୟମରେ adjust କରନ୍ତୁ: Dr. New partner's Capital A/c ତାଙ୍କ goodwill ଅଂଶ ସହ / Cr. sacrificing partners' Capital A/cs sacrificing ratio ରେ; କେବଳ ନୂଆ partner ଙ୍କ ଅଂଶ ଦିଆଯାଇଥିଲେ, ପୁରୁଣା partners ନିଜ ପୁରୁଣା profit sharing ratio ରେ sacrifice କରନ୍ତି।

ବିଷୟ 6: Profit Sharing Ratio ବଦଳିଲେ Goodwill ର Accounting Treatment (Accounting Treatment of Goodwill in Case of Change in Profit Sharing Ratio)

P1-C10-U10.2-T06 · Topic 6: Accounting Treatment of Goodwill in Case of Change in Profit Sharing Ratio

ଧାରଣା ଆଧାର — ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କୌଣସି ପରୀକ୍ଷା ପ୍ରଶ୍ନ ନାହିଁ · ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରସ୍ତୁତି ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ Illustrations 7–8 ସହ §2.6 ପଢ଼ନ୍ତୁ: gaining partner capital accounts ମାଧ୍ୟମରେ sacrificing partner ଙ୍କୁ କ୍ଷତିପୂରଣ ଦିଅନ୍ତି।

ଟିପ୍ପଣୀ

Treatment: profit sharing ratio ବଦଳିଲେ goodwill ର ମୂଲ୍ୟ ସ୍ଥିର କରି profit sacrificing ratio ଆଧାରରେ partners ଙ୍କ capital accounts ମାଧ୍ୟମରେ adjust କରାଯାଏ — Dr. gaining partner's Capital A/c / Cr. sacrificing partner's Capital A/c (gain fraction × goodwill) ସହ; ଯଥା ସମାନ partners A, B, C 4:3:2 କୁ ଗଲେ, goodwill ₹90,000 — A 1/9 gain କରନ୍ତି ଓ C 1/9 ହରାନ୍ତି, ତେଣୁ Dr. A's Capital ₹10,000 / Cr. C's Capital ₹10,000।

ବିଷୟ 7: Partner ଙ୍କ Retirement ବା ମୃତ୍ୟୁରେ Goodwill ର Accounting Treatment (Accounting Treatment of Goodwill in Case of Retirement or Death of a Partner)

P1-C10-U10.2-T07 · Topic 7: Accounting Treatment of Goodwill in Case of Retirement or Death of a Partner

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ Sec 2.7 ପଢ଼ନ୍ତୁ (Sec 2.4--2.5 କୁ ଆଧାର କରି): retirement/death ରେ continuing partners outgoing partner ଙ୍କୁ ତାଙ୍କ goodwill ଅଂଶ ପାଇଁ ନିଜ GAINING ratio ରେ କ୍ଷତିପୂରଣ ଦିଅନ୍ତି; goodwill ର ମୂଲ୍ୟ retirement/death ତାରିଖରେ ନିରୂପିତ ହୁଏ ଓ goodwill account raise ନକରି capital accounts ମାଧ୍ୟମରେ adjust ହୁଏ।

ଟିପ୍ପଣୀ

ନିୟମ (Sec 2.7): retirement ରେ continuing partners PSR ରେ GAIN କରନ୍ତି, ତେଣୁ ସେମାନେ retiring partner ଙ୍କୁ ତାଙ୍କ goodwill ଅଂଶ GAINING ratio ରେ ଦିଅନ୍ତି (gain = new share − old share); ମୃତ୍ୟୁରେ ମଧ୍ୟ continuing partners ମୃତଙ୍କ ଉତ୍ତରାଧିକାରୀଙ୍କ ପ୍ରାପ୍ୟ ଅଂଶ ବହନ କରନ୍ତି; goodwill ର ମୂଲ୍ୟ retirement/death ର ତାରିଖ (DATE) ରେ ନିରୂପିତ ହୋଇ capital accounts ମାଧ୍ୟମରେ adjust ହୁଏ — goodwill account raise ହୁଏ ନାହିଁ।

Pro-forma entry: Dr. Continuing partners' Capital A/cs (gaining ratio) / Cr. Retiring (or Deceased) partner's Capital A/c ତାଙ୍କ goodwill ଅଂଶ ସହ — ଯଥା ସମାନ partners A, B, C, goodwill ₹90,000, C retire କଲେ: Dr. A ₹15,000, Dr. B ₹15,000, Cr. C ₹30,000; ନୂଆ ratio ଭିନ୍ନ ହେଲେ (Antoo 3:4:3 retiring, B ଓ C ସମାନ ଭାବେ ଚାଲୁ ରଖନ୍ତି), gains partner-ଅନୁଯାୟୀ ଗଣନା ହୁଏ (new − old: B 1/2−4/10=1/10, C 1/2−3/10=2/10) ଓ goodwill 1:2 ରେ debit ହୁଏ।

ବହୁ-ପର୍ଯ୍ୟାୟ problems ପାଇଁ checks: books ରେ ପୂର୍ବରୁ ଥିବା goodwill adjustment ପୂର୍ବରୁ ତୁରନ୍ତ (OLD ratio ରେ) written off ହୁଏ; ପ୍ରତ୍ୟେକ ପରବର୍ତ୍ତୀ reconstitution ରେ ସେହି ପର୍ଯ୍ୟାୟର sacrificing/gaining ratio ରେ କେବଳ goodwill ମୂଲ୍ୟର ପରିବର୍ତ୍ତନ (CHANGE) adjust କରନ୍ତୁ; gainers ଙ୍କ ମୋଟ debits outgoing/sacrificing partner ଙ୍କ credit ସହ ସମାନ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ, ଏବଂ ଅନ୍ତିମ Balance Sheet ରେ goodwill କଦାପି asset ଭାବେ

www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com

www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com

ଦେଖାଯିବ ନାହିଁ।

ବିଶ୍ଳେଷଣ (Analysis) ମିଶ୍ରିତ ତଥ୍ୟ ଉପରେ କାମ କରନ୍ତୁ · 1 ପ୍ରଶ୍ନ

- Adjustment entry ଆୟତ୍ତ କରନ୍ତୁ: gaining partners' capital A/cs Dr. (gaining ratio = new share − old share ରେ) To retiring/deceased partner's capital A/c ତାଙ୍କ goodwill ଅଂଶ ସହ; books ରେ ଥିବା goodwill ପ୍ରଥମେ OLD ratio ରେ written off କରିବା ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ।
- firm ର constitution ଏକାଧିକ ଥର ବଦଳୁଥିବା ବହୁ-ଘଟଣା problems ଅଭ୍ୟାସ କରନ୍ତୁ (ଯଥା, ପ୍ରତ୍ୟେକ ତାରିଖରେ goodwill ପୁନର୍ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ସହ କ୍ରମିକ admissions/ପରିବର୍ତ୍ତନ, ଯେପରି P ପ୍ରଥମେ Q ଓ ପରେ R କୁ admit କରେ): ପ୍ରତ୍ୟେକ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ sacrificing/gaining ratios ଗଣନା କରି କେବଳ goodwill ମୂଲ୍ୟର ପରିବର୍ତ୍ତନ (CHANGE) capital accounts ମାଧ୍ୟମରେ adjust କରନ୍ତୁ।
- ପ୍ରତ୍ୟେକ ପର୍ଯ୍ୟାୟ cross-check କରନ୍ତୁ: gainers ଙ୍କ ମୋଟ debits sacrificing/outgoing partner ଙ୍କ credit ସହ ସମାନ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ; ଅନ୍ତିମ Balance Sheet ରେ goodwill କଦାପି asset ଭାବେ ଦେଖାଯିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ।

PQ 7.1 · PYQ 2025-Sep [3] (b) · Practical · 8M · Pg 542 — LEVEL II ବିଶ୍ଳେଷଣ (Analysis) — କଠିନ

ଏକକ 10.3: Admission of a New Partner

Admission of a New Partner

P1-C10-U10.3 · ଗୁରୁତ୍ୱ C · ଅଧ୍ୟାୟରେ ର୍ଯାଙ୍କ 3 · ବର୍ଗ A · ଅଧ୍ୟାୟ ପ୍ରଶ୍ନର 17.1% · 14 ପ୍ରଶ୍ନ

ବିଷୟ 1: ପରିଚୟ (Introduction)

P1-C10-U10.3-T01 · Topic 1: Introduction

ଧାରଣା ଆଧାର — ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କୌଣସି ପରୀକ୍ଷା ପ୍ରଶ୍ନ ନାହିଁ · ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରସ୍ତୁତି ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ §3.1 ପଢ଼ନ୍ତୁ: ନୂଆ partner ଙ୍କ admission ତାରିଖରେ updated balance sheet କାହିଁକି ଆବଶ୍ୟକ।

ଟିପ୍ପଣୀ

Admission ର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ: firm ର ଲାଭ ପାଇଁ ନୂଆ partner admit କରାଯାଏ — partnership capital ବଢ଼ାଇବା ପାଇଁ କିମ୍ବା firm ର management ସୁଦୃଢ଼ କରିବା ପାଇଁ।

Admission ରେ entries: admission ତାରିଖ ସୁଦ୍ଧା asset values ର ସମସ୍ତ appreciation/reduction, unrecorded ବା unpaid liabilities, ଏବଂ ସମସ୍ତ accrued କିନ୍ତୁ unrecorded profits/losses କୁ accounts କୁ ଆଣନ୍ତୁ, ଯାହାଦ୍ୱାରା old partners ଙ୍କ Capital A/cs ଠିକ୍ figures ଦେଖାଏ ଓ ପରବର୍ତ୍ତୀ profits/losses incoming partner ଓ old partners ମଧ୍ୟରେ ଆପେଆପେ ବଣ୍ଟାଯାଏ; goodwill ର ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ କରି ତାହାକୁ ମଧ୍ୟ accounts

କୁ ଆଣିବାକୁ ହେବ (ଏକକ 2 ର treatment ଅନୁସାରେ)।

ବିଷୟ 2: Revaluation Account or Profit and Loss Adjustment Account

P1-C10-U10.3-T02 · Topic 2: Revaluation Account or Profit and Loss Adjustment Account

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ Sec 3.2 ପଢ଼ନ୍ତୁ: admission ସମୟରେ Revaluation Account (ଯାହାକୁ Profit and Loss Adjustment Account ମଧ୍ୟ କୁହାଯାଏ) ର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଓ entries; revised values ଦେଖାଇବାକୁ ନ ଥିଲେ Memorandum Revaluation Account; ଏବଂ ଦୁଇଟି ମଧ୍ୟରେ ପାର୍ଥକ୍ୟ।

ଟିପ୍ପଣୀ

ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ: admission ରେ Revaluation Account — ALSO KNOWN AS Profit and Loss Adjustment Account — ମାଧ୍ୟମରେ assets ର revaluation ଓ liabilities ର ପୁନଃ ଆକଳନ ହୁଏ, ଯାହାଦ୍ୱାରା Balance Sheet update ହୁଏ ଓ old partners ଙ୍କ capitals accrued profits/losses ଦେଖାଏ; assets ରେ ସମସ୍ତ ହ୍ରାସ ଓ liabilities ରେ ସମସ୍ତ ବୃଦ୍ଧି debit କରନ୍ତୁ, assets ରେ ସମସ୍ତ ବୃଦ୍ଧି ଓ liabilities ରେ ସମସ୍ତ ହ୍ରାସ credit କରନ୍ତୁ; balance (profit/loss) OLD PSR ରେ OLD partners ଙ୍କୁ ଯାଏ (new ratio ରେ ସମସ୍ତ partners ଙ୍କୁ କେବେ ନୁହେଁ), ଏବଂ ନୂଆ Balance Sheet ରେ assets/liabilities revised figures ରେ ଦେଖାଯାଏ।

Pro-forma entries: Dr. Revaluation A/c / Cr. Assets (decrease) ଓ Cr. Liabilities (increase); Dr. Assets (increase) ଓ Dr. Liabilities (decrease) / Cr. Revaluation A/c; profit ହେଲେ: Dr. Revaluation A/c / Cr. Old partners' Capital A/cs (old ratio); loss ହେଲେ: Dr. Old partners' Capital A/cs / Cr. Revaluation A/c।

Memorandum Revaluation A/c (revised values NOT to be shown): ଦୁଇ ଭାଗ — ପ୍ରଥମ ଭାଗ ସାଧାରଣ ଭାବେ revaluation record କରେ (assets/liabilities ର ledger ରେ କୌଣସି ପରିବର୍ତ୍ତନ ନାହିଁ), ଫଳ OLD ratio ରେ OLD partners ଙ୍କୁ; ଦ୍ୱିତୀୟ ଭାଗ ପ୍ରଥମ ଭାଗର entries କୁ ଓଲଟାଏ (REVERSES), ତେଣୁ book values ଅପରିବର୍ତ୍ତିତ ରହେ, ଏହାର ଫଳ ନୂଆ partner ସମେତ (INCLUDING) ALL partners ଙ୍କୁ NEW ratio ରେ ଯାଏ; ପ୍ରଥମ ଭାଗରେ profit ହେଲେ ଦ୍ୱିତୀୟ ଭାଗରେ ସମାନ loss ନିଶ୍ଚିତ (ଓ ବିପରୀତ କ୍ରମେ)।

Revaluation ବନାମ Memorandum: Revaluation A/c — assets/liabilities revalued figures ରେ ଦେଖାଯାଏ, ଗୋଟିଏ account, net ଫଳ old ratio ରେ old partners ଙ୍କୁ; Memorandum — ନୂଆ Balance Sheet ରେ ପୁରୁଣା figures ରହେ, ଦୁଇ ଭାଗ, ପ୍ରଥମ ଭାଗ old partners ଙ୍କୁ (old ratio) ଓ ଦ୍ୱିତୀୟ (reversing) ଭାଗ ସମସ୍ତ partners ଙ୍କୁ (new ratio); ବିକଳ୍ପ ଭାବେ ପୁରୁଣା book values ରେ ହିଁ capital A/cs ମାଧ୍ୟମରେ ଏହି ପରିବର୍ତ୍ତନ ସିଧାସଳଖ adjust କରାଯାଇପାରେ।

ପୂର୍ଣ୍ଣ ସମସ୍ୟା ଅଭ୍ୟାସ: ସାଧାରଣ adjustments — assets ର appreciation/depreciation, provision for doubtful debts, outstanding/unrecorded liabilities, unrecorded assets, joint life policy, investments; ଏହା ସହ SACRIFICING ratio ରେ capital A/cs ମାଧ୍ୟମରେ goodwill adjustment (premium cash ରେ ଅଣାଯାଇ ନ ଥିଲେ), OLD ratio ରେ reserves transfer, ତା'ପରେ Capital A/cs, Cash/Bank A/c ଓ ନୂଆ Balance Sheet — ଶେଷରେ ନୂଆ partner ଙ୍କ capital ଆଧାରରେ capitals କୁ ନୂଆ PSR ଅନୁପାତରେ କରାଯାଇପାରେ, excess/shortfall cash ବା current A/cs ମାଧ୍ୟମରେ settle ହୁଏ (LLP ରେ admission ପାଇଁ

www.scanneradda.com

ମଧ୍ୟ ସମାନ technique)।

ବୋଧ (Understanding) କାରଣ ସହ ବୁଝାନ୍ତୁ : 3 ପ୍ରଶ୍ନ

- True/False ଫାନ୍ଦ (ବାରମ୍ବାର ପଚରାଯାଇଛି): admission ରେ revaluation ର profit/loss OLD partners ଙ୍କୁ OLD profit sharing ratio ରେ ଯାଏ --- 'transferred to all partners in new ratio' FALSE।
- 'Revaluation Account is also known as Profit and Loss Adjustment Account' --- TRUE; କାହିଁକି ଜାଣନ୍ତୁ: old partners ଙ୍କ capitals adjust କରିବା ପାଇଁ ଏହା assets/liabilities ର ମୂଲ୍ୟ ପରିବର୍ତ୍ତନ record କରେ।
- Memorandum Revaluation Account ବୁଝାନ୍ତୁ: ପ୍ରଥମ ଭାଗ old partners ଙ୍କୁ old ratio ରେ, ଓଲଟା ଦ୍ୱିତୀୟ ଭାଗ ALL partners ଙ୍କୁ (ନୂଆ partner ସମେତ) new ratio ରେ, book values ଅପରିବର୍ତ୍ତିତ।

TQ 2.1 · PYQ 2020-Nov [1] (a) (i) {C} · True/False · 2M · Pg 546 4× ପଚରାଯାଇଛି	LEVEL I ବୋଧ (Understanding)	ସହଜ
TQ 2.2 · PYQ 2024-Jun [1] (a) (vi) {C} · True/False · 2M · Pg 547	LEVEL I ବୋଧ (Understanding)	ସହଜ
TQ 2.3 · MTP 2025-Jan S2 [1] (a) (iv) · True/False · 2M · Pg 547	LEVEL I ବୋଧ (Understanding)	

ପ୍ରୟୋଗ (Application) ପ୍ରଶ୍ନ ସମାଧାନ କରନ୍ତୁ : 5 ପ୍ରଶ୍ନ

PQ 2.1 · RTP 2023-Jun [15] · Practical · --- · Pg 547 3× ପଚରାଯାଇଛି	LEVEL II ପ୍ରୟୋଗ (Application)	କଠିନ
PQ 2.2 · PYQ 2024-Jun [4] (a) · Practical · 12M · Pg 550 2× ପଚରାଯାଇଛି	LEVEL II ପ୍ରୟୋଗ (Application)	କଠିନ
PQ 2.4 · PYQ 2026-Jan [3] (b) · Practical · 10M · Pg 556	LEVEL II ପ୍ରୟୋଗ (Application)	କଠିନ
PQ 2.5 · PYQ 2026-May [3] (a) · Practical · 10M · Pg 559	LEVEL II ପ୍ରୟୋଗ (Application)	କଠିନ
PQ 2.3 · MTP 2025-Jan S2 [4] (a) · Practical · 10M · Pg 553 6× ପଚରାଯାଇଛି	LEVEL II ପ୍ରୟୋଗ (Application)	

ସଂଶ୍ଲେଷଣ (Synthesis) ଆରମ୍ଭରୁ ଶେଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରନ୍ତୁ — ଏହି ସଂସ୍କରଣରେ କୌଣସି ପ୍ରଶ୍ନ ନାହିଁ

- ଆଦ୍ୟନ୍ତ admission ସମସ୍ୟାରେ ଦକ୍ଷ ହୁଅନ୍ତୁ: Revaluation A/c, Partners' Capital Accounts, Cash/Bank A/c ଓ ନୂଆ Balance Sheet ସାଧାରଣ adjustments ସହ --- assets ର appreciation/depreciation, provision for doubtful debts, outstanding/unrecorded liabilities, unrecorded assets, joint life policy ଓ investments।
- Revaluation କୁ sacrificing ratio ରେ capital accounts ମାଧ୍ୟମରେ goodwill adjustment (ନୂଆ partner ଙ୍କ premium ବା goodwill cash ରେ ଅଣାଯାଇ ନ ଥିଲେ) ଓ old ratio ରେ reserves transfer ସହ ମିଶାନ୍ତୁ।
- Capital adjustment ଅଭ୍ୟାସ କରନ୍ତୁ: ନୂଆ partner ଙ୍କ capital ଆଧାରରେ capitals କୁ ନୂଆ PSR ଅନୁପାତରେ କରିବା, excess/shortfall cash ବା current accounts ମାଧ୍ୟମରେ settle।

www.scanneradda.com

- ଏହି variants ମଧ୍ୟ ଅଭ୍ୟାସ କରନ୍ତୁ: ଅତୀତ profits ଭୁଲ ବଣ୍ଟା ହୋଇଥିଲେ ବା accounts cash basis ରେ ଥିଲେ admission ପୂର୍ବରୁ ସଂଶୋଧନ (mercantile adjustments), ଏବଂ LLP setting ରେ admission --- technique ସମାନ।

ବିଷୟ 3: Balance Sheet ରେ ଥିବା Reserves (Reserves in the Balance Sheet)

P1-C10-U10.3-T03 · Topic 3: Reserves in the Balance Sheet

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ Sec 3.3 ପଢ଼ନ୍ତୁ: admission ସମୟରେ Balance Sheet ରେ ଥିବା General Reserve, Profit and Loss Account ର credit balance ବା ଅନ୍ୟ accumulated profits କୁ ଅନ୍ୟ adjustments ପୂର୍ବରୁ OLD partners ଙ୍କ capital accounts କୁ OLD profit sharing ratio ରେ transfer କରିବା ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ।

ଟିପ୍ପଣୀ

ନିୟମ (Sec 3.3): ନୂଆ partner admit ହେଲେ Balance Sheet ରେ ଥିବା ଯେକୌଣସି reserve ଆଦି (General Reserve, P&L A/c credit balance, ଅନ୍ୟ accumulated profits) କୁ OLD partners ଙ୍କ Capital A/cs କୁ OLD PSR ରେ transfer କରିବା ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ — **entry:** Dr. Reserves/P&L A/c / Cr. Old partners' Capital A/cs (old ratio); ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବେ ଆବଶ୍ୟକ ନ ହେଲେ reserves କୁ ନୂଆ firm ର Balance Sheet କୁ ନିଅନ୍ତୁ ନାହିଁ।

Accumulated losses: P&L A/c ର debit balance ମଧ୍ୟ ସେହିପରି old partners ଙ୍କ capital A/cs କୁ old ratio ରେ transfer (debit) ହୁଏ।

ପୂର୍ଣ୍ଣ ସମସ୍ୟାର କ୍ରମ: reserves transfer (old ratio) → asset/liability ପରିବର୍ତ୍ତନ ପାଇଁ Revaluation A/c (old ratio) → goodwill adjustment (sacrificing ratio) → ନୂଆ partner capital ଆଣନ୍ତି → Capital A/cs ଓ ନୂଆ Balance Sheet; ଦିଆଯାଇଥିବା % ରେ provision for doubtful debts, land and buildings/plant/inventory ର revaluation, outstanding liabilities, ଏବଂ incomer old partners ଙ୍କଠାରୁ ନିଜ share ନେଉଥିଲେ ନୂଆ PSR ଅଭ୍ୟାସ କରନ୍ତୁ — ଶେଷ Balance Sheet ମେଳ ଖାଇବା ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ।

ବୋଧ (Understanding) କାରଣ ସହ ବୁଝାନ୍ତୁ · 1 ପ୍ରଶ୍ନ

PQ 3.1 · PYQ 2021-Dec [4] (b) · Practical · 10M · Pg 562 3× ପଚରାଯାଇଛି	LEVEL I ବୋଧ (Understanding)	ମଧ୍ୟମ

ପ୍ରୟୋଗ (Application) ପ୍ରଶ୍ନ ସମାଧାନ କରନ୍ତୁ · 3 ପ୍ରଶ୍ନ

PQ 3.2 · PYQ 2024-Sep [3] (b) · Practical · 10M · Pg 564 3× ପଚରାଯାଇଛି	LEVEL II ପ୍ରୟୋଗ (Application)	କଠିନ
PQ 3.3 · PYQ 2025-May [3] (b) · Practical · 8M · Pg 567 2× ପଚରାଯାଇଛି	LEVEL II ପ୍ରୟୋଗ (Application)	କଠିନ
PQ 3.4 · PYQ 2025-Sep [4] (a) · Practical · 12M · Pg 571	LEVEL II ପ୍ରୟୋଗ (Application)	କଠିନ

www.scanneradda.com

ସଂଶ୍ଲେଷଣ (Synthesis) ଆରମ୍ଭରୁ ଶେଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରନ୍ତୁ — ଏହି ସଂସ୍କରଣରେ କୌଣସି ପ୍ରଶ୍ନ ନାହିଁ

- General Reserve/P&L balance ଥିବା ପୂର୍ଣ୍ଣ admission ପ୍ରଶ୍ନରେ ଦକ୍ଷ ହୁଅନ୍ତୁ: entry --- Reserve/P&L A/c Dr. To old partners' capital A/cs old ratio ରେ; ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବେ ଆବଶ୍ୟକ ନ ହେଲେ ନୂଆ firm ର Balance Sheet ରେ reserves କେବେ ରଖନ୍ତୁ ନାହିଁ।
- ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଶୃଙ୍ଖଳା ଆଦ୍ୟନ୍ତ ଅଭ୍ୟାସ କରନ୍ତୁ: reserves transfer (old ratio) → asset/liability ପରିବର୍ତ୍ତନ ପାଇଁ Revaluation A/c (old ratio) → goodwill adjustment (sacrificing ratio) → ନୂଆ partner capital ଆଣନ୍ତି → Capital Accounts ଓ ନୂଆ Balance Sheet।
- ଅଭ୍ୟାସ ପାଇଁ ସାଧାରଣ adjustments: ଦିଆଯାଇଥିବା % ରେ provision for doubtful debts, land & buildings/plant ର revaluation, outstanding liabilities, ଏବଂ incoming partner old partners ଙ୍କଠାରୁ share ନେଉଥିଲେ ନୂଆ PSR ଗଣନା।
- ସଠିକତା ଯାଞ୍ଚ: ସମସ୍ତ transfers ପରେ Balance Sheet ମେଳ ଖାଇବା ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ; accumulated losses (P&L ର Dr. balance) ମଧ୍ୟ ସେହିପରି old partners ଙ୍କୁ old ratio ରେ debit ହୁଏ।

ବିଷୟ 4: ନୂଆ Profit Sharing Ratio ର ଗଣନା (Computation of New Profit Sharing Ratio)

P1-C10-U10.3-T04 · Topic 4: Computation of New Profit Sharing Ratio

ଧାରଣା ଆଧାର — ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କୌଣସି ପରୀକ୍ଷା ପ୍ରଶ୍ନ ନାହିଁ · ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରସ୍ତୁତି ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ §3.4 ର Cases I–V କୁ worked examples ସହ ପଢ଼ନ୍ତୁ: ନୂଆ partner ଙ୍କୁ ଦିଆଯାଇଥିବା share ରୁ ନୂଆ ratio ଗଣନା।

ଟିପ୍ପଣୀ

Default ନିୟମ: ବିପରୀତ ଚୁକ୍ତି ନ ଥିଲେ old partners ପରସ୍ପର ମଧ୍ୟରେ old ratio ରେ ଜାରି ରଖନ୍ତି — 1 ରୁ ନୂଆ partner ଙ୍କ share ବାଦ୍ ଦେଇ ବାକିକୁ old partners ମଧ୍ୟରେ old ratio ରେ ବାଣ୍ଟନ୍ତୁ; ଯଥା A:B = 3:2, C 1/5 ପାଇଁ admit → A = 4/5×3/5 = 12/25, B = 8/25, ନୂଆ ratio 12:8:5।

ଅନ୍ୟ cases: (II) ନୂଆ partner old partners ଙ୍କଠାରୁ ଦିଆଯାଇଥିବା ratio ରେ share କିଣନ୍ତି — ପ୍ରତ୍ୟେକ partner ଙ୍କ old share ରୁ ତାଙ୍କ ଦିଆଯାଇଥିବା ଅଂଶ ବାଦ୍ ଦିଅନ୍ତୁ; (III) old partners ନିଜ share ର ଏକ fraction ଛାଡ଼ନ୍ତି — new share = old share − share surrendered, C's share = surrenders ର ସମଷ୍ଟି; (IV) share ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଜଣେ partner ଙ୍କଠାରୁ ନିଆଯାଏ — କେବଳ ସେହି partner ଙ୍କ share କମେ; (V) old partners ଙ୍କଠାରୁ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ratio ରେ share ନିଆଯାଏ।

ବିଷୟ 5: Hidden Goodwill

P1-C10-U10.3-T05 · Topic 5: Hidden Goodwill

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ Sec 3.5 ପଢ଼ନ୍ତୁ: goodwill ର ମୂଲ୍ୟ ଦିଆଯାଇ ନ ଥିଲେ ଏହାକୁ ଅନୁମାନ କରନ୍ତୁ — (incoming partner's

www.scanneradda.com

capital x ତାଙ୍କ share ର reciprocal) LESS (ନୂଆ partner ସମେତ ସମସ୍ତ partners ଙ୍କ ମୋଟ capitals ସହ accumulated profits/reserves); ଏହି ଅନୁମିତ goodwill କୁ capital accounts ମାଧ୍ୟମରେ sacrificing ratio ରେ adjust କରାଯାଏ।

ଟିପ୍ପଣୀ

ଅନୁମାନ formula (Sec 3.5): goodwill ର ମୂଲ୍ୟ ଦିଆଯାଇ ନ ଥିଲେ — Hidden goodwill = (Incoming partner's capital × ତାଙ୍କ share ର reciprocal) − (old partners ଙ୍କ ମୋଟ capitals + net accumulated profits ଓ reserves, ଯଦି ଥାଏ + incoming partner ଆଣିଥିବା capital)।

Worked example: A ଓ B, ପ୍ରତ୍ୟେକଙ୍କ capital ₹7,000, C କୁ 1/4 share ପାଇଁ ₹8,000 capital ସହ admit କରନ୍ତି ⇒ implied firm capital = 8,000 × 4/1 = ₹32,000; hidden goodwill = 32,000 − (7,000 + 7,000 + 8,000) = ₹10,000।

Adjustment entry (goodwill account ଖୋଲାଯାଏ ନାହିଁ): Dr. ନୂଆ partner's Capital A/c ଅନୁମିତ goodwill ରେ ତାଙ୍କ (HIS) share ସହ / Cr. Old (sacrificing) partners' Capital A/cs sacrificing ratio ରେ — ଯଥା Dr. C's Capital A/c ₹2,500 (₹10,000 × 1/4) / Cr. A ₹1,250, Cr. B ₹1,250।

ମିଶ୍ରିତ ସମସ୍ୟା ଓ ଯାଞ୍ଚ: hidden goodwill ଗଣନା କଲାବେଳେ accumulated profits/reserves କୁ ବାଦ୍ ଅଂଶରେ ଧରନ୍ତୁ; reserves transfer, assets/liabilities ର revaluation ଓ ନୂଆ ratio ରେ capital ପୁନର୍ବିନ୍ୟାସ ସହ ମିଶାନ୍ତୁ; ଯାଞ୍ଚ କରନ୍ତୁ ଯେ ନୂଆ firm ର capitals ଓ liabilities ର ମୋଟ revalued assets ସହ ସମାନ ଏବଂ ଶେଷ Balance Sheet ରେ କୌଣସି goodwill ନାହିଁ (NO)।

ପ୍ରୟୋଗ (Application) ପ୍ରଶ୍ନ ସମାଧାନ କରନ୍ତୁ · 2 ପ୍ରଶ୍ନ

PQ 5.1 · PYQ 2006-May [4] · Practical · 15M · Pg 574	LEVEL II ପ୍ରୟୋଗ (Application)	କଠିନ
PQ 5.2 · MTP 2024-Jul [4] (a) · Practical · 12M · Pg 578 5× ପଚରାଯାଇଛି	LEVEL II ପ୍ରୟୋଗ (Application)	କଠିନ

ସଂଶ୍ଳେଷଣ (Synthesis) ଆରମ୍ଭରୁ ଶେଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରନ୍ତୁ — ଏହି ସଂସ୍କରଣରେ କୌଣସି ପ୍ରଶ୍ନ ନାହିଁ

- ଯେଉଁ ପୂର୍ଣ୍ଣ admission ସମସ୍ୟାରେ ପ୍ରଥମେ ନୂଆ partner ଙ୍କ capital ଓ profit share ରୁ goodwill ଅନୁମାନ (INFERRED) କରିବାକୁ ପଡ଼େ ସେଥିରେ ଦକ୍ଷ ହୁଅନ୍ତୁ (ଯଥା 1/4 share ପାଇଁ capital ₹18,000 ଅର୍ଥ total capital ₹72,000; ପ୍ରକୃତ ମିଳିତ capitals ର ଅଭାବ = hidden goodwill), ତା'ପରେ Revaluation A/c, Capital A/cs ଓ Balance Sheet ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କରନ୍ତୁ।
- Goodwill account ନ ଖୋଲି goodwill adjustment ଦିଅନ୍ତୁ: ନୂଆ partner's capital A/c Dr. To old partners' capital A/cs (sacrificing ratio) ଅନୁମିତ goodwill ରେ ତାଙ୍କ share ପାଇଁ।
- Hidden goodwill କୁ reserves transfer, assets/liabilities ର revaluation ଓ ନୂଆ ratio ରେ capital ପୁନର୍ବିନ୍ୟାସ ସହ ମିଶାଇ ଅଭ୍ୟାସ କରନ୍ତୁ — hidden goodwill ଗଣନାରେ accumulated profits ଓ reserves କୁ ବାଦ୍ ଅଂଶରେ ଧରନ୍ତୁ।
- ଯାଞ୍ଚ କରନ୍ତୁ: ନୂଆ firm ର capitals ଓ liabilities ର ମୋଟ revalued assets ସହ ସମାନ; ଶେଷ Balance Sheet ରେ କୌଣସି goodwill ନାହିଁ।

www.scanneradda.com

ଏକକ 10.4: Retirement of a Partner

Retirement of a Partner

P1-C10-U10.4 · ଗୁରୁତ୍ୱ D · ଅଧ୍ୟାୟରେ ର୍ୟାଙ୍କ 5 · ବର୍ଗ C · ଅଧ୍ୟାୟ ପ୍ରଶ୍ନର 12.2% · 10 ପ୍ରଶ୍ନ

ବିଷୟ 1: ପରିଚୟ (Introduction)

P1-C10-U10.4-T01 · Topic 1: Introduction

ଧାରଣା ଆଧାର — ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କୌଣସି ପରୀକ୍ଷା ପ୍ରଶ୍ନ ନାହିଁ · ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରସ୍ତୁତି ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ §4.1 ପଢ଼ନ୍ତୁ: ଜଣେ partner retire କଲେ readjustments ର କ୍ରମ।

ଟିପ୍ପଣୀ

Retirement: ବାର୍ଦ୍ଧକ୍ୟ, ଅସୁସ୍ଥତା ଆଦି କାରଣରୁ ଜଣେ partner retire କରିପାରନ୍ତି; ବ୍ୟବସାୟ ସାଧାରଣତଃ ଶେଷ ହୁଏ ନାହିଁ — continuing partners ଏହାକୁ ଚଳାନ୍ତି, ଏବଂ profit sharing ratio ରେ ସେମାନେ ଲାଭବାନ ହେଉଥିବାରୁ retiring partner ଙ୍କ claim ପରିଶୋଧ ପାଇଁ ଅର୍ଥର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରନ୍ତି।

Readjustment କ୍ରମ: assets ଓ liabilities ର revaluation, goodwill ର ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ, joint life policy ର surrender value (ଯଦି ଥାଏ) ବିଚାର, revaluation profit ଓ reserves କୁ partners ଙ୍କ capital/current accounts କୁ transfer, ଏବଂ ଶେଷରେ retiring partner ଙ୍କ ଦେୟ ରାଶି ସ୍ଥିର କରି ପରିଶୋଧ।

ବିଷୟ 2: Gaining Ratio ର ଗଣନା (Calculation of Gaining Ratio)

P1-C10-U10.4-T02 · Topic 2: Calculation of Gaining Ratio

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ ଏକକ 4 (Retirement of a Partner) ର Section 4.2 ପଢ଼ନ୍ତୁ: ସବୁ cases ରେ ନୂଆ profit sharing ratio ଓ gaining ratio ର ଗଣନା --- ନୂଆ ratio ଦିଆଯାଇଥିଲେ, ଦିଆଯାଇ ନ ଥିଲେ, gain ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଥିଲେ, ଏବଂ retiring partner ଙ୍କ share ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ratio ରେ ନିଆଗଲେ।

ଟିପ୍ପଣୀ

ମୂଳ ନିୟମ: retirement ରେ continuing partners retiring partner ଙ୍କ share ନିଅନ୍ତି, ତେଣୁ ସେମାନେ ସର୍ବଦା gain କରନ୍ତି; Gaining ratio = New share − Old share, ଏବଂ New share = Old share + Gain — ବିୟୋଗ ପୂର୍ବରୁ ସମସ୍ତ shares କୁ ସାଧାରଣ ହର (common denominator) ରେ ଆଣନ୍ତୁ; ଏହା admission ରେ ବ୍ୟବହୃତ sacrificing ratio (Old − New) ର ବିପରୀତ ପ୍ରତିବିମ୍ବ।

SM ର ଚାରି cases: (i) new ratio ଦିଆଯାଇଛି — gain = new − old; (ii) new ratio ଦିଆଯାଇ ନାହିଁ (NOT) — ବାକି partners ପୁରୁଣା inter-se ratio ରେ ଜାରି ରଖନ୍ତି, ତେଣୁ gaining ratio = ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ old ratio

www.scanneradda.com

www.scanneradda.com

(retiring partner ଙ୍କ share କାଟି ଦିଅନ୍ତୁ, ଯଥା 3:2:1, Bhaskar retire → 3:1); (iii) gain ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ — New = Old + Gain (2/6+2/6=4/6, 1/6+1/6=2/6 → 2:1); (iv) retiring partner ଙ୍କ share ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ratio ରେ ନିଆଗଲେ — gain = ତାଙ୍କ share × ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ fraction (Tasha ଙ୍କ 2/6 Deepu:Honey 2:1 ରେ ନିଅନ୍ତି → gains 4/18 ଓ 2/18, new ratio 13:5)।

Worked example (SM 4.2): A, B, C 5:3:2 ରେ ଅଂଶୀଦାର; B retire କରନ୍ତି, A ଓ C 3:2 ରେ ରାଜି → A ର gain 3/5−5/10 = 1/10, C ର gain 2/5−2/10 = 2/10, gaining ratio 1:2; ସେମାନେ 5:2 ରେ ଜାରି ରଖିଥିଲେ gained share ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ old ratio ରେ ବଣ୍ଟା ହୁଅନ୍ତା।

Gaining ratio ର ବ୍ୟବହାର: retiring partner ଙ୍କୁ ତାଙ୍କ goodwill share credit କରିବାକୁ continuing partners ଙ୍କ capital A/cs gaining ratio ରେ debit ହୁଏ (goodwill books ରେ raise ହୁଏ ନାହିଁ); revalued figures/reserve ନୂଆ Balance Sheet ରେ ଦେଖାଇବାକୁ ନ ଥିଲେ ମଧ୍ୟ ବ୍ୟବହୃତ — retiring partner ଙ୍କ net ଦେୟ ରାଶି gainers gaining ratio ରେ ବହନ କରନ୍ତି।

ବୋଧ (Understanding) କାରଣ ସହ ବୁଝାନ୍ତୁ · 1 ପ୍ରଶ୍ନ

- True/False ବିନ୍ଦୁଟି ଯୁକ୍ତି ସହ ପ୍ରମାଣ କରିବାକୁ ସକ୍ଷମ ହୁଅନ୍ତୁ: partner retire କଲେ continuing partners ସର୍ବଦା gain କରନ୍ତି --- retiring partner ଙ୍କ share ସେମାନେ ନିଅନ୍ତି, ଫଳରେ ସେମାନଙ୍କ profit share ବଢ଼େ।
- ବୁଝାନ୍ତୁ: ନୂଆ ratio ସ୍ଥିର ନ ହେଲେ ବାକି partners ଭବିଷ୍ୟତ profits (ଓ gain) ସେମାନଙ୍କ ପୁରୁଣା inter-se ratio ରେ କାହିଁକି ବାଣ୍ଟନ୍ତି।
- Gaining ratio (goodwill ପାଇଁ continuing partners ଙ୍କୁ debit କରିବାକୁ ବ୍ୟବହୃତ) ଓ admission ରେ sacrificing ratio ମଧ୍ୟରେ ପାର୍ଥକ୍ୟ କରନ୍ତୁ।

TQ 2.1 · MTP 2022-Nov S2 [1] (a) (v) {C} · True/False · 2M · Pg 582 3× **LEVEL I** ବୋଧ (Understanding)
ପଚରାଯାଇଛି

ପ୍ରୟୋଗ (Application) ପ୍ରକ୍ରିୟା ଅଭ୍ୟାସ କରନ୍ତୁ — ଏହି ସଂସ୍କରଣରେ କୌଣସି ପ୍ରଶ୍ନ ନାହିଁ

- ଅଭ୍ୟାସ କରନ୍ତୁ: Gaining ratio = New share − Old share; New share = Old share + retiring partner ଙ୍କଠାରୁ ନିଆଯାଇଥିବା share।
- SM table ର ପ୍ରତ୍ୟେକ case କରନ୍ତୁ: (i) new ratio ଦିଆଯାଇଛି, (ii) new ratio ଦିଆଯାଇ ନାହିଁ (old ratio ଜାରି), (iii) gaining ratio ଦିଆଯାଇଛି (New = Old + Gain), (iv) retiring partner ଙ୍କ share ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ratio ରେ surrender (ଯଥା B ତାଙ୍କ share A ଓ C ଙ୍କୁ original ratio ରେ ବନାମ 2:1 ପରି ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ratio ରେ ଦିଅନ୍ତି)।
- Fraction ଗଣନା ସାବଧାନରେ ଅଭ୍ୟାସ କରନ୍ତୁ --- ବିୟୋଗ ପୂର୍ବରୁ ସମସ୍ତ shares କୁ common denominator ରେ ଆଣନ୍ତୁ।

ବିଷୟ 3: Partner ଙ୍କ retirement ସମୟରେ assets ଓ liabilities ର revaluation (Revaluation of Assets and Liabilities on Retirement of a Partner)

P1-C10-U10.4-T03 · Topic 3: Revaluation of Assets and Liabilities on Retirement of a Partner

ଧାରଣା ଆଧାର — ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କୌଣସି ପରୀକ୍ଷା ପ୍ରଶ୍ନ ନାହିଁ · ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରସ୍ତୁତି ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ

www.scanneradda.com

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ §4.3 ପଢ଼ନ୍ତୁ: Revaluation A/c entries, ଏବଂ revalued figures balance sheet ରେ ଦେଖାଇବାକୁ ନ ଥିଲେ ବିକଳ୍ପ ପଦ୍ଧତି।

ଟିପ୍ପଣୀ

Revaluation A/c: revaluation ର profit ବା loss retiring partner ସମେତ ALL partners ଙ୍କୁ ବିଦ୍ୟମାନ profit sharing ratio ରେ ବଣ୍ଟାଯାଏ — profit ପାଇଁ "Dr. Revaluation A/c / Cr. Partners' Capital A/cs" (loss ପାଇଁ ଓଲଟା); ଏହି transfer ଦ୍ୱାରା account (ଯାହାକୁ Profit and Loss Adjustment A/c ମଧ୍ୟ କୁହାଯାଏ) ଆପେଆପେ close ହୁଏ।

Revalued figures ଦେଖାଇବାକୁ ନ ଥିଲେ: ଗୋଟିଏ net entry ଦିଅନ୍ତୁ — Dr. continuing partners' Capital A/cs (gaining ratio ରେ) / Cr. retiring partner's Capital A/c ତାଙ୍କ revaluation share ସହ; କିମ୍ବା old ratio ରେ revaluation record କରି new ratio ରେ ଓଲଟାନ୍ତୁ (two-entry method) — ଅଲଗା Revaluation A/c ଆବଶ୍ୟକ ନାହିଁ; Memorandum Revaluation A/c ମଧ୍ୟ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇପାରେ।

ବିଷୟ 4: Reserves

P1-C10-U10.4-T04 · Topic 4: Reserves

ଧାରଣା ଆଧାର — ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କୌଣସି ପରୀକ୍ଷା ପ୍ରଶ୍ନ ନାହିଁ · ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରସ୍ତୁତି ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ §4.4 କୁ A-B-C ଓ X-Y-Z ଉଦାହରଣ ସହ ପଢ଼ନ୍ତୁ: retirement ସମୟରେ undistributed reserves ର transfer।

ଟିପ୍ପଣୀ

ନିୟମ: balance sheet ରେ ଥିବା undistributed profit/reserve ସମସ୍ତ partners ଙ୍କ Capital A/cs କୁ OLD profit sharing ratio ରେ credit ହୁଏ ("Dr. Reserve A/c / Cr. Partners' Capital A/cs"); ବିକଳ୍ପ ଭାବେ କେବଳ retiring partner ଙ୍କ share ତାଙ୍କ Capital A/c କୁ transfer କରାଯାଇପାରେ — କିନ୍ତୁ continuing partners ଙ୍କ inter se ratio ଅପରିବର୍ତ୍ତିତ ଥିଲେ ହିଁ ଏହା ଚଳେ।

Ratio ବଦଳିଲେ: continuing partners ନୂଆ inter se ratio ରେ share କଲେ (gaining ratio ଭିନ୍ନ ହେଲେ), old ratio ରେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ବଣ୍ଟନ କରିବାକୁ ହେବ; ସେମାନେ reserve କୁ balance sheet ରେ ରଖିବାକୁ ଚାହିଁଲେ adjustment ଦିଅନ୍ତୁ — Dr. continuing partners' Capital A/cs gaining ratio ରେ / Cr. retiring partner's Capital A/c reserve ରେ ତାଙ୍କ share ସହ।

www.scanneradda.com

ବିଷୟ 5: Retiring partner ଙ୍କୁ ଅନ୍ତିମ ପରିଶୋଧ (Final Payment to a Retiring Partner)

P1-C10-U10.4-T05 · Topic 5: Final Payment to a Retiring Partner

ଧାରଣା ଆଧାର — ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କୌଣସି ପରୀକ୍ଷା ପ୍ରଶ୍ନ ନାହିଁ · ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରସ୍ତୁତି ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ §4.5 ପଢ଼ନ୍ତୁ: retiring partner ଙ୍କ claim ସ୍ଥିର କରୁଥିବା adjustments ଓ discharge ର ପଦ୍ଧତି।

ଟିପ୍ପଣୀ

Claim: (i) reserve ର transfer, (ii) goodwill ର transfer ଓ (iii) revaluation ର profit/loss adjust କରିବା ପରେ retiring partner ଙ୍କ Capital A/c ର credit balance ହିଁ ଦେୟ ରାଶି; ପୂର୍ଣ୍ଣ ପରିଶୋଧ — "Dr. Retiring Partner's Capital A/c / Cr. Bank A/c"; ଆଂଶିକ loan ଭାବେ ରଖିଲେ — "Dr. Retiring Partner's Capital A/c / Cr. Retiring Partner's Loan A/c and Cr. Bank A/c"।

ଚୁକ୍ତି ଅନୁସାରେ ପଦ୍ଧତି: (a) outstanding balance ଉପରେ interest ସହ କିସ୍ତିରେ ପରିଶୋଧ, ଯାହା outgoing partner's loan ଭାବେ ଗଣ୍ୟ, (b) fixed interest ବା profit ର ଅଂଶ ସହ firm କୁ loan ଭାବେ ରାଶି, (c) retired partner ଙ୍କୁ ଜୀବନସାରା ବା ସ୍ଥିରୀକୃତ ବର୍ଷ/ଜଣେ ନିର୍ଭରଶୀଳଙ୍କ ଜୀବନକାଳ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ annuity।

ବିଷୟ 6: Partner ଙ୍କ loan କିସ୍ତିରେ ପରିଶୋଧ (Paying a Partner's Loan in Instalment)

P1-C10-U10.4-T06 · Topic 6: Paying a Partner's Loan in Instalment

ଧାରଣା ଆଧାର — ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କୌଣସି ପରୀକ୍ଷା ପ୍ରଶ୍ନ ନାହିଁ · ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରସ୍ତୁତି ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ §4.6 କୁ ₹30,000 loan ଉଦାହରଣ ଓ Retiring Partner's Loan Account ସହ ପଢ଼ନ୍ତୁ।

ଟିପ୍ପଣୀ

ପଦ୍ଧତି: loan କୁ ସମାନ ଭାଗରେ ବାଣ୍ଟନ୍ତୁ; ପ୍ରତି payment = ସମାନ loan କିସ୍ତି + outstanding balance ଉପରେ ସେହି ଅବଧିର interest; ଯଥା ₹30,000 loan 4 ବାର୍ଷିକ କିସ୍ତିରେ 6% ରେ — Year 1 ରେ ₹7,500 + ₹1,800 = ₹9,300 ଦେଲେ ₹22,500 ବାକି, Year 2 ରେ ₹7,500 + ₹1,350 = ₹8,850, ଏହିପରି; Retiring Partner's Loan A/c Capital A/c transfer ଓ ବାର୍ଷିକ interest ରେ credit ହୁଏ, ଦିଆଯାଇଥିବା cash ଓ balance c/d ରେ debit ହୁଏ।

ବିଷୟ 7: Joint Life Policy

P1-C10-U10.4-T07 · Topic 7: Joint Life Policy

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ Section 4.7 ପଢ଼ନ୍ତୁ: JLP premium ର ତିନୋଟି accounting treatments --- (1) premium କୁ expense ଭାବେ, (2) premium କୁ asset ଭାବେ (policy surrender value ରେ), (3) Joint Life Policy Reserve ପଦ୍ଧତି --- ଏବଂ retirement ସମୟରେ surrender value ର treatment (Illustrations 7--9)।

www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com

ଟିପ୍ପଣୀ

JLP (SM): firm ସମସ୍ତ partners ଙ୍କ ଜୀବନ ଉପରେ ଗୋଟିଏ policy ନେଇ premium ଦିଏ, ଯେକୌଣସି partner ଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ବା maturity ରେ — ଯାହା ପ୍ରଥମେ ହୁଏ — policy ରାଶି firm କୁ ମିଳେ; ମୃତ partner ଙ୍କ legal representatives ବା retiring partner ଙ୍କୁ ବଡ଼ ରାଶି ଦେବାର ଆର୍ଥିକ କଷ୍ଟ କମାଇବା ଏହାର ଲକ୍ଷ୍ୟ।

Method 1 — premium କୁ expense ଭାବେ: Dr. JLP Insurance Premium / Cr. Bank, ତା'ପରେ ପ୍ରତି ବର୍ଷ Dr. P&L / Cr. JLP Premium; ମିଳିଥିବା ସମଗ୍ର ରାଶି (retirement ରେ surrender value) gain — Dr. Bank / retiring partner ସମେତ ALL partners ଙ୍କ Cr. Partners' Capital A/cs OLD ratio ରେ।

Method 2 — premium କୁ asset ଭାବେ: Dr. JLP A/c / Cr. Bank; ବର୍ଷଶେଷରେ surrender value ଉପରେ book balance ର ଅଧିକ ଅଂଶ P&L କୁ write off କରନ୍ତୁ, ତେଣୁ JLP surrender value ରେ ରହେ; realization ରେ କେବଳ surrender value ଉପରେ ଅଧିକ ଅଂଶ ହିଁ gain, ଯାହା profit sharing ratio ରେ capitals କୁ credit ହୁଏ।

Method 3 — JLP Reserve: premium Dr. JLP A/c; premium ସମାନ ରାଶି P&L Appropriation → JLP Reserve କୁ transfer; Reserve debit କରି JLP କୁ surrender value କୁ ଆଣନ୍ତୁ — JLP A/c (asset) ଓ JLP Reserve (liability) ଉଭୟ (BOTH) surrender value ରେ ଦେଖାଯାଏ; retirement/death ରେ ପ୍ରଥମେ Reserve କୁ JLP A/c କୁ transfer, ତା'ପରେ balance Partners' Capital A/cs କୁ।

ପରୀକ୍ଷା ଢାଞ୍ଚା (Ill. 7–9): policy ₹50,000, premium ବାର୍ଷିକ ₹3,000, surrender values 2018 nil, 2019 ₹900, 2020 ₹2,000, 2021 ₹3,600; Black (2/10) 2022 ରେ retire — premium method: ମିଳିଥିବା ₹3,600 Red:White:Black 5:3:2 ରେ credit (1,800:1,080:720); surrender-value method: JLP ପୂର୍ବରୁ ₹3,600 ରେ, Bank Dr / JLP Cr, gain ନାହିଁ; surrender value B/S ରେ ଦେଖାଯାଇଥିବା JLP ଠାରୁ ଅଧିକ ହେଲେ କେବଳ ଅଧିକ ଅଂଶ Revaluation A/c କୁ ଯାଏ।

ପ୍ରୟୋଗ (Application) ପ୍ରକ୍ରିୟା ଅଭ୍ୟାସ କରନ୍ତୁ · 1 ପ୍ରଶ୍ନ

- ତିନୋଟି ପଦ୍ଧତିରେ ledger accounts ଅଭ୍ୟାସ କରନ୍ତୁ: premium P&L କୁ charge; JLP A/c surrender value ରେ (surrender value ର ବୃଦ୍ଧି ଉପରେ premium ର ଅଧିକ ଅଂଶ P&L କୁ written off); JLP A/c ସହ JLP Reserve A/c (ଉଭୟ surrender value ରେ)।
- Retirement ରେ surrender value (ବା ଏହାର ବୃଦ୍ଧି) retiring partner ସମେତ ସମସ୍ତ partners ଙ୍କୁ OLD profit sharing ratio ରେ credit କରନ୍ତୁ; reserve method ରେ ପ୍ରଥମେ JLP Reserve କୁ JLP A/c କୁ transfer କରନ୍ତୁ।
- ପରୀକ୍ଷା ଢାଞ୍ଚା ଅଭ୍ୟାସ କରନ୍ତୁ (ଯଥା policy ₹50,000, ବାର୍ଷିକ premium ₹3,000, ବର୍ଷାନୁସାରେ surrender values): JLP/Premium accounts ବର୍ଷକୁ ବର୍ଷ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି retirement adjustment ର ହିସାବ କରନ୍ତୁ।

PQ 7.1 · PYQ 2021-Jul [5] (b) (i) · Practical · 5M · Pg 583 **5× ପଚରାଯାଇଛି** **LEVEL II** ପ୍ରୟୋଗ (Application) **ମଧ୍ୟମ**

www.scanneradda.com

ବିଷୟ 8: Separate Life Policy

P1-C10-U10.4-T08 · Topic 8: Separate Life Policy

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ Section 4.8 ପଢ଼ନ୍ତୁ: ପ୍ରତ୍ୟେକ partner ଙ୍କ ଜୀବନ ଉପରେ ଅଲଗା policies ନେଇ firm premium ଦେଉଥିଲେ, retiring partner ALL partners ଙ୍କ policies ର surrender values ରୁ ନିଜ profit share ପାଇବାକୁ ହକଦାର (Illustration 10)।

ଟିପ୍ପଣୀ

ନିୟମ (SM 4.8): ପ୍ରତ୍ୟେକ partner ଙ୍କ ଜୀବନ ଉପରେ ଅଲଗା policies ନେଇ firm premium ଦେଉଥିଲେ, retiring partner ALL partners ଙ୍କ policies ର SURRENDER VALUES ରେ ନିଜ ଆନୁପାତିକ (profit-sharing) share ପାଇବାକୁ ହକଦାର — କେବଳ ନିଜ policy ର ମୂଲ୍ୟ ନୁହେଁ।

SM ଉଦାହରଣ: Sona, Gabbu, Amit 3:1:1 ରେ ଅଂଶୀଦାର; surrender values ₹10,000 + ₹20,000 + ₹30,000 = ₹60,000; Amit retire କଲେ ସେ ₹60,000 × 1/5 = ₹12,000 ପାଆନ୍ତି।

ମୃତ୍ୟୁ ସହ ତୁଳନା: ମୃତ୍ୟୁରେ firm ମୃତଙ୍କ policy ର ପୂର୍ଣ୍ଣ assured value ପାଏ (ତାଙ୍କ share ପାଇଁ survivors' policies ର surrender values ମଧ୍ୟ ଗଣାଯାଏ); retirement ରେ କେବଳ surrender values ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ।

ବୋଧ (Understanding) କାରଣ ସହ ବୁଝାନ୍ତୁ — ଏହି ସଂସ୍କରଣରେ କୌଣସି ପ୍ରଶ୍ନ ନାହିଁ

- True/False ଫାନ୍ଦ: retiring partner କେବଳ ନିଜ (HIS) policy ର surrender value ପାଆନ୍ତି ବୋଲି ଉକ୍ତି FALSE --- ସେ ସମସ୍ତ partners ଙ୍କ policies ର surrender values ରୁ ଆନୁପାତିକ (profit-sharing) share ପାଆନ୍ତି, କାରଣ premiums firm ଦେଇଥିଲା।
- SM ଉଦାହରଣ ସହ ଯୁକ୍ତି କରିବାକୁ ସକ୍ଷମ ହୁଅନ୍ତୁ: surrender values ₹10,000 + ₹20,000 + ₹30,000 = ₹60,000 ଥିବା policies; 1/5 share ଥିବା retiring partner ₹60,000 × 1/5 = ₹12,000 ପାଆନ୍ତି।
- ମୃତ୍ୟୁ ସହ ବିପରୀତତା ମନେରଖନ୍ତୁ: ମୃତ୍ୟୁରେ ମୃତଙ୍କ policy ର assured value ମିଳେ; retirement ରେ କେବଳ surrender values ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ।

ବିଷୟ 9: ସମନ୍ୱିତ ସମସ୍ୟା (Integrated Problems)

P1-C10-U10.4-T09 · Topic 9: Integrated Problems

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ Sections 4.3--4.6 ଓ ବିସ୍ତୃତ illustrations ପଢ଼ନ୍ତୁ: assets ଓ liabilities ର revaluation, gaining ratio ରେ capital accounts ମାଧ୍ୟମରେ goodwill adjustment, reserves ର transfer, retiring partner ଙ୍କ settlement (cash/loan account), capital adjustment ଓ ନୂଆ Balance Sheet।

ଟିପ୍ପଣୀ

ପୂର୍ଣ୍ଣ କ୍ରମ: (1) Revaluation/P&L Adjustment A/c — profit ବା loss retiring ସମେତ ALL partners ଙ୍କୁ OLD ratio ରେ; (2) General Reserve/undistributed P&L old ratio ରେ transfer (Reserve Dr / To all capitals); (3) goodwill — continuing partners' Capital A/cs Dr GAINING ratio ରେ / To retiring partner's Capital

www.scanneradda.com

ତାଙ୍କ share ସହ, goodwill raise ହୁଏ ନାହିଁ (AS ପାଳନ ପାଇଁ written off); (4) settle: Retiring Partner's Capital Dr / To Bank ଓ/ବା To Retiring Partner's Loan A/c।

ସାଧାରଣ adjustments: average ବା weighted-average profits ର 2–3 years' purchase ରେ goodwill (Ill. 10: profits 41,000/50,000/55,000, weights 1:2:3 → weighted avg 51,000, goodwill ₹1,02,000, retiring 1/6 share ₹17,000); provision for doubtful debts 5%, machinery/furniture ଉପରେ depreciation, building ର appreciation, unrecorded assets/liabilities, partner ନେଇଥିବା investments, dishonoured bills।

କିସ୍ତିରେ loan (SM 4.6): loan କୁ ସମାନ ଭାଗରେ ବାଣ୍ଟି କିସ୍ତି + outstanding balance ଉପରେ interest ଦିଅନ୍ତୁ — ₹30,000 @6% 4 ବାର୍ଷିକ କିସ୍ତିରେ: Yr1 ₹7,500+1,800=9,300; Yr2 ₹7,500+1,350=8,850; Yr3 ₹8,400; Yr4 ₹7,950; ଅନ୍ୟ settlement ପଦ୍ଧତି: ସମଗ୍ର claim cash ରେ, ଆଂଶିକ cash + ବାକି loan ଭାବେ, ବା ଜୀବନସାରା/ସ୍ଥିରୀକୃତ ବର୍ଷ ପାଇଁ annuity।

Capital adjustment: ନୂଆ firm ର ମୋଟ capital ସ୍ଥିର ଥିଲେ ପ୍ରତ୍ୟେକ continuing partner ଙ୍କ capital NEW ratio ରେ ଗଣନା କରନ୍ତୁ (total capital = revalued assets − outside liabilities − retiring partner's loan); ଅଣାଯାଇଥିବା/ଉଠାଯାଇଥିବା cash Capital A/cs ର balancing figure, ଯାହା Bank A/c ରେ ପ୍ରମାଣିତ ହୁଏ।

ଉପସ୍ଥାପନ (10–15 ମାର୍କ): ଚାରୋଟି ସଫା ଭାବେ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରନ୍ତୁ — Revaluation A/c, Partners' Capital A/cs (columnar), Bank/Cash A/c ଓ post-retirement Balance Sheet; Bank A/c ର totals ସମାଧାନକୁ ପ୍ରମାଣିତ କରେ।

ପ୍ରୟୋଗ (Application) ପ୍ରଶ୍ନ ସମାଧାନ କରନ୍ତୁ : ୪ ପ୍ରଶ୍ନ

PQ 9.1 · PYQ 2006-Nov [4] · Practical · 15M · Pg 584 5× ପଚରାଯାଇଛି	LEVEL II ପ୍ରୟୋଗ (Application)	କଠିନ
PQ 9.2 · PYQ 2018-May [4] (b) · Practical · 10M · Pg 587 3× ପଚରାଯାଇଛି	LEVEL II ପ୍ରୟୋଗ (Application)	କଠିନ
PQ 9.3 · PYQ 2020-Nov [4] (a) · Practical · 10M · Pg 589 6× ପଚରାଯାଇଛି	LEVEL II ପ୍ରୟୋଗ (Application)	କଠିନ
PQ 9.4 · PYQ 2022-May [4] (b) · Practical · 10M · Pg 592 2× ପଚରାଯାଇଛି	LEVEL II ପ୍ରୟୋଗ (Application)	କଠିନ
PQ 9.5 · PYQ 2023-Dec [5] (a) · Practical · 10M · Pg 594	LEVEL II ପ୍ରୟୋଗ (Application)	କଠିନ
PQ 9.6 · PYQ 2024-Sep [4] (a) · Practical · 10M · Pg 597	LEVEL II ପ୍ରୟୋଗ (Application)	କଠିନ
PQ 9.7 · PYQ 2025-May [4] (a) · Practical · 10M · Pg 600 2× ପଚରାଯାଇଛି	LEVEL II ପ୍ରୟୋଗ (Application)	କଠିନ
PQ 9.8 · PYQ 2026-Jan [4] (a) · Practical · 10M · Pg 603	LEVEL II ପ୍ରୟୋଗ (Application)	କଠିନ

www.scanneradda.com

ସଂଶ୍ଳେଷଣ (Synthesis) ଆରମ୍ଭରୁ ଶେଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରନ୍ତୁ — ଏହି ସଂସ୍କରଣରେ କୌଣସି ପ୍ରଶ୍ନ ନାହିଁ

- ପୂର୍ଣ୍ଣ କ୍ରମରେ ଆଦ୍ୟନ୍ତ ଦକ୍ଷ ହୁଅନ୍ତୁ: Revaluation A/c (profit/loss ALL partners ଙ୍କୁ old ratio ରେ) → General Reserve/P&L old ratio ରେ transfer → goodwill adjustment (continuing partners' capitals Dr gaining ratio ରେ, retiring partner Cr ତାଙ୍କ share ପାଇଁ; goodwill books ରେ raise ହୁଏ ନାହିଁ) → retiring partner ଙ୍କ settlement।
- PYQs ରେ ଦେଖାଯାଉଥିବା ସାଧାରଣ adjustments ଅଭ୍ୟାସ କରନ୍ତୁ: average profits ର 2--3 years' purchase ରେ goodwill, 5% ରେ provision for doubtful debts, machinery/furniture ଉପରେ depreciation, building ର appreciation, unrecorded assets/liabilities, Balance Sheet ରେ ଥିବା goodwill old ratio ରେ written off।
- Settlement variants ସମ୍ଭାଳନ୍ତୁ: balance retiring partner's Loan A/c କୁ (interest ସହ), ଆଂଶିକ cash ଓ ବାକି loan, ତାଙ୍କୁ ପରିଶୋଧ ପାଇଁ continuing partners capital ଆଣିବା, ଓ ନୂଆ ratio ରେ capitals adjust।
- ଆବଶ୍ୟକ ଚାରୋଟି items ସଫା ଭାବେ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରନ୍ତୁ: Revaluation A/c, Partners' Capital A/cs (columnar), Bank/Cash A/c ଓ post-retirement Balance Sheet --- 10--15 ମାର୍କ ପ୍ରଶ୍ନର ଢାଞ୍ଚା।

ଏକକ 10.5: Death of a Partner

Death of a Partner

P1-C10-U10.5 · ଗୁରୁତ୍ୱ D · ଅଧ୍ୟାୟରେ ର୍ୟାଙ୍କ 4 · ବର୍ଗ B · ଅଧ୍ୟାୟ ପ୍ରଶ୍ନର 14.6% · 12 ପ୍ରଶ୍ନ

ବିଷୟ 1: ପରିଚୟ (Introduction)

P1-C10-U10.5-T01 · Topic 1: Introduction

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ ଏକକ 5 (Death of a Partner) ର Section 5.1 ପଢ଼ନ୍ତୁ: ମୃତ୍ୟୁ partnership ର reconstitution ର ଏକ କ୍ଷେତ୍ର, ସମସ୍ୟା retirement ପରି --- revaluation, goodwill, reserves --- କିନ୍ତୁ firm joint life policy ର ମୂଲ୍ୟ ପାଏ।

ଟିପ୍ପଣୀ

ମୃତ୍ୟୁ = reconstitution: partner ଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁରେ firm ର ବ୍ୟବସାୟ ଶେଷ ହୁଏ ନାହିଁ (NOT) — surviving partners ଜାରି ରଖନ୍ତି ଓ partnership ର reconstitution ହୁଏ; ବ୍ୟବସାୟ ନିଜେ ବନ୍ଦ ହେଲେ ହିଁ FIRM dissolve ହୁଏ।

Retirement ସହ ସମାନତା: assets ଓ liabilities ର revaluation ହୁଏ ଓ profit/loss ମୃତ partner ସମେତ ALL partners ଙ୍କୁ old ratio ରେ transfer ହୁଏ; goodwill ଓ reserves retirement ପରି ହିଁ treat ହୁଏ (gaining ratio ମାଧ୍ୟମରେ adjustment)।

ପାର୍ଥକ୍ୟ: firm joint life policy ର ପୂର୍ଣ୍ଣ ମୂଲ୍ୟ ପାଏ (surrender value ନୁହେଁ); ଦେୟ ରାଶି Deceased Partner's Executor's A/c କୁ credit ହୁଏ; ଏବଂ executor ଅତିରିକ୍ତ ଭାବେ ବର୍ଷ ଆରମ୍ଭରୁ ମୃତ୍ୟୁ ତାରିଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ profit ର share ପାଇବାକୁ ହକଦାର।

ବୋଧ (Understanding) କାରଣ ସହ ବୁଝାନ୍ତୁ: 1 ପ୍ରଶ୍ନ

- True/False ଫାନ୍ଦ: 'Business of partnership comes to an end on death of a partner' FALSE --- firm ର reconstitution ହୋଇପାରେ ଓ surviving partners ବ୍ୟବସାୟ ଜାରି ରଖିପାରନ୍ତି।
- ବୁଝାନ୍ତୁ ମୃତ୍ୟୁ retirement ସହ କିପରି ସମାନ (revaluation profit/loss ଓ goodwill ମୃତ ସମେତ ସମସ୍ତ partners ଙ୍କୁ old ratio ରେ credit) ଓ କିପରି ଭିନ୍ନ (ଦେୟ ରାଶି Executor ଙ୍କୁ ଯାଏ; ମୃତ୍ୟୁ ତାରିଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ profit ର share ଦେୟ)।
- Dissolution of partnership (reconstitution) ଓ dissolution of the firm ମଧ୍ୟରେ ପାର୍ଥକ୍ୟ କରନ୍ତୁ।

TQ 1.1 · PYQ 2021-Jul [1] (a) (v) {C} · True/False · 2M · Pg 610 4× **LEVEL I** ବୋଧ (Understanding) **ସହଜ**
ପଚରାଯାଇଛି

ବିଷୟ 2: କେତେକ କ୍ଷେତ୍ରରେ outgoing partner ଙ୍କ subsequent profits ରେ ଅଂଶ ପାଇବା ଅଧିକାର (Right of Outgoing Partner in Certain Cases to Share Subsequent Profits)

P1-C10-U10.5-T02 · Topic 2: Right of Outgoing Partner in Certain Cases to Share Subsequent Profits

ଧାରଣା ଆଧାର — ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କୌଣସି ପରୀକ୍ଷା ପ୍ରଶ୍ନ ନାହିଁ · ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରସ୍ତୁତି ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ §5.2 ପଢ଼ନ୍ତୁ: ଏଥିରେ Indian Partnership Act ର Section 37 ଉଦ୍ଧୃତ, ଦୁଇଟି options ପାଇଁ A-B-C worked example ସହ।

ଟିପ୍ପଣୀ

Section 37: ଜଣେ partner ମରିଗଲେ ବା partner ରହି ନ ଥିଲେ ଓ continuing partners ଅନ୍ତିମ settlement ବିନା firm ର property ସହ ବ୍ୟବସାୟ ଚଳାଉଥିଲେ, ବିପରୀତ contract ନ ଥିଲେ outgoing partner/ତାଙ୍କ estate ନିଜ ବିକଳ୍ପରେ ପାଇବାକୁ ହକଦାର — (i) partner ନ ରହିବା ପରଠାରୁ ଅର୍ଜିତ profits ରୁ firm ର property ରେ ତାଙ୍କ share ର ବ୍ୟବହାର ଯୋଗୁଁ ଯେତିକି ଅଂଶ ଆସେ, ବା (OR) (ii) ତାଙ୍କ share ରାଶି ଉପରେ ବାର୍ଷିକ 6% interest; ତାଙ୍କ profit share ସ୍ଥିର ନ ହେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେ ବାଛିବାକୁ ବାଧ୍ୟ ନୁହନ୍ତି।

Proviso: contract ଅନୁସାରେ continuing partners ଙ୍କୁ outgoing/deceased partner ଙ୍କ interest କିଣିବାର option ଥାଇ ସେମାନେ ତାହା ଯଥାବିଧି ପ୍ରୟୋଗ କଲେ estate ଆଉ profits ର share ପାଏ ନାହିଁ; କିନ୍ତୁ option ର ସର୍ତ୍ତ ସମସ୍ତ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଦିଗରେ ପାଳନ ନ କରୁଥିବା partner Section 37 ଅଧୀନରେ ହିସାବ ଦେବାକୁ ଦାୟୀ; ଯଥା ମୋଟ ₹2,45,000 ରୁ C ଙ୍କ capital ₹1,20,000, 3 ମାସରେ ପରବର୍ତ୍ତୀ profit ₹28,000 — profit share ₹13,714 ବନାମ interest ₹1,800, ତେଣୁ C ଙ୍କ estate profit share ବାଛେ।

ବିଷୟ 3: ମୃତ partner ଙ୍କ legal representatives ଙ୍କୁ ଦେୟ ରାଶି (Amount Payable to Legal Representatives of Dead Partner)

P1-C10-U10.5-T03 · Topic 3: Amount Payable to Legal Representatives of Dead Partner

ଧାରଣା ଆଧାର — ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କୌଣସି ପରୀକ୍ଷା ପ୍ରଶ୍ନ ନାହିଁ · ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରସ୍ତୁତି ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ

www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com

www.scanneradda.com

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ §5.3 ପଢ଼ନ୍ତୁ: legal representatives ଙ୍କ ଅଧିକାର ଓ ଦାୟିତ୍ୱ, ଏବଂ ମୃତ୍ୟୁ ପୂର୍ବର profit ପାଇଁ time/turnover ଆଧାର।

ଟିପ୍ପଣୀ

ହକଦାର: (a) ମୃତଙ୍କ capital account ର credit balance, (b) ମୃତ୍ୟୁ ତାରିଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ interest on capital (deed ରେ ଥିଲେ), (c) goodwill ର share, (d) undistributed profit/reserves ର share, (e) revaluation profit ର share, (f) ମୃତ୍ୟୁ ତାରିଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ profit ର share, (g) Joint Life Policy ର share; **ଦାୟୀ:** drawings, interest on drawings, revaluation loss ର share ଓ ମୃତ୍ୟୁ ତାରିଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ losses ର share।

ମୃତ୍ୟୁ ତାରିଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ profit: P&L Suspense A/c ମାଧ୍ୟମରେ ସ୍ଥିର ହୁଏ — (i) Time basis — profit ସମାନ ଧରି, ଗତ ବର୍ଷର profit × months/12 × ମୃତଙ୍କ share, ବା (ii) Turnover/Sales basis — ଗତ ବର୍ଷର profit-to-sales rate କୁ ମୃତ୍ୟୁ ତାରିଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ sales ଉପରେ ପ୍ରୟୋଗ × ମୃତଙ୍କ share।

Settlement: ମୃତଙ୍କ capital account ର balance ତାଙ୍କ Executor's A/c କୁ transfer ହୁଏ; ପରିଶୋଧ ଚୁକ୍ତି ଉପରେ ନିର୍ଭର — ଚୁକ୍ତି ନ ଥିଲେ legal representative ମୃତ୍ୟୁ ତାରିଖରୁ ଅନ୍ତିମ ପରିଶୋଧ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦେୟ ରାଶି ଉପରେ 6% p.a. interest ପାଇବାକୁ ହକଦାର।

ବିଷୟ 4: ମୃତ୍ୟୁ କ୍ଷେତ୍ରରେ ବିଶେଷ transactions: Joint Life Policy (Special Transactions in Case of Death: Joint Life Policy)

P1-C10-U10.5-T04 · Topic 4: Special Transactions in Case of Death: Joint Life Policy

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ Section 5.4 ପଢ଼ନ୍ତୁ: JLP books ରେ ନ ଥିଲେ, surrender value ରେ ଥିଲେ, କିମ୍ବା JLP Reserve ସହ surrender value ରେ ଥିଲେ journal entries --- ମୃତ୍ୟୁରେ firm ପୂର୍ଣ୍ଣ policy (assured) ମୂଲ୍ୟ ପାଏ।

ଟିପ୍ପଣୀ

ମୂଳ ନିୟମ: ମୃତ୍ୟୁ (DEATH) ରେ firm insurance company ଠାରୁ ପୂର୍ଣ୍ଣ (FULL) assured/policy value ପାଏ (surrender value କେବଳ retirement/surrender ରେ ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ); gain — policy value ରୁ JLP ର book value (ଯଦି ଥାଏ) ବାଦ୍ — ମୃତ ସମେତ ALL partners ଙ୍କୁ OLD profit sharing ratio ରେ credit ହୁଏ।

Method 1 — JLP books ରେ ନାହିଁ: ସମଗ୍ର ରାଶି gain: Bank Dr ₹1,00,000 / To JLP A/c; JLP A/c Dr ₹1,00,000 / To A, B, C Capital A/cs 50,000:30,000:20,000 (old ratio 5:3:2)।

Method 2 — JLP surrender value ରେ: ₹1,00,000 policy B/S ରେ surrender value ₹10,000 ରେ: Bank Dr 1,00,000 / To JLP; JLP Dr 90,000 (surrender value ଉପରେ ଅଧିକ = gain) / To capitals old ratio ରେ।

Method 3 — JLP Reserve ସହ: ସେହି ଦୁଇଟି entries ସହ JLP Reserve A/c Dr 10,000 / To capitals old ratio ରେ (reserve partners ଙ୍କୁ ଫେରସ୍ତ); ଅର୍ଥାତ୍ JLP A/c close କରିବା ପୂର୍ବରୁ JLP Reserve transfer କରନ୍ତୁ।

www.scanneradda.com

ବୋଧ (Understanding) କାରଣ ସହ ବୁଝାନ୍ତୁ : 1 ପ୍ରଶ୍ନ

- True/False ଫାନ୍ଦ: partner ଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ (DEATH) ରେ firm insurer ଠାରୁ ପୂର୍ଣ୍ଣ assured/policy value ପାଏ, surrender value ନୁହେଁ (NOT) (surrender value retirement/policy surrender ରେ ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ)।
- Entries ବୁଝାନ୍ତୁ: policy ରାଶି ସହ Bank Dr To JLP A/c; gain (policy value ରୁ JLP ର book value, ଯଦି ଥାଏ, ବାଦ୍) ମୃତ ସମେତ ALL partners ଙ୍କୁ old profit sharing ratio ରେ credit ହୁଏ।
- ତିନୋଟି ପଦ୍ଧତିରେ treatment କିପରି ଭିନ୍ନ ଜାଣନ୍ତୁ: books ରେ JLP ନାହିଁ (ସମଗ୍ର ରାଶି gain), JLP surrender value ରେ (surrender value ଉପରେ ଅଧିକ ଅଂଶ gain), Reserve ସହ JLP (ପ୍ରଥମେ reserve କୁ JLP A/c କୁ transfer)।

TQ 4.1 · RTP 2026-Jan [1] (h) · True/False · --- · Pg 611 5× ପଚରାଯାଇଛି **LEVEL I** ବୋଧ (Understanding)

ବିଷୟ 5: ମୃତ୍ୟୁ କ୍ଷେତ୍ରରେ ବିଶେଷ transactions: Separate Life Policy (Special Transactions in Case of Death: Separate Life Policy)

P1-C10-U10.5-T05 · Topic 5: Special Transactions in Case of Death: Separate Life Policy

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ Section 5.5 ପଢ଼ନ୍ତୁ: firm premium ଦେଉଥିବା ଅଲଗା policies ଥିଲେ, executor deceased's policy ର assured value PLUS surviving partners' policies ର surrender values ରୁ ମୃତଙ୍କ profit-share ପାଆନ୍ତି। ପରୀକ୍ଷା ପ୍ରଶ୍ନ ଏହାକୁ interest on capital ଓ ମୃତ୍ୟୁ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ profit ସହ ମିଶାଏ।

ଟିପ୍ପଣୀ

Formula (SM 5.5): executor ଙ୍କୁ credit ହେଉଥିବା ରାଶି = (deceased partner's policy ର ASSURED value + surviving partners' policies ର SURRENDER values) × ମୃତଙ୍କ profit share; surviving partners ଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ସେହି ମୋଟରୁ ସେମାନଙ୍କ profit shares credit ହୁଏ, କାରଣ ସମସ୍ତ premiums firm ଦେଇଥିଲା ଓ P&L କୁ charge ହୋଇଥିଲା।

SM ଉଦାହରଣ: Sona, Gabbu, Amit 3:1:1; Amit (1/5) ଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ — executors ପାଆନ୍ତି 3,00,000 × 1/5 + 1/5 × (10,000 + 20,000) = 60,000 + 6,000 = ₹66,000।

Pro-forma entry: Bank Dr (assured value) ଓ SLP of Remaining Partners Dr (surrender values) / To SLP of Deceased Partner, To Executor's A/c ଓ To remaining partners' capitals profit sharing ratio ରେ।

ବହୁ-ଉପାଦାନ deed ସମସ୍ୟା (Ill. 2): representative ଙ୍କ ଦେୟ ଗୋଟିଏ account ରେ ମିଶାନ୍ତୁ — deed rate ରେ ତାରିଖ/ବର୍ଷଶେଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ fixed capitals ଉପରେ interest, profit ର share (interest on capital charge ପରେ), interest on capital charge କରିବା ପରେ (AFTER) average net profits ର ସ୍ଥିରୀକୃତ years' purchase ରେ goodwill, ସହ policy share; fixed capitals ଥିଲେ drawings/profits Current A/c ମାଧ୍ୟମରେ ନିଅନ୍ତୁ; drawings ଓ unrecorded liabilities ବାଦ୍ ଦିଅନ୍ତୁ।

ବିଶ୍ଳେଷଣ (Analysis) ମିଶ୍ରିତ ତଥ୍ୟ ଉପରେ କାମ କରନ୍ତୁ · 1 ପ୍ରଶ୍ନ

- ବହୁ-ଉପାଦାନ deed ସମସ୍ୟା କରନ୍ତୁ (P, Q, R fixed-capital PYQ ପରି): ଦିଆଯାଇଥିବା % ରେ fixed capitals ଉପରେ interest, ମୃତ୍ୟୁ ତାରିଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ profit ର share, deed ଅନୁସାରେ goodwill, ଓ life policy ରାଶି --- ସମସ୍ତ credits Executor's A/c ରେ ମିଶାନ୍ତୁ।
- SM formula ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ: credit ରାଶି = (ମୃତଙ୍କ policy ର assured value + surviving partners' policies ର surrender values) × ମୃତଙ୍କ profit share; surviving partners ଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ସେମାନଙ୍କ shares credit ହୁଏ।
- ଆନ୍ତଃସମ୍ପର୍କ ପ୍ରତି ଧ୍ୟାନ ଦିଅନ୍ତୁ: fixed ବନାମ fluctuating capitals (current accounts ମାଧ୍ୟମରେ adjustments), ପ୍ରତି ବର୍ଷ P&L କୁ premium charge, ଓ ମୃତ୍ୟୁ ତାରିଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବର୍ଷର profit ର ବିଭାଜନ।

PQ 5.1 · PYQ 2021-Jan [4] (a) · Practical · 10M · Pg 611 **2× ପଚରାଯାଇଛି** | **LEVEL II** ବିଶ୍ଳେଷଣ (Analysis) | **କଠିନ**

ବିଷୟ 6: ମୃତ୍ୟୁ କ୍ଷେତ୍ରରେ ବିଶେଷ transactions: Deceased Partner's Share ର ପରିଶୋଧ (Special Transactions in Case of Death: Payment of Deceased Partner's Share)

P1-C10-U10.5-T06 · Topic 6: Special Transactions in Case of Death: Payment of Deceased Partner's Share

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ Sections 5.2, 5.3 ଓ 5.6 ପଢ଼ନ୍ତୁ: legal representatives ଙ୍କୁ ଦେୟ ରାଶିର ପୂର୍ଣ୍ଣ ତାଲିକା, P&L Suspense A/c ମାଧ୍ୟମରେ date of death ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ profit ଗଣନା (time basis ଓ turnover basis), ଏବଂ Section 37 ଅଧିକାର (subsequent profits ବା 6% interest)।

ଟିପ୍ପଣୀ

Executor ହକଦାର (SM 5.3): (a) capital balance, (b) deed ରେ ଥିଲେ ମୃତ୍ୟୁ ତାରିଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ interest on capital, (c) goodwill ର share, (d) undistributed profits/reserves ର share, (e) revaluation profit ର share, (f) ମୃତ୍ୟୁ ତାରିଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ profit ର share, (g) JLP ର share; **ଦାୟୀ:** drawings, interest on drawings, revaluation loss ର share ଓ ମୃତ୍ୟୁ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ losses — ତେଣୁ 'capital balance only' FALSE।

ମୃତ୍ୟୁ ତାରିଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ profit: Time basis — ଗତ ବର୍ଷର profit × ଅତିକ୍ରାନ୍ତ months/12 × ମୃତଙ୍କ share; Turnover basis — ଗତ ବର୍ଷର sales ଉପରେ profit rate କୁ ମୃତ୍ୟୁ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ sales ରେ ପ୍ରୟୋଗ (sales 4,00,000, profit 60,000 → 15%; 31 May ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ sales 1,00,000 → profit 15,000; Neha 1/6 = ₹2,500); **entry:** P&L Suspense A/c Dr / To Deceased Partner's Capital A/c (ବର୍ଷଶେଷରେ Suspense P&L କୁ close)।

Section 37 (SM): "the outgoing partner or his estate is entitled at the option of himself or his representatives to such share of the profits made since he ceased to be a partner as may be attributable to the use of his share of the property of the firm or to interest at the rate of six per cent per annum on the amount of his share in the property of the firm" — profit share ସ୍ଥିର ନ ହେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ option ପ୍ରୟୋଗ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ; ଯଥା 2,45,000 ରୁ C ଙ୍କ funds 1,20,000, 3 ମାସର profit 28,000 → profit share ₹13,714 ବନାମ 6% interest ₹1,800, ତେଣୁ ସେ profit ବାଛନ୍ତି।

Default ନିୟମ: ଚୁକ୍ତି ନ ଥିଲେ legal representative ମୃତ୍ୟୁ ତାରିଖରୁ ଅନ୍ତିମ ପରିଶୋଧ ତାରିଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦେୟ ରାଶି

www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com

www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com

ଉପରେ @6% p.a. interest ପାଆନ୍ତି।

ବୋଧ (Understanding) କାରଣ ସହ ବୁଝାନ୍ତୁ · 1 ପ୍ରଶ୍ନ

- True/False ଫାନ୍ଦ: legal heirs କେବଳ capital balance ପାଇଁ ହକଦାର ନୁହନ୍ତି (NOT) --- ସେମାନେ ମୃତ୍ୟୁ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ interest on capital, goodwill ର share, reserves/undistributed profits ର share, revaluation profit ଓ ମୃତ୍ୟୁ ତାରିଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ profit ର share, ସହ JLP ର share ମଧ୍ୟ ପାଆନ୍ତି; drawings, interest on drawings ଓ losses ର shares ପାଇଁ ସେମାନେ ଦାୟୀ।
- ମୃତ୍ୟୁ ତାରିଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ profit ବୁଝାନ୍ତୁ: time basis (ଗତ ବର୍ଷର profit × months/12 × share) ବନାମ turnover basis (ମୃତ୍ୟୁ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ sales ଉପରେ sales ର profit rate); entry --- P&L Suspense A/c Dr To Deceased's Capital A/c।
- Section 37 ଜାଣନ୍ତୁ: settlement ବିଳମ୍ବ ହେଲେ executor ତାଙ୍କ funds ଯୋଗୁଁ ପରବର୍ତ୍ତୀ profits ର share ବା (OR) ଅପରିଶୋଧିତ ରାଶି ଉପରେ @ 6% p.a. interest, ଯାହା ବାଛନ୍ତି ତାହା ପାଆନ୍ତି (profit ସ୍ଥିର ହେବା ପରେ ହିଁ option ପ୍ରୟୋଗଯୋଗ୍ୟ)।

TQ 6.1 · PYQ 2024-Sep [1] (a) (vi) {C} · True/False · 2M · Pg 614	LEVEL I ବୋଧ (Understanding)	ସହଜ

ବିଷୟ 7: ସମନ୍ୱିତ ସମସ୍ୟା (Integrated Problems)

P1-C10-U10.5-T07 · Topic 7: Integrated Problems

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ ଏକକ 5 ର worked illustrations ପଢ଼ନ୍ତୁ: ଏଥିରେ revaluation, goodwill, reserves, date of death ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ profit, JLP/separate policies ଓ Deceased Partner's Executor's Account ଏକାଠି, settlement କିସ୍ତି ବା annuity ରେ।

ଟିପ୍ପଣୀ

ଆଦ୍ୟନ୍ତ କ୍ରମ: assets/liabilities ର revaluation, reserves ଓ goodwill transfer (survivors' capitals Dr gaining ratio ରେ, goodwill account raise ହୁଏ ନାହିଁ), P&L Suspense ମାଧ୍ୟମରେ ମୃତ୍ୟୁ ତାରିଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ profit credit, JLP/SLP share ଯୋଗ — ସବୁ ମୃତଙ୍କୁ OLD ratio ରେ credit — ତା'ପରେ ତାଙ୍କ Capital (ଓ Current) A/c କୁ Executor's A/c କୁ close କରନ୍ତୁ; Revaluation A/c, Capital A/cs, Executor's A/c ଓ ନୂଆ Balance Sheet ପ୍ରସ୍ତୁତ କରନ୍ତୁ।

ସାବଧାନରେ ପଢ଼ିବାକୁ ଥିବା deed clauses: interest on capital charge କରିବା ପରେ (AFTER) ଓ abnormal items (assets ବିକ୍ରିରୁ profit, insurance claims, କମ୍ charge ହୋଇଥିବା premium) ବାଦ୍ ଦେଇ average profits ଉପରେ goodwill; profit ର ଅଂଶ reserve କୁ (B ½, N 1/3, Reserve 1/6 → B:N = 3:2); ମୃତ୍ୟୁ ବର୍ଷରେ interest on capital ନାହିଁ; ମୃତ୍ୟୁ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ profit ଗତ ବର୍ଷର profit କୁ ସ୍ଥିରୀକୃତ % ବଢ଼ାଇ ଆନୁପାତିକ ଭାବେ ଆକଳିତ।

କଠିନ PYQ items: ଭୁଲରେ travelling expenses କୁ written off car କୁ profits average କଲାବେଳେ depreciation ବାଦ୍ ଦେଇ ଯୋଗ କରନ୍ତୁ; unrecorded liability P&L Adjustment ମାଧ୍ୟମରେ charge; B/S ରେ

www.scanneradda.com

JLP surrender value ରେ — ବଣ୍ଟନ ପୂର୍ବରୁ policy proceeds ରୁ book value ବାଦ୍ (₹2,00,000 − 60,000 = 1,40,000 PSR ରେ); interim Balance Sheet ର asset side ରେ P&L Suspense ଦେଖାଯାଏ।

Settlement ଢାଞ୍ଚା: ତୁରନ୍ତ ଆଂଶିକ ପରିଶୋଧ ଓ ବାକି interest ସହ Executor's/Loan A/c କୁ (ଯଥା ବର୍ତ୍ତମାନ ₹7,750, ବାକି 9% p.a. ରେ), ବା କିସ୍ତି; interest ମୃତ୍ୟୁ ତାରିଖରୁ settlement ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଚାଲେ; standard entries ରେ ଦକ୍ଷ ହୁଅନ୍ତୁ ଯାହାଦ୍ୱାରା 15–20 ମାର୍କ ପ୍ରଶ୍ନ ସମୟରେ ଶେଷ ହୁଏ।

ପ୍ରୟୋଗ (Application) ପ୍ରଶ୍ନ ସମାଧାନ କରନ୍ତୁ · 4 ପ୍ରଶ୍ନ

PQ 7.5 · PYQ 2023-Jun [5] · Practical · 20M · Pg 625	LEVEL II ପ୍ରୟୋଗ (Application)	କଠିନ
PQ 7.7 · PYQ 2025-Jan [4] (a) · Practical · 15M · Pg 632	LEVEL II ପ୍ରୟୋଗ (Application)	କଠିନ
PQ 7.4 · MTP 2022-Nov S1 [4] (a) · Practical · 10M · Pg 621	LEVEL II ପ୍ରୟୋଗ (Application)	
PQ 7.6 · MTP 2024-Dec S1 [4] (b) · Practical · 12M · Pg 629 **5× ପଚରାଯାଇଛି**	LEVEL II ପ୍ରୟୋଗ (Application)	

ବିଶ୍ଳେଷଣ (Analysis) ମିଶ୍ରିତ ତଥ୍ୟ ଉପରେ କାମ କରନ୍ତୁ · 4 ପ୍ରଶ୍ନ

- ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ମୃତ୍ୟୁ ସମସ୍ୟା କରନ୍ତୁ: ମୃତ୍ୟୁ ତାରିଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ profit ବିଭାଜନ (time ବା sales basis), average profits ର 2--3 years' purchase ରେ goodwill ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ, assets revalue, reserves transfer --- ସବୁ ମୃତଙ୍କୁ OLD ratio ରେ credit, ତା'ପରେ ତାଙ୍କ capital କୁ Executor's A/c କୁ close କରନ୍ତୁ।
- Deed clauses ସାବଧାନରେ ସମ୍ଭାଳନ୍ତୁ: profits ର ଅଂଶ reserve କୁ, interest on capital କିନ୍ତୁ undrawn profits ଉପରେ ନୁହେଁ, 'after charging interest on capital' profits ଆଧାରିତ goodwill, ଏବଂ survivors ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସର୍ତ୍ତରେ ମୃତଙ୍କ share କିଣିବା।
- PYQ balance sheets ରେ କଠିନ items ପ୍ରତି ଧ୍ୟାନ ଦିଅନ୍ତୁ: advertisement suspense (fictitious asset old ratio ରେ written off), ନିଆଯାଇଥିବା investments, ଓ ମୃତ୍ୟୁ ତାରିଖରୁ settlement ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ executor ଙ୍କ ଅପରିଶୋଧିତ balance ଉପରେ interest।

PQ 7.1 · PYQ 2019-Jun [4] (a) · Practical · 10M · Pg 614 **5× ପଚରାଯାଇଛି**	LEVEL II ବିଶ୍ଳେଷଣ (Analysis)	କଠିନ
PQ 7.2 · PYQ 2019-Nov [4] (a) · Practical · 10M · Pg 617 **2× ପଚରାଯାଇଛି**	LEVEL II ବିଶ୍ଳେଷଣ (Analysis)	କଠିନ
PQ 7.3 · PYQ 2021-Jul [5] (c) · Practical · 10M · Pg 619 **2× ପଚରାଯାଇଛି**	LEVEL II ବିଶ୍ଳେଷଣ (Analysis)	କଠିନ
PQ 7.8 · PYQ 2026-May [4] (a) · Practical · 10M · Pg 636	LEVEL II ବିଶ୍ଳେଷଣ (Analysis)	କଠିନ

ସଂଶ୍ଳେଷଣ (Synthesis) ଆରମ୍ଭରୁ ଶେଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରନ୍ତୁ — ଏହି ସଂସ୍କରଣରେ କୌଣସି ପ୍ରଶ୍ନ ନାହିଁ

- ଆଦ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରସ୍ତୁତିରେ ଦକ୍ଷ ହୁଅନ୍ତୁ: Revaluation A/c, Partners' Capital A/cs, Deceased Partner's Executor's A/c, ଓ reconstituted firm ର ନୂଆ Balance Sheet।

www.scanneradda.com

- Settlement ଢାଞ୍ଚା ଅଭ୍ୟାସ କରନ୍ତୁ: ତୁରନ୍ତ ଆଂଶିକ ପରିଶୋଧ ଓ ବାକି interest ସହ କିସ୍ତିରେ, ବା Executor's Loan A/c କୁ transfer; ଏବଂ ପ୍ରଥମେ ବର୍ଷର profit ଆବଶ୍ୟକ କରୁଥିବା trial balance ରୁ ଆରମ୍ଭ ହେଉଥିବା ପୂର୍ଣ୍ଣ-ଦୈର୍ଘ୍ୟ ସମସ୍ୟା।
- Standard journal entries ରେ ଦକ୍ଷ ହୁଅନ୍ତୁ (goodwill raise ନ କରି gaining ratio ମାଧ୍ୟମରେ goodwill adjustment, ମୃତ୍ୟୁ ତାରିଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ profit ପାଇଁ P&L Suspense), ଯାହାଦ୍ୱାରା 15-- 20 ମାର୍କ ପ୍ରଶ୍ନ ସମୟରେ ଶେଷ ହୋଇପାରେ।

ଏକକ 10.6: Dissolution of Partnership Firms and LLPs

Dissolution of Partnership Firms and LLPs

P1-C10-U10.6 · ଗୁରୁତ୍ୱ D · ଅଧ୍ୟାୟରେ ର୍‍ୟାଙ୍କ 2 · ବର୍ଗ A · ଅଧ୍ୟାୟ ପ୍ରଶ୍ନର 22.0% · 18 ପ୍ରଶ୍ନ

ବିଷୟ 1: ପରିଚୟ (Introduction)

P1-C10-U10.6-T01 · Topic 1: Introduction

ଧାରଣା ଆଧାର — ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କୌଣସି ପରୀକ୍ଷା ପ୍ରଶ୍ନ ନାହିଁ · ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରସ୍ତୁତି ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ §6.1 ପଢ଼ନ୍ତୁ: ଏକକର ପରିସର — dissolution ରେ books ବନ୍ଦ କରିବା ଏବଂ insolvency ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ସମସ୍ୟା।

ଟିପ୍ପଣୀ

Dissolution accounting: ratio ପରିବର୍ତ୍ତନ, admission, retirement କିମ୍ବା death ସମୟରେ partners ଙ୍କ ଅଧିକାର ପୁନଃସମାୟୋଜନ ବ୍ୟତୀତ, partnership accounts ର ଅନ୍ୟ ମୁଖ୍ୟ ଦିଗ ହେଉଛି dissolution ରେ books of account ବନ୍ଦ କରିବା — ଏହି ଏକକ dissolution ର କାରଣ ହେଉଥିବା ପରିସ୍ଥିତି, books ବନ୍ଦ କରିବାର accounting treatment, partners ଙ୍କ insolvency ରେ ବିଶେଷ ସମସ୍ୟା ଏବଂ partnership ର liabilities ର settlement କୁ ଆବୃତ କରେ।

ବିଷୟ 2: Partnership Dissolution ର କାରଣ ହେଉଥିବା ପରିସ୍ଥିତି (Circumstances Leading to Dissolution of Partnership)

P1-C10-U10.6-T02 · Topic 2: Circumstances Leading to Dissolution of Partnership

ଧାରଣା ଆଧାର — ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କୌଣସି ପରୀକ୍ଷା ପ୍ରଶ୍ନ ନାହିଁ · ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରସ୍ତୁତି ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ §6.2 ପଢ଼ନ୍ତୁ: dissolution of partnership ବନାମ dissolution of firm, firm dissolution ର ପାଞ୍ଚଟି ପରିସ୍ଥିତି ଏବଂ court ର ସାତଟି ଆଧାର।

ଟିପ୍ପଣୀ

Partnership କେବେ dissolve ହୁଏ: (a) term ର ସମାପ୍ତି, (b) venture ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହେବା, (c) ଜଣେ partner ଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ, (d) ଜଣେ partner ଙ୍କ insolvency — କିନ୍ତୁ ଅବଶିଷ୍ଟ partners ବ୍ୟବସାୟ ଜାରି ରଖିପାରନ୍ତି (ନୂଆ partnership, firm ଜାରି ରହେ); କେବଳ ବ୍ୟବସାୟ ଶେଷ ହେଲେ ହିଁ FIRM dissolve ହୁଏ।

Firm dissolve ହୋଇଯାଏ ଯେତେବେଳେ: (i) partners dissolve କରିବାକୁ ରାଜି ହୁଅନ୍ତି, (ii) ଜଣଙ୍କ ବ୍ୟତୀତ ସମସ୍ତ partners insolvent ହୁଅନ୍ତି, (iii) ବ୍ୟବସାୟ ବେଆଇନ ହୋଇଯାଏ, (iv) partnership at will ରେ ଜଣେ partner dissolution ର notice ଦିଅନ୍ତି, (v) court dissolution ର ଆଦେଶ ଦିଏ।

Court dissolution ର ଆଦେଶ ଦେଇପାରେ ଯେଉଁଠି: ଜଣେ partner ଅପ୍ରକୃତିସ୍ଥ ମସ୍ତିଷ୍କର, ସ୍ଥାୟୀ ଅକ୍ଷମତାରେ ପୀଡ଼ିତ, ବ୍ୟବସାୟରେ misconduct ପାଇଁ ଦୋଷୀ, partnership agreement କୁ କ୍ରମାଗତ ଭାବେ ଅବମାନନା କରନ୍ତି, ନିଜ interest/share ତୃତୀୟ ପକ୍ଷକୁ ହସ୍ତାନ୍ତର କରନ୍ତି, ବ୍ୟବସାୟ loss ବିନା ଚଳାଇବା ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ, କିମ୍ବା ଏହା ନ୍ୟାୟସଙ୍ଗତ ଓ ଉଚିତ ମନେହୁଏ।

ବିଷୟ 3: Dissolution ର ପରିଣାମ (Consequences of Dissolution)

P1-C10-U10.6-T03 · Topic 3: Consequences of Dissolution

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ Section 6.3 ପଢ଼ନ୍ତୁ: Partnership Act ର Section 48 ଅନୁଯାୟୀ settlement କ୍ରମ, dissolution of partnership ଓ dissolution of the firm ମଧ୍ୟରେ ପାର୍ଥକ୍ୟ, ଏବଂ Section 6.3.1 — ସହମତ fixed term ପୂର୍ବରୁ firm dissolve ହେଲେ premium refund।

ଟିପ୍ପଣୀ

Section 48 କ୍ରମ: (a) capital deficiencies ସମେତ losses ପ୍ରଥମେ profits ରୁ, ତା'ପରେ capital ରୁ, ଶେଷରେ partners ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଭାବେ profit sharing ratio ରେ ପରିଶୋଧ କରନ୍ତି; (b) assets (deficiencies ପୂରଣ ପାଇଁ ଦିଆଯାଇଥିବା ରାଶି ସମେତ) ଏହି କ୍ରମରେ ବ୍ୟବହୃତ ହୁଏ: (i) ତୃତୀୟ ପକ୍ଷଙ୍କ ପ୍ରତି firm ର ଋଣ, (ii) capital ଠାରୁ ଭିନ୍ନ ଭାବେ ପ୍ରତ୍ୟେକ partner ଙ୍କ advances/loans ପାଇଁ rateably, (iii) capitals, (iv) ଅବଶିଷ୍ଟ profit sharing ratio ରେ ବଣ୍ଟନ।

Dissolution of partnership ବନାମ dissolution of firm: ପୁନର୍ଗଠନ ବନାମ ସମାପ୍ତି — ମୁଖ୍ୟ ପାର୍ଥକ୍ୟ:

Dissolution of Partnership	Dissolution of Partnership Firm
କେବଳ partners ମଧ୍ୟରେ ସମ୍ପର୍କ ପୁନର୍ବିନ୍ୟାସ ହୁଏ (admission/retirement/ମୃତ୍ୟୁ)	ସମଗ୍ର firm ର ଅସ୍ତିତ୍ୱ ସମାପ୍ତ, ସମସ୍ତ partners ଙ୍କ ସମ୍ପର୍କ ଶେଷ
Business ସାଧାରଣ ଭାବେ ଚାଲେ; firm reconstitute ହୁଏ	Business ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବନ୍ଦ ହୁଏ
Assets ଓ liabilities revalue; Revaluation A/c; ନୂଆ Balance Sheet	Assets ବିକ୍ରି, liabilities ପରିଶୋଧ; Realization A/c ପ୍ରସ୍ତୁତ

www.scanneradda.com

Court ର ହସ୍ତକ୍ଷେପ ନାହିଁ	Court firm ର dissolution ପାଇଁ ଆଦେଶ ଦେଇପାରେ
Books of accounts ବନ୍ଦ ହୁଏ ନାହିଁ	Books of accounts ବନ୍ଦ ହୁଏ

Premium refund (6.3.1): fixed term ସର୍ତ୍ତରେ admission ସମୟରେ premium ଦେଇଥିବା partner, term ଶେଷ ହେବା ପୂର୍ବରୁ firm dissolve ହେଲେ ଯୁକ୍ତିସଙ୍ଗତ/ଆନୁପାତିକ refund ର ହକଦାର — admission terms, ସହମତ ଅବଧି ଓ ଅତିକ୍ରାନ୍ତ ଅବଧି ବିଚାର କରାଯାଏ (5 ବର୍ଷ ପାଇଁ ₹50,000, 3 ପରେ dissolve → ଅବଶିଷ୍ଟ 2/5 = ₹20,000); ଏହି refund ଅନ୍ୟ partners profit sharing ratio ରେ ବହନ କରନ୍ତି।

Refund claim ହୁଏ ନାହିଁ ଯଦି: (1) ଜଣେ partner ଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ଯୋଗୁଁ firm dissolve ହୁଏ; (2) dissolution ମୁଖ୍ୟତଃ claim କରୁଥିବା partner ଙ୍କ ନିଜ misconduct ଯୋଗୁଁ ହୁଏ; (3) premium ଫେରସ୍ତ ପାଇଁ କୌଣସି ବ୍ୟବସ୍ଥା ନଥିବା ଚୁକ୍ତି ଅନୁସାରେ dissolution ହୁଏ।

ପ୍ରୟୋଗ (Application) ପ୍ରଶ୍ନ ସମାଧାନ କରନ୍ତୁ : 1 ପ୍ରଶ୍ନ

PQ 3.1 · PYQ 2018-Nov [6] (e) · Practical · 5M · Pg 642 — **LEVEL II** ପ୍ରୟୋଗ (Application) — **ମଧ୍ୟମ**

ମୂଲ୍ୟାୟନ (Evaluation) ବିଚାର କରି ଯଥାର୍ଥତା ଦର୍ଶାନ୍ତୁ — ଏହି ସଂସ୍କରଣରେ କୌଣସି ପ୍ରଶ୍ନ ନାହିଁ

- Premium-refund claims ବିଚାର କରିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ରୁହନ୍ତୁ (Amit ଧରଣର PYQ): fixed-term ସର୍ତ୍ତରେ admission ସମୟରେ premium ଦେଇଥିବା partner, firm ଶୀଘ୍ର dissolve ହେଲେ ଯୁକ୍ତିସଙ୍ଗତ/ଆନୁପାତିକ refund ର ନିଶ୍ଚିତ ହକଦାର (IS) --- ଯଥା 5 ବର୍ଷ ପାଇଁ ₹50,000 ଦିଆଯାଇଥିଲା, 3 ବର୍ଷ ପରେ dissolve, ଅବଶିଷ୍ଟ 2/5 = ₹20,000 refund, ଯାହା ଅନ୍ୟ partners profit sharing ratio ରେ ବହନ କରନ୍ତି।
- ବ୍ୟତିକ୍ରମଗୁଡ଼ିକ ସମର୍ଥନ କରନ୍ତୁ --- କୌଣସି refund claim ହୁଏ ନାହିଁ (NO) ଯଦି: dissolution ଜଣେ partner ଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ଯୋଗୁଁ, claim କରୁଥିବା partner ଙ୍କ ନିଜ misconduct ଯୋଗୁଁ, କିମ୍ବା refund ପାଇଁ ବ୍ୟବସ୍ଥା ନଥିବା ଚୁକ୍ତି ଦ୍ୱାରା ହୁଏ।
- ଉତ୍ତରକୁ Section 48 କ୍ରମ ଦ୍ୱାରା ସମର୍ଥନ କରନ୍ତୁ: losses ପ୍ରଥମେ profits ରୁ, ତା'ପରେ capital ରୁ, ତା'ପରେ partners ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଭାବେ; assets ପ୍ରଥମେ outside debts କୁ, ତା'ପରେ partners' advances/loans କୁ, ତା'ପରେ capitals କୁ, ଅବଶିଷ୍ଟ profit sharing ratio ରେ।

ବିଷୟ 4: Dissolution ରେ Partnership Books ବନ୍ଦ କରିବା (Closing of Partnership Books on Dissolution)

P1-C10-U10.6-T04 · Topic 4: Closing of Partnership Books on Dissolution

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ Section 6.4 ପଢ଼ନ୍ତୁ: Realization Account ର ନମୂନା — କେଉଁ assets/liabilities ସ୍ଥାନାନ୍ତରିତ ହୁଏ, realization expenses ର entries, partners ନେଇଥିବା assets/liabilities, unrecorded items, goodwill treatment, ଏବଂ capital ଓ cash accounts ବନ୍ଦ କରିବା।

www.scanneradda.com

www.scanneradda.com

ଟିପ୍ପଣୀ

Realization A/c — କ'ଣ ଯାଏ: Dr side — cash/bank, P&L ର debit balance (fictitious assets) ଏବଂ partners' current/capital/loan A/cs ବ୍ୟତୀତ (EXCLUDING) ସମସ୍ତ sundry assets gross book value ରେ; liabilities ଓ unrecorded liabilities ର payment; realization expenses; Cr side — outside liabilities ଓ provisions (ଯଥା provision for doubtful debts) book figures ରେ, ପ୍ରକୃତରେ realize ହୋଇଥିବା ରାଶି, ଏବଂ partners ନେଇଥିବା assets (ସେହି partner ଙ୍କ Capital Dr); balance = profit/loss on realization, capitals କୁ PROFIT SHARING ratio ରେ।

Goodwill on dissolution: B/S ରେ ଦେଖାଯାଉଥିଲେ ଅନ୍ୟ asset ଭଳି ବିଚାର କରି Realization A/c କୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତର କରାଯାଏ; books ରେ ନଥିଲେ କୌଣସି entry ନାହିଁ; ଏଥିପାଇଁ realize ହୋଇଥିବା ରାଶି (କିମ୍ବା ଜଣେ partner ଙ୍କ କ୍ରୟ) Realization A/c ରେ credit କରାଯାଏ।

Payment କ୍ରମର ପାରସ୍ପରିକ ସମ୍ପର୍କ: cash ପ୍ରଥମେ outside creditors କୁ, ତା'ପରେ partners' loans କୁ (କେବେ ବି Realization A/c ମାଧ୍ୟମରେ ନୁହେଁ), ତା'ପରେ capitals କୁ; accumulated profits/reserves ସିଧାସଳଖ capitals କୁ, accumulated losses PSR ରେ capitals କୁ debit; unrecorded assets realize → Cr Realization, unrecorded liabilities paid → Dr Realization।

Death ପରେ dissolution ସମସ୍ୟା: ପ୍ରଥମେ ମୃତ partner ଙ୍କ ପ୍ରାପ୍ୟ reconstitution ଭାବେ settle କରନ୍ତୁ (revaluation, goodwill, ମୃତ୍ୟୁ ତାରିଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ profit, Executor's A/c), ତା'ପରେ dissolve କରନ୍ତୁ — ସବୁକିଛି Realization A/c କୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତର କରି capitals ଓ cash କୁ nil କରି ବନ୍ଦ କରନ୍ତୁ।

ପ୍ରୟୋଗ (Application) ପ୍ରଶ୍ନ ସମାଧାନ କରନ୍ତୁ · 1 ପ୍ରଶ୍ନ

PQ 4.2 · PYQ 2026-Sep [4] (a) · Practical · 10M · Pg 648 — **LEVEL II** ପ୍ରୟୋଗ (Application)

ବିଶ୍ଳେଷଣ (Analysis) ମିଶ୍ରିତ ତଥ୍ୟ ଉପରେ କାମ କରନ୍ତୁ · 1 ପ୍ରଶ୍ନ

- ଜଣେ partner ଙ୍କ death ଓ ପରବର୍ତ୍ତୀ dissolution ମିଶିଥିବା ସମସ୍ୟା ସମାଧାନ କରନ୍ତୁ (M, N, O PYQ ଭଳି): ପ୍ରଥମେ ମୃତ partner ଙ୍କ ପ୍ରାପ୍ୟ settle କରନ୍ତୁ (revaluation, goodwill, profit share), ତା'ପରେ Realization A/c ମାଧ୍ୟମରେ books ବନ୍ଦ କରନ୍ତୁ।
- Realization A/c ର ପ୍ରକ୍ରିୟା ସ୍ପଷ୍ଟ ରଖନ୍ତୁ: cash/bank, fictitious assets ଓ partners' loan accounts ବ୍ୟତୀତ ସମସ୍ତ assets ସ୍ଥାନାନ୍ତର କରନ୍ତୁ; realize ହୋଇଥିବା ରାଶି ଓ partners ନେଇଥିବା assets credit କରନ୍ତୁ; liabilities ଓ expenses ର payment debit କରନ୍ତୁ; profit/loss profit sharing ratio ରେ capitals କୁ ଯାଏ।
- ପାରସ୍ପରିକ ସମ୍ପର୍କ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରନ୍ତୁ: partners' loans outside creditors ପରେ କିନ୍ତୁ capital ପୂର୍ବରୁ ପରିଶୋଧ ହୁଏ; realize ହୋଇଥିବା unrecorded assets credit ହୁଏ, ପରିଶୋଧିତ unrecorded liabilities Realization A/c ରେ debit ହୁଏ।

PQ 4.1 · PYQ 2022-Nov [4] (a) · Practical · 15M · Pg 643 — **LEVEL II** ବିଶ୍ଳେଷଣ (Analysis) — **କଠିନ**

www.scanneradda.com

ବିଷୟ 5: ଜଣେ Partner ଙ୍କ Insolvency ର ପରିଣାମ (Consequences of Insolvency of a Partner)

P1-C10-U10.6-T05 · Topic 5: Consequences of Insolvency of a Partner

ଧାରଣା ଆଧାର — ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କୌଣସି ପରୀକ୍ଷା ପ୍ରଶ୍ନ ନାହିଁ · ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରସ୍ତୁତି ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ §6.5 ପଢ଼ନ୍ତୁ: adjudication ର ଚାରୋଟି ଆଇନଗତ ପରିଣାମ ଏବଂ debit balance ପ୍ରତି Garner vs. Murray treatment।

ଟିପ୍ପଣୀ

ପରିଣାମ: (1) insolvent ଭାବେ adjudicate ହୋଇଥିବା partner adjudication ଆଦେଶର ତାରିଖରୁ ଆଉ partner ରହନ୍ତି ନାହିଁ, (2) ବିପରୀତ contract ନଥିଲେ ସେହି ତାରିଖରେ firm dissolve ହୁଏ, (3) ସେହି ତାରିଖ ପରେ firm ର କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ insolvent partner ଙ୍କ estate ଦାୟୀ ନୁହେଁ, (4) ସେହି ତାରିଖ ପରେ insolvent partner ଙ୍କ କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ firm ଦାୟୀ ନୁହେଁ।

Deficiency: insolvent partner ଙ୍କ capital account ରେ ଆଦାୟ ଅଯୋଗ୍ୟ debit balance solvent partners ବହନ କରନ୍ତି — profit-sharing ratio ରେ, କିମ୍ବା **Garner vs. Murray:** ଅନୁଯାୟୀ profit-sharing ratio ରେ ନୁହେଁ, ବରଂ ସେମାନଙ୍କ capitals ର ଅନୁପାତରେ।

ବିଷୟ 6: ଜଣେ Partner ଙ୍କ Insolvency ରୁ ଉତ୍ପନ୍ନ Loss (Loss arising from Insolvency of a Partner)

P1-C10-U10.6-T06 · Topic 6: Loss arising from Insolvency of a Partner

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ Sections 6.5 ଓ 6.6 ପଢ଼ନ୍ତୁ: Garner vs. Murray rule — realization loss ସମସ୍ତ (ALL) partners profit sharing ratio ରେ ବହନ କରନ୍ତି, କିନ୍ତୁ insolvent partner ଙ୍କ capital deficiency solvent partners ନିଜ CAPITAL ratio ରେ ବହନ କରନ୍ତି — ଏହା ସହ capital ratio ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ (fixed ବନାମ fluctuating) ଏବଂ ସମସ୍ତ partners insolvent ହେବା (Deficiency Account)।

ଟିପ୍ପଣୀ

Garner vs. Murray rule: realization ରେ ସାଧାରଣ loss (insolvent partner ସମେତ) ସମସ୍ତ (ALL) partners PROFIT SHARING ratio ରେ ବହନ କରନ୍ତି, କିନ୍ତୁ insolvent partner ଙ୍କ capital deficiency solvent partners ନିଜ CAPITAL ratio ରେ ବହନ କରନ୍ତି — deficiency profit sharing ratio ରେ ବଣ୍ଟନ ହୁଏ ବୋଲି କହୁଥିବା statement FALSE; deed ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ପଦ୍ଧତି ଦେଲେ deed ହିଁ ପ୍ରାଧାନ୍ୟ ପାଏ।

Capital ratio: fixed capitals — deficiency FIXED capitals ର ଅନୁପାତରେ ବଣ୍ଟନ ହୁଏ (profits, drawings, interest, salary ର ସମସ୍ତ adjustments Current A/cs ମାଧ୍ୟମରେ); fluctuating capitals — dissolution ତାରିଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ reserves, accumulated profits, drawings ଓ interest adjust କରିବା ପରେ (AFTER) କିନ୍ତୁ

www.scanneradda.com

Realization A/c ର profit/loss ପୂର୍ବରୁ (BEFORE) capitals ର ଅନୁପାତ।

Garner vs. Murray କେବେ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ନୁହେଁ (NOT): (i) ଜଣେ solvent partner ଙ୍କ debit capital balance ଥିଲେ (ତାଙ୍କୁ deficiency ବହନ କରିବାକୁ କୁହାଯାଇ ପାରିବ ନାହିଁ); (ii) firm ରେ କେବଳ ଦୁଇ ଜଣ partners ଥିଲେ; (iii) deficiency ବଣ୍ଟନ ପାଇଁ partners ମଧ୍ୟରେ ଚୁକ୍ତି ଥିଲେ; (iv) ସମସ୍ତ partners insolvent ହେଲେ; ଏବଂ deed ନିଜସ୍ୱ ପଦ୍ଧତି ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରୁଥିବା ପ୍ରତ୍ୟେକ କ୍ଷେତ୍ରରେ।

ସମସ୍ତ partners ଙ୍କ insolvency: creditors କୁ Realization A/c କୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତର କରନ୍ତୁ ନାହିଁ (NOT) — ଉପଲବ୍ଧ ରାଶି (partners ଙ୍କ contributions ସମେତ) creditors କୁ ଦିଅନ୍ତୁ, ଅପରିଶୋଧିତ balance Deficiency A/c କୁ / profit sharing ratio ରେ capitals କୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତର କରନ୍ତୁ, ଏବଂ ସବୁଠାରୁ ଖରାପ ସ୍ଥିତିରେ ଥିବା Capital A/c ପ୍ରଥମେ ବନ୍ଦ କରନ୍ତୁ, ଶେଷଟି ସ୍ୱତଃ ବନ୍ଦ ହୋଇଯାଏ।

କାର୍ଯ୍ୟ ପଦ୍ଧତି: Realization A/c, Cash/Bank A/c ଓ Capital A/cs ପ୍ରସ୍ତୁତ କରନ୍ତୁ; insolvent partner ଙ୍କ estate ଯାହା ଦିଏ ତାହା ଆଦାୟ କରନ୍ତୁ, ତା'ପରେ ତାଙ୍କ ଅବଶିଷ୍ଟ debit balance solvent partners ମଧ୍ୟରେ capital ratio ରେ ବଣ୍ଟନ କରନ୍ତୁ (ଯଥା solvent P ଓ Q capitals 18,000:9,000 = 2:1 ରେ loss ବହନ କରନ୍ତି)।

ବୋଧ (Understanding) କାରଣ ସହ ବୁଝାନ୍ତୁ · 2 ପ୍ରଶ୍ନ

- True/False ଫାନ୍ଦ: Garner vs. Murray ଅନୁଯାୟୀ insolvency deficiency CAPITAL ratio ରେ ବହନ ହୁଏ, profit sharing ratio ରେ ନୁହେଁ (NOT) --- profit sharing ratio କହୁଥିବା statement FALSE।
- Garner vs. Murray କେବେ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ନୁହେଁ (NOT) ମୁଖସ୍ଥ କରନ୍ତୁ: partnership deed ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ପଦ୍ଧତି ଦେଲେ; କେବଳ ଜଣେ solvent partner ରହିଲେ; ସମସ୍ତ partners insolvent ହେଲେ; ଜଣେ solvent partner ଙ୍କ capital account ରେ debit balance ଥିଲେ (ତାଙ୍କୁ deficiency ବହନ କରିବାକୁ କୁହାଯାଇ ପାରିବ ନାହିଁ)।
- Capital ratio ବୁଝାନ୍ତୁ: fixed capitals --- deficiency fixed capital ratio ରେ (adjustments current accounts ମାଧ୍ୟମରେ); fluctuating capitals --- reserves, drawings ଓ interest adjust କରିବା ପରେ କିନ୍ତୁ realization profit/loss ପୂର୍ବରୁ (BEFORE) capitals ର ଅନୁପାତ।

TQ 6.2 · PYQ 2026-May [1] (a) (ii) {C} · True/False · 2M · Pg 651	LEVEL I ବୋଧ (Understanding)	ସହଜ
TQ 6.1 · PYQ 2021-Dec [4] (b) · Descriptive · 6M · Pg 650	LEVEL I ବୋଧ (Understanding)	ମଧ୍ୟମ

ପ୍ରୟୋଗ (Application) ପ୍ରଶ୍ନ ସମାଧାନ କରନ୍ତୁ · 4 ପ୍ରଶ୍ନ

PQ 6.2 · RTP 2025-Jan [14] · Practical · --- · Pg 654	LEVEL II ପ୍ରୟୋଗ (Application)	କଠିନ
PQ 6.3 · RTP 2025-May [14] · Practical · --- · Pg 658	LEVEL II ପ୍ରୟୋଗ (Application)	କଠିନ
PQ 6.4 · RTP 2026-Jan [13] · Practical · --- · Pg 660	LEVEL II ପ୍ରୟୋଗ (Application)	କଠିନ
PQ 6.1 · MTP 2024-Dec S1 [3] (a) · Practical · 12M · Pg 651 2× ପଚରାଯାଇଛି	LEVEL II ପ୍ରୟୋଗ (Application)	

ସଂଶ୍ଲେଷଣ (Synthesis) ଆରମ୍ଭରୁ ଶେଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରନ୍ତୁ — ଏହି ସଂସ୍କରଣରେ କୌଣସି ପ୍ରଶ୍ନ ନାହିଁ

- ଜଣେ/ଦୁଇ ଜଣ insolvent partners ଥିବା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ 4-partner dissolution ଆୟତ୍ତ କରନ୍ତୁ (P,Q,R,S 4:3:2:1 ଧରଣର): Realization A/c, Cash/Bank A/c ଓ Capital A/cs, ପ୍ରତ୍ୟେକ insolvent partner ଙ୍କ deficiency solvent partners ମଧ୍ୟରେ capital ratio ରେ ବଣ୍ଟନ କରି।
- ଭିନ୍ନ ରୂପ ଅଭ୍ୟାସ କରନ୍ତୁ: insolvent partner ଙ୍କ estate ରୁ ଆଂଶିକ ଆଦାୟ, partners ନେଇଥିବା assets, ଏବଂ Deficiency Account ବ୍ୟବହାର କରି ସମସ୍ତ partners ଙ୍କ insolvency (creditors Realization A/c କୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତର ହୁଏ ନାହିଁ)।

ବିଷୟ 7: Piecemeal Payments

P1-C10-U10.6-T07 · Topic 7: Piecemeal Payments

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ Section 6.7 ପଢ଼ନ୍ତୁ: assets instalments ରେ realize ହେଲେ piecemeal distribution — Maximum Loss Method (6.7.1) ଓ Highest Relative Capital / Proportionate Capital Method (6.7.2), outside liabilities ଓ partners' loans କ୍ରମାନୁସାରେ ପରିଶୋଧ କରିବା ପରେ।

ଟିପ୍ପଣୀ

ପ୍ରତି instalment ରେ payment କ୍ରମ: ପ୍ରଥମେ realization expenses ପାଇଁ provision, ତା'ପରେ outside creditors (cash କମ୍ ଥିଲେ rateably) — partners' SPOUSES ଠାରୁ ନିଆଯାଇଥିବା loans ର interest ଏକ outside liability, ତା'ପରେ partners' loans (ଏବଂ ସେଥିର interest), ଏବଂ କେବଳ ତା'ପରେ capitals; ବଣ୍ଟନ ପୂର୍ବରୁ reserves/undistributed profits capitals କୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତର କରନ୍ତୁ ଓ fictitious assets write off କରନ୍ତୁ।

Maximum Loss Method (6.7.1): ପ୍ରତ୍ୟେକ instalment କୁ ଅନ୍ତିମ payment ଭାବେ ଧରନ୍ତୁ — ଅବଶିଷ୍ଟ assets ମୂଲ୍ୟହୀନ ବୋଲି ଧରି ନିଅନ୍ତୁ; maximum possible loss = capitals ର ମୋଟ − ଉପଲବ୍ଧ cash, ଏହାକୁ PROFIT SHARING ratio ରେ ବଣ୍ଟନ କରି capitals ରୁ ବାଦ୍ ଦିଆଯାଏ; କୌଣସି notional debit balance ଅନ୍ୟ partners ଙ୍କ ଉପରେ capital ratio (Garner vs. Murray) କିମ୍ବା ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ସ୍ଥଳେ PSR ରେ write off ହୁଏ; ଫଳସ୍ୱରୂପ credit balances ପରିଶୋଧ କରନ୍ତୁ।

Highest Relative Capital / Proportionate Capital Method (6.7.2): ପ୍ରତ୍ୟେକ capital କୁ profit share ଦ୍ୱାରା ଭାଗ କରନ୍ତୁ — ସବୁଠାରୁ ଛୋଟ ଭାଗଫଳ base capital ଦିଏ; base ଅନୁପାତରେ hypothetical capitals ଓ hypothetical ଉପରେ actual capital ର EXCESS ଗଣନା କରନ୍ତୁ (ଅବଶିଷ୍ଟ partners ମଧ୍ୟରେ ପୁନରାବୃତ୍ତି); capitals profit sharing ratio ରେ ପହଞ୍ଚିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସର୍ବାଧିକ excess ଥିବା partner ଙ୍କୁ ପ୍ରଥମେ ଦିଆଯାଏ (capitals 15,000:18,000:9,000, PSR 2:2:1 → ଭାଗଫଳ 7,500/9,000/9,000, ତେଣୁ A କିଛି ପାଇବା ପୂର୍ବରୁ B ₹3,000 ଓ C ₹1,500 ପାଆନ୍ତି)।

ଉଭୟ ପଦ୍ଧତି ଏକା ସ୍ଥାନରେ ପହଞ୍ଚେ: ଅନ୍ତିମ capitals profit sharing ratio ରେ ରହିବା ଆବଶ୍ୟକ, ତା'ପରେ ପ୍ରତି ଟଙ୍କା PSR ରେ ବଣ୍ଟନ ହୁଏ; creditors, partners' loans ଓ ପ୍ରତ୍ୟେକ partner ଙ୍କ capital ପାଇଁ instalment-wise columns ସହ Statement of Distribution of Cash ଉପସ୍ଥାପନ କରନ୍ତୁ — ଏହା ମାନକ 15–20 ମାର୍କର format।

ପ୍ରୟୋଗ (Application) ପ୍ରଶ୍ନ ସମାଧାନ କରନ୍ତୁ : 3 ପ୍ରଶ୍ନ

www.scanneradda.com

PQ 7.1 · PYQ 2018-Nov [4] (a) · Practical · 20M · Pg 662	LEVEL II ପ୍ରୟୋଗ (Application)	କଠିନ
PQ 7.3 · PYQ 2021-Jan [3] (a) · Practical · 15M · Pg 668	LEVEL II ପ୍ରୟୋଗ (Application)	କଠିନ
PQ 7.4 · MTP 2024-Apr [4] (a) · Practical · 10M · Pg 671 2× ପଚରାଯାଇଛି	LEVEL II ପ୍ରୟୋଗ (Application)	କଠିନ

ବିଶ୍ଳେଷଣ (Analysis) ମିଶ୍ରିତ ତଥ୍ୟ ଉପରେ କାମ କରନ୍ତୁ · 2 ପ୍ରଶ୍ନ

- ପ୍ରତି instalment ରେ payment କ୍ରମ ଅନୁଧ୍ୟାନ କରନ୍ତୁ: ପ୍ରଥମେ realization expenses/provision, ତା'ପରେ outside creditors (cash କମ୍ ଥିଲେ rateably), ତା'ପରେ partners' loans (partners' spouses ଠାରୁ loans ର interest ଏକ outside liability), ଏବଂ କେବଳ ତା'ପରେ capitals।
- Maximum Loss Method ରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ instalment କୁ ଅନ୍ତିମ ଭାବେ ଧରନ୍ତୁ: ଅବଶିଷ୍ଟ assets ମୂଲ୍ୟହୀନ ବୋଲି ଧରି maximum possible loss ଗଣନା କରନ୍ତୁ, profit sharing ratio ରେ ବଣ୍ଟନ କରନ୍ତୁ, notional deficiency ହେଲେ Garner vs. Murray ଲାଗୁ କରନ୍ତୁ, ଏବଂ ଫଳସ୍ୱରୂପ balances ପରିଶୋଧ କରନ୍ତୁ।
- ପଦ୍ଧତିଗୁଡ଼ିକ ତୁଳନା କରନ୍ତୁ: ଉଭୟ partners ଙ୍କ ଅନ୍ତିମ capitals profit sharing ratio ରେ ରଖିବା ଆବଶ୍ୟକ; ପ୍ରଶ୍ନର ଆବଶ୍ୟକତା ଅନୁସାରେ ବାଛନ୍ତୁ।

PQ 7.2 · PYQ 2019-Nov [2] (a) · Practical · 15M · Pg 665	LEVEL II ବିଶ୍ଳେଷଣ (Analysis)	କଠିନ
PQ 7.5 · MTP 2024-Jun [4] (a) · Practical · 8M · Pg 672	LEVEL II ବିଶ୍ଳେଷଣ (Analysis)	କଠିନ

ସଂଶ୍ଳେଷଣ (Synthesis) ଆରମ୍ଭରୁ ଶେଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରନ୍ତୁ — ଏହି ସଂସ୍କରଣରେ କୌଣସି ପ୍ରଶ୍ନ ନାହିଁ

- 15--20 ମାର୍କ ସମସ୍ୟା ପାଇଁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ Statement of Distribution of Cash ଆୟତ୍ତ କରନ୍ତୁ: creditors, partners' loans ଓ ପ୍ରତ୍ୟେକ partner ଙ୍କ capital ପାଇଁ instalment-wise columns।
- Highest Relative Capital Method ରେ: base capital ପାଇବାକୁ capitals କୁ profit shares ଦ୍ୱାରା ଭାଗ କରନ୍ତୁ, hypothetical capitals ଓ excess capitals ଗଣନା କରନ୍ତୁ (ଅବଶିଷ୍ଟ partners ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରକ୍ରିୟା ପୁନରାବୃତ୍ତି କରନ୍ତୁ) --- capitals profit sharing ratio ରେ ପହଞ୍ଚିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସର୍ବାଧିକ excess ଥିବା partner ଙ୍କୁ ପ୍ରଥମେ ଦିଅନ୍ତୁ।
- ବଣ୍ଟନ ପୂର୍ବରୁ adjustments ଅଭ୍ୟାସ କରନ୍ତୁ: reserves/undistributed profits capitals କୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତର କରନ୍ତୁ, fictitious assets write off କରନ୍ତୁ, ଏବଂ realization expenses ପାଇଁ ଅଲଗା ରଖାଯାଇଥିବା ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ରାଶି ଭଳି contingencies ସମ୍ଭାଳନ୍ତୁ।

ବିଷୟ 8: LLP ର Winding up — Winding up of a Limited Liability Partnership (LLP)

P1-C10-U10.6-T08 · Topic 8: Winding up of a Limited Liability Partnership (LLP)

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ Section 6.8 ପଢ଼ନ୍ତୁ: LLP ର winding up ସ୍ୱେଚ୍ଛାକୃତ (voluntary) କିମ୍ବା Tribunal ଦ୍ୱାରା ହୋଇପାରେ; Tribunal ଯେଉଁ ଛଅଟି ପରିସ୍ଥିତିରେ ଏକ LLP କୁ wind up କରିପାରେ ତାହା ମୁଖସ୍ଥ କରନ୍ତୁ।

ଟିପ୍ପଣୀ

www.scanneradda.com

ପ୍ରକାର: LLP ର winding up VOLUNTARY କିମ୍ବା TRIBUNAL ଦ୍ୱାରା ହୋଇପାରେ, ଏବଂ ଏହିପରି wind up ହୋଇଥିବା LLP dissolve ହୋଇପାରେ; LLPs ର winding up ଓ dissolution ପାଇଁ Central Government rules ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିପାରେ।

ଛଅଟି Tribunal ଆଧାର (SM 6.8): (1) LLP wind up କରିବାକୁ ଚାହେଁ; (2) 6 ମାସରୁ ଅଧିକ ସମୟ ପାଇଁ 2 ରୁ କମ୍ partners; (3) ନିଜ ଋଣ ପରିଶୋଧ କରିବାକୁ ଅକ୍ଷମ; (4) ଭାରତର ସାର୍ବଭୌମତ୍ୱ ଓ ଅଖଣ୍ଡତାର ସ୍ୱାର୍ଥରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିନାହିଁ; (5) Registrar ନିକଟରେ Statements of Accounts and Solvency କିମ୍ବା annual returns କ୍ରମାଗତ ପାଞ୍ଚ (FIVE) financial years ଦାଖଲ କରିନାହିଁ; (6) ଏହାକୁ wind up କରିବା ନ୍ୟାୟସଙ୍ଗତ ଓ ଉଚିତ ବୋଲି Tribunal ମନେକରେ।

ସଂଖ୍ୟା ଫାନ୍ଦ: ସଠିକ୍ ସଂଖ୍ୟା ଉଲ୍ଲେଖ କରନ୍ତୁ — 2 partners / 6 ମାସ, ଏବଂ filing default ର 5 କ୍ରମାଗତ financial years ('three years' FALSE)।

ସ୍ମୃତି (Remembering) ମୁଖସ୍ଥ କରନ୍ତୁ · 1 ପ୍ରଶ୍ନ

- Tribunal winding-up ଆଧାରଗୁଡ଼ିକ ମୁଖସ୍ଥ କରନ୍ତୁ: (1) LLP wind up କରିବାକୁ ଚାହେଁ; (2) 6 ମାସରୁ ଅଧିକ ସମୟ 2 ରୁ କମ୍ partners; (3) ଋଣ ପରିଶୋଧ କରିବାକୁ ଅକ୍ଷମ; (4) ଭାରତର ସାର୍ବଭୌମତ୍ୱ ଓ ଅଖଣ୍ଡତା ବିରୁଦ୍ଧରେ କାର୍ଯ୍ୟ; (5) କ୍ରମାଗତ 5 financial years ପାଇଁ Statements of Accounts and Solvency କିମ୍ବା Annual Returns ଦାଖଲ କରିନାହିଁ; (6) Tribunal ଙ୍କ ମତରେ ନ୍ୟାୟସଙ୍ଗତ ଓ ଉଚିତ।
- ମନେରଖନ୍ତୁ: winding up ସ୍ୱେଚ୍ଛାକୃତ (voluntary) କିମ୍ବା Tribunal ଦ୍ୱାରା ହୋଇପାରେ; LLPs ର winding up ଓ dissolution ପାଇଁ Central Government rules ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିପାରେ।

TQ 8.1 · PYQ 2020-Nov [6] (a) · Descriptive · 5M · Pg 674 2× ପଚରାଯାଇଛି | LEVEL I ସ୍ମୃତି (Remembering) | ମଧ୍ୟମ

ବୋଧ (Understanding) କାରଣ ସହ ବୁଝାନ୍ତୁ · 1 ପ୍ରଶ୍ନ

- Filing-default ଆଧାରରେ True/False ଫାନ୍ଦ: Statements of Accounts and Solvency କିମ୍ବା Annual Returns ଦାଖଲ ନକରିବାର ଅବଧି କ୍ରମାଗତ ପାଞ୍ଚ (FIVE) financial years --- 'three consecutive years' କହୁଥିବା statement FALSE।
- ଏପରି statements ବିଚାର କଲାବେଳେ ସଠିକ୍ ଆଧାର ସହ କାରଣ ଦେବାକୁ ସକ୍ଷମ ହୁଅନ୍ତୁ, ସଠିକ୍ ସଂଖ୍ୟା ଉଲ୍ଲେଖ କରି (2 partners/6 ମାସ; 5 financial years)।

TQ 8.2 · PYQ 2026-Jan [1] (a) (v) {C} · True/False · 2M · Pg 675 | LEVEL I ବୋଧ (Understanding) | ସହଜ

ବିଷୟ 9: ସମନ୍ୱିତ ସମସ୍ୟା (Integrated Problems)

P1-C10-U10.6-T09 · Topic 9: Integrated Problems

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ · ଏକକ 6 ର ବ୍ୟାପକ dissolution illustrations ପଢ଼ନ୍ତୁ — Realization Account, capital adjustments, partner insolvency ଏବଂ fraud losses, ନିଆଯାଇଥିବା assets, unrecorded items ଭଳି ବିଶେଷ items ମିଶିଥିବା ସମସ୍ୟା।

www.scanneradda.com

www.scanneradda.com

ଟିପ୍ପଣୀ

ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ dissolution set: Realization A/c, Partners' Capital A/cs ଓ Cash/Bank A/c nil balances ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନିଅନ୍ତୁ — Bank A/c totals ସମାଧାନକୁ ପ୍ରମାଣ କରେ; capitals ର ଅନ୍ତିମ settlement ପୂର୍ବରୁ realization profit/loss profit sharing ratio ରେ ବଣ୍ଟନ କରନ୍ତୁ।

ବିଶେଷ items: ସହମତ ମୂଲ୍ୟରେ partner ନେଇଥିବା assets — ତାଙ୍କ Capital Dr, Realization Cr; discount ରେ settle ହୋଇଥିବା liabilities — କେବଳ ପ୍ରକୃତରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ରାଶି ସହ Realization Dr; partner ବହନ କରିଥିବା/ଦେଇଥିବା realization expenses — Realization Dr, ତାଙ୍କ Capital Cr; fraud/misappropriation ଧରାପଡ଼ିଲେ — ସମ୍ପୃକ୍ତ partner ବିରୁଦ୍ଧରେ କିମ୍ବା capitals ମାଧ୍ୟମରେ write off; unrecorded assets ଓ liabilities Realization A/c ମାଧ୍ୟମରେ ଯାଏ।

ସମୟ ପରିଚାଳନା (8–15 ମାର୍କ): ପ୍ରଥମେ ସମସ୍ତ assets (cash ଓ fictitious items ବ୍ୟତୀତ) ଓ outside liabilities Realization A/c କୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତର କରନ୍ତୁ, ତା'ପରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ adjustment ଗୋଟିଏ ପରେ ଗୋଟିଏ କରନ୍ତୁ, ତା'ପରେ Section 48 କ୍ରମରେ partners' loans, capitals ଓ cash ବନ୍ଦ କରନ୍ତୁ।

ପ୍ରୟୋଗ (Application) ପ୍ରଶ୍ନ ସମାଧାନ କରନ୍ତୁ : 2 ପ୍ରଶ୍ନ

PQ 9.1 · PYQ 2022-May [4] (a) · Practical · 15M · Pg 675	LEVEL II ପ୍ରୟୋଗ (Application)	କଠିନ
PQ 9.2 · PYQ 2024-Jun [3] (b) · Practical · 8M · Pg 678 3× ପଚରାଯାଇଛି	LEVEL II ପ୍ରୟୋଗ (Application)	କଠିନ

ସଂଶ୍ଳେଷଣ (Synthesis) ଆରମ୍ଭରୁ ଶେଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରନ୍ତୁ — ଏହି ସଂସ୍କରଣରେ କୌଣସି ପ୍ରଶ୍ନ ନାହିଁ

- ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ dissolution sets ଆୟତ୍ତ କରନ୍ତୁ: Realization A/c, Partners' Capital A/cs ଓ Cash/Bank A/c nil balances ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ, Bank A/c totals ଦ୍ୱାରା ସମାଧାନ ପ୍ରମାଣ କରି।
- PYQ ଧରଣର ଜଟିଳତା ଅଭ୍ୟାସ କରନ୍ତୁ: dissolution ପୂର୍ବରୁ ଧରାପଡ଼ିଥିବା frauds (partners/profits ବିରୁଦ୍ଧରେ write off), ସହମତ ମୂଲ୍ୟରେ partners ନେଇଥିବା assets, discount ରେ settle ହୋଇଥିବା liabilities, ଜଣେ partner ବହନ କରିଥିବା realization expenses, ଏବଂ dishonoured/contingent items।
- 8--15 ମାର୍କ ସମସ୍ୟାରେ ସମୟ ପରିଚାଳନା କରନ୍ତୁ: ପ୍ରଥମେ ସବୁକିଛି Realization A/c କୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତର କରନ୍ତୁ, adjustments ଗୋଟିଏ ପରେ ଗୋଟିଏ ସମାଧାନ କରନ୍ତୁ, ଏବଂ ଅନ୍ତିମ settlement ପୂର୍ବରୁ realization profit/loss profit sharing ratio ରେ ବଣ୍ଟନ କରନ୍ତୁ।

www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com

ଅଧ୍ୟାୟ 11

Company ହିସାବ (Company Accounts)

Company Accounts

42 ବିଷୟ · 74 ବର୍ଗୀକୃତ ପ୍ରଶ୍ନ · ଗୁରୁତ୍ୱ: A

ICAI ଦକ୍ଷତା ପ୍ରୋଫାଇଲ୍ Level I 5–20% · Level II 80–95% — ଏହି ଅଧ୍ୟାୟ **ପେପର ଅନୁରୂପ**

Level I — ସ୍ମୃତି, ବୋଧ	7.8%	500 ମଧ୍ୟରୁ 39 ମାର୍କ
Level II — ପ୍ରୟୋଗ, ବିଶ୍ଳେଷଣ	92.2%	500 ମଧ୍ୟରୁ 461 ମାର୍କ

ଏକକ 11.1: Company Accounts ର ପରିଚୟ (Introduction to Company Accounts)

Introduction to Company Accounts

P1-C11-U11.1 · ଗୁରୁତ୍ୱ D · ଅଧ୍ୟାୟରେ ର୍ୟାଙ୍କ 6 · ବର୍ଗ C · ଅଧ୍ୟାୟ ପ୍ରଶ୍ନର 2.7% · 2 ପ୍ରଶ୍ନ

ବିଷୟ 1: ପରିଚୟ (Introduction)

P1-C11-U11.1-T01 · Topic 1: Introduction

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ ଏକକ 1 (Introduction to Company Accounts) ର paras 1.2 ଓ 1.3 ପଢ଼ନ୍ତୁ: Companies Act, 2013 ଅନୁସାରେ company ର ଅର୍ଥ ଏବଂ company ର ଏଗାରଟି ମୁଖ୍ୟ ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ, ବିଶେଷତଃ separate legal entity, perpetual existence, limited liability ଓ common seal।

ଟିପ୍ପଣୀ

ଆଇନରେ Company (SM 1.2): Companies Act, 2013 ଅଧୀନରେ ଗଠିତ ଓ incorporated ଏକ entity, କିମ୍ବା ପୂର୍ବର କୌଣସି company law ଅଧୀନରେ ଗଠିତ ଓ registered ଏକ existing company; ଥରେ ଗଠିତ ହେଲେ ଏହା perpetual succession, ନିଜସ୍ୱ ନାମ ଓ common seal ଥିବା separate legal entity ହୋଇଯାଏ, ଏବଂ members ର ପରିବର୍ତ୍ତନ ଏହାର ଅସ୍ତିତ୍ୱକୁ ପ୍ରଭାବିତ କରେ ନାହିଁ।

ନ୍ୟାୟିକ ସଂଜ୍ଞା (SM): Justice Marshal — "A corporation is an artificial being, invisible, intangible and existing only in the contemplation of law"; Lord Justice Hanay — "an artificial person created by law with a perpetual succession and a common seal"।

ଏଗାରଟି ମୁଖ୍ୟ ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ (para 1.3): (1) Incorporated association — Act ଅଧୀନରେ registration ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ, ଏହା ବିନା କୌଣସି company ନାହିଁ (2) Separate legal entity — ନିଜ incorporated ନାମରେ contract କରିପାରେ, ମକଦ୍ଦମା କରିପାରେ ଓ ଏହା ବିରୁଦ୍ଧରେ ମକଦ୍ଦମା ହୋଇପାରେ (3) Perpetual existence —

ମୃତ୍ୟୁ, insolvency କିମ୍ବା members ର ପରିବର୍ତ୍ତନ ଏହାକୁ ପ୍ରଭାବିତ କରେ ନାହିଁ (NOT) (4) Common seal (5) Limited liability — shares ଉପରେ ଦେବାକୁ ସ୍ୱୀକୃତ ରାଶି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ହିଁ; fully paid-up shares ହେଲେ ଆଉ କୌଣସି liability ନାହିଁ (6) Ownership ଓ management ମଧ୍ୟରେ ପାର୍ଥକ୍ୟ (7) Citizen ନୁହେଁ — ଆଇନଗତ ଅସ୍ତିତ୍ୱ ଅଛି କିନ୍ତୁ citizenship ଅଧିକାର ନାହିଁ (8) Shares ର transferability (private company ରେ ପ୍ରତିବନ୍ଧିତ) (9) Books ର ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ (10) Chartered accountants ଦ୍ୱାରା ପର୍ଯ୍ୟାୟକ୍ରମିକ audit (11) Articles ଅନୁସାରେ ସୂଚନା ପାଇବାର ଅଧିକାର।

Common seal ଏବେ ବୈକଳ୍ପିକ: ଯେଉଁ documents ପାଇଁ seal ଆବଶ୍ୟକ ଥିଲା (bills of exchange, share certificates ଇତ୍ୟାଦି), ସେଥିରେ ଏହା ବଦଳରେ ଦୁଇଜଣ directors କିମ୍ବା ଜଣେ director ସହ ଜଣେ company secretary ଦସ୍ତଖତ କରିପାରିବେ; ଭାରତରେ registered ପ୍ରତ୍ୟେକ company Registrar ଙ୍କଠାରୁ ଏକ ଅନନ୍ୟ Corporate Identification Number (CIN) ନେବା ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ।

ବୋଧ (Understanding) କାରଣ ସହ ବୁଝାନ୍ତୁ · 1 ପ୍ରଶ୍ନ

- କାରଣ ସହ company ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ ଉପରେ True/False statements ର ଯଥାର୍ଥତା ଦର୍ଶାଇବାକୁ ସକ୍ଷମ ହୁଅନ୍ତୁ — ଯଥା perpetual existence: company ଏହାର members ଠାରୁ ସ୍ୱାଧୀନ ଭାବେ ଅସ୍ତିତ୍ୱରେ ଥାଏ, ତେଣୁ ମୃତ୍ୟୁ, insolvency କିମ୍ବା members ର ପରିବର୍ତ୍ତନ ଏହାର ଅସ୍ତିତ୍ୱକୁ ପ୍ରଭାବିତ କରେ ନାହିଁ (NOT) (True)।
- Separate legal entity ବୁଝାନ୍ତୁ: company ନିଜ ନାମରେ contract କରିପାରେ, ମକଦ୍ଦମା କରିପାରେ ଓ ଏହା ବିରୁଦ୍ଧରେ ମକଦ୍ଦମା ହୋଇପାରେ; ଏହା ଆଇନ ଦ୍ୱାରା ସୃଷ୍ଟ ଏକ କୃତ୍ରିମ legal person, କିନ୍ତୁ citizen ନୁହେଁ।
- Limited liability କୁ shares ଉପରେ unpaid amount ସହ ଯୋଡ଼ନ୍ତୁ — fully paid-up shares ର holder ଙ୍କର ଆଉ କୌଣସି liability ନାହିଁ।
- ସାଧାରଣ ଫାନ୍ଦ: 'every public company is a listed company' False; ଏହା ମଧ୍ୟ ମନେରଖନ୍ତୁ ଯେ common seal ଏବେ ବୈକଳ୍ପିକ (ଦୁଇଜଣ directors କିମ୍ବା ଜଣେ director + company secretary ଦସ୍ତଖତ କରିପାରିବେ)।

TQ 1.1 · PYQ 2019-Nov [1] (a) (vi) {C} · True/False · 2M · Pg 682 5× **LEVEL I** ବୋଧ (Understanding) **ସହଜ**
ପଚରାଯାଇଛି

ବିଷୟ 2: Company ର ଅର୍ଥ (Meaning of Company)

P1-C11-U11.1-T02 · Topic 2: Meaning of Company

ଧାରଣା ଆଧାର — ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କୌଣସି ପରୀକ୍ଷା ପ୍ରଶ୍ନ ନାହିଁ · ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରସ୍ତୁତି ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ §1.2 ପଢ଼ନ୍ତୁ: ଶବ୍ଦଟିର ବ୍ୟୁତ୍ପତ୍ତି, Companies Act ର ସଂଜ୍ଞା ଏବଂ Justice Marshal ଓ Lord Justice Hanay ଙ୍କ ନ୍ୟାୟିକ ସଂଜ୍ଞା।

ଟିପ୍ପଣୀ

ଅର୍ଥ: ଆଇନରେ company ହେଉଛି Companies Act, 2013 ଅଧୀନରେ ଗଠିତ ଓ incorporated, କିମ୍ବା ପୂର୍ବର

www.scanneradda.com

www.scanneradda.com

କୌଣସି company law ଅଧୀନରେ registered ଏକ existing company — ଥରେ ଗଠିତ ହେଲେ ଏହା perpetual succession, ନିଜସ୍ୱ ନାମ ଓ common seal ଥିବା separate legal entity ହୋଇଯାଏ, members ର ପରିବର୍ତ୍ତନରେ ପ୍ରଭାବିତ ହୁଏ ନାହିଁ; capital ସାଧାରଣତଃ transferable shares ରେ ଗଠିତ ଏବଂ members ଙ୍କ liability ସୀମିତ।

ନ୍ୟାୟିକ ସଂଜ୍ଞା: Justice Marshal — "A corporation is an artificial being, invisible, intangible and existing only in the contemplation of law"; Lord Justice Hanay — "an artificial person created by law with a perpetual succession and a common seal"; ସାଧାରଣ ସୂତ୍ର — ଏକ ବିଶେଷ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପାଇଁ ଆଇନ ଦ୍ୱାରା ପୃଥକ body ଭାବେ ସୃଷ୍ଟ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କର ଏକ association।

ବିଷୟ 3: Company ର ମୁଖ୍ୟ ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ (Salient Features of a Company)

P1-C11-U11.1-T03 · Topic 3: Salient Features of a Company

ଧାରଣା ଆଧାର — ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କୌଣସି ପରୀକ୍ଷା ପ୍ରଶ୍ନ ନାହିଁ · ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରସ୍ତୁତି ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ Company ର ଏଗାରଟି ମୁଖ୍ୟ ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟର ତାଲିକା ଥିବା §1.3 ପଢ଼ନ୍ତୁ।

ଟିପ୍ପଣୀ

ଏଗାରଟି ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ: (1) incorporated association — ଆଇନର ପ୍ରୟୋଗ ଦ୍ୱାରା ସୃଷ୍ଟ, ଏକ କୃତ୍ରିମ legal person; (2) separate legal entity — ନିଜ ନାମରେ contract କରିପାରେ, ମକଦ୍ଦମା କରିପାରେ ଓ ଏହା ବିରୁଦ୍ଧରେ ମକଦ୍ଦମା ହୋଇପାରେ; (3) ମୃତ୍ୟୁ/insolvency/members ପରିବର୍ତ୍ତନ ସତ୍ତ୍ୱେ perpetual existence; (4) common seal — ଏବେ ବୈକଳ୍ପିକ, ଏହା ବଦଳରେ ଦୁଇଜଣ directors କିମ୍ବା ଜଣେ director ଓ ଜଣେ company secretary documents ରେ ଦସ୍ତଖତ କରିପାରିବେ; ପ୍ରତ୍ୟେକ ଭାରତୀୟ company ଏକ ଅନନ୍ୟ Corporate Identification Number (CIN) ପାଏ; (5) limited liability — shareholder କେବଳ allotted shares ଉପରେ ସ୍ୱୀକୃତ ରାଶି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦାୟୀ, fully paid-up ହେଲେ ଆଉ କୌଣସି liability ନାହିଁ।

କ୍ରମଶଃ: (6) ownership ଓ management ମଧ୍ୟରେ ପାର୍ଥକ୍ୟ; (7) citizen ନୁହେଁ — ଆଇନଗତ ଅସ୍ତିତ୍ୱ ଅଛି କିନ୍ତୁ citizenship ଅଧିକାର ନାହିଁ; (8) shares ର transferability (private companies ପ୍ରତିବନ୍ଧ ଲଗାଇପାରନ୍ତି); (9) ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ books ର ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ, ବିଫଳ ହେଲେ penalties; (10) Board ର ସୁପାରିଶରେ shareholders ଦ୍ୱାରା ନିଯୁକ୍ତ chartered accountants ଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପର୍ଯ୍ୟାୟକ୍ରମିକ audit; (11) Articles, meetings ଓ ପର୍ଯ୍ୟାୟକ୍ରମିକ reports ଅନୁସାରେ shareholders ଙ୍କ ସୂଚନା ପାଇବାର ଅଧିକାର।

ବିଷୟ 4: Companies ର ପ୍ରକାର (Types of Companies)

P1-C11-U11.1-T04 · Topic 4: Types of Companies

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ para 1.4 ପଢ଼ନ୍ତୁ: Companies Act, 2013 ଅନୁସାରେ ବାର ପ୍ରକାର companies ଓ ସେମାନଙ୍କ section numbers — Government (Sec 2(45), ≥51% paid-up capital), Foreign (2(42)), Private (2(68)), Public (2(71)), One Person (2(62)), Small (2(85)), Listed (2(52)), Unlimited, shares/guarantee ଦ୍ୱାରା limited, Holding ଓ

Subsidiary companiesl

ଟିପ୍ପଣୀ

ବାର ପ୍ରକାର (para 1.4): Government 2(45) · Foreign 2(42) · Private 2(68) · Public 2(71) · One Person 2(62) · Small 2(85) · Listed 2(52) · Unlimited 2(92) · limited by shares 2(22) · limited by guarantee 2(21) · Holding 2(46) · Subsidiary 2(87) — ସମସ୍ତ Companies Act, 2013 ରା

Government company (Sec 2(45)): paid-up share capital ର ଅତି କମରେ 51% Central Government ଏବଂ/କିମ୍ବା ଏକ ବା ଅଧିକ State Governments ଙ୍କ ହାତରେ, ଏବଂ ଏଭଳି company ର subsidiary ମଧ୍ୟ ଏଥିରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ; **Foreign (2(42)):** ଭାରତ ବାହାରେ incorporated, ଭାରତରେ place of business ଥିବା (ନିଜେ, agent ମାଧ୍ୟମରେ କିମ୍ବା electronic mode ରେ) ଏବଂ ଭାରତରେ କୌଣସି business activity କରୁଥିବା।

Private 2(68) ବନାମ Public 2(71): private company ନିଜ articles ଦ୍ୱାରା (i) shares transfer ଅଧିକାରକୁ ପ୍ରତିବନ୍ଧିତ କରେ (ii) members ସଂଖ୍ୟା 200 ରେ ସୀମିତ କରେ (ବର୍ତ୍ତମାନ ଓ ପୂର୍ବତନ employee-members ବାଦ; joint holders ଗୋଟିଏ ଭାବେ ଗଣାଯାନ୍ତି) ଏବଂ (iii) securities subscribe କରିବାକୁ public କୁ କୌଣସି ଆମନ୍ତ୍ରଣ ନିଷେଧ କରେ; public company ହେଉଛି କେବଳ ଯାହା private ନୁହେଁ — public company ର subsidiary ନିଜ articles ରେ private ହେଲେ ମଧ୍ୟ public ବୋଲି ଗଣ୍ୟ; ଏବେ କୌଣସିଟି ପାଇଁ minimum paid-up capital ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ନାହିଁ।

Listed 2(52) ଓ Small 2(85): listed company ର ଯେକୌଣସି (ANY) securities ଯେକୌଣସି (ANY) recognised stock exchange ରେ listed — unlisted company public କିମ୍ବା private ହୋଇପାରେ, ଏବଂ unlisted ହୋଇଯାଉଥିବା listed public company ଏକ public company ହିଁ ରହେ; small company ହେଉଛି ଏକ non-public company ଯାହାର paid-up capital ₹4 କୋଟି ରୁ ଅଧିକ ନୁହେଁ ଏବଂ (AND) turnover (ପୂର୍ବ FY) ₹40 କୋଟି ରୁ ଅଧିକ ନୁହେଁ; holding/subsidiary companies, Sec 8 companies ଓ special Act ଅଧୀନସ୍ଥ bodies ବାଦ।

Holding–Subsidiary (2(46)/2(87)): subsidiary ହେଉଛି ସେହି company ଯେଉଁଥିରେ holding company Board ର ଗଠନ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରେ (ସମସ୍ତ ବା ଅଧିକାଂଶ directors ନିଯୁକ୍ତ ବା ଅପସାରଣ କରିବାର କ୍ଷମତା) କିମ୍ବା (OR) ଏକାକୀ ବା ନିଜ subsidiaries ସହ ମିଶି total share capital ର ଅଧାରୁ ଅଧିକ exercise/control କରେ — subsidiaries ମାଧ୍ୟମରେ ପରୋକ୍ଷ control ମଧ୍ୟ ଗଣାଯାଏ; **ଅନ୍ୟାନ୍ୟ:** OPC 2(62) ରେ କେବଳ ଜଣେ member; unlimited company 2(92) ରେ members ଙ୍କ liability ର କୌଣସି ସୀମା ନାହିଁ; company limited by guarantee 2(21) — winding up ବେଳେ members ଯେତିକି contribute କରିବାକୁ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ଦିଅନ୍ତି, liability ସେତିକି ରାଶିରେ ସୀମିତ।

ବୋଧ (Understanding) କାରଣ ସହ ବୁଝାନ୍ତୁ : 1 ପ୍ରଶ୍ନ

- Listed company (Sec 2(52)) ର ଅର୍ଥ ଯେକୌଣସି (ANY) recognised stock exchange ରେ ଯେକୌଣସି (ANY) securities listed ଥିବା company — କେବଳ equity shares ନୁହେଁ ଏବଂ କେବଳ NSE ନୁହେଁ; ଗୋଟିଏ exchange ରେ ସୀମିତ କରୁଥିବା statement Falsel

www.scanneradda.com

- ପ୍ରତ୍ୟେକ definition-based True/False ପାଇଁ କାରଣ ସହ ପ୍ରସ୍ତୁତ ରୁହନ୍ତୁ: private company members ସଂଖ୍ୟା 200 ରେ ସୀମିତ କରେ ଓ transfer ପ୍ରତିବନ୍ଧିତ କରେ; public company ହେଉଛି ଯାହା private ନୁହେଁ; unlisted company public କିମ୍ବା private ହୋଇପାରେ।
- Thresholds ମନେରଖନ୍ତୁ: Government company ≥51% government holding; small company (public ବ୍ୟତୀତ) paid-up capital ≤ ₹4 କୋଟି ଓ turnover ≤ ₹40 କୋଟି; subsidiary — holding company Board ଗଠନ କିମ୍ବା total share capital ର ଅଧାରୁ ଅଧିକ control କରେ।

TQ 4.1 · RTP 2023-Jun [1] (viii) · True/False · --- · Pg 683 **2× ପଚରାଯାଇଛି** **LEVEL I** ବୋଧ (Understanding) **ସହଜ**

ବିଷୟ 5: Books of Account ର ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ (Maintenance of Books of Account)

P1-C11-U11.1-T05 · Topic 5: Maintenance of Books of Account

ଧାରଣା ଆଧାର — ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କୌଣସି ପରୀକ୍ଷା ପ୍ରଶ୍ନ ନାହିଁ · ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରସ୍ତୁତି ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ Companies Act, 2013 ର Section 128 ବିଷୟରେ §1.5 ପଢ଼ନ୍ତୁ।

ଟିପ୍ପଣୀ

Section 128: ପ୍ରତ୍ୟେକ company ପ୍ରତ୍ୟେକ financial year ପାଇଁ ନିଜ registered office ରେ books of account, ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ books ଓ papers ଏବଂ financial statement ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି ରଖିବା ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ, ଯାହା state of affairs (branch offices ସମେତ) ର true and fair view ଦେବ ଏବଂ registered office ଓ branches ର transactions ବୁଝାଇବ; books ଅବଶ୍ୟ accrual basis ରେ ଓ double entry system ଅନୁସାରେ ରଖାଯିବ; ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଅନୁସାରେ books electronic mode ରେ ରଖାଯାଇପାରେ।

ବିଷୟ 6: Financial Statements ପ୍ରସ୍ତୁତି (Preparation of Financial Statements)

P1-C11-U11.1-T06 · Topic 6: Preparation of Financial Statements

ଧାରଣା ଆଧାର — ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କୌଣସି ପରୀକ୍ଷା ପ୍ରଶ୍ନ ନାହିଁ · ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରସ୍ତୁତି ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ §1.6 ପଢ଼ନ୍ତୁ: Section 129, Section 2(40) ର components ଏବଂ Schedule III ର ତିନୋଟି Divisions।

ଟିପ୍ପଣୀ

Section 129: financial statements ଅବଶ୍ୟ true and fair view ଦେବ, notified accounting standards ପାଳନ କରିବ ଏବଂ Schedule III form ରେ ରହିବ; Board of Directors ପ୍ରତ୍ୟେକ annual general meeting ରେ ସେଗୁଡ଼ିକ ଉପସ୍ଥାପନ କରନ୍ତି।

www.scanneradda.com

Components — Sec 2(40): (i) balance sheet, (ii) profit and loss account (not-for-profit କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ income and expenditure account), (iii) cash flow statement, (iv) ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ହେଲେ statement of changes in equity, (v) explanatory notes; One Person Company, small company ଓ dormant company cash flow statement ବାଦ ଦେଇପାରନ୍ତି।

Schedule III: Part I — Balance Sheet format, Part II — Statement of Profit and Loss; Accounting Standards ପ୍ରୟୋଗ କରୁଥିବା companies ପାଇଁ Division I, Ind AS ପ୍ରୟୋଗ କରୁଥିବାଙ୍କ ପାଇଁ Division II, Ind AS ପ୍ରୟୋଗ କରୁଥିବା NBFCs ପାଇଁ Division III; insurance, banking ଓ electricity companies ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ Acts ଦ୍ୱାରା ନିୟନ୍ତ୍ରିତ।

ଏକକ 11.2: Shares ର Issue, Forfeiture ଓ Re-Issue (Issue, Forfeiture and Re-Issue of Shares)

Issue, Forfeiture and Re-Issue of Shares

P1-C11-U11.2 · ଗୁରୁତ୍ୱ A · ଅଧ୍ୟାୟରେ ର୍ୟାଙ୍କ 1 · ବର୍ଗ A · ଅଧ୍ୟାୟ ପ୍ରଶ୍ନର 37.8% · 28 ପ୍ରଶ୍ନ

ବିଷୟ 1: ପରିଚୟ (Introduction)

P1-C11-U11.2-T01 · Topic 1: Introduction

ଧାରଣା ଆଧାର — ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କୌଣସି ପରୀକ୍ଷା ପ୍ରଶ୍ନ ନାହିଁ · ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରସ୍ତୁତି ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ §2.1 ପଢ଼ନ୍ତୁ: ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର organisation ରେ capital ସଂଗ୍ରହ ଏବଂ corporate form କାହିଁକି ଉଦ୍ଭବ ହେଲା।

ଟିପ୍ପଣୀ

Form ଅନୁସାରେ capital: sole-proprietorship — proprietor ଙ୍କ capital, unlimited liability; partnership — partners ଙ୍କ capital, unlimited liability ଏବଂ members ସଂଖ୍ୟା ସୀମିତ ଥିବାରୁ capital ମଧ୍ୟ ସୀମିତ; company — shareholders ଙ୍କଠାରୁ share capital, liability ଧାରଣ କରିଥିବା shares ର issue price ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସୀମିତ।

Company ର ଉଦ୍ଭବ: industrial revolution ସହ capital ଆବଶ୍ୟକତା ବହୁତ ବଢ଼ିଗଲା ଏବଂ technology ର ଗତି ସହ ବିଫଳତାର ବିପଦ ବଢ଼ିଲା; non-corporate entities ବର୍ଦ୍ଧିତ capital ଓ ବିପଦର ମାତ୍ରାର ଚାପ ସମ୍ଭାଳି ପାରିଲେ ନାହିଁ, ଯାହା corporate form of organisation କୁ ଜନ୍ମ ଦେଲା।

www.scanneradda.com

www.scanneradda.com

ବିଷୟ 2: Share Capital

P1-C11-U11.2-T02 · Topic 2: Share Capital

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ para 2.2 ପଢ଼ନ୍ତୁ: share ଓ share capital ର ଅର୍ଥ ଏବଂ ଏହାର ବର୍ଗଗୁଡ଼ିକ — authorised/nominal, issued, subscribed, called-up, paid-up ଓ reserve capital (Sec 65) — ସହିତ Notes to Accounts ରେ share capital ର disclosure।

ଟିପ୍ପଣୀ

Share (SM 2.2): ମୋଟ capital କୁ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ରାଶିର ଅନେକ ଛୋଟ ଅବିଭାଜ୍ୟ units ରେ ଭାଗ କରାଯାଏ, ପ୍ରତ୍ୟେକ unit ଏକ share; certificate ରେ ଛପା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ମୂଲ୍ୟ ହେଉଛି nominal/par/face value, କିନ୍ତୁ issue price ଭିନ୍ନ ହୋଇପାରେ; shareholder ଙ୍କ liability ଅର୍ଜିତ shares ର issue price ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସୀମିତ।

ଛଅଟି ବର୍ଗ: Authorised/Nominal (Memorandum ର Capital Clause ଅନୁସାରେ ସର୍ବାଧିକ) · Issued (cash କିମ୍ବା cash ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ consideration ପାଇଁ issue ହୋଇଥିବା ଅଂଶ; ବାକି Unissued, balance sheet ରେ ଦର୍ଶାଯାଏ ନାହିଁ) · Subscribed (issued capital ର ଯେଉଁ ଅଂଶ ପାଇଁ ଆବେଦନ ହୋଇ allot ହୋଇଛି) · Called-up (issue price ର ଯେତିକି ଦାବି କରାଯାଇଛି; ବାକି Uncalled) · Paid-up (called-up ବିୟୋଗ calls-in-arrears) · Reserve capital (Sec 65 — subscribed uncalled capital ଯାହା resolution ଦ୍ୱାରା କେବଳ winding up ବେଳେ call କରାଯାଇପାରେ)।

ଶୃଙ୍ଖଳ: Authorised = Issued + Unissued; Called-up = Paid-up + Calls-in-arrears – Calls-in-advance; Notes to Accounts ରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ସ୍ତର disclose କରାଯାଏ, କିନ୍ତୁ କେବଳ (ONLY) paid-up capital (called-up ବିୟୋଗ calls unpaid) balance-sheet total ରେ ଗଣାଯାଏ।

Reserve Capital ବନାମ Capital Reserve (ଫାନ୍ଦ): reserve capital ହେଉଛି uncalled share capital ଯାହା କେବଳ liquidation ବେଳେ call କରାଯାଇପାରେ; capital reserve Reserves and Surplus ର ଅଂଶ, କେବଳ capital profits ରୁ ସୃଷ୍ଟ ଏବଂ dividend ଘୋଷଣା ପାଇଁ ଉପଲବ୍ଧ ନୁହେଁ।

ବୋଧ (Understanding) କାରଣ ସହ ବୁଝାନ୍ତୁ: 1 ପ୍ରଶ୍ନ

- କାରଣ ସହ True/False ଉତ୍ତର ଦେବାକୁ ସକ୍ଷମ ହୁଅନ୍ତୁ: preference shareholder ସେହି company ର equity shares ମଧ୍ୟ ଧାରଣ କରିପାରନ୍ତି (CAN) — କୌଣସି ବାଧା ନାହିଁ; statement False।
- ଶୃଙ୍ଖଳ ବୁଝାନ୍ତୁ: Authorised = Issued + Unissued; Called-up = Paid-up + Calls-in-arrears; କେବଳ paid-up capital balance sheet total ରେ ଯାଏ।
- Reserve Capital (କେବଳ winding up ବେଳେ call କରାଯାଇପାରୁଥିବା uncalled capital) ଓ Capital Reserve (capital profits ରୁ Reserves and Surplus ର ଅଂଶ) ମଧ୍ୟରେ ପାର୍ଥକ୍ୟ କରନ୍ତୁ — ଏକ ପ୍ରିୟ ଫାନ୍ଦ।

TQ 2.1 · PYQ 2021-Jul [1] (a) (iv) {C} · True/False · 2M · Pg 687 3× **LEVEL I** ବୋଧ (Understanding) **ସହଜ**
ପଚରାଯାଇଛି

www.scanneradda.com

ବିଷୟ 3: Shares ର ପ୍ରକାର (Types of Shares)

P1-C11-U11.2-T03 · Topic 3: Types of Shares

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ para 2.3 ପଢ଼ନ୍ତୁ: preference shares (Sec 43) ଓ ସେଗୁଡ଼ିକର ଆଠ ପ୍ରକାର — cumulative/non-cumulative, participating/non-participating, redeemable/non-redeemable, convertible/non-convertible — ବନାମ equity shares ଓ ସେଗୁଡ଼ିକର rightsl

ଟିପ୍ପଣୀ

Preference shares (Sec 43): (a) ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ହାରରେ dividend ପ୍ରଦାନ ଏବଂ (b) winding up ବେଳେ capital ଫେରସ୍ତରେ ସୁନିଶ୍ଚିତ preferential rights; holders ସାଧାରଣତଃ କୌଣସି voting rights ପାଆନ୍ତି ନାହିଁ (NO); irredeemable preference shares ନିଷିଦ୍ଧ — issue ର 20 ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ redemption (20 ବର୍ଷରୁ ଅଧିକ କେବଳ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ infrastructure projects ପାଇଁ, Sec 55)l

Defaults (କାରଣ-ଆଧାରିତ T/F): ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବେ ଅନ୍ୟଥା ଉଲ୍ଲେଖ ନ ଥିଲେ preference shares cumulative, non-participating ଓ non-convertible ହୋଇଥାଏ; cumulative preference dividend ଅତି କମରେ 2 ବର୍ଷ arrears ରେ ରହିଲେ holders general meeting ର ପ୍ରତ୍ୟେକ (EVERY) resolution ରେ vote ଦେଇପାରନ୍ତିl

ଆଠ ପ୍ରକାର: cumulative (ଦିଆନଯିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ dividend ଜମା ହୁଏ; arrears ଅଲଗା ଭାବେ disclose) / non-cumulative (ବର୍ଷର ଅଧିକାର ଲୋପ ପାଏ) · participating (equity ପରିଶୋଧ ପରେ surplus profits ଓ winding-up surplus ରେ ଅଂଶ) / non-participating · redeemable (Sec 55 ଅନୁସାରେ ଫେରସ୍ତଯୋଗ୍ୟ) / non-redeemable · convertible (issue terms ଅନୁସାରେ equity ରେ convert କରିବାର holder ଙ୍କ ବିକଳ୍ପ) / non-convertiblel

Equity shares: preference shares ନୁହେଁ ଏଭଳି shares — dividend କିମ୍ବା capital ଫେରସ୍ତରେ କୌଣସି preferential right ନାହିଁ; dividend rate ପରିବର୍ତ୍ତନଶୀଳ, policy ଓ preference rights ପରେ ବଳକା profits ଉପରେ ନିର୍ଭର କରି Board ସୁପାରିଶ କରେ; voting rights ଥାଏ; ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ rules ଅଧୀନରେ dividend/voting ରେ differential rights ଥିବା equity ଅନୁମୋଦିତl

ବୋଧ (Understanding) କାରଣ ସହ ବୁଝାନ୍ତୁ · 1 ପ୍ରଶ୍ନ

- Preference shareholders ସାଧାରଣତଃ voting rights ପାଆନ୍ତି ନାହିଁ (NOT) — ତେଣୁ 'non-participating preference shareholders enjoy voting rights' False; ବ୍ୟତିକ୍ରମ: cumulative preference dividend 2+ ବର୍ଷ arrears ରେ ରହିଲେ ପ୍ରତ୍ୟେକ resolution ରେ voting rights ମିଳେl
- Defaults କାରଣ ସହ ବୁଝନ୍ତୁ: ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବେ ଅନ୍ୟଥା ଉଲ୍ଲେଖ ନ ଥିଲେ preference shares cumulative, non-participating ଓ non-convertiblel
- ଜାଣନ୍ତୁ ଯେ irredeemable preference shares ନିଷିଦ୍ଧ; 20 ବର୍ଷରୁ ଅଧିକ redemption କେବଳ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ infrastructure projects ପାଇଁ ଅନୁମୋଦିତ (Sec 55)l
- Equity shares ସହ ତୁଳନା କରନ୍ତୁ: dividend କିମ୍ବା capital ଫେରସ୍ତରେ preferential right ନାହିଁ, Board ସୁପାରିଶ କରୁଥିବା ପରିବର୍ତ୍ତନଶୀଳ dividend, voting rights ସଂଲଗ୍ନ, ଏବଂ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ rules ଅଧୀନରେ differential-rights equity ଅନୁମୋଦିତl

www.scanneradda.com

PQ 3.1 · PYQ 2021-Dec [1] (a) (iv) {C} · True/False · 2M · Pg 687 2× LEVEL I ସହଜ
ପଚରାଯାଇଛି
ବୋଧ (Understanding)

ବିଷୟ 4: Cash ପାଇଁ Shares ର Issue (Issue of Shares for Cash)

P1-C11-U11.2-T04 · Topic 4: Issue of Shares for Cash

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ paras 2.4–2.5 ପଢ଼ନ୍ତୁ: prospectus ମାଧ୍ୟମରେ issue ପ୍ରକ୍ରିୟା, minimum subscription (SEBI ଅନୁସାରେ 90%), application/allotment/call instalments ଏବଂ full, under ଓ over subscription ପାଇଁ journal entries।

ଟିପ୍ପଣୀ

ପ୍ରକ୍ରିୟା: public company prospectus issue କରେ; issue price instalments ରେ ସଂଗ୍ରହ ହୁଏ — application, allotment, first call … final call; minimum subscription ନ ମିଳିଲେ allotment ହୁଏ ନାହିଁ; **Sec 39:** application money NOMINAL (face) value ର ଅତି କମରେ 5%; **SEBI:** ସର୍ବନିମ୍ନ application money ISSUE price ର 25%, ଏବଂ minimum subscription offer ର 90% — 90% ନ ହେଲେ closure ର 15 ଦିନ ମଧ୍ୟରେ ସମସ୍ତ application money refund (underwritten issue ପାଇଁ 70 ଦିନ)।

Pro-forma entries: Dr. Bank / Cr. Share Application (ପ୍ରାପ୍ତ money); Dr. Share Application / Cr. Share Capital (allotment ବେଳେ); Dr. Share Allotment / Cr. Share Capital (allotment due) ତାପରେ Dr. Bank / Cr. Share Allotment; ପ୍ରତ୍ୟେକ call — Dr. Share Call / Cr. Share Capital (due), Dr. Bank / Cr. Share Call; ପ୍ରତ୍ୟେକ amount = shares ସଂଖ୍ୟା × ପ୍ରତି share instalment rate।

Combined account variant: Dr. Bank / Cr. Share Application and Allotment A/c; allotment ବେଳେ ମୋଟ application ଓ allotment money ସହ Dr. Share Application and Allotment / Cr. Share Capital; ପ୍ରାପ୍ତି ବେଳେ Dr. Bank / Cr. Share Application and Allotment।

Under-subscription: offer ହୋଇଥିବା shares ଠାରୁ applications କମ୍ — ସେହି ତାରିଖୱାରି entries pass କରନ୍ତୁ, କିନ୍ତୁ ସମସ୍ତ (ALL) amounts ପ୍ରକୃତରେ applied/allotted shares ଉପରେ ଆଧାରିତ କରନ୍ତୁ (ଯଥା 43,000 issued ମଧ୍ୟରୁ 40,000); minimum subscription ମିଳିଲେ ହିଁ allotment ବୈଧ; unpaid amounts — ମୋଟ due ସହ Dr. Bank + Dr. Calls-in-Arrears / Cr. Share Allotment (କିମ୍ବା Call) A/c।

ବୋଧ (Understanding) କାରଣ ସହ ବୁଝାନ୍ତୁ · 1 ପ୍ରଶ୍ନ

- Sec 39: application money NOMINAL (face) value ର ଅତି କମରେ 5% ହେବା ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ; SEBI ISSUE price ର ସର୍ବନିମ୍ନ 25% ଚାହେଁ — 25% କୁ Sec 39 limit ବୋଲି କହୁଥିବା statement False।
- Calls-in-arrears ଉପରେ interest shareholder ଙ୍କ ଦ୍ୱାରା (BY) company କୁ (TO) ଦେୟ (Table F ଅନୁସାରେ ସର୍ବାଧିକ 10%); company କେବଳ calls-in-advance ଉପରେ interest ଦିଏ — ଏହି ଓଲଟା ଫାନ୍ଦ ପ୍ରତି ସତର୍କ ରୁହନ୍ତୁ।

TQ 4.1 · PYQ 2026-May [1] (a) (iv) {C} · True/False · 2M · Pg 688 LEVEL I ସହଜ
ବୋଧ (Understanding)

ପ୍ରୟୋଗ (Application) ପ୍ରକ୍ରିୟା ଅଭ୍ୟାସ କରନ୍ତୁ · 1 ପ୍ରଶ୍ନ

- ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ journal-entry cycle ଅଭ୍ୟାସ କରନ୍ତୁ: application ପ୍ରାପ୍ତି → capital କୁ transfer → allotment due/ପ୍ରାପ୍ତ → ପ୍ରତ୍ୟେକ call due/ପ୍ରାପ୍ତ, amounts = shares × instalment rate ଭାବେ ଗଣନା।
- Under-subscription ସମ୍ଭାଳନ୍ତୁ (ସମସ୍ତ entries ପ୍ରକୃତରେ allotted shares ଉପରେ ଆଧାରିତ, ଯଥା 43,000 issued ମଧ୍ୟରୁ 40,000) ଏବଂ unpaid amounts Calls-in-Arrears A/c ରେ record କରନ୍ତୁ।
- ତାରିଖୱାରି entries (ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ତାରିଖରେ allotment, calls) ଓ ବର୍ଷଶେଷରେ closing entries ଅଭ୍ୟାସ କରନ୍ତୁ, ତାରିଖ ଦିଆଯାଇଥିଲେ calls-in-arrears/advance ଉପରେ interest ସମେତ।

PQ 4.1 · RTP 2022-May [17] · Practical · --- · Pg 688 **5× ପଚରାଯାଇଛି** | **LEVEL II** ପ୍ରୟୋଗ (Application) | **ମଧ୍ୟମ**

ବିଷୟ 5: Shares ର Subscription (Subscription of Shares)

P1-C11-U11.2-T05 · Topic 5: Subscription of Shares

ଧାରଣା ଆଧାର — ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କୌଣସି ପରୀକ୍ଷା ପ୍ରଶ୍ନ ନାହିଁ · ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରସ୍ତୁତି ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ Illustrations 2–4 ସହ §2.5 ପଢ଼ନ୍ତୁ: full, under ଓ over subscription ଏବଂ ସେଗୁଡ଼ିକର entries।

ଟିପ୍ପଣୀ

Full subscription: offer ହୋଇଥିବା shares = subscribed shares; entries — application ପ୍ରାପ୍ତି: Dr. Bank / Cr. Share Application A/c; allotment ବେଳେ: Dr. Share Application / Cr. Share Capital; allotment due: Dr. Share Allotment / Cr. Share Capital; allotment ପ୍ରାପ୍ତି: Dr. Bank / Cr. Share Allotment; call due: Dr. Share Call / Cr. Share Capital, ତାପରେ ପ୍ରାପ୍ତି ବେଳେ Dr. Bank / Cr. Share Call।

Under subscription: applied shares offer ହୋଇଥିବା shares ଠାରୁ କମ୍ — ସେହି entries, କିନ୍ତୁ amounts ପ୍ରକୃତରେ applied ଓ allotted shares ଉପରେ ଗଣନା; minimum subscription ମିଳିଲେ ହିଁ allotment କରାଯାଇପାରେ।

Over subscription: କିଛି applications rejected (Dr. Share Application A/c / Cr. Bank — refund) ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କୁ ଆଂଶିକ (pro-rata) allot — ଅତିରିକ୍ତ application money adjust କରାଯାଏ: Dr. Share Application A/c / Cr. Share Allotment A/c, Cr. Calls-in-Advance A/c, Cr. Bank (ଅତିରିକ୍ତ refund)।

ବିଷୟ 6: Discount ରେ Issue ହୋଇଥିବା Shares (Shares Issued at Discount)

P1-C11-U11.2-T06 · Topic 6: Shares Issued at Discount

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ para 2.6 ଓ Companies Act, 2013 ର Section 53 ପଢ଼ନ୍ତୁ: discount ରେ shares issue ଉପରେ ନିଷେଧ ଏବଂ sweat-equity ବ୍ୟତିକ୍ରମ।

www.scanneradda.com

www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com www.scanneradda.com

ଟିପ୍ପଣୀ

ଅର୍ଥ: nominal/par value ଠାରୁ କମ୍ ରେ issue; issue price ଉପରେ nominal value ର ଅଧିକ = discount (₹100 share ₹98 ରେ issue ହେଲେ 2% discount)।

Sec 53: company discount ରେ shares issue କରିପାରିବ ନାହିଁ (CANNOT) — ଏଭଳି issue void ଏବଂ company fine ରେ ଦଣ୍ଡନୀୟ; ଏକମାତ୍ର ବ୍ୟତିକ୍ରମ: know-how, intellectual-property rights କିମ୍ବା value additions ପାଇଁ directors କିମ୍ବା employees ଙ୍କୁ discount ରେ କିମ୍ବା cash ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ consideration ପାଇଁ issue ହେଉଥିବା sweat equity shares।

ପରୀକ୍ଷା ତୁଳନା: debentures ଯେକୌଣସି discount ରେ issue ହୋଇପାରେ (କୌଣସି statutory limit ନାହିଁ), ଏବଂ face value ଠାରୁ କମ୍ ରେ forfeited shares ର re-issue ଏକ sale, ନୂଆ issue at discount ନୁହେଁ।

ବୋଧ (Understanding) କାରଣ ସହ ବୁଝାନ୍ତୁ : 2 ପ୍ରଶ୍ନ

- Sec 53: company discount ରେ shares issue କରିପାରିବ ନାହିଁ — ଏଭଳି issue void ଏବଂ company fine ରେ ଦଣ୍ଡନୀୟ; ତେଣୁ 'a company is not allowed to issue shares at discount to the public' True।
- ଏକମାତ୍ର ବ୍ୟତିକ୍ରମ ଜାଣନ୍ତୁ: know-how, IPR କିମ୍ବା value additions ପାଇଁ directors/employees ଙ୍କୁ issue ହେଉଥିବା sweat equity shares।
- ପରୀକ୍ଷାରେ ପଚରାଯାଉଥିବା ତୁଳନା ଲକ୍ଷ୍ୟ କରନ୍ତୁ: shares discount ରେ issue ହୋଇପାରେ ନାହିଁ କିନ୍ତୁ debentures ହୋଇପାରେ, ଏବଂ face value ଠାରୁ କମ୍ ରେ forfeited shares ର re-issue ନୂଆ issue at discount ନୁହେଁ।

TQ 6.1 · PYQ 2021-Jul [1] (a) (ii) {C} · True/False · 2M · Pg 690 3× ପଚରାଯାଇଛି	LEVEL I ବୋଧ (Understanding)	ସହଜ
TQ 6.2 · PYQ 2025-Sep [1] (a) (vi) {C} · True/False · 2M · Pg 690	LEVEL I ବୋଧ (Understanding)	ସହଜ

ବିଷୟ 7: Premium ରେ Issue ହୋଇଥିବା Shares (Shares Issued at Premium)

P1-C11-U11.2-T07 · Topic 7: Shares Issued at Premium

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ para 2.7 ଓ Section 52 ପଢ଼ନ୍ତୁ: premium ର ଅର୍ଥ, Securities Premium Account କୁ credit (Reserves and Surplus ଅଧୀନରେ ଦର୍ଶାଯାଏ) ଏବଂ ଏହି account ର ପାଞ୍ଚଟି ଅନୁମୋଦିତ ବ୍ୟବହାର।

ଟିପ୍ପଣୀ

ଅର୍ଥ: face value ଠାରୁ ଅଧିକ issue price; premium = face value ଉପରେ issue price ର ଅଧିକ (₹100 share ₹105 ରେ ହେଲେ 5% premium); premium ସାଧାରଣତଃ allotment ସହ call କରାଯାଏ, କେବେ କେବେ application ସହ, କ୍ୱଚିତ୍ calls ସହ।

Treatment: premium share capital ନୁହେଁ (NOT) — ଏହା capital nature ର ଏକ gain, ଅଲଗା "Securities Premium Account" କୁ credit ହୁଏ, Reserves and Surplus (shareholders' funds) ଅଧୀନରେ ଦର୍ଶାଯାଏ ଏବଂ

www.scanneradda.com

dividend ପାଇଁ ଉପଲବ୍ଧ ନୁହେଁ।

ପାଞ୍ଚଟି ବ୍ୟବହାର (Sec 52): (a) members ଙ୍କୁ fully paid bonus shares (b) preliminary expenses write off (c) securities କିମ୍ବା debentures issue ର expenses, ଦିଆଯାଇଥିବା commission କିମ୍ବା allowed discount write off (d) redeemable preference shares କିମ୍ବା debentures ର redemption ରେ premium (e) ନିଜ shares କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ securities ର purchase (buy-back)।

Ind AS ପ୍ରତିବନ୍ଧ: Sec 133 ଅଧୀନରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ class ର companies (Ind AS-compliant) securities premium କୁ (b) preliminary expenses କିମ୍ବା (d) premium on redemption ପାଇଁ ବ୍ୟବହାର କରିପାରିବେ ନାହିଁ।

Entry (allotment ସହ premium): Dr. Share Allotment / Cr. Share Capital + Cr. Securities Premium; application ସହ call ହେଲେ — allotment ବେଳେ Dr. Share Application / Cr. Share Capital + Cr. Securities Premium।

ବୋଧ (Understanding) କାରଣ ସହ ବୁଝାନ୍ତୁ · 1 ପ୍ରଶ୍ନ

- Securities Premium ର ପାଞ୍ଚଟି ବ୍ୟବହାର ମୁଖସ୍ଥ କରନ୍ତୁ (Sec 52): members ଙ୍କୁ fully paid bonus shares; preliminary expenses write off; securities କିମ୍ବା debentures issue ର expenses/commission/discount write off; preference shares କିମ୍ବା debentures ର redemption ରେ premium; ନିଜ shares ର buy-back — ତେଣୁ preliminary expenses write off ପାଇଁ ଏହାର ବ୍ୟବହାର True।
- Premium କାହିଁକି share capital ନୁହେଁ ବୁଝାନ୍ତୁ: ଏହା ଅଲଗା account କୁ credit ହେଉଥିବା ଏକ capital gain ଏବଂ dividend ପାଇଁ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ।
- ଧ୍ୟାନ ଦିଅନ୍ତୁ: Ind AS companies (Sec 133 class) ଏହାକୁ preliminary expenses କିମ୍ବା premium on redemption ପାଇଁ ବ୍ୟବହାର କରିପାରିବେ ନାହିଁ।

TQ 7.1 · PYQ 2026-Jan [1] (a) (vi) {C} · True/False · 2M · Pg 691 2× LEVEL I ବୋଧ (Understanding) ସହଜ
ପଚରାଯାଇଛି

ବିଷୟ 8: Over Subscription and Pro-Rata Allotment

P1-C11-U11.2-T08 · Topic 8: Over Subscription and Pro-Rata Allotment

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ paras 2.5.3 ଓ 2.8 ପଢ଼ନ୍ତୁ: over-subscription ର treatment — refund ସହ rejection, pro-rata allotment ଏବଂ ଅତିରିକ୍ତ application money କୁ allotment ଓ calls ପ୍ରତି adjustment।

ଟିପ୍ପଣୀ

Over-subscription: offer ହୋଇଥିବା shares ଠାରୁ applications ଅଧିକ; company କିଛି applications reject କରିପାରେ (money refund), ଅନ୍ୟମାନଙ୍କୁ ପୂର୍ଣ୍ଣ allot କରିପାରେ, କିମ୍ବା pro-rata allot କରିପାରେ — applied shares ର ଅନୁପାତରେ allotment (10,000 offer ପାଇଁ 12,000 applied = 6:5, ତେଣୁ 6 shares ପାଇଁ ଆବେଦନକାରୀ 5 ପାଆନ୍ତି)।

www.scanneradda.com

ଅତିରିକ୍ତର adjustment: ଅତିରିକ୍ତ application money ପ୍ରଥମେ allotment dues ଓ ତାପରେ future calls ପ୍ରତି adjust ହୁଏ; ବଳକା refund — entries: Dr. Share Application / Cr. Bank (rejected applications); Dr. Share Application / Cr. Share Allotment + Cr. Calls-in-Advance + Cr. Bank (pro-rata adjustment ଓ refund)।

Defaulter working (15-markers ର ମୂଳ): defaulter ଦ୍ୱାରା APPLIED shares = allotted shares × (applied ÷ allotted ratio); application ରେ ଅତିରିକ୍ତ ଦେୟ = (applied – allotted) × application rate; ପ୍ରକୃତ arrears = allotment/call ରେ due – ପୂର୍ବରୁ adjust ହୋଇଥିବା ଅତିରିକ୍ତ (ଯଥା Raj: applied 1,500, allotted 1,125, ଅତିରିକ୍ତ ₹3,375 call ପ୍ରତି adjust, arrears ₹3,375)।

Premium ଟିପ୍ପଣୀ: pro-rata shares premium ରେ issue ହେଲେ, ଅତିରିକ୍ତ application money ପ୍ରଥମେ (FIRST) capital ପ୍ରତି ଓ ତାପରେ securities premium ପ୍ରତି adjust ହୁଏ।

ପ୍ରୟୋଗ (Application) ପ୍ରକ୍ରିୟା ଅଭ୍ୟାସ କରନ୍ତୁ · 1 ପ୍ରଶ୍ନ

- Pro-rata working ଆୟତ୍ତ କରନ୍ତୁ: shares applied ÷ shares allotted ratio (ଯଥା 6,00,000 ପାଇଁ 8,00,000 applied), ଅତିରିକ୍ତ application money Share Allotment କୁ credit (ଏବଂ allotment dues ଠାରୁ ଅଧିକ ହେଲେ Calls-in-Advance କୁ), ବାକି refund।
- Pro-rata ଅଧୀନରେ defaulting shareholder ପାଇଁ ପ୍ରଥମେ shares APPLIED = allotted × ratio ଗଣନା କରନ୍ତୁ, ତାପରେ ପୂର୍ବରୁ ଦିଆଯାଇଥିବା ଅତିରିକ୍ତ, ତାପରେ ପ୍ରକୃତ allotment/call arrears — 15-mark ପ୍ରଶ୍ନର ଏହା ହିଁ ମୂଳ କଥା।
- allotment ସହ premium, ଦୁଇଟି ସମାନ instalments ରେ calls ଓ ଅନ୍ତିମ refund figures ସମେତ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ journal entries ଅଭ୍ୟାସ କରନ୍ତୁ।

PQ 8.1 · PYQ 2024-Sep [6] (a) · Practical · 15M · Pg 691 **2× ପଚରାଯାଇଛି** | LEVEL II ପ୍ରୟୋଗ (Application) | **କଠିନ**

ବିଷୟ 9: Calls-In-Arrears and Calls-In Advance

P1-C11-U11.2-T09 · Topic 9: Calls-In-Arrears and Calls-In Advance

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ para 2.9 ପଢ଼ନ୍ତୁ: Calls-in-Arrears (called-up capital ରୁ ବାଦ ଦିଆଯାଏ) ଓ Calls-in-Advance (call due ହେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏକ liability) ର ଅର୍ଥ ଓ journal entries, Table F limits ସହ।

ଟିପ୍ପଣୀ

Calls-in-arrears: ଏକ ବା ଅଧିକ instalments (allotment/calls) ରେ ମୋଟ unpaid amount; paid-up capital ପାଇବା ପାଇଁ called-up capital ରୁ ବାଦ (DEDUCTION) ଭାବେ ଦର୍ଶାଯାଏ; entry — Dr. Calls-in-Arrears A/c (unpaid) + Dr. Bank (ପ୍ରାପ୍ତ) / Cr. Share Allotment କିମ୍ବା Share Call A/c (ମୋଟ due)।

Calls-in-advance: ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ call କରାଯାଇନଥିବା କିନ୍ତୁ shareholder ପୂର୍ବରୁ ଦେଇସାରିଥିବା calls ର amount — ଏକ liability (Other Current Liabilities), କେବେ ବି capital ନୁହେଁ; entry — Dr. Bank / Cr. Calls-in-Advance; call due ହେଲେ — Dr. Calls-in-Advance + Dr. Bank (ବାକି ପ୍ରାପ୍ତ) / Cr. ସମ୍ପୃକ୍ତ Call A/c।

www.scanneradda.com

Table F limits: calls-in-arrears ଉପରେ ସର୍ବାଧିକ 10% p.a. interest ଆଦାୟଯୋଗ୍ୟ (company ର income) ଏବଂ calls-in-advance ଉପରେ ସର୍ବାଧିକ 12% p.a. ଦେୟ (company ର expense); calls-in-advance ଉପରେ କୌଣସି dividend ଦେୟ ନୁହେଁ; balance sheet ରେ called-up capital ବିୟୋଗ calls-in-arrears ଦର୍ଶାନ୍ତୁ, calls-in-advance ଅଲଗା liability ଭାବେ।

ପ୍ରୟୋଗ (Application) ପ୍ରକ୍ରିୟା ଅଭ୍ୟାସ କରନ୍ତୁ · 3 ପ୍ରଶ୍ନ

- Entries ଅଭ୍ୟାସ କରନ୍ତୁ: unpaid amounts ସହ Calls-in-Arrears A/c Dr; ଭବିଷ୍ୟତ call money ପ୍ରାପ୍ତି ବେଳେ Bank Dr / To Calls-in-Advance; call due ହେଲେ Calls-in-Advance କୁ ସେହି call ସହ adjust କରନ୍ତୁ।
- Premium, ଜଣେ holder ଙ୍କ ଆଂଶିକ payment (ଯଥା 2,000 shares ର holder allotment ଦେଇନାହାନ୍ତି) ଓ ପରେ interest ସହ ପ୍ରାପ୍ତି ମିଶ୍ରିତ 15-mark problems ସମାଧାନ କରନ୍ତୁ।
- Journal ସହ Bank/Cash Book ପ୍ରସ୍ତୁତ କରନ୍ତୁ ଓ balance sheet extract ଦର୍ଶାନ୍ତୁ: called-up capital ବିୟୋଗ calls-in-arrears; calls-in-advance Other Current Liabilities ଅଧୀନରେ।
- ତାରିଖ ସହ ନୂଆ issue ଦିଆଯାଇଥିଲେ, arrears/advance balances ଗଣନା ପୂର୍ବରୁ ପ୍ରତ୍ୟେକ instalment holder ଅନୁସାରେ track କରନ୍ତୁ।

PQ 9.3 · RTP 2024-Sep [14] · Practical · --- · Pg 697 **5× ପଚରାଯାଇଛି**	**LEVEL II** ପ୍ରୟୋଗ (Application)	**ମଧ୍ୟମ**
PQ 9.1 · PYQ 2022-May [6] (a) · Practical · 15M · Pg 693 **4× ପଚରାଯାଇଛି**	**LEVEL II** ପ୍ରୟୋଗ (Application)	**କଠିନ**
PQ 9.2 · PYQ 2021-Jan [6] (a) · Practical · 15M · Pg 695 **9× ପଚରାଯାଇଛି**	**LEVEL II** ପ୍ରୟୋଗ (Application)	**କଠିନ**

ବିଷୟ 10: Calls-in-Arrears ଓ Calls-in-Advance ଉପରେ Interest

P1-C11-U11.2-T10 · Topic 10: Interest on Calls-in-Arrears and Calls-in- Advance

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ para 2.10 ପଢ଼ନ୍ତୁ: Table F ର ସର୍ବାଧିକ rates — calls-in-arrears ଉପରେ 10% p.a. (income), calls-in-advance ଉପରେ 12% p.a. (expense) — ଗଣନାର ଅବଧି ଓ journal entries।

ଟିପ୍ପଣୀ

ନିୟମ (para 2.10): Table F maxima ମଧ୍ୟରେ Articles ଅନୁସାରେ interest — calls-in-arrears ଉପରେ 10% p.a. (shareholder ଙ୍କଠାରୁ company ଦ୍ୱାରା (BY) ଆଦାୟଯୋଗ୍ୟ) ଏବଂ calls-in-advance ଉପରେ 12% p.a. (company ଦ୍ୱାରା (BY) ଦେୟ); ସଠିକ୍ ତାରିଖରୁ ମାସ ଗଣନାରେ ହିଁ ମାର୍କ ହରାଯାଏ।

Interest on Calls-in-Arrears	Interest on Calls-in-Advance
Due ହୋଇ ପୈଠ ହୋଇନଥିବା calls ଉପରେ shareholders company କୁ ଦେୟ	Due ହେବା ପୂର୍ବରୁ ମିଳିଥିବା call money ଉପରେ company ଦେୟ

Table F ସର୍ବାଧିକ: 10% p.a.	Table F ସର୍ବାଧିକ: 12% p.a.
ଅବଧି: call due ତାରିଖରୁ ଟଙ୍କା ଶେଷରେ ମିଳିବା ତାରିଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ	ଅବଧି: ଟଙ୍କା ମିଳିବା ତାରିଖରୁ call ଶେଷରେ due ହେବା ତାରିଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
Directors ବ୍ୟକ୍ତିଗତ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏହାକୁ waive କରିପାରନ୍ତି	Calls-in-advance ଉପରେ dividend ଦେୟ ନୁହେଁ
Nominal a/c — Statement of P&L ରେ income ଭାବେ credit	Nominal a/c — Statement of P&L ରେ ଏକ expense

Entries: arrears — Dr. Shareholders'/Sundry Members' A/c / Cr. Interest on Calls-in-Arrears, ତାପରେ Dr. Bank / Cr. Shareholders'; advance — Dr. Interest on Calls-in-Advance / Cr. Shareholder's A/c, ତାପରେ payment ବେଳେ Dr. Shareholder's / Cr. Bank।

Worked cue (Illustration 9): 3 ମାସ ରଖାଯାଇଥିବା ₹25,000 advance ଉପରେ 12% = Mr. Nair ଙ୍କୁ ₹750 ଦେୟ; 2 ମାସ ରହିଥିବା ₹2,500 arrears ଉପରେ 10% = call money ସହ ₹41.67 ପ୍ରାପ୍ତ।

ପ୍ରୟୋଗ (Application) ପ୍ରକ୍ରିୟା ଅଭ୍ୟାସ କରନ୍ତୁ · 2 ପ୍ରଶ୍ନ

- Arrears ଉପରେ interest call ର due date ରୁ ପ୍ରକୃତ ପ୍ରାପ୍ତି ତାରିଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ, ଏବଂ advance ଉପରେ ପ୍ରାପ୍ତି ତାରିଖରୁ call due ହେବା ତାରିଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଗଣନା କରନ୍ତୁ — ମାସ ଗଣନାରେ ହିଁ ମାର୍କ ହରାଯାଏ।
- Entries ଅଭ୍ୟାସ କରନ୍ତୁ: Shareholder/Sundry Members A/c Dr To Interest on Calls-in-Arrears (income); Interest on Calls-in-Advance A/c Dr To Shareholder, ତାପରେ payment — advance ଉପରେ interest Statement of P&L ରେ ଏକ expense।
- ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ 15-mark issues ସମାଧାନ କରନ୍ତୁ (ଯଥା ₹5 premium ରେ 3,00,000 shares) ଯେଉଁଠି ଜଣେ holder call ବିଳମ୍ବରେ ଦିଅନ୍ତି ଓ ଅନ୍ୟଜଣେ calls ଆଗୁଆ ଦିଅନ୍ତି — pro-rata, premium ଓ ଉଭୟ interest ଗଣନା ମିଶାଇ।

PQ 10.1 · PYQ 2025-Jan [6] (a) · Practical · 15M · Pg 699 5× ପଚରାଯାଇଛି	LEVEL II ପ୍ରୟୋଗ (Application)	କଠିନ
PQ 10.2 · PYQ 2025-May [6] (a) · Practical · 15M · Pg 702	LEVEL II ପ୍ରୟୋଗ (Application)	କଠିନ

ବିଷୟ 11: Shares ର Forfeiture (Forfeiture of Shares)

P1-C11-U11.2-T11 · Topic 11: Forfeiture of Shares

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ para 2.11 ପଢ଼ନ୍ତୁ: par ଓ premium ରେ issue ହୋଇଥିବା shares ର forfeiture ପାଇଁ ସର୍ତ୍ତ ଓ entries — called-up amount ସହ Share Capital debit, ପ୍ରାପ୍ତ amount ସହ Forfeited Shares A/c credit, ଅପରିଶୋଧିତ Calls-in-Arrears ବାତିଲ; premium ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇନଥିଲେ ହିଁ Securities Premium reverse କରନ୍ତୁ।

www.scanneradda.com

www.scanneradda.com

ଟିପ୍ପଣୀ

ଅର୍ଥ: allotment କିମ୍ବା calls ର non-payment ପାଇଁ company ଦ୍ୱାରା shares ର ବାତିଲ (Articles ରେ କ୍ଷମତା, ଉପଯୁକ୍ତ notice ପରେ); holder ଙ୍କ title ଲୋପ ପାଏ ଏବଂ ପୂର୍ବରୁ ଦିଆଯାଇଥିବା amounts refund ହୁଏ ନାହିଁ (NOT); re-allotment ପୂର୍ବରୁ directors forfeiture ବାତିଲ କରିପାରନ୍ତି; Articles ରେ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଥିଲେ ହିଁ member ଙ୍କ debts ର realisation ପାଇଁ fully paid-up shares forfeit କରାଯାଇପାରେ।

Entry, par ରେ issue: Dr. Share Capital A/c (shares ସଂଖ୍ୟା × ପ୍ରତି share CALLED-UP value) / Cr. Share Allotment / Call A/cs (କିମ୍ବା Calls-in-Arrears) due କିନ୍ତୁ unpaid amounts ସହ, ଏବଂ Cr. Forfeited Shares A/c ପ୍ରକୃତରେ RECEIVED amount ସହ — calls-in-arrears ସହ ନୁହେଁ।

Premium ନିୟମ: ପୂର୍ବରୁ ପ୍ରାପ୍ତ premium forfeiture ରେ କେବେ ବି (NEVER) ବାତିଲ ହୁଏ ନାହିଁ; premium due ଥାଇ unpaid ହେଲେ allotment ରେ କରାଯାଇଥିବା credit reverse କରିବାକୁ Dr. Securities Premium A/c ମଧ୍ୟ — ଯଥା ₹100 ର 5,000 shares 20% premium ରେ, କେବଳ ₹20 application ଦିଆଯାଇଛି: Dr. Share Capital ₹5,00,000 + Dr. Securities Premium ₹1,00,000 / Cr. Allotment ₹2,50,000 + Cr. First and Final Call ₹2,50,000 + Cr. Forfeited Shares ₹1,00,000।

Drill କରିବାକୁ variants: fully called shares (ମୋଟ ପ୍ରାପ୍ତ ସହ Cr. Forfeited Shares, unpaid final call ବାତିଲ), partly called shares (face ₹10 ନୁହେଁ, କେବଳ called-up ₹8 ସହ capital debit), ଏବଂ pro-rata cases — arrears ଓ forfeited shares ଉପରେ ପ୍ରାପ୍ତ amount ବାହାର କରିବା ପୂର୍ବରୁ ପ୍ରଥମେ applied shares ଓ ଅତିରିକ୍ତ application money (ପ୍ରଥମେ capital, ତାପରେ premium ପ୍ରତି adjust) ଗଣନା କରନ୍ତୁ।

ବୋଧ (Understanding) କାରଣ ସହ ବୁଝାନ୍ତୁ · 1 ପ୍ରଶ୍ନ

- Standard entry ଟି True/False ପାଇଁ ଟୋପ: Share Capital A/c forfeited shares ର CALLED-UP capital ସହ debit ହୁଏ ଏବଂ Forfeited Shares A/c RECEIVED amount ସହ credit ହୁଏ (calls-in-arrears ସହ ନୁହେଁ) — ଯେପରି ଲେଖାଯାଇଛି ସେପରି statement False।
- Premium ନିୟମ ବୁଝାନ୍ତୁ: ପୂର୍ବରୁ ପ୍ରାପ୍ତ premium forfeiture ରେ କେବେ ବାତିଲ ହୁଏ ନାହିଁ; premium due ଥାଇ unpaid ହେଲେ Securities Premium A/c debit କରିବା ଆବଶ୍ୟକ।

TQ 11.1 · MTP 2024-Jul [1] (a) (iv) {C} · True/False · 2M · Pg 705 7× ପଚରାଯାଇଛି | LEVEL I ବୋଧ (Understanding) | ସହଜ

ପ୍ରୟୋଗ (Application) ପ୍ରକ୍ରିୟା ଅଭ୍ୟାସ କରନ୍ତୁ · 2 ପ୍ରଶ୍ନ

- Letters of regret ଓ pro-rata allotment ପରେ forfeiture ଅଭ୍ୟାସ କରନ୍ତୁ (ଯଥା ₹25 premium ରେ ₹100 ର 25,000 shares) — forfeited shares ଉପରେ ପ୍ରାପ୍ତ amount ସାବଧାନରେ ଗଣନା କରନ୍ତୁ।
- ତିନୋଟି variants drill କରନ୍ତୁ: fully called shares ର forfeiture, partly called shares, ଏବଂ allotment (premium ସମେତ) unpaid ଥିବା premium ରେ issue ହୋଇଥିବା shares।

PQ 11.1 · PYQ 2023-Dec [6] (a) · Practical · 15M · Pg 705 3× ପଚରାଯାଇଛି | LEVEL II ପ୍ରୟୋଗ (Application) | କଠିନ

PQ 11.2 · PYQ 2026-Sep [5] (c) · Practical · 10M · Pg 708

LEVEL II
ପ୍ରୟୋଗ (Application)

ବିଷୟ 12: Forfeited Shares ର Re-issue (Re-issue of Forfeited Shares)

P1-C11-U11.2-T12 · Topic 12: Re-issue of Forfeited Shares

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ para 2.12 ପଢ଼ନ୍ତୁ: re-issue entries, re-issue ରେ loss (discount) ସେହି shares ର forfeited amount ଠାରୁ ଅଧିକ ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ ବୋଲି ନିୟମ, surplus କୁ Capital Reserve କୁ transfer ଏବଂ forfeited shares ର କେବଳ ଅଂଶ re-issue ହେଲେ ଆନୁପାତିକ transfer।

ଟିପ୍ପଣୀ

ପ୍ରକୃତି: forfeited share କେବଳ disposal ପାଇଁ company ରେ vested ରହେ — re-issue କେବଳ ଏକ SALE, allotment ନୁହେଁ; ମୋଟ ପ୍ରାପ୍ତି (original allottee ଓ ନୂଆ purchaser) face value ଠାରୁ କମ୍ ନ ହେଲେ shares ଯେକୌଣସି price ରେ re-issue କରାଯାଇପାରେ।

Entries: Dr. Bank (ପ୍ରକୃତ ପ୍ରାପ୍ତ amount) + Dr. Forfeited Shares A/c (re-issue ରେ loss/discount) / Cr. Share Capital; surplus — Dr. Forfeited Shares / Cr. Capital Reserve; re-issue price face value ଠାରୁ ଅଧିକ ହେଲେ ଅତିରିକ୍ତ Securities Premium A/c କୁ credit ହୁଏ।

ନିୟମ: re-issue ରେ loss ସେହି shares ଉପରେ forfeited amount ଠାରୁ ଅଧିକ ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ; re-issue ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ Forfeited Shares A/c ର balance surplus ନୁହେଁ (company ନୂଆ buyer କୁ ସେହି credit ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ discount ଦେଇପାରେ); ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ re-issue ହୋଇନଥିବା shares ଉପରେ forfeited amount 'Share Capital' ଅଧୀନରେ ଦର୍ଶାଯାଏ (Add: Forfeited shares)।

Formula: Capital Reserve = RE-ISSUED shares ଉପରେ forfeited amount - re-issue ରେ ଦିଆଯାଇଥିବା discount, lot ଅନୁସାରେ ଗଣନା (Ram: ₹3 forfeited - ₹2 loss = ₹1 × 500; Shyam: ₹6 - ₹2 = ₹4 × 750; ମୋଟ ₹3,500)।

Part re-issue: କେବଳ re-issue ହୋଇଥିବା ଅଂଶ ପାଇଁ Capital Reserve କୁ transfer — ଯଥା 2,000 forfeited shares ମଧ୍ୟରୁ 1,500 (paid-up ₹75) ₹65 ରେ re-issue: ପ୍ରତି share forfeited ₹25 - loss ₹10 = ₹15 × 1,500 = ₹22,500; ବାକି 500 shares ଉପରେ credit re-issue ହେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ Forfeited Shares A/c ରେ carried forward ହୁଏ।

ବୋଧ (Understanding) କାରଣ ସହ ବୁଝାନ୍ତୁ : 2 ପ୍ରଶ୍ନ

- Forfeited shares ର re-issue ଏକ SALE, allotment ନୁହେଁ — forfeited share କେବଳ disposal ପାଇଁ company ରେ vested ରହେ; ତେଣୁ 'reissue is allotment but not sale' False।
- Forfeiture entry ସଠିକ୍ ଭାବେ ପୁନଃ ଲେଖନ୍ତୁ (called-up ସହ Share Capital Dr; ପ୍ରାପ୍ତ amount ସହ Forfeited Shares credit) ଏବଂ re-issue ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ Forfeited Shares A/c ର balance କାହିଁକି surplus ନୁହେଁ ତାହା କାରଣ ସହ ବୁଝାନ୍ତୁ।
- Re-issue price face value ଠାରୁ ଅଧିକ ହେଲେ, ଅତିରିକ୍ତ Securities Premium A/c କୁ ଯାଏ।

www.scanneradda.com

www.scanneradda.com

TQ 12.1 · PYQ 2021-Jan [1] (a) (i) {C} · True/False · 2M · Pg 710 5× ପଚରାଯାଇଛି	LEVEL I ବୋଧ (Understanding)	ସହଜ
TQ 12.2 · RTP 2023-Dec [1] (x) · True/False · --- · Pg 711	LEVEL I ବୋଧ (Understanding)	ସହଜ

ପ୍ରୟୋଗ (Application) ପ୍ରକ୍ରିୟା ଅଭ୍ୟାସ କରନ୍ତୁ · 10 ପ୍ରଶ୍ନ

- ଆୟତ୍ତ କରିବାକୁ ଥିବା formula: Capital Reserve = re-issued shares ଉପରେ forfeited amount − re-issue ରେ ଦିଆଯାଇଥିବା discount; କେବଳ re-issue ହୋଇଥିବା ଅଂଶ ପାଇଁ transfer (ଯଥା 4,000 ମଧ୍ୟରୁ 3,000 shares re-issued)।
- End-to-end 15-mark problems ଅଭ୍ୟାସ କରନ୍ତୁ: over-subscription + pro-rata + premium + ଦୁଇ lot ର forfeiture + fully paid ଭାବେ re-issue — journal, Cash Book ଓ balance-sheet extract ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି।
- ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ଭିନ୍ନ price ରେ part re-issue (ଯଥା 600 ମଧ୍ୟରୁ 400 shares Z କୁ) ଓ ଛୋଟ 4-mark forfeiture/re-issue entry sets drill କରନ୍ତୁ।

PQ 12.1 · PYQ 2019-Jun [6] (a) · Practical · 10M · Pg 711 7× ପଚରାଯାଇଛି	LEVEL II ପ୍ରୟୋଗ (Application)	ମଧ୍ୟମ
PQ 12.4 · RTP 2022-May [18] · Practical · --- · Pg 717	LEVEL II ପ୍ରୟୋଗ (Application)	ମଧ୍ୟମ
PQ 12.5 · MTP 2023-Apr [6] (a) · Practical · 10M · Pg 718 2× ପଚରାଯାଇଛି	LEVEL II ପ୍ରୟୋଗ (Application)	ମଧ୍ୟମ
PQ 12.7 · PYQ 2018-Nov [6] (a) (i) · Practical · 4M · Pg 724 12× ପଚରାଯାଇଛି	LEVEL II ପ୍ରୟୋଗ (Application)	ମଧ୍ୟମ
PQ 12.9 · PYQ 2026-Jan [5] (c) · Practical · 10M · Pg 729 2× ପଚରାଯାଇଛି	LEVEL II ପ୍ରୟୋଗ (Application)	ମଧ୍ୟମ
PQ 12.2 · PYQ 2021-Jul [6] (a) · Practical · 15M · Pg 713	LEVEL II ପ୍ରୟୋଗ (Application)	କଠିନ
PQ 12.3 · PYQ 2021-Dec [6] (a) · Practical · 15M · Pg 715 4× ପଚରାଯାଇଛି	LEVEL II ପ୍ରୟୋଗ (Application)	କଠିନ
PQ 12.6 · PYQ 2023-Jun [6] (a) · Practical · 15M · Pg 720 5× ପଚରାଯାଇଛି	LEVEL II ପ୍ରୟୋଗ (Application)	କଠିନ
PQ 12.8 · PYQ 2025-Sep [6] (a) · Practical · 15M · Pg 725	LEVEL II ପ୍ରୟୋଗ (Application)	କଠିନ
PQ 12.10 · PYQ 2026-May [6] (a) · Practical · 15M · Pg 732	LEVEL II ପ୍ରୟୋଗ (Application)	କଠିନ

ବିଷୟ 13: Cash ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ Consideration ପାଇଁ Shares ର Issue (Issue of Shares for Consideration other than Cash)

P1-C11-U11.2-T13 · Topic 13: Issue of Shares for Consideration other than Cash

ଧାରଣା ଆଧାର — ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କୌଣସି ପରୀକ୍ଷା ପ୍ରଶ୍ନ ନାହିଁ · ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରସ୍ତୁତି ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ Illustration 18 ସହ §2.13 ପଢ଼ନ୍ତୁ: assets ବଦଳରେ କିମ୍ବା promoters'/lawyers' services ପାଇଁ issue ହୋଇଥିବା shares।

ଟିପ୍ପଣୀ

ପ୍ରକୃତି: land, buildings କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ assets ର ସିଧା ବିନିମୟରେ, କିମ୍ବା ଗଠନରେ promoters/lawyers ଙ୍କ services ର payment ଭାବେ shares issue କରାଯାଇପାରେ; 'Share Capital' ଅଧୀନରେ ଅଲଗା ଦର୍ଶାଯାଏ; allotment ର ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ company ଯେଉଁ sale/services ପାଇଁ shares allot ହୋଇଛି ତାହାର ଲିଖିତ contract Registrar ଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବା ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ।

Measurement: accounting standards ଅନୁସାରେ shares/securities issue କରି ଅର୍ଜିତ asset ର acquisition cost ହେଉଛି issue ହୋଇଥିବା securities ର fair value (statutory authorities ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ issue price ଦ୍ୱାରା ସୂଚିତ ହୋଇପାରେ) — ଏହା nominal/par value ସହ ସମାନ ହେବା ଜରୁରୀ ନୁହେଁ।

Entries: କ୍ରୟ ବେଳେ Dr. Asset A/c / Cr. Vendor A/c, ତାପରେ fully paid shares ର allotment ବେଳେ Dr. Vendor A/c / Cr. Share Capital A/c (କିମ୍ବା ସିଧାସଳଖ Dr. Assets A/c / Cr. Share Capital A/c)।

ଏକକ 11.3: Issue of Debentures

Issue of Debentures

P1-C11-U11.3 · ଗୁରୁତ୍ୱ D · ଅଧ୍ୟାୟରେ ର୍ୟାଙ୍କ 2 · ବର୍ଗ A · ଅଧ୍ୟାୟ ପ୍ରଶ୍ନର 20.3% · 15 ପ୍ରଶ୍ନ

ବିଷୟ 1: ପରିଚୟ (Introduction)

P1-C11-U11.3-T01 · Topic 1: Introduction

ଧାରଣା ଆଧାର — ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କୌଣସି ପରୀକ୍ଷା ପ୍ରଶ୍ନ ନାହିଁ · ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରସ୍ତୁତି ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ §3.1 ପଢ଼ନ୍ତୁ: companies କାହିଁକି debt financing ଓ debentures ଆଡ଼କୁ ଯାଆନ୍ତି।

ଟିପ୍ପଣୀ

Debt financing: corporate ବିସ୍ତାର ଓ ଅଭିବୃଦ୍ଧିର ନିରନ୍ତର ବଢ଼ୁଥିବା ଆବଶ୍ୟକତା ପାଇଁ equity financing ଯଥେଷ୍ଟ ନୁହେଁ — public subscription ପାଇଁ debt instruments issue କଲେ cost of capital କମେ ଓ ଉପଯୁକ୍ତ capital structure ଗଠନରେ ସାହାଯ୍ୟ ମିଳେ; ପାଣ୍ଠି ସଂଗ୍ରହ ପାଇଁ company issue କରୁଥିବା ସର୍ବାଧିକ ପ୍ରଚଳିତ debt instruments ମଧ୍ୟରୁ debenture ଅନ୍ୟତମ।

www.scanneradda.com

www.scanneradda.com

ବିଷୟ 2: ଅର୍ଥ (Meaning)

P1-C11-U11.3-T02 · Topic 2: Meaning

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ para 3.2 ପଢ଼ନ୍ତୁ: Companies Act, 2013 ର Sec 2(30) ଅନୁସାରେ debenture ର ସଂଜ୍ଞା (debenture stock, bonds କିମ୍ବା ଋଣ ପ୍ରମାଣ କରୁଥିବା ଯେକୌଣସି instrument — assets ଉପରେ charge ଥାଉ ବା ନଥାଉ) ଏବଂ para 3.4 ରେ debentures ଓ shares ମଧ୍ୟରେ ପାର୍ଥକ୍ୟ।

ଟିପ୍ପଣୀ

Debenture, Sec 2(30) (SM): "'Debenture' includes debenture stock, bonds or any other instrument of a company evidencing a debt, whether constituting a charge on the assets of the company or not" — ଅର୍ଥାତ୍ debenture secured ବା unsecured ହୋଇପାରେ।

ପ୍ରକୃତି: company ନିଜ seal ତଳେ issue କରି ଋଣ ସ୍ୱୀକାର କରୁଥିବା bond — principal ଓ interest ପରିଶୋଧର ବ୍ୟବସ୍ଥା ସହ; charge ସୃଷ୍ଟି ହେଲେ ତାହା Registrar ପାଖରେ register ହେଲେ ହିଁ ବୈଧ; mortgage-debenture holders ଙ୍କ ସୁରକ୍ଷା ପାଇଁ ସାଧାରଣତଃ trustees ନିଯୁକ୍ତ ହୁଅନ୍ତି; କୌଣସି company (NO) voting rights ଥିବା debentures issue କରିପାରିବ ନାହିଁ — holders creditors, owners ନୁହଁନ୍ତି।

Debentures	Shares
Holders company ର creditors	Holders company ର owners
Voting rights ନାହିଁ — control ପାଇଁ ବିପଦ ନାହିଁ	Voting rights — company ର କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ଉପରେ control
Fixed-rate interest, profit ଥାଉ ବା ନଥାଉ ଦେୟ	Dividend ପରିବର୍ତ୍ତନଶୀଳ (equity), profits ଉପରେ ନିର୍ଭରଶୀଳ
Interest ହେଉଛି profit ବିରୁଦ୍ଧରେ charge, tax-deductible	Dividend ହେଉଛି appropriation, deductible ନୁହେଁ
Long Term Borrowings ତଳେ ଦର୍ଶାଯାଏ	Shareholders' Funds — Share Capital ତଳେ ଦର୍ଶାଯାଏ
Forfeit କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ; issue terms ଅନୁସାରେ convertible	ପୈଠ ହୋଇନଥିବା calls ପାଇଁ forfeitable; କେବେ convertible ନୁହେଁ
Liquidation ରେ shareholders ଙ୍କ ପୂର୍ବରୁ (BEFORE) ପରିଶୋଧ	Shareholders ଙ୍କୁ ସବୁଶେଷରେ ପରିଶୋଧ

www.scanneradda.com

ବୋଧ (Understanding) କାରଣ ସହ ବୁଝାନ୍ତୁ : 1 ପ୍ରଶ୍ନ

- Debenture holders CREDITORS, owners ନୁହଁନ୍ତି --- ସେମାନଙ୍କର voting rights ନାହିଁ; voting rights ଥିବା debentures issue କରିବାକୁ Act ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବେ ନିଷେଧ କରେ, ତେଣୁ 'debenture holders enjoy voting rights' statement False।
- କାରଣ ସହ ବୁଝାନ୍ତୁ: debentures secured ବା unsecured ହୋଇପାରେ; interest profit ଉପରେ charge (tax-deductible), dividend କିନ୍ତୁ appropriation।
- ମନେରଖନ୍ତୁ: debentures Long Term Borrowings ତଳେ ଦେଖାଯାଏ; liquidation ରେ shareholders ଙ୍କ ପୂର୍ବରୁ debenture holders ଙ୍କୁ ପରିଶୋଧ ହୁଏ।

TQ 2.1 · MTP 2024-May [1] (a) (vi) {C} · True/False · 2M · Pg 738 3× **ପଚରାଯାଇଛି** **LEVEL I** ବୋଧ (Understanding) **ସହଜ**

ବିଷୟ 3: Debentures ର ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ (Features of Debentures)

P1-C11-U11.3-T03 · Topic 3: Features of Debentures

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ para 3.3 (debentures ର ଛଅଟି ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ) ଓ charges ଉପରେ footnote ପଢ଼ନ୍ତୁ: fixed charge = ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ assets ଉପରେ mortgage; floating charge = ଭବିଷ୍ୟତ assets ସମେତ ସମସ୍ତ assets କୁ ଆବରଣ କରେ।

ଟିପ୍ପଣୀ

ଛଅଟି ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ (para 3.3): (1) company କୁ ଦିଆଯାଇଥିବା loan ର ପ୍ରମାଣ document (2) ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ତାରିଖରେ interest ଦେୟ ହେଉଥିବା fixed interest-bearing security (3) profit ସ୍ତର ନିର୍ବିଶେଷରେ ପୂର୍ବନିର୍ଦ୍ଧାରିତ fixed rate ରେ interest (4) ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଭବିଷ୍ୟତ ତାରିଖରେ principal ପରିଶୋଧ ବା shares/ଅନ୍ୟ debentures ରେ ରୂପାନ୍ତର (5) security ଭାବେ assets ଉପରେ charge ସୃଷ୍ଟି କରିପାରେ ବା ନକରିପାରେ (6) ସାଧାରଣତଃ stock exchange ରେ face value ଠାରୁ ଅଧିକ ବା କମ୍ ମୂଲ୍ୟରେ କାରବାରଯୋଗ୍ୟ।

Fixed ବନାମ floating charge (footnote): FIXED charge ହେଉଛି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ (SPECIFIC) assets ଉପରେ mortgage — debenture holders ଙ୍କ ସମ୍ମତି ବିନା ସେଗୁଡ଼ିକ ବିକ୍ରି ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ, ବିକ୍ରି ଅର୍ଥରୁ ପ୍ରଥମେ holders ଙ୍କୁ ପରିଶୋଧ; FLOATING charge ସାଧାରଣତଃ ଭବିଷ୍ୟତ assets ସମେତ company ର ସମସ୍ତ (ALL) assets କୁ ଆବରଣ କରେ — ଦୁହିଁଙ୍କୁ ଓଲଟାଇ ଦେଇଥିବା statement ହେଉଛି ମାନକ False ଫାନ୍ଦ।

ବୋଧ (Understanding) କାରଣ ସହ ବୁଝାନ୍ତୁ : 1 ପ୍ରଶ୍ନ

- FIXED charge ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ assets ଉପରେ, ଯାହା debenture holders ଙ୍କ ସମ୍ମତି ବିନା ବିକ୍ରି ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ; ଭବିଷ୍ୟତ assets ସମେତ ସମସ୍ତ assets କୁ ସାଧାରଣତଃ ଆବରଣ କରେ FLOATING charge --- ଓଲଟାଇ ଦେଇଥିବା statement False।
- ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ ବୁଝାନ୍ତୁ: loan ର ପ୍ରମାଣ document, profits ନିର୍ବିଶେଷରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ତାରିଖରେ ଦେୟ fixed-rate interest, ଭବିଷ୍ୟତ ତାରିଖରେ repayable/convertible, stock exchange ରେ face value ଠାରୁ ଅଧିକ ବା କମ୍ ମୂଲ୍ୟରେ କାରବାରଯୋଗ୍ୟ।

TQ 3.1 · PYQ 2022-Nov [1] (a) (vi) {C} · True/False · 2M · Pg 739 2× LEVEL I ସହଜ
ପଚରାଯାଇଛି
ବୋଧ (Understanding)

ବିଷୟ 4: Debentures ଓ Shares ମଧ୍ୟରେ ପାର୍ଥକ୍ୟ (Distinction Between Debentures and Shares)

P1-C11-U11.3-T04 · Topic 4: Distinction Between Debentures and Shares

ଧାରଣା ଆଧାର — ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କୌଣସି ପରୀକ୍ଷା ପ୍ରଶ୍ନ ନାହିଁ · ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରସ୍ତୁତି ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ §3.4 ପଢ଼ନ୍ତୁ: debentures ଓ shares ମଧ୍ୟରେ ଦଶଟି ବିନ୍ଦୁର ସାରଣୀବଦ୍ଧ ପାର୍ଥକ୍ୟ।

ଟିପ୍ପଣୀ

Debentures	Shares
Holders company ର creditors	Holders company ର owners
Voting rights ନାହିଁ — ବର୍ତ୍ତମାନ control ପାଇଁ ବିପଦ ନାହିଁ	Voting rights — company ର କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ଉପରେ control
ପୂର୍ବନିର୍ଦ୍ଧାରିତ fixed rate ରେ interest, profit ଥାଉ ବା ନଥାଉ ଦେୟ; ସମସ୍ତ shares ଠାରୁ ଆଗରେ	Profits ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଭାବିତ ପରିବର୍ତ୍ତନଶୀଳ rate ରେ equity dividend (preference dividend fixed)
Interest ହେଉଛି profits ବିରୁଦ୍ଧରେ charge, tax-deductible	Dividend ହେଉଛି profit ର appropriation, deductible ନୁହେଁ
ଅନେକ ପ୍ରକାର: secured/unsecured, redeemable/irredeemable, registered/bearer, convertible/non-convertible	କେବଳ ଦୁଇ ପ୍ରକାର — equity ଓ preference
Balance Sheet ରେ "Long Term Borrowings" ତଳେ ଦର୍ଶାଯାଏ	"Shareholders' Funds" — Share Capital ତଳେ ଦର୍ଶାଯାଏ
Terms of issue ଅନୁସାରେ ଅନ୍ୟ debentures ବା shares ରେ convertible	Shares କୁ ଅନ୍ୟ shares ରେ convert କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ
Calls ପୈଠ ନହେଲେ forfeit କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ	Allotment/call money ପୈଠ ନହେଲେ forfeit କରାଯାଇପାରେ
Redemption terms ଅନୁସାରେ maturity ରେ ଟଙ୍କା ଫେରସ୍ତ	Equity ଟଙ୍କା କେବଳ liquidation ରେ ଫେରସ୍ତ (preference ପୂର୍ବରୁ)

www.scanneradda.com

www.scanneradda.com

Liquidation ରେ shareholders ଙ୍କ ପୂର୍ବରୁ ପରିଶୋଧ	Liquidation ରେ debenture holders, trade payables ଇତ୍ୟାଦି ପରେ ସବୁଶେଷରେ ପରିଶୋଧ

ବିଷୟ 5: Debentures ର ପ୍ରକାର (Types of Debentures)

P1-C11-U11.3-T05 · Topic 5: Types of Debentures

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ para 3.5 ପଢ଼ନ୍ତୁ: ବର୍ଗୀକରଣ — security ଅନୁସାରେ (secured/naked), convertibility ଅନୁସାରେ (convertible/non-convertible), permanence ଅନୁସାରେ (redeemable/irredeemable ବା perpetual), negotiability ଅନୁସାରେ (registered/bearer) ଏବଂ priority ଅନୁସାରେ (first/second mortgage)।

ଟିପ୍ପଣୀ

ପାଞ୍ଚଟି ଆଧାର (para 3.5): Security — secured (fixed/floating charge) ବନାମ unsecured/naked (କେବଳ ଦେୟ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି, investors ଙ୍କ ପାଇଁ ବିପଜ୍ଜନକ); Convertibility — convertible (ପୂର୍ଣ୍ଣ ବା ଆଂଶିକ, issue ସର୍ତ୍ତ ଅନୁସାରେ par/premium/discount ରେ equity ରେ — holders ଙ୍କୁ shareholders ହେବାର ସୁଯୋଗ) ବନାମ non-convertible (କେବଳ ପରିଶୋଧ); Permanence — redeemable (ସର୍ତ୍ତ ଅନୁସାରେ ପରିଶୋଧଯୋଗ୍ୟ, ଯଥା 8 ବର୍ଷ ପରେ) ବନାମ irredeemable/perpetual (company ର ଜୀବନକାଳରେ ପରିଶୋଧ ନୁହେଁ, କେବଳ liquidation ରେ); Negotiability — registered ବନାମ bearer; Priority — first ବନାମ second mortgage।

Registered ବନାମ bearer: registered — Register of Debenture holders ରେ ନାମ/ଠିକଣା/holding ଥିବା holder ଙ୍କୁ ଦେୟ, ସହଜରେ ହସ୍ତାନ୍ତରଯୋଗ୍ୟ ନୁହେଁ, Companies Act, 2013 ର ଔପଚାରିକତା ଅନୁସାରେ transfer; bearer — କେବଳ delivery ଦ୍ୱାରା transfer ହେଉଥିବା negotiable instruments, transfer deed ନାହିଁ, company record ନାହିଁ, ପରିଚୟ ନିର୍ବିଶେଷରେ bearer ଙ୍କୁ interest ଦେୟ।

Priority: first mortgage debentures charge ହୋଇଥିବା ସମ୍ପତ୍ତିରୁ ପ୍ରଥମେ ଦେୟ; first mortgage debentures ପରିଶୋଧ ପରେ ହିଁ second mortgage debentures ଦେୟ।

ବୋଧ (Understanding) କାରଣ ସହ ବୁଝାନ୍ତୁ: 1 ପ୍ରଶ୍ନ

- Irredeemable (perpetual) debentures company ର ଜୀବନକାଳରେ ପରିଶୋଧ ହୁଏ ନାହିଁ, କେବଳ liquidation ରେ ପରିଶୋଧ ହୁଏ --- ତେଣୁ 'perpetual debentures are payable at the time of liquidation' True।
- registered debentures (Companies Act ର ଔପଚାରିକତା ଅନୁସାରେ transfer) କୁ bearer debentures (negotiable, କେବଳ delivery ଦ୍ୱାରା transferable, bearer ଙ୍କୁ interest) ସହ ତୁଳନା କରନ୍ତୁ।
- First mortgage debentures charge ହୋଇଥିବା ସମ୍ପତ୍ତିରୁ ପ୍ରଥମେ ଦେୟ; second mortgage debentures କେବଳ ସେଗୁଡ଼ିକ ପରେ।
- convertibility ବିଷୟରେ ମଧ୍ୟ ସ୍ପଷ୍ଟ ରହନ୍ତୁ: convertible debentures (ପୂର୍ଣ୍ଣ ବା ଆଂଶିକ) issue ସର୍ତ୍ତ ଅନୁସାରେ equity shares ହୋଇପାରେ, holders ଙ୍କୁ shareholders ହେବାର ସୁଯୋଗ ଦିଏ; non-convertible debentures କେବଳ ପରିଶୋଧ ହୁଏ।

www.scanneradda.com

TQ 5.1 · PYQ 2023-Jun [1] (a) (v) {C} · True/False · 2M · Pg 739 | LEVEL I ବୋଧ (Understanding) | ସହଜ

ବିଷୟ 6: Issue of Debentures

P1-C11-U11.3-T06 · Topic 6: Issue of Debentures

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ para 3.6 ପଢ଼ନ୍ତୁ: par, discount ବା premium ରେ issue ହୋଇଥିବା debentures ପାଇଁ journal entries (premium କୁ Securities Premium A/c ରେ credit), instalments ରେ ଦେୟ ରାଶି, ଏବଂ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ redemption ସର୍ତ୍ତରେ issue।

ଟିପ୍ପଣୀ

ମୂଳ ଚକ୍ର (at par): Dr. Bank / Cr. Debenture Application; allotment ରେ Dr. Debenture Application / Cr. ...% Debentures; allotment call — Dr. Debenture Allotment / Cr. ...% Debentures, ତା'ପରେ Dr. Bank / Cr. Debenture Allotment; calls ପାଇଁ ସମାନ ଢାଞ୍ଚା; over-subscription — refund date ରେ ଅତିରିକ୍ତ ରାଶି ଫେରସ୍ତ: Dr. Debenture Application / Cr. Bank।

At discount: Dr. Debenture Application (cash) + Dr. Discount on Issue of Debentures A/c / Cr. ...% Debentures nominal value ରେ — debenture discount ଉପରେ Act କୌଣସି ସୀମା (NO) ରଖିନାହିଁ; **At premium:** Cr. Securities Premium A/c — debentures 'securities', ତେଣୁ premium ର ଉପଯୋଗ Sec 52 ଦ୍ୱାରା ନିୟନ୍ତ୍ରିତ।

Redeemable at premium: redemption premium କୁ allotment ସମୟରେ ହିଁ ସ୍ୱୀକାର କରନ୍ତୁ (prudence) — Dr. Loss on Issue of Debentures / Cr. Premium on Redemption of Debentures A/c (ଏକ personal account, ଏକ liability); par ରେ issue ହେଲେ loss = redemption premium (ଯଥା ₹110 ରେ redeemable ₹100 debenture: loss ₹10)।

Discount plus redemption premium: Dr. Debenture Allotment + Dr. Discount/Loss on Issue (discount + premium on redemption) / Cr. ...% Debentures + Cr. Premium on Redemption — ଯଥା ₹100 ଉପରେ 6% discount ରେ issue, 5% premium ରେ redeemable: ପ୍ରତି debenture ମୋଟ loss ₹11।

Pricing logic: market interest rate coupon rate ଠାରୁ ଅଧିକ ହେଲେ debentures discount ରେ issue ହୁଏ (ପ୍ରକୃତ rate $12 \div 90 \times 100 = 13.33\%$), market rate କମ୍ ହେଲେ premium ରେ (effective $12 \div 110 \times 100 = 10.91\%$)।

ପ୍ରୟୋଗ (Application) ପ୍ରକ୍ରିୟା ଅଭ୍ୟାସ କରନ୍ତୁ : 3 ପ୍ରଶ୍ନ

- ମୂଳ ଚକ୍ର ଅଭ୍ୟାସ କରନ୍ତୁ: Bank Dr To Debenture Application; Debenture Application Dr To ...% Debentures (premium ରେ issue ହେଲେ To Securities Premium ମଧ୍ୟ); allotment due/received entries।
- debentures ର over-subscription ସମ୍ଭାଳନ୍ତୁ — refund date ରେ ଅତିରିକ୍ତ application money ଫେରସ୍ତ କରନ୍ତୁ (ଯଥା 3,85,000 ଆବେଦନ ବନାମ 3,50,000 issue)।

www.scanneradda.com

- partly convertible debentures ରେ equity ରେ ରୂପାନ୍ତରିତ convertible ଅଂଶକୁ non-convertible balance ଠାରୁ ଅଲଗା କରନ୍ତୁ, ଏବଂ ସେହି ଅବଧି ପାଇଁ outstanding ରାଶି ଉପରେ interest ଗଣନା କରନ୍ତୁ।
- discount ରେ issue ଓ premium/discount ରେ redeemable କେସ୍ ଅଭ୍ୟାସ କରନ୍ତୁ: discount ଓ redemption ରେ ଦେୟ premium ଉଭୟକୁ Discount/Loss on Issue of Debentures ରେ debit କରି Premium on Redemption of Debentures A/c କୁ credit କରନ୍ତୁ।

PQ 6.1 · PYQ 2021-Jul [5] (b) · Practical · 10M · Pg 740 **2× ପଚରାଯାଇଛି**	LEVEL II ପ୍ରୟୋଗ (Application)	ମଧ୍ୟମ
PQ 6.2 · RTP 2024-Sep [15] · Practical · --- · Pg 742 **4× ପଚରାଯାଇଛି**	LEVEL II ପ୍ରୟୋଗ (Application)	ମଧ୍ୟମ
PQ 6.3 · RTP 2025-May [16] · Practical · --- · Pg 742	LEVEL II ପ୍ରୟୋଗ (Application)	ମଧ୍ୟମ

ବିଷୟ 7: Issue of Debentures as Collateral Security

P1-C11-U11.3-T07 · Topic 7: Issue of Debentures as Collateral Security

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ para 3.7 ପଢ଼ନ୍ତୁ: collateral security ର ଅର୍ଥ ଓ disclosure ର ଦୁଇଟି ପଦ୍ଧତି --- Method 1 (entry ନାହିଁ; secured liability ତଳେ note) ଏବଂ Method 2 (Debentures Suspense A/c Dr To % Debentures A/c)।

ଟିପ୍ପଣୀ

ଅର୍ଥ: loan ବା ପରିବର୍ତ୍ତନଶୀଳ overdraft ପାଇଁ ଦ୍ୱିତୀୟ/ସହାୟକ security ଭାବେ company ର ନିଜ debentures issue; due date ରେ loan ପରିଶୋଧ ନହେଲେ ହିଁ lender ସେଗୁଡ଼ିକ ଲାଗୁ କରିପାରେ (ତେବେ ସମସ୍ତ rights ସହ debenture holder ହୁଏ); interest କେବଳ (ONLY) loan ଉପରେ ଦେୟ, collateral debentures ଉପରେ ନୁହେଁ; loan ପରିଶୋଧ ହେଲେ debentures ମୁକ୍ତ ହୁଏ।

Method 1 (preferred, no entry): books ରେ କୌଣସି entry ନାହିଁ — issue ର ତଥ୍ୟ Notes to Accounts ରେ secured liability ତଳେ note ଭାବେ ଦେଖାଯାଏ, ଯଥା IDBI loan ₹1,00,00,000 "Collaterally secured by issue of ₹1,50,00,000 14% First Mortgage Debentures"।

Method 2: Dr. Debentures Suspense A/c / Cr. ...% Debentures A/c; Debentures Suspense ASSETS ପାର୍ଶ୍ୱରେ Other Non-Current Assets ତଳେ ଦେଖାଯାଏ, liabilities ପାର୍ଶ୍ୱରେ debentures per contra — ଏହାକୁ liability ପାର୍ଶ୍ୱରେ ରଖୁଥିବା statement False; loan ପରିଶୋଧ ହେଲେ entry reverse ହୁଏ।

ବୋଧ (Understanding) କାରଣ ସହ ବୁଝାନ୍ତୁ · 1 ପ୍ରଶ୍ନ

- Debentures Suspense Account ASSETS ପାର୍ଶ୍ୱରେ (Other Non-Current Assets) ଦେଖାଯାଏ, liabilities ପାର୍ଶ୍ୱରେ debentures per contra --- ତେଣୁ ଏହା liability ପାର୍ଶ୍ୱରେ ଦେଖାଯାଏ ବୋଲି statement False।
- କାର୍ଯ୍ୟପ୍ରଣାଳୀ ବୁଝାନ୍ତୁ: loan ପରିଶୋଧ ନହେଲେ ହିଁ lender debentures ଲାଗୁ କରିପାରେ; interest କେବଳ loan ଉପରେ ଦେୟ, collateral debentures ଉପରେ ନୁହେଁ; loan ପରିଶୋଧ ହେଲେ entry reverse ହୁଏ।

TQ 7.1 · PYQ 2022-May [1] (a) (v) {C} · True/False · 2M · Pg 744 4× ପଚରାଯାଇଛି LEVEL I ବୋଧ (Understanding) ସହଜ

ବିଷୟ 8: Cash ଭିନ୍ନ Consideration ରେ Debentures ର Issue (Issue of Debentures in Consideration other than for Cash)

P1-C11-U11.3-T08 · Topic 8: Issue of Debentures in Consideration other than for Cash

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ para 3.8 ପଢ଼ନ୍ତୁ: ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିବା assets/business ବଦଳରେ vendors ଙ୍କୁ debentures issue ହେଲେ entries --- Sundry Assets Dr, To Liabilities, To Vendors; ତା'ପରେ Vendors Dr To Debentures (ଓ Securities Premium, ବା Discount on Issue debit କରି), goodwill ବା capital reserve balancing ଭାବେ।

ଟିପ୍ପଣୀ

Entries (vendor/business takeover): Dr. Sundry Assets (ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିବା assets) / Cr. Sundry Liabilities (ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିବା liabilities) + Cr. Vendors (purchase consideration); ତା'ପରେ Dr. Vendors / Cr. Debentures — premium ରେ issue ହେଲେ Cr. Securities Premium ସହ, discount ରେ ହେଲେ Dr. Discount on Issue of Debentures ସହ।

Debentures ର ସଂଖ୍ୟା: purchase consideration ÷ ପ୍ରତି debenture issue price — at par: PC ÷ par value; at premium: PC ÷ (par + premium); at discount: PC ÷ (par - discount)।

Goodwill/Capital Reserve: ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିବା net assets ଠାରୁ purchase consideration ର ଅଧିକ ଅଂଶ Goodwill କୁ debit; ନିଅଣ୍ଟ Capital Reserve କୁ credit।

Mixed issue (Illustration 10): ପ୍ରତ୍ୟେକ ଅଂଶକୁ ଅଲଗା ଭାବେ ଦେଖନ୍ତୁ — 90% ରେ cash issue (10% ସହ Dr. Discount on Issue), fixed assets ପାଇଁ vendor ଙ୍କୁ issue, ଓ loan ପାଇଁ collateral ଭାବେ bank କୁ issue (entry ନାହିଁ; liability ତଳେ note)।

ପ୍ରୟୋଗ (Application) ପ୍ରକ୍ରିୟା ଅଭ୍ୟାସ କରନ୍ତୁ: 2 ପ୍ରଶ୍ନ

- ଗଣନା କରନ୍ତୁ: issue ହୋଇଥିବା debentures ର ସଂଖ୍ୟା (NUMBER) = purchase consideration ÷ ପ୍ରତି debenture issue price (par, premium ବା discount) --- ଯଥା ₹9,90,000 machinery ₹100 debentures ଦ୍ୱାରା ପରିଶୋଧ: at par, 10% premium ରେ (9,000 debentures) ବା 10% discount ରେ (11,000 debentures)।
- business takeover ରେ record କରନ୍ତୁ: assets Dr, liabilities Cr, purchase consideration ସହ Vendor Cr; net assets ଠାରୁ consideration ଅଧିକ = Goodwill, କମ୍ = Capital Reserve (ଯଥା assets ₹9,00,000, liabilities ₹1,20,000, consideration ₹8,80,000 → Goodwill ₹1,00,000)।
- ଗୋଟିଏ ପ୍ରଶ୍ନରେ mixed issues ଅଭ୍ୟାସ କରନ୍ତୁ: vendor ଙ୍କୁ debentures, 90% ରେ cash ପାଇଁ, ଓ bank କୁ collateral ଭାବେ --- ପ୍ରତ୍ୟେକ ଅଂଶକୁ ଅଲଗା ଦେଖନ୍ତୁ।

PQ 8.1 · PYQ 2020-Nov [6] (b) · Practical · 5M · Pg 745 8× ପଚରାଯାଇଛି LEVEL II ପ୍ରୟୋଗ (Application) ମଧ୍ୟମ

www.scanneradda.com

PQ 8.2 · RTP 2025-Jan [17] · Practical · --- · Pg 746 4× ପଚରାଯାଇଛି | LEVEL II ପ୍ରୟୋଗ (Application) | ମଧ୍ୟମ

ବିଷୟ 9: Debentures Issue ରେ Discount/Loss ର ବ୍ୟବହାର (Treatment of Discount/Loss on Issue of Debentures)

P1-C11-U11.3-T09 · Topic 9: Treatment of Discount/Loss on Issue of Debentures

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ para 3.9 ପଢ଼ନ୍ତୁ: issue ରେ discount/loss ଏକ capital loss, ଯାହା debentures ର ଜୀବନକାଳରେ amortise ହୁଏ --- ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଅବଧି ଶେଷରେ redeem ହେଲେ straight-line, instalments ରେ redeem ହେଲେ outstanding debentures ର ଅନୁପାତରେ।

ଟିପ୍ପଣୀ

ନିୟମ: issue ରେ discount/loss ଏକ capital loss, ଯାହା issue ଓ redemption ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀ ଅବଧିରେ amortise ହୁଏ (ସାଧାରଣତଃ 3–5 ବର୍ଷ, debenture tenure ବାହାରେ କଦାପି ନୁହେଁ); ବାର୍ଷିକ write-off entry — Dr. Profit and Loss A/c / Cr. Discount (or Loss) on Issue of Debentures A/c; write off ହୋଇନଥିବା balance write-off ଅବଧି ଅନୁସାରେ Non-current/Current asset ଭାବେ ଦେଖାଯାଏ।

Fixed-period redemption (straight line): ମୋଟ discount କୁ ପ୍ରତିବର୍ଷ ସମାନ ଭାବେ write off କରନ୍ତୁ — ଯଥା 1,00,000 debentures × ₹6 discount = ₹6,00,000, 5 ବର୍ଷରେ = ବାର୍ଷିକ ₹1,20,000।

Redemption by annual drawings: ପ୍ରତିବର୍ଷ outstanding debentures ର ଅନୁପାତରେ write off — ବାର୍ଷିକ 1/5th redeem ହେଲେ 5:4:3:2:1, ତେଣୁ ₹1,20,000 ର ବିଭାଜନ ₹40,000, ₹32,000, ₹24,000, ₹16,000, ₹8,000।

Discount and redeemable at premium: allotment ସମୟରେ ମୋଟ Loss on Issue = discount + redemption ରେ ଦେୟ premium ଭାବେ record କରି Premium on Redemption of Debentures A/c କୁ credit କରନ୍ତୁ — ଯଥା ₹10,00,000 ର 10% discount ରେ issue, 5% premium ରେ redeemable: loss ₹1,50,000, 5 ବର୍ଷରେ ବାର୍ଷିକ ₹30,000 write off।

ପ୍ରୟୋଗ (Application) ପ୍ରକ୍ରିୟା ଅଭ୍ୟାସ କରନ୍ତୁ · 3 ପ୍ରଶ୍ନ

- Fixed-period redemption: ମୋଟ discount ସମାନ ଭାବେ write off କରନ୍ତୁ, ଯଥା ₹0.60 × 1,00,000 = ₹60,000, 5 ବର୍ଷରେ = ବାର୍ଷିକ ₹12,000 (P&L Dr To Discount on Issue of Debentures)।
- Redemption by annual drawings: outstanding ରାଶିର ଅନୁପାତରେ write off କରନ୍ତୁ (ସମାନ ବାର୍ଷିକ redemptions ପାଇଁ 5:4:3:2:1 ଢାଞ୍ଚା)।
- issue discount ରେ ଏବଂ (AND) premium ରେ redeemable ହେଲେ, allotment ସମୟରେ ମୋଟ Loss on Issue = discount + redemption premium ଭାବେ record କରି Premium on Redemption of Debentures A/c କୁ credit କରନ୍ତୁ।
- write off ହୋଇନଥିବା balance କୁ write-off ଅବଧି ଅନୁସାରେ Non-current/Current asset ରେ ବିଭାଜିତ କରି ଦେଖାନ୍ତୁ; ପ୍ରଶ୍ନ ଏକ ବର୍ଷ ବ୍ୟାପୀ ହେଲେ ସାଙ୍ଗରେ interest entries ମନେରଖନ୍ତୁ।

www.scanneradda.com

www.scanneradda.com

PQ 9.1 · PYQ 2018-Nov [6] (b) · Practical · 5M · Pg 748 5× ପଚରାଯାଇଛି	LEVEL II ପ୍ରୟୋଗ (Application)	ସହଜ
PQ 9.3 · RTP 2025-Sep [15] · Practical · --- · Pg 749	LEVEL II ପ୍ରୟୋଗ (Application)	ମଧ୍ୟମ
PQ 9.2 · MTP 2022-Nov S1 [6] (b) · Practical · 5M · Pg 748 2× ପଚରାଯାଇଛି	LEVEL II ପ୍ରୟୋଗ (Application)	

ବିଷୟ 10: Interest on Debentures

P1-C11-U11.3-T10 · Topic 10: Interest on Debentures

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ para 3.10 ପଢ଼ନ୍ତୁ: nominal value ଉପରେ coupon rate ରେ interest ହେଉଛି profits ଉପରେ charge, profits ଥାଉ ବା ନଥାଉ ଦେୟ, TDS ଉତ୍ସରେ କଟାଯାଏ; interest due, TDS କାଟି payment, TDS deposit ଓ P&L କୁ transfer ର entriesl

ଟିପ୍ପଣୀ

ପ୍ରକୃତି: NOMINAL value ଉପରେ coupon rate ରେ interest ହେଉଛି profits ଉପରେ CHARGE — profits ଥାଉ ବା ନଥାଉ ଦେୟ; debentures ସମସ୍ତ shares ଠାରୁ ଆଗରେ, ତେଣୁ preference ଓ equity dividend ଉଭୟର ପୂର୍ବରୁ interest ଦିଆଯାଏ; ଅପରପକ୍ଷେ dividend ହେଉଛି profit ର appropriation, tax-deductible ନୁହେଁ।

TDS: company Income-tax Act, 1961 ଅନୁସାରେ ଉତ୍ସରେ କଟାଯାଇଥିବା tax କାଟି interest ଦିଏ ଓ ସେହି TDS income-tax କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ପାଖରେ ଜମା କରେ।

Entry set: (1) interest due — Dr. Interest A/c / Cr. Debenture holders' A/c; (2) payment — Dr. Debenture holders' / Cr. TDS Payable + Cr. Bank; (3) deposit — Dr. TDS Payable / Cr. Bank; (4) ବର୍ଷଶେଷ — Dr. Profit and Loss / Cr. Interest A/cl

Computation (Illustration 13): ଅର୍ଦ୍ଧବାର୍ଷିକ interest = nominal value × coupon × 6÷12 — ₹10,00,000 ଉପରେ 12% = ପ୍ରତି 30 ଜୁନ ଓ 31 ଡିସେମ୍ବର ରେ ₹60,000; 10% TDS = ₹6,000, holders ପାଆନ୍ତି ₹54,000; ଏହା ସହ issue ରେ discount/loss ର ବାର୍ଷିକ write-off ଯୋଡ଼ନ୍ତୁ (₹1,50,000 × 1/5 = ₹30,000 P&L କୁ)।

ବୋଧ (Understanding) କାରଣ ସହ ବୁଝାନ୍ତୁ : 2 ପ୍ରଶ୍ନ

- Debenture interest ଏକ CHARGE, profits ଥାଉ ବା ନଥାଉ ଦେୟ --- losses ଦେୟରୁ ମୁକ୍ତି ଦିଏ ନାହିଁ; ଏହା preference ଓ equity dividend ଉଭୟର ପୂର୍ବରୁ (BEFORE) ଆସେ, ତେଣୁ 'payable after preference dividend' Falsel
- କାରଣ ସହ ଉତ୍ତର ସମର୍ଥନ ପାଇଁ interest (nominal value ଉପରେ tax-deductible charge) କୁ dividend (profit ର appropriation) ସହ ତୁଳନା କରନ୍ତୁ।

TQ 10.1 · MTP 2024-Aug [1] (a) (vi) {C} · True/False · 2M · Pg 752 5× ପଚରାଯାଇଛି	LEVEL I ବୋଧ (Understanding)	ସହଜ

TQ 10.2 · RTP 2025-Jan [1] (x) · True/False · --- · Pg 752 3× ପଚରାଯାଇଛି LEVEL I ବୋଧ (Understanding) ସହଜ

ପ୍ରୟୋଗ (Application) ପ୍ରକ୍ରିୟା ଅଭ୍ୟାସ କରନ୍ତୁ · 1 ପ୍ରଶ୍ନ

- entry set ଅଭ୍ୟାସ କରନ୍ତୁ: Interest A/c Dr To Debenture holders; Debenture holders Dr To TDS Payable and Bank; TDS Payable Dr To Bank; ବର୍ଷଶେଷରେ P&L Dr To Interestl
- nominal value ଉପରେ ଅର୍ଦ୍ଧବାର୍ଷିକ interest ଗଣନା କରନ୍ତୁ (ଯଥା ₹20,00,000 ଉପରେ 10% = ପ୍ରତି 30 ଜୁନ ଓ 31 ଡିସେମ୍ବର ରେ ₹1,00,000), 10% TDS ସହ, ଏବଂ ଏହା ସହ issue ରେ discount ର ବାର୍ଷିକ write-off ଯୋଡ଼ନ୍ତୁ।

PQ 10.1 · PYQ 2019-Jun [6] (b) · Practical · 5M · Pg 753 6× ପଚରାଯାଇଛି LEVEL II ପ୍ରୟୋଗ (Application) ମଧ୍ୟମ

ଏକକ 11.4: Bonus Issue ଓ Rights Issue ପାଇଁ Accounting (Accounting for Bonus Issue and Rights Issue)

Accounting for Bonus Issue and Rights Issue

P1-C11-U11.4 · ଗୁରୁତ୍ୱ D · ଅଧ୍ୟାୟରେ ର୍ୟାଙ୍କ 4 · ବର୍ଗ C · ଅଧ୍ୟାୟ ପ୍ରଶ୍ନର 12.2% · 9 ପ୍ରଶ୍ନ

ବିଷୟ 1: Issue of Bonus Shares

P1-C11-U11.4-T01 · Topic 1: Issue of Bonus Shares

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ Companies Act, 2013 ର Section 63 (bonus issue ର ଉତ୍ସ ଓ ସର୍ତ୍ତ), fully paid bonus shares ପାଇଁ ଓ partly paid shares କୁ fully paid କରିବା ପାଇଁ journal entries, ଏବଂ Share Capital ଓ Reserves and Surplus ଉପରେ Notes ସହ post-bonus Balance Sheet extracts ପ୍ରସ୍ତୁତି ପଢ଼ନ୍ତୁ।

ଟିପ୍ପଣୀ

Bonus issue (SM): "an issue of additional shares to existing shareholders free of cost in proportion to their existing holding" — ଏହାକୁ capitalisation of profits / scrip issue ମଧ୍ୟ କୁହାଯାଏ; ନୂଆ ପାଣ୍ଠି ଆସେ ନାହିଁ, net worth ଅପରିବର୍ତ୍ତିତ; ପ୍ରଭାବ: share capital ବଢ଼େ, EPS ଓ per-share ମୂଲ୍ୟ କମେ, accumulated profits କମେ, market ଏହାକୁ ଅନୁକୂଳ ଭାବେ ନିଏ ଓ price ସମାୟୋଜିତ ହୁଏ।

Sec 63 ଉତ୍ସ ଓ ସର୍ତ୍ତ: fully paid bonus shares କେବଳ (i) free reserves, (ii) securities premium, (iii) capital redemption reserve ରୁ — revaluation reserve ରୁ କଦାପି ନୁହେଁ; ସର୍ତ୍ତ: articles ଦ୍ୱାରା ଅନୁମୋଦିତ, Board ସୁପାରିଶରେ general-meeting ଅନୁମୋଦନ, deposits ବା debt securities ଉପରେ interest/principal ରେ କିମ୍ବା କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ବିଧିବଦ୍ଧ ପାଉଣା (PF, gratuity, bonus) ରେ default ନଥିବା, partly paid shares କୁ ପ୍ରଥମେ fully paid କରିବା, dividend ବଦଳରେ ନୁହେଁ, ଏବଂ ଘୋଷଣା ପରେ Board ଏହାକୁ ପ୍ରତ୍ୟାହାର କରିପାରିବେ ନାହିଁ।

Pro-forma entries (fully paid bonus): (1) Dr. Capital Redemption Reserve / Securities Premium / General Reserve / P&L → Cr. Bonus to Shareholders; (2) Dr. Bonus to Shareholders → Cr. Equity

www.scanneradda.com

www.scanneradda.com

Share Capital; “minimum reduction in free reserves” ପାଇଁ ପ୍ରଥମେ CRR ଓ (cash ରେ ସଂଗୃହୀତ) Securities Premium ଶେଷ କରନ୍ତୁ, ତା'ପରେ General Reserve, P&L କୁ balancing figure ଭାବେ ରଖନ୍ତୁ।

Partly paid shares: securities premium ଓ CRR କେବଳ fully paid bonus shares ପାଇଁ ବ୍ୟବହାର ହୋଇପାରେ — ବିଦ୍ୟମାନ shares ର unpaid ରାଶି କେବଳ free reserves ରୁ paid up ହୋଇପାରେ; entries: Dr. General Reserve / P&L → Cr. Bonus to Shareholders; Dr. Share Final Call → Cr. Share Capital; Dr. Bonus to Shareholders → Cr. Share Final Call; final call cash ରେ ମିଳିଲେ (Dr. Bank → Cr. Final Call), bonus ତା'ପରେ fully paid shares ଉପରେ ଗଣନା ହୁଏ (ଯଥା ପ୍ରତି 4 ରେ 1)।

Balance Sheet extract: Notes ରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ reserve ତଳେ “Less: Utilised for bonus issue” ଦେଖାନ୍ତୁ ଓ issued capital ଭିତରେ bonus ଭାବେ issue ହୋଇଥିବା shares ପ୍ରକାଶ କରନ୍ତୁ; authorised capital post-bonus issued capital ଠାରୁ କମ୍ ନୁହେଁ ବୋଲି ନିଶ୍ଚିତ କରନ୍ତୁ — ନଚେତ୍ general-meeting resolution ଦ୍ୱାରା ଏହାକୁ ବଢ଼ାନ୍ତୁ, ଏବଂ resolution ର ପ୍ରତିଲିପି ସହ return of bonus issue ROC ରେ ଦାଖଲ କରନ୍ତୁ।

ବୋଧ (Understanding) କାରଣ ସହ ବୁଝାନ୍ତୁ · 1 ପ୍ରଶ୍ନ

TQ 1.1 · PYQ 2026-Sep [1] (a) (vi) · True/False · 2M · Pg 758	LEVEL I ବୋଧ (Understanding)

ପ୍ରୟୋଗ (Application) ପ୍ରକ୍ରିୟା ଅଭ୍ୟାସ କରନ୍ତୁ · 6 ପ୍ରଶ୍ନ

- ଦୁଇ ପର୍ଯ୍ୟାୟ entries ଅଭ୍ୟାସ କରନ୍ତୁ: Dr. CRR / Securities Premium / General Reserve / P&L → Cr. Bonus to Shareholders; ତା'ପରେ Dr. Bonus to Shareholders → Cr. Equity Share CapitalI
- 'minimum reduction in free reserves' ପାଇଁ ପ୍ରାଥମିକତା କ୍ରମ ମାନନ୍ତୁ: ପ୍ରଥମେ CRR ଓ (cash ରେ ସଂଗୃହୀତ) Securities Premium, ତା'ପରେ General Reserve, P&L balancing figure ଭାବେ; Revaluation Reserve କୁ କଦାପି ଛୁଅନ୍ତୁ ନାହିଁ।
- shares partly paid ଥିଲେ (₹7.50 ବା ₹8 paid-up, କିମ୍ବା calls-in-arrear), ପ୍ରଥମେ final-call entries ଲେଖନ୍ତୁ (Share Final Call Dr. to Share Capital; Bank Dr. to Final Call) --- bonus କେବଳ fully paid shares ଉପରେ ଗଣନା ହୁଏ; ମନେରଖନ୍ତୁ CRR/Securities Premium ଦ୍ୱାରା partly paid shares paid up କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ (କେବଳ free reserves ଦ୍ୱାରା)।
- ଅନୁପାତରୁ bonus shares ଗଣନା (ଯଥା ପ୍ରତି 4 ରେ 1), bonus ପରେ issued capital ଅଧିକ ହେଲେ authorised capital ଯାଞ୍ଚ/ବୃଦ୍ଧି, ଏବଂ reserves ତଳେ 'Less: Utilised for bonus issue' ଦେଖାଉଥିବା Balance Sheet extract ପ୍ରସ୍ତୁତି ଅଭ୍ୟାସ କରନ୍ତୁ।

PQ 1.1 · PYQ 2024-Jun [5] (c) · Practical · 10M · Pg 759 8× ପଚରାଯାଇଛି	LEVEL II ପ୍ରୟୋଗ (Application)	ମଧ୍ୟମ
PQ 1.2 · MTP 2024-Jul [5] (c) · Practical · 10M · Pg 761 3× ପଚରାଯାଇଛି	LEVEL II ପ୍ରୟୋଗ (Application)	ମଧ୍ୟମ
PQ 1.3 · MTP 2024-Aug [5] (b) · Practical · 10M · Pg 763	LEVEL II ପ୍ରୟୋଗ (Application)	ମଧ୍ୟମ

PQ 1.6 · PYQ 2026-May [5] (c) · Practical · 10M · Pg 770	LEVEL II ପ୍ରୟୋଗ (Application)	ମଧ୍ୟମ
PQ 1.4 · MTP 2024-Dec S1 [5] (c) · Practical · 10M · Pg 766 5× ପଚରାଯାଇଛି	LEVEL II ପ୍ରୟୋଗ (Application)	
PQ 1.5 · RTP 2026-May [14] (b) PQ · Practical · --- · Pg 768	LEVEL II ପ୍ରୟୋଗ (Application)	

ବିଷୟ 2: Right Issue

P1-C11-U11.4-T02 · Topic 2: Right Issue

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ rights offers ଉପରେ Section 62(1)(a) ର ବ୍ୟବସ୍ଥା, right issue ର ସୁବିଧା ଓ ଅସୁବିଧା, rights shares ପାଇଁ accounting (ସାଧାରଣ issue ପରି, securities premium ସହ), ଏବଂ cum-right/ex-right value ଓ value-of-right ସୂତ୍ର ପଢ଼ନ୍ତୁ।

ଟିପ୍ପଣୀ

Sec 62(1)(a) right of first refusal: ଅତିରିକ୍ତ shares ପ୍ରଥମେ ବିଦ୍ୟମାନ equity shareholders ଙ୍କୁ ସେମାନଙ୍କ holdings ଅନୁପାତରେ offer କରିବାକୁ ହେବ; shares ସଂଖ୍ୟା ଉଲ୍ଲେଖ କରି notice ଦ୍ୱାରା offer, 15 ଦିନରୁ କମ୍ ନୁହେଁ ଓ 30 ଦିନରୁ ଅଧିକ ନୁହେଁ ଖୋଲା (ଗ୍ରହଣ ନହେଲେ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାତ ବୋଲି ଗଣ୍ୟ); notice ରେ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ deemed right of renunciation ଉଲ୍ଲେଖ କରିବାକୁ ହେବ (articles ଅନ୍ୟଥା ନ କହିଲେ); ଅବଧି ଶେଷ ବା ପୂର୍ବରୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ ପରେ, Board shareholders ଓ company ପାଇଁ ଅସୁବିଧାଜନକ ନଥିବା ଢଙ୍ଗରେ shares dispose କରିପାରିବେ।

ବ୍ୟତିକ୍ରମ (Sec 62): ଏହି କ୍ଷେତ୍ରରେ ବିଦ୍ୟମାନ holders ଙ୍କୁ shares offer କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ନୁହେଁ — (1) ESOP ଅଧୀନରେ କର୍ମଚାରୀଙ୍କୁ issue, (2) registered valuer ଙ୍କ ମୂଲ୍ୟରେ cash/ଅନ୍ୟ consideration ପାଇଁ ଯେକୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ issue (special resolution), (3) special resolution ଦ୍ୱାରା ଅନୁମୋଦିତ debentures/loans ସହ ସଂଲଗ୍ନ conversion option ପ୍ରୟୋଗରେ, (4) ଜନସ୍ୱାର୍ଥରେ ସରକାରୀ ନିର୍ଦ୍ଦେଶରେ debentures/loans ର conversion ରେ।

ପାଞ୍ଚଟି ସୁବିଧା: (1) ଆନୁପାତିକ holding ଓ financial-governance ଅଧିକାର ବଜାୟ ରହେ (ପରିଚିତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ management ଦ୍ୱାରା shares issue ରେ ପ୍ରତିବନ୍ଧକ); (2) dilution ବିଦ୍ୟମାନ holders ଙ୍କୁ କ୍ଷତି କରେ ନାହିଁ — ରିହାତି ମୂଲ୍ୟ ବା renunciation cum-right value ସୁରକ୍ଷିତ ରଖେ; (3) public-issue ଖର୍ଚ୍ଚ ବିରୁଦ୍ଧରେ ସ୍ୱାଭାବିକ hedge; (4) ଭାବମୂର୍ତ୍ତି ବୃଦ୍ଧି; (5) public issue ଠାରୁ ସଫଳତାର ଅଧିକ ସମ୍ଭାବନା ଓ ସହଜ ବ୍ୟବସ୍ଥାପନା। **ଦୁଇଟି ଅସୁବିଧା:** share ର market value ରେ ଅବଶ୍ୟମ୍ଭାବୀ dilution; ଆକର୍ଷଣୀୟ ମୂଲ୍ୟକୁ ପ୍ରକୃତ ମୂଲ୍ୟ ସହ ବସ୍ତୁନିଷ୍ଠ ଭାବେ ଆକଳନ କରିବାକୁ ହେବ।

ସୂତ୍ର: Ex-right value = [ବିଦ୍ୟମାନ shares ର Cum-right value + (Rights shares × Issue price)] ÷ (Existing shares + Rights shares); Value of right = Cum-right value − Ex-right value; ଯଥା cum-right price ₹150 ଥିବାବେଳେ ₹125 ରେ ପ୍ରତି 4 ରେ 1: ex-right = (150×4 + 125×1) ÷ 5 = ₹145, value of right = ପ୍ରତି share ₹5।

Accounting: ସାଧାରଣ issue ପରି — Dr. Bank → Cr. Equity Share Capital, ଏବଂ face value ଠାରୁ issue price ର ଅଧିକ ଅଂଶ ପାଇଁ Cr. Securities Premium (ଯଥା ₹10 ର 10,000 rights shares ₹31 ରେ: Bank Dr.

www.scanneradda.com

www.scanneradda.com

3,10,000; Share Capital 1,00,000; Securities Premium 2,10,000)।

ସ୍ମୃତି (Remembering) ମୁଖସ୍ଥ କରନ୍ତୁ · 1 ପ୍ରଶ୍ନ

- right issue ର 5 ସୁବିଧା ମୁଖସ୍ଥ କରନ୍ତୁ: ଆନୁପାତିକ holding ଓ governance ଅଧିକାର ବଜାୟ; ରିହାତି ମୂଲ୍ୟ ବା renunciation ଦ୍ୱାରା cum-right value ସୁରକ୍ଷିତ; issue ଖର୍ଚ୍ଚ ବିରୁଦ୍ଧରେ ସ୍ୱାଭାବିକ hedge; ଭାବମୂର୍ତ୍ତି ବୃଦ୍ଧି; public issue ଠାରୁ ସଫଳତାର ଅଧିକ ସମ୍ଭାବନା ଓ ସହଜ ବ୍ୟବସ୍ଥାପନା।
- 2 ଅସୁବିଧା ମୁଖସ୍ଥ କରନ୍ତୁ: share ର market value ରେ ଅବଶ୍ୟମ୍ଭାବୀ dilution; ଆକର୍ଷଣୀୟ ମୂଲ୍ୟକୁ ପ୍ରକୃତ ମୂଲ୍ୟ ସହ ବସ୍ତୁନିଷ୍ଠ ଭାବେ ଆକଳନ କରିବାକୁ ହେବ।
- Sec 62(1)(a) ଅଧୀନରେ offer ସର୍ତ୍ତ ମନେରଖନ୍ତୁ: notice 15--30 ଦିନ ଖୋଲା, deemed right of renunciation (articles ନିଷେଧ ନକଲେ), ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାତ shares Board dispose କରିପାରିବେ।

TQ 2.1 · RTP 2025-May [18] (v) · Short Note · --- · Pg 773 — **LEVEL I** ସ୍ମୃତି (Remembering) — **ସହଜ**

ପ୍ରୟୋଗ (Application) ପ୍ରକ୍ରିୟା ଅଭ୍ୟାସ କରନ୍ତୁ · 1 ପ୍ରଶ୍ନ

- ଅଭ୍ୟାସ କରନ୍ତୁ: Ex-right value = (ବିଦ୍ୟମାନ shares ର Cum-right value + Rights shares × Issue price) / (Existing shares + Right shares); Value of right = Cum-right value − Ex-right value।
- ₹ ଲକ୍ଷରେ equity capital ଓ ପ୍ରତି share market price ରୁ ଆରମ୍ଭ ହେଉଥିବା ପ୍ରଶ୍ନ ସମାଧାନ କରନ୍ତୁ (ଯଥା capital ₹40 ଲକ୍ଷ, market value ₹45) --- shares ସଂଖ୍ୟା ବାହାର କରନ୍ତୁ, offer ratio ପ୍ରୟୋଗ କରନ୍ତୁ, ତା'ପରେ ex-right price ଓ value of right ଗଣନା କରନ୍ତୁ।
- subscription ରେ journal entry ଅଭ୍ୟାସ କରନ୍ତୁ: Bank Dr. → To Equity Share Capital and To Securities Premium (face value ଠାରୁ issue price ର ଅଧିକ ଅଂଶ), final call, bonus ଓ ତା'ପରେ rights issue ମିଶାଇଥିବା ପ୍ରଶ୍ନ ସମେତ।

PQ 2.1 · PYQ 2025-May [5] (c) · Practical · 10M · Pg 774 — **LEVEL II** ପ୍ରୟୋଗ (Application) — **ମଧ୍ୟମ**

ଏକକ 11.5: Redemption of Preference Shares

Redemption of Preference Shares

P1-C11-U11.5 · ଗୁରୁତ୍ୱ D · ଅଧ୍ୟାୟରେ ର୍ୟାଙ୍କ 3 · ବର୍ଗ A · ଅଧ୍ୟାୟ ପ୍ରଶ୍ନର 18.9% · 14 ପ୍ରଶ୍ନ

ବିଷୟ 1: ପରିଚୟ (Introduction)

P1-C11-U11.5-T01 · Topic 1: Introduction

ଧାରଣା ଆଧାର — ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କୌଣସି ପରୀକ୍ଷା ପ୍ରଶ୍ନ ନାହିଁ · ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରସ୍ତୁତି ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ · §5.1 ପଢ଼ନ୍ତୁ: redemption ର ଅର୍ଥ ଏବଂ preference shares ର redemption date।

www.scanneradda.com

ଟିପ୍ପଣୀ

Redemption: ପୂର୍ବନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ରାଶି ଓ ସମୟରେ ଏକ obligation ପରିଶୋଧ କରିବାର ପ୍ରକ୍ରିୟା — ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଅବଧି ମଧ୍ୟରେ କିମ୍ବା ଶେଷରେ ସହମତ ମୂଲ୍ୟରେ preference shares redeem କରିବାର obligation ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କରୁଥିବା ଏକ contract; redemption (maturity) date ସାଧାରଣତଃ preference share certificate ରେ ଛପା ହୋଇଥାଏ।

ବ୍ୟବହାର: redemption ମାଧ୍ୟମରେ ଏକ company ନିଜ financial structure adjust କରିପାରେ, ଯଥା ଭବିଷ୍ୟତ ଅଭିବୃଦ୍ଧି ଯୋଗୁଁ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଲାଭଦାୟକ ହେଲେ preference shares ହଟାଇ ସେମାନଙ୍କ ସ୍ଥାନରେ ଅନ୍ୟ securities ଆଣିବା।

ବିଷୟ 2: Redeemable Preference Shares ଜାରି କରିବାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ (Purpose of Issuing Redeemable Preference Shares)

P1-C11-U11.5-T02 · Topic 2: Purpose of Issuing Redeemable Preference Shares

ଧାରଣା ଆଧାର — ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କୌଣସି ପରୀକ୍ଷା ପ୍ରଶ୍ନ ନାହିଁ · ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରସ୍ତୁତି ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ Redeemable preference shares ଜାରି କରିବାର ଚାରୋଟି କାରଣ ଦେଇଥିବା §5.2 ପଢ଼ନ୍ତୁ।

ଟିପ୍ପଣୀ

ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ: (1) ମନ୍ଥର primary market ରେ finance ସଂଗ୍ରହର ଉପଯୁକ୍ତ ଉପାୟ; (2) unlisted, ବିକ୍ରି କରିବା କଷ୍ଟକର shares କିଣିବାକୁ ଦ୍ୱିଧା କରୁଥିବା investors, shares company ଦ୍ୱାରା redeemable ହେଲେ ଉତ୍ସାହିତ ହୁଅନ୍ତି; (3) business ରେ ଲାଭଜନକ ଭାବେ ବ୍ୟବହାର ହୋଇପାରୁନଥିବା capital ର surplus ଥିଲେ shares redeem କରାଯାଇପାରେ; (4) loss କିମ୍ବା profit ନଥିଲେ କୌଣସି dividend ଦେୟ ନୁହେଁ — preference dividend ହେଉଛି profits ର appropriation, debentures/loans ଉପରେ interest ଭଳି ନୁହେଁ, ଯାହା profits ଉପରେ charge ଏବଂ loss ରେ ମଧ୍ୟ ଦେୟ।

ବିଷୟ 3: Companies Act ର ବ୍ୟବସ୍ଥା — Provisions of the Companies Act (Section 55)

P1-C11-U11.5-T03 · Topic 3: Provisions of the Companies Act (Section 55)

ଧାରଣା ଆଧାର — ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କୌଣସି ପରୀକ୍ଷା ପ୍ରଶ୍ନ ନାହିଁ · ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରସ୍ତୁତି ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ §5.3 ପଢ଼ନ୍ତୁ: Companies Act, 2013 ର Section 55 ର ସର୍ତ୍ତ, Capital Redemption Reserve ଆବଶ୍ୟକତା ସମେତ।

www.scanneradda.com

ଟିପ୍ପଣୀ

Issue: shares ଦ୍ୱାରା ସୀମିତ ଏକ company, ନିଜ Articles ଅନୁମତି ଦେଲେ, issue ଠାରୁ ସାଧାରଣତଃ 20 ବର୍ଷରୁ ଅଧିକ ନହେବା ଅବଧି ମଧ୍ୟରେ ନିଜ ଇଚ୍ଛାରେ redeemable preference shares ଜାରି କରିପାରେ — irredeemable preference shares ଜାରି କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ।

ସର୍ତ୍ତ: (a) redemption କେବଳ divisible/distributable profits ରୁ କିମ୍ବା ଏହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ କରାଯାଇଥିବା fresh issue of shares ର proceeds ରୁ; (b) କେବଳ fully paid shares redeem ହୋଇପାରେ; (c) premium on redemption profits ରୁ ଦିଆଯିବ (ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ AS-compliant companies ପାଇଁ), କିମ୍ବା profits ବା securities premium account ରୁ (ଅନ୍ୟ companies ଓ Act ପୂର୍ବର issues ପାଇଁ)।

CRR: shares profits ରୁ redeem ହେଲେ, redeem ହୋଇଥିବା shares ର nominal amount ସହ ସମାନ ରାଶି (କୌଣସି fresh issue ର proceeds ବାଦ୍ ଦେଇ) divisible profits ରୁ Capital Redemption Reserve Account କୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତର କରାଯାଏ — reduction ବ୍ୟବସ୍ଥା ପାଇଁ ଏହାକୁ paid-up capital ଭାବେ ଗଣାଯାଏ ଏବଂ କେବଳ fully paid-up bonus shares ଜାରି ପାଇଁ ବ୍ୟବହାର୍ଯ୍ୟ; ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହେଉଛି creditors ଙ୍କ ସୁରକ୍ଷା ହ୍ରାସ ନହେବା।

ବିଷୟ 4: Fully Paid-Up Shares ର redemption ପଦ୍ଧତି (Methods of Redemption of Fully Paid-Up Shares)

P1-C11-U11.5-T04 · Topic 4: Methods of Redemption of Fully Paid-Up Shares

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ Section 55 ର ସର୍ତ୍ତ, ତିନୋଟି ପଦ୍ଧତି (fresh issue, capitalisation of profits, combination), fresh equity issue ଦ୍ୱାରା redemption ର ସୁବିଧା/ଅସୁବିଧା, journal entries, ଏବଂ minimum fresh issue ଗଣନା ପଢ଼ନ୍ତୁ (paras 5.4.1--5.4.5)।

ଟିପ୍ପଣୀ

Sec 55 ର ସର୍ତ୍ତ: preference shares (ସାଧାରଣତଃ 20 ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ redeemable) କେବଳ divisible/distributable profits ରୁ କିମ୍ବା ଏହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ କରାଯାଇଥିବା fresh issue of SHARES ର proceeds ରୁ redeem ହୋଇପାରେ (debenture proceeds ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ); କେବଳ fully paid shares redeem ହୋଇପାରେ; premium on redemption profits ରୁ ଦିଆଯାଏ (Sec 133 ଅଧୀନରେ AS ପାଳନ କରୁଥିବା companies ଏଥିପାଇଁ securities premium ବ୍ୟବହାର କରିପାରିବେ ନାହିଁ); profits ରୁ redeem ହେଲେ, redeem ହୋଇଥିବା nominal value ସହ ସମାନ ରାଶି divisible profits ରୁ Capital Redemption Reserve କୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତର କରନ୍ତୁ — CRR କେବଳ fully paid bonus shares ପାଇଁ ବ୍ୟବହାର୍ଯ୍ୟ; ଏହି "gap" (a) fresh issue, (b) capitalisation of profits, କିମ୍ବା (c) combination ଦ୍ୱାରା ପୂରଣ ହୁଏ।

ନୂଆ equity କାହିଁକି + ସୁବିଧା/ଅସୁବିଧା: capital ସ୍ଥାୟୀ ଭାବେ ଆବଶ୍ୟକ ହେଲେ (preference ରେ fixed dividend ଥାଏ), divisible profits ଅପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ହେଲେ, କିମ୍ବା liquidity ଦୁର୍ବଳ ହେଲେ ଜାରି କରାଯାଏ; ସୁବିଧା: ଏବେ କିମ୍ବା ପରେ cash outflow ନାହିଁ, ନୂଆ shares premium ରେ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କିତ ହୋଇପାରେ, shareholders equity interest ବଜାୟ ରଖନ୍ତି; ଅସୁବିଧା: ଭବିଷ୍ୟତ earnings ର dilution, ବାହାର ଲୋକଙ୍କୁ ଜାରି ହେଲେ shareholding ପରିବର୍ତ୍ତନ (rights issue ଦ୍ୱାରା ହ୍ରାସ କରାଯାଇପାରେ)। "Proceeds" = Share Capital ରେ credit ହୋଇଥିବା ରାଶି

— fresh issue ର premium cash ରେ ମିଳେ କିନ୍ତୁ redemption/CRR ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଏହା proceeds ନୁହେଁ (NOT)।

Pro-forma entries: Dr. Bank → Cr. Share Capital (premium ରେ ହେଲେ + Cr. Securities Premium); Dr. Redeemable Pref. Share Capital + Dr. Premium on Redemption of Pref. Shares → Cr. Preference Shareholders; Dr. Preference Shareholders → Cr. Bank; Dr. P&L → Cr. Premium on Redemption; Dr. P&L / General Reserve → Cr. CRR, ରାଶି = (face value redeemed − proceeds of fresh issue)।

Minimum fresh issue (4 ସୋପାନ): (1) ଉପଲବ୍ଧ maximum reserves = balances ରୁ ରଖିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସର୍ବନିମ୍ନ ରାଶି ବାଦ୍; (2) minimum proceeds = preference shares ର nominal value − ଉପଲବ୍ଧ maximum reserves (profits ରୁ ଦେୟ premium on redemption adjust କରିବା ପରେ); (3) shares ର ସର୍ବନିମ୍ନ ସଂଖ୍ୟା = minimum proceeds ÷ ଗୋଟିଏ share ର face value; (4) ଭଗ୍ନାଂଶକୁ ଉପରକୁ (UP) ପୂର୍ଣ୍ଣାଙ୍କ କରନ୍ତୁ (ପ୍ରଶ୍ନ ଚାହିଁଲେ ପରବର୍ତ୍ତୀ 50/100 ର ଗୁଣିତକ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ)। ଯଥା ₹5,00,000 redeem, profits ₹3,00,000, ₹9 shares → 2,00,000 ÷ 9 = 22,222.22 → 22,223 shares (50 ର ଗୁଣିତକରେ 22,250)।

Funds ପାଇଁ fresh issue: preference shareholders ଙ୍କୁ ଦେୟ ରାଶି (face value + premium) ଉପଲବ୍ଧ funds ସହ ତୁଳନା କରନ୍ତୁ — investments ବିକ୍ରିର proceeds (ବିକ୍ରିରେ profit/loss P&L କୁ) ଏବଂ ରଖିବାକୁ ଥିବା ସର୍ବନିମ୍ନ ରାଶିଠାରୁ ଅଧିକ bank balance — ଏବଂ ଅଭାବକୁ ଗୋଟିଏ share ର ISSUE price ଦ୍ୱାରା ଭାଗ କରନ୍ତୁ; ଯଥା ଦେୟ ₹71,500 − investments ₹15,000 − ଉପଲବ୍ଧ bank ₹19,000 = ₹37,500 ÷ ₹50 = 750 shares, ତା'ପରେ CRR = 65,000 − 37,500 = ₹27,500।

ବୋଧ (Understanding) କାରଣ ସହ ବୁଝାନ୍ତୁ · 2 ପ୍ରଶ୍ନ

- Redemption ପାଇଁ equity shares କାହିଁକି ଜାରି କରାଯାଏ ବୁଝାନ୍ତୁ (ସ୍ଥାୟୀ capital ଆବଶ୍ୟକତା, ଅପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ profits, ଦୁର୍ବଳ liquidity), ସହିତ ସୁବିଧା (cash outflow ନାହିଁ, premium ସମ୍ଭବ, equity ବଜାୟ) ବନାମ ଅସୁବିଧା (earnings dilution, rights issue ନହେଲେ shareholding ପରିବର୍ତ୍ତନ)।
- True/False ଫାନ୍ଦ: କେବଳ fresh issue of SHARES ର proceeds redemption ପାଇଁ fund ଦେଇପାରେ --- debenture proceeds ପାରିବ ନାହିଁ; 'proceeds' ରେ fresh issue ର securities premium ମଧ୍ୟ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ନୁହେଁ।

TQ 4.2 · PYQ 2025-Jan [1] (a) (iv) {C} · True/False · 2M · Pg 780	LEVEL I ବୋଧ (Understanding)	ସହଜ
TQ 4.1 · PYQ 2018-Nov [6] (d) · Descriptive · 5M · Pg 779	LEVEL I ବୋଧ (Understanding)	ମଧ୍ୟମ

ପ୍ରୟୋଗ (Application) ପ୍ରକ୍ରିୟା ଅଭ୍ୟାସ କରନ୍ତୁ · 4 ପ୍ରଶ୍ନ

- Entry କ୍ରମ ଅଭ୍ୟାସ କରନ୍ତୁ: fresh issue; Pref. Share Capital + Premium on Redemption Dr. → Pref. Shareholders; payment; CRR = redeem ହୋଇଥିବା face value − fresh-issue proceeds; premium on redemption P&L ବିରୁଦ୍ଧରେ write off (securities premium ନୁହେଁ)।
- Minimum fresh issue: proceeds = nominal value − ଉପଲବ୍ଧ reserves (retention ସର୍ତ୍ତ ଓ premium on redemption ପରେ); shares = proceeds ÷ face value, ଉପରକୁ ପୂର୍ଣ୍ଣାଙ୍କ।
- କେବଳ fully paid shares redeem କରନ୍ତୁ --- ପ୍ରଥମେ calls-in-arrear ର final call ଆଦାୟ କରନ୍ତୁ; କେବଳ divisible profits ଗଣନ୍ତୁ।

www.scanneradda.com

PQ 4.4 · PYQ 2022-Nov [6] (c) · Practical · 5M · Pg 791 2× ପଚରାଯାଇଛି	LEVEL II ପ୍ରୟୋଗ (Application)	ମଧ୍ୟମ
PQ 4.7 · RTP 2025-May [17] · Practical · --- · Pg 800	LEVEL II ପ୍ରୟୋଗ (Application)	ମଧ୍ୟମ
PQ 4.8 · PYQ 2025-Sep [5] (c) · Practical · 10M · Pg 802	LEVEL II ପ୍ରୟୋଗ (Application)	ମଧ୍ୟମ
PQ 4.10 · PYQ 2026-Sep [6] (a) · Practical · 15M · Pg 807	LEVEL II ପ୍ରୟୋଗ (Application)	

ବିଶ୍ଳେଷଣ (Analysis) ମିଶ୍ରିତ ତଥ୍ୟ ଉପରେ କାମ କରନ୍ତୁ · 6 ପ୍ରଶ୍ନ

- investments ବିକ୍ରି (profit/loss), ରଖିବାକୁ ଥିବା ସର୍ବନିମ୍ନ bank balance, minimum fresh issue, CRR ଓ payment ମିଶିଥିବା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ Balance-Sheet ପ୍ରଶ୍ନ ସମାଧାନ କରନ୍ତୁ --- ତା'ପରେ redemption ପରବର୍ତ୍ତୀ Balance Sheet।
- ଲକ୍ଷ୍ୟ କରନ୍ତୁ: fresh-issue premium cash, କିନ୍ତୁ CRR ପାଇଁ 'proceeds' ନୁହେଁ; ରଖିବାକୁ ଥିବା ସର୍ବନିମ୍ନ ରାଶି ଉପଲବ୍ଧ reserves କମାଏ।
- redemption ପରେ CRR ରୁ bonus issue ହେଉଥିବା, କିମ୍ବା partly paid preference shares ପାଇଁ final call ଦରକାର ହେଉଥିବା (କିମ୍ବା ସେଗୁଡ଼ିକ ଅକ୍ଷୁର୍ଣ୍ଣ ରଖାଯାଉଥିବା) 15--20 ମାର୍କ ସମସ୍ୟା ଅଭ୍ୟାସ କରନ୍ତୁ।

PQ 4.1 · PYQ 2019-May [5] (a) · Practical · 10M · Pg 780	LEVEL II ବିଶ୍ଳେଷଣ (Analysis)	କଠିନ
PQ 4.2 · PYQ 2021-Dec [4] · Practical · 20M · Pg 783	LEVEL II ବିଶ୍ଳେଷଣ (Analysis)	କଠିନ
PQ 4.3 · PYQ 2022-May [5] (a) · Practical · 10M · Pg 788	LEVEL II ବିଶ୍ଳେଷଣ (Analysis)	କଠିନ
PQ 4.5 · PYQ 2024-Jun [6] (a) · Practical · 15M · Pg 794 4× ପଚରାଯାଇଛି	LEVEL II ବିଶ୍ଳେଷଣ (Analysis)	କଠିନ
PQ 4.6 · RTP 2025-Jan [16] · Practical · --- · Pg 797	LEVEL II ବିଶ୍ଳେଷଣ (Analysis)	କଠିନ
PQ 4.9 · PYQ 2026-Jan [6] (a) · Practical · 15M · Pg 804 2× ପଚରାଯାଇଛି	LEVEL II ବିଶ୍ଳେଷଣ (Analysis)	କଠିନ

ବିଷୟ 5: Undistributed Profits ର capitalisation ଦ୍ୱାରା preference shares ର redemption (Redemption of Preference Shares by Capitalisation of Undistributed Profits)

P1-C11-U11.5-T05 · Topic 5: Redemption of Preference Shares by Capitalisation of Undistributed Profits

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ para 5.5 ପଢ଼ନ୍ତୁ: divisible profits ରୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ/ଆଂଶିକ redemption, redeem ହୋଇଥିବା nominal value ସହ ସମାନ ରାଶି Capital Redemption Reserve କୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତର, କେଉଁ profits divisible, ଏବଂ ଏହି ପଦ୍ଧତିର ସୁବିଧା/ଅସୁବିଧା।

www.scanneradda.com

www.scanneradda.com

ଟିପ୍ପଣୀ

ନିୟମ (SM): fresh issue ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ ଉପାୟରେ shares redeem ହେଲେ, "there shall out of profits which would otherwise have been available for dividend … be transferred to a reserve to be called the Capital Redemption Reserve Account a sum equal to the nominal amount of the shares redeemed"; divisible profit = dividend ଭାବେ ଆଇନତଃ ବଣ୍ଟନଯୋଗ୍ୟ profit (General Reserve, P&L, Investment Allowance Reserve ର free ଭାଗ) — securities premium ଓ capital reserve non-divisible ଏବଂ CRR ପାଇଁ ବ୍ୟବହାର ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ; CRR କୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତର ଦ୍ୱାରା profits non-divisible ହୁଏ, ତେଣୁ creditors ଙ୍କ ସୁରକ୍ଷା ହ୍ରାସ ହୁଏ ନାହିଁ।

Entries: Dr. General Reserve / P&L / ଅନ୍ୟ divisible profits → Cr. CRR; Dr. Redeemable Pref. Share Capital (+ Dr. Premium on Redemption) → Cr. Preference Shareholders; Dr. Preference Shareholders → Cr. Bank; Dr. P&L (divisible profit) → Cr. Premium on Redemption of Preference Shares।

ସୁବିଧା/ଅସୁବିଧା: ସୁବିଧା — equity shareholding ର ଶତକଡ଼ାରେ କୌଣସି ପରିବର୍ତ୍ତନ ନାହିଁ, surplus funds ବ୍ୟବହାର ହୋଇପାରେ; ଅସୁବିଧା — liquidity ହ୍ରାସ, investments ବିକ୍ରି କରିବାକୁ ପଡ଼ିପାରେ (ବିକ୍ରିର proceeds cash ଦିଏ; ବିକ୍ରିରେ profit/loss P&L କୁ ଯାଏ)।

Combination method — ସୂତ୍ର: ସୃଷ୍ଟି କରିବାକୁ ଥିବା CRR = redeem ହୋଇଥିବା shares ର face value − new issue ରୁ proceeds; ସମାନ ଭାବେ, new issue ରୁ ଆବଶ୍ୟକ proceeds = redeem ହୋଇଥିବା face value − ବଣ୍ଟନ ପାଇଁ ଉପଲବ୍ଧ profits; CRR working ଓ shares ସଂଖ୍ୟା working notes ଭାବେ ଦେଖାନ୍ତୁ — ଯଥା ₹1,00,000 କୁ 10% premium ରେ redeem: ଉପଲବ୍ଧ profits GR (80,000−20,000 ରଖାଯାଇଥିବା) 60,000 + P&L (20,000−10,000 premium ପାଇଁ) 10,000 + free IAR 5,000 = ₹75,000, ତେଣୁ fresh issue ₹25,000 = ₹10 ର 2,500 shares; fresh issue, investment ବିକ୍ରି ଓ payment ପରେ bank trail ଯାଞ୍ଚ କରନ୍ତୁ।

ପ୍ରୟୋଗ (Application) ପ୍ରଶ୍ନ ସମାଧାନ କରନ୍ତୁ · 1 ପ୍ରଶ୍ନ

PQ 5.2 · MTP 2025-Jan S2 [5] (c) · Practical · 10M · Pg 811 3× ପଚରାଯାଇଛି **LEVEL II** ପ୍ରୟୋଗ (Application)

ବିଶ୍ଳେଷଣ (Analysis) ମିଶ୍ରିତ ତଥ୍ୟ ଉପରେ କାମ କରନ୍ତୁ · 1 ପ୍ରଶ୍ନ

- ମିଶ୍ରିତ ସମସ୍ୟା ସମାଧାନ କରନ୍ତୁ: ଆଂଶିକ redemption fresh issue ରୁ, ବାକି profits ରୁ --- CRR = redeem ହୋଇଥିବା face value − fresh issue ର proceeds; କେବଳ divisible profits ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ (General Reserve, P&L, Investment Allowance Reserve ର free ଭାଗ; securities premium ବା capital reserve ନୁହେଁ)।
- ବହୁ-ଉପାଦାନ data ସମ୍ଭାଳନ୍ତୁ: preference shares ର ଦୁଇଟି ଶ୍ରେଣୀ (fully paid ଶ୍ରେଣୀ redeem କରନ୍ତୁ, କିମ୍ବା ପ୍ରଥମେ balance call up କରନ୍ତୁ), premium on redemption P&L କୁ charge, ଏବଂ cash ପାଇଁ investments ବିକ୍ରି।
- Cash trail ଯାଞ୍ଚ କରନ୍ତୁ: fresh issue, investment ବିକ୍ରି ଓ payment ପରେ bank balance; capitalise କରିବାକୁ ଥିବା ରାଶି ସ୍ଥିର କଲାବେଳେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସର୍ବନିମ୍ନ reserve/bank balance ରଖନ୍ତୁ।
- Journal entries ସହ CRR ରାଶି ଓ ଜାରି ହୋଇଥିବା shares ସଂଖ୍ୟା ପାଇଁ working notes ଉପସ୍ଥାପନ କରନ୍ତୁ --- CRR working ରେ marks ଅଛି।

PQ 5.1 · PYQ 2021-Jan [5] (a) · Practical · 12M · Pg 809 LEVEL II ବିଶ୍ଳେଷଣ (Analysis) କଠିନ

ବିଷୟ 6: Partly Called-Up Preference Shares ର redemption (Redemption of Partly Called-Up Preference Shares)

P1-C11-U11.5-T06 · Topic 6: Redemption of Partly Called-Up Preference Shares

ଧାରଣା ଆଧାର — ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କୌଣସି ପରୀକ୍ଷା ପ୍ରଶ୍ନ ନାହିଁ · ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରସ୍ତୁତି ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ Illustration 9 ସହ §5.6 ପଢ଼ନ୍ତୁ: preference shares partly called up ଥିଲେ କରାଯାଉଥିବା ଅନୁମାନ।

ଟିପ୍ପଣୀ

ନିୟମ: କେବଳ fully paid-up preference shares redeem ହୋଇପାରେ — (1) partly called-up shares redeem କରିବାକୁ ହେଲେ, redemption ପୂର୍ବରୁ final call ଦାବି ଓ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଛି ବୋଲି ଧରନ୍ତୁ; (2) fully paid ଓ partly paid ଉଭୟ shares ଥିଲେ, କେବଳ fully paid shares redeem ହୁଏ ଓ partly paid ଅକ୍ଷୁର୍ଣ୍ଣ ରହେ ବୋଲି ଧରନ୍ତୁ; (3) ସ୍ମାରକ ସତ୍ତ୍ୱେ call money ନମିଳିଲେ company shares forfeit କରିପାରେ।

ବିଷୟ 7: Fully Called କିନ୍ତୁ Partly Paid-Up Preference Shares ର redemption (Redemption of Fully Called but Partly Paid-Up Preference Shares)

P1-C11-U11.5-T07 · Topic 7: Redemption of Fully Called but Partly Paid-Up Preference Shares

ଧାରଣା ଆଧାର — ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କୌଣସି ପରୀକ୍ଷା ପ୍ରଶ୍ନ ନାହିଁ · ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରସ୍ତୁତି ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ Illustration 10 ସହ §5.7 ପଢ଼ନ୍ତୁ: redemption ପୂର୍ବରୁ calls-in-arrears ପ୍ରାପ୍ତି ବନାମ forfeiture ର treatment।

ଟିପ୍ପଣୀ

Arrears ପ୍ରାପ୍ତ ହେଲେ: "Dr. Bank A/c / Cr. Calls-in-Arrears A/c" — shares fully paid ହୁଏ ଏବଂ redemption ସାଧାରଣ ଭାବେ ଚାଲେ।

Forfeiture: ଉପଯୁକ୍ତ notice ସତ୍ତ୍ୱେ calls ଅପରିଶୋଧିତ ରହିଲେ Board shares forfeit ଓ cancel କରିପାରେ — "Dr. Preference Share Capital A/c (called-up amount) / Cr. Calls-in-Arrears A/c and Cr. Shares Forfeited A/c (amount actually collected)"; forfeit ହୋଇଥିବା shares ପରିମାଣରେ redeem ହେବାକୁ ଥିବା shares କମିଯାଏ, ଏବଂ forfeited shares reissue ହେଉନଥିବାରୁ Shares Forfeited balance capital reserve କୁ ଯାଏ — "Dr. Shares Forfeited A/c / Cr. Capital Reserve A/c"।

www.scanneradda.com

www.scanneradda.com

ଏକକ 11.6: Redemption of Debentures

Redemption of Debentures

P1-C11-U11.6 · ଗୁରୁତ୍ୱ D · ଅଧ୍ୟାୟରେ ର୍ୟାଙ୍କ 5 · ବର୍ଗ C · ଅଧ୍ୟାୟ ପ୍ରଶ୍ନର 8.1% · 6 ପ୍ରଶ୍ନ

ବିଷୟ 1: ପରିଚୟ (Introduction)

P1-C11-U11.6-T01 · Topic 1: Introduction

ଧାରଣା ଆଧାର — ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କୌଣସି ପରୀକ୍ଷା ପ୍ରଶ୍ନ ନାହିଁ · ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରସ୍ତୁତି ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ §6.1 ପଢ଼ନ୍ତୁ: debenture ର ସଂଜ୍ଞା ଏବଂ convertible debentures, voting rights ଓ DRR ଉପରେ Section 71 ର ବ୍ୟବସ୍ଥା।

ଟିପ୍ପଣୀ

Debenture: ଏକ company ନିଜ seal ଅଧୀନରେ ଜାରି କରୁଥିବା instrument, ଯାହା ଏକ debt ସ୍ୱୀକାର କରେ ଏବଂ principal ଓ interest ର ପରିଶୋଧ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଧାରଣ କରେ; assets ଉପରେ charge ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥିଲେ ଏଥିରେ ବର୍ଣ୍ଣିତ ହୁଏ ଏବଂ Registrar ନିକଟରେ register ନହେଲେ ତାହା ବୈଧ ନୁହେଁ; holders ଙ୍କ ସ୍ୱାର୍ଥ ସୁରକ୍ଷା ପାଇଁ mortgage debentures ରେ ସାଧାରଣତଃ trusteeship ସୃଷ୍ଟି କରାଯାଏ।

Section 71: (1) redemption ସମୟରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବା ଆଂଶିକ shares ରେ convert କରିବାର option ସହ debentures ଜାରି ହୋଇପାରେ — ଏଥିପାଇଁ general meeting ରେ special resolution ଆବଶ୍ୟକ; (2) କୌଣସି company voting rights ଥିବା debentures ଜାରି କରିପାରିବ ନାହିଁ; (4) dividend ପାଇଁ ଉପଲବ୍ଧ profits ରୁ debenture redemption reserve ସୃଷ୍ଟି କରିବା ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ, ଯାହା କେବଳ debentures ର redemption ପାଇଁ ବ୍ୟବହାର୍ଯ୍ୟ।

ବିଷୟ 2: Redemption of Debentures

P1-C11-U11.6-T02 · Topic 2: Redemption of Debentures

ଧାରଣା ଆଧାର — ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କୌଣସି ପରୀକ୍ଷା ପ୍ରଶ୍ନ ନାହିଁ · ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରସ୍ତୁତି ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ §6.2 ପଢ଼ନ୍ତୁ: redeemable debentures କେଉଁ ଉପାୟରେ redeem କରାଯାଇପାରେ।

ଟିପ୍ପଣୀ

ଉପାୟ: debentures ସାଧାରଣତଃ redeemable — cash ରେ, କିମ୍ବା ଏକ ଅବଧି ପରେ equity shares ରେ convertible; redemption (i) ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ବର୍ଷ ପରେ, (ii) issue ଠାରୁ କିଛି ବର୍ଷ ପରେ ଯେକୌଣସି ସମୟରେ, (iii)

ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ notice ଦେଇ, କିମ୍ବା (iv) annual drawings ଦ୍ୱାରା ହୋଇପାରେ; company open market ରେ ନିଜ debentures କିଣିପାରେ ମଧ୍ୟ — stock exchange ରେ discount ରେ quote ହେଉଥିଲେ ସେଗୁଡ଼ିକ କିଣି cancel କରିବା ଲାଭଦାୟକ।

ବିଷୟ 3: Debenture Redemption Reserve

P1-C11-U11.6-T03 · Topic 3: Debenture Redemption Reserve

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ Rule 18(7) adequacy table ସହ §6.3 ପଢ଼ନ୍ତୁ: DRR ର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ, entries ଏବଂ company ର ଶ୍ରେଣୀ ଅନୁଯାୟୀ DRR ଆବଶ୍ୟକତା।

ଟିପ୍ପଣୀ

ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଓ entries: debentures redeem ହେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରତିବର୍ଷ dividend ପାଇଁ ଉପଲବ୍ଧ profits ରୁ DRR ସୃଷ୍ଟି ହୁଏ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ବ୍ୟବହାର ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ — redemption ସମୟରେ liquid funds ନିଶ୍ଚିତ କରେ; entry: Dr. Profit and Loss A/c / Cr. Debenture Redemption Reserve; ସେହି ସମୟରେ ବାହାରେ invest କରନ୍ତୁ — Dr. DRR Investment / Cr. Bank; redemption ସମୟରେ investments encash ହୁଏ; default ହେଲେ Tribunal company କୁ principal ଓ interest ସହ ତୁରନ୍ତ redeem କରିବାକୁ ଆଦେଶ ଦେଇପାରେ।

Adequacy — Rule 18(7): RBI ନିୟନ୍ତ୍ରିତ AIFIs ଓ banking companies, ସମସ୍ତ listed companies (listed NBFCs/HFCs ସମେତ), ଏବଂ privately placed debentures ପାଇଁ unlisted NBFCs/HFCs ଙ୍କ ପାଇଁ DRR ଆବଶ୍ୟକ ନୁହେଁ; ଅନ୍ୟ unlisted companies — ଜାରି ହୋଇଥିବା outstanding debentures ର ମୂଲ୍ୟର 10% DRR।

ବୋଧ (Understanding) କାରଣ ସହ ବୁଝାନ୍ତୁ : 1 ପ୍ରଶ୍ନ

TQ 3.1 · PYQ 2026-Sep [1] (a) (iv) {C} · True/False · 2M · Pg 818 — **LEVEL I** ବୋଧ (Understanding)

ବିଷୟ 4: Debentures ର redemption ପଦ୍ଧତି (Methods of Redemption of Debentures)

P1-C11-U11.6-T04 · Topic 4: Methods of Redemption of Debentures

ପ୍ରଥମେ ପଢ଼ନ୍ତୁ Section 71, redemption ର ପଦ୍ଧତି (lump sum, instalments, open-market purchase, conversion into shares), DRR adequacy (other unlisted companies ପାଇଁ 10%; AIFI/banks/listed/NBFC/HFC ପାଇଁ nil), 15% Debenture Redemption Investment ନିୟମ, ଏବଂ ସମ୍ପୃକ୍ତ journal entries ଓ ledger accounts ପଢ଼ନ୍ତୁ (paras 6.3--6.4)।

ଟିପ୍ପଣୀ

www.scanneradda.com

www.scanneradda.com

Sec 71: redemption ସମୟରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ/ଆଂଶିକ shares ରେ convert କରିବାର option ସହ debentures ଜାରି ହୋଇପାରେ (special resolution ଆବଶ୍ୟକ); କୌଣସି debenture ରେ voting rights ରହିପାରିବ ନାହିଁ; dividend ପରିଶୋଧ ପାଇଁ ଉପଲବ୍ଧ profits ରୁ DRR ସୃଷ୍ଟି କରିବା ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ଏବଂ redemption ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ବ୍ୟବହାର ହେବ ନାହିଁ; interest ଓ redemption issue ର terms ଅନୁଯାୟୀ ହେବା ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ — default ହେଲେ debenture holders/trustee ଙ୍କ application ରେ Tribunal interest ସହ ତୁରନ୍ତ redemption ର ଆଦେଶ ଦେଇପାରେ। **ଚାରୋଟି ପଦ୍ଧତି:** maturity ରେ ବା ପୂର୍ବରୁ lump sum ରେ payment; ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ବ୍ୟବଧାନରେ instalments ରେ payment; open market ରେ purchase (Foundation ସ୍ତରରେ ବାଦ୍); shares ରେ conversion।

DRR adequacy (Rule 18(7), 2019): 'other unlisted companies' ପାଇଁ DRR = outstanding debentures ର ମୂଲ୍ୟର 10%; AIFIs ଓ banking companies, ସମସ୍ତ listed companies (listed NBFCs/HFCs ସମେତ), ଏବଂ privately placed debentures ପାଇଁ unlisted NBFCs/HFCs ଙ୍କ ପାଇଁ କୌଣସି DRR ଆବଶ୍ୟକ ନୁହେଁ (NO); partly convertible debentures ପାଇଁ DRR କେବଳ non-convertible ଭାଗ ଉପରେ ସୃଷ୍ଟି ହୁଏ।

15% DRI ନିୟମ: ପ୍ରତିବର୍ଷ 30th April ବା ତା' ପୂର୍ବରୁ, ପରବର୍ତ୍ତୀ 31st March ରେ ଶେଷ ହେଉଥିବା ବର୍ଷରେ mature ହେଉଥିବା debentures ର ଅତି କମରେ 15% charge/lien ମୁକ୍ତ scheduled-bank deposits ରେ, unencumbered Central/State Government securities ରେ, କିମ୍ବା Indian Trusts Act ରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ securities/bonds ରେ deposit/invest କରନ୍ତୁ; ଏହି ରାଶି କେବଳ ସେହି debentures ର redemption ପାଇଁ ବ୍ୟବହାର୍ଯ୍ୟ ଏବଂ କେବେ ବି 15% ତଳକୁ ଖସିବା ନିଷେଧ; ପ୍ରଶ୍ନରେ DRR appropriation ଓ DRI investment allotment ପରେ ତୁରନ୍ତ କରନ୍ତୁ (ତାରିଖ ନଥିଲେ ବର୍ଷର day 1 ରେ)।

Entries ର ଚକ୍ର: Dr. P&L → Cr. DRR (outstanding debentures ର 10%, ବିଦ୍ୟମାନ DRR balance ବାଦ୍); Dr. DRR Investment → Cr. Bank (15%); Dr. Bank → Cr. Interest on DRR Investment (P&L କୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତରିତ); redemption ସମୟରେ: Dr. Bank → Cr. DRR Investment (encashment); Dr. Debentures + Dr. Premium on Redemption → Cr. Debentureholders; Dr. Debentureholders → Cr. Bank; Dr. P&L → Cr. Premium on Redemption (debenture term ଦିଆଯାଇନଥିଲେ redemption ବର୍ଷରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ charge); ଶେଷରେ Dr. DRR → Cr. General Reserve।

Conversion ଓ ledgers: ଜାରି ହେଉଥିବା equity shares = convert ହୋଇଥିବା debentures ର redemption value (face value + premium) ÷ ଗୋଟିଏ equity share ର issue price, ବାକି cash ରେ ପରିଶୋଧ — ଯଥା ₹105 ରେ 40 debentures = ₹4,200 ÷ ₹20 = 210 shares; ledger/ବର୍ଷ ମଧ୍ୟଭାଗ ପ୍ରଶ୍ନରେ ଅନ୍ତିମ Bank balance ସ୍ଥିର କରିବା ପୂର୍ବରୁ debenture interest ଓ DRI interest redemption date ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ apportion କରନ୍ତୁ (ଯଥା Debenture Interest = 10,00,000 × 6% × 2/12; DRI interest = 1,50,000 × 4% × 2/12), ଏବଂ Debentures, Premium on Redemption, DRR, DRR Investment, Interest ଓ Bank accounts ବର୍ଷ ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରନ୍ତୁ।

ପ୍ରୟୋଗ (Application) ପ୍ରକ୍ରିୟା ଅଭ୍ୟାସ କରନ୍ତୁ · 4 ପ୍ରଶ୍ନ

- DRR/DRI ଚକ୍ର ଅଭ୍ୟାସ କରନ୍ତୁ: P&L Dr. → DRR (outstanding debentures ର 10%, ବିଦ୍ୟମାନ balance ବାଦ୍); DRI Dr. → Bank (mature ହେଉଥିବା debentures ର 15%); redemption ରେ DRI encash କରି holders ଙ୍କୁ ଦିଅନ୍ତୁ (premium on redemption P&L କୁ), ତା'ପରେ DRR କୁ General Reserve କୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତର କରନ୍ତୁ।

- ନିଜ debentures ର cancellation ରେ cum-interest/ex-interest ମୂଲ୍ୟର ପାର୍ଥକ୍ୟ ବୁଝନ୍ତୁ, ଶେଷ interest ତାରିଖଠାରୁ accrued interest ହିସାବ କରନ୍ତୁ, ଏବଂ cancellation ରେ profit (nominal value − cost) capital reserve କୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତର କରନ୍ତୁ।
- Partly convertible debentures ପାଇଁ redemption value (face + premium) ÷ equity share ର issue price ରେ convert କରନ୍ତୁ; ବାକି cash ରେ ଦିଅନ୍ତୁ; DRR କେବଳ non-convertible ଭାଗ ଉପରେ।
- discount ରେ ଜାରି ଓ premium ରେ redeemable debentures ର ସମାନ annual instalments ରେ redemption ଅଭ୍ୟାସ କରନ୍ତୁ — Debentures, DRR, DRI, Interest ଓ Bank accounts ବର୍ଷ ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରନ୍ତୁ।

PQ 4.1 · PYQ 2018-May [6] (c) · Practical · 5M · Pg 819	LEVEL II ପ୍ରୟୋଗ (Application)	ମଧ୍ୟମ
PQ 4.5 · PYQ 2025-Jan [5] (c) · Practical · 5M · Pg 828 8× ପଚରାଯାଇଛି	LEVEL II ପ୍ରୟୋଗ (Application)	ମଧ୍ୟମ
PQ 4.3 · PYQ 2022-Nov [5] (a) · Practical · 12M · Pg 822 2× ପଚରାଯାଇଛି	LEVEL II ପ୍ରୟୋଗ (Application)	କଠିନ
PQ 4.4 · PYQ 2024-Sep [5] (c) · Practical · 10M · Pg 824	LEVEL II ପ୍ରୟୋଗ (Application)	କଠିନ

ବିଶ୍ଳେଷଣ (Analysis) ମିଶ୍ରିତ ତଥ୍ୟ ଉପରେ କାମ କରନ୍ତୁ · 1 ପ୍ରଶ୍ନ

- ବହୁ-ତାରିଖ ସମସ୍ୟା ସମାଧାନ କରନ୍ତୁ: ଅନ୍ତିମ Bank balance ସ୍ଥିର କରିବା ପୂର୍ବରୁ debenture interest ଓ DRI interest ବର୍ଷ ମଧ୍ୟଭାଗର redemption date ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ apportion କରନ୍ତୁ।
- Option-ଆଧାରିତ redemptions ଅନୁଧ୍ୟାନ କରନ୍ତୁ (maturity ରେ par ବନାମ open-market purchase ବନାମ notice ପରେ ₹102): ଖର୍ଚ୍ଚ ତୁଳନା କରି cancellation ରେ profit/loss ଗଣନା କରନ୍ତୁ।
- ଲକ୍ଷ୍ୟ କରନ୍ତୁ: DRR କେବଳ dividend ପାଇଁ ଉପଲବ୍ଧ profits ରୁ; DRI କେବଳ redemption ପାଇଁ ବ୍ୟବହାର୍ଯ୍ୟ; term ଦିଆଯାଇନଥିଲେ premium on redemption ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ P&L କୁ charge।

PQ 4.2 · PYQ 2018-Nov [5] (b) · Practical · 8M · Pg 821	LEVEL II ବିଶ୍ଳେଷଣ (Analysis)	କଠିନ

www.scanneradda.com